ISSN 2538-7979

Lietuvos Respublikos Seimo

aštuntoji ir neeilinės sesijos

2024 m. birželio 27 d. – rugsėjo 3 d.
397–407 posėdžiai

Stenogramos

31

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji ir neeilinės sesijos
2024 m. birželio 27 d. – rugsėjo 3 d.
397–407 posėdžiai

© LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJA, 2025

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2024 m. birželio 27 d. – liepos 18 d.

Rytinis posėdis Nr. 397 (*2024 m. birželio 27 d.*)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 27

Informaciniai pranešimai 29

Seimo rezoliucijos „Dėl miškų politikos“ projekto Nr. XIVP-3932 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Gedvilienė) 29

Seimo nario T. Tomilino kalba 32

Seimo nario S. Gentvilo kalba 33

Seimo nario K. Adomaičio kalba 34

Šios rezoliucijos priėmimas 37

Miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3933ES, Administracinių nusižengimų kodekso 271, 276, 426 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3934ES, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37, 116 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3935ES, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3936ES, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3937ES, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3938ES, Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3939ES, Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3940ES ir Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3941ES pateikimas (S. Gentvilas) 37

Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3924(2) priėmimas 46

Šio įstatymo priėmimas 46

Baudžiamojo kodekso 182^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3593(2) priėmimas 46

Šio įstatymo priėmimas 46

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3830(2) priėmimas 46

Šio įstatymo priėmimas 46

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3888(2) priėmimas 46

Šio įstatymo priėmimas 47

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808(2) priėmimas 47

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“ projekto Nr. XIVP-3984 pateikimas (L. Girskienė) 49

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ąžuolo pareiškimas 52

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, aplinkos ministro S. Gentvilo, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno, energetikos ministro D. Kreivio ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus 53

Vakarinis posėdis Nr. 398 (*2024 m. birželio 27 d.*)

Ministrų prisaikdinimas

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės priesaika 60

Socialinės apsaugos ir darbo ministro V. Šilinsko priesaika 60

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus 61

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808(2) priėmimo tęsinys 64

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3657(2) priėmimas 65

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“ projektas Nr. XIVP-3984 pateikimo tęsinys 65

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808(2) priėmimo tęsinys 66

Šio nutarimo priėmimas 67

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3657(2) priėmimo tęsinys 67

Šio įstatymo priėmimas 67

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13^1 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3674(2) priėmimas 67

Šio įstatymo priėmimas 67

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3748(3) priėmimas 67

Šio įstatymo priėmimas 70

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-3981(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen) 70

Šio nutarimo priėmimas 71

Administracinių nusižengimų kodekso 98^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3749(2) priėmimas 71

Šio įstatymo priėmimas 71

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3750(2) priėmimas 71

Šio įstatymo priėmimas 72

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3751(2) priėmimas 72

Šio įstatymo priėmimas 72

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3752(2) priėmimas 72

Šio įstatymo priėmimas 72

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3753(2) priėmimas 72
Šio įstatymo priėmimas 73
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3754(2) priėmimas 73
Šio įstatymo priėmimas 73
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3755(2) priėmimas 73
Šio įstatymo priėmimas 73
Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3756(2) priėmimas 73
Šio įstatymo priėmimas 73
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3445(3) priėmimas 73
Šio statuto priėmimas 74
Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3421(2) priėmimas 74
Šio įstatymo priėmimas 75
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3422(2) priėmimas 75
Šio įstatymo priėmimas 75
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511(2) priėmimas 75
Šio įstatymo priėmimas 77
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3100(3) priėmimas 77
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2990(2) priėmimas 80
Šio įstatymo priėmimas 81
Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3952(2) ir Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37^2, 45, 46^1 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIVP-2637 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3954(2) svarstymas 81
Bausmių vykdymo kodekso 27, 67, 68 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3927(2) svarstymas 82
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3735(2), Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3736(2), Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3737(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3905(2) svarstymas 82
Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projekto Nr. XIVP-3810(2)ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22^1 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3811(2)ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3812(2)ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3813ES, Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3814(2)ES svarstymas 83

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3976(2) pateikimas (M. Lingė) 83
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3572(2) svarstymas 84
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945 pateikimas (M. Tarnauskas) 85
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3956 pateikimas (D. Kreivys) 86
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3930 pateikimas (A. Bagdonas) 87
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3953 pateikimas 88
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 50, 54, 67, 135, 136, 138, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 160, 164, 165, 167, 170, 171^3, 171^6, 175, 180^7, 180^{10}, 180^{11}, 180^{25} ir 182 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3896(2) pateikimas (J. Razma) 89
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3496 pateikimas (A. Kubilienė) 90
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3942 pateikimas (K. Adomaitis) 91
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3958 pateikimas (D. Asanavičiūtė) 96
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3995, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3996(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3997 pateikimas, svarstymas (J. Razma) 98
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3995 priėmimas 98
Šio nutarimo priėmimas 98
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3996(2) priėmimas 98
Šio nutarimo priėmimas 98
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3997 priėmimas 98
Šio nutarimo priėmimas 99
Seimo 2024 m. liepos 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas 99
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3572(2) svarstymas 99
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945 pateikimo tęsinys 101
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3956 pateikimo tęsinys 101

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3930 pateikimo tęsinys ... 101
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3496 pateikimo tęsinys ... 102

Rytinis posėdis Nr. 399 (*2024 m. liepos 11 d.*)

Informaciniai pranešimai ... 103
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas ... 103
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3953 pateikimo tęsinys (J. Sejonienė) ... 104
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 50, 54, 67, 135, 136, 138, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 160, 164, 165, 167, 170, 171^{3}, 171^{6}, 175, 180^{7}, 180^{10}, 180^{11}, 180^{25} ir 182 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3896(2) pateikimo tęsinys ... 107
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-4025 pateikimas (R. Pleškys) ... 108
Informaciniai pranešimai ... 113
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3100(3) priėmimo tęsinys ... 113
Šio įstatymo priėmimas ... 113
Informaciniai pranešimai ... 113
Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3101(2) priėmimas ... 114
Šio įstatymo priėmimas ... 114
Kriptoturto rinkų įstatymo projekto Nr. XIVP-3851(2) priėmimas ... 114
Šio įstatymo priėmimas ... 115
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43, 43^{7}, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3852(2) priėmimas ... 115
Šio įstatymo priėmimas ... 115
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3853(2) priėmimas ... 115
Šio įstatymo priėmimas ... 115
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3854(2) priėmimas ... 116
Šio įstatymo priėmimas ... 116
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36^{1} straipsniu ir 25^{1}, 25^{3} straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3855(2) priėmimas ... 116
Šio įstatymo priėmimas ... 116
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25^{3} straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3856(2) priėmimas ... 116
Šio įstatymo priėmimas ... 116
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13, 14 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3857(2) priėmimas ... 117
Šio įstatymo priėmimas ... 117

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3858(2) priėmimas ... 117
Šio įstatymo priėmimas ... 117
Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3859(2) priėmimas ... 117
Šio įstatymo priėmimas ... 117
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15^4, 15^5, 29, 30, 41^1, 41^2, 41^3, 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3860(2) priėmimas ... 118
Šio įstatymo priėmimas ... 118
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3861(2) priėmimas ... 118
Šio įstatymo priėmimas ... 118
Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41 ir 41^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3862(2) priėmimas ... 118
Šio įstatymo priėmimas ... 118
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3863(2) priėmimas ... 118
Šio įstatymo priėmimas ... 118
Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3864(2) priėmimas ... 119
Šio įstatymo priėmimas ... 119
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21^1, 22, 23, 25, 25^1, 25^2, 25^3, 26^3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3866(2) priėmimas ... 119
Šio įstatymo priėmimas ... 119
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3867(2) priėmimas ... 119
Šio įstatymo priėmimas ... 119
Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projekto Nr. XIVP-3810(2)ES priėmimas ... 119
Šio įstatymo priėmimas ... 121
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22^1 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3811(2)ES priėmimas ... 121
Šio įstatymo priėmimas ... 121
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3812(2)ES priėmimas ... 121
Šio įstatymo priėmimas ... 121
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3814(2)ES priėmimas ... 121
Šio įstatymo priėmimas ... 121
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3976(3) svarstymas ... 122
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3831(2) priėmimas ... 122

Šio įstatymo priėmimas ... 123
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2162(3) priėmimas ... 123
Šio įstatymo priėmimas ... 123
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2336(2) priėmimas ... 123
Šio įstatymo priėmimas ... 123
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3815(2)ES priėmimas ... 123
Šio įstatymo priėmimas ... 126
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3816(2)ES priėmimas ... 126
Šio įstatymo priėmimas ... 126
Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3817(2)ES priėmimas ... 126
Šio įstatymo priėmimas ... 126
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 23, 36, 44, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3818(2)ES priėmimas ... 126
Šio įstatymo priėmimas ... 126
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3819(2)ES priėmimas ... 127
Šio įstatymo priėmimas ... 127
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3820(2)ES priėmimas ... 127
Šio įstatymo priėmimas ... 127
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42, 43 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3821(2)ES priėmimas ... 127
Šio įstatymo priėmimas ... 127
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3822(2)ES priėmimas ... 127
Šio įstatymo priėmimas ... 127
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3823(2)ES priėmimas ... 127
Šio įstatymo priėmimas ... 128
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3824(2)ES priėmimas ... 128
Šio įstatymo priėmimas ... 128
Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3952(2) priėmimas ... 128
Šio įstatymo priėmimas ... 128
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37^{2}, 45, 46^{1} ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIVP-2637 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3954(2) priėmimas ... 128
Šio įstatymo priėmimas ... 128
Bausmių vykdymo kodekso 27, 67, 68 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3927(2) priėmimas ... 128
Šio įstatymo priėmimas ... 128

Seimo narių pareiškimai

Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo pareiškimas 129

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, teisingumo ministrės E. Dobrowolskos, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, energetikos ministro D. Kreivio ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus 129

Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba 135

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus 136

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas 139

Vakarinis posėdis Nr. 400 (*2024 m. liepos 11 d.*)

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-2823GR) (*Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti*) pateikimas (A. Kabišaitis) 140

Seimo savaitės (2024-07-15 – 2024-07-18) – 2024 m. liepos 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas 141

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 7, 9, 18 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3926 pateikimas (V. Juozapaitis) 142

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3746(2) priėmimas 142

Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3747(2) priėmimas 143

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3735(2) priėmimas 143

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3736(2) priėmimas 143

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3737(2) priėmimas 143

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3905(2) priėmimas 144

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872(2) ir Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873(2) svarstymas 144

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874(2) svarstymas 144

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918(2) svarstymas 144

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3920(2) svarstymas 145

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36^3, 36^4, 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36^6 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3764(4) priėmimas 145

Šio įstatymo priėmimas 149

Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765(3) priėmimas 150

Šio įstatymo priėmimas 150

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-2823GR) *(Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti)* pateikimo tęsinys 150

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3746(2) priėmimo tęsinys 151

Šio įstatymo priėmimas 151

Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3747(2) priėmimo tęsinys 151

Šio įstatymo priėmimas 151

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3735(2) priėmimo tęsinys 151

Šio įstatymo priėmimas 151

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3736(2) priėmimo tęsinys 152

Šio įstatymo priėmimas 152

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3737(2) priėmimo tęsinys 152

Šio įstatymo priėmimas 152

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3905(2) priėmimo tęsinys 152

Šio įstatymo priėmimas 152

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872(2), Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873(2) ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874(2) svarstymo tęsinys 152

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918(2) svarstymo tęsinys 153

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3920(2) svarstymo tęsinys 153

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3901(2) svarstymas 153

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3955(2) svarstymas 154

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3958(2) svarstymas ... 155
Seimo narės V. Targamadzės kalba ... 155
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3925(2) svarstymas ... 156
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3943(2) svarstymas ... 157
Seimo narės V. Targamadzės kalba ... 157
Seimo nario L. Pociūnienės kalba ... 158
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945(2) svarstymas ... 158
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-18“ projekto Nr. XIVP-3994 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 159
Šio nutarimo priėmimas ... 159
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-17“ projekto Nr. XIVP-3998 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 160
Šio nutarimo priėmimas ... 160
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-16“ projekto Nr. XIVP-3999 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 160
Šio nutarimo priėmimas ... 161
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 12 d. išvados Nr. 250-I-15“ projekto Nr. XIVP-4000 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 161
Šio nutarimo priėmimas ... 162
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 5 d. išvados Nr. 250-I-14“ projekto Nr. XIVP-4001 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 162
Šio nutarimo priėmimas ... 164
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI^1 skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4009, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 28, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4010, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4011 ir Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113^1, 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4012 pateikimas (M. Juodvalkė) ... 164
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3847 ir Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3848 pateikimas (D. Urbonas) ... 168
Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ Nr. XII-2732 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3980 pateikimas (G. Skaistė) ... 172
Įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-4024 pateikimas (G. Skaistė) ... 172

Darbo kodekso 14, 30, 35, 36, 42, 56, 57, 62, 72^1, 112, 119, 134, 141, 144, 171, 179, 182, 193, 194, 222, 223, 225, 226, 228, 237, 240 ir 241 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3962, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3963, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3964 ir Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 9^1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3965 pateikimas (V. Šilinskas) 173

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3966 pateikimas (M. Šiurkus) 175

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2882(2) pateikimas (A. Lydeka) 176

Įstatymo „Dėl 1976 m. birželio 13 d. Romoje priimto Susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3957 pateikimas (K. Navickas) 177

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 40 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo III^1 skyriumi, 33^1 straipsniu ir priedu bei 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3977, Paslaugų įstatymo Nr. XI-570 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3978 ir Civilinio kodekso 2.77 straipsnio pakeitimo ir 2.78 bei 2.79 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3979 pateikimas (I. Valeškaitė) 178

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16^1 ir 19^1 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3992 ir Administracinių nusižengimų kodekso 373 ir 377 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3993 pateikimas (L. Maskaliovienė) 180

Europos bendrovių įstatymo Nr. IX-2199 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3946, Europos ekonominių interesų grupių įstatymo Nr. IX-1939 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3947 ir Europos kooperatinių bendrovių įstatymo Nr. X-696 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3948 pateikimas (E. Dobrowolska) 181

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3949, Civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3950 ir Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3951 pateikimas (E. Dobrowolska) 182

Saugos tyrimų įstatymo projekto Nr. XIVP-3967, Administracinių nusižengimų kodekso 376, 396, 396^1, 401, 413^1 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 376^1, 401^1 ir 413^2 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3968, Vidaus vandenų transporto kodekso 16^1 straipsnio pakeitimo ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3969, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 III skyriaus septintojo skirsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3970, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3971, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 2, 3, 5, 6 straipsnių ir VI skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3972 ir Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 1, 2, 3, 47 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo bei 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3973 pateikimas (E. Dobrowolska) 183

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2357 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3770 pateikimas (M. Ošmianskienė) 183

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3537, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3538 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 370^2 straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3539 pateikimas (A. Bagdonas) 184

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3847 ir Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3848 pateikimo tęsinys 186

Darbo kodekso 14, 30, 35, 36, 42, 56, 57, 62, 72^1, 112, 119, 134, 141, 144, 171, 179, 182, 193, 194, 222, 223, 225, 226, 228, 237, 240 ir 241 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3962, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3963, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3964 ir Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 9^1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3965 pateikimo tęsinys 186

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3966 pateikimo tęsinys 186

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2882(2) pateikimo tęsinys 187

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ Nr. XII-2732 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3980 pateikimo tęsinys 187

Įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-4024 pateikimo tęsinys 187

Įstatymo „Dėl 1976 m. birželio 13 d. Romoje priimto Susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3957 pateikimo tęsinys 187

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 40 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo III^1 skyriumi, 33^1 straipsniu ir priedu bei 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3977, Paslaugų įstatymo Nr. XI-570 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3978 ir Civilinio kodekso 2.77 straipsnio pakeitimo ir 2.78 bei 2.79 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3979 pateikimo tęsinys 188

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16^1 ir 19^1 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3992 ir Administracinių nusižengimų kodekso 373 ir 377 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3993 pateikimo tęsinys 188

Europos bendrovių įstatymo Nr. IX-2199 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3946, Europos ekonominių interesų grupių įstatymo Nr. IX-1939 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3947 ir Europos kooperatinių bendrovių įstatymo Nr. X-696 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3948 pateikimo tęsinys 188

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3949, Civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3950 ir Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3951 pateikimo tęsinys 189

Saugos tyrimų įstatymo projekto Nr. XIVP-3967, Administracinių nusižengimų kodekso 376, 396, 396^1, 401, 413^1 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 376^1, 401^1 ir 413^2 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3968, Vidaus vandenų transporto kodekso 16^1 straipsnio pakeitimo ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3969, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 III skyriaus septintojo skirsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3970, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3971, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 2, 3, 5, 6 straipsnių ir VI skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3972 ir Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 1, 2, 3, 47 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo bei 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3973 pateikimo tęsinys 189

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2357 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3770 pateikimo tęsinys 189
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 3, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4002 pateikimas (P. Kuzmickienė) 190
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4022 pateikimas (P. Kuzmickienė) 190

Posėdis Nr. 401 (*2024 m. liepos 12 d.*),

skirtas Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos priesaikos priėmimo ceremonijai

Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invokacija 192
Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen sveikinimo žodis 193
Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba 195

Rytinis posėdis Nr. 402 (*2024 m. liepos 16 d.*)

Seimo narės J. Rojakos priesaika 200
Informaciniai pranešimai 201
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 201
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-4031 pateikimas (G. Nausėda) 202
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės kalba 202
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus 203
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2343(3) svarstymas 211
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (*Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu*) 212
Seimo nario V. Mitalo kalba (*Laisvės frakcijos vardu*) 213
Seimo nario J. Sabatausko kalba (*Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu*) 214
Seimo narės J. Šiugždinienės kalba 214
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Seimo 2024 m. balandžio 25 d. vakarinio posėdžio protokolo Nr. SPP-369 pakeitimo ir papildymo“ priėmimas 218
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2343(3) svarstymo tęsinys 219
Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-4034 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen) 219
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas Ž. Pavilionio kalba 219
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas Ž. Pavilionio atsakymai į Seimo narių klausimus 220

Vakarinis posėdis Nr. 403 (*2024 m. liepos 16 d.*)

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-4034 priėmimo tęsinys 222
Šio nutarimo priėmimas 222

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-4031 svarstymas ir priėmimas ... 222
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (*Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu*) ... 222
Seimo narės A. Norkienės kalba (*Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu*) ... 223
Seimo nario S. Skvernelio kalba (*Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu*) ... 224
Seimo narės R. Budbergytės kalba (*Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu*) ... 226
Seimo nario E. Gentvilo kalba (*Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu*) ... 226
Seimo nario K. Adomaičio kalba (*Laisvės frakcijos vardu*) ... 227
Seimo nario J. Pinskaus kalba *(Lietuvos regionų frakcijos vardu*) ... 228
Seimo nario A. Gedvilo kalba ... 229
Seimo nario M. Lingės kalba ... 230
Seimo nario K. Mažeikos kalba ... 231
Seimo narės V. Targamadzės kalba ... 231
Seimo nario A. Anušausko kalba ... 232
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės baigiamasis žodis ... 233
Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3892 ir Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3893 pateikimas (P. Kuzmickienė) ... 235
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-4025(2) svarstymas ... 236
Seimo nario V. Semeškos kalba ... 236
Seimo nario A. Anušausko kalba ... 237
Seimo nario V. Ąžuolo kalba ... 237
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872(3) priėmimas ... 238
Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873(2) priėmimas ... 238
Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874(2) priėmimas ... 239
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3955(2) priėmimas ... 239
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3976(3) priėmimas ... 239
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945(2) priėmimas ... 239
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3925(2) priėmimas ... 239
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3956(2) svarstymas ... 240
Seimo nario A. Stončaičio kalba ... 240
Seimo nario V. Rakučio kalba ... 240
Seimo nario A. Skardžiaus kalba ... 240

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-4031 priėmimo tęsinys 242
Šio nutarimo priėmimas 242
Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3892 ir Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3893 pateikimo tęsinys 242
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-4025(2) svarstymo tęsinys 243
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872(3) priėmimo tęsinys 243
Šio įstatymo priėmimas 243
Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873(2) priėmimo tęsinys 243
Šio įstatymo priėmimas 243
Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874(2) priėmimo tęsinys 243
Šio įstatymo priėmimas 243
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3955(2) priėmimo tęsinys 243
Šio įstatymo priėmimas 244
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3976(3) priėmimo tęsinys 244
Šio įstatymo priėmimas 244
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945(2) priėmimo tęsinys 244
Šio įstatymo priėmimas 244
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3925(2) priėmimo tęsinys 244
Šio įstatymo priėmimas 244
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3901(2) priėmimas 244
Šio įstatymo priėmimas 245
Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-2823GR) (*Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti*) svarstymas ir priėmimas 246
Šio įstatymo priėmimas 246
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4035, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4032 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4038 pateikimas ir svarstymas (J. Razma) 246

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4035 priėmimas ... 247
Šio nutarimo priėmimas ... 247
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4032 priėmimas ... 247
Šio nutarimo priėmimas ... 247
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4038 priėmimas ... 247
Šio nutarimo priėmimas ... 248
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4036 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4037 pateikimas ir svarstymas (J. Razma) ... 248
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4036 priėmimas ... 248
Šio nutarimo priėmimas ... 248
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4037 priėmimas ... 248
Šio nutarimo priėmimas ... 248
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4022(2) svarstymas ... 248
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(3) ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3776(3) svarstymas ... 249
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 2, 7, 12, 16, 17, 18, 20, 22, 35, 36 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3991 pateikimas (L. Kasčiūnas) ... 249
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4026 pateikimas (L. Kasčiūnas) ... 251
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 X skyriaus antrojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3988 pateikimas (L. Kasčiūnas) ... 252
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3804 pateikimas (A. Bagdonas) ... 255
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(3) ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3776(3) svarstymo tęsinys ... 256
Seimo nario A. Skardžiaus kalba ... 257
Seimo nario A. Stončaičio kalba ... 257
Seimo nario S. Gentvilo kalba ... 258
Seimo narės L. Nagienės kalba ... 258
Seimo nario K. Adomaičio kalba ... 259

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4008 pateikimas ... 261
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4003 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4004 pateikimas (V. Pranckietis) ... 261
Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, kontrolės ir prevencijos įstatymo projekto Nr. XIVP-2784(6) ir Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo Nr. XI-1053 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3058(2) pateikimas (R. Šalaševičiūtė) ... 262
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4038(2) priėmimo tęsinys ... 266
Šio nutarimo priėmimas ... 266

Posėdis Nr. 404 (*2024 m. liepos 18 d.*)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 18 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas ... 267
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4008 pateikimo tęsinys ... 268
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-4025(2) priėmimas ... 268
Šio įstatymo priėmimas ... 270
Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918(2) priėmimas ... 270
Šio nutarimo priėmimas ... 272
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3920(2) priėmimas ... 272
Šio įstatymo priėmimas ... 273
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3956(2) priėmimas ... 273
Šio įstatymo priėmimas ... 275
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4008 pateikimo tęsinys (V. Pranckietis) ... 275
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4022(2) priėmimas ... 278
Šio įstatymo priėmimas ... 278
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3958(2) priėmimas ... 278
Šio įstatymo priėmimas ... 280
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^3 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2601(3) priėmimas ... 280
Šio įstatymo priėmimas ... 283
Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2602(2) priėmimas ... 283
Šio įstatymo priėmimas ... 284
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108^3 ir 108^4 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2603(2) priėmimas ... 284

Šio įstatymo priėmimas ... 285
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2343(3) priėmimas ... 285
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4045 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 285
Šio nutarimo priėmimas ... 286
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4047 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 286
Šio nutarimo priėmimas ... 286
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. sausio 7 d. nutarimo Nr. XIV-154 „Dėl Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4046 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 286
Šio nutarimo priėmimas ... 287
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4043 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 287
Šio nutarimo priėmimas ... 287
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4042 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 287
Šio nutarimo priėmimas ... 287
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4041 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 288
Šio nutarimo priėmimas ... 288
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(3) priėmimas ... 288
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2343(3) priėmimo tęsinys ... 288
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(3) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3776(3) priėmimas ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2938 svarstymas ... 301
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2939(2) svarstymas ... 301
Seimo nario R. Vaitkaus kalba ... 302
Seimo nario K. Adomaičio kalba ... 303
Seimo nario V. Ąžuolo kalba ... 303
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4026(2) svarstymas ... 304

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3638(2) svarstymas 305
Seimo nutarimo „Dėl Dariaus Kantaravičiaus skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4023 pateikimas (A. Kabišaitis) 305
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas D. Kantaravičiaus kalba 306
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas D. Kantaravičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus 307
Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projekto Nr. XIVP-4028 pateikimas 309
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XI-938 „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4027 pateikimas 309
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4013, Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3^1, 3^2, 4, 7, 11^1, 12^1, 18^2, 22, 30, 32, 33, 34, 34^1, 34^2, 34^3, 34^4, 34^7, 34^8, 34^{15}, 34^{18}, 34^{23}, 34^{25}, 34^{26}, 34^{28}, 34^{31} straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32^1 straipsniu ir antruoju^2 skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4014, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7^1, 7^2, 10, 11^2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4015, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4016, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4017, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4018, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 99, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102^2 ir 102^3 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4019 ir Administracinių nusižengimų kodekso 241, 248, 249, 250, 252, 255, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4020 pateikimas 310
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projekto Nr. XIVP-4029 pateikimas 310
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4021 pateikimas (E. Pupinis) 311
Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3989 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3990 pateikimas (S. Lengvinienė) 312
Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projekto Nr. XIVP-4028 pateikimo tęsinys (L. Kasčiūnas) 316
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4013, Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3^1, 3^2, 4, 7, 11^1, 12^1, 18^2, 22, 30, 32, 33, 34, 34^1, 34^2, 34^3, 34^4, 34^7, 34^8, 34^{15}, 34^{18}, 34^{23}, 34^{25}, 34^{26}, 34^{28}, 34^{31} straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32^1 straipsniu ir antruoju^2 skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4014, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7^1, 7^2, 10, 11^2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4015, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4016, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4017, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4018, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 99, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102^2 ir 102^3 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4019 ir Administracinių nusižengimų kodekso 241, 248, 249, 250, 252, 255, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4020 pateikimo tęsinys (S. Gentvilas) 323

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3248(3) pateikimas (K. Navickas) ... 330
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3974 pateikimas (A. Matulas) ... 331
Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 5, 6 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4033 pateikimas (E. Dobrowolska) ... 332
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4040 pateikimas (V. Mitalas) ... 332

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Jovaišos pareiškimas ... 334
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas ... 335

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba Seimo VIII (pavasario) sesijos pabaigos proga ... 335

NEEILINĖ SESIJA

2024 m. rugpjūčio 13 d.

Posėdis Nr. 405 (*2024 m. rugpjūčio 13 d.*)

Ministrų prisaikdinimas

Sveikatos apsaugos ministro A. Pečkausko priesaika ... 338
Žemės ūkio ministro K. Starkevičiaus priesaika ... 338

Seimo 2024 m. rugpjūčio 13 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas ... 339
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-4059 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 339
Šio nutarimo priėmimas ... 340
Generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario A. Vyšniausko) ... 340
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4026(2) priėmimas ... 341
Šio nutarimo priėmimas ... 342
Informaciniai pranešimai ... 342
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3638(2) priėmimas ... 342
Šio įstatymo priėmimas ... 343
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2939(2) priėmimas ... 343
Šio įstatymo priėmimas ... 346
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XI-938 „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4027 pateikimo tęsinys (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė) ... 346
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projekto Nr. XIVP-4029 pateikimo tęsinys (J. Razma) ... 349
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4063 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 350

Šio nutarimo priėmimas ... 351
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4065 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 351
Šio nutarimo priėmimas ... 352
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4062 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4064 pateikimas (J. Razma) ... 352
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4062 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 352
Šio nutarimo priėmimas ... 353
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4064 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 353
Šio nutarimo priėmimas ... 354
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-4066(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 354
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-4066(2) priėmimo tęsinys ... 355
Šio nutarimo priėmimas ... 355

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas ... 355
Seimo nario A. Vinkaus pareiškimas ... 356
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas ... 356

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIVP-4070 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Petrošius) ... 358
Šio nutarimo priėmimas ... 359

NEEILINĖ SESIJA

2024 m. rugsėjo 3 d.

Rytinis posėdis Nr. 406 (*2024 m. rugsėjo 3 d.*)

Informaciniai pranešimai ... 360
Seimo 2024 m. rugsėjo 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas ... 360
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-4085 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) ... 361
Šio nutarimo priėmimas ... 362
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projekto Nr. XIVP-4078 pateikimas ... 362

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 10, 12, 17, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1086(3) priėmimas ... 363
Šio įstatymo priėmimas ... 368
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projekto Nr. XIVP-4078 pateikimo tęsinys (I. Šimonytė) ... 368
Kandidato į Europos Komisijos narius A. Kubiliaus kalba ... 369
Kandidato į Europos Komisijos narius A. Kubiliaus atsakymai į Seimo narių klausimus ... 370
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimų pagal Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą“ Nr. XIV-164 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4061 pateikimas (E. Dobrowolska) ... 374
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4060 pateikimas (L. Kasčiūnas) ... 375
Vienkartinių kompensacijų asmenims, kurių sveikatai padaryta žala likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, ir jų šeimų nariams, taip pat asmenims, Antrojo pasaulinio karo ir okupacijų metais išvežtiems priverstiniams darbams, buvusiems getuose, įkalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo vietose, įstatymo projekto Nr. XIVP-4052 pateikimas (M. Šiurkus) ... 376
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 29, 31 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4050 pateikimas (I. Valeškaitė) ... 378
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4049 pateikimas (K. Starkevičius) ... 379
Šiaulių laisvosios ekonominės zonos įstatymo Nr. XI-1909 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4055 pateikimas (A. Kupčinskas) ... 379

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Gaižausko pareiškimas ... 381
Seimo nario A. Gedvilo pareiškimas ... 383
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas ... 383

Vakarinis posėdis Nr. 407 (*2024 m. rugsėjo 3 d.*)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projekto Nr. XIVP-4078(2) svarstymas ... 385
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projekto Nr. XIVP-4078(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas ... 385
Seimo nario E. Gentvilo kalba (*Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu*) ... 386
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba (*Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu*) ... 387
Seimo nario D. Gaižausko kalba (*Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu*) ... 387
Seimo narės A. Armonaitės kalba (*Laisvės frakcijos vardu*) ... 388
Seimo nario A. Skardžiaus kalba (*Mišrios Seimo narių grupės vardu*) ... 389
Seimo nario V. Semeškos kalba ... 390
Seimo nario V. Valkiūno kalba ... 390
Seimo nario D. Kepenio kalba ... 391
Seimo narės V. Aleknaitės-Abramikienės kalba ... 392
Kandidato į Europos Komisijos narius A. Kubiliaus baigiamasis žodis ... 393
Šio nutarimo priėmimas ... 396

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ ... 397

SANTRUMPOS

DFVL – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
LF – Laisvės frakcija
LRPF – Lietuvos regionų partijos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 397
STENOGRAMA

2024 m. birželio 27 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame birželio 27 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 96 Seimo nariai.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Prašau. Gerbiamas A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Labas rytas, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos. Demokratų frakcijos vardu siūlome išbraukti Transporto veiklos pagrindų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3537 iš darbotvarkės. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Yra įtrauktas klausimas – jūsų atsakymai į Seimo narių paklausimą.

PIRMININKĖ. Taip.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamoji Pirmininke, tad suteikite galimybę ir paklausti. Kol kas yra užblokuota galimybė jūsų paklausti, bent jau tiems, kurie šiuos klausimus jums pateikė.

PIRMININKĖ. Kadangi laikausi Statuto numatytos normos, atsakau į klausimus raštu, tą ir padarysiu, kaip jūs ir reikalaujate. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Tai neleisite paklausti?

PIRMININKĖ. Laikysimės tos normos, kuri yra numatyta Statuto. Aš manau, kad laikykimės taisyklių, kurių jau ne kartą laikėmės. Prašau. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu mes irgi siūlome iš darbotvarkės išbraukti 2-2.1 klausimą, visą paketą.

PIRMININKĖ. 2-2.1 klausimą, ar ne?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Transporto veiklos pagrindų, Saugaus eismo ir ANK, kadangi dar visai neseniai, prieš kelis mėnesius, Seimas atmetė analogišką projektą.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Juliau, gal galėtumėte patikslinti, nes 2-2.1 klausimas – tikriausiai ne tą jūs turite galvoje?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Transporto veiklos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3537, Saugaus eismo įstatymo projektas Nr. XIVP-3538 ir ANK įstatymo projektas Nr. XIVP-3539.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. 2-21 klausimas, dabar supratau. Dėkui.

Prašau. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš, Pirmininke, vis dėlto paraginčiau laikytis jūsų žadėtos naujos politikos standartų ir parodyti tam tikrą ir etikos, ir pagarbos Seimui maksimumą. Nes jūs sistemingai vengiate atsakyti į Seimo narių klausimus, jūs atsisakėte pas mus ateiti į frakciją. Dabar jau daug opozicinių frakcijų pasirašė klausimus. Tai jūs tiesiog numatykite dar kokių bent 10 minučių papildomai, jūs tą galite padaryti, mūsų siūlymu. Seimas apsispręstų ir, manau, tikrai turėtumėte galimybę atsakyti į klausimus. Nes dabar tikrai atrodo labai neskaidriai, kuomet šitokios

vertės sklypas yra atiduodamas gana keistoms statyboms pačioje kadencijos pabaigoje. Žadėjote skaidrumą, tai realizuokite jį.

PIRMININKĖ. Miela kolege, jūs dedate didžiules pastangas, kad paskatintumėte mane atsakyti į klausimus, kurie nėra Seimo Pirmininko kompetencijos, tačiau gerbdama Seimo narių valią aš ateisiu į tribūną ir atsakysiu į jūsų raštu suformuluotus klausimus, kaip mane ir įpareigoja Seimo statuto 29 straipsnis, kurį jūs, ponia Širinskiene, būdama didelė Statuto žinovė, puikiai žinote.

Prašau. A. Skardžius, matyt, dar norėtų ta pačia tema pasisakyti. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Aš noriu pasidalinti tik patirtimi. 2006 metai. Kanceliarijos darbuotojas, Teisės departamento vadovas išsinuomojęs mašiną pavežiojo savo šunį ir neteko savo pareigų apkaltos būdu. Tad yra tokia tradicija, tokia praktika, gerbiamoji Pirmininke. Čia yra pusės milijardo vertės sklypas! Ir jūs tiesiog naikindama turtą nedarote nieko, suverčiate bėdą Kanceliarijai ir atiduodate savivaldybei.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, atsakomybė yra ne vien tik už mano žodžius, bet ir už jūsų žodžius. Jeigu jūs sakote, kad aš naikinu kažką ar kažką perduodu, tai atsiprašau, jūs labai netiksliai, tendencingai ir visiškai iškreiptai formuluojate kaltinimus man. Būkime objektyvūs visi ir korektiški taip pat iš visų pusių. Labai jums ačiū.

Kolegos, pasiūlymai yra išsakyti, taip pat atkreipiu dėmesį, kad yra keli klausimai, kurie nebuvo įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbotvarkę. Tai pirmiausia apsispręskime dėl A. Butkevičiaus bei J. Sabatausko išsakyto bendro skirtingų frakcijų prašymo išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-21 klausimą bei lydimuosius, tai yra (perskaitysiu pavadinimus) Transporto veiklos pagrindų įstatymo, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektai. Pateikimas. Tai apsispręskime. Kas pritariate šio klausimo išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 60, prieš – 26, susilaikė 26. Pasiūlymui pritarta, klausimas išbraukiamas iš šios dienos darbotvarkės.

Dabar prašau pritarimo, kad šiandieną svarstytume kelis klausimus, kurie nebuvo įrašyti į pavasario sesijos darbų programą, tai yra 2-17 klausimą – Turizmo įstatymo pakeitimą, 2-18 klausimą – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimą, 2-22 klausimą – Švietimo įstatymo pakeitimą ir 2-23 klausimą – taip pat Švietimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimą. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu šių klausimų svarstymui? Jūs norite balsuoti dėl kiekvieno. Gerbiama kolege, prašau ateiti, pasisakyti per šoninį mikrofoną.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mes norėtume už kiekvieną atskirai balsuoti.

PIRMININKĖ. Jūs norėtumėte balsuoti už kiekvieną atskirai dėl pavasario sesijos darbotvarkės neįtrauktų klausimų? Žinoma, gerai, pabalsuokime už kiekvieną atskirai. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad per šitą kadenciją buvo daugybė opozicijos darbotvarkių, kuriose buvo klausimų, neįtrauktų į sesijos darbotvarkę. Mes esame taip sutarę, kad mes niekada nebalsuojame, visiems leidžiame pateikti savo projektus. Tai čia yra tiesiog kažkokia visiška novacija Seimo kadencijos pabaigoje. Tai gal tos tradicijos jau nebelaužykime.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti tam, kad 2-17 klausimą – Turizmo įstatymo pakeitimą svarstytume be balsavimo? Aš tiesiog atsiklausiu, ar galime bendru sutarimu? Galima. Ačiū.

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima, ačiū.

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir darbotvarkės 2-23 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas taip pat nebuvo įrašytas į pavasario sesijos darbų programą. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad šiandieną jį svarstysime? Ačiū, pritarta.

Dabar dėl visos darbotvarkės, ar galėtume pritarti jai bendru sutarimu? Balsuojame. Kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 79, prieš – 2, susilaikė 28. Darbotvarkei pritarta.

10.09 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat dar yra vienas pranešimas. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos posėdžio protokolas, išrašas iš jo. Buvo frakcijos seniūno rinkimai ir seniūnu nutarta skirti A. Vyšniauską, o į frakcijos seniūno pavaduotojus – A. Petrošių. Sveikiname kolegas, linkime sėkmės. (*Šūksniai salėje, plojimai*)

10.09 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl miškų politikos“ projektas Nr. XIVP-3932 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Siūlau tęsti darbą toliau. (*Triukšmas salėje*) Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl miškų politikos“ projektas Nr. XIVP-3932. Pranešėja – A. Gedvilienė. Kviečiu, gerbiama Aiste, jus tribūną, kad pristatytumėte 1-2 klausimą – Seimo rezoliuciją „Dėl miškų politikos“.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Labas rytas, gerbiami kolegos. Teikiu rezoliuciją „Dėl miškų politikos“, kurią pasirašė skirtingų partijų atstovai iš visų frakcijų, tiek valdančiųjų, tiek opozicijos. Noriu priminti, kad ši rezoliucija atsirado kaip pažadas po to, kuomet T. Tomilinas teikė rezoliuciją dėl miškų politikos. Tuomet jai buvo nepritarta ir mes įsipareigojome pateikti rezoliuciją, dėl kurios galėtume sutarti visi. Nors rezoliuciją pasirašė Seimo nariai, bet mes taip sutarėme, kad į rezoliucijos tekstą sudėsime tai, dėl ko sutarė 400 žmonių, kuriems rūpi miškai ir miškų politika. Kadenciją pradėjome kalbėdami apie miškus ir kad reikia turėti susitarimą ir bendrą poziciją, kaip mes į tuos miškus žiūrime. Dėl to buvo sutarta susiburti ir parengti nacionalinį susitarimą. Buvo sukurtas mechanizmas, retai naudojamas mūsų teisėkūros sistemoje, ir pasitelktas bendrakūros mechanizmas: pakviesti įvairių organizacijų nariai teikti savo siūlymus ir dalyvauti diskusijoje. Taigi nacionalinio susitarimo procese dalyvavo apie 40 organizacijų, 400 žmonių. Tai ir miškininkai, mokslininkai, gamtininkai, profesinių sąjungų atstovai, politikai, savivaldos atstovai – visi tie, kuriems rūpi miškas.

Procesas prasidėjo 2021 metais, truko pusantrų metų. Per tą laiką buvo organizuota apie 150 renginių, tam dedikuota šimtai valandų darbo. Išskirtos devynios temos, dėl kurių reikėtų susitarti. Susitarti pavyko dėl šešių, aš noriu jas pagarsinti: su miškais susijusio mokslo ir mokslo sistemų vystymas, privačios nuosavybės ir viešojo intereso santykis, miškų sektoriaus atvirumas, išsamesnis visuomenės informavimas ir įtraukimas į sprendimų priėmimą, stabilių ir klimato kaitai atsparių miškų formavimas, didesnis anglies kaupimas ir miškingumo didinimas, miškų socialinės, kultūrinės veiklos atskleidimas ir padidinimas, patrauklios darbo vietos su miškais susijusiuose sektoriuose, darbuotojų socialinės garantijos ir apsauga. Tai, ką mes nusprendėme sukelti šiandien į rezoliuciją, yra skola visiems tiems žmonėms, kurie dirbo ir pasiekė susitarimą dėl šitų šešių temų. Tai nėra šiaip sau susitarimas – kiekvienas sakinys, kiekviena tezė tame dokumente yra suderinta nuo A iki Z.

Kilo daug klausimų, kodėl mes vis dar šito dokumento nepatvirtinome ir kodėl mes, pakvietę šitokį gausų būrį žmonių, galiausiai neprisiimame politinės atsakomybės ir nepasakome, kad tas darbas svarbus. Būtent po to, kuomet Tomo rezoliucijai Seime nebuvo pritarta, sutarėme, kad ši rezoliucija galėtų virsti nacionalinio susitarimo rezoliucija, tokia rezoliucija, dėl kurios tikrai kviečiu ir šiandien Seime vieningai balsuoti ir parodyti, ir atiduoti skolą visiems tiems žmonėms, kurie skyrė savo laiką, savo dėmesį miškams, savo dėmesį šitam dokumentui, ir visiems pasakyti, kad vis dėlto Seimas prisiima politinę atsakomybę, įtvirtina tuos susitarimus ir bent iš dalies pasiekia nacionalinį susitarimą.

O temos, dėl kurių liko nesutarta, keliauja į įstatymą ir ten mes turėsime susitarti mums įprastu būdu, svarstydami Miškų ir kitus lydimuosius įstatymus ir galvodami, kur surasti tą balansą tarp saugojimo ir naudojimo. Tikrai kviečiu tą skolą visiems atiduoti ir šiandien vieningai balsuoti už rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti aštuoni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Skardžius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tikrųjų čia gražiai pasakėte, kad skola, bet visi reikalai buvo sudėti į nacionalinį susitarimą. Šiandieną turėtume pasakyti, dėl kokios priežasties ir kas, teko girdėti, kad galbūt socialdemokratai ar kas, blokuoja. Aš suprantu, kad negali būti absoliučiai susitarimo to, kuris nepaliestų ir būtų teigiamas visoms pusėms, bet šiuo atveju reikia prisiimti tam tikrą politinę atsakomybę ir spręsti klausimus, o ne atidėlioti po rinkimų tam, kad po to priėmę galbūt nesuerzintume vieno ar kito rinkėjo. Manyčiau, ryžtingai reikia spręsti klausimus. Galite patvirtinti ar paneigti, kad iš tikrųjų yra partijų, kurios blokuoja ir kurios konkrečiai nepasirašo to susitarimo? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš labai labai tikiuosi, kad šiandien nė viena partija, nė vienas žmogus neblokuos šito susitarimo. Tuo labiau kad, kaip jau ir sakiau, kiekviena eilutė suderinta tarp visų socialinių partnerių. Kiek man yra žinoma, didžioji dalis Seimo frakcijų tikrai rinkosi, tarėsi, svarstė nacionalinio susitarimo turinį ir daugelis iš jų pritarė, tačiau viena politinė partija, šiuo atveju socialdemokratai, nesiryžo pasirašyti nacionalinio susitarimo partijų pirmininkų lygiu. Negirdėjau aš argumentų, gal juos pasisakydami dėl motyvų ar svarstymo metu socialdemokratų atstovai išsakys, bet aš manau, kad šiandien yra tas laikas, kada galime visi išeiti iš šitos situacijos vieningai ir parodyti, kad dėl tų dalykų, dėl ko sutaria visuomenė, kuriai rūpi miškai, su labai skirtingais interesais mes galime sutarti ir čia, Seime.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Semeška.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamoji komiteto pirmininke, ką tik svarstėme opozicijos teiktą rezoliuciją, kurios turinys buvo galbūt net ir solidesnis, negu jūsų dabar teikiamos rezoliucijos. Tačiau valdantieji turbūt nusprendė, kad nevalia opozicijai leisti kokias nors iniciatyvas, ir štai dabar teikia savo rezoliuciją. Aišku, mano kolega E. Pupinis minėjo ir buvusį partijų susitarimą, ir visa kita. Tai aš vis dėlto paprašyčiau jūsų, gerbiamoji pirmininke, įvardinti bent tris–penkis esminius skirtumus tarp mūsų, opozicijos, rezoliucijos, teiktos T. Tomilino, ir jūsų, gerbiamoji pirmininke, teikiamos rezoliucijos. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Turbūt nebuvo tokio kažkokio noro blokuoti opozicijos iniciatyvą, tuo labiau kad ir valdančiųjų pusėje buvo žmonių, kurie tikrai palaikė rezoliuciją, bet žinome, kad rezoliucijos žanras yra toks, kad pasiūlymai teikiami yra tik tokiu atveju, jeigu yra trečdalis nepritarusių Seime. Mūsų situacija buvo tokia, kad tiesiog rezoliucijoje buvo klaidinančių teiginių, kuriuos būtų verta pataisyti, jeigu jau mes norime turėti rezoliuciją Seime. Tik dėl to mūsų frakcijoje buvo norėta susilaikyti, kad būtų galima korektiškai sutvarkyti tą tekstą, ir paskiau būtume tikrai pritarę. Nebuvo valios ir turbūt visi frakcijos nariai paliudys, kad visi serga už miškus, už miškų politiką, už sutvarkymą ir daugeliu klausimų mes su Tomu tikrai esame bendraminčiai.

Dar kartą pakartosiu, kad toji rezoliucija, kuri buvo pirmą kartą teikta, buvo politinė rezoliucija – viskas su tuo puiku. Jinai buvo teikta turbūt reaguojant į visuomenėje kylančią temperatūrą dėl miškų, jinai grąžino diskusiją apie miškus į Seimą ir tas yra labai puiku. O šita rezoliucija yra grįsta nacionalinio susitarimo pagrindu. Vadinasi, čia dalyvavo, kaip ir minėjau, 40 organizacijų, 400 žmonių, jie tikrai diskutavo pusantrų metų ir atnešė dokumentą (šiandien aš jį įgarsinu, nors tikrai negaliu niekaip savintis), atnešė dokumentą, dėl kurio yra visiškai sutarta. Aš tas vietas, dėl kurių sutarta, įgarsinau. Pirmojoje rezoliucijoje apie tai nebuvo kalbėta, o šitoje yra apie tai kalbama, turbūt tuo ir skiriasi tos rezoliucijos.

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška. Ruošiasi K. Mažeika.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama pranešėja, dėkoju už rezoliuciją. Tikrai jūsų atliktas didelis darbas, susitikta su daug visuomenininkų, su mūsų politinių partijų atstovais. Miškai tikrai rūpi, manau, kiekvienam Lietuvos piliečiui, ypač Pietų Lietuvoje, kur miškingumas yra didžiausias. Norėjau pasiteirauti. Mes taip pat ir Antikorupcijos komisijoje svarstėme atvejus, kai saugotinose teritorijose vienas asmuo išduodavo leidimus ir būdavo atliekami plynieji kirtimai, ta sistema nevisiškai veikia. Galbūt jau žinote, ar sistema yra sutvarkyta, bent jau keturių akių principas ir kontrolė dėl miškų kirtimo ir saugotinose teritorijose?

O pati rezoliucija yra gera deklaracija. Žinoma, labai gaila, kad ne su visomis politinėmis partijomis, ypač socialdemokratais, pavyko susitarti dėl pagrindinių dalykų, tai yra dėl ūkininkavimo miške ir saugojamų teritorijų, dėl bioįvairovės ir ekosistemos.

PIRMININKĖ. Laikas.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Kokios jūsų prognozės būtų, kaip čia būtų galima vis dėlto susitarti ir papildyti konkrečiais skaičiais šią rezoliuciją? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš sakyčiau, kad socialdemokratai neblokavo nieko, kas yra šios rezoliucijos turinyje. Man atrodo, kad kiekvienas Seimo narys galėtų ramia sąžine žiūrėti tiek į miško pramonės atstovus, tiek į gamtininkus ir saugotojus, balsuodamas už šitą rezoliuciją, kadangi, kaip ir minėjau, tiesiog tarp mūsų socialinių partnerių, nacionalinio susitarimo dalyvių nebuvo pasiektas susitarimas. Šitoje rezoliucijoje šitų dalių, dėl kurių susitarimas nebuvo pasiektas, mes ir nenešame. Aš tikrai tikiu, kad šiandien socialdemokratai ir visi vieningai balsuosime.

O dėl tų dalių, dėl kurių nebuvo pasiektas susitarimas nacionalinio susitarimo proceso metu, mes turėsime ieškoti sprendimų, priimdami įstatymus. Jau šiandien ministras pateiks Miškų įstatymo projektą. Svarstymams, klausymams, diskusijoms skirsime tikrai daug laiko ir ieškosime, kaip surasti balansą ir sveiką požiūrį labiau saugant miškus, kita vertus, leidžiant juose ūkininkauti. Kai kurios diskusijos tiesiog yra paliktos ateičiai. O šitas dokumentas, dar kartą noriu patikinti, yra saugus balsuojant visoms pusėms.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi L. Jonauskas. Kęstučio nėra. L. Jonauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ačiū, pranešėja. Iš tikrųjų dveji metai buvo sugaišti veltui, užuot padarius kokius nors konkrečius darbus dėl miškų, buvo imituojamas tas susitarimas. Iš tikrųjų puikiai žinome, kad po dvejų metų intensyvaus darbo liko nesutarta dėl esminių klausimų, kurie visą laiką kėlė klausimų. Dėl visų kitų klausimų, man atrodo, niekada ginčų ir nebuvo kilę, tik galbūt trūko tokio susirašymo tų visų darbų, ką reikia padaryti miškų sektoriuje.

Iš tikrųjų kalbate apie skolą, bet aš skolos grąžinimu nelaikyčiau tuščios politinės rezoliucijos – reikėtų konkrečių darbų, ko per šitą ketverių metų kadenciją mes ir pasigedome. Iš tikrųjų, mes kalbame apie miškingumo didinimą, apie saugomų miškų plynuosius kirtimus ir taip toliau. Tų darbų galima vardinti begalybę ir šiuo atveju man prasilenkia tos deklaracijos norai su realybe. Šiandien labai gražiai kalbate apie nacionalinį susitarimą, apie tai, kaip mums visiems kartu reikia saugoti miškus ir taip toliau, bet, iš kitos pusės, iš Vyriausybės atkeliauja įstatymų projektai, kuriais siekiama valstybės įmonės Miškų urėdijos…

PIRMININKĖ. Laikas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). …statusą pakeisti į akcinės bendrovės. Socialdemokratai susilaikys dėl šitos rezoliucijos, balsuoti už negalėsime. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Linai, aš nežinau, gal ne visai esate įsigilinęs į projektą, kuris šiandien yra teikiamas po rezoliucijos, kadangi ten nieko nėra apie akcinę bendrovę. Taip pat aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad rezoliucijoje yra ambicingi tikslai apie 2050 metus išplėsti miškingumą iki 40 %. Ir aš tikrai nepavadinčiau veltui sugaištu laiku to, kas vyko pusantrų metų, kadangi labai trūko bendro darbo tarp skirtingą požiūrį turinčių socialinių partnerių. Tai aš labai džiaugiuosi, kad juos visus pavyko sutelkti ir suburti prie bendro stalo. Buvo pamatyta, kad dėl labai daug klausimų gali būti atrastas sutarimas, ir tas sutarimas pasiektas. Taip, mes konstatuojame faktą, kad tarp tų socialinių grupių nepavyko surasti sutarimo dėl miškų saugojimo ir ūkininkavimo. Tas bus mūsų darbas. Bet kodėl tai trukdo patvirtinti, įprasminti tą darbą, kurį atliko visi socialiniai partneriai, 400 žmonių, atleiskite, gerbiamas kolega, jūs neatsakote į klausimą. Mes konstatuojame faktą, kad dėl kai kurių dalių nesusitarėme. Dėl to tarsimės priimdami Miškų įstatymą. Aš manau, kad atsiskleis veidai ir vėliau.

PIRMININKĖ. Nors laikas jau kaip ir baigėsi, bet T. Tomiliną buvau paskelbusi. Prieš tai labai trumpai L. Jonauskas. Prašom.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Buvo paminėtas mano vardas. Pirmininkei noriu pasakyti, kad ne aš turiu atsakyti į klausimus, o jūs turite atsakyti į visus mums rūpimus klausimus. Kita

vertus, ši rezoliucija yra ne kas kita kaip dar viena deklaracija, kuri įtvirtintų darbą, kuris yra įrašytas į Vyriausybės programą, bet taip ir nepadarytas. Ačiū.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas klausia paskutinis.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiama pirmininke, aš pritariu sumanymui galiausiai patvirtinti nacionalinį susitarimą tos apimties, kaip yra Seimo rezoliucijos. Džiaugiuosi, kad mano rezoliucijos sumanymas pastūmėjo būtent tokiam sprendimui, viskas gerai.

Tačiau šiandien mus žiūrintys žmonės, kurie aktyviai dalyvavo taip pat rengiant Nacionalinį miškų susitarimą, turi du esminius klausimus. Ar tos dvi naujos idėjos, kurios atsirado jau toje mano rezoliucijoje arba mūsų bendrojoje rezoliucijoje, ar bent jau jūsų pozicijoje atsispindi, kad reikia nutraukti Valstybinių miškų urėdijos pertvarką į akcinę bendrovę? Vienas dalykas.

Kitas dalykas, reikia keisti ūkininkavimo valstybiniuose miškuose praktiką, tai yra būtent skirti ir valstybės lėšų, ir resursų tam, kad būtent valstybiniai miškai taptų to teisingo, to išsvajoto ūkininkavimo pavyzdžiu.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, tai dėl akcionavimo. Nėra to klausimo nei šiandien darbotvarkėje, nei būsimame klausime, kurį teiks ministras. Aš suprantu fliustraciją, bet tikrai mes jo neketiname svarstyti. Kiek žinau, jisai yra užregistruotas, bet negirdėjau apie jokias perspektyvas. Jokie procesai, susiję su akcionavimu, neprasidėjo ir jie negali prasidėti, kol nebus priimti teisės aktai, o teisės aktams perspektyvos kol kas tikrai nėra.

Dabar dėl miškų saugojimo. Esame bendraminčiai, Tomai. Aš tikrai sutinku, kad mes turime demonstruoti tvarų miškininkavimą, mes turime žiūrėti į miškus kaip į ekosistemą, kurioje galima uždirbti ne tik kertant ir vežant lentas. Aš tikrai tikiu, kad mes būsimu įstatymu galėsime sudėti tam tikrus saugiklius ir kitokį požiūrį į saugomas teritorijas ir į ūkines teritorijas. Tikrai tikiu, kad galime kitaip žiūrėti į valstybinius miškus ir privačius miškus. Bet dėl to turėsime mes visi susitarti. Rezoliucija tą ir sako, kad dėl to, dėl ko nesusitarė socialiniai partneriai, turėsime pratęsti diskusijas čia, Seime. Tikiu, kad ta politinė valia yra ir turėsime gerus rezultatus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už atsakytus klausimus. Dabar diskusija. Diskusijoje užsirašė kalbėti trys kolegos. Pirmasis diskusijoje užsirašė kalbėti K. Adomaitis. Ar jis salėje yra? Šiuo metu nematau. T. Tomiliną kviečiu. Jeigu Kasparas grįš, tai galės pasisakyti. Taigi diskusijoje pasisako T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, šią rezoliuciją vienaip ar kitaip mes turėjome patvirtinti maždaug prieš dvejus su puse metų. Mes smarkiai vėluojame, bet per tą laiką mes nemiegojome ir galvojome, ką galime padaryti dar geriau, kokius sprendimus reikia nešti į Seimą. Viskas vėluoja, viskas turėjo įvykti anksčiau. Pagrindinę atsakomybę neišvengiamai turi prisiimti tie, kas vadinasi šiandien valdžia, kas yra Aplinkos ministerijos vadovybėje.

Bet aš ne apie kaltinimus. Aš apie tai, ko trūksta šioje rezoliucijoje ir ką mes galėtume, kaip teisingai pirmininkė pasakė, teoriškai įteisinti įstatymu. Tai yra sunkesnis kelias. Rezoliucijos žanras yra stiprus būtent tuo, kad tu gali dėl esminių dalykų keletu sakinių susitarti, turėti karštą diskusiją Seime, įtraukti kuo daugiau žmonių ir rasti tuos sunkius kompromisus. Na, nuėjome tuo lengvesniu keliu, įtvirtinsime tai, dėl ko sutarė jau visuomenė, socialiniai partneriai. Gerai, mūsų laukia sunkus kelias per daugybę ilgo Miškų įstatymo teksto ieškoti fundamentalių politinių sutarimų, tačiau čia, iš šitos tribūnos, svarstydamas šią rezoliuciją norėčiau pabrėžti, kad esminiai naujadarai, kuriuos per keletą metų parengėme, yra du.

Negalima pertvarkyti miškų, Valstybinių miškų urėdijos į akcinę bendrovę vien todėl, kad nėra susitarta dėl strateginių tikslų, pati bendrovė nerodo tvaraus ūkininkavimo pakankamo lygio, kokio nori visuomenė, ir ta pertvarka būtų gana pavojinga. Mes puikiai žinome, visi puikiai žinome, įsipareigojimus EBPO, tai yra rekomendacinio pobūdžio įsipareigojimai, ir šiandien tam tikrai ne laikas. Turime keisti ūkininkavimo valstybiniuose miškuose praktiką ir pertvarkyti, iš esmės permąstyti mūsų Valstybinių miškų urėdijos misiją ir orientuoti ją į miško ekologinių, socialinių, ekonominių funkcijų pusiausvyrą, ne žūtbūt siekti pelno, šiandien tiek pelno, kiek gauname iš tos bendrovės, reikia pasakyti, mums nereikia, jeigu mes mokame kainą, kad mažėja, pavyzdžiui, saugomų miškų.

Keletą minčių noriu pasakyti iš karto po šio klausimo. Dėl Miškų įstatymo. Tai tikrai nėra tai, ko mes norime kaip opozicija, kaip Demokratų „Vardan Lietuvos“ frakcija aktyviai teiksime siūlymus. Šiandien palaikau pateikimą, raginu balsuoti už pateikimą, nes tam tikri sprendimai, kurie jau seniai brendo, kurie įtvirtinti Nacionaliniame miškų susitarime, šitoje rezoliucijoje, apie kuriuos kalbame daugybę metų, kad, pavyzdžiui, II kategorijos miškų plotus reikia plėsti, nes dabar jie tiesiog ribojami juridiškai, jų plėtra neįmanoma, tą klausimą Miškų įstatymo projektas sprendžia, tačiau lieka labai daug diskusinių dalykų. Ar tikrai taip smarkiai turime intensyvinti ūkininkavimą, ūkininkavimą IV kategorijos miškuose? Apie tai diskutuosime.

Tų dviejų rezoliucijų pastarųjų kelių savaičių esminė žinia, kad valstybinė miškų politika, valstybinė miškų įmonė turi rodyti kitokią, ne tik į pelną orientuotą veiklą, ir tai turime užprogramuoti dabartiniame svarstomame įstatyme ir jokiu būdu net nebandyti eiti į Seimą su siūlymu pertvarkyti Miškų urėdiją į akcinę bendrovę. Dėl to, man atrodo, jau sutarėme. Todėl raginsiu balsuoti ir už rezoliuciją, ir už pateikimą Miškų įstatymo, nes nieko nedarymas yra iš esmės palankus miškų intensyvaus kirtimo šalininkams, kaip jau ne kartą buvo įrodyta per šią kadenciją, kad nieko nedarymas ilgainiui veda prie didžiulių skandalų, prie nelegalių kirtimų, prie to, kad atsipalaiduoja interesų grupės ir daro, ką nori. Turime keisti Lietuvos politiką, jinai nepakankamai gera, ir saugoti miškus labiau.

PIRMININKĖ. Laikas. S. Gentvilas diskusijoje dalyvaus.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, gerbiami Lietuvos gyventojai, piliečiai, ši rezoliucija yra atskaitos taškas miškų politikoje. Dažnai tvirtina Seimas rezoliucijas, kurios yra spontaniškos ar kitaip orientuotos į kokią progą. Ši rezoliucija yra dvejų metų darbas, ir tai yra darbas visuomenės, profesionalų, ne profesionalų, tiesiog bendruomenių, dėl to, kaip turėtų politikai toliau piešti miškų politiką Lietuvoje. Visiškai nesutinku su gerbiamo L. Jonausko pasakymu, kad tai yra prarastas laikas, nes jeigu mes Seime savo produktyvumą matuojame įstatymų projektų skaičiumi, pasiūlymų skaičiumi, tai būtent dėl miškų šitą teisėkūros iniciatyvumą reikėjo sustabdyti.

Priminsiu, kad per praėjusią kadenciją Miškų įstatymo projektų ir pasiūlymų buvo užregistruota beveik tiek pat, kiek per 26 Seimo darbo metus Miškų įstatymo redakcijų. Teisėkūra dėl miškų praeitą kadenciją buvo tokia intensyvi, kad mes turėjome mitingą po mitingo čia, prie Seimo, kitur, laužų ir konferencijų, mes diskutuodavome ir socialiniuose burbuluose apie tai, kaip vieni kitus gerai suprantame ir kaip ana pusė mūsų nesupranta.

Labai ačiū Aplinkos apsaugos komiteto nariams – A. Gedvilienei, kitiems, kad mes sustabdėme šitą įstatymų spaustuvę visą šią kadenciją ir pasakėme: laikas susitarti, nes miškuose, ekosistemose pokyčiai vyksta šimtmečius. Medžiai, miškas yra ilgiausiai gyvenantis organizmas ir įstatymai neturi keistis kas metus ar kas pusmetį. Kai kolega sako, mes praleidome laiką ar išššvaistėme laiką, – ne, mes susėdome tam, kad susitartume.

Būtent šiuos dvejus metus mes sėdėjome intensyviai nusiėmę profesorių laipsnius, nusiėmę savo pareigų laipsnius, nusiėmę savo darbdavių titulus, kiek daug tūkstančių darbdavių, ir bandėme įtikinti vienas kitą, kaip turėtų judėti miškų politika į priekį. Buvo pirmą kartą pasinaudota bendrakūros procesu, kai iš esmės neprofesionalai sėda su profesionalais ir kalba kaip lygus su lygiu, *tête-à-tête*, akis į akį. Tai yra didelis laimėjimas Lietuvos politikoje, kad mes sugebėjome suburti tokią bendruomenę, mes, kaip politikai, sugebėjome nepaleisti ir atkartoti įstatymų spaustuvės, kas buvo padaryta praeitą kadenciją, ir sugebėjome susitarti dėl labai daug, nes jokia kita aplinkosaugos tema taip neskaldo kaip miškų politika.

Čia aš noriu valdančiosios daugumos vardu pasakyti, kad mes nenorėjome priimti ryžtingų sprendimų, apie ką čia kai kurie sako, reikėjo imtis ryžtingų sprendimų, nes mes neturėjome politinio užsakymo. Mes net valdančiojoje daugumoje ar Aplinkos komitete sunkiai rasdavome ekvilibriumą, todėl reikėjo Nacionalinio miškų susitarimo, kuris gimė bendruomenėje, šiandien bus patvirtintas Seimo rezoliucija, ir iškart po to mes atėjome jau su Vyriausybės teikiamu Miškų įstatymu, kas yra šito Nacionalinio miškų susitarimo įgyvendinimas.

Todėl aš labai vertinu šitą procesą. Man atrodo, ir mokslininkai, ir kiti turėtų visgi pasižiūrėti, kaip turėtų vykti teisėkūra: sustabdyti teisės aktų inicijavimą, susitelkti bendruomenėje, disku-

tuoti apie tai, kam bendruomenė gali maksimaliai pritarti ir sutarti, o tada politikai sutaria dėl likusios dalies, kas yra Miškų įstatymas ir Vyriausybės išgludintas projektas, kuris yra kompromisų kompromisas, nes kitaip mes vėl turėsime skirtingų iniciatyvų taršymą. Todėl labai kviečiu pritarti šitam projektui, nes tai yra atskaitos taškas Lietuvoje, kaip mes žiūrime į miškų politiką, ir tai yra bendras rezultatas didelės bendruomenės – tiek profesionalų, tiek neprofesionalų, tiek bendruomenių, tiek kitų miško naudotojų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir K. Adomaitis. Prašau į tribūną.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas ministre, klausiau jūsų pasisakymo. Gal tiktai trumpai norėčiau pasakyti, kad kas jau kas, bet Miškų susitarimo procesas sulaukė labai daug kritikos dėl to, kad diskusijų kartais buvo per daug. Galima tik pasidžiaugti, kad, nepaisant kritikos procesų, mes turime tam tikras nuostatas, kurias tvirtiname rezoliucijoje, dėl kurių pavyko susitarti. Rezoliucijoje yra tikrai svarbių nuostatų dėl požiūrio į miškus, dėl to, kas gali pasikeisti miškų politikoje.

Manau, kad čia tikrai tas kompromisas buvo rastas. Ten yra ir dėl privačios nuosavybės nuostatų, kurios sutvirtina ją, ir nuostatų dėl to, kaip mes žiūrime į priemiesčių miškus, į saugomas teritorijas, ir apskritai, kad miškas gali būti ne vien tiktai kaip medienos tiekimo įrankis, bet ir kaip turintis kur kas daugiau funkcijų. Tas balansas tam tikra prasme geras. Tiktai, aišku, turime pripažinti, kad šitoje rezoliucijoje nebuvo sutarta dėl visų punktų, o kritika, kuri gal toliau pasigirsta, kad nebuvo sutarta dėl pačių svarbiausių punktų… Mano pasisakymas ir bus apie tuos svarbiausius punktus, kurių dar nėra rezoliucijoje.

Laisvės partija jau iš karto po pasiekto Miškų susitarimo, kurį mes tvirtinome rezoliucijoje, priėmė valdyboje sprendimą, kad pritaria pačiam susitarimui. Tačiau noriu pabrėžti ir tą pasakė Laisvės partijos valdyba – šitas susitarimas be finansavimo šaltinio yra faktiškai šakėmis ant vandens parašytas. To finansavimo šaltinio trūkumas ir yra pagrindinė priežastis, kodėl dar nėra likusių dalių dėl saugomų teritorijų plėtros visoje rezoliucijoje ir pačiame Miškų susitarime nebuvo. Čia aš tikrai kviečiu visus atkreipti dėmesį, iš kur mes surasime tą finansavimo šaltinį, nes Laisvės partija pasiūlė, iš kur mes turėtume finansuoti visus saugomų teritorijų plėtros pokyčius, miškų savininkų patiriamus nepatogumus ir panašiai. Mes turime Valstybinių miškų urėdiją, kurios vadyba tikrai tobulėja. Yra neišspręstų klausimų, tikrai būtų galima tą vadybą dar tobulinti, bet jinai generuoja rimtas pajamas ir jinai generuoja rimtas pajamas būtent iš miškų. Laisvės partijos siūlymas yra skirti dalį Valstybinių miškų urėdijos pajamų (pelno) saugomų teritorijų plėtrai arba kompensuoti miškų savininkams už jų patirtus apribojimus.

Turint omenyje, kad nei saugomų teritorijų plėtros mes neturime įgyvendinti per vieną naktį, nei tų kompensacijų išmokėti per vieną naktį, o nuosekliai dirbti dėl to 20 metų į priekį, ką ministras, beje, teisingai sakė, kad miškų politika yra priimama 50 ar 100 metų į priekį, tai turint omenyje, kad tų pinigų kompensacijos už saugomų teritorijų plėtrą reikės ne per vienerius metus ar per dešimtmetį, tai Miškų urėdija tikrai per tą dešimtmetį galės sugeneruoti reikiamas pajamas. Tą procentą mes galime drąsiai paskirti nuo tų pajamų šitiems klausimams finansuoti. Kol sprendimo dėl tokio finansavimo nėra, tol labai daug nuostatų, kurias mes tvirtiname ir dėl kurių mes kalbame, liks tiktai įrašytos popieriuje ir tai bus nuolatiniu politikų tokios kovos įrankiu prieš rinkimus ir po rinkimų taip pat.

Noriu pabrėžti, kad yra labai daug bandymų (beje, Aplinkos ministerija jiems pritarė) visaip sumažinti Valstybinių miškų urėdijos pajamas. Pavyzdžiui, yra dirbtinių bandymų apriboti Valstybinių miškų urėdijos konkurenciją, pasakant, kad viską perdirbti turime Lietuvoje. Mes suprantame, kad tai yra visiškas apėjimas ir Miškų urėdijos pajamų perleidimas į privačias rankas. Ką reiškia Lietuvoje perdirbti medieną? Niekas neįvardina. Tai gali būti medžio perpjovimas per pusę ir tai bus laikoma perdirbimu. Tuomet koks nors privatus asmuo ar įmonė galės per pusę perpjautą medį už puikų pelną eksportuoti į Švediją, ko dabar taip visi bijo ir dėl ko visi taip skundžiasi, kad švedai nuperka ten tuos mūsų urėdijos miškus, dėl ko pramonė nerimauja. Jeigu mes neleisime… Baigiu, 3 sekundės. Mes turime neleisti viena ranka mažinti Miškų urėdijos pajamų tokiais konkurencijos ribojimais, o iš kitos pusės, mes turime tas dideles pajamas, kurias Miškų urėdija skirtų saugomų teritorijų plėtrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas! Ačiū. Motyvai dėl viso. Už kalba T. Tomilinas. Ruošiasi V. Semeška.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, miškai yra mūsų tautos turtas. Žmonėms rūpi, labai rūpi miškai ir toks susidomėjimas būtent miškų politika – tai mūsų šansas kalbėti su žmonėmis apie klimato kaitą, apie įsipareigojimus Europos Sąjungai. Miškai yra labai svarbūs žmonių fizinei, psichinei sveikatai. Kol mes nerodome pakankamo dėmesio ir geros dinamikos miškuose, o šiandien mes matome, kad saugomų miškų dalis, neskaitant rezervatinių, per dešimt metų Lietuvoje susitraukė apie 20 tūkst. hektarų, tai yra labai bloga dinamika. Tai kol žmonės nepamatys pozityvo, kol nepamatys, kad valstybė rodo gerą pavyzdį, mes niekada neįtikinsime lietuvių persėsti iš traukinio į automobilį ir nenaudoti vienkartinių puodelių ir panašiai. Rūpinimasis miškais yra pirmiausia. Visa visuomenė jo labai nori ir pasiruošusi dėl to aukoti dalį savo gerovės. Todėl mes šiandien turime klausti ministro, kiek jis išsiderėjo valstybės biudžeto pinigų tam, kad būtų įgyvendintas ambicingas Miškų įstatymas, ir padėkoti, labai padėkoti visiems, kas rengė Nacionalinį miškų susitarimą. Tas politinis užsakymas, apie kurio nebuvimą kalbėjo ministras, yra, jis yra atliktas, visi reikalingi terminai, sąvokos, idėjos yra sudėtos į Nacionalinį miškų susitarimą. Ir nemedieninės ekonomikos poreikis, ir tai, kiek perspektyvoje gali atnešti ekonominės, finansinės, socialinės, ekologinės, ekosisteminės naudos miško puoselėjimas, tvarus miškininkavimas, gera miškų politika – visa tai yra Nacionaliniame miškų susitarime ir šioje rezoliucijoje.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, mūsų planeta Žemė apskritai yra ypač įdomi ir čia mes gyvename. Gausėjant žmonių skaičiui planetoje, na, galbūt nepavadinčiau, kad mes, žmonės, esame didžiausi šios planetos parazitai, bet vis dėlto mes ją labiausiai ir niokojame, mes ją labiausiai eikvojame. Gyvename šiandien taip, tarytum būtų ne viena planeta Žemė, o jų kokios keturios, penkios. Tokie mūsų išaugę poreikiai. Panašiai neretai mes žiūrime ir į miškus. Į miškus mes žiūrime kaip į medieną, kaip į medienos pramonę, kaip į pelną, į darbo vietas. Vadinasi, kažkas davė teisę mums, žmonėms, niokoti viską aplinkui vien dėl mūsų gerovės. Aš irgi norėjau padėkoti komitetui už ypatingą rūpinimąsi gamtosauga, jis visada jaučiamas. Tikrai buvo daug pastangų įdėta ir pačios komiteto pirmininkės, ir visos komandos, kad būtų tartasi, ieškota sutarimo. O kelias nėra lengvas, nes interesai vėlgi valdo šį pasaulį: žmogaus interesai, žmogaus poreikiai, noras geriau gyventi, noras dar labiau eikvoti šitą planetą. Lietuvoje mes neturime tiek daug miškų, kiek mums atrodo. Net ir kaimyninės valstybės jų turi gerokai daugiau, todėl privalome į mišką žiūrėti ne kaip į medienos pramonę, ne kaip į dar geresnį žmogaus gyvenimą. Taigi susitarimas yra, jisai ne visas. Laukiame socialdemokratų prisijungimo ir visiško susitarimo, kad mūsų ateities kartos, kad mūsų vaikai galėtų mėgautis gamta, natūralia gamta, ir mes, žmonės, jos neišnaikintume. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. L. Girskienė – motyvai už.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Ministras S. Gentvilas labai skambiai tribūnoje pristatė ir užsidėjo medalį už darbą, kurio tikrai neatliko per šią kadenciją. Susitarimo nėra. Nepaisant to, kad procesui buvo panaudota labai nemažai tiek finansinių resursų, tiek žmogiškųjų išteklių, S. Gentvilo vykdytą šios kadencijos miškų politiką galėčiau pavadinti „Medis–kirvis“. Pastebėjome, kiek buvo įvykdyta plynųjų kirtimų per šią kadenciją, iš tikrųjų yra pradėtas ir ne vienas tyrimas dėl tokių kirtimų pagrįstumo. Nepaisydama to, kas paminėta, kviečiu vis dėlto palaikyti šią rezoliuciją, nors tai yra deklaracija, vizija, ko mes norėtume, kokiu keliu žingsniuoti, vykdydami miškų politiką ir saugodami savo miškus. Buvo susitarta dėl Nacionalinio miškų susitarimo. Labai gaila, kad partijos per ketverius metus nesugebėjo padėti parašo, pasirašyti šito dokumento.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Tikrai įdėmiai klausiau diskusiją ir klausimus. Kolegos, tikrai trūksta nuoširdumo, ypač tų, kurie sako, kad lyg ir viskas susitarta, viskas padaryta, nes susitarimas, kai nėra pritarusios visos šalys, tai nėra susitarimas. Ir vis dėlto turbūt pasigendu jūsų nuoširdumo ir atsakomybės iš principo. Jeigu jums rūpi Lietuvos miškai, tai kodėl Seime vis dar, nežinau, jau turbūt antri ar treti metai, tempiamas įstatymo projektas dėl medienos eksporto į užsienį, kodėl mes savo žaliavą eksportuojame taip, kaip Venesuela savo naftą, ir sprendžiame kitų šalių ekonomikos ir aplinkosaugos problemas, bet savo šalies nesprendžiame?

Kolegos, rezoliucijos ir tie projektai – tikrai labai nenuoširdus žingsnis. Čia turbūt galima kalbėti po tų praėjusių rinkimų, turbūt prieš rudenį ateinančius rinkimus, kad vis dėlto tai yra noras parodyti, kad kažką darome. Bet tie realūs žingsniai, aplinkosauginiai projektai šiandien, kai plynai iškertami didžiuliai plotai, išdeginama miško paklotė, už tai sumokama Europos Sąjungos ir mokesčių mokėtojų pinigais… už tai kalba projekto iniciatoriai, kurie gauna tiesioginę naudą, lyg tai yra kažkoks gėris. Iš tiesų labai gaila ir liūdna, kad mes tik taip galime pasakyti, kad miškas yra visiems Lietuvos žmonėms, nors didelė dalis jo tiesiog išvažiuoja, išplaukia laivais ir tos pridėtinės vertės mes nesukuriame. Vis dėlto siūlyčiau pirmiausia spręsti Lietuvos žmonių problemas. Šiandien matome, kad Valstybinių miškų urėdija gauna didžiausią naudą per daug pastarųjų metų.

PIRMININKĖ. Laikas!

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Kolegos, galvokime apie tuos žingsnius, kad visiems būtų gerai, o ne tik siaurai žmonių grupei.

PIRMININKĖ. V. Ąžuolas – motyvai prieš.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų gaila, kad tokios rezoliucijos yra tik graži veidmainystė. Ne veltui yra posakis: ne žodžiais, o darbais mes miškus mylime. Jau beveik penkeri metai, kai yra priimtas įstatymas, kad dalis taršos mokesčio turi būti skirta naujam miškui sodinti. Kaip tas miškas Valstybinių miškų urėdijoje bus sodinamas, tvarką parengia Aplinkos ministerija. Tai iki šiol ta tvarka neparengta ir nė vienas medis iš to mokesčio nepasodintas, pažeidžiant netgi priimtą įstatymą. Mieli valdantieji, atšaukite jūs tą įstatymą kuo greičiau, nes jeigu jūs nežadate to daryti, kam veidmainiauti? O šios rezoliucijos – graži veidmainystė. Kaip galima balsuoti už tokias rezoliucijas?

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Iš tribūnos skambėjo žodžiai, kad dėl visko sutarta. Vis dėlto norėčiau akcentuoti: kol nesutarta dėl visko, nesutarta dėl nieko, todėl nereikėtų dėti akcentų. Gaila, kad opozicijos rezoliucija buvo praversta vien tam, kad ją galėtų teikti valdantieji. Palyginus abi rezoliucijas, neatsirado nieko naujo, bet esminiai klausimai, dėl ko nėra sutarta, aktualūs ir šiandieną, nes atsakymų į juos nėra. Ar miškai bus paversti medienos fabriku, ar bus stumiamas jų akcionavimas? Prieš tai, kaip žinome, suvarius visas urėdijas į vieną ir padarius Valstybinių miškų urėdiją, dėl ko padaryta didžiulė žala Lietuvos miškams… Vien tik miškų žemė nėra miškas. Miškas nėra ir miškų žemė, išpjovus šimtametes pušis, užsodinta sprindžio dydžio sodinukais. Tai vėlgi nėra miškas. Praeis daug laiko, kol ši žemė taps mišku. Aš vis dėlto dar kartą valdančiųjų prašau į mišką žiūrėti ne kaip į medienos fabriką, o kaip į socialinį gėrį teikiantį subjektą.

PIRMININKĖ. V. Pranckietis – motyvai už.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos, klausydamasis ir vienoje, ir kitoje pusėje labai garsių populistinių pareiškimų, net nežinojau, į kurią pusę užsirašyti. Gaila, kad nėra tokio užsirašymo, kad tiesiog aš noriu kalbėti apie tai, o kalbėti yra apie ką.

Pirmiausia reikėtų atsiriboti nuo viso populizmo, kuris dabar, rinkimų laiku, turbūt yra labai madingas, ir pašūkauti apie miškus, ypač tiems, kurie apie miškus nieko neišmano. Tai galėčiau kreiptis: gerbiami krepšinio mėgėjai, vakar patarinėjote, kas turi būti krepšinio rinktinėje, šiandien patarinėjate, kas turi būti miškuose daroma. Miškas. Vakar buvo pranešimas čia, Seime, apie miško daugiafunkcį veikimą ir kalbėjo miškininkai, kurie žino, apie ką kalba. Tai gal mums vieną kartą reikėtų atsiriboti nuo tų visų politinių pareiškimų ir miško gelbėtojų vaidmens, o tapti normaliais miško lankytojais, bent jau apsilankyti prieš ką nors sprendžiant apie miškus ir nebebūti gelbėtojais ir išgelbėtojais visos tautos nuo miško. Miškų padvigubėjo nuo pokario, po Pirmojo pasaulinio karo, ir dabar jų yra du kartus daugiau, nei buvo. Miškai yra labai įvairūs, miškai yra naudojami įvairioms funkcijoms ir nevaidinkime labai gražių, jeigu esame vidutinio grožio. Sėkmės.

PIRMININKĖ. Motyvai dabar jau tikrai visi išsakyti ir turime apsispręsti balsuodami. Pirmiausia mūsų apsisprendimas yra dėl to, ar pritariame tam, kad priimtume rezoliuciją be pataisų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 111: už – 72, prieš – 1, susilaikė 38. Rezoliucija (projektas Nr. XIVP-3932) priimta. (*Gongas*)

10.56 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3933ES, Administracinių nusižengimų kodekso 271, 276, 426 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3934ES, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37, 116 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3935ES, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3936ES, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3937ES, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3938ES, Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3939ES, Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3940ES, Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3941ES (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3933 ir lydimieji. Kviečiu ministrą S. Gentvilą, kad pristatytų šį klausimą ir lydimuosius.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Po rezoliucijos priėmimo (ačiū už tai, tai buvo tik Aplinkos ministerijos fasilituojama, bet nemoderuojamas Nacionalinio miškų susitarimo priėmimas, tai labai ačiū, didelė bendruomenė turbūt irgi dėkinga už darbo patvirtinimą) Vyriausybės vardu teikiame įstatymų projektus, rodos, 13 jų, kaip yra įgyvendinamas iš esmės Nacionalinis miškų susitarimas arba šita rezoliucija, kurią jūs ką tik patvirtinote Seime. Kartu su šitais įstatymų projektais yra susikaupę daug iš Europos teisės arba Europos Sąjungos bioįvairovės strategijos perkeltinų dalykų, kuriuos norime suguldyti į nacionalinius teisės aktus. Taip pat turime priekaištų iš Europos Sąjungos teisingumą prižiūrinčių institucijų dėl mūsų teisės atitikties Europos Sąjungos teisei ir kitų administracinių dalykų, juos pabandysiu apžvelgti šitos prezentacijos metu.

Visų pirma, dar kartą atkartojant Nacionalinį miškų susitarimą, visuomenė, plačiąja prasme bendruomenė, dalyvavusi susitarime, sutarė dėl šešių iš devynių temų, tačiau nesutarė dėl tokių sudėtingiausių temų, kas yra susiję su miškų grupių perskirstymu, tai yra kur kirsti, kur nekirsti, kur saugoti, kur apsaugos režimai turėtų būti pamažinti, ir ekonominės dalies, tai yra kaip iš tikrųjų kompensuojama už apsaugą, kokiais pinigais, nes šiandien kaip niekada akivaizdu, kad žaliasis kursas turi savo kainą ir už kiekvieno įsipareigojimo nuostatos turi būti suplanuoti pinigai. Todėl natūralu, kad visuomenė plačiąja prasme negalėjo suderėti dėl šitų sąlygų. Kartu su Finansų ministerija mes gerą pusmetį dabar dėliojome ir finansinį mechanizmą, kaip iš tikrųjų įgyvendinti šias Nacionalinio miškų susitarimo temas ir įstatymo nuostatas, susijusias konkrečiai su kompensacijomis.

Tai visų pirma, ką gerbiamas V. Pranckietis yra paminėjęs, aš dar kartą noriu irgi paskelbti šituos skaičius plačiajai visuomenei dėl to, kad apie miškus yra labai labai daug mitų. Vyriausybės programoje yra numatyta pasiekti 35 % miškingumą, Nacionaliniame pažangos plane – 36 %, Lietuvos bendrajame plane – 38 %, o Nacionaliniame miškų susitarime yra aptarta 40 % miškingumo vizija. Lietuvoje miškų šiuo metu yra dvigubai daugiau, miško paskirties žemės, negu tarpukariu. Ši skaidrė gerai įrodo, kad tarpukariu pradėti sodinti miškai dabar iš esmės pasiekė brandą. Jeigu sutiktume 80-metį Lietuvos gyventoją, jis prisimintų Lietuvą su dvigubai mažesniais miškų plotais ir net trigubai mažiau sukauptos medienos, arba medžio likvidžios ar biomasės šiandien miškuose yra net patrigubėję, lyginant su tarpukario metais.

Kita vertus, Lietuva yra maždaug Europos Sąjungos viduryje pagal *State of Europe's Forests* raportus savo miškų dalimi. Lietuva, priešingai negu kitos šalys, kalba apie miškų ploto didinimą, kai kitos šalys bando sustabdyti miškų naikinimą. Mes kalbame apie (angliškai) *afforestation*,

miškų įveisimą, o dauguma pasaulio valstybių, tarp jų ir Europos valstybių, kalba ir kovoja prieš *deforestation*.

Lietuva kiekvienais metais iškerta, tiek privatų sektorių paėmus, tiek valstybinius miškus, apie 70 % medienos prieaugio. Tai reiškia, kad tiek iš miškų paimama tūrio medienos, o likę 30 % lieka prieaugiui arba naujiems miškams įveisiamose teritorijose. Vadinasi, kiekvienais metais Lietuvoje medienos tūris auga, miškų plotas auga ir, priešingai negu kitos intensyviau miškus naudojančios šalys, kaip Skandinavijos šalys, Lietuva tikrai pristatoma pasauliniu mastu kaip tvariai ūkininkaujanti ir miškus tvarkanti valstybė.

Tačiau visuomenės interesas ir šios rezoliucijos priimtas interesas, kuris leidžia mums, politikams, ir įgyvendinančioms institucijoms turėti kryptį, sako, kad saugoti ir gamtosaugai skirti reikia žymiai daugiau dėmesio miškuose, ne tik atvirose žemės ūkio teritorijose, bet būtent miškuose, todėl iš principo šis įstatymas yra didelis miškų veiklos apsaugos režimų įstatymas.

Visų pirma norėčiau išskirti į du periodus. Vienas yra iki 2029 metų ir kitas yra po 2029 metų, kaip mes prižiūrėsime miškus. Priėmus įstatymą, nuo 2026 metų iš esmės labai daug kur saugomose teritorijose, kaip mes jas įsteigę prieš 30 metų, pradedame drausti pagrindinius kirtimus, į kuriuos įeina ir plynieji, ir atrankiniai, ir atvejiniai kirtimai. Tai yra tas didysis lūkestis, kai nuvažiuojama į nacionalinius parkus ir kalbama apie tai, kad nacionaliniai parkai yra intensyviai ūkininkaujami, nes nacionaliniuose parkuose ligi šiol yra labai labai daug IV grupės ūkinių miškų.

Kita vertus, kitose saugomose teritorijose sumažėja intensyvumas ir tam sumažinimui, kur yra privatūs miškai, mes privalome iš karto turėti kompensacijas, kad galėtume teisingai atlyginti konstituciškai už nuosavybės ribojimus.

Kita vertus, buvo daug diskusijų dėl sanitarinių kirtimų. Ligi šiol, pavyzdžiui, sanitarinio kirtimo būdu galima buvo išvežti negyvą medieną. Sanitariniai kirtimai susiaurinami iš esmės iki ligų ir kenkėjų dabartinių prevencijos priemonių. Ne jau *post factum* išvalymą, bet dabartinių ligų ir paplitimo atvejų sustabdymą.

Išgirdę nevyriausybinių organizacijų kritiką, mes sukuriame, ir T. Tomilinas buvo teikęs įstatymų projektus dėl miškų intensyvesnio priskyrimo II miškų grupei, kad greičiau tai būtų padaryta, tai šiuo įstatymu irgi tai numatome. Kadangi miškai yra būdingi geografinėms teritorijoms, tai atsiranda Miškų įstatymo 15 straipsnis išskirtinai genetinių miškų apsaugai. Tokių miškų aplinkui Lietuvą yra įvairiose teritorijose. Išskiriamas lietuviškas genetinių medynų branduolys ir jį mes išskirtinai pradedame saugoti.

Atsiranda daug administracinių palengvinimų, nes miškų procesas, Aplinkos ministerijoje kartais sakome, kad medžiai greičiau auga, negu dokumentus priimame, tai daugelis racionalių palengvinimų miškotvarkos projektų rengimo, nuosavybės ribojimų. Miškotvarkos projektų sudėtis keičiama. Vienas tokių akivaizdžių pavyzdžių, kad sunkiai, bet kartais net ir rekreacinis medinis takas įrengiamas miške be miškotvarkos projekto, kas net ir geras savivaldybių iniciatyvas atideda metams. Tokie palengvinimai yra įstatyme, kad lengvesnę infrastruktūrą būtų galima įrengti be miškotvarkos projektų.

Keičiasi šiek tiek ir transakcijų, valstybinių miškų pardavimas. Pagrindinės nuostatos yra skaidrėje. Šiandien galime pasidžiaugti, kad 2024 metai yra lūžio metai, kai mes beveik 10 % šalies miškų buvome rezervavę nuosavybei atkurti, ir baigiant nuosavybės grąžinimą jau iki šios dienos, šios Vyriausybės kadencijos laikotarpiu, beveik 25 tūkst. hektarų rezervinių miškų yra perduoti urėdijos priežiūrai iš Nacionalinės žemės tarnybos dėl to, kad į juos nebėra pretendentų, o likę miškai, mažesni miškai, išsiskaidę, bus perduodami valstybiniams aukcionams ir privatizuojami, siekiant išlaikyti privačios ir valstybinės miškų nuosavybės balansą, kuris dabar susiklostęs toks, kad yra 40 % ir 60 % maždaug proporcija.

Mažinama administracinė našta, mažareikšmiai leidimai bus naikinami, privačių miškų savininkai galės pasimalkauti savo miške be pranešimų valstybinėms institucijoms, siekiant, kad skalsumas miške neliktų mažesnis negu 0,7. Yra daug palengvinimų ir skaitmenizacijos leidimų terminų pratęsimo, kas lengvina darbą valstybinių institucijų, privačių miškų savininkų, valstybinių miškų savininkų ir kartu įteisina daug nemedieninių veiklų miškuose, tokių kaip, pavyzdžiui,

bičių laikymas miškuose ar medžiotojų bokštelių juridinės problemos valstybiniuose ar privačiuose miškuose.

Nuo 2029 metų yra antrasis etapas, kuris įgyvendinamas pakeitus miškų grupių sistemą. Turbūt dėl šitos skaidrės buvo didžiausia akademinė diskusija, nes ligi šiol Lietuva miškotvarką vykdė per keturias miškų grupes, nuo šiol siūloma išplėsti jas į penkias grupes, atsižvelgiant į nacionalinę strategiją, tarptautinius bioįvairovės įsipareigojimus (jos yra išvardintos skaidrės dešinėje). Bus žymiai griežčiau apsaugoti miestų aplinkiniai miškai, draustinių teritorijos, jiems dedikuota išskiriant atskiras grupes, o griežtai apsaugotų miškų teritorijos keisis ir augs nuo 1 % iki 10 %, taip įgyvendinant globalias bioįvairovės apsaugos ir Europos Sąjungos bioįvairovės strategijas.

Šioje skaidrėje yra parodytas maždaug pokytis Lietuvos miškų, kaip apsauga griežtėja nuo 2029 metų, nes iki 2029 metų visi Lietuvos miškai bus perplanuoti ir suplanuotos naujos miškų grupės. Vadinasi, pavyzdžiui, griežtai apsaugotų dabartinių rezervatinių miškų prieaugis bus iki 10 %, o kitos miestų apylinkių arba ekologijai, bioįvairovei svarbios miškų teritorijos irgi išsiplės. Ekonominis prioritetas – ūkininkavimas pagreitės, miškai yra orientuoti į mūsų, kad ir šitos Seimo salės, medienos produktų tiekimą, tai yra medienos, kuri sukuria kas dešimtą darbo vietą Lietuvoje, taigi su mediena susijusi pramonė ir sektoriai sukuria iki 11 % šalies BVP.

Mes pagal šiuos procentus esame Europoje vieni lyderių kartu su Estija, Švedija ir Latvija. Todėl niekada negalima ignoruoti Lietuvos tradicinės statybinės medinės architektūros, Lietuvos šildymo sektoriaus, Lietuvos baldų pramonės, kuri tiesiogiai gauna žaliavas iš tų 75 % dabartinės ūkinių miškų paskirties, o vėliau tai bus šiek tiek sumažinta iki 67 %, bet padidintas rotacijos laikotarpis ir kirtimų amžius.

Paskutinė skaidrė – finansai, dėl jų mes labai daug diskutavome ir dėl to, kaip ir minėjau, negalėjo susitarti nevyriausybinės organizacijos ir nacionalinis miškų sektorius, nes šitam žaliajam kursui arba Miškų įstatymui įgyvendinti reikės apie 400 mln. eurų. Tai yra vien privačios nuosavybės kompensavimo pinigai. Čia reikia pažymėti, kad valstybiniams miškams, urėdijai mes nekompensuojame dėl nuostolių sugriežtinimo. Tai yra tik privačiam sektoriui, privačių miškų savininkų kompensacijoms numatyti pinigai. Jie bus išmokami dviem etapais, tai yra iki 2029 metų už apribojimus, kurie įsigalioja nuo 2026 metų, ir po to kas metus už sugriežtintas miškų grupes per 20 metų išmokamos kompensacijos savininkui, kuris tuo metu valdo tą mišką. Net ir savininkui pasikeitus, naujasis savininkas gautų kompensacijas už tai, kad jo miške yra apriboti kirtimai.

Ką labai noriu pabrėžti šituo įstatymu? Tai nėra įstatymas dėl Valstybinių miškų urėdijos akcionavimo. Taip, apie tai diskutuojama, komiteto pirmininkė ir T. Tomilinas, ir L. Jonauskas apie tai užsiminė pasisakymuose. Tai yra išskirta į atskirą įstatymą, tai yra visiškai kita tema. Šis Miškų įstatymas susijęs ne su urėdijos veikla, o susijęs iš esmės su miškotvarka, kaip mes išduodame leidimus, kaip mes saugome ar nesaugome, kertame miškus ar nekertame. Tai nesusiję su Valstybinių miškų urėdijos akcionavimu, nes tai yra išskirta į atskirą paketą ir nesinorėjo diskutuoti dėl urėdijos juridinės formos gamtosauginiame projekte.

Tiek prezentacijos. Mielai atsakyčiau į klausimus ir labai prašyčiau pritarti šitam ilgai rengtam įstatymui.

PIRMININKĖ. Jūsų klausti užsirašė 13 Seimo narių. Pirmasis klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi L. Girskienė. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, ką pastebėjau per šią kadenciją, kad jūs mokate daug ir gražiai pristatyti skaidrių. Bet kartais jūsų darbai prasilenkia su kalbomis. Tikrai man kyla daug klausimų. Mane stebina jūsų nusiteikimas ir įtraukimas tokių jūsų minčių ir užmojų naikinti 1 tūkst. 500 hektarų ribą. Tikrai jūs girdite iš mokslininkų, iš miškininkų, iš plačios visuomenės, kad tai yra svarbus klausimas ir svarbi dalis, bet jūs kažkaip to nematote.

Kartais tie argumentai, kad yra kažkokie Europos Sąjungos ar kiti teisės aktai, tai įpareigojantys, bet dėl 500 hektarų žemės ūkiui ir šiandien yra galiojantys. Aš manau, kad tai yra tiesiog grėsmė nacionaliniam saugumui. Man jūs pasakykite, gal jūs turite kokį susitarimą su švedų, su

kitomis stipriomis įmonėmis, kurios nori supirkti miškus, nes šis klausimas yra tikrai be galo svarbus Lietuvai?

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Justinai, mes esame kolegos, jau ne pirmi metai Seime, tai labai prašau nesišvaistyti kaltinimais, nes švediškai aš kalbu taip pat gerai kaip lietuviškai, Švedijoje esu baigęs vidurinę mokyklą. Tai yra nuostabi šalis, į kurią galėtume orientuotis. Turbūt ir pats Prezidentas, kalbėdamas apie gerovės valstybę, dažnai mini Švediją kaip pavyzdį.

Kai mes praeitoje kadencijoje reorganizavome urėdijas iš 42 urėdijų, buvo vienas iš valdančiųjų argumentų, tuometinės daugumos argumentų, kad urėdijos tuomet turėjo vidutiniškai apie 30–40 tūkst. hektarų miškų savo patikėjimo teise. Vienas iš argumentų buvo, kad tai yra per mažas kiekis nuosavybės tam, kad galėtų optimaliai miškininkauti. Jūs, kaip miškininkas, tai suprantate. Praeitoje kadencijoje vienas tuometinės daugumos narys iš Biržų, pats miško savininkas, inicijavo šitą ribojimą, kuris yra tiesiogiai apeinamas per *holdingus*, mainais, įkeitimais ir yra nefunkcionuojantis 1 tūkst. 500 hektarų nuosavybės ribojimas.

Dabar iš formaliosios pusės. Mes esame gavę iš Europos Komisijos teisės pažeidimo procedūros užklausas, jas aš galiu parodyti ir komitetui galima pristatyti. Tai nėra mūsų iniciatyva daromi dalykai. Tikrai nėra kažkokių užkulisinių užsakymų, apie ką jūs šnekate šita tema.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi A. Skardžius.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Kolega uždavė mano klausimą. Bet iš tikrųjų, skaitant įstatymo projektą, kyla jų ir daugiau. Man truputį nerimo sukėlė ta nuostata, ir jūsų prezentacijoje buvo minima, kad planuojama atsisakyti aukciono parduodant 3 hektarų miško plotą. Gal galėtumėte plačiau įvardinti, kodėl norima atsisakyti šitos nuostatos?

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia kalbama apie valstybinių miškų… Žemės ūkyje, jūsų kolegos ūkininkai galės irgi pasakyti, kad tai yra bendra praktika. Jeigu žemės sklypas yra įsiterpęs tarp kelio ir jūsų sklypo ir tai atitinka nuostatas kaip įsiterpęs sklypas, tai jūs galite šitą žemės sklypą nusipirkti lengvatiniu būdu, ne per viešąjį aukcioną, kaip žemės ūkio gretimybės savininkas. Miškuose šitos nuostatos nebuvo. Jeigu yra greta esantis valstybinis miškas iki 3 hektarų, jis yra rezerviniuose miškuose, tai buvo skelbiama per aukcioną. O, natūralu, kaip ir žemės ūkyje, taip ir miškų ūkyje, siekiant profesionalumo, efektyvumo, reikia konsoliduoti nuosavybę labiau. Kad nebūtų išskaidyta šachmatų pavidalu, kad tie patys miškininkai galėtų apžiūrėti tą patį miško sklypą vienu atvažiavimu, tai numatyta, kaip ir žemės ūkyje, įsiterpusius sklypus parduoti be aukciono pagal visuotinį vertinimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. O toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis ministre, kadencija baigiasi ir jūs atnešate tokį reikšmingą projektą į Seimą. Ar tai galima laikyti jūsų testamentu naujai kadencijai, naujajam ministrui, kuris formuos politiką šioje Lietuvai labai svarbioje srityje?

Kita mano klausimo dalis yra: kiek Švedijos ploto sudaro miškai ir kiek Lietuvos ploto sudaro miškai? Kiek Švedijos ir Suomijos įmonių veikia Lietuvoje miškininkystės sektoriuje, na, tokių kaip „Stora Enso“, IKEA ir visa kita? Ir kiek Lietuvos įmonių veikia Švedijoje ir Suomijoje miškininkystės sektoriuje? Labai ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Man atrodo, šis įstatymo projektas buvo tiesiog brandintas ilgai, aptartas su visuomene, Nacionaliniame miškų susitarime ilgai derintas viešai, su Finansų ministerija dėl finansų. Tai yra plataus sutarimo projektas – tai nėra asmeninis ministro nuostatų įgyvendinimas ar Vyriausybės programa. Toks buvo susitarimas su Aplinkos apsaugos komitetu, kad mes surengiame plačią diskusiją, ilgai diskutuojame ir atnešame kompromisą. Tai šitas projektas yra tikrai platus kompromisas tarp skirtingų bendruomenių.

Apie jūsų statistiką dėl įmonių dalyvavimo nežinau, nes reikia atskirų užklausų. Švedijoje miškingumas yra 68 %, Lietuvoje – 35 %.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už išsamų pristatymą. Tikrai šiame įstatyme yra daug gerų dalykų, kaip jūs minėjote, ir administracinės naš-

tos mažinimas, tai yra tų gretimybių pirmenybė panaikinama, kad nebeliktų pirmumo. Tikrai neveikė: ir didesnė administracinė našta, ir įsigijimo laikas, užtruko daugiau laiko įsigyjant miškus.

Bet kyla nemažai klausimų. Pavyzdžiui, jūs paminėjote, kad tik 70 % prieaugio iškertama. Kai kalbi su miškininkais, kurie ten dirba, tikrai jie teikia kitokią truputį statistiką. Bet aš labiausiai noriu irgi pasisakyti prieš tai, kad nebelieka 1 tūkst. 500 hektarų apribojimo. Tik praeitoje kadencijoje mes tai priėmėme ir dabar… Vienas dalykas, tai yra blogai, kad gali pereiti į vienas rankas, į užsienio rankas tie miškai. Kitas dalykas, tas įstatymų kaitaliojimas, tų apribojimų kaitaliojimas – ir miškininkai tam nepritaria, ir visuomenė nepritaria, ir aš manau, tai nėra geras dalykas, kad yra naikinama, ir tam punktui tikrai nepritariu. Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū už jūsų gerus žodžius ir komplimentus įstatymui.

Dėl 1 tūkst. 500 hektarų ribojimo aš priminsiu, kad buvo ir Prezidento G. Nausėdos veto praeitoje kadencijoje, išaiškinant Europos teisės pažeidimo pavojus, apeidinėjimo kelius. Visa tai po ketverių metų yra faktas. Mes turime Europos teisės pažeidimo procedūrą, mes turime apeidinėjimą, mes turime Nacionalinę žemės tarnybą, kuri kiekvieną sandorį turi patikrinti. Ir 2023 metais buvo 11 tūkst. sandorių, kuriuos reikėjo patikrinti, gyventojams tai yra papildomi pinigai, kuriuos turi mokėti, o ar tikslą pasiekėme, tai tikrai kvestionuotina. Reikėtų tiesiog atsiversti G. Nausėdos, rodos, 2017 ar 2018 metų veto argumentaciją, kuri išgyvendinta ir yra faktas šiandieną. Todėl mes, Vyriausybė, tiesiog teikiame panaikinimą netikslingos nuostatos.

PIRMININKAS. O. Leiputė teikia klausimą.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, gal galėtumėte patikslinti, ar iš tiesų iš miškininkų kaip ir atimama miškų kontrolės funkcija ir kad kaip ir naikinamas miško pareigūno statusas? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Vyresni žmonės arba miškininkai prisimena, nežinau, ar G. Kindurys ir J. Urbanavičius turėjo, bet visi miškininkai turėjo net šautuvus kažkada, privalomai turėjo nešiotis. Šiandien gal, kai yra Šaulių diena, tai atrodo simboliška, bet miške yra visgi ūkininkavimas ir urėdija yra ūkinė bendrovė. Čia yra interesų konfliktas, konfliktas dėl savęs, nes, viena vertus, ūkininkauji ir pats save prižiūri. Šita pastaba yra nuolatos kartojama įvairių auditų, kad negali ir pats ūkininkauti, ir pats save prižiūrėti, tai priežiūrą tiek nelegalių kirtimų, tiek miškotvarkos projektų teisingumo atlieka Aplinkos apsaugos departamentas. Tenai yra, rodos, 42 specialistai, kurie atlieka ir privačių, ir valstybinių miškų priežiūrą, o urėdija savęs kontroliuoti neturėtų, turėdama valstybinį įgaliojimą, nes jinai yra visgi ūkinė bendrovė, dėl to tas pareigūno statusas yra naikinamas. Bet matant iš ten esančių pastabų, iš aiškinamojo rašto, vos 100 protokolų per metus yra surašoma. Tai 250 darbuotojų ir 100 protokolų per metus rodo, kad iš esmės funkcija nevykdoma.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas ministre, akivaizdu, kad įstatymas yra kompromisinis, jame yra daug nusileista ir tai ūkinei pusei, taip pat yra gerų, ambicingų tikslų miško saugojimo linkme. Mano klausimas: tai koks gi jūsų planas, kad būtų priimta, nes laikas yra negailestingas, mes turime realiai mėnesį laiko, kokį gerą mėnesį laiko, kad priimtume, aš kalbu apie šią kadenciją. Tai kurią jūs pusę, taip sakant, labiau maloninsite, ar tą kirtėjų pusę, ar vis dėlto stosite į visuomenės pusę ir dar labiau sugriežtinęs galbūt įstatymą kartu su visuomenės maksimaliu palaikymu vis dėlto priimsite pažangų įstatymą? Koks yra priėmimo planas, nes akivaizdu, kad be pasiūlymų ir be tam tikrų sandorių su viena ar kita Seimo puse, aptariant miškų politikos spektrą, neįmanoma bus jo priimti?

S. GENTVILAS (*LSF*). Man atrodo, po sausio mėnesio ūkininkų mitingo visi aiškiai supranta, kad bet kokia aplinkosauginė politika turi būti padengta pinigais. Taigi, jeigu mes norime ką nors griežtinti, tai tam turi atsirasti resursų. Dabar skirtumas tarp Lietuvos miškų ir žemės ūkio yra tai, kad Lietuvos miškininkystė negauna europinių lėšų. Ir priešingai, Lietuvos miškuose dar egzistuoja 5 % apyvartos mokestis už nukirstą medieną arba statų mišką, net yra apyvartos mokestis kaip akcizas. Tai rodo, kad iš esmės miškuose nėra didelių išteklių, nuosavybė apribota iki 1 tūkst. 500. Dabar Finansų ministerijos pagrindinis pasakymas yra, kad patys turite išlaikyti, miškų, medienos sektorius turi pats išlaikyti save. Tai, ką K. Adomaitis kalbėjo apie urėdijos pelno skyrimą miškams, čia mes turime labai aiškiai ir adekvačiai, ir blaiviai suprasti, kad bet kokie

pasiūlymai dėl didesnio griežtumo atneš didesnius įsipareigojimus. Ir tada turi klausti: o iš kur pinigai? Iš bendro biudžeto? Mes dabar išdėstėme per 20 metų šituos sugriežtinimus, tai norų galima turėti, bet pinigų reikia irgi turėti kišenėje. Miškai neturi europinių pinigų, miškuose 5 % mokestis jau egzistuoja, tai čia yra labai didelė dalis ir finansinio klausimo, o įstatymas yra kompromisas.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, kalbėjote, daug kartų čia buvo kartojama, kad buvo labai plačios diskusijos. Tos plačios diskusijos, matyt, buvo prieš Miškų susitarimą. Dabar prieš tai paklausiau dar kelių asociacijos atstovų, tai tikrai tokių diskusijų pastaruoju metu nebuvo. Mano klausimas dėl akcinės bendrovės, Miškų urėdijos. Jūs sakėte, kad į šitą įstatymą nededate, jūs jį išskirsite. Vienas klausimas: kada jūs jį pateiksite? Jau dabar nespėjate, ar rudens sesijoje, ar į šitą įstatymą neįdėsite?

Kitas labai konkretus klausimas dėl Punios šilo. Puikiausiai žinote, kad rezervaciniuose miškuose lankymas turi būti nemokamas, bet tinklalapyje galima surasti, kad už žmonių lankymąsi yra imami pinigai ir organizuojamos ekskursijos. Kaip šitą klausimą spręsite? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Šitas įstatymas yra gamtosauginis, aplinkosauginis ir tai nesusiję su urėdijos juridinės formos pakeitimu. Tiesiog nesusiję. Yra atskiras įstatymas, bet politinė nuojauta rodo, kad tikrai dėl jo bus diskusijų, todėl Vyriausybė neskuba su juo.

Dabar kas susiję su Punios šilu. Punios šilas Lietuvoje yra pirmas rezervatas, kuris yra miško pagrindu. Šiandien Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas draudžia ten gyventojų lankymąsi, bet prieš mėnesį Vyriausybės vardu aš čia, tribūnoje, pateikiau Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pataisas, kurios leistų gyventojams lankytis nemokamai. Buvo V. Pranckiečio dar pabrėžta, kad nemokamai lankytis rezervate numatytais takais. Įstatymo pataisos dėl šito jau yra Seime.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas ministre, aš noriu paklausti to, apie ką pasisakiau kalbėdamas dėl rezoliucijos. Girdėjau, kad jūs truputį užsiminėte, bet gal galite patikslinti, iš ko bus numatomos kompensacijos, jeigu atsiras naujų ribojimų naujose vietose privatiems savininkams? Ar nebūtų logiška vis dėlto užtikrinti nuolatinį finansavimą miškų savininkams dėl patiriamų naujų ribojimų būtent iš urėdijos pelno ir pajamų?

S. GENTVILAS (*LSF*). Visų pirma, kaip minėta, apie 400 mln. eurų kainuos šita miško grupių peržiūra ir sugriežtinimas, tai yra išdėliota per 20 metų. Dalis pinigų ateina iš Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, į kurią sukrenta urėdijos privalomi atskaitymai – 15 % už valstybinę medieną ir 5 % iš privačių miškų už nukirstą mišką. Čia yra vienas srautas pinigų. Antrasis srautas yra iš rezervinių miškų privatizavimo. Yra, kaip sakyta, apie 60 tūkst. hektarų likusių rezervinių miškų. Dalis jų pereina į urėdiją, dalis yra privatizuojama. Iš to privatizavimo pagal dabartines kainas tikimasi, kad bus apie 130 mln. eurų pajamų, taip sakant, išdėliota per tuos 20 metų. Dalis eina iš urėdijos pelno įmokų, nes urėdija vien šiemet pervedė arti 60 mln. eurų į valstybės biudžetą. Tarp visų valstybinių įmonių urėdija perveda 40 % visų valstybinių įmonių dividendų, tai yra labai labai daug. Pernai metais urėdija pervedė 160 mln. eurų į valstybės biudžetą. Tai yra galingos, įspūdingos sumos, kurios grįžta į biudžetą, ir turbūt dalis kompensacijų eina iš to bendro biudžeto.

PIRMININKAS. Leisiu paklausti visiems užsirašiusiems, nes projektas svarbus, daug lydimųjų. Dabar klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, dabar žiūriu patį įstatymą, tai pirmiausia skaidrėje ten buvo apie 5 hektarus, kad daugiau negu 5 hektarai, kad valstybinės urėdijos neįsigijo, valstybiniai miškai… valstybinės negalės įsigyti lengvatinėmis sąlygomis ir taip toliau. Pakomentuokite man šitą skaidrę, kuri buvo apie 5 hektarus, daugiau negu 5 hektarus.

Antras mano klausimas. Aš žiūriu kompensacijas privatiems savininkams, tai per 20 metų nuvertėjimas bet kokiu atveju yra. Ar nebus numatytas indeksavimas, nes jūs iš karto išmokėsite? Tam 3, 5… 11 straipsnio 5 punkte pasakyta: iš karto, jeigu sieks iki 10 tūkst., jeigu daugiau negu 10 tūkst., mokėsite dalimis ir per 20 metų. Tai miško savininkai, tie, kurie negali vystyti veiklos,

supranta, kad čia yra didžiulis nuvertėjimas. Kaip galvojate išspręsti tą klausimą, nes čia bus konfliktas, aš taip jaučiu, su miško savininkais, nes jiems bus didelių ribojimų?

S. GENTVILAS (*LSF*). Taip, čia vienas tokių didelių dramblių kambaryje. Už jūsų nugaros sėdintis T. Tomilinas sako: reikia dar griežčiau saugoti. Tada reikia sakyti: o iš kur pinigai? Nes kai ateini pas žmogų ir sakai: nugriauk savo trijų aukštų namo trečią aukštą, o valstybė kompensuos tik kada nors, tai yra konstitucinis klausimas.

Bet iš principo žiūrint į mišką pagal miškotvarkos projektus, miškas ne visada yra brandus 2029-aisiais. Nepaisant to, kad yra IV miškų grupė, pavyzdžiui, šiandien ūkiniai miškai, tai kirtimai gali būti ir po 20 metų. Tai nėra taip, kad tas fizinis asmuo, miško savininkas, šiandien ir gauna tas visas kirtimo pajamas. Kirtimai gali būti numatyti ir po 20 metų, o jeigu grupė šiandien pakeista, tai kompensacijos mokamos per 20 metų. Faktiškai tame miške kirtimai gali būti net vėliau, negu po 20 metų numatyti. Kadangi iš principo tai yra ūkinis miškas, taip sakant, nėra to momento, kad 2029 metais nustačius miškų grupę jau ir faktiškai nuostoliai susidaro, tai nėra visada tiesa.

O dėl 5 hektarų. Seniau buvo nuostata, kad visi valstybiniai miškai, kurie yra didesni negu 5 hektarų, su privažiuojamaisiais keliais buvo atitenkantys urėdijai. Bet kadangi privatūs miškai irgi turi teisę egzistuoti ir privačios nuosavybės Lietuvoje yra 40 % miškų, Lenkijoje, pavyzdžiui, tik valstybiniai miškai yra 99,9 %, tai siekiama, kad dalis būtų privatizuojama, nes jeigu yra privažiuojamasis kelias, nereikia servituto, kad tie miškai galėtų būti privatizuojami ir tam, kad dalį kompensuotume mes, į kompensacijų fondą, taip sakant.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika. Nėra salėje. Tada V. Ąžuolas klausia.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, jūs minėjote dėl 1 tūkst. 500 apribojimo, kad jį reikėtų panaikinti. Tai mano toks retorinis klausimas. Amžinąjį atilsį liberalas K. Glaveckas viešai įvardino čia sąlygą, kad Švedijos ambasada prieš balsavimą darė spaudimą Seimo nariams, kad nebūtų šis apribojimas įvestas, tai jūs dabar gal irgi spaudimą gavote iš Švedijos ambasados, kad tą apribojimą reikia panaikinti?

Kitas klausimas. Kodėl jūs tos laisvos valstybinės žemės, apie 60 tūkst., jūs įvardinote, kad tiek jos yra, nenorite paversti valstybiniais miškais, kaip anksčiau buvo daroma? Valstiečiai atidavė Valstybinių miškų urėdijai 1 tūkst. hektarų, jie pavirto valstybiniu mišku. O jūs nusprendėte visus tuos hektarus parduoti. Tai kodėl jūs nenorite daugiau valstybinių miškų? Tada gal reikėtų mažiau kompensacijų mokėti privačių savininkams už konstitucinių teisių suvaržymą. Tai kodėl jūs taip darote, galite atsakyti? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Pajuokaujant: spaudimą daro ne Švedijos ambasada, o Europos Komisija, nes yra formalus nesutikimas su Europos teise. Kaip sakiau, tai buvo ir Prezidento veto kažkada įvardinta, kai jūsų laikais buvo priimtas šitas ribojimas.

Dabar dėl rezervinių miškų. Jie buvo rezervuoti tam, kad grąžintume nuosavybę dėl nusavintų miškų. Lietuvoje taip jau susiklostė, kad mes turime apie 40 % privačios miškų nuosavybės, Lietuvoje yra apie 250 tūkst. miškų savininkų. Tai yra sveikas balansas, žmonės turi teisę turėti miškų ir prie savo sodybų ir tą balansą mes norime išlaikyti. Tai ten, kur nėra saugotini draustiniai, nacionaliniai parkai, kur kokie nors apsaugos tikslai nenustatyti, kur yra iš esmės ūkininkauti skirti miškai, jie patektų į Privatizavimo fondą, o lėšos būtų naudojamos kompensacijoms ten, kur yra griežtinama. Tai yra labai logiška schema. Konstitucijoje parašyta, kad šalies ūkis yra grindžiamas privačia nuosavybe, tai miškuose privati nuosavybė egzistuoja.

Gerbiamas Valiau, keistas jūsų klausimas, nes dauguma Valstiečių ir žaliųjų partijos narių, Seimo narių yra miško savininkai, tai kodėl dabar čia gąsdintis privačių miško savininkų, nes aš, kaip dešinysis, jūs, kaip valstietis, turbūt turėtume tam pritarti.

PIRMININKAS. Klausia V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*LRPF*). Gerbiamas ministre, kadangi projekte yra atsisakoma būtent miškų ūkio paskirties žemės plotų ribojimo, įsigyjant privatiems asmenims, tai aš noriu klausti. Lietuvoje ir taip maždaug 50 % yra valstybinių miškų ir panašiai tiek pat yra privačių miškų. Kaimyninėse šalyse yra kitos proporcijos. Tarkime, Lenkijoje visiškai kitaip. Aišku, yra šalių, kur privati nuosavybė sudaro didesnį procentą. Tačiau noriu jūsų paklausti. Privatūs yra fizi-

niai asmenys ir privatūs yra juridiniai asmenys. Tarkime, kai kuriose šalyse yra taikomi ribojimai būtent privatiems juridiniams asmenims, kad jie negali miško žemės pirkti iš fizinių asmenų, tik iš juridinių asmenų. Tai kaip pas mus Lietuvoje? Galbūt planuojami kokie nors atskiri reikalavimai fiziniams ir juridiniams asmenims? Tarkime, fizinis asmuo, aš viską suprantu, kad gali turėti prie sodybų ir visa kita, tačiau juridinis asmuo, tikriausiai jo tikslas turėti miško žemės yra visai kas kita, tai yra verslo subjektai, kurie siekia pelno. Ir ta prekyba mediena tikrai nėra tas prioritetas, kurio valstybė turėtų siekti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Šiaip tie, kas supranta ekonomiką arba ūkį, tai patys supranta, kad 1 tūkst. 500 hektarų nuosavybės ribojimas yra ydingas. Tai visos miškininkų bendruomenės turėtų suprasti. Jeigu miškas subręsta iš esmės per 70–80 metų, vadinasi, hipotetiškai tu galėtum kirsti, jeigu viskas plynai kertama, 20–30 hektarų per metus. Pažiūrėjus, kiek vidutiniškai gaunama iš hektaro tokios nuosavybės miško, tai 10–15 tūkst. Tai yra metinės pajamos iš 1 tūkst. 500 hektarų miško siektų vos 300–400 tūkst. eurų. Tai yra labai labai smulkaus žemės ūkio pajamų grandinė.

Kai mes kalbame, kad 1 tūkst. 500 hektarų yra didelis miškų savininkas, eksploatuotojas ir taip toliau, pajamos yra labai mažos, nes kertant 20–30 hektarų per metus, padauginus iš 10 ar 15 tūkst. grynųjų pajamų, tai tu normalaus profesionalo, eksperto miškininko net negali nusisamdyti. Ką kalbėti apie investicijas į technologijas. Ką kalbėti apie paramą aukštosioms mokykloms, studentams duoti stipendijas.

Mes iš esmės ūkininkavimą miškuose esame nustūmę į hobį. Į hobį arba spekuliaciją, nes tie spekuliantai iš tikrųjų apeina tą 1 tūkst. 500 ribojimą. Matėme žemės ūkio sektoriuje stambėjimą, nepaisant saugiklių įvedimo. Lygiai tas pats stambėjimas šiandien vyksta per mainus, per įkeitimą, per apsimestinius sandorius, apeinant tą 1 tūkst. 500. O normalios, skaidriai veikiančios bendrovės ar pensijų fondai, kurie turi iš dalies tą nuosavybę, ar investiciniai fondai, jie tokių neskaidrių sandorių nedaro ir tai paliekama neskaidriai veikiančiai rinkai. Todėl pats principas, kad šis ribojimas nei tikslingas ūkininkavimo požiūriu, nei apsaugo iš tikrųjų, tai nėra skirtumo, ar juridinis, ar fizinis asmuo. Būtent todėl siūlome jį naikinti.

PIRMININKAS. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Pirmiausia padėka už tai, kad Aplinkos ministerija ir jūs asmeniškai vakar domėjotės konferencija, kurioje buvo kalbama apie gamtos tvarką, taip pat ir apie miškus, apie jų daugiafunkciškumą. O dabar klausimai turėtų būti tokie, kad apribojimai dėl konflikto su Europos Komisija – nėra konflikto dėl žemės ūkio žemės. Vadinasi, tai yra įmanoma.

Kita vertus, ūkininkauti 1 tūkst. 500 hektarų plote turbūt yra įmanoma, priešingai negu ką tik komentavote. Dabar girininkijos vidutiniškai yra maždaug 3 tūkst. hektarų ploto, jose ūkininkauja bent jau trys valstybės žmonės, tai yra tos girininkijos tarnautojai. Vadinasi, vieną žmogų išlaiko bent jau 1 tūkst. hektarų, kitaip sakant, tas 1 tūkst. 500 miško nėra mažai. Manau, kad ta ateitis galėtų būti diskutuojama. Labai linkiu tikėtis, kad pataisų ir pasiūlymų bus tikrai ir dėl 1 tūkst. 500, ir dėl girininkijų ploto, ir dėl kito organizavimo. Bet džiaugiuosi tuo, kad ta mūsų diskusija vyksta. Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Turbūt pusė klausimų buvo apie 1 tūkst. 500 ribojimą. Aš manau, jeigu tai, jeigu čia yra kertinė nuostata, tai Aplinkos komitetas tikrai ras kompromisus, nes iš esmės paketas yra apie miškų grupių peržiūrą ir administracinės naštos mažinimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis – G. Kindurys, užsirašė prie lydimųjų projektų.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aiškinamajame rašte yra nurodyta, kad siekiant užtikrinti greitesnį leidimų kirsti mišką išdavimo procesą siūloma nustatyti, kad leidimas kirsti mišką būtų išduodamas per 10 darbo dienų, atskirais – per 5. Nurodyta, kad šis pakeitimas įsigaliotų metais vėliau nei visas įstatymas, nes valstybės institucijoms reikalingas ilgesnis terminas pasirengti pakeitimams, organizuojant leidimų išdavimo proceso procedūras ir atnaujinant aktualias informacines sistemas.

Gerbiamas ministre, mano manymu, kad leidimas būtų išduotas ne tik teisėtai, bet ir teisingai, daugybe atvejų reikia ne tik atlikti derinimus, bet ir apžiūrėti gamtoje. Todėl tam reikia ne tik geresnių technologijų, bet laiko ir žmogiškųjų išteklių. Ar pritartumėte, kad būtent dėl to reikėtų

padidinti specialistų, dirbančių Miškų tarnyboje, skaičių, kad jie tikrai suspėtų apžiūrėti abejotinus siūlomus kirtimus?

S. GENTVILAS (*LSF*). Ir taip, ir ne. Lietuvos viešajame sektoriuje dirba 28 % dirbančiųjų, o EBPO šalyse dirba 19 % dirbančiųjų viešajame sektoriuje. Mes bent trečdaliu turime tikrai didesnį mastą.

Konkrečiai kalbant apie leidimų kirsti mišką išdavimo terminus, tai jau šiandien, įdiegus naują informacinę sistemą, dažnai išduodami per 1–2 dienas leidimai kirsti mišką. Tais atvejais, kai tai nepatenka į saugomas teritorijas, kai nėra „Natura 2000“ arba kitos paukščių buveinės ir yra šviežiai atliktas miškotvarkos projektas, kai miškotvarkos projekto teikėjas ir savininkas neturi rizikos pagal rizikos vertinimo analizę nusižengimų, išduodama greitai.

Bet yra atvejų, kai yra visos tos raudonesnės lemputės, geltonesnės lemputės, kai patikrinimų reikia daugiau. Dėl to tas terminas ir yra mažinamas, bet ne iki 1–2 dienų. Kai kuriais atvejais jau gali būti automatizuotai išduodami miško kirtimų leidimai, nes visi sukloti yra ir kadastrai, ir saugomų rūšių informacinės sistemos, biologinės įvairovės monitoringo sistemos, kurios leidžia beveik automatiškai išduoti leidimus, tačiau kai kur reikia papildomo patikrinimo.

PIRMININKAS. Dėkui. Ministras atsakė į daug klausimų. Dabar motyvai: vienas – už, vienas – prieš. J. Urbanavičius – už.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, visgi sakyčiau, manyčiau, reikėtų palaikyti šį įstatymo projektą, nors galbūt ir dantis sukandus. Manau, kils daug diskusijų. Yra daug nesuderintų dalykų ir, aišku, yra gerų dalykų. Yra specifinių miškininkystės dalykų, į kuriuos turėtų atsakyti ir kartu būti įtraukti tiek mokslininkai, tiek miškininkai. Tie patys politiniai dalykai, tai ir tas 1 tūkst. 500 hektarų, čia galbūt reikėtų ir korupcinio vertinimo.

Tikiuosi plačios diskusijos tiek Aplinkos apsaugos komitete, tiek Seime. Yra įkurta Daugiafunkcių miškų puoselėjimo grupė, kur tikrai pasistengsiu sukviesti platų ratą mūsų kolegų, sukviesti miškininkus, sukviesti suinteresuotas puses, kad tikrai plačiai aptartume šį klausimą ir aiškiai vieną kartą pasakytume, kuriuose miškuose ir kiek galime ūkininkauti, ir kur mes saugojome, ir ką saugosime. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Prieš tokį įstatymą tai nežinau, kaip reikia prieš balsuoti. Lengviausia yra išparduoti ir ištaškyti valstybės turtą. 60 tūkst. hektarų bus privatizuota ir ištaškyta. Ką darė valstiečiai praeitoje kadencijoje? Jie nuolat tą valstybinę žemę perduodavo Miškų urėdijai ir buvo plečiamas miškų plotas, valstybinių miškų plotas. Mes dabar verkiame, kad plotų mažai, reikia plėsti, bet ištaškysime 60 tūkst. hektarų.

Kitas gražus siurprizas – Švedijos ambasados spaudimui nepasidavė netgi buvęs liberalas, amžinatilsį, ir įvedėme mes kartu tada tą 1 tūkst. 500 apribojimą. Dabar, pasirodo, su šiuo įstatymu Švedijos ambasados svajonę įgyvendinsime. IKEA nevaržomai galės sušluoti Lietuvos miškus, kaip bus gerai, kaip puiku! Tai ką dar parduosite? Kiek dar Lietuvos turto parduosite? Mokate jūs tai daryti, na tai ką, pirmyn! Tie, kurie balsuos už, vadinasi, balsuos už tai, kad 60 tūkst. hektarų nevirstų valstybiniu mišku ir kad IKEA laisvai galėtų susišluoti likusius miškus. Na, tas balsavimas labai gerai parodys, kas yra už ką, na ir netgi tie, kurie pasisakys dabar už. Šaunuoliai, varykite, darykite, kadencijos pabaigoje turbūt vyšnią ant torto reikia uždėti – išparduoti tą žemę valstybinę ir švedams laisvę padaryti nušluoti miškus. Šaunuoliai, gerai varote kadencijos pabaigoje.

PIRMININKAS. Netrukus ir pamatysime, kaip kas balsuos. Skelbiu balsavimą dėl Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto ir visų lydimųjų projektų. Ar pritariame po pateikimo?

Balsavo 103: už – 70, prieš – 7, susilaikė 26. Po pateikimo projektams pritarta.

Aplinkos apsaugos komitetas būtų skiriamas pagrindiniu komitetu dėl visų projektų, išskyrus Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektą, ten Teisės ir teisėtvarkos komitetas būtų pagrindinis, o Aplinkos apsaugos komitetas papildomas. Ir dėl kai kurių projektų papildomu komitetu yra siūlomas Kaimo reikalų komitetas – tai dėl Miškų įstatymo pakeitimo projekto, taip pat dėl Žemės įstatymo pataisų projekto, ir viskas. Svarstymas būtų numatomas rudens sesijoje. Galima visa tai patvirtinti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

11.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3924(2) (*priėmimas*)

Toliau pagal darbotvarkę – Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3924(2). Čia yra aštuoni straipsniai.

Dėl 4 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, ją komitetas priėmė. Taip pat dėl 8 straipsnio Teisės departamento… (*Balsai salėje*) Tai yra 5 straipsnis, kuris keičia 8, kad būtų visiškai tikslu, tai irgi pritarta. Pagal naują numeraciją yra penki straipsniai, aš ne taip pasakiau. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Balsuosime dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 102, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.48 val.

Baudžiamojo kodekso 182[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3593(2) (*priėmimas*)

Kitas projektas – Baudžiamojo kodekso 182[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, antrasis variantas, taip pat priėmimas. Nėra pastabų. Du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl kiekvieno straipsnio, tai apsispręsime iš karto dėl viso projekto, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830(2) (*priėmimas*)

Kitas projektas – Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830(2). Taip pat priėmimas. Du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl kiekvieno straipsnio. Apsispręsime iš karto dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 103, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.50 val.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3888(2) (*priėmimas*)

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo projektas. Čia yra gal šiek tiek daugiau Teisės departamento pastabų. Galbūt kviesiu komiteto pranešėją I. Pakarklytę. Paeiliui paminėsime Teisės departamento pastabas ir komiteto poziciją.

Dėl 1 straipsnio čia buvo dvi Teisės departamento pastabos. Prašau informuoti apie komiteto nuomonę.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Pakeistas vienas žodis „paskirtis“ į žodį „tikslas“. Komitetas pritarė šiai pastabai bendru sutarimu dalyvaujant 8 komiteto nariams.

PIRMININKAS. Ir dar viena pastaba, jai komitetas nepritarė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Iš principo techninio pobūdžio pastaba ir irgi bendru sutarimu pritarta. Šiaip visoms bendru sutarimu buvo pritarta, išskyrus vieną, kiek pamenu. Nežinau, ar reikia eiti per visas.

PIRMININKAS. Čia lyginamajame variante komiteto nuomonė nepritarti. Bendru sutarimu nepritarimui pritarta, aš taip suprantu balsavimo rezultatus. Dėl 1 straipsnio su komiteto reagavimu į Teisės departamento pastabas niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Nereikalauja, tai nebalsuojame.

Dėl 2 straipsnio nesulaukta pastabų, tai niekas nereikalauja balsuoti.

3 straipsnis. Čia buvo pateikta Teisės departamento pastaba. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Vėlgi techninis vieno žodžio pakeitimas. Komitetas bendru sutarimu pritarė šitai pastabai dalyvaujant 8 nariams.

PIRMININKAS. Užfiksuojame komiteto nuomonę. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl šio straipsnio. Čia buvo dvi pastabos, abiem komitetas pritarė?

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Taip.

PIRMININKAS. Dėl 4 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pastaba.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Taip pat komitetas pritarė bendru sutarimu dalyvaujant 8 nariams.

PIRMININKAS. Užfiksuojame komiteto poziciją. Niekas nereikalauja atskirai dėl šio straipsnio balsuoti. Dėl 5 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pastaba.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Analogiškai bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKAS. Vėlgi užfiksuojame ir niekas nereikalauja atskirai čia balsuoti. Dėl 6, 7 straipsnių nebuvo pastabų, niekas atskirai nebalsuoja dėl šių straipsnių. Dėl 8 straipsnio buvo bene keturios Teisės departamento pastabos.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Taip pat visoms keturioms yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Užfiksuojame komiteto poziciją. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl šio straipsnio. Dėl 9 straipsnio taip pat Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Iš dalies komitetas pritarė, atsižvelgdamas į didžiąją dalį. Taip pat ir toliau bus toks pat pritarimas iš dalies, nes pastabos yra analogiško turinio. Bendru sutarimu pritarta dalyvaujant 8 nariams.

PIRMININKAS. Užfiksuojame ir niekas nereikalauja balsuoti atskirai. Dėl 10 straipsnio taip pat Teisės departamento pastaba.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Analogiška, kaip buvusi prieš tai. Pritarta iš dalies bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Užfiksuojame ir atskirai nebalsuojame, niekas nereikalauja.

Dėl 11, 12, 13, 14 straipsnių nesulaukta jokių pastabų ir dėl 15 straipsnio nesulaukta jokių pastabų ir pasiūlymų, niekas nereikalauja balsuoti dėl kurio nors straipsnio. Tada ačiū pranešėjai. Apsispręsime dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 106, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808(2) (*priėmimas*)

Toliau Seimo nutarimo dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3808(2). Priėmimas. Vienas straipsnis – tiesiog išdėstoma nauja redakcija. Iš karto apsispręsime dėl viso įstatymo projekto. A. Skardžius pasisako prieš.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Nenorėčiau kalbėti visai prieš, yra gerų dalykų, bet taip jau išeina, kad šia strategija keičiama 2012 metų strategija, tai pono A. Sekmoko, energeti-

kos ministro, parengta strategija. Norėčiau priminti, kas vyko priėmus prieš tai buvusią strategiją: jau po Seimo rinkimų, spalio mėnesį, Vyriausybė priėmė sprendimą pirkti dujas iš „Statoilo“, parengė aprašą, pagal kurį mes dešimt metų privalėjome vilkti „Equinoro“, to buvusio „Statoilo“, jungą ir 200 mln., gal 220 mln. permokėti už būtinąjį kiekį, kuris nėra būtinas. Toliau, dar besibaigiant kadencijai, „Klaipėdos nafta“ buvo išnuomota Kremliaus kompanijai „Litasco“ trejiems metams. Iš Maskvos buvo priimami sprendimai, kaip valdyti Lietuvai strateginį objektą. Dar daugiau – 42 megavatai saulės buvo išdalinti po 1 litą 60 centų 12 metų. Iki šiol jie dar gauna didžiules išmokas iš mūsų VIAP'o. Tai štai tada strategija buvo, buvo sukurtas aptarnavimo blokas, kurio visos įmonės bankrutavo.

Todėl aš matau tai, kad pasodinimas ant dujų adatos tęsiasi, iki 2044 metų mes turėsime vilkti tą dujų jungą, nesvarbu, ar tai „Gazpromo“ jungas, ar tai bus „Statoilo“, bet tai yra iškastinis kuras. Profesoriams aš neaiškinsiu, kad fosilinis kuras, tai yra iškastinis kuras, yra ir uranas, taigi grįžtama prie atominės energetikos. Gerai ar blogai tai, parodys laikas. Na, galbūt CO_2 emisija mažesnė, bet tai yra toks pat blogis, nes iki sodrinimo tai gana daug CO_2 sudeginama ir šitam kurui paruošti, tai yra neatsinaujinantis kuras. Tai linkiu sėkmės. Susilaikysiu balsuodamas dėl šios strategijos dėl savo išvardintų priežasčių. Ačiū.

PIRMININKAS. D. Kreivys pasisako už.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ši strategija keičia jau įgyvendintą 2018 metų strategiją, kuri buvo priimta S. Skvernelio Vyriausybės, ir turbūt atitinkamai apie 2030 metus šią strategiją pakeis atnaujintas variantas. Taigi mes visi kartu nuosekliai vystome mūsų energetikos sektorių. Ši strategija iš esmės atliepia du pagrindinius tikslus: vienas aspektas yra saugumas, mūsų energetinis saugumas su sinchronizacija, tinklų apsauga ir jų plėtra, kitas yra dekarbonizacija ir žaliasis kursas. Mes jau 2027 metais turbūt gaminsime visą elektrą, kurios mums reikia šalyje, kurią suvartojame. Atitinkamai dekarbonizuojantis, išeinant iškastiniam kurui, didės elektros kiekis, 2050 metais jos reikės beveik šešis kartus daugiau, negu dabar naudojame. Atitinkamai į strategiją yra sudėta viskas, ko reikia, kad tą tikslą galėtume pasiekti. Naudos yra tikrai milžiniškos, vien iškastinio kuro importas šiandien Lietuvai kainuoja apie 6,5 mlrd., tai realiai, įgyvendinus strategiją, iškastinio kuro nelieka ir plius dar atsiranda energetinių išteklių eksportas, aukštesnės pridėtinės vertės išteklių eksportas, kuris leidžia Lietuvai dar uždirbti. Kainos gyventojams, kaip rodo modeliavimas, dar šiek tiek sumažėja, palyginti su dabartinėmis kainomis. Taigi strategija atliepia visus reikalingus komponentus – nuo energetinio saugumo iki žaliojo kurso ir prieinamų kainų verslui ir mūsų gyventojams. Ačiū. Už.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kurie užsirašėte už, aš kviesčiau taupyti laiką ir galbūt atsisakyti dalies pasisakymų. Taip pat informuoju, kad pratęsiu balsavimą iki 12 val. 30 min., nes mes privalome šiame posėdyje būtinai apsvarstyti laikinosios tyrimo komisijos iniciatyvą, o čia dar buvusius projektus – Veterinarijos įstatymo pataisas ir Licencijuotų sandėlių ir taip toliau įstatymo projektą keliame į vakarinį posėdį. Maždaug taip būtų dėl darbo tvarkos.

A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, žvelgiant į laiką, dabar yra 12 valanda – Vyriausybės valanda. Jūs numatėte dar daug klausimų. Jeigu gerai supratau, tai būtinai turime apsvarstyti dėl laikinosios tyrimo komisijos? Tada frakcijos vardu prašome pertraukos dėl šio klausimo, dėl strategijos, iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Čia liko tik balsavimas, tai ar tikrai jūs prašote pertraukos dėl balsavimo? (*Balsai salėje*) Kurios frakcijos vardu? (*Balsai, juokas salėje*) Yra frakcijos seniūnė, aš nemačiau, kad frakcija tartųsi.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Partijos „Nemuno Aušra“. (*Šurmulys salėje*) Gerbiamas pirmininke, aš juokauju, bet jūs gi puikiai žinote, kad frakcijai vadovauja R. Tamašunienė.

PIRMININKAS. Ar R. Tamašunienė prašo pertraukos prieš balsavimą? (*Balsai salėje*) Gerai, aš esu priverstas skelbti balsavimą dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Iš 97 balsavusių už – 34. Tiek pakanka, kad būtų pertrauka. Šis klausimas vakariniame posėdyje bus po ministrų priesaikos ir Seimo Pirmininkės atsakymų į klausimus, posėdžio pradžioje.

Dabar, kaip minėjau, Veterinarijos įstatymo ir Licencijuotų sandėlių įstatymo projektus taip pat keliame į vakarinį posėdį, jie būtų po minėto Energetinės strategijos tvirtinimo. Ir balsavimo pertrauką, aš minėjau, pratęsiu iki 12 val. 30 min. Kad nebūtų ginčų, prašom balsuoti, kad būtų Vyriausybės pusvalandis, o ne valanda, nes kitaip mes ten liksime be pietų pertraukos. Kas pritaria, kad būtų tik Vyriausybės pusvalandis maždaug nuo pusės pirmos?

Už – 66, prieš – 27, susilaikė 13. Taigi bus Vyriausybės pusvalandis.

12.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“ projektas Nr. XIVP-3984 (*pateikimas*)

Dabar mes galime pradėti svarstyti Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų ir taip toliau projektą Nr. XIVP-3984. Pranešėja – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Man pavesta atlikti labai svarbų darbą – pristatyti nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“. Nutarimą teikiame nepaisydami to, kad Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos pirmininkas G. Landsbergis aklai gina savo bendrapartietę. Opozicija vis dėlto nori išgirsti atsakymus į klausimus dėl ryšių, kurie galimai kelia grėsmę net nacionaliniam saugumui. Opozicija nori sužinoti, kas vis dėlto valdo mūsų valstybę ir ar politikams, davusiems priesaiką, nėra daroma nusikalstamo pasaulio atstovų įtaka.

Nutarimas parengtas reaguojant į viešumoje kasdien atskleidžiamus naujus faktus dėl Seimo narės M. Navickienės vyro ryšių su finansinių technologijų srities įmonėse veikiančiais teistais asmenimis, galimai susijusiais su nusikalstamu pasauliu, šių asmenų įtakos finansinių technologijų įmonėse, keliančių abejonių jų valdomų finansinių technologijų įmonių sandorių su fiziniais ir juridiniais asmenimis bei subjektais, įskaitant veikiančius viešajame sektoriuje, taip pat šių asmenų ir su jais siejamų finansinių technologijų įmonių santykių su teisėsaugos institucijų vadovų šeimos nariais (čia kalbu apie pastarąją publikaciją spaudoje); atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė 2024 m. birželio 5 d. nutarimu, gavusi Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos 2024 m. gegužės 16 d. teikimą, pripažino, kad su buvusios ministrės M. Navickienės šeima glaudžiai susijusios Trinkūnų šeimos atstovė investuotoja I. Trinkūnaitė, valdanti net 100 % finansinių technologijų įmonės „Foxpay“ akcijų, neatitinka nacionalinio saugumo interesų; siekiant išsiaiškinti, ar ministrės M. Navickienės veiklos, šeimos interesų, nusikalstamo pasaulio atstovų galimai neskaidraus verslo, asmenų, neatitinkančių nacionalinio saugumo interesų, aukštų teisėsaugos pareigūnų asmeninių interesų, asmenų, kurie praeityje turėjo arba tebeturi ryšių su užsienio valstybių institucijomis, didinančių riziką arba keliančių grėsmę nacionaliniam saugumui, samplaika nedarė galimai neteisėto poveikio valstybės politikams, politiniams procesams, finansų sektoriui ir valstybės nacionaliniam saugumui.

Čia verta paminėti ir vis dar labai daug klausimų keliančią istoriją dėl dingusių 40 mln. eurų. Viešumoje sklando informacija, kad tie milijonai esą buvo pralošti. Bet šiuo metu mes neturime jokios atnaujintos informacijos ir tikrai niekas negali patvirtinti, kad tai nėra dalis tos schemos, apie kurią mes girdėjome pastaruoju metu.

Taigi siūlome. Nutarimą yra pasirašę net 39 Seimo nariai, kurie siūlo: suteikti Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimus ir pavesti atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui.

Nutarime pateikiama 12 klausimų ir prašoma pateikti atsakymus dėl Seimo narės, buvusios ministrės M. Navickienės sutuoktinio ryšių, dėl vykdytų viešųjų pirkimų, kurių laimėtojais buvo pripažinti „Foxpay“, įmonių grupė „iSun“ ir kitos įmonės.

Taip pat dar norime gauti atsakymą, su kuo Seimo narė M. Navickienė skrido lėktuvu ir ar ministrė vyko su diplomatiniu pasu, ar nebuvo pasinaudota šitomis aplinkybėmis, vykdant galimą kitą nusikalstamą veiklą. Taip pat nutarime pateikiama ir daugiau klausimų, jų aš dabar neskaitysiu, kiekvienas turėjote galimybę susipažinti.

Manau, kad visuomenė turi gauti atsakymus į šiuos klausimus. Iš tiesų darosi visiškai nebejuokinga, kai aukštus politinius postus užimantys asmenys nedeklaruoja šių ryšių, nedeklaruoja gautų didelės vertės dovanų ir panašiai. Esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiama pranešėja, manau, kad tiek jūs, tiek sėdintys kolegos, tiek visuomenė supranta, jog esminis klausimas M. Navickienės istorijoje yra ne tai, kas ir kur ją skraidino, o kokias paslaugas ji, kaip ministrė, yra suteikusi savo draugams ir kokiems sprendimams ji darė įtaką veikdama savo draugų naudai. Ar tai nereiškia, kad vėluojame su sprendimu ir reikėtų vis dėlto tirti ne tik M. Navickienės veiklą, o faktiškai visos Vyriausybės veiklą tuo metu, kai M. Navickienė buvo ministrė?

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą, jūs labai taikliai įvardinote. Iš tiesų turime tokį klausimą suformulavę, norime gauti atsakymą, ar būtent tie ryšiai, kurie yra įvardijami viešumoje, nedarė įtakos politikų sprendimams ir visai Vyriausybės veiklai. Tai vienas iš klausimų būtent ir yra šis, jis yra teikiamas komisijai.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Na, išties jūs keliate labai rimtus klausimus, gerbiama pranešėja. Mes palaikome savo parašais, tačiau turbūt tai yra tik ledkalnio viršūnė. Čia už tokio žavingų, gražių ministrių fasado, kaip matome, nusikalstamas pasaulis, na, tvarko labai rimtus reikalus. Ir čia ne folkloras apie žydelį – čia kalbama apie V. Židelį, nusikalstamo pasaulio autoritetą, kuris įkišęs rankas prie valstybės pinigų.

Kodėl G. Landsbergis dabar gina savo kolegę, nenorėdamas viešo tyrimo, slepiasi, na, sakykime, už rinkimų? Neva viešąją nuomonę bando ten formuoti. Čia labai rimti reikalai. Aš nesuprantu. Gal jūs suprantate, paaiškinkite, kodėl partijos pirmininkas… Ar dėl to, kad jam taip pat ten panaši situacija dėl „BaltCapo“, kuris sukūrė jam infrastruktūrą už 11 mln. eurų, jo šeimos bizniui?

PIRMININKAS. Laikas!

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Labai gaila, kad mes nematome pono G. Landsbergio pozicijos viešumoje, jis stengiasi neatsakyti į tokius nepatogius klausimus ir neišreikšti pozicijos. Iš tiesų reikia pavydėti, mes matome šią kadenciją dvigubus standartus, kai opozicijos Seimo nariai yra baudžiami už galimai neįrodytą balsavimą ar mygtuko paspaudimą ir yra naikinamas Seimo nario mandatas, o šiuo atveju tikrai labai rimti kaltinimai ir mes matome, kaip tendencingai stoja už savo komandos narį gerbiamas partijos pirmininkas ir viešumoje neišreiškia jokios pozicijos. Reikia tik pavydėti, kad taip yra sugebama ginti netgi labai susikompromitavusius savo komandos narius.

PIRMININKAS. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Na, aš skaitau dabar pirmadienio TV3 straipsnį ir ten yra rašoma, kaip ponas M. Navickas per tarpinę įmonę valdė „Euromed monitoringą“ ir ta įmonė turėjo santykių sutartis su vienu sukčiumi iš Rusijos Federacijos, kuris kūrė nusikalstamas sukčiavimo schemas. Vėlgi yra rašoma, kad būtent su tuo sukčiumi, šaltinių duomenimis, jam padėjo susipažinti ponas V. Germanas. Vėlgi šaltiniai, susipažinę su situacija, žiniasklaidai teigia, kad būtent V. Germanas buvo tos įmonės tikrasis vadovas. O M. Navicko vaidmuo yra įvardinamas kaip iškabos vaidmuo.

Ar jūs nemanote, kad vis dėlto reikėtų tirti ir galimą poveikį ne tiesiogiai ministrei, bet per tarpininkus, per poną M. Navicką, kuris, kaip matome, na, iš žiniasklaidos, išties užsiimdavo to-

kiu tarpininkavimo vaidmeniu? Galbūt čia yra raktas į tą susidariusią situaciją, kad tiesiog buvo sukurta tokia tarpininkavimo grandis ir buvo bandoma galimai daryti poveikį?

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš pritariu, kad reikėtų gauti atsakymus ir į šiuos klausimus. Žinau, kad Antikorupcijos komisija jau yra surinkusi tikrai nemažai medžiagos ir pradėjusi tyrimus. Tikiuosi, šitas nutarimas suteiks daugiau įgaliojimų gauti tos informacijos, kurios ji iki šiol negalėjo gauti.

Bet keisčiausia yra tai, pasakysiu galbūt iš viešosios erdvės, kada nusikalstamame pasaulyje yra pagaunamas vyras, darantis nusikaltimą, žmona amžinai nežino, kad buvo daromas kažkoks nusikaltimas. Šita situacija labai parodo, kad M. Navickienė irgi teigia nieko nežinojusi apie savo vyro verslo santykius. Tipinė nusikalstamo pasaulio schema.

PIRMININKAS. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, kaip tik vakar Antikorupcijos komisijoje buvome visi į uždarą posėdį slaptame kambaryje susirinkę. Nors mūsų tyrimo apimtis buvo tirti įtaką viešiesiems pirkimams, tačiau buvo pakviesti ir prokuratūros atstovai, ir Saugumo departamento, ir FNTT vadovai, viešųjų pirkimų vadovas ir buvo labai aiškiai pasakyta, kad yra pradėtas ikiteisminis tyrimas. Jokių įtarimų, specialiųjų liudytojų ar kaltinimų nėra pareikšta. Tiesiog norima surinkti informaciją, nes per tas 10 dienų neįmanoma surinkti, kai reikia spręsti, pradėti ar nepradėti ikiteisminį tyrimą.

Ar jūs nemanytumėte, kad čia?.. Suprantu, artėja rinkimai, reikia politizuoti, bet tokia iniciatyva būtų daug prasmingiau, jeigu jūs manote daryti, tuomet, kai jau baigsis ikiteisminis tyrimas ir nesidubliuos, netrukdys ikiteisminiam tyrimui, tačiau ne šiuo metu komisijai tirti, nes Antikorupcijos komisija net nėra priėmusi sprendimo tirti iš esmės. Buvo tiriamas tiktai viešųjų pirkimų klausimas. Ačiū.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Manau, kad palikime teisėsaugai dirbti savo darbą toliau. Tegul jie renka informaciją ir priima sprendimus. Savo ruožtu, manau, kad jau dabar pakanka informacijos Seimo nario mandatui naikinti ir apkaltą Seimo nariui inicijuoti vien dėl to, kad buvo nuslėpti tokie faktai nuo visuomenės ir Seimo narių.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tikrųjų turbūt turime pripažinti, kad kai kada visos komisijos baigiasi tuo oro virpinimu ir iš tikrųjų kokių nors rezultatų nepasiekta. Ne kartą yra pasisakęs Konstitucinis Teismas. Galiu pacituoti. Kai Seimas pats priima sprendimus už atitinkamą kompetenciją turinčias savivaldybės, valstybės institucijas, priima tokius sprendimus, kuriuos gali priimti tik atitinkamų kompetencijų turintys valstybės institucijų pareigūnai, pavyzdžiui, teismai, prokuratūra, Valstybės kontrolė, ikiteisminiai tyrimai.

Ar iš tikrųjų nemanote, kaip čia buvo ir sakyta, kad pradėtas ikiteisminis tyrimas ir gali pakenkti, nes turime ne vieną atvejį, kai politikų įsikišimas ikiteisminiam tyrimui ir teismams patrukdė, kai yra skundžiamasi Teisingumo Teismui, Europos strasbūrams ir kitur. Ar šiuo atveju nemanote, kad jūs galite savo tokiu darbu komisijoje pakenkti kitiems tyrimams? Ačiū.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš tik replikuosiu. Dar kartą pasitvirtina tautosakos frazė, kad būtent jūs, valdantieji, opozicijos akyje matote krislą, o nematote rąsto savo akyje.

PIRMININKAS. Kur čia tas rąstas, žiūrėsime.

Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege pranešėja, jūs prieš kelias minutes ką tik pasakėte, pacituosiu jus: „Palikime teisėsaugai dirbti savo darbą.“ Ką minėjo ir kolega Vilius, ir kiti kolegos iš Antikorupcijos komisijos, mes vakar daugiau nei 2 valandas diskutavome, uždavinėjome įvairiausius klausimus teisėsaugos atstovams, pareigūnams ir jie suformulavo labai aiškius ir konkrečius atsakymus, kad ministrės pėdsako čia visiškai nėra, ką pasakė ir prokuroras, kad yra kokybiškas sukčius, dėl jo ir yra atliekami visi ikiteisminiai tyrimai.

Jūs dabar paneigsite ar patvirtinsite tuos savo žodžius: „Palikime teisėsaugai dirbti savo darbą“, nes teisėsaugos institucijos tą darbą ir dirba? Mes, kaip priklausantys Antikorupcijos komisijai, visiškai tai suprantame. Turbūt ir pirmininkas pasakys, kad dabar ko nors atlikti ir tirti mes negalime, kol nesame sulaukę atitinkamų teisėsaugos institucijų išvadų.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisėsauga pateiks atsakymus komisijai, kada bus priimti sprendimai. Bet aš dar kartą sakau, jeigu žmonės gyvena kartu, šeimoje, yra neįmanoma nežinoti šitų dalykų. Aš tikrai čia įžvelgiu tiesiog norą lengvai išsisukti iš tos situacijos. Mes turime leisti dirbti teisėsaugai, bet kartu turime nepadėti į stalčių ir M. Navickienės kaip politikės atsakomybės.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas, ir tai bus paskutinis klausimas.

V. BAKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, aš sutinku su jūsų pareiškimais, kad visuomenė turi teisę žinoti apie aukščiausių politikų ryšius. Bet noriu jūsų paklausti ir jūsų partijos, frakcijos, kuriai atstovaujate, kolege, ar nėra čia dvigubų standartų? Pavyzdžiui, apie neleistiną ir neteisėtą įtaką Prezidentui baltarusiškomis trąšomis prekiaujančių asmenų jūs atsakymų nenorite ir visaip kaip priešinotės tyrimui, toleravote tuos atvejus, kai Prezidentas neatsakė Seimui apie savo ryšius, mes nežinome iki šiol tų atsakymų, taip, o šį kartą jūs taip aistringai siekiate išsiaiškinti apie įtaką jau atsistatydinusiai ministrei. Ar Prezidento slepiami ryšiai jums atrodo normali praktika, ar kaip čia, jūs juos palaikote? Ir kas turi teisę juos slėpti, o kas neturi, jūsų nuomone? Norėčiau, kad atsakytumėte.

Ir antras klausimas dėl teisėsaugos atliekamų tyrimų šiuo klausimu. Ar šis jūsų siūlymas netrukdys teisėsaugos atliekamiems tyrimams? Aš perskaičiau tuos klausimus. Ar tai nebus kišimasis į teisėsaugos įstaigų, Lietuvos banko ir kitų institucijų darbą?

PIRMININKAS. Laikas!

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Jūs pats matėte teisėsaugos reakciją į jūsų pradėtą tyrimą, inicijuotą tyrimą, kada buvo daromas, bent jau viešojoje erdvėje buvo pasakoma, kad institucijos jautė komisijos narių daromą spaudimą. Tokiems dalykams aš tikrai negaliu pritarti. Atsakymus reikia gauti į visus abejones keliančius klausimus tiek Prezidento atveju, tiek M. Navickienės kaip Seimo narės. Bet čia yra du skirtingi dalykai. Šitas jūsų tyrimas buvo visiškai prieš Prezidento rinkimus ir išvada buvo formuojama tendencingai – viena kryptimi.

PIRMININKAS. Dėkui. Atsakėte į klausimus per numatytą laiką.

J. Jarutis dėl vedimo tvarkos.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu prašau šio klausimo pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Teisėtas siūlymas. Balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Už – 34, prieš – 45, susilaikė 7. Yra daugiau kaip penktadalis. Skelbiama pertrauka. Tada klausimas bus po mano jau paminėtų perkeltų klausimų, taip pat arti vakarinio posėdžio pradžios, po kitų likusių iš rytinio posėdžio perkeltų klausimų.

Dabar pareiškimai. Bet E. Rudelienė taip pat dėl vedimo tvarkos.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Aš noriu, kad dėl prieš tai buvusio balsavimo mano balsą įskaitytumėte prieš.

PIRMININKAS. Taip, dėl protokolo užrašome: E. Rudelienė – prieš.

12.23 val.

Seimo narių pareiškimai

Pareiškimą perskaityti užsirašęs vienintelis V. Ąžuolas. Per šį laiką kviečiu Vyriausybės narius užimti savo vietas, po pareiškimo bus Vyriausybės pusvalandis.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Kolegos, nebėkite iš salės, nieko baisaus nepasakysiu.

Šiandien tokia simbolinė diena, galima sakyti, pavasario sesijos kaip ir paskutinė diena, žinoma, sesija bus pratęsta. Bet ir šiandien tie balsavimai parodo tokius įdomius dalykus, kad politikai ne žodžiais, o darbais tėvynę myli.

Visai neseniai buvo prastumtas mokesčių paketas, pavadintas gynyba. Gudrus scenarijus – perėjo. Žinoma, vienos kuro rūšys buvo apmokestintos mokesčiais, bet atsirado šventa kuro rūšis – tai „Independence“ dujos, ji neapmokestinta. Taip sakant, čia jau dažnai jiems taip atsitinka. Ir kas įdomu iš tikrųjų, einame toliau.

Visai neseniai nubalsavome už miškų paketą, neva gelbėsime miškus, o realybė tai ten yra du punktai, kurie įkišti į viską: parduosime 60 tūkst. hektarų valstybinės žemės, miškų, ir jie ne-

galės tapti valstybiniai, o jie visi taps privatūs. Bet tuos už tą žemės pardavimą gautus pinigus mes išleisime kompensacijoms, kad miškų būtų daugiau. Kaip jums tokia afera? Nebloga. Tada padarysime švedų svajonę. Amžinąjį atilsį K. Glaveckas, atėjęs prie mikrofono, čia, labai gerai pasakė: per visą gyvenimą, kai dirbu Seime, niekada Švedijos ambasada nei joks ambasadorius nedarė spaudimo Seimo nariams dėl vieno ar kito įstatymo, kad nebalsuotų. Tada Švedijos ambasada darė Seimo nariams spaudimą, kad nebūtų 1 tūkst. 500 hektarų apribojimo. Atėjo paketas, šį apribojimą reikia panaikinti. Tai klausimas: kuri dabar ambasada padarė spaudimą, kad šio apribojimo nebeliktų? Bet politikai savo darbais parodo, kam jie dirba ir kokius interesus gina.

Tai ką matysime toliau? Dabar viskas eina dažniausiai skubos tvarka, be diskusijų, be svarstymų, kad kuo greičiau prastumtų. Bet žemdirbiai gerai pastebėjo – eilinį kartą žemdirbius vėl išdūrė. Bet nieko nepadarysi, tokia yra šių valdančiųjų vizitinė kortelė – viena pasakyti, kita padaryti. Žinoma, padaryti išimtis tiems, kuriems nereikės daugiau mokėti mokesčių.

Bet žinote, kas yra linksmiausia? Kiekvieną dieną Lietuvos bankas iš Lietuvos tautos pavagia po 1 mln., beveik 1 mln. Tai per metus – virš 300 mln. Tai žino Prezidentas, premjeras, ministrai – visi tai žino. Teikėme pasiūlymą dėl gynybos mokesčio, kad tuos pinigus galėtų panaudoti gynybai. Žinoma, valdantieji atmetė, negalima jų imti. Tai *vat*, mieli žmonės, kai jūs nusimausite kelnes su didesniais mokesčiais, atsiminkite, kad Lietuvos bankas kiekvieną dieną iš jūsų pavagia po 1 mln. ir visi politikai tyli ir tam pritaria.

Bet, žinote, yra pasiteisinimas: Europos Centrinis Bankas jam leidžia vogti Lietuvos tautos pinigus. Koks geras pasiteisinimas! Žinau, jis davė ribas – galima nuo 0 % iki 4 %. Aišku, jie netyčia pritaikė 4 %, maksimaliai. Tai va, mokėkite mokesčius, nusimaukite kelnes, o politikai, Lietuvos bankas galės vogti jūsų pinigus. Šaunu!

12.27 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS. Tai dabar pradėsime Vyriausybės pusvalandį. Pirmasis kaip tik ir klausia V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Toks prašymas, gal aplinkos ministras gali nueiti prie Vyriausybės? Jeigu gali, aišku, būtų gerai.

PIRMININKAS. Jis girdi klausimą, klauskite.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Toks labai paprastas klausimas. Neseniai priėmėme CO_2 mokesčius kurui, kitoms rūšims. Tai žmonėms yra labai įdomu, koks CO_2 kiekis Lietuvos ore yra dabar? Jūs darote tuos tyrimus, žinote, koks jis yra? Ir koks jūsų tikslas tą CO_2 kiekį Lietuvos ore sumažinti? Vis tiek žinome, kad CO_2 naudoja augalai, o jeigu sudeginame kurą, tai kiek didėja CO_2? Tai koks dabar yra CO_2 kiekis Lietuvos ore ir iki kiek jūs planuojate jį sumažinti, pritaikę šiuos mokesčius? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Valiau, nepamenu jūsų biografijos, jūs tikriausiai agronomiją baigęs?

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Taip. Bet kaip jūs planuojate sumažinti? Aš to ir klausiu.

S. GENTVILAS (*LSF*). Man atrodo, jūs puikiai žinote gamtos dėsnius, fotosintezę, kaupiamuosius augalus ir taip toliau. Bet jeigu jūs klausiate apie mūsų klimato kaitos politiką, apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų sluoksnį, kuris kaupiasi virš mūsų galvų, tai yra matuojama dalelėmis. Ir tie rodikliai yra… (*Balsas salėje*) Apie CO_2 mokestį jūs neklausėte, jūs klausėte apie CO_2 kiekį, ne apie mokestį. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų susikaupimas mūsų atmosferoje didėja ir jis didėja per sparčiai, ir visi turime prisidėti.

Kas yra gerai Lietuvoje, gerbiamas Valiau, kad Lietuvos žemės ūkis ir miškai sugeria beveik trečdalį Lietuvos gyventojų, viešojo sektoriaus ir ekonomikos emisijų. Tiktai Švedijoje gamta sugeba sugerti daugiau negu Lietuvoje. Tai dėl Lietuvos gamtos ir žemės ūkio, kuris per sėjomainą, per kaupiamuosius augalus, sugeba sugerti nemažą kiekį CO_2, mes turime gana gerus rodiklius. Man atrodo, turime stengtis daugiau. Jums pagelbėjant, naudojant žemės ūkio pagalbą, mes įgyvendinsime šiuos prisiimtus įsipareigojimus tarptautiniu mastu ir Europos mastu. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Prašysiu premjerės dėmesio, bet klausimas aplinkos ministrui. Ministre, visose Europos Sąjungos valstybėse aplinkos apsaugos agentūros arba panašaus pavadinimo agentūros vykdo vežimo autorizaciją, o aplinkos apsaugos departamentai arba panašios įstaigos – kontrolę. Dėl to yra įvairių kitų tarptautinių institucijų išvados. Labai keistas dalykas, kad nuo liepos 1 dienos Lietuvoje būtent iš užsienio įvežamoms atliekoms deginti po rūšiavimo, arba būtent kaip žaliavai, leidimų išdavimas ir kontrolė yra perduodama vienai institucijai – Aplinkos apsaugos departamentui. Nuo to mes visada lyg ir bėgome, nes tai turbūt yra visiškai nepateisinama. Turbūt pats įdomiausias dalykas, kad regioninių atliekų centrų aikštelės po rūšiavimo yra perpildytos atliekų, kurios būtų tinkamos deginti, tačiau yra pastaroji sutartis – 15 tūkst. tonų atliekų iš Lenkijos, kai užversti visi deginimo įrenginiai. Mūsų tos atliekos yra nereikalingos dėl konkurencingumo ar kažko, todėl pasirenka patys centrai. Ar tai yra teisinga, kai mūsų atliekos pūva, rūgsta, dėl tų pačių CO_2, metano ir visų kitų teršalų, išskiriamų į orą? Kaip jums, kaip aplinkos ministrui, tokie veiksmai? Ar jūs tai žinote?

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Buvo vykdyti du Aplinkos apsaugos komiteto klausymai šiomis temomis. Gerbiamas Kęstuti, aš priminsiu, kad praeitoje kadencijoje jūs inicijavote įstatymų projektus ir jie buvo priimti, kad iš esmės nereikia statyti Lietuvoje atliekų deginimo jėgainių. Šiandien jūs sakote, kad yra trūkumas, bet jūs buvote iš principo prieš tai. Jūs pateikėte įstatymo projektą, kad atliekų deginimo jėgainės negali būti statomos 20 kilometrų atstumu nuo bet kokio gyvenamojo namo. Tai buvo neįgyvendintina nuostata, po to įstatymas buvo pataisytas. Šiandien jūs sakote, kad trūksta atliekų deginimo pajėgumų, tai ką jūs darėte praeitą kartą?

O Lietuvoje atliekų deginimo pajėgumai yra maždaug 600 tūkst. tonų per metus. Trys kogeneracinės jėgainės plius „Akmenės cementas“. 15 tūkst. kiekis atrodo labiau kaip paklaidos ribos ir nežinau, iš kur jūs turite tą informaciją, nes dažniausiai tai yra atliekų degintojų sandoriai tiesiogiai su atliekų tvarkytojais. Vasarą paprastai būna, kadangi yra šilumos poreikio sumažėjimas, miestai nebesišildo, yra nešildymo sezonas, kad kartais atliekų deginimo jėgainės užsidaro planiniams remontams. Tą yra padaręs ir Vilnius, ir Kaunas, ir Klaipėda. Tai ar jūs tikrai čia neburiate stiklinėje kažkokios audros, tuo labiau kai pats dar praeitoje kadencijoje šachavote visų atliekų deginimo jėgainių atsiradimą Lietuvoje? Tuometinis V. Šapoka su K. Navicku Aplinkos apsaugos komitete prisiekė, kad iš tikrųjų reikalingi šitie objektai. Jūs buvote Aplinkos apsaugos komiteto narys, tai, man atrodo, jūs turite trumpą atmintį šituo klausimu.

PIRMININKAS. Kolegos, nebetęskime diskusijų tuo klausimu. Jūs paklausėte, ministras atsakė. Suprantu, ne visada atsakymai tenkina, taip jau yra. Toliau klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Mano klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Lietuvos gyventojų išlaidos vaistams įsigyti vienos didžiausių Europos Sąjungoje. Inovatyvių vaistų prieinamumas Lietuvoje yra vienas prasčiausių Europos Sąjungoje. Vaistų politikos iki 2027 metų įgyvendinimo planas yra neparengtas. Vaistų perkėlimas į Kompensuojamųjų vaistų sąrašą užtrunka gerokai per ilgai. Sveikatos priežiūros įstaigos skundžiasi, kad e. sistemoje nematančios informacijos apie vaistų suderinamumą su kitais pacientui skirtais vaistais. Kas šiais klausimais yra daroma? Gal galėtumėte pakomentuoti, nes labai svarbu, kad tos kainos būtų ir prieinamos, ir adekvačios?

Kitas klausimas: ar tai, kas vyksta su Vėžio institutu, neprieštarauja Vėžio instituto veiklą reglamentuojančiam įstatymui? Ačiū.

A. DULKYS. Labai ačiū. Tikrai nelengva užduotis per 2 minutes tiek daug… (*Balsai salėje*) Ne, ne, tikrai ne, aš nesiteisinsiu, tuo labiau kad atsakinėju Sveikatos reikalų komiteto narei, kuri yra mačiusi daugybę mūsų pristatymų su labai detalia informacija. Gal tiesiog pamėginsiu labai taip koncentruotai. Dėl Nacionalinio vėžio instituto. Tikrai nematau dabar jokio pagrindo, kad mes čia dabar darytume kokius nors neteisėtus ar kokius kitokius veiksmus, atvirkščiai – mokslo, akademiniai žmonės, Vėžio instituto vadovai, Santarų vadovybė – visos bendruomenės kartu kaip tik diskutuoja, renkasi į susitikimus, bendrauja ir visi žiūri, kaip mums padaryti, kad mes Lietuvoje galėtume, na, jau, sakykime, turėti ir tarptautinio lygio vėžio centrą, kaip sudėlioti, kad klinikinė patirtis ir mokslo patirtis bendradarbiautų. Šiandieną, atvirkščiai – matau tarp visų šitų ma-

no išvardintų institucijų ir organizacijų kuo puikiausią sutarimą, bendradarbiavimą. Būtent mane pasiekia kaip tik ta informacija, kad jie yra jau pasiekę žengti tokio glaudesnio bendradarbiavimo, bet jokiais būdais ne Nacionalinio vėžio instituto naikinimo ar dar kokio nors kito dalyko link. Tiesiog veikiama pagal įstatymą, gerinant bendradarbiavimą, jungiant klinikinę ir mokslo patirtį.

Dėl vaistų – atvirkščiai. Jūs turėjote posėdyje pristatymą ir iš jo jūs matėte, kad atvirkščiai – mūsų priemokos gyventojų kompensuojamiesiems vaistams yra net sumažėjusios, yra atkovota kelios dešimtys milijonų eurų, kurie yra skiriami naujai registruojamiems vaistams. Naujai registruojamų vaistų vertinimas yra išaugęs tris kartus: praėjusiais metais buvo virš 20 paraiškų žiūrėta, praėjusiais jau buvo virš 60… Aš tiktai priminsiu, kad 2020 metais buvo nulis. Tai tikrai pastangos dedamos ir aš manau, kad viskas susidėlios, tendencijos bus ir toliau tokios geros. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi nematau užsienio reikalų ministro, tad maloniai paprašysiu gerbiamos premjerės. Jūsų partijos pirmininkas ir jūsų Vyriausybės kabineto narys G. Landsbergis teigia, kad M. Navickienę užklupę nemalonumai yra susiję su artėjančiais Seimo rinkimais. Jūs, turėdama prieigą prie slaptos informacijos ir gavusi atitinkamų tarnybų vertinimus, tenkinote buvusios ministrės atsistatydinimo pareiškimą. Ar galėtumėte paaiškinti, kaip bendradarbiavimas su abejotinos reputacijos teistais asmenimis, galimai neskaidrūs „Foxpay“ pirkimai, apmokėti skrydžiai lėktuvais ir kiti buvusios ministrės veiksmai susiję su artėjančiais Seimo rinkimais? Gal yra koks terminas prieš Seimo rinkimus, kad nebegalima domėtis jokia galimai nusikalstama veika? Taip pat vertinant, kad buvote ne tik vadovė, bet ir draugė, bent jau taip žiniasklaida nušviečia, ar jums nesutrukdys objektyviai vertinti? Kaip manote, ar kabinetas apskritai nesusijęs su šitomis istorijomis ir nereikia vis dėlto platesnio tyrimo? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jeigu jūs norite inicijuoti kokio norite platumo tyrimus, tai inicijuokite – tai yra Seimo teisė ir Seimas dėl to apsispręs. Dabar kodėl aš tenkinau ministrės atsistatydinimo prašymą? Ministrė padarė sprendimą, kuris, mano nuomone, buvo klaidingas. Tai yra situacija, kai yra vykstama į privačią kelionę, apmokėtą kitų asmenų, nesvarbu, kokio ten tolimumo, taip sakant, ir kokio ten artimumo žmonių, visada tokių klausimų kels… Bet ką noriu pabrėžti: man visiškai nesvarbu, kas mokėjo už tą lėktuvą, vertinant šitą poelgį, ar už jį mokėjo kažkoks žmogus, kur jūs ten apie jo reputaciją kažką žinote, ar tai būtų nuostabiausios reputacijos pasaulyje žmogus, – tai neturi jokios įtakos mano sprendimui. Taip nereikia daryti. Aš, tiesa, tikiuosi, kad visi Seimo nariai prisimins, kur savo draugų jachtose plaukiojo ar kaip nors kitaip maloniai leido laiką, ir bent jau nepamirš šitų dalykų deklaruoti, nes tokių klausimų, matyt, galima turėti daugeliui žmonių.

Visa tai, kas yra susiję su nusikalstamu pasauliu, galimais padarytais nusikaltimais ir taip toliau, yra teisėsaugos institucijų darbas, finansų įstaigų veiklos pažeidimai yra Lietuvos banko priežiūros sritis ir tos institucijos savo darbą, aš neabejoju, padarys profesionaliai.

Tai, kad jūs bandote visus šituos dalykus priklijuoti prie M. Navickienės asmeniškai, tai yra jūsų teisė. Jūs esate opozicija, jūs išnaudojate tą situaciją taip, kaip jums patogu. Aš jokios informacijos neturiu iš visos informacijos, kurią esu gavusi, kad galėčiau teigti, jog M. Navickienė asmeniškai kaip nors yra susijusi su kieno nors padarytu nusikaltimu, kokių nors įmonių protegavimu savo veiklos atsakomybės bare ar dar kažkaip. Man atrodo, kad jūs galite pasitikėti mano vertinimais. Kai komisijos išvada gulė Vyriausybėje ant stalo dėl investuotojos, Vyriausybė priėmė sprendimą taip, kaip rodė pateikta medžiaga. Man visiškai nesvarbu, ar tai kaip nors susiję su kuo nors, ar nesusiję. Aš tikrai sugebu priimti sprendimus objektyviai.

Tai, kad jūs norite manipuliuoti susiedamas nebūtinai susiejamus klausimus, tai yra jūsų teisė. Aš iš jūsų nieko kito ir nesitikėčiau. Bet vis dėlto turėdama informaciją, kurią aš turiu, aš tai vertinu kaip politinės ministrės atsakomybės už neteisingą sprendimą, asmeninį sprendimą, ne darbo sprendimą, ne su darbu susijusį, priėmimą. Kaip ir sakiau, man visiškai nesvarbu, kieno buvo tas privatus lėktuvas. Net jeigu jisai būtų nuostabiausios, auksinės reputacijos pasaulyje žmogaus, mano nuomone, tai situacijos vertinimo visiškai nekeistų.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LRPF*). Regionų partijos frakcijos vardu esu įpareigotas paklausti sveikatos ministro. Gerbiamas ministre, prieš penkerius metus, siekiant pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo situaciją, gruodžio 13 dieną buvo priimtas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo papildymas, kuriame nurodyta, per kiek dienų kiekvienoje sveikatos priežiūros įstaigoje pacientui turi būti suteikta paslauga: ambulatorinės pirminės priežiūros paslaugos – per 7 dienas, antrinės, tretinės priežiūros paslaugos (kardiologų, urologų, ginekologų) – per 30 dienų, brangių tyrimų paslaugos – taip pat ne ilgiau kaip per 30 dienų. Bet vargu (klausiame) ar yra šiuo metu Lietuvoje bent viena įstaiga, kurioje būtų laikomasi tų dienų. Žmonės piktinasi, žmonės nepatenka pas specialistus. Ką siūlote, gerbiamas ministre, daryti? Arba paneikite, arba pripažinkite, kad taip yra, ir tada ką nors darome kartu.

A. DULKYS. Ačiū. Čia, matote, galima pažiūrėti į šitą klausimą iš dviejų pusių. Jeigu žiūrėsime pagal procentus, kaip gyventojai patenka tiek pas šeimos gydytojus, tiek gydytojus specialistus, ir palyginsime priešpandeminį laikotarpį (turiu mintyje 2020 metus) ir dabartinį, dabar ligonių kasų duomenys rodo, kad tas patekimo mastas jau yra atkurtas. Pavyzdžiui, pas šeimos gydytojus – apie 80–84 %, pas kai kuriuos gydytojus specialistus yra ir geresnis, kai kur yra labai blogas, kaip pas kardiologus, bet noriu pasakyti, kad jis yra toks, koks buvo 2020 metais. Bet 2020 metais taip pat neatitiko įstatymo raidės, sakykime, tie lūkesčiai, kuriuos nubrėžė įstatymas. Įstatyme mes galime parašyti, kad sveikatos apsaugos ministras yra lėktuvas, bet jeigu aš neturiu sparnų, aš juk neskraidysiu. Vadinasi, tai yra mums geros nuostatos, ko turime siekti ir tuos dalykus taisyti. Taisyti galima finansais, vadyba ir tam tikrais finansavimo modelio veiksniais.

Mes padidinome įkainius kai kurių paslaugų, prie kurių eilės didžiausios, įvedėme kompleksinį apmokėjimą, kad vieno apsilankymo metu būtų suteikiama daugiau paslaugų ir padaroma daugiau tyrimų. Ir turime rezultatą. 2023 metai… Mes kalbėjome apie procentus, dabar pasakysiu apie skaičius. Mes 2023 metais turime didžiausius per 30 metų suteiktų konsultacijų ir kitų paslaugų skaičius. Lyginant 2023 metus ir 2020 metus, beveik visų paslaugų grupėse mes turime 10 % išaugusį suteiktų paslaugų skaičių gyventojams. Tai reiškia, kad žmonių skaičius yra didesnis, paslaugų, kurios yra suteikiamos, skaičius yra didesnis, bet taip, eilės, kai kurių paslaugų tenka laukti. Yra dar ir daugiau aspektų, bet aš tiesiog čia save stabdau, nes laikas riboja.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Mes tiesiog turime bent kiek laikytis reglamento, nes žmonės tikrai nori paklausti. Būtų gerai, kad ministrai spėtų atsakyti per 2 minutes.

Krašto apsaugos ministre, noriu jūsų paklausti. Aišku, nuo mūsų mažai priklauso, tačiau šiandien skaičiau tokią žinią, tikriausiai ir jūs susipažinote, kad vietoje Aljanso bus pasiūlyta Ukrainai nauja būstinė Vašingtone karinei pagalbai valdyti. Vadinasi, mes atsisakome tokių stipresnių ambicijų dėl kvietimo į NATO, kažkaip tempiame tą gumą. Mūsų, Lietuvos, poziciją ar mes galėtume išsakyti kokią nors, kad reikėtų paspartinti vis dėlto tai? Ar tik steigti kažkokias būstines ir faktiškai nieko daugiau nedaryti? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Mūsų pozicija oficiali ir nuolat išsakoma visais lygiais, ar tai būtų krašto apsaugos ministro, ar užsienio reikalų ministro, ar premjerės, ar Prezidento, – mes remiame pakvietimą, mes remiame narystę. Taip, kaip mes, sako dar turbūt kokios kelios šalys, taip tvirtai. Aišku, yra didelių valstybių, kurios kitaip mato situaciją, kad narystės klausimą reikėtų spręsti po karo.

Natūralu, nes pozicija, požiūris formuojasi pagal konsensuso principą, natūralu, kad, be jokios abejonės, yra tam tikros formuluotės, kurios dabar iš principo yra tarp to, kad reikia daugiau pasakyti, negu Ukraina gavo Vilniuje. Neleisti Rusijai turėti neformalios veto teisės dėl NATO plėtros. Dabar gali pradėti karą kur nors, kaip rusai pradėjo, ir po to jau tą šalį tu iš esmės laikai pakabintą, kad jinai niekur negali integruotis, kol neva tas karas nesibaigs, o tu kontroliuoji procesą. Tu taip tautos apsisprendimą eiti į vieną ar kitą civilizacinę erdvę, organizaciją blokuoji savo kruvinomis žabangomis, tomis kruvinomis atakomis.

Mes tą jiems ir sakome, visiems Vakarams. Be abejo, ne visi iki galo įtikinami ir įsitikinę tuo, nes jie galvoja, kad čia yra provokacija, gali būti eskalacija. Na, ta sena muzika, kuri nuolat girdė-

josi per pastaruosius dešimtmečius. Bet mes, aišku, darysime viską, kas nuo mūsų priklauso, kad ta tokia aspiracija Ukrainai dėl narystės NATO būtų kuo stipresnė.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas sveikatos ministrui. Mūsų tikslas yra į regionus pritraukti specialistų. Jūs dabar teikiate, iš tikrųjų nuo gegužės mėnesio galima teikti paraiškas, pirminės sveikatos priežiūros centrai, regioninės ligoninės… Rezidentams bus mokamos priemokos, bet yra nurodyta viena sąlyga, kad esančios ne Vilniaus ir Kauno savivaldybėse… Teko vakar diskutuoti su pirminės sveikatos priežiūros centrais. Tokia situacija, sako, kai kalbi su studentais, būsimais rezidentais, kad juos pritrauktume, visada jie rinksis didžiuosius miestus. Ar nemanote, kad galbūt galėjome dar peržiūrėti ir nebūtinai Vilnius, Kaunas, galbūt Klaipėda, nes ten visada atvažiuos dirbti specialistų, į regionus ženkliai sunkiau yra pritraukti? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už šias įžvalgas. Mane pasiekė dar ir keletas kitų pastebėjimų, kad galbūt reikėtų pailginti ir terminą. Dabar ten rugpjūčio 10 diena, man atrodo. Irgi yra lyg to noro, kad galėtų kokybiškiau. Dabar dirbame prie to. *Imu domėn* jūsų tą įžvalgą ir bendrame pasiūlymų kontekste tada pasižiūrėsime. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš turiu du klausimus. Vieną – Ministrei Pirmininkei, nes nėra vidaus reikalų ministrės. Ar tikrai planuojama prie Migracijos tarnybos prijungti Asmens dokumentų išrašymo centrą? Tai vienas klausimas.

Antras – aplinkos apsaugos ministrui. Ar jis gerbia teisės viršenybės principą, nes buvo atvykę Pagirių bendruomenės žmonės, laimėję dvi bylas. Užuot vykdę teismo sprendimus… Tikra įmonė „Homanitas“ pastatyta, nors leidimų iki galo nebuvo, toliau bylinėjatės ir, užuot vykdę teismų sprendimus, eilinį kartą keičiate Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, norėdami suteikti teisę tą gamyklą, taip sakant, paleisti. Kodėl negerbiate bendruomenės ir negerbiate įstatymų, teismo sprendimų? Du teismai pralaimėti. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Nebuvo jokios specifinės diskusijos dėl kokios nors institucinės pertvarkos mano su ministre. Aš tikrai paprašysiu jos jums ministerijos planus išdėstyti raštu, bet jūs puikiai žinote, kad yra nelabai malonios informacijos apie Dokumentų išrašymo centro pirkimus ar sprendimus. Aišku, tą situaciją aiškinamės, manau, kad tada, kai bus išsiaiškinta, tie sprendimai ir bus padaryti. Tikrai nieko ant Vyriausybės stalo ta tema nėra, bet paprašysiu ministrės, kad ji patikslintų jums savo planus.

S. GENTVILAS (*LSF*). Atsiprašau, buvo antras klausimas. Atsakant dėl „Homanito“ investicijų Pagirių kaime, iš tikrųjų, reikia pripažinti, buvo padaryta ir valstybės klaidų, ne tik įmonės. Visų pirma „Investuok Lietuvoje“ šitą užsienio investuotoją siunčia į šitą teritoriją. Būtent „Investuok Lietuvoje“ ėmėsi panaikinti vandens apsaugos zoną tam, kad būtų paruoštas sklypas, ir investuotojas investavo šiais neramiais Lietuvai laikais 220 mln. eurų į Lietuvą. Dabar, kai valstybinės institucijos, šiuo atveju „Vilniaus vandenys“, neteisingai panaikino vandens apsaugos juostą, gamykla pakibo ore. Nėra džiaugsmo nė vienai pusei, o bendruomenės profesionalumas ir balsas yra girdimi, kai kurie teismų sprendimai yra įsigalioję, jie yra vykdomi.

Supraskime, kad valstybė su investuotojais turi labai blogą precedentą, kai nurodo patį sklypą, patys imasi jį paruošti. Ateina užsienio investicija ir ji paskui, su visa vokiška pagarba, kurią dabar Vokietija rodo Lietuvai, yra šiek tiek šaukštas deguto, nes valstybinės institucijos nesugebėjo parinkti tinkamo sklypo, jis paskui kibirkščiuoja ir su bendruomenėmis, ir su vandens apsaugos zonomis. Mes aplinkosaugoje esame kraštiniai dėl statybos leidimų, dėl poveikio aplinkai vertinimo, dėl to, man atrodo, investuotojų pritraukimas turėtų būti peržiūrėtas, kad iš tikrųjų sklypai būtų parinkti teisingoje vietoje, kad paskui nekiltų toks konfliktas, koks šiandien kilęs Pagiriuose. Tas pamokas reikia išmokti.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas energetikos ministrui. Gerbiamas ministre, Seimas skubos tvarka nagrinėja jūsų ministerijos iniciatyva atkeliavusį įstatymą, Atsinaujinančių išteklių įstatymo 22 straipsnį dėl jūrinio vėjo aukcionų rengimo tvarkos

pakeitimo, kad būtų galima aukciono laimėtoju pripažinti, jeigu dalyvauja vienas dalyvis. Jūs turbūt vakar girdėjote Ekonomikos komitete, ką išdarinėjo jūsų viceministrė teigdama, jog vis tiek konkurencija bus užtikrinta, jeigu dalyvaus ir vienas dalyvis. Nesvarbu, jisai greičiausiai nežinos, kad dalyvauja vienas, ir čia bus sukurta tokia konkurencija. Kas čia per ekvilibristika? Sakyčiau, dar pusė velnio būtų, jeigu tai išties būtų koks nacionalinis monopolininkas, dalyvautų „Ignitis“. Bet kalbame apie 15 metų paramą, prastumtą buldozeriu čia, salėje, jūsų iniciatyva. Greičiausiai turėsime tokią naštą, gerbiamas ministre?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, ne naštą. Nacionalinės energetikos laboratorijos prie Energetikos departamento Jungtinių Amerikos Valstijų suskaičiuota, kad, įskaitant visus jūrinius parkus, visą paramą, elektros energijos kaina bus daug žemesnė negu dabar. Tai yra faktas.

Reikia atminti, kad, norint turėti nuosavą elektros gamybą, reikalingos elektros gamybos instaliacijos. Patys puikiai suprantame, kokia šiandien yra geopolitinė padėtis, ir matome, kaip noriai ateina investicijos į šitą regioną. Jeigu dar norime laukti, kol pasibaigs karas, kol išsiskirstys debesys, kurie susikaupę virš regiono, galime laukti dar penkerius ar dešimt metų.

Šiuo atveju nėra galimybių laukti, kol šalia Lietuvos vyksta daugybė jūros aukcionų, ateis dar 10 ar 15 investuotojų. Kadangi aukcionas yra uždaras, dalyviai nematys, kiek dalyvių yra, tai ir pasiūlymą gali pateikti tik vieną kartą, jis nebus atviras, nebus internete. Pateiki pasiūlymą, tavo pasiūlymas fiksuotas, ir tu nežinai, kiek daugiau dalyvių. Todėl yra uždaro tipo aukcionas. Kadangi aukcionas yra uždaras, manome, kad dalyviai, ar bus vienas, ar trys, ar keturi, pateiks iš karto aukščiausias kainas. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Šarknickas klausia.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mano klausimas būtų kultūros ministrui. Kaune, kaip galima būtų gal jau ir pasakyti, – paminklų metai. Taip jau yra, kad vienas po kito randasi. Kauno miesto tarybos narė A. Jankuvienė yra pareiškusi nemažai pastabų dėl architektūros, paveldosaugos pažeidimų, paminklų ir panašiai. Greitu metu bus jau ir kitas paminklas atidengtas. Gal pati iniciatyva iš tiesų yra nebloga statyti paminklus, tačiau norėtųsi, kad būtų laikomasi taisyklių, tvarkos, ko nelabai daro Kauno miesto administracija. Noriu paklausti, kiek kontaktuojate su Kauno savivaldybe? Ar jinai iš viso leidžiasi į dialogą, kad nebūtų pažeidimų? Ačiū.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą. Niekaip mes nekontaktuojame su Kauno miesto savivaldybe. Dažniausiai tik ryte atsikėlęs perskaitai pranešimą, kad bus statomas vienas ar kitas paminklas, ir dar tavo kieme. Na, čia tokia aliuzija į Istorinę Prezidentūrą ir į paminklą buvusiam Prezidentui A. M. Brazauskui, labai trumpai atsakant.

Aš manau, viena, ką būtų įmanoma svarstyti, nes, mano nuomone, nebūtų gerai, kad valstybė turėtų palaiminti arba kažkaip pasakyti – jūs galite ar negalite statyti paminklo, aš manau, kad čia mes irgi labai keistai elgtumės, bet, mano galva, istorinės atminties įamžinimo komisijos turėtų būti būtinos, kalbant apie savivaldybes, nes, tarkime, tokio darinio Kauno miesto savivaldybėje ar prie savivaldybės tarybos nėra. Mano galva, bent jau tada visuomenė žinotų ekspertų, istorikų nuomonę tais klausimais. Tikrai galėtų būti svarstomas toks dalykas, kad tai nebūtų tiesiog galimybė turėti tokias ekspertų komisijas, bet kad tai galėtų būti privalomas dalykas kiekvienoje savivaldybėje.

PIRMININKAS. T. Tomilino nėra. Klausia K. Vilkauskas. Turbūt čia paskutinis bus klausiantis.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas gerbiamam kultūros ministrui. Gerbiamas ministre, kaip jūs žiūrite į naujai pateiktą LRT finansavimo modelį? Vienas klausimas. Ir gal turėsite jūs pasiūlymų artimiausiu metu, nes ir Kultūros komitete vyktų klausymai.

Kita klausimo dalis dėl Medijų fondo, nes į Medijų fondą gali teikti įvairūs ir privatūs informacijos atstovai. Kaip sekasi su fondu? Ar iš tikrųjų ten pakanka pinigų, ar paraiškų skaičius yra didesnis ar mažesnis? Ačiū.

S. KAIRYS. Kalbant apie LRT finansavimą, aš manau, kad Seime du komitetai įsitraukė ir vyksta diskusija, ten kokie nors kompromisai bus rasti. Iš šios situacijos gal tik pasimokyti reikia viena, kad jeigu kyla kokia nors idėja, tai jai tiesiog reikia laiko, kad visi būtų su ja susipažinę.

O to laiko, matyt, buvo pritrūkę ir tai sukėlė kai kurias reakcijas. Mano galva, viskas grįžta į sveiko proto kelią ir viskas čia susitvarkys.

Na, o kalbant apie Medijų rėmimo fondą, tai fondas, nepaisant čia visų bandymų parodyti, kad čia kažkas yra blogai, tvarkosi tikrai, mano galva, gerai. Galima pažiūrėti, pavyzdžiui, kad ir „Kultūros barų“ atvejį. Tiek, kiek jie gavo per projektinę veiklą dabar lėšų iš Medijų rėmimo fondo, tai tokių lėšų jie nėra matę iš valstybės niekada, tokio dydžio sumos.

Akivaizdu, kad nauja organizacija, nauji žmonės, prie kai kurių dalykų reikia priprasti. Galų gale ir Seimas juodu ant balto dėl įstatymo rašėsi prioritetus. Tai nėra taip, kad tas fondas tiesiog galėtų veikti, ką sugalvojo. Žingsnis po žingsnio, aš manau, tai tikrai taps rimta paskata, atsižvelgiant tiek į regioninę žiniasklaidą, tiek į kultūros, tiek į kitas žiniasklaidos sritis, kurios irgi, na, temptųsi, augtų, tobulėtų, ir dėl to galiausiai turėtume atsparesnę ir kritiškiau mąstančią visuomenę.

PIRMININKAS. Ačiū ministrams. Laikas kaip tik baigėsi, net 2 minutėmis ilgiau užtruko Vyriausybės pusvalandis, negu numatyta. Kartu baigiame ir rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 398
STENOGRAMA

2024 m. birželio 27 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, *TS-LKDF*)**.** Sveiki, gerbiamieji kolegos, prašau užimti darbo vietas. Pradedame vakarinį plenarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Turime džiugių žinių visiems. Aha, norite užsiregistruoti ir tada išklausyti geras naujienas? Gerai. Registruojamės ir tada, žinodami, kiek mūsų yra, paskelbsime geras naujienas.

Užsiregistravo 76 Seimo nariai, bet, man atrodo, jų renkasi vis daugiau laikui bėgant.

14.00 val.

Ministrų prisaikdinimas

Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo R. Morkūnaitę-Mikulėnienę paskyrė Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministre, o V. Šilinską – socialinės apsaugos ir darbo ministru. Seimo statutas… (*Plojimai*) Galime jau iš anksto pasidžiaugti, bet, manau, džiaugsmo bus daugiau, kai ministrai prisieks. Seimo statutas ir Vyriausybės įstatymas numato, kad Vyriausybės nariai prisiekia Seimo posėdyje. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Ministras prisiekia stovėdamas priešais Seimo Pirmininką, skaitydamas priesaikos tekstą, pridėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Prisiekęs ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ir pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad ministras neprisiekė ir negali eiti pareigų. Vardinis priesaikos lapas perduodamas Seimo Pirmininkui ir saugomas Seimo kanceliarijoje.

Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir R. Morkūnaitę-Mikulėnienę prisaikdinimo procedūrai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės priesaika

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Aš, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

Kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir V. Šilinską prisaikdinimo procedūrai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro Vytauto Šilinsko priesaika

V. ŠILINSKAS. Aš, Vytautas Šilinskas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Nuoširdžiai sveikinu abu prisiekusius ministrus ir linkiu jiems ištvermės, išminties ir energijos nelengvu likusiu periodu jų ministerijose.

Dabar gerbiamas J. Baublys – per šoninį mikrofoną. Dėl vedimo tvarkos?

J. BAUBLYS (*LSF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Sveikindamas ministrus, ypač švietimo ministrę, noriu pasakyti, kad mus stebėjo gausus Alytaus „Šaltinio“ progimnazijos mokytojų ko-

lektyvas. Tai pasveikinkime ir padėkokime, kad buvo liudininkai šios gražios priesaikos. (*Plojimai*) Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Sveikiname mokytojus. Džiaugiamės, kad jūs domitės Seimo darbu.

Galbūt 2 minučių techninė pertrauka, nes reikia priimti sveikinimus, visiems susėsti į vietas ir šiek tiek… (*Balsai salėje*) Luktelkime porą minučių, nes toliau rimti klausimai, vėl reikės turbūt Seimo Pirmininkę pakviesti į tribūną. Taigi palaukime, kol šiek tiek šurmulys aprims, porą minučių, ir tada dirbsime toliau pagal darbotvarkę. Atkreipiu dėmesį, kad buvo padarytos pertraukos. Taigi mes turėsime grįžti prie rytinės darbotvarkės keleto klausimų ir juos apsvarstyti, o vėliau jau tęsime darbą pagal vakarinę darbotvarkę. Matau, kad jau į pabaigą gėlės, ir matau, kad gerbiama Seimo Pirmininkė jau yra pasirengusi.

14.06 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus

Tada darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus. Taigi kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininkę į tribūną atsakyti į Seimo narių klausimus. Ir kviečiu rimties Seimo salėje.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, visų pirma norėčiau paaiškinti, kodėl, eikvodama brangų šiandieninio Seimo posėdžio laiką, kai turime išties daug svarbių darbotvarkės klausimų, atsakysiu į techninius ir ūkinius klausimus, susijusius su Seimo naudojamu turtu, kurie nepriklauso nei Seimo Pirmininko, nei Seimo narių kompetencijai ir kuriuos sprendžia Seimo kanceliarija.

Lygiai prieš savaitę, birželio 20 dieną, į mane kreipėsi Mišrios Seimo narių grupės seniūnė su reikalavimu dalyvauti Mišrios grupės posėdyje ir atsakyti į neapibrėžtus klausimus dėl Seimo kanceliarijos ir Vilniaus miesto savivaldybės bendradarbiavimo sutarties projekto – dėl šiuo metu Seimo kanceliarijos valdomos žemės sklypo A. Goštauto gatvėje panaudojimo. Atsakydama paprašiau pateikti tokį kvietimą Seimo statuto 29 straipsnio 4 dalies nustatyta tvarka, tai yra raštu suformulavus konkrečius klausimus ir iš anksto suderinus susitikimo laiką. Prieš 2 dienas, birželio 25 dieną, gavau grupės Seimo narių iš įvairių opozicinių frakcijų prašymą atsakyti artimiausiame Seimo posėdyje į kelis raštu suformuluotus klausimus. Mano supratimu, ir šie klausimai neatitinka Seimo statuto 29 straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų. Seimo Pirmininkas privalo atsakyti į klausimus tik dėl savo veiklos, o man užduodami klausimai nepatenka į Konstitucijos, Seimo statuto 29 straipsnio 1 punkte ir kituose teisės aktuose apibrėžtą Seimo Pirmininko kompetenciją. Pagal Seimo statutą, Seimo kanceliarijos nuostatus ir kitus teisės aktus į visus klausimus dėl Seimo valdomo, naudojamo ar disponuojamo nekilnojamojo ar kilnojamojo turto sprendžia Seimo kanceliarija, o ne Seimo Pirmininkas ar Pirmininkė.

Taip pat pažymėtina, kad Seimo kanceliarijos Dokumentų departamento direktorė V. Servetkienė, laikinai einanti Seimo kanclerio pareigas, ir Seimo kanceliarijos atstovai į Seimo narių analogiškus ar labai panašius klausimus jau ne kartą atsakė, taip pat ir Mišrios Seimo narių grupės posėdyje bei Seimo valdybos posėdžiuose. Bet kadangi mano, kaip Seimo Pirmininkės, pozicija įpareigoja geranoriškai bendradarbiauti su visomis Seimo frakcijomis ir Seimo nariais, manau, kad tikslinga dar kartą atsakyti į klausimus, kurie daliai kolegų atrodo verti Seimo dėmesio ir laiko. Pateiksiu jums atsakymus į man raštu suformuluotus klausimus.

1-as klausimas. Kas buvo sutarties, pasirašytos tarp Seimo kanceliarijos ir Vilniaus miesto savivaldybės, iniciatorius?

Visų pirma, noriu atkreipti dėmesį į tai, kad klausimas netikslus, nes šiuo metu minima bendradarbiavimo sutartis tarp Seimo kanceliarijos ir Vilniaus miesto savivaldybės dar nėra pasirašyta. Sutartį pasirašė Vilniaus miesto meras ir ji pateikta pasirašyti Seimo kanclerei. Ji ir rūpinasi šia sutartimi, tai ne Seimo Pirmininko funkcija. Vis dėlto pasinaudosiu proga pateikti jums papildomos informacijos apie situaciją, taip tikėdamasi sutaupyti visų mūsų laiko, kad nereikėtų vėliau pakartotinai klausimų perduoti Seimo kanceliarijai. Šių metų sausio 1 dieną įsigaliojus Žemės

įstatymo pakeitimams, Vilniaus miesto savivaldybė tapo visos Vilniaus miesto teritorijoje esančios valstybinės žemės, perduotos Vyriausybės 2024 m. sausio 10 d. nutarimu Nr. 32, patikėtine. Šiuo teisiniu pagrindu savivaldybė perėmė ir teises bei pareigas pagal 2004 m. gegužės 25 d. valstybinės žemės panaudos sutartį, sudarytą tarp Nacionalinės žemės tarnybos ir Seimo kanceliarijos, dėl žemės sklypo A. Goštauto gatvėje, kuris šiuo metu naudojamas kaip automobilių stovėjimo-parkavimo aikštelė. Vilniaus miesto savivaldybės atstovai informavo Seimo kanceliariją apie ketinimą nutraukti šią panaudos sutartį, nes Seimo kanceliarija nevykdo prisiimtų įsipareigojimų, tai yra nenaudoja sklypo pagal panaudos sutartyje nustatytą paskirtį (cituoju): „viešbučiams, restoranams, prekybos, komerciniams objektams statyti“. Savivaldybė siekia, kad centrinėje miesto dalyje esantis sklypas būtų vystomas ir jame atsirastų tarptautinius standartus atitinkantis konferencijų centras. Įvertinus tai, kad iš tikrųjų nuo panaudos sutarties sudarymo iki šiol, tai yra per šiek tiek daugiau nei 20 metų, nebuvo priimtas sprendimas sklypą naudoti pagal sutartyje nustatytą paskirtį, ir tai, kad Vilniaus miesto savivaldybė turi teisinį pagrindą vienašališkai nutraukti sutartį ir nemato teisinio pagrindo derėtis dėl panaudos sutarties sąlygų pakeitimo, Seimo kanceliarija ieškojo sprendimų, kad panaudos sutartis būtų nutraukta tik suderėjus sąlygas, kurios atitiktų Seimo ir Seimo kanceliarijos poreikius.

Pažymėtina, kad Seimo kanceliarija pasiekė, kad būtų parengtas šalių susitarimas dėl panaudos sutarties nutraukimo, užfiksuojant jame Vilniaus miesto savivaldybės įsipareigojimą užtikrinti, kad sklype būtų įrengtas Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimo lankytojų parkavimo poreikį atitinkantis parkavimo vietų skaičius – 260 vietų, suteikiant šias vietas Seimui, Seimo kanceliarijai ir lankytojams naudotis neatlygintinai 7 dienas per savaitę 24 valandas per parą visu Seimo rūmų eksploatavimo laikotarpiu. Taip pat kad prie sklypo būtų įrengta atitinkama erdvė visuomenei susirinkti prie nepriklausomybės gynėjo A. Sakalausko paminklo, o esant galimybei konferencijų centre būtų įrengta ir didesnė priedanga, kuria galėtų pasinaudoti ir Seimas.

2-as klausimas. Ar nuo 2024 m. sausio 1 d. valstybinės žemės perdavimas savivaldybėms valdyti patikėjimo teise yra pagrindas keisti NŽT ir Seimo kanceliarijos 2004 m. gegužės 25 d. sudarytą valstybinės žemės panaudos sutartį?

Šis klausimas taip pat turėtų būti adresuotas Seimo kanceliarijai, ne man. Atkreipiu dėmesį, kad vakar vykusiame Seimo valdybos posėdyje, kuris buvo transliuojamas tiesiogiai, analogiški klausimai buvo aptarti ir į juos atsakė Seimo kanclerė V. Servetkienė bei Vilniaus miesto vicemeras A. Grigonis. Taigi, iš dalies pakartosiu tai, kas jau buvo pasakyta. Nacionalinės žemės tarnybos, kaip valstybinės žemės patikėtinės, teisių ir pareigų perdavimas savivaldybėms nuo 2024 m. sausio 1 d. pagal sutartis, sudarytas dėl valstybinės žemės panaudos miestuose ir miesteliuose, sudarė sąlygas Vilniaus miesto savivaldybei pradėti veikti kaip sklypo panaudos davėjai pagal minimą panaudos sutartį. Vilniaus miesto savivaldybė galėjo įvertinti, ar kita panaudos sutarties šalis, tai yra Seimo kanceliarija, laikosi panaudos sutartyje nustatytų taisyklių, o konkrečiai – sąlygos naudoti sklypą viešbučiams, restoranams, prekybos, komerciniams objektams statyti. Verta pabrėžti, kad sudarant panaudos sutartį buvo svarstoma sklypą panaudoti naujo Seimo viešbučio statyboms, bet galų gale šių planų buvo atsisakyta. Vilniaus miesto savivaldybei nustačius, kad sklypas naudojamas ne pagal panaudos sutartyje nustatytą paskirtį, ji gali nutraukti vienašališkai arba šalių susitarimu šią panaudos sutartį.

3-ias klausimas. Ar pasirašant aukščiau nurodytą sutartį buvo vertinta, kaip keisis Seimo kanceliarijos darbuotojų veiklos sąlygos (atvykimo į darbą trukmė, parkavimo vietos ir taip toliau)? Jei vertinta, prašom nurodyti, kas šį vertinimą atliko?

Ir šis klausimas turėtų būti užduotas ne man, o Seimo kanceliarijos atstovams. Priminsiu, kad sutartis Kanceliarijos nepasirašyta. Man pasiteiravus, Seimo kanceliarija informavo, kad vertino faktinį sklype esančios aikštelės užimtumą ir tai, koks esamų vietų skaičius pakankamas Seimo kanceliarijos poreikiams patenkinti. Pagal bendradarbiavimo sutartį, būtent šis skaičius būtų išlaikomas ir toliau tiek būsimų konferencijų centro statybų metu, tiek ir po jų.

4-as klausimas. Ar pasirašant aukščiau nurodytą sutartį buvo vertinta, kad pastačius milžinišką konferencijų centrą išaugs asmenų ir automobilių srautas? Kokie gatvių, viešojo transporto infrastruktūros pokyčiai planuojami Seimo / Vilniaus senamiesčio prieigose?

Atsakymą į šį klausimą galėtų pateikti tik Vilniaus miesto savivaldybės atstovai, kurie ir rūpinasi Vilniaus viešojo transporto infrastruktūra ir parkavimo vietų Vilniaus senamiestyje klausimu. Tai ne Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininkės funkcija.

5-as klausimas. Automobilių stovėjimo aikštelė Senamiesčio prieigose padeda ir padėtų sumažinti automobilių srautus Vilniaus senamiestyje. Strategijos iškelti parkavimo vietas į senamiesčių prieigas, užuot apkrovus automobilių srautais senamiesčius, laikosi ir kitos Europos valstybės. Ar planuojant konferencijų centrą buvo vertintas automobilių parkavimo vietų poreikis Vilniaus senamiestyje ir jame padidėsiantis automobilių parkavimo poreikis?

Atsakymą į klausimą dėl automobilių parkavimo vietų poreikio Vilniaus senamiestyje galėtų pateikti Vilniaus miesto savivaldybės atstovai, nes Seimo Pirmininko funkcijos yra kitos, nei rūpintis automobilių srautų reguliavimu Vilniaus mieste.

Gerbiami kolegos, apibendrindama norėčiau dar kartą pabrėžti, kad kolegos Seimo nariai turi visas reikiamas priemones visus papildomus jiems kylančius klausimus dėl bendradarbiavimo sutarties, sklypo vystymo ar kitus su Seimo valdomu turtu, kilnojamuoju ar nekilnojamuoju, susijusius klausimus užduoti Seimo kanceliarijai, Vilniaus miesto savivaldybei ir kitoms atsakingoms institucijoms. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai Seimo Pirmininkei. Jūs atsakėte į raštu užduotus klausimus. Gerbiamasis A. Skardžius dėl vedimo tvarkos turbūt. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Taip, pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Apgailėtina, kad Seimo Pirmininkė, kurią išsirinko Seimas, negali ir neturi pareigos atsakyti Seimo nariams į klausimus nei frakcijoje, nei dabar nebuvo galima užduoti klausimų. Kalbama apie išties išskirtinį Seimo kanceliarijos turtą, kurį kažkada, 2004 metais, gerbiamas Jurgi, Seimo kanceliarija perėmė iš savivaldybės. Čia turėjo būti olandų viešbutis su 10 tūkst. litų įstatinio kapitalo. Bet taip tuo metu susuko tuometiniai savivaldybės merai, kad jie nemokėjo mokesčių, ir tada ta žemė dėl nesumokėtų mokesčių perėjo Seimui. O kad Seimas nesugebėjo net išasfaltuoti tos aikštelės, tai yra Seimo problema. Jeigu Seimas panorėtų, ji liktų Seimui ir jo funkcijų plėtrai. Sudarykime galimybę į Seimą patekti lankytojams. Taip norima apstatyti, kad nei Seimo nariai, nei Kanceliarija, nei Seimo lankytojai negalėtų patekti į Seimą.

Gerbiamas Jurgi, aš jums priminsiu, kai jūs buvote kancleriu, kur dingo visos Seimo poilsiavietės? Kur dingo Palangos, kur dingo Trakų rajono? Ir galų gale tą patį viešbutį, dėl kurio jūs pasirašėte, už dyką atidavėte SEB'ui – už padarytą remontą. Jis nemokėjo net mokesčių. Aš turiu tas sutartis, kadangi Kanceliarija man jas atvilko po jūsų valdymo. Tad nedarykite klaidos.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Replikos turi turėti tam tikrą laiko limitą. Atkreipiu dėmesį, kad tai tikrai nėra Seimo turtas, o yra tik panaudos sutartis. Tą, man atrodo, pasakė ir gerbiama Seimo Pirmininkė, ir laikinoji kanclerė daug kartų. Nebegrįžkime prie šito. Čia yra viskas aišku. Kaip suprantu, tik pasigedote dar Seimo poilsiaviečių.

Gerbiama A. Širinskienė per centrinį mikrofoną.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Man susidarė įspūdis, kad Seimo Pirmininkė arba neskaitė sutarties, arba tiesiog, nenoriu kaltinti, tuomet melavo. Kaip yra skaitoma sutartis ir kaip yra parašyta? Tikrai ne savivaldybė įsipareigojo pastatyti aikšteles, bet šalys kiekviena atskirai pareiškė, kad jos rūpinsis, kad būtų 260 vietų aikštelė. Tai šalys yra ir savivaldybė, ir Seimas. Vadinasi, Seimas įsipareigojo, kad tame pastate būtų 260 vietų aikštelė.

Kaip jūs be pinigų, be kitų dalykų tai įgyvendinsite? Visą laiką tas sutartis, kurios bent jau mūsų frakcijai buvo pateiktos, reikia pradėti skaityti ir paskui nemeluoti, ir neklaidinti žmonių, kad čia savivaldybė įsipareigojo aikštelę pastatyti. Pagal šią sutartį ji nieko neįsipareigojo. Seimas kartu su savivaldybe tai įsipareigojo daryti. Aš tikrai pažiūrėsiu, kaip Seimo Pirmininkė statys aikštelę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Reaguodamas į gerbiamojo A. Skardžiaus samprotavimus, įvairias insinuacijas, norėčiau, kad jis parodytų nors vieną Seimo kanceliarijos turto nuomos ar pardavimo sutartį su mano parašu. Labai linkėčiau tą atnešti ir parodyti. O šiaip kaip kolegė A. Širinskienė

žėrė kaltinimus Seimo Pirmininkei, tai dar kartą reikia pabrėžti, kad ne Seimo Pirmininkė sprendžia dėl tos sutarties. O turinys dėl to rūpinimosi yra normalus. Aš manau, kad Seimo kanceliarija tikrai rūpinsis ir prižiūrės, kad šis įsipareigojimas būtų vykdomas.

PIRMININKAS. Dėkoju. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš čia šį politinį apsišaudymą norėčiau praskiesti pozityvesne nata. Pagaliau mes matome savivaldas, kurios rūpinasi, kad žemė būtų naudojama pagal paskirtį ir tokie bulvių laukai nežydėtų čia, viduryje miestų centrų. Tai čia didžioji žemės reformos nauda ir yra, kad iš tikrųjų tokie sklypai yra išjudinami.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Kolegos, aš matau, jau prie mikrofono antras ratas. Tai sutarkime: gerbiama A. Širinskienė, gerbiamas A. Skardžius, ir baigiame replikas. Gerai? Gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Kadangi mano pavardė buvo paminėta, tai, kolegos, mūsų frakcija prašė pateikti sutartį. Mes gavome šį raštelį, kurio dabar ponas J. Razma išsigina. Negana to, šis raštelis, pasirodo, yra kitaip surašytas, negu buvo iškomunikuota, netgi dėl tų pačių slėptuvių, nes buvo pasakyta, kad čia pristatys labai daug slėptuvių ir taip toliau. Pagal tai, kaip yra surašytas tekstas, užtenka, kad būtų pastatyta viena vieta slėptuvėje daugiau, negu yra numatyta techniniame reglamente, ir bus įgyvendintas šis susitarimas.

Tai jūs žmonių neklaidinkite, kai jūs sakote, kad čia padidinsite poreikį Vilniaus mieste. Nieko jūs nepadidinsite nuo to, ką yra privalu daryti pagal reglamentą. Ši sutartis nieko neužtikrina.

Negana to, lygiai taip pat slėptuves tame pastate įsipareigoja pagal šią sutartį statyti ne tik Vilniaus miesto savivaldybė, bet ir Seimas. Tiesiog aš suprantu, kad mane jau persekioja ir Etikos komisija už Seimo teisininkų kritiką, bet tokią sutartį tikrai reikia sugebėti parašyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, išties nuoširdžiai dėkoju gerbiamai A. Širinskienei. Jūs tikrai stiprinate Seimo kanceliarijos derybines pozicijas ir padedate jiems sutartį įvertinti. Gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Aš gerbiamam Jurgiui. Gerbiamas Jurgi, Kanceliarijoje, archyvuose, turbūt yra ta sutartis, kai jūs vykdėte, buvote ir Seimo narys, ir kancleris tuo pačiu metu, kai SEB'as šias prestižines patalpas nuomojosi už dyką, atskaičiuodamas savo įsirengimo kaštus, tai yra banko reikmėms įsirengimo kaštus. Tai tas faktas yra. Galima pasižiūrėti tuos duomenis. Galbūt senaties terminas, bet juos aš greičiausiai surasčiau ir pas save, gerbiamas Jurgi. Bet jūs galite Kanceliarijoje susirasti.

O gerbiamam Simonui norėčiau pasakyti: štai kur buvo tikslas patikėtinį iš NŽT, Nacionalinės žemės tarnybos, perduoti savivaldybei, kad galima būtų spėti pasitvarkyti. Sveikinu, gerbiamas Simonai, jūs pasielgėte labai išmintingai. Tikiuosi, perdavus savivaldybei, Seimo, Seimo kanceliarijos darbas tikrai pagerės. Linkiu sėkmės.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Šia pozityvia nata ir baikime šį klausimą.

Dabar grįžtame, nes buvo padarytos pertraukos, iš rytinio posėdžio atkeliauja klausimai.

14.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808(2) (*priėmimo tęsinys*)

Taigi 1-8 klausimas – Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo. Buvo likę motyvai už. Gerbiamas K. Masiulis dar turi išsakyti. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš tik norėjau sureaguoti į vieną pasisakymą, kad atominė energetika yra kažkokia iškastinė ir CO_2 gaminanti. Tikrai ji negamina jokio CO_2, CO_2 gamina kuras toksai, kuris dega, ar anglis, ar dujos būtų, iš ten CO_2 tikrai atsiranda, o skylant uranui (^{235}U, ^{238}U) neatsiranda absoliučiai jokio CO_2. Be to, strategijose kalbama apie naujo tipo branduolinės jėgainės, kur tie pavojingieji moduliai būtų atvežami, išeksploatuojami ir išvežami. Net ir laidojimo arba saugojimo tų pavojingų atliekų dalykai yra išsprendžiami. Čia visai naujo tipo sprendiniai,

kuriuos reikėtų sveikinti ir pritarti. Tai yra labai pažangios technologijos, jeigu Lietuva eina link žaliojo kurso, tai čia irgi žaliasis kursas.

14.26 val.

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3657(2) (*priėmimas*)

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi dar yra daugiau kaip 3 minutės iki balsavimo lango, gal dar apsvarstykime 1-10 klausimą. Čia nėra pasiūlymų, nereikės balsuoti. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymas Nr. XIVP-3657. Čia yra du straipsniai – 1 ir 2. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti, vadinasi, lieka tik balsavimas.

14.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“ projektas Nr. XIVP-3984 (*pateikimo tęsinys*)

Galime pereiti prie 1-11 klausimo – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo projekto Nr. XIVP-3984. Čia irgi yra motyvų likę, juos išsakysime iki balsavimo laiko. Dabar už – gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Man labai gaila, nematau bent jau iš savo sėdėjimo vietos, kad būtų M. Navickienė. Matyt, sąžiningiausias kelias pačiai sau ir partijai, ir kartu bendrai valstybei, kuri čia buvo apauginta visokiais ryšiais, Seimo narei pasitraukti, nes į klausimus jinai nesugebėjo atsakyti. Lygiai taip pat apgailėtinai atrodė visa situacija, kai ikiteisminių tyrimų metu konservatoriai puolė tirti Druskininkų merą, puolė tirti Kauno merą, ir ikiteisminiai tyrimai tirti konkurentus prieš savivaldybių rinkimus iš tiesų netrukdė, priešingai, buvo labai didelė paskata tą daryti. Kai ateina klausimai apie savo partijos narius, apie jų veiklą, apie jų ryšius su verslu, su nusikalstamu pasauliu, apie kontaktų ryšius su ta pačia Rusija, kuri paprastai konservatoriams kelia labai didelę alergiją, tų klausimų šituo atveju kažkodėl nekelia nei paminėtų M. Navickienės aplinkos žmonių ir I. Trinkūnaitės, nei kitų asmenų santykiai su Rusija. Aš tik palinkėčiau, kad vis dėlto tie dvejopi standartai kažkada Lietuvos Respublikos Seime išnyktų. Kaip jūs norėjote tirti 2019 metų įvykius prieš Prezidento rinkimus, tikrai palinkėčiau tokio paties įkarščio tirti šių metų įvykius, ką tik paaiškėjusius, kurie susiję su jūsų partijos kolege, su jūsų partijos veidu, su žmogumi, kuris jus reprezentavo, ir staiga pasirodė, kad ne tik neatskiria, su kuo jinai skrenda lėktuvu į Dubajų, bet ir neatskiria tų visų pavojingų ir grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių saitų, į kuriuos yra įklimpusi M. Navickienės aplinka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Na, po kolegės A. Širinskienės pasisakymo, matyt, visi Seimo nariai, kai skris kur nors lėktuvu, turės išsiaiškinti, su kuo jie ten kartu skrenda. (*Triukšmas salėje*) O jeigu kalbėtume apie tą iniciatyvą, aš manau, reikia opozicijai tiesiai šviesiai prisipažinti, kad čia yra noras tuščiai papolitikuoti prieš artėjančius Seimo rinkimus. Buvo bandymas inicijuoti apkaltą, paskui apsižiūrėjo, kad jokio kaltinimo buvusiai ministrei suformuluoti negali, tai bandoma kaip įvairius įtarimus formuluoti čia pritemptus klausimus.

Aš pabrėžčiau, kad Seimas nėra nusišalinęs nuo tos „Foxpay“ temos. Antikorupcijos komisija aiškinasi įvairias aplinkybes. Vakar buvo posėdis, kuriame dalyvavo visų specialiųjų tarnybų ir teisėsaugos institucijų vadai. Aš manau, kad opozicijos atstovai, kurie ten dalyvavo, galėjo tyrimo komisijos iniciatorius informuoti, kad buvo aiškiai pasakyta, kad tos tarnybos ministrei jokių klausimų šiandien neturi.

O dėl pačios įmonės, dėl savininkų ir kitų asmenų veiklos – tikrai ne Seimo tyrimo komisijų reikalas. Tai nėra ypatingos valstybinės svarbos klausimai, ko yra reikalaujama inicijuojant laiki-

nąsias tyrimo komisijas. Tai yra klausimai, kuriuos gali tirti ir atsakyti atitinkamos struktūros ir institucijos. Beje, Konstitucinio Teismo yra pasakyta, kad laikinosios tyrimo komisijos negali būti inicijuojamos dėl tų klausimų, į kuriuos turi atsakyti kitos valstybės institucijos ar specialiosios tarnybos.

Todėl kviečiu atmesti tą politikavimu grįstą iniciatyvą ir neužsiimti komisijos kūrimu. O Antikorupcijos komisija toliau, kaip ir sutarėme, tęsia darbą ir valdančiųjų atstovai čia tikrai netrukdo kelti pačius įvairiausius klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar kviečiu gerbiamus kolegas susėsti į savo vietas ir atliksime keletą balsavimų.

Taigi dabar ir balsuosime dėl ką tik aptarto klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai neskaidrių verslo subjektų, su nusikalstamu pasauliu susijusių ir teisėsaugoje dirbančių asmenų bei valstybės politikų santykių ir galimo neteisėto poveikio nacionaliniam saugumui, valstybės politikams ir finansų sektoriui“ projekto Nr. XIVP-3984. Taigi balsuojame dėl šito siūlymo.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 37, prieš – 46, susilaikė 13. Taigi nepritarta tokiam siūlymui.

Nemačiau, kuris pirmas buvo, tai per šoninį mikrofoną – gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš noriu sureaguoti į tuos čia nuskambėjusius aiškinimus, kad M. Navickienės skrydis lėktuvu yra vos ne eilinis skrydis. Gerbiamas Jurgi, jūs prisiminkite savo žodžius, kaip jūs vanojote B. Vėsaitę, kurios gauta dovana iš toli neprilygo tai dovanai, kurią gavo M. Navickienė, gaudama iš esmės pajamas paslaugomis ir bilietais, kurios viršija pusę jos metinio darbo užmokesčio.

Kai Seimo narė ir jūsų ministrė gauna dovanėles, nesuregistruoja VMI, nedeklaruoja, nuslepia mokesčius ir tiktai pagauta juos susimoka, jums su tuo skrydžiu atrodo viskas labai gerai. Kai turime socialdemokratų ministrę, kuri prieš tris ar kiek kadencijų skrido, ten buvo viskas taip blogai, kad jūs B. Vėsaitei siūlėte trauktis iš Seimo. Štai tie dvejopi standartai, kaip jūs vertinate oponentus ir kaip jūs vertinate, kuomet jau kepurė dega patiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Skardžius per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Na, belieka pasakyti – gėda valdantiesiems. „Valstybė be teisingumo yra tik plėšikų gauja“, – šventasis Augustinas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Na, čia, kaip įprasta, kaltinimai valdantiesiems, bet opozicijai aš linkiu išsiaiškinti, ar tik 37 Seimo narius beturite opozicijoje, tiek buvo jūsų balsuojančių. Dėl to, kad buvo ir daugiau ministrių skraidančių. Na, abi ministrės atsistatydino ir viskas yra išspręsta. Nėra čia jokių tų dvejopų standartų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Navickas per šoninį mikrofoną.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Galima priklausyti ir aušrai, bet vis tiek likti migloje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau replikų nėra. Taigi, reikia apsispręsti, ar grąžiname tobulinti, ar atmetame nutarimo projektą. Taigi, kaip visada – alternatyvus balsavimas. Kas už – tai tobulinti, kas prieš – tai atmesti. Balsuojame.

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 42, prieš – 57. Taigi, nutarimas yra atmestas.

14.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau tada mes galime balsuoti dėl darbotvarkės 1-8 klausimo. Likęs tik balsavimas, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3808. Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 74, prieš – 7, susilaikė 26. Taigi, nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

14.37 val.

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3657(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau taip pat aptarėme darbotvarkės 1-10 klausimą – Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIVP-3657. Galime balsuoti dėl Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 3. Taigi, įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

14.37 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13^1 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3674(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 1-9 klausimas – Veterinarijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3674. Dėl jo buvo pasiūlymų, reikės padirbėti. Turbūt gerbiamą J. Gudauską, komiteto pranešėją, kviesime į tribūną. O mes galime apsispręsti dėl 1 straipsnio, dėl kurio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Toliau yra gerbiamo Seimo nario A. Vyšniausko pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš pritariu komiteto išvadai ir balsuoti neprašau. Tai, ką siūlėme, jau užregistruota atskiru įstatymu. Radome kompromisus, todėl prašau nebalsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, pasiūlymas atsiimtas, balsuoti nereikia. Vadinasi, 1 straipsnį galime priimti bendru sutarimu.

2 straipsnis. Dėl jo nėra jokių pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu.

3 straipsnis. Bendru sutarimu.

4 straipsnis. Bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio buvo vėlgi Seimo nario A. Vyšniausko pasiūlymas. Jūs ir šitą turbūt atsiimate, ar ne? Taip. Taip, tada ir dėl šito balsuoti nereikia. Pagal komiteto redakciją.

Viskas. Kiek matau, daugiau straipsnių nėra. Dėkojame gerbiamam J. Gudauskui. Už kalbės gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Kolegos, labai trumpai. Tiesiog kviečiu pritarti ir leisti rezidentams studijuoti ir daryti tuos darbus, dėl kurių turbūt jie ten ir yra, ir, svarbiausia, užtikrinti finansavimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, balsuojame. Prieš niekas nenori kalbėti. Galėtume tikriausiai bendru sutarimu, bet yra priėmimas. Taigi, balsuojame dėl Veterinarijos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3674.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 96: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.39 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748(3) (*priėmimas*)

Toliau pagal vakarinę darbotvarkę: 2-3.1 klausimas – Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748. Gerbiama E. Rudelienė – į tribūną.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. 1 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Čia nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. 3 straipsnis. Nebuvo. 4 straipsnis. Nebuvo. 5 straipsnis. Nebuvo. 6 straipsnis. Jau buvo. Iki 5 straipsnio bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Tai tiesiog pagal komiteto redakciją galime 6 straipsnį bendru sutarimu? Dėkoju. 7 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. 8 straipsnis. Nebuvo. 9 straipsnis. Nebuvo. 10 straipsnis. Nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 11 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Kitas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Trečias pasiūlymas, kuriam nepritarė. Ketvirtas pasiūlymas, kuriam nepritarė, ir penktas pasiūlymas, kuriam pritarė, šeštas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam nepritarė. Septintas pasiūlymas, kuriam pritarė, ir aštuntas pasiūlymas, kuriam pritarė. Galime pagal komiteto redakciją bendru sutarimu…

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Galime.

PIRMININKAS. …11 straipsnį? Dėkoju, pritarta. 12 straipsnis. Nebuvo. 13 straipsnis. Nebuvo. Dėl 14 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Galime bendru sutarimu 14 straipsniui su komiteto redakcija pritarti? Dėkoju, pritarta.

15 straipsnis. Nebuvo. 16 straipsnis. Nebuvo. 17 straipsnis. Nebuvo. 18 straipsnis. Nebuvo. 19 straipsnis. Nebuvo. 20 straipsnis. Nebuvo. 21 straipsnis. Buvo. Dėl 21 straipsnio buvo gerbiamos E. Rudelienės pasiūlymas. Jūs tada ir pristatykite.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Dėl mano pasiūlymo Seimas apsisprendė praėjusiame posėdyje, tai yra dėl to, kad, kai yra nutraukiama sportininkui stipendija, ji skiriama federacijai. Tiesiog yra patikslinama, kad tų biudžetinių metų suma yra skiriama. Čia toks lengvas teisinis pakeitimas. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi komitetas pritarė, nors jūs čia atliekate du vaidmenis vienu metu: ir komiteto pranešėja, ir pristatėte pasiūlymą, tai gal mes galime?.. Turbūt yra 29 Seimo nariai ir gal mes galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, galime, nematau prieštaraujančių. Tai tada mes ir visą 21 straipsnį galime bendru sutarimu, ar ne? Dėkoju, pritarta. Dėl 22 straipsnio buvo gerbiamo Seimo nario V. Aleknos pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Pristatys gerbiamas V. Alekna.

V. ALEKNA (*LSF*). Aš nepritariu, nesutinku su pritarimu iš dalies, norėčiau, kad būtų balsuojama dėl mano pasiūlymo. Mano pasiūlymas yra dėl kadencijų, kad valstybės lėšas gaunančios organizacijos turėtų atitikti reikalavimus ir įsirašyti į savo nuostatus keturias kadencijas. Pagal dabartinę redakciją yra taip, kad ši išskirtinė lengvata yra suteikiama vienai organizacijai, galima sakyti, kad vienam asmeniui. Aš sakyčiau, tai yra neteisinga, nes ši lengvata suteikiama tam, kad būtų gautos valstybės lėšos. Tai aš siūlau išbraukti būtent šią galimybę, suteikiančią išimties tvarka suteikti neribojamas kadencijas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar komiteto nuomonė. Tik pirmiausia paklausime, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys pasiūlymą, nes čia reikalauja balsuoti visa apimtimi. Visose frakcijose kyla rankų dauguma, tai gal laikykime, kad yra 29? Apsvarstome. Kokia komiteto nuomonė?

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Komitete iš tikrųjų svarstėme. Tiesą pasakius, buvome šiek tiek, kaip čia lengvai pasakius, įvaryti, įsprausti į tokią neaiškią situaciją, nes pradžioje mes lyg ir su kolege Ieva bandėme sudėlioti išvadą. Kaip jau minėjome, suformulavome, kad reikia pritarti iš dalies, nes buvo pasiekusi tokia informacija, kad ne vienai organizacijai yra taikoma išimtis, o yra daugeliui… ne daugeliui, bet kelioms federacijoms, kurios turi savo atstovus, sakykime, tarptautinėse organizacijose. Atrodė, kad būtų teisinga Lietuvai tikrai turėti savo atstovus tarptautinėse federacijose, kad ten jie galėtų pratęsti savo kadencijas. Bet vėliau lyg ir, diskutuojant su kolegomis, vis dėlto paaiškėjo, kad tai yra daroma išimtis dėl vienos organizacijos. Matyt, Seimui tikrai reikia apsispręsti, ar mums reikalingos tokios išimtys, taikomos tik vienai organizacijai. Jeigu visos federacijos turi vadovautis tam tikromis taisyklėmis, tai kodėl kitai yra taikoma išimtis? Bet komitete mes vis dėlto nepritarėme kolegos V. Aleknos pasiūlymui. Buvome suformulavę tokį pasiūlymą iš dalies, kad kai tik keičiasi kolegialus valdymo… kad kolegialiam valdymui priklausantiems

nariams gali būti pratęsta kadencija, o vienasmeniam negali būti pratęsta. Manau, kad tikrai Seimas apsispręs. Tiesiog išdėsčiau, kokia buvo situacija komitete ir kokią mes turėjome informaciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl pasiūlymo už nori kalbėti gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Aš tiesiog noriu priminti, kad įstatymai nekuriami vienam asmeniui, ir siūlau visai sporto bendruomenei ir Olimpiniam komitetui susitaikyti ir baigti spręsti savo konfliktus per įstatymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Na, kaip tik ir yra kalbama apie įstatymą vienam asmeniui, todėl aš siūlau nepritarti gerbiamo V. Aleknos pasiūlymui, kuriuo siekiama ignoruoti tarptautinės nevyriausybinės sporto organizacijos nustatytas taisykles. Pagal V. Aleknos logiką, tarptautinės nevyriausybinės sporto organizacijos taisyklės sudaro sąlygas atsirasti korupcinėms apraiškoms ir yra netoleruotinos Lietuvoje. Bet juk įstatyme ir atsižvelgiama į tą išimtį, kad sporto šakos federacijos valdymo organų narių kadencijos laikas gali būti pratęstas einamų pareigų tarptautinės nevyriausybinės sporto organizacijos valdymo organuose, kurių nariai turi balsavimo teisę, laikotarpiui. Nelaužykime tarptautinių taisyklių ir neišradinėkime dviračio iš naujo. Siūlau balsuoti prieš šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai ir balsuokime, apsispręskime dėl visos apimties V. Aleknos pasiūlymo. Dėl visos apimties pasiūlymo dabar balsuojame, V. Aleknos visos apimties pasiūlymo.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Bet aš jau galiu turbūt grįžti, ar ne?

PIRMININKAS. Aš nežinau, ar bus dar…

Dabar užsiregistravo 110, balsavo 108: už – 62, prieš – 8, susilaikė 38. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Dabar aš atkreipiu dėmesį ir komiteto pranešėja pataisys, jeigu aš klystu. Jeigu bus pritarta gerbiamo V. Aleknos pasiūlymui, tuomet reikėtų analogiškai tikslinti ir įstatymo 2 straipsnio 10 dalį, kurioje dėstoma to paties įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 10 punkto redakcija nuo 2027 m. sausio 1 d. V. Alekna pateikė pasiūlymą. Redakcinis pataisymas. Turėkime omenyje, kad taip nubalsavome.

Toliau, man atrodo, jau nebus Seimo narių pasiūlymų. Dėkojame gerbiamai E. Rudelienei. Taigi 22 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 23, 24, 25, 26, 27, 28 straipsnių nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Ir dėl 29 straipsnio buvo Teisės departamento, jam komitetas pritarė. Taip, 29 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Ir čia dėl 2 straipsnio – „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“ buvo. Čia buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Daugiau straipsnių nėra. Tada pagal redakciją atsiranda naujas 3 straipsnis. Tai pritariame. Dėkoju.

Balsuosime, jeigu nėra motyvų, bet gal bus motyvų dėl viso, tai išsakysime juos. Taip, yra dėl motyvų. Gerbiamas A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiandien priimame Sporto įstatymo rinkinį, kurio tikslai yra itin svarbūs Lietuvos sporto ateičiai. Pirmiausia įstatymu siekiama sukurti vientisą sporto modelį, apimantį visus etapus – nuo fizinio aktyvumo pagrindų iki aukšto meistriškumo sporto. Siūloma įsteigti institutą, kuris padės spręsti sportininkų ginčus su įvairiomis sporto šakų federacijomis ir organizacijomis, įskaitant tas, kurios dirba su negalią turinčiais asmenimis ir studentais. Taip pat siekiama sudaryti sąlygas mokiniams, kurie aktyviai sportuoja ir siekia aukštų pasiekimų, sėkmingai derinti mokslus ir sportą bendrojo ugdymo mokyklose.

Projektu siekiama didinti nacionalinių sporto šakų federacijų sąmoningumą kovoje su dopingu, užtikrinti švarų ir sąžiningą sportą, įtvirtinama, kad sporto šakų federacijų ir sporto organizacijų veikla būtų pagrįsta gerojo valdymo principais, skaidrumu ir atsakomybe.

Kviečiu visus palaikyti Sporto įstatymo projekto paketą, nes jis prisidės prie mūsų šalies sporto sistemos tobulinimo ir stiprinimo. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Na, aš kaip tik kviesčiau nepalaikyti įstatymo, kuris yra paremtas ne tuo, kad būtų sulygintos visų sporto organizacijų galimybės, bet pritaikytas kai

kuriems asmenims. Apskritai neaiški stipendijų skyrimo, atšaukimo tvarka, komandų iškovotos stipendijos arba mokamos nesportuojantiems, arba atšaukiamos, todėl tik komandos dalis gali gauti stipendijas. Įkurta mistinė ombudsmeno pareigybė, kuri yra tik lėšų švaistymas. Sukurta Nacionalinė sporto taryba, kuri nuspręs, kokios yra strateginės sporto šakos. Paprastai yra sporto rezultatai, pagal tai ir nustatomos tos strateginės šakos. Čia apie tai visai nekalbama. Ir apskritai sporto bendruomenė yra susiskaldžiusi ar suskaldyta dirbtinai dėl šitokio įstatymo, bandymo priimti šitą įstatymą.

Aš manau, kūrėte ketverius metus, pabaigoje turbūt nevertėtų priimti tokio įstatymo, kuriam nepritaria, dėl jo nėra sporto bendruomenės sutarimo. Iš tikrųjų tai mes girdėdavome kiekvieną kartą, kai būdavo Sporto ir jaunimo reikalų komisijos posėdis, nuomonės būdavo išsakomos. Aš manau, kad nereikėtų šito įstatymo priimti – ateis nauja valdžia, ieškos sprendimo, sutarimo su sporto bendruomene ir priims naują įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju broliui šauliui. Beje, sveikinu visus su Šaulio diena, visus brolius ir seseris šaulius ir visus kitus prijaučiančius. (*Plojimai*) Už kalbės gerbiamas A. Kupčinskas. Atsisako, nėra jo. Tai atsisako ar norės vis dar? Ne, mojuoja, tai reiškia, kad atsisako.

Gerbiamas D. Kepenis – prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Tęsdamas kolegos Jono pamąstymus apie šio įstatymo paskirtį, pritariu tam, kas buvo pasakyta, bet, jeigu atkreipsite dėmesį, šiame įstatyme apskritai yra grupės draugų tam tikras intereso įvykdymas. Čia kalbama apie įvairias išmokas ir priemokas. O svarbiausia, tame įstatyme apskritai dingo žodžiai „kūno kultūra“, nes jiems nereikia kūno kultūros – jiems svarbu per sportą susitvarkyti savo reikalus. Aš manau, kad tas įstatymas iš tikrųjų nieko naujo nesuteiks Lietuvos kūno kultūros ir sporto judėjimui, o tik skaldys mūsų sporto bendruomenę, ir, be abejo, reikalaus vėl tą įstatymą greitai peržiūrėti. Dėl to prašau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju, nuomonės išsakytos. Dabar balsuosime dėl viso projekto Nr. XIVP-3748 – Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 79, prieš – 6, susilaikė 23. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-3981(2) (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar gerbiama Seimo Pirmininkė, kuri turi kitų įsipareigojimų, prašė pristatyti labai greitai rezervinį 1 klausimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos pratęsimo.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo projektą dėl Seimo pavasario sesijos pratęsimo. Siūloma sesiją pratęsti iki liepos 18 dienos, numatant, kad posėdžiai bus surengti liepos 11, 12, 16 ir 18 dienomis. Atkreipiu dėmesį, kad 12 dieną būtų Prezidento inauguracija. Tai yra toks išskirtinis Seimo posėdis. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia gerbiamas R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Mano klausimas būtų dėl… Prieš keletą savaičių buvo pristatytas pateikimo stadijos projektas dėl Justino Marcinkevičiaus metų, kad 2030 metai būtų paskelbti Justino Marcinkevičiaus metais. Sueis lygiai 100 metų nuo jo gimimo. Buvo tuo metu paminėta po pateikimo, kurį sėkmingai perėjo 87 Seimo narių balsais už, tuo metu posėdžio pirmininkas pranešė, kad šis klausimas ateis birželio 20 dieną. Bet matome, kad jis neatėjo. Vyksta tam tikri pasistumdymai, nustumdymai ir panašiai. Ką tokiu atveju reikia daryti, kad tokios manipuliacijos nevyktų ir komisijos ar komitetai laikytųsi Seimo statuto, kad būtų tvarka?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Nežinau dėl manipuliacijų, ar jos vyksta, bet, mano supratimu, komitetas ar komitetai… vienas Švietimo ir mokslo komitetas, jam priklauso svarstyti šį klausimą. Kai

klausimas bus apsvarstytas, jisai svarstymo stadijos grįš eilės tvarka į Seimo posėdžių darbotvarkę. Gal čia nieko blogo nėra, tai yra viską spėsime, nes, kaip ir matote, iki liepos 18 dienos turėsime bent keturias posėdžių dienas. Laiko turėtų pakakti apsvarstyti tiems klausimams, kurie yra pradėti. Čia su komitetu gal dar perkalbėkite, kiek intensyvi komiteto darbotvarkė.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamai Seimo Pirmininkei. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Gal po pateikimo galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Dabar svarstymas. Po svarstymo gal irgi bendru sutarimu galime? Dėkoju.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Galime abiem straipsniams bendru sutarimu? Dėkoju.

Tada balsuojame dėl viso. Priėmimas. Balsuojame dėl Seimo sesijos pratęsimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 15. (*Gongas*) Taigi nutarimas yra priimtas.

14.57 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 98[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3749(2) (*priėmimas*)

Dabar 2-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 98[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3749. Čia pasiūlymų nebuvo. Du straipsniai. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Balsuojame. Dėl viso dėl motyvų nėra, ar ne? Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3749. Čia yra Sporto įstatymo lydimasis.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.58 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3750(2) (*priėmimas*)

Toliau 2-3.3 klausimas – dar vienas lydimasis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat nebuvo jokių siūlymų. Keturi straipsniai. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Motyvai. Yra dėl motyvų. Labai džiugu. Prieš – A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, aš jau svarstymo stadijoje atkreipiau jūsų dėmesį į tuos siūlymus, kurie buvo pateikti lyginamajame variante – papildyti nauju straipsniu ir ten įrašyti, kad nauji asmenys, atėję… Čia ne aukšto meistriškumo sportininkai, o paprasčiausiai asmenys, du kartus atėję į treniruotes per 12 mėnesių, gaus teisę įsigyti A kategorijos ginklus. Mane tiesiog domina, ar nepaleisime A kategorijos ginklų iš kontrolės, ar nebus sudarytos sąlygos?

Kaip žinoma, tokių įvykių net ir Europoje, Vokietijoje, yra ne kartą buvę, kai sportinių organizacijų sportininkai kažkaip dar jauni būdami pasinaudoja ta teise turėti ginklus ir sprendžia kažkokius savo psichologinius santykius, žūsta daug žmonių. Teko dalyvauti net ir laidotuvėse kažkada Erfurte, kai 18 žmonių mūsų vizito metu tiesiog žuvo per jaunuolį, sportinės organizacijos atstovą, turintį ginklą. Man atrodo, čia yra nepakankami, sakykime, saugikliai sudėti į šį naują papildymą, jeigu pažvelgtumėte į lyginamąjį variantą, neva nuolat treniruotis, du kartus per 12 mėnesių apsilankyti šaudymo treniruotėse ir jau gauni galimybę įsigyti A kategorijos ginklą. Aš prašiau, kad pagrindinis komitetas pasižiūrėtų, bet jis to nepadarė, todėl balsuosiu prieš ir siūlau kitiems balsuoti prieš, kol komitetas pataisys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė A kategorijos ginklų nebijo ir kalbės už, taip?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Kolegos, noriu visus nuraminti, kad nėra ko baimintis, susišaudymų nebus. Jeigu atidžiai paskaitysite 14^1 dalį, pamatysite, kad bus galimybė įsigyti tiems asmenims, kurie priklauso Lietuvoje įsteigtoms šaudymo organizacijoms ir yra jų nariai. Vadinasi, tai buvę policijos pareigūnai, valstybės apsaugos, VRM pareigūnai, kurie ir šiaip turėjo ir toliau turi, dalyvauja varžybose, naudoja tuos ginklus galbūt, nežinau, medžioklėje, čia daug medžiotojų, savigynai ir kitiems. Kitaip tariant, tai yra žmonės, kurie turi patirties, supranta, kas tai yra, ir moka naudotis. Šita nuostata jau anksčiau galiojo, tiesiog buvo priskirta aukšto meistriškumo sportininkams, būtų sąžininga atskirti tuos du dalykus. Tas ir buvo padaryta šiais straipsnių pakeitimais, todėl nereikia baimintis, visus nuraminu, kad viskas čia bus gerai, ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi balsuosime dabar dėl Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3750.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 14. Taigi Seimas ginklų neišsigando ir įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.02 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3751(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-3.4 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3751. Čia buvo trys straipsniai. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3751, dar vieno lydimojo Sporto įstatymo. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 103: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.02 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3752(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 2-3.5 klausimas – Švietimo įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3752. Du straipsniai. Galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų niekas nenori pasisakyti. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 92, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.03 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3753(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 2-3.6 klausimas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3753. Čia buvo du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas

pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi, balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.04 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3754(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 2-3.7 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3754(2). Čia yra du straipsniai. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.05 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3755(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 2-3.8 klausimas – Užimtumo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3755.

Projektas iš dviejų straipsnių. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 98, pieš nebuvo, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.05 val.

Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3756(2) (*priėmimas*)

Ir paskutinis lydimasis darbotvarkės 2-3.9 klausimas – Kūno kultūros ir sporto įstatymo projektas Nr. XIVP-3756. Du straipsniai. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 96, prieš – 1, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Su darbotvarkės 2-3 klausimų bloku baigėme.

15.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3445(3) (*priėmimas*)

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3445. Priėmimas. Dabar balsuosime dėl kiekvieno straipsnio atskirai.

1 straipsnis. Balsuojame. Statuto priėmimas, balsuojame dėl kiekvieno straipsnio. Reikia surinkti 71.

Užsiregistravo 106, balsavo 103: už – 92, prieš – 2, susilaikė 9. Taigi 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Dabar balsuojame dėl 2 straipsnio.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 10. Priimtas ir 2 straipsnis.

Dabar balsuojame dėl 3 straipsnio. Kolegos, teks pabalsuoti nemažai, 15 straipsnių. Taip iš eilės balsuosime 15 kartų.

Užsiregistravo 105, balsavo 103: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 12. Priimtas 3 straipsnis.

Balsuojame dėl 4 straipsnio.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 13.

Dabar 5 straipsnis. Balsuojame dėl 5 straipsnio.

Užsiregistravo 101, balsavo 100: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 9. Priimtas 5 straipsnis.

6 straipsnis. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 12. Priimtas ir 6 straipsnis.

Dabar 7 straipsnis. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 11. Priimtas ir 7 straipsnis.

Dabar balsuojame dėl 8 straipsnio.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 13. Priimtas 8 straipsnis.

9 straipsnis. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 9. Priimtas 9 straipsnis.

10 straipsnis. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 12. Priimtas ir 10 straipsnis.

Dėl 11 straipsnio balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 12. Priimtas 11 straipsnis.

Toliau – 12 straipsnis.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 11. Priimtas 12 straipsnis.

Toliau balsuojame dėl 13 straipsnio.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 11. Priimtas 13 straipsnis.

Dėl 14 straipsnio balsuojame.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 12. Priimtas ir 14 straipsnis.

Balsuojame dėl 15 straipsnio. Tai, galiu pradžiuginti, yra paskutinis šio projekto straipsnis. Tik įsivažiavome ir jau baigėsi.

Taigi, užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 13. Priimtas 15 straipsnis.

Dabar dėl viso dėl motyvų neužsirašė niekas. Balsuojame dėl viso Statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3445.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 11. Statutas priimtas. (*Gongas*)

15.13 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3421(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso pakeitimas, projektas Nr. XIVP-3421(2). Čia yra 1 straipsnis, dėl kurio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam pritarė bet kokiu atveju.

Taigi 1, 2 straipsniai. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, priėmę įstatymo projektą, suteiksime galimybę savivaldybėms, esančioms greta ar turinčioms savo teritorijoje vandens telkinių, kuriuose vyksta laivyba, rinkti rinkliavas už vidaus vandenų transporto priemonių naudojimąsi viešąja infrastruktūra. Kitaip tariant, priėmus šiuos pokyčius, savivaldybės galėtų spręsti ilgus metus keliamus klausimus dėl sausumoje laikomų vidaus vandenų

transporto priemonių teisinio statuso, galėjimo statyti jas ant kranto ir apmokėjimo už tokią galimybę pasistatyti, kai tai daroma naudojant viešąją infrastruktūrą.

Be kita ko, savivaldybės galės surinkti papildomų biudžeto lėšų infrastruktūrai tvarkyti. Įstatymo priėmimas ir vietinės rinkliavos nuostatų paisymas taip pat leis užtikrinti tinkamą šios gamtiškai ir kultūriškai reikšmingos teritorijos tvarų valdymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau niekas neužsirašė kalbėti. Balsuosime dėl Vidaus vandenų transporto kodekso projekto Nr. XIVP-3421.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3422(2) (*priėmimas*)

Ir 2-5.2 klausimas – lydimasis Rinkliavų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3422(2). Čia buvo du straipsniai. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Balsuojame dėl viso. Dėl motyvų nebuvo. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 101: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3511(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3511(2). Čia buvo visokių Teisės departamento pasiūlymų, juos įvardinsime. Taigi dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio Teisės departamento pasiūlymui komitetas pritarė. Ir antram Teisės departamento siūlymui komitetas pritarė. Galime pagal šią redakciją 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio nebuvo, dėl 4 straipsnio nebuvo. Galime bendru? Dėkoju. Dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Kitas pasiūlymas, kuriam pritarė, ir trečias Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Pagal šią redakciją 5 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl viso. Už – gerbiamas J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pritariu teikiamam projektui, nes panaikinamas socialinis neteisingumas vartotojų atžvilgiu – dirbtinai didesnė kaina vartotojams, negu tos savivaldybės, kuri yra garantinis tiekėjas. Kitas dalykas – panaikinamas garantinis fondas, kai buvo pareikalaujama kiekvienais metais iš savivaldybės įmonių apie 30–50 tūkst. savo lėšų atiduoti į kažkokį garantinį fondą. Tai iš tikrųjų yra neteisybė. Dar noriu priminti, kad savivaldybė yra šimtaprocentinis vandenų įmonės akcininkas, taigi, jeigu įmonė prieina iki bankroto, tai pirmiausia turi atsakyti savivaldybė, tuo labiau dabar, kai merai išrinkti tiesiogiai, merai turi visą teisę tvarkyti įmonės vadovybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir prieš kalbės gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia įvyko didžiulė apgavystė. Kuomet balsavome už garantinius tiekimus ir garantinį tiekėją, už jų parinkimą, tai buvo vienas iš pagrindinių argumentų, kad čia, jeigu garantinis tiekėjas, tai iš tikrųjų nebus skausmo priimant tas mažąsias įmones, kurios sunkiai gyvena. Tai iš tikrųjų dabar garantiniai tiekėjai prisiims atsakomybę, kartu mokėdami per savo vartotojus, tiksliau, garantinio tiekėjo vartotojai užmokės už visas problemas, kurios buvo sukurtos netvarkingai tvarkantis ūkius. Tai iš tikrųjų didžiulė ne-

teisybė. Šiuo atveju aš suprantu, kad kažkoks Vilnius kaip garantinis tiekėjas suvalgys, praris be skausmo viską, bet mažieji garantiniai tiekėjai turės didelių problemų ir nežinia, ar patys išgyvens. Ir tai susiję su konkurencingumu. Įsivaizduoju, kaip konkuruojančios verslo įmonės pirkdamos vandenį atsiranda nelygiavertėje padėtyje. Pavyzdžiui, mažose savivaldybėse, kur bus pakeltos kainos, tos pačios maisto pramonės įmonės kai kur turės mokėti dvigubą kainą konkuruodamos su tomis įmonėmis, kurios yra didžiuosiuose miestuose. Iš tikrųjų tai yra didžiulė problema, sukurta apgavystės būdu. Aišku, tada mes nubalsavome, bet vėlgi šita problema išspręsta.

Aišku, vienintelė dar galimybė išsisukti gal ir garantiniams tiekėjams, kurie dabar yra mažose savivaldybėse, tai per teismus bandyti apskųsti, kadangi iš tikrųjų negalima primesti akcininkui, kažkuriai savivaldybei, kur yra garantinis tiekėjas, priimti įmonę, kuri turi didelių problemų. Įsivaizduokite, kaip įmanoma priduoti tokią įmonę su visomis problemomis. Nežinau, tikiuosi, teismai išspręs teigiamai ir vėlgi garantiniai tiekėjai bus apsaugoti, nes, kaip ir minėjau, galime sukurti be reikalo dirbtinių problemų užkraudami mažiesiems garantiniams tiekėjams dideles problemas. Tai siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama E. Rudelienė kalbės už.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, čia kolega pabandė nupiešti tokį labai liūdną vaizdą, kai bus nuskriausti didieji vandens tiekėjai, arba garantiniai vandens tiekėjai, o aš pasakysiu atvirkščiai. Labai džiaugiuosi, kad pavyko, kaip buvo ir komitete įvardinta, išjudinti vandenį teikiant įstatymo projektą. Paskui įstatymo projektas buvo sujungtas kartu su A. Stončaičio projektu ir iš tiesų tiek ministerija, tiek mažieji vandens tiekėjai, tiek didieji vandens tiekėjai iš dalies pritarė šiam naujam įstatymo projektui. Tai, kas buvo padaryta, kad mažos vandens įmonės turi mokėti didiesiems vandens tiekėjams ir vartotojų suneštos lėšos galėjo būti panaudotos visai ne toje savivaldybėje, buvo iš tiesų neteisingas sprendimas. Šituo įstatymu mes dabar panaikiname tą mažųjų vandens įmonių mokėjimą, kas suteiks joms daugiau galimybių, taip pat mažiesiems vandens tiekėjams bus grąžintos lėšos, kurios jau yra sukauptos. O, kaip sako, jeigu jau kas nors atsitiks ir kuri nors įmonė blogai dirbdama bankrutuos ir tada garantinis vandens tiekėjas turės prisiimti atsakomybę, tai toje savivaldybėje, toje aptarnaujamoje teritorijoje ir bus didesnė vandens kaina tos įmonės, kurioje blogai veikia. Man atrodo, kad savivaldybės neleis tokios situacijos, nes daugiausia įmonių yra savivaldos. Tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą ir paremti mažas regionines vandens tiekimo įmones. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar mus už paagituos gerbiamas A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mieli kolegos, atkreipkime dėmesį, kokius kartais mes paskutiniu metu priimame, matyt, skubotus įstatymus, kurių neapgalvotus projektus teikia ministerijos. Prisiminkime, visiškai neseniai buvo įsigaliojęs baudimas be jokio įspėjimo dėl lengvųjų automobilių dūmingumo, tai, ačiū Dievui, pavyko pateikti projektą, buvo pritarta ir atsirado švelnesnis reguliavimas pirmą kartą. Lygiai taip pat ir su šituo projektu. Mieli kolegos, nepieškime baubų. Baubai yra tada, kai mes nepagalvoję, ką ir kolegė Edita kalbėjo, pateikiame projektus, kur 50 mažesniųjų savivaldybių gyventojų būtų tiesiogiai apmokestinti papildomais mokesčiais už kiekvieną kubinį metrą. Svarbiausia, kad netgi neaiškus tas garantinis fondas, jo administravimas, panaudojimas arba išvis jo nepanaudojimas. Manyčiau, kad…

Dėkoju ir palaikiusiems mano teiktą projektą. Manau, kad sveikas protas nugalėjo čionai, nes ir pateikiant, ir svarstant buvo pritarta, ir sujungti projektai su Editos teiktu. Manau, kad čionai mes kalbame apie savivaldybių įmones, apie atsakingą savivaldybių įmonių valdymą ir tikrai apie jokius baubus, bankrotus mes neturėtume kalbėti. O jeigu reikėtų kažkokių lėšų atstatymui, vėl mes kalbame apie savivaldą. Pasakykite, kuri savivaldybė yra bankrutavusi arba numanytumėte, kad galėtų bankrutuoti? Nėra tų baubų. Siūlau palaikyti ir dėkoju už visą palaikymą svarstant šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir už kalbės gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų palaikau projektą. Teko diskutuoti su savivaldybe, su vandenų įmonėmis. Realiai mes žinome, kokia situacija. Kalbuosi kaip vienmandatininkė iš Mažeikių, jie sako: mes tai nemokame, bet mums gerai, na, gerai, jeigu nori, tegul priima tokį įstatymą, mes kaupsime. Bet juokingai atrodo, kad net nustatyti tie 2 % ir neaišku,

kokia suma būtų susikaupusi. Kaupia, kaupia, o gal ta suma iš tikrųjų reikalinga kitur investuoti, susitvarkyti, kad būtų kokybiškas vanduo, kad mes apie kokybę kalbėtume? Dabar savivaldybės savarankiškoji funkcija pačiai prisiimti atsakomybę. Aš manau, tai buvo perteklinis projektas ir pertekliniai pinigai kažkur nukreipiami į kažkokią vieną sąskaitą ir paskirstomi neaišku kaip. Tikrai palaikome šitą projektą ir sveikiname, kad galų gale sveikas protas nugalės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo visi motyvai. Balsuojame dėl viso Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 104, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.24 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100(3) (*priėmimas*)

Toliau 2-7.1 klausimas – Želdynų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100. Čia buvo pasiūlymų, taigi į tribūną šiek tiek padirbėti kviesime gerbiamą J. Urbanavičių. Buvo Seimo narių, bent jau vieną matau, kiek čia dar bus, tai nežinau, bet vienas pasiūlymas buvo. Dėl 1 straipsnio nebuvo siūlymų. Dėl 2, 3 straipsnių nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 4 straipsnio buvo K. Adomaičio pasiūlymas, tai sudarysime galimybę pristatyti.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, teikiu šitą pasiūlymą pakartotinai, nes, mano nuomone, darome didelę klaidą Želdynų įstatyme, visiškai neatsižvelgdami į tai, kas gyventojams labiausiai rūpi. Tai yra mes suteikiame galimybę neva kompensuoti natūralius želdynus statybose, natūralių želdynų normas, pakeisdami juos vijokliais ant sienų arba stogų želdynais. Noriu pabrėžti, kad taip bus galima atsisakyti iki šeštadalio želdynų tarp daugiabučių, dėl to tikrai yra sulaukiama daug gyventojų nusiskundimų. Ir, svarbiausia, Aplinkos ministerija šiuo atveju neatneša jokių lydimųjų teisės aktų, kurie užtikrintų, kad tie stogų želdiniai iš tiesų atsirastų.

Labai paprasta ir iš tiesų paprasčiausias būdas nupaišyti gražius žalius stogus ant projektinių pasiūlymų, tačiau nėra jokių įpareigojimų nei būsto savininkams, nei savivaldybėms, apibrėžimų, išaiškinimų daugiabučių administratoriams, ką po to su tais želdynais daryti. Rezultatas bus labai paprastas: natūralių želdynų sumažės, ant stogų ir sienų želdynai bus tik projektiniuose pasiūlymuose, realybėje jie gyventojų bus nukasti, nes juos brangu prižiūrėti, ir paberta žvyro akmenukų.

Yra daug geresnis būdas įgyvendinti žalius stogus. Galima įgyvendinti žaliojo indekso principu paremtus sprendimus, kai tikrai kompleksiškai įvertinama ekosistemų būklė, kietų dangų procentas atskiruose sklypuose, ir tai būtų adekvatus būdas šitam sprendimui įgyvendinti. Bet, deja, einama paprasčiausiu būdu – tiesiog sudaryti sąlygas nesąžiningiems vystytojams apgaudinėti gyventojus, o sąžiningi vystytojai to nedarys, nes tai bus per brangu. Kviečiu palaikyti mano siūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? Vieną matau. Tris, keturis, penkis. (*Balsai salėje*) Gal paspauskime mygtukus, ar tikrai yra 29 palaikantys, kad būtų svarstomas šitas K. Adomaičio siūlymas.

Užsiregistravo 51, balsavo 47: už – 35, prieš – 1, susilaikė 11. Taigi svarstome. Dabar komiteto nuomonė.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitete buvo svarstytas šis klausimas ir pritarta.

PIRMININKAS. Pritarta siūlymui. Gerai. Tai dabar motyvai dėl siūlymo. Už – gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū komitetui, kuris pritarė, galbūt ir nevieningai, bet manau, kad tai yra labai protingai padaryta. Iš tikrųjų Kasparas labai protingai pasakė: nejaugi mes želdynu laikysime apželdintą sienelę, kažkokią žalią, paleisime vijoklius ir čia bus želdynas, arba aš ant stogo pastatysiu kelis vazonus ir pasakysiu, kad čia yra želdynas. Aš manau, kad tikrai labai teisingai Kasparas pasiūlė, ir siūlau visiems palaikyti šitą jo siūlymą, pritarti jam. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitaip galvoja gerbiamas S. Gentvilas. Prieš.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, visų pirma buvo tikrai ne bendru sutarimu komitete pritarta, bet 4 – už, 3 susilaikė. Prieš tai komitete šitas pasiūlymas buvo daug kartų atmestas aiškiai argumentuojant. Bet aš labiau žiūriu į Laisvės partiją tokiu kritišku žvilgsniu. Pats R. Šimašius, jo žmona Gilma ne kartą… (*Šurmulys salėje*) …ne kartą argumentavo už šitą horizontalų apželdinimą, už naują miestų kokybę ir dabar staiga – bumbt pasiūlymas ir per mikrofoną gerbiamas Kasparas sako: pikti vystytojai, neskaidrūs projektuotojai. Kolegos, *ant ko jūs čia važiuojate*? Aš siūlyčiau pasižiūrėti, kad tiek ministras, tiek Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė argumentuoja už tai, kad iš tikrųjų atmestinas pasiūlymas, jis buvo daug kartų atmestas. Grįžkite ir pašnekėkite su Remigijumi apie pasaulinę patirtį. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Replikos bus po balsavimo.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Ministre, neiškraipykite mano žodžių: aš nesakiau „bendru sutarimu“, aš sakiau „pritarta“.

PIRMININKAS. Taip, dėkui. K. Adomaitis sako, kad buvo paminėta jo pavardė, jisai replikuos.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas ministre, paskambinkite į Vilniaus miesto savivaldybę ir išsiaiškinkite, kaip iš tiesų skaičiuoti žaliąjį indeksą, įtraukiant kietąsias dangas, įtraukiant ekosistemų būklę. Vilniaus miesto savivaldybė realiai, pavyzdžiui, mokyklų sklypuose, skaičiuoja žaliąjį indeksą ir vertina, kas ten vyksta. Jie nedaro tokių nesąmonių, kaip jūs siūlote įstatyme.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar mes balsuosime dėl gerbiamojo K. Adomaičio pasiūlymo, jam komitetas pritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 47, prieš – 4, susilaikė 38. Pasiūlymui yra pritarta.

Ir visam 4 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Replika po balsavimo – gerbiama A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad priėmę šį sprendimą mes turėtume stabdyti įstatymo projekto priėmimą ir grįžti į komitetą, nes įsigaliojimo data yra liepos 1 diena. (*Balsai salėje*) Aš tiesiog noriu pasakyti, kad mes turėsime problemų dėl projektų, kurie šiuo metu yra projektuojami, kur numatoma stogų želdynų norma, būtent kompensacijos. Mes tiesiog turime stabdyti ir sureguliuoti įsigaliojimą.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Pritarčiau komiteto pirmininkei.

PIRMININKAS. Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Atsiprašau, gerbiamas pirmininke, bet ar aš teisingai supratau iš pranešėjo, kad komitetas jau pritarė šiai pataisai? Tai reikėjo komitete ir tvarkyti. Aš nesupratau, kodėl dabar reikia stabdyti, jeigu komitetas pritarė, o dabar prašo stabdyti. (*Balsai salėje*) Patikslinkite.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama L. Girskienė per šoninį mikrofoną.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš truputį sunerimau. Aistė taip garsiai įvardino, kad bus stabdomi nauji projektai. Tai kas tada daro įtaką dėl įstatymų pakeitimų, kas pas jus buvo atėjęs ir paprašė tokio sprendimo?

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama A. Gedvilienė dar kartą per šoninį mikrofoną.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, aš noriu paaiškinti. Šiuo metu žmonės projektuoja savo vystomus namus (pavyzdžiui, daugiabučius) ir jie numato želdynus ant stogų ir sienų. Ir taip yra suderinami projektai ir nurodoma, kiek želdynų konkrečiame sklype ant konkretaus namo yra. Tai yra tiesiog ir teritorijų planavimo, ir statybos, ir želdynų nuostatų suderinimas projektuose. Jeigu šiuo metu mes keičiame kokį nors reglamentavimą, mes vis dėlto turime numatyti įstatymu galimybę, kad tie, kurie pradėjo projektuoti pagal buvusią tvarką, ir turi pabaigti pagal buvusią tvarką projektuoti, nes šiuo metu iš įstatymo išbraukiami tie vertikalieji želdynų formatai, kurie buvo iki šiol leidžiami.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš niekaip negaliu suprasti, gerbiama pirmininke, komitetas pritarė Kasparo siūlymui. Jūs, žinodama, kad šis projektas eina su komiteto pritarimu, kaip dabar sakote: mes nieko nespėsime, viską turime stabdyti? Aš siūlau tikrai eiti toliau ir priimti šį teisės aktą.

PIRMININKAS. Gerbiama premjerė I. Šimonytė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Toks jausmas, kad kažkas šiandien Seime atsirado. Yra priėmimo stadija, kai dėl pasiūlymų yra balsuojama salėje. Tai Seimas turėjo spręsti. Seimas apsisprendė. Dabar komitetui reikės suredaguoti. Visada taip būna. Daro pertrauką ir komitetas eina suredaguoti iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš paaiškinu. Gal nutraukite dabar… Žiūrėkite, viskas, daugiau per šoninius mikrofonus nesuteiksiu žodžio replikuoti, nes jau buvo čia dešimt replikų dėl vieno pasiūlymo.

Situacija yra tokia, mes galime stabdyti šio įstatymo priėmimą pagal 158 straipsnio dvi dalis. Jeigu įstatymo projekto priėmimo metu nebuvo priimti įstatymo principus ir sandarą lemiantys straipsniai, čia 3 dalis, tai ne pagal šitą, bet pagal 1 dalį, kur pagrindinio komiteto pirmininko, tai yra gerbiamos A. Gedvilienės, ar pranešėjo reikalavimu, jeigu jis mano, kad priimtiems pasiūlymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų straipsnių gali būti padaryta priėmimo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausio Seimo posėdžio dienos.

Taigi, šiaip yra komiteto pirmininko arba pranešėjo apsisprendimas. Tai visiškai legitimus siūlymas. Visiškai. Jeigu toks siūlymas bus priėmus visus straipsnius, mes tą padarysime. Aš tikrai daugiau dėl replikų žodžio nesuteiksiu, labai užtrukome su šiuo klausimu. Apie kitką. Apie ką? Dėl vedimo tvarkos? S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tokia replikėlė. Čia daug buvo kalbėta apie namų vystytojus, apie statybų vystytojus. Šiaip jau mamos vysto kūdikius, o statybininkai, statytojai tikrai ne vysto, o stato. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ne visai apie kitką, bet kaip ir apie kitką. Gerbiami kolegos, dabar 5 straipsnis. Dėl jo buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Antras siūlymas, kuriam pritarė, trečias siūlymas, kuriam pritarė. Pagal komiteto redakciją 5 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Antras siūlymas, kuriam pritarta, ir trečias siūlymas, kuriam pritarta. Ar galime visam straipsniui pagal šią redakciją pritarti bendru sutarimu? Ai, dar buvo 7 straipsnis, kuriam nepritarta, 8 straipsnis, kuriam pritarta, 9 straipsnis, kuriam pritarta. Dabar jau 6 straipsnis būtų toks. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 7 straipsnio jokių pasiūlymų nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 8 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam pritarė, ir antras siūlymas, kuriam pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 9 straipsnio nebuvo nieko. Dėl 10 straipsnio nebuvo nieko, dėl 11 straipsnio nebuvo nieko. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 12 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ir antras siūlymas, kuriam komitetas pritarė, ir trečias siūlymas gerbiamos Seimo narės A. Gedvilienės. Sudarysime galimybę pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Tai buvo iš principo nuostata dėl įsigaliojimo – nukelti įsigaliojimą iki rugpjūčio 1 dienos, bet dabar matome, kad reikės dar truputėlį patobulinti, kad kai kurios nuostatos galėtų tęstis, kad tie, kurie stato namus pagal dabartinį reguliavimą, galėtų pabaigti projektavimą taip, kaip dabar galioja, o naujos nuostatos įsigaliotų nuo rugpjūčio 1 dienos, nuo Prezidento pasirašymo. Esmė buvo dėl įsigaliojimo.

PIRMININKAS. Šioje situacijoje aktualus šis siūlymas? Paliekame jį?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Jis aktualus, mes papildysime.

PIRMININKAS. Gerai, jūs ką vėliau padarysite, jau jūsų žinioje, mes nežinome, bet dabar mes priimame šitą jūsų siūlymą?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, aktualus. Taip.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar yra 29 Seimo nariai? (*Balsas salėje: „Pritarta. Pritarėme.“*) Turbūt yra, ar ne, nes ir komitetas pritarė. Gal bendru sutarimu galime pritarti šitam pasiūlymui? Ir tada visam 12 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Buvo dar vienas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ir pastraipsniui mes pabaigėme.

Dėkojame komiteto pranešėjai ir darome svarstymo pertrauką. Tiksliau, darome įstatymo priėmimo pertrauką komiteto pirmininkės reikalavimu pagal 158 straipsnio 1 dalį. Dėkoju.

15.38 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2990(2) (*priėmimas*)

Kitas bus 2-8 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2990. Posėdžiui toliau pirmininkaus gerbiamas pavaduotojas J. Jarutis.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, *LVŽSF*)**.** Taip. Ačiū. Sveiki, kolegos, bandysiu susiorientuoti.

Darbotvarkės 2-8 klausimas – jau įvardintas Jaunimo politikos pagrindų įstatymas. Priėmimas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento… Komiteto pranešėja – R. Petrauskienė. Nėra. SRDK atstovas galėtų? Na, gerai, pranešėjos nėra. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymų. Komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Taip, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, dėl kurios komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Taip, prašau, P. Kuzmickienė vietoj…

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Kurį dabar?

PIRMININKAS. Taip, 2 straipsnį dabar, jeigu galima. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Gal galite pakomentuoti?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamentas pritarė iš dalies. Na, o komitete apsisprendėme pritarti iš dalies. Ir pati registravau siūlymą, kuriuo siūliau formuluotę suderinti su Valstybine lietuvių kalbos komisija ir įtraukti į Terminų banką. Šiam mano siūlymui komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip. Galime pritarti? Aišku, pritarta.

Taip pat yra kolegės Paulės pasiūlymas dėl 2 straipsnio, kuriam komitetas pritarė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Kitas mano pasiūlymas – „su jaunimo darbuotojo sertifikatu“, sukonkretintas pavadinimas. Komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Aišku. Ir dar dėl 10 straipsnio taip pat jūsų pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Tai gal nekomentuojame? Čia turbūt pritarė komitetas. Taip, prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamento pastaba, komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, toliau. Dar viena Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Ačiū. Dabar dėl 2 straipsnio. Galima pritarti visam 2 straipsniui su pataisymais? Ačiū, pritarta.

3 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas nepritarė. Prašom, kolege.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamento pastaboje buvo atsižvelgta į Vyriausybės nustatytą tvarką, būtent apibrėžti per valstybės tarnautojų pareigybės aprašymą ir vertinimą. Na, o mes komitete apsisprendėme tą dalyką palikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, taip paliekant jai kontrolės svertus tolygiai jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėse funkcijai. Komitetas nepritarė šiai Teisės departamento pastabai balsuodamas: už – 12, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Galime pritarti komitetui? Ir dėl 3 straipsnio dar viena Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas nepritarė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė šiai Teisės departamento pastabai, manydamas ir siūlydamas palikti vis dėlto savivaldybėms galimybę lanksčiau reguliuoti jaunimo reikalų koordinatorius veiklą. Balsavo dėl šios pastabos: už buvo 12, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir 4 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Tai gal be komentarų galima? Ačiū, pritarta. Ir dar yra vienas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam pritarta iš dalies. Gal dėl šito, jeigu galite.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas tiesiog techniškai suredagavo pasiūlymą ir tokiam suredaguotam komitete buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Supratau, aišku, ačiū. Dėl 4 straipsnio turime kokių nors pastabų? Aišku, pritarta.

5 straipsnis. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra, pritarta. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra, taip pat pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento. Komiteto nuomonė – pritarti, tai turbūt nekomentuokime. Dėl 7 straipsnio yra šešios Teisės departamento, – viena, dvi, pritarta, pritarta ir pritarta. Dėl viso 7 straipsnio Teisės departamento pastaboms buvo pritarta. Galime pritarti 7 straipsniui? Ačiū, pritarta.

8 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pastabos – viena, dvi, joms taip pat pritarta. Galima pritarti? Pritarta. 9 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas… (*Balsas salėje*) Ai, dėl 10-o, atsiprašau. Ačiū, kad sėdi šalia ir padeda. Dėl 9 straipsnio pastabų nėra, pritarta.

10 straipsnis. Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Galime pritarti 10 straipsniui su pastaba? 11 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento, kaip suprantu, redakcinė pastaba. Pritarta. (*Balsai salėje*) Tada su visomis redakcinėmis pataisomis pritariame naujai redakcijai… 1 naujos redakcijos straipsniui su 11 straipsniu. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Buvo Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas pritarė. Keturios pastabos. Antra pastaba, jai komitetas nepritarė. Gal galite, gerbiama Paule, pakomentuoti?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas šiai pastabai nepritarė bendru sutarimu atkreipdamas dėmesį, kad savivaldybių taryboms nereikės priimti šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų. Įstatymas keičiasi tik su jaunimo darbuotojų sertifikavimu susijusia apimtimi. Juos turės priimti Vyriausybės įgaliota institucija.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitoms dviem pastaboms pritarta. Taigi, 2 straipsniui pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto už nori pasisakyti E. Rudelienė. Prašau.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų, kartais galbūt neatkreipiame ypatingo dėmesio į tai, kas dirba atviruose jaunimo centruose, kas dirba mobilų darbą su jaunimu arba darbą su jaunimu gatvėje. Kartais yra galvojama, kad tai socialiniai darbuotojai ar mokytojai, bet iš tiesų tą darbą dirba jaunimo darbuotojai. Šiuo įstatymu yra įteisinama tokia specialybė kaip jaunimo darbuotojas. Bus aiškūs jų kvalifikaciniai reikalavimai, darbuotojų sertifikavimas, būtent jaunimo darbuotojų. Iš tiesų, labai džiaugiuosi, kad bus daugiau aiškumo. Palaikau šį įstatymą ir kviečiu palaikyti kolegas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, nuomonės išsakytos.

Balsuojame dėl Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 78, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.47 val.

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3952(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37^2, 45, 46^1 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIVP-2637 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3954(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-9.1, 2-9.2 klausimų paketas. Tai yra Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3952(2) ir Akcinių bendrovių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3954(2). Prašau komitetus… Kviečiu I. Haase iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Po to ruošiasi Z. Balčytis. Kolege, pasakykite komiteto išvadą. Svarstymas.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Komitetas kaip pagrindinis svarstė Civilinio kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3952. Pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū už komiteto išvadą. Taip, gerbiamas Zigmantai, jūs.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas kaip pagrindinis birželio 26 dieną svarstė Akcinių bendrovių įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3954. Dėl šio projekto buvo pateikta viena Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Komitetas bendru sutarimu pritarė, tai yra 4 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Diskutuoti lyg nebuvo. Nėra. Už, prieš nėra pasisakančių. Gal balsuojame dėl šitų dviejų įstatymų projektų? Primenu, čia svarstymo stadija.

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 75, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

15.50 val.

Bausmių vykdymo kodekso 27, 67, 68 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3927(2) (*svarstymas*)

Popietinės darbotvarkės 2-10 klausimas – Bausmių vykdymo kodekso 27, 67, 68 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3927(2). Prašau, gerbiamoji Irena Haase, pristatyti komiteto išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė Bausmių vykdymo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3927. Taip pat pritarta patobulintam įstatymo projektui ir pasiūlymui bei komiteto išvadoms bendru sutarimu: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra norinčių. Nuomonių už, prieš nėra. Galime balsuoti.

Užsiregistravo 79, balsavo 79: už – 77, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

15.51 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735(2), Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736(2), Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-11.1, 2-11.2, 2-11.3, 2-11.4 klausimų paketas – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905. Prašau J. Gudauską į tribūną pristatyti Kaimo reikalų komiteto nuomonę.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė ir nusprendė pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktam ir komiteto patobulintam Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pasiūlymai. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Jonai. Kviečiu I. Haase paskelbti išvadą dėl Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3905.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIVP-3905. Pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui bendru sutarimu. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū už komiteto išvadą. Kolegos, diskutuoti niekas nenori, pasisakyti už, prieš taip pat. Balsuojame dėl viso įstatymų paketo.

Užsiregistravo 82, balsavo 82: už – 80, prieš – 1, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

15.54 val.

Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810(2)ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22^1 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3811(2)ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3812(2)ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3813ES, Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3814(2)ES (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-12 klausimų blokas, 2-12.1 klausimas – Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810(2). Pranešėjas – M. Lingė. Taip pat darbotvarkės 2-12.2 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Ir Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, komitetas apsvarstė birželio 19 dieną Kredito įstatymo ir lydimuosius projektus, kuriais įgyvendinama Europos Sąjungos direktyva. Dėl pagrindinio įstatymo priėmė išvadą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Tokiai išvadai yra pritarta bendru sutarimu, kaip ir bendru sutarimu yra pritarta Vartojimo kredito įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektui – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Taip pat Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Komiteto išvada iš dviejų dalių skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms ir, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, pavesti išvadų rengėjams parengti ir iki birželio 27 dienos pateikti neįsigaliojusio Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kaip ir yra numatyta šioje darbotvarkėje kitu klausimu. Tokiai išvadai pritarta bendru sutarimu.

Ir dar vienas – Juridinių asmenų nemokumo įstatymo projektas. Jį komitetas apsvarstė ir pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

Dar yra vienas lydimasis, kurį siūlo atmesti. Taip, Lietuvos banko įstatymo projektas. Komiteto išvada skamba taip: atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą, atmesti iniciatorių pateiktą įstatymo projektą, o įstatymo projekto nuostatas perkelti į Seime registruoto Lietuvos banko įstatymo projektą ir pateikti naują patobulintą įstatymo projektą Nr. XIVP-3852(2). Tokioms komiteto išvadoms pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Aišku. Kolegos, dar kartą: dėl 2-12.1 klausimo išvada – pritarti, dėl 2-12.2 klausimo – pritarti, dėl 2-12.3 klausimo – pritarti. Ir komiteto siūlymas – atmesti 2-12.4 klausimą – Lietuvos banko įstatymo projektą. Dėl 2-12.5 klausimo taip pat pritarti. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Aišku.

15.57 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-12.6 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(2). Čia pateikimas bus. Prašom, gerbiamas M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, kaip ir ką tik minėjau, viena iš komiteto išvadų buvo siūlanti, kad vienas įstatymas pasivytų šį paketą. Birželio 4 dieną įvyko viso Kredito administratorių ir pirkėjų įstatymo, susijusių įstatymų ir lydimųjų pateikimas, svarstymas komitete. Dėl vieno iš projektų buvo gauta Teisės departamento pastaba, kad Seimas šių metų balandžio 25 dieną priėmė Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą, kuris įsigalioja 2026 m. gegužės 1 d. Atsižvelgiant į tai, kartu su įstatymo projektu turėtų būti teikiamas ir neįsigaliojusio įstatymo pakeitimas. Taigi, šiuo projektu ir teikiu būtent tą neįsigaliojusio įstatymo pakeitimą tuo tikslu, kad įstatymo nuostatos būtų suderintos su teikiamu paketu, vienu iš lydimųjų įstatymų projektų, ir su tuo, ką jau Seimas yra priėmęs ir apsisprendęs. Tai tokia pakeitimo esmė.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti niekas nenori. Pasisakyti nenori. Bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Kolegos, noriu akcentuoti, per prieš tai buvusį balsavimą… Atsiprašau, čia yra siūloma svarstyti šio Seimo VIII (pavasario) sesijoje, tai čia turbūt pratęstoje sesijoje.

Dar kartą noriu paklausti, ar teisingai supratote, kad, pritarus bendru sutarimu prieš tai buvusiam paketui, 2-12.4 klausimas – Lietuvos banko įstatymas, komiteto nuomone, buvo atmestas? (*Balsai salėje*) Taip. Gerai, aišku. Ar norite atskirai? (*Balsai salėje*) Buvo bendru sutarimu. Aš tikiu, kad supratome. Dar kartą pasitikslinau. Supratau, kad supratote.

Darbotvarkės 2-13 klausimas. Kolegos, skelbiu, kad balsavimo langas užsidarė. Kitas prasidės maždaug už valandos, 17 valandą, bent prognozuojame. Tai pakviesime. Gal šiek tiek anksčiau pakviesime. Taigi, kolegos, ačiū šį kartą.

16.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3572(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3572. Prašau. V. Semeška. Prašau, gerbiamasis.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas išsamiai apsvarstė įstatymo projektą ir pritarė komiteto patobulintam variantui. Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Taip, kolega. Diskusija. Tai nebepalikite tribūnos. Prašom.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Gerai. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, taupydamas jūsų laiką gana trumpai pasakysiu, kad įvyko dveji klausymai, kuriuos man teko organizuoti, ir iš esmės mes gerbiamos A. Širinskienės projektą patobulinome. Jis dabar išdėstytas gana aiškiai, yra ir keletas alternatyvų.

Taigi nutrūkus Seimo nario įgaliojimams… Išrinkimo atveju, kai Seimo nario įgaliojimai nenutrūksta ir jis išrenkamas toliau, jam nebūtų taikoma, o visiems kitiems Seimo nariams, kurie neišrenkami, per 30 dienų būtų tokie pasirinkimai. Tai yra grąžinti kompiuterinę techniką, telefonus ir kitą ilgalaikį turtą per 30 dienų arba tiesiog sumokėti likutinę vertę, kurią apskaičiuos Seimo kanceliarijos Finansų departamentas.

Svarbu pažymėti, kad įsigyti ilgalaikio turto iš lėšų, kurios skirtos parlamentinei veiklai, tiek Teisės departamentas, tiek apskritai konstitucionalistai pažymėjo, nėra geras precedentas, nes lėšos, skirtos parlamentinei veiklai, tai nėra lėšos, skirtos Seimo nario turtui įsigyti. Šiuo atveju mes, Seimo nariai, vis dėlto įsigyjame tam tikrą turtą. Sudarome sandorį savo vardu ir už parlamentinei veiklai skirtas lėšas įsigyjame ilgalaikio turto, o ilgalaikis turtas pagal departamento nustatytą vertę yra didesnis negu 500 eurų.

Taigi aš manau, kad subalansuotas ir racionalus projektas. Tiesa, jisai neišspręs visų skaidrumo problemų, kadangi vėl gali kilti visuomenėje diskusija, ar yra tinkama likutinė buhalterinė vertė, kuri gali būti ir 1 euras, ir 100 eurų, na, o rinkos vertė gali skirtis. Be jokios abejonės, tai yra geriau negu nieko. Bet yra toks projektas, kuriam aš taip pat siūlyčiau pritarti.

Taigi dar kartą norėčiau užtvirtinti, kad vienas iš variantų – tuomet, kuomet po rinkimų Seimo narys nebus išrinktas, jis per 30 dienų turės du pasirinkimus: vienas – grąžinti nusipirktą turtą Mokesčių inspekcijai, nes Kanceliarija negali priimti Vyriausybės nustatyta tvarka; antras – Finansų departamento apskaičiuotą likutinę vertę sumokėti ir su savo informacija, kokia ten būtų, pasilikti tuos visus įrenginius ir ilgalaikį turtą.

Tiek trumpai būtų apie patį projektą. Aš manau, visuomenės lūkestis yra toks, kad mes už parlamentinei veiklai skirtas lėšas įsigytą turtą vis dėlto išsipirktume arba jį grąžintume. Todėl aš ir siūlau palaikyti šį projektą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, kolegos. Taip pat dėl 1 straipsnio yra gerbiamo E. Gentvilo pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Kolegos Eugenijaus nėra. Kai bus balsavimo langas, tada ir grįšime prie šito klausimo.

16.04 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6[1] straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945. Pranešėjas – viceministras M. Tarnauskas. Prašau, gerbiamas Mindaugai. Prašom.

M. TARNAUSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Įstatymo projekto tikslas būtų pakeisti elektroninės kelių rinkliavos paslaugų Lietuvos Respublikos teritorijoje teikimo pradžią iš šiuo metu nustatytos 2025 m. sausio 1 d. į 2025 m. liepos 1 d. 2023 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos Seime balsuojant dėl įstatymų projektų įvyko techninė klaida. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įsigaliojimo data buvo nustatyta 2025 m. sausio 1 d., o Kelių įstatymo – 2025 m. liepos 1d. Įstatymo projektu siekiama ištaisyti minėtą techninę klaidą ir suvienodinti abiejų teisės aktų įsigaliojimo datas.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jūsų nori paklausti K. Starkevičius. Prašau, gerbiamas Kazy.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų istorija su ilga barzda. Jeigu jūs pažiūrėtumėte mūsų komiteto posėdžius, tai iš tikrųjų pamatytumėte tas prognozes, apie ką jūs kalbate, kad mes prieš ketverius metus kalbėjome ir siūlėme kitą sprendimo būdą. Dėl jūsų ministerijos iš tikro šio projekto *užbiurokratinimo* mes praradome per visą laiką, galbūt nuo 2018 metų suskaičiavus, 300–400 mln. eurų. Kai mes kalbame apie trūkstamas lėšas keliams, štai tie rezervai.

Iš tikrųjų šiandien, kiek žinau, taip pat teismas paskelbė sprendimą, kad jums dar, ministerijai… turėsite ir kompensuoti teismo išlaidas, nes pralaimėjote teismus. Vis dėlto, kai išspręsite apskritai tą problemą, kuri tikrai nuo 2018 metų, kokį būdą ministerija pasirinks šiai problemai išspręsti?

M. TARNAUSKAS. Ačiū už klausimą. Iš tiesų teisminiai ginčai vyksta nuo 2021 metų. Per šį laikotarpį įvyko jau dešimt svarstymų teismuose. Teismas nenustatė jokių netinkamų būtent įmonės „Via Lietuva“ pirkimo veiksmų. Paskutinis teismo sprendimas birželio 20 dienos. Lietuvos apeliacinis teismas perdavė bylą iš naujo nagrinėti žemesnės instancijos teismui. Tikimės, kad nagrinėjimas čia gali užtrukti dar iki pusės metų.

Dabar atsakant į antrą klausimo dalį. UAB „Via Lietuva“ planuoja įsigyti atstuminės kelių rinkliavos sistemos, paremtos GNSS technologija, nuomą, tai yra šiuo nauju pirkimu nebus perkamas sistemos sukūrimas, bus siekiama įsigyti jau sukurtos sistemos licencijas nuomos pagrindu su pritaikymu Lietuvos rinkai.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti premjerė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Nenorėjau kalbėti, bet kai pamačiau, kad yra užsirašiusių prieš, nutariau, kad reikia pakalbėti už. Aš tiesiog noriu priminti kolegoms, kad mes šioje situacijoje esame dėl to, kad, na, praėjusių metų pabaigoje šiek tiek neatsargiai, bet, tarkime, tuomet dar nežinojome Aukščiausiojo Teismo sprendimo, balsavome dėl datų, nors buvo įspėjimas ir mano pa-

čios, kad turėsime problemų, jeigu teismas nuspręs taikyti laikinąsias apsaugos priemones. Tas ir atsitiko. Tai dabar, man atrodo, tą tiesiog reikia ištaisyti, nes akivaizdu, kad nebus įmanoma įgyvendinti įstatymo nuostatos taip, kaip yra dabar. Vertiname tai kaip visiškai techninį pakeitimą, atsižvelgiant tiesiog į faktines aplinkybes. Labai raginčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū už nuomonę. Balsuosime balsuoti numatytu metu. Ačiū, viceministre.

16.08 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956. Kviečiu ministrą gerbiamą D. Kreivį. Pateikimas.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimais siekiama šiame uoste įgalinti didelę pridėtinę vertę kuriančias veiklas. Įstatymo pakeitimai susiję su energetikos sektoriaus stiprinimu ir uosto panaudojimu neformaliai švietimo veiklai vykdyti. Siūloma užtikrinti jūrinio vėjo parkų plėtrai reikalingos uosto infrastruktūros plėtrą. Tuo tikslu numatoma, kad jūrinio vėjo elektrines aptarnaujantys laivai galėtų būti priimami Šventosios uoste. Taip pat siūloma pailginti maksimalų uosto žemės nuomos laikotarpį nuo 25 iki 50 metų. Minimi pakeitimai prisidėtų prie efektyvesnio jūrinio vėjo parkų vystymo ir jo aptarnavimo bei ilgalaikių investicijų į Šventosios uostą. Siekiant užtikrinti uosto panaudojimą neformaliajam švietimui, siūloma įstatymą papildyti numatant, kad uoste galėtų būti vykdomas neformalusis švietimas, susijęs su buriavimo veikla. Tikimasi, kad įstatymo pakeitimo priėmimas prisidės prie sklandaus strateginio Lietuvos energijos projektų įgyvendinimo Baltijos jūroje, vietos verslo skatinimo, naujų darbo vietų kūrimo ir Lietuvos jūrinės ekonomikos formavimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūsų nori paklausti keletas kolegų. A. Pocius. Prašau. Ruošiasi V. Rakutis.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, sakykite, šis projektas tikrai yra puikus, sveikintinas, tačiau tų vėjo parkų, kurie bus jūroje, reikės, aišku, užtikrinti ir apsaugą. Kaip jūs manote, ar tame pačiame kontekste tie laivai, kurie saugos arba reikalui esant ateis gelbėti esant kažkokiai susidariusiai kritinei situacijai arba galimam teroristiniam aktui, kuris gali būti ateityje suplanuotas… Reakcijos laikas, kariniai laivai. Kaip jūs matytumėte karinių laivų buvimą kartu Šventosios uoste ir kartu plėtojant šį projektą, kaip jums atrodo, ar čia įsikomponuoja ta karinė dimensija, ar ne?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Turbūt įsikomponuotų. Klausimas tiktai dėl laivų grimzlės dydžio. Turbūt greiti, efektyvūs kariniai laivai tikrai galėtų švartuotis uoste.

PIRMININKAS. V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti, ar naujos funkcijos priskyrimas Šventosios uoste turėtų įtakos sumažėjimui erdvės, skirtos jachtoms pastatyti, ar tas uostas, sakykime, aptarnaujantis vėjo parkus, išsikeltų į išorinį reidą, ar būtų uosto viduje? Kokia yra techninė šito sprendimo kaina?

Ir dėl neformaliojo švietimo centro. Ar yra numatyta vieta žmonėms, kurie būtų studentai, toje vietoje, ar jie ten galėtų statytis palapines arba kaip nors įsikurti? Koks yra sumanymas?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Matote, turbūt į antrą klausimo dalį negalėsiu atsakyti, ar studentai, palapinės… Čia turbūt priklauso nuo Palangos savivaldybės sprendimo, kam leisti, kam neleisti, kokios sąlygos ir taip toliau.

Dėl uosto talpos, ar tilps, ar netilps, mažiau ar daugiau bus vietų jachtoms. Galiu tik tiek pasakyti, kad uosto plėtra turi būti įvairiapusė ir taip pat jo plėtra įtraukiant tam tikrą komercinę nuomą leidžia apskritai jį vystyti, nes nesant lėšų, nenuomojant bent dalies krantinių, turbūt apskritai būtų sunku kalbėti apie viso uosto galutinį išvystymą. Atvirkščiai, investicijų atėjimas į uostą leis išvystyti uostą iki visos apimties ir leis švartuotis tada ir jachtoms, ir kateriams, ir kitiems pramoginiams laivams.

PIRMININKAS. Klausia L. Girskienė. Ministre, dar pora klausiančių.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Ministre, noriu paklausti, kokia konkrečiai galėtų būti planuojama uoste veikla, susijusi su vėjo parkų plėtra ir statyba?

Taip pat noriu paklausti, ar investavus, įrengus Šventosios uoste infrastruktūrą, jinai būtų perduota privatiems asmenims pagal koncesijos sutartį ar kitu pagrindu naudoti, ar vis dėlto Palangos savivaldybė imtųsi administruoti šitą infrastruktūrą?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Čia atvirkščiai – privatus verslas investuotų ir įrengtų krantines, kurias ateityje galėtų naudoti ir nuomotis savivaldybės ir dar savivaldybė iš to gautų papildomų pajamų.

Jei kalbėtume apie aptarnavimą, yra kalbama apie jūros parkų aptarnavimą. Tai yra taisymo, priežiūros ir kitos funkcijos, kurios turbūt nėra surinkimo ar vėjo gamybos kokių dalių ir panašiai. Tai daugiau priežiūrinės funkcijos.

PIRMININKAS. Ir dar jūsų nori paklausti V. Semeška. Prašau. Nėra. Ačiū, gerbiamas ministre. Nuomonės už, prieš. Už kalba V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Sumanymas Šventosios uostui suteikti papildomas funkcijas kaip vėjo parkų aptarnavimo tam tikro centro buvo minimas jau pačioje sumanymo pradžioje, kalbant apie Šventosios uostą, tačiau, žinoma, tai yra susiję ir su tam tikromis rimtomis problemomis, kaip ir iš mano klausimo matėsi, kiek tai sumažintų pačią uosto talpą. Žinome, jis nėra labai didelis, bet jeigu jisai iš tikrųjų padėtų pritraukti privačias lėšas ir, sakykime, atsirastų daugiau remiančių šitą projektą finansiškai, tai jam tikrai reikėtų pritarti, palaikyti ir tikėtis, kad Šventosios uostas, įveikęs visas problemas, pradės priimti laivus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsuosime numatytu laiku.

16.16 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3930 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3930. Kviečiu gerbiamą kolegą A. Bagdoną.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pristatau jums viso Ekonomikos komiteto parengto įstatymo projekto… siūlymus dėl Turizmo įstatymo. Jie rengti kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Pagal ankstesnes įstatymo nuostatas visi apgyvendinimo paslaugų teikėjai privalo užtikrinti, kad kiekvienas svečias asmeniškai užpildytų registracijos korteles ir patvirtintų savo tapatybę. Tai buvo daroma siekiant laikytis Šengeno susitarimo reikalavimų, kurie stiprina mūsų bendrą saugumą ir sienų kontrolės mechanizmą. Tačiau nuo 2024 m. liepos 1 d. įsigalioja Nacionalinė turizmo informacinė sistema (NTIS) – modernus įrankis, kuris leis elektroniniu būdu registruoti apgyvendinamus asmenis ir kaupti jų duomenis.

Vis dėlto rengdamiesi šiam pokyčiui apgyvendinimo sektoriaus atstovai susidūrė su tam tikrais praktiniais iššūkiais, ypač kaimo turizmo paslaugų teikėjai. Pirma, daugelis kaimo turizmo paslaugų teikėjų veikia atokiose vietovėse, kuriose interneto ryšys yra nestabilus arba jo apskritai nėra. Tokiomis sąlygomis elektroninis duomenų pateikimas per 24 valandas tampa labai sudėtingas. Antra. Kaimo turizmo paslaugų teikėjai dažnai yra vyresnio amžiaus žmonės, kuriems susipažinti ir išmokti taikyti naujas technologijas reikia ilgesnio pereinamojo laikotarpio. Be to, jų veikla dažnai apima ne tik apgyvendinimą, bet ir maitinimą, edukacines programas bei didelių švenčių organizavimą, todėl visų dalyvių registracija NTIS per 24 valandas gali tapti neįgyvendinamu reikalavimu.

Dėl šių priežasčių siūlome, kad kaimo turizmo paslaugų teikėjai galėtų registruoti visus apgyvendinamus asmenis ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Tai leistų jiems patogiau atlikti savo pareigas, kartu atitinkant visus nustatytus reikalavimus. Šie pakeitimai sumažins administracinę naštą ir pagerins turizmo vadybą Lietuvoje. Esu įsitikinęs, kad lankstesnis teisės aktų reguliavimas atitiks tiek Vyriausybės, tiek smulkiojo verslo interesus. Atsižvelgdami į Teisės departamento išvadas, taip pat manome, kad reikėtų gauti dėl šio projekto ir Vyriausybės išvadą.

Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus, jei tokių būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, yra norinčių klausti, gerbiamas Andriau. K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Širinskienė.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, yra geros iniciatyvos. Aišku, geriau būtų, kad kitiems irgi būtų tas terminas šiek tiek ilgesnis, bet ar negalvojate, galbūt iš tikrųjų kaimo turizmo sodyboms reikėtų tiktai vieną kartą per metus atsiskaityti, nes tai yra labai trumpas sezoninis verslas, faktiškai dažniausiai tai yra vasaros pajamos. Galbūt pakaktų vieno karto per metus? Čia, aš suprantu, kalbama apie saugumą, kad būtų galima identifikuoti, kokie lankosi žmonės, bet daugiausia kaimo turizmo sodybose lankosi vietiniai Lietuvos gyventojai.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už jūsų klausimą ir pastebėjimą. Visgi, diskutuojant su kaimo turizmo sodybų atstovais, yra akivaizdu, kad vis tiek vieną kartą per mėnesį deklaracijas reikia teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai. Reikia ir „Sodrai“ teikti ataskaitas dėl dirbančių asmenų. Todėl manome, kad vis dėlto vieną kartą per mėnesį surašyti tuos asmenis, kurie buvo atvykę iš užsienio, nebūtų perteklinė našta. Ir Kaimo turizmo asociacija, ir visi asmenys, dalyvavę komiteto posėdyje, kurie yra būtent kaimo turizmo atstovai, iš esmės pritartų tokiam siūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Šiaip ta pareiga apgyvendinimo verslui registruoti asmenis yra atsiradusi kaip šiandieninės informacinės sistemos lydimoji dalis, kuri yra šiaip susijusi išimtinai su Europos Sąjungos reikalavimais. Ar jūs nemanote, kad vis dėlto taikyti tokią išimtį, kuri yra nelabai, švelniai tariant, galima pagal europinius reikalavimus, iš esmės reikš tai, kad mes pateksime į Europos Sąjungos teisės pažeidimo lauką, kur jau gresia ir bausmės? Aš kalbu apie gana dideles finansines baudas valstybei.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Agne, jums už jūsų klausimą. Pabandysiu jums atsakyti į šitą klausimą. Šengeno susitarimas yra vykdomas ir jis galioja užsieniečiams, kurie atvyksta į Lietuvą. Pas mus kažkodėl iki šios dienos visi yra registruojami. Ir šitą klausimą mes komitete… (*Balsai salėje*) Ne, mes siūlome tik užsieniečius, nes, kaip ir sakiau, Šengeno susitarimas… (*Balsai salėje*)

Žiūrėkite, labai paprastai: kaimo turizmo sodybose yra siūloma rankiniu būdu, kaip ir iki šiol, tiems, kurie nori, rankiniu būdu surašyti atvykusius užsieniečius, lietuvių nesurašant. Kartais atvažiuoja didelė grupė, atvažiuoja vienas asmuo, užsako visą sodybą, atvažiuoja 50 žmonių, pavyzdžiui, į vestuves, kad nereikėtų surašyti kiekvieno asmens, siūlymas yra toks. O mėnesio pabaigoje vis tiek reikėtų visus užsieniečius surašyti į tą elektroninę sistemą. Tai mes taip tikrai nenusižengtume Šengeno reikalavimams.

O tie kaimo sodybų savininkai, kurie turi galimybę, kurie turi didesnius pajėgumus, daugiau darbuotojų, aš manau, jie kiekvieną dieną surašytų asmenis. Tai iš esmės čia yra toks bendras sutarimas, pasiektas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Aš pats asmeniškai prašau iš karto Vyriausybės išvados, kad vis dėlto dar kartelį būtų pažiūrėta, kad nebūtų prieštaravimų kokiems nors teisės aktams ir šis įstatymas įsigaliotų kitų metų sausio 1 dieną. Tas pereinamasis laikotarpis vis tiek yra reikalingas didesnis. Liepos 1 dieną yra pats turizmo sezono įkarštis ir pereiti prie naujosios sistemos, kai yra maksimaliai užpildytos visos kaimo turizmo sodybos, yra tiesiog netinkama, aš manau.

PIRMININKAS. Ačiū, Andriau, atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti E. Rudelienė, bet jos nėra. Prieš nenori niekas. Balsuosime per balsavimo langą.

16.25 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3953 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3953. Gerbiama Jurgita Sejoniene, prašom. Dėl vedimo tvarkos? Prašom. Tuoj, sekundę. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau daryti pertrauką iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėl šio klausimo, taip?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėl šio klausimo, taip.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas, reikia balsuoti dėl paskelbto klausimo.

Balsavo 28: už – 17, prieš – 7, susilaikė 4. Deja, pertraukai neužtenka balsų. Užtenka. Pertrauka iki kito posėdžio. Atsiprašau, čia mano klaida, aš pagalvojau, kad nuo visų Seimo narių, o čia nuo dalyvaujančiųjų posėdyje.

16.25 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 50, 54, 67, 135, 136, 138, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 160, 164, 165, 167, 170, 171[3], 171[6], 175, 180[7], 180[10], 180[11], 180[25] ir 182 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3896(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3896(2). Prašau. Gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia absoliučiai techninis Statuto pataisų projektas. Atrodo iš pirmo žvilgsnio, kad čia labai daug straipsnių, bet jeigu pasižiūrėsite, beveik visuose straipsniuose keičiama tik vieno žodžio daugiskaita į vienaskaitą. Tiesiog Teisės departamentas pastebėjo, kad komitetas dėl projektų parašo ne išvadas, o išvadą, tai yra išvadą, ar pritarti patobulintam projektui, ar atmesti, ir pasiūlė, kad reikėtų sutvarkyti tą vietą ir visur vartoti vienaskaitą.

Gal tik vienintelis ten įrašytas pasiūlymas, bet vėlgi Teisės departamento iniciatyva, yra dėl Prezidento vetavimo. Dabar, kai Prezidentas vetuoja ir pateikia tam tikrus pasiūlymus, Teisės departamentas neturi pareigos vertinti tų pasiūlymų. Deja, teoriškai gali būti pasiūlymų ir prieštaraujančių Konstitucijai. Šiuo atveju teikiamomis Statuto pataisomis yra siūloma su Prezidento pasiūlymais elgtis taip pat, kaip su mūsų projektais, kai žinome, kad yra prievolė Teisės departamentui parašyti išvadą. Jeigu paršoma, kad gali prieštarauti Konstitucijai, privalo Teisės ir teisėtvarkos komitetas apsvarstyti, tada Seimas vertina ir balsuoja dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados. Žodžiu, toks pat teisinis, konstitucinis filtras yra siūlomas dėl Prezidento vetavimų, kad mes išvengtume ir nepriimtume su siūlomomis pataisomis prieštaravimų Konstitucijai.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Jūsų vis dėlto nori paklausti trys kolegos. A. Širinskienė. Ruošiasi A. Skardžius.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Bet, kolega, ir šiaip praktikoje, kada yra teikiamas įstatymo projektas, Prezidento jisai yra vertinamas ir nebuvo jokių problemų. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas, jūs kalbate apie atvejį, kada pateiktas pasiūlymas Prezidento laikyti įstatymą nepriimtu prieštarautų Konstitucijai. Aš bandau įsivaizduoti pavyzdžius, kaip tai galėtų atrodyti. Vis vien jūs, kadangi rašėte normą, gal galite pateikti pavyzdžių, kuomet pateiktas pasiūlymas laikyti įstatymą nepriimtu prieštarautų Konstitucijai, nes vis tiek jūs, matyt, prognozavote tam tikrus visuomeninius santykius ir tam tikrus galimus veto.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gali būti, kad mes priimame įstatymą įgyvendindami Konstitucinio Teismo nutarimą, kuris būtent išsprendžia prieštaravimą Konstitucijai. Jeigu vetavimu siūloma tą atmesti, tai prieštaravimas Konstitucijai tada išlieka. Bet čia vėlgi yra Teisės departamento iniciatyva, turbūt jie galėtų tiksliau pakomentuoti, ką dar čia turi omenyje.

PIRMININKAS. A. Skardžiaus nematau. Klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū. Išties, gerbiamas kolega, šalia techninio pobūdžio jūs teikiate ne tik tokius paprastus pataisymus, bet, kaip ir kolegė minėjo, tuos, kurie sudaro įspūdį, kad teikiamomis pastabomis jūs siekiate tikrai kiek nors riboti Prezidento konstitucinę teisę, kad būtų svarstomas grąžinamas įstatymo projektas, ir labai keista, kad neva tokia Teisės departamento iniciatyva. Tačiau apie tai jau neklausiu, nes klausė kolegė. Manau, kad ir Konstitucinio Teismo 2008 metų išaiškinimą Teisės departamentas taip pat žino, ten yra pasakyta dėl šio punkto, dėl Prezidento grąžinamo įstatymo projekto. Tačiau noriu klausti, kokiu pagrindu, kokiu pagrindi-

mu taip pat ir kokiais argumentais jūs bandote riboti ir Seimo narių galimybę teikti pasiūlymus iki pagrindinio komiteto posėdžio? Tai yra 147 straipsnyje, vietoj 2 valandų jūs siūlote, kad gali pateikti likus 24 valandoms. Vadinasi, Seimo nariai nebeturės laiko ir greitai tai padaryti. Kaip žinote, komiteto posėdžiai vyksta trečiadieniais. Tai manau, kad toks pakeitimas tikrai kelia vėlgi diskusijų.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Diskusijų gali būti dėl visų pasiūlymų. Tai yra normalu. Dabar, žiūrėkite, jūs taip iš Seimo nario pozicijų išeinate, kad Seimo nariams gal išvis būtų patogiausia nenurodyti jokių valandų, tiesiog prieš kelias sekundes įregistruoti ir komitetas galvotrūkčiais turi įvertinti. Nepamirškime, kad jeigu yra suplanuotas komiteto posėdis, Seimo narys parašo pasiūlymą, išvadų rengėjai dažnai paprastai rengia klausymus, vadinasi, klausymuose jau tas Seimo nario pasiūlymas nebebus įvertinamas, nes, na, klausymų niekas nerengia prieš 2 valandas. Na, mes vis dėlto turime bendrai siekti teisėkūros kokybės. Čia nekalbame apie įstatymų projektus, kurie svarstomi skubos tvarka, bet jeigu svarstoma normalia tvarka, vis tiek mums reikia pasistengti šiek tiek anksčiau tuos pasiūlymus registruoti, kad komitetas, gavęs pasiūlymą, galėtų paprašyti, jeigu reikia, ir ekspertų vertinimų ar atitinkamos ministerijos pozicijos. Dabar, įsivaizduokite, susirenka komitetas į posėdį, darbotvarkė jau fiksuota, ir čia ryte, 8 valandą, atsiradęs Seimo nario pasiūlymas, gana radikalus kartais, ir komitetas turi ekspromtu apsispręsti. Na, tai nėra gerai, reiktų vis dėlto ramiau ir kokybiškiau stengtis svarstyti tuos mūsų projektus ir pasiūlymus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra nuomonių prieš, bet prieš suteikiant kalbėti dėl nuomonių nori turbūt dėl vedimo tvarkos L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Mes frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas, balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio arba ne.

Užsiregistravo 33, balsavo 33: už – 18, prieš – 10, susilaikė 5. Pertrauka iki kito posėdžio.

16.32 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3496 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3496. Prašau, A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas apibrėžia bendrai gyvenančių asmenų sąvoką. Nuo šios sąvokos priklauso įvairi piniginė socialinė parama, taip pat padidintų išmokų vaikams skyrimas arba neskyrimas. Turbūt sutiksite su manimi, kad iš tikrųjų Lietuvoje šiuo metu yra demografinė krizė ir kiekvienas vaikas yra svarbus, ypatingą dėmesį galbūt turėtume skirti tiems vaikams, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių neturi savo tėvų.

Visi suprantame, kad per daugelį metų tarp globėjų ir globojamų vaikų atsiranda ir susiformuoja artimas ryšys ir pastarieji tikrai tampa naujos šeimos nariais, geri globėjai dažnai nedaro skirtumo tarp savo biologinių vaikų ir globotinių. Netgi pasibaigus tam laikui, tai yra suėjus 18 metų, išlieka tie tvirti šeimos ryšiai ir toliau rūpinamasi tuo globotiniu, kol jis įsitvirtina visuomenėje ir būna pajėgus gyventi savarankiškai. Vaikai, kurie neteko savo tėvų ir globos… savo tėvų globos, ir jų globėjų šeima niekada neturėtų įstatymų pagrindu turėti mažiau teisių ir garantijų, nei turi šeimos, auginančios savo biologinius vaikus. Šiandieną į bendrai gyvenančių asmenų sąvoką nėra įtraukiami buvę globotiniai, kurie pasibaigus globai ir toliau lieka gyventi su savo buvusiais globėjais. Tai dažnai lemia įvairias neigiamas pasekmes. Aš pasakysiu vieną pavyzdį: buvęs globotinis, vaikas, nors iki 18 metų jo šeimoje buvo ne mažiau negu trys vaikai, ir kiti toje pačioje šeimoje augantys vaikai gaudavo padidintą išmoką, bet jeigu jis sulaukia 18 metų, jis nebėra laikomas bendrai gyvenančiu asmeniu ir tiek jis, tiek kiti vaikai toje pačioje šeimoje, nors jų bendras skaičius ir atitinka įstatyme numatytas sąlygas, gauna tik bazinę išmokos dalį.

Tiek jūs, tiek aš tikriausiai skaitėme Teisės departamento pastabas dėl šito projekto. Išskyrus tas technines pastabas, visas kitas galima apibūdinti vienu sakiniu: jie ir taip daug gauna. Kole-

gos, man tai nėra argumentas. Juo labiau kad šitoms šeimoms tenka susidurti privačiuose pokalbiuose su panašia nuomone ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovais. Taigi tikrai kyla abejonių, ar iš tikrųjų šita klaida, šita spraga yra atsitiktinė, ar mes sąmoningai diskriminuojame tuos vaikus. Dėl šitos diskriminacijos, kolegos, nukenčia ne tik tie globotiniai, bet nukenčia ir tie šeimoje augantys vaikai, kai tie globotiniai jau tampa pilnamečiais ir nebeįskaičiuojami į bendrą vaikų skaičių.

Taigi, gerbiamieji Seimo nariai, šiandien mes turime galią panaikinti šią nepagrįstą diskriminaciją ir kviečiu pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas. Prašau, Robertai.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš esu iš tos praeities istorijos atėjęs ir gyvenęs. Taip, man neteko gyventi kurioje nors globėjų šeimoje ir panašiai, nes turėjau aštuonis globėjus skirtingu laikotarpiu tais tarybiniais laikais, bet ir tada mes tikrai turėjome nemažai finansinės pagalbos. Aišku, nebuvo tiek, kiek iš tikrųjų dabar.

Norėjau paklausti. Sakote, kad diskriminuoja. Žinokite, tarp to likimo vaikų iš tikrųjų to nesijaučia. Iš tikrųjų valstybė labai daug prisideda prie našlaičių. Net pavydi tie vaikai, kurie turi savo tėvus. Iš tikrųjų sąlygų tikrai yra nemažai gerų, didelių. Ar yra panašių atvejų užsienyje? Vis tiek man tenka bendrauti ir su Austrijos, Suomijos to likimo vaikais ir būtent ta finansinė pagalba tikrai yra didžiulė, ten diskriminacijos nesijaučia. Aš nežinau, jūs gal vieną šeimą paėmėte ir suabsoliutinote su visa Lietuva. Iš tikrųjų yra labai įdomu. Pačiam principui gal ir neprieštaraučiau, bet morališkai man truputį, šiek tiek kitaip atrodo. Pasikalbėkime.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Aš tikriausiai nelabai aiškiai išdėsčiau, nes man susidarė įspūdis, kad jūs manęs nesupratote. Aš pasakysiu labai paprastą pavyzdį. Jeigu šeima augina du savo vaikus ir priima du vyresnius vaikus, tai yra keturių vaikų šeima ir dėl to, kad tai yra daugiavaikė šeima, gauna tam tikrą finansinę paramą. Kai tiems vyresniems vaikams, globotiniams, sukanka 18 metų, šita šeima jau nebėra daugiavaikė. Joje lieka tik du vaikai. O jeigu tai būtų biologiniai vaikai, dėl šitų jaunesnių vaikų vis tiek būtų laikoma, kad jie yra iš daugiavaikės šeimos, ir jie gautų šitos priedus.

Kaip yra užsienyje, aš negaliu jums atsakyti, bet aš galiu pasakyti, kad šita įstatymo spraga… Ne visi vienodai įstatymą supranta. Vienos savivaldybės, pavyzdžiui, Vilniaus miesto savivaldybė, iš karto nutraukia tam tikras priemokas, o Vilniaus rajono savivaldybė toliau laiko, kad tie vaikai yra bendrai gyvenantys vaikai. Netgi galiu pasakyti tokį atsitikimą: sužinojusi, kad kai kurios savivaldybės skiria, kitos ne, dabar nebeskiria. Turėtų būti labai aišku. Aš manau, kad tai turėtų būti lygiai taip pat, kaip ir gyvenant su biologiniais vaikais. Nežinau, ar atsakiau.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Daugiau paklausti niekas nenori, nuomonių sakyti už, prieš nėra norinčių. Balsuosime jau netrukus.

16.40 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3942 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3942. K. Adomaitis. Prašau, Kasparai, pristatyti. Pateikimas. Čia buvo 29? (*Balsai salėje*)

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, esu dėkingas už galimybę pristatyti Švietimo įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymą. Jo esmė ir motyvai yra labai paprasti, bet sprendžiama sudėtinga problema.

Lietuvoje atlikto tarptautinio tyrimo duomenimis, jau ne pirmus metus atliekamo, periodiškai atliekamo, Lietuva pagal patyčių paplitimą mokyklose, tiek kibernetinėje erdvėje, tiek klasėse ir kitur, pirmauja Europos Sąjungoje. Turime blogiausią padėtį Europos Sąjungoje.

Kviečiu dar kartą įsiklausyti: patyčių paplitimo klausimu mūsų padėtis yra blogiausia Europos Sąjungoje. Nors mes turime daug formalių tokių dalykų, kad neva įgyvendiname patyčių prevencijos programas, bet dažnai jos įgyvendinamos dėl varnelės ir nėra tų prevencinių patyčių

programų net kaip įvertinti, ar jos turi kokį nors efektyvumą, ar jos gerina padėtį. Iš tiesų galime konstatuoti, kad tos padėties apskritai Lietuvoje tikrai negerina, tikrai ta padėtis toliau prastėja.

Įstatymo siūlymas, įstatymo idėja yra labai paprasta: duomenys, duomenys ir dar kartą duomenys turėtų būti pirmiausia prieš imantis kokių nors veiksmų. Tai yra Lietuvoje ne tik turėtų būti vykdomas tas tarptautinis tyrimas, kuris vykdomas selektyviai keliose mokyklose, bet Lietuvoje kiekviena mokykla turėtų vykdyti apklausas dėl emocinės atmosferos jos bendruomenėje, tai yra dėl patyčių paplitimo, taip pat dėl smurto paplitimo ir kitų susijusių dalykų.

Konkreti apklausų tvarka… Pasakyta įstatyme, kad tai turi būti anoniminės apklausos. Konkreti apklausų tvarka ir konkretus periodiškumas, ar kas metus, ar rečiau tai turėtų vykti, turėtų būti nuspręsta ministro įsakymu, nes, be abejo, tokių apklausų parengimas reikalauja ir pasirengimo, ir tam tikrų papildomų, kaip sakyti, jų įgyvendinimo nuostatų kruopštaus parengimo, kad tai būtų tikrai anoniminė apklausa ir panašiai.

Bet ką tos apklausos duotų? Jos visų pirma duotų mums realų vaizdą mokyklose. Dabar tos mokyklos, kurių direktoriai pasirenka neigti problemą, sako, kad pas mus nėra patyčių, ir nenori imtis jokių prevencinių programų. Jos gali ignoruoti tą problemą ir nevykdyti jokių apklausų. Net ir dėl to tarptautinio tyrimo, kurį minėjau, kreipiamasi į daugelį Lietuvos mokyklų, kurios sutiktų atlikti tyrimą, ir yra mokyklų, kurios atsisako, sako: ne, pas mus jokio tyrimo nereikia. Čia tokios galimybės neliktų, visos mokyklos nustatytu periodiškumu turėtų tas apklausas vykdyti.

Ir antras dalykas, kuris yra iš tiesų labai svarbus, nes aš sulaukiau, beje, tokių kaip ir abejonių, kad čia galbūt yra formalumas ir tos apklausos galbūt čia tik dar biurokratijos mokykloje įvedimas, bet iš tiesų aš galvoju, kad jos mažintų biurokratiją mokykloje.

Kodėl jos mažintų? Dabar visos prevencinės programos, kaip jau minėjau, yra įgyvendinamos labiau dėl varnelės, o jų efektyvumas nėra vertinamas. Jeigu būtų periodinės apklausos, mes iš tiesų matytume, ar konkrečioje mokykloje situacija keičiasi, ar tai, kad ji užsidėjo varnelę, kad įgyvendino prevencinę programą, ką nors davė, ar toje mokykloje ta padėtis galbūt dar labiau pablogėjo. Tokie duomenys, man atrodo, padėtų sumažinti tų tokių formalių uždedamų varnelių, kad mes prevencines programas įgyvendiname, mes matytume realius padėties pokyčius.

Ir galbūt dar paskutinis dalykas, kurį verta bendrame kontekste suprasti, ką mes įvertiname. Mes iš tiesų rengėme šį projektą tikrai ne patys, konsultavomės su „Vaikų linija“, kuri yra lyderė šioje srityje. Su jų atstovais spręsdami vaikų patyčių problemą buvome pasikvietę ir ministerijos atstovus. Jie pripažino, kad tos prevencinės programos daug kur dėl varnelių įgyvendinamos ir kad reikia pokyčių.

Iš tiesų ką mes išdiskutavome, kad apklausa turėtų vykti ne tik dėl mokinių. Apklausa turėtų būti orientuota ir į mokyklos bendruomenę, nes kartais tie patys mokytojai nukenčia nuo patyčių, ne tik mokiniai. Tai turėtų būti anoniminė apklausa ir jos rezultatus turėtų vertinti mokyklų steigėjas – savivaldybė arba koks nors privatus savininkas. Mokyklos steigėjas turėtų pagal ministro nustatytus kriterijus labai rinktis, kokią prevencinę programą įgyvendinti, ar reikia prevencinės programos, ir toliau komunikuotų. Aišku, apklausų rezultatai turėtų likti neviešinami, kad nesusidarytų mokyklų rungtyniavimas ir panašiai. Tokia yra įstatymo idėja, toks pristatymas. Mielai atsakysiu į klausimus ir labai kviečiu palaikyti, nes tikrai Europos Sąjungoje užimame blogiausią padėtį patyčių srityje ir negalime to ignoruoti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pristatymą. Jūsų paklausti nori daug kolegų. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi V. Targamadzė.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aišku, suprantamos problemos ir kažkas daroma, tačiau ne visada tos gražios idėjos taip tiesmukai yra įgyvendinamos. Iš tikrųjų mokyklose darydamas tokias paprastas apklausas nelabai gauni teisingą rezultatą. Žinau savo patirtį. Vienoje mokykloje buvo labai mažai, anksčiau buvo daromos tokios apklausos, o kitoje pasirodė daug. Kai kurie vaikai tai pavertė humoru. Vaikučiai, užsirašome, kuo daugiau pridedame pliusiukų, kad pas mus siaubas. Tada tie mokytojai nepatogiai jaučiasi ir iš tikrųjų nežinai, ar tas faktas tikras, ar netikras.

Čia, manau, reikėtų moksliškai pagrįstų tyrimų ir iš tikrųjų tokių, kad netiesioginės tos apklausos, nes jos iš esmės, bent ir mokslininkai sako, neduoda tikro vaizdo. Ačiū. Ką jūs apie tai galvojate?

K. ADOMAITIS (*LF*). Mes, ruošdami šitą projektą, kalbėjome su mokslininkais, kurie vykdo tarptautinį tyrimą. Iš tiesų, aš jums visiškai pritarčiau, todėl mūsų yra kaip ir įrašyta įstatyme, kad ministras patvirtins konkrečią tvarką, periodiškumą, ir, manau, tikrai čia kompetencija turėtų būti ministro. Kalbantis su mokslininkais, galbūt neužduodant tiesmukų klausimų, ar tu patiri patyčias, ar ne? Galbūt reikėtų klausti, pavyzdžiui, ar tu matai kitų vaikų, kad jie su tuo susiduria? Tos metodikos tikrai yra išdirbamos.

Galiu tik pakomentuoti, kad, kaip teigia lietuvių mokslininkai, buvo bandoma ir taip, ir taip daryti, ir žiūrėti, kokios apklausos yra efektyvesnės, tirti. Tokio labai esminio skirtumo galiausiai ir nebuvo nustatyta. Ar tu vaiko paklausi tiesiai ir tiesmukai: ar tu tyčia? Ar, pavyzdžiui, klausiama, ar tu tyčiojiesi iš kitų? Šiaip labai keista, kad žmogus prisipažintų, kad aš tyčiojuosi iš kitų. Tie tyrimai, tie moksliniai vertinimai, kad ta nauda iš tokių netiesioginių apklausų yra dažnai ribota ir panašiai. Bet tai nereiškia, kad jos neturėtų būti iš tiesų tokios netiesioginės.

Todėl ministras turėtų, konsultuodamasis su nevyriausybinėmis organizacijomis, su mokslininkais, su specialistais, paruošti, pasakyti, kokia ta apklausa, ar internetu, ar atvykus specialistams į vietą. Visa tai turėtų būt išspręsta, sudėliota. Bet neturėtų būti mokykloms palikta alternatyva rinktis, aš noriu daryti, arba aš nenoriu.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Patyčios iš tiesų yra didelė problema mokykloje ir reikėtų ieškoti būdų, kaip tai spręsti, kad būtų ne intervencijos arba postvencijos, o prevencijos. Aš kalbėjau su vadovais ir su mokslininkais. Jie kaip tik nepritaria, nes tai yra direktyva ir iš tikrųjų mokyklos jau nuo direktyvų dūsta. Ir dar Seimo nutarimu įteisinti klausimyną, čia būtų keistoka. Be to, yra mūsų kryptis mažinti biurokratiją. O biurokratija didės ir, žinokite, čia nebus joks rimtas tyrimas. Taigi ir mano klausimas yra, kaip jūs įsivaizduojate tyrimus? Nes žmonės, mokyklos pateikė įvairias ataskaitas ir jau pildo klausimynus. Negi klausimynas, kuris yra moksliškai nepagrįstas, gali būti adekvatus tyrimui? Ačiū.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiama Vilija, čia būtent yra tai, kad būtų moksliškai pagrįstas tas tyrimas ir apklausa, kad jis būtų standartizuotas visoje Lietuvoje, kad pati mokykla negalėtų susigalvoti kažkokios apklausėlės, kaip jūs čia bandote pasakyti. Čia yra labai svarbus dalykas. Mes konsultavomės su „Vaikų linija“, šios srities specialistais. Tai, kad mokyklos dabar daro skirtingas apklausas, yra problema, nes vis dėlto negali palyginti rezultatų, pokyčių ir panašiai. Mūsų tikslas būtų… Kaip jūs sakote, Seimui tvirtinti klausimyną, tai čia niekas netvirtina Seimo klausimyno. Tam bus parengti ministro įsakymai ir jisai tą standartizuotą sprendimą dėl visų mokyklų Lietuvoje priims. Ir tikrai tai turėtų būti parengta konsultuojantis su mokslininkais, kad būtų adekvatus sprendimas.

Apie biurokratiją aš jau irgi pasisakiau. Aš manau, kad tai mažintų biurokratiją, nes šiuo metu labai daug prevencijos yra vykdoma dėl paukščiuko. Ir be duomenų, ar ta prevencija veikia, ar neveikia, mes tiesiog tuos paukščiukus laikome dėl vaizdo. Tai šitos apklausos leistų matyti bendrą vaizdą.

PIRMININKAS. K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūsų įstatymo projekte nurodyta, kad tai vykdo mokyklos steigėjas. Įgaliotas mokyklos steigėjo atstovas yra mokyklos direktorius. Sakykime, jeigu pats direktorius užsiima mobingu, ar manote, kad tai bus efektyvu? Galvoju, galbūt reikėtų, logiškai mąstant, remtis į profsąjungas. Gal kai kuriose mokyklose ir nėra jų, bet vis tiek yra kažkokių profsąjungų atstovai arba mokyklų tarybų atstovai. Nes iš tikrųjų čia galime nueiti taip, kad pats direktorius, įstaigos vadovas… Gal visi nemobinguoja, bet tokių atvejų aš girdėjau. Ir tada šis procesas tiesiog užsidaro.

K. ADOMAITIS (*LF*). Būtent ir bandoma išvengti to, kas yra reali problema ir ką jūs dabar pasakojote. Galima taip pasakyti, kad šiuo metu tikrai būna tokių situacijų, kai pats direktorius vos ne iniciatorius yra tiek personalo, tiek mokinių galbūt kažkokio mobingo ir panašių dalykų. Ir jeigu jam ateina kas nors iš išorės, pasako, žinai, gal sudalyvauk tarptautiniame patyčių tyrime, kaip čia pas tave viskas atrodo. Ir tas tarptautinis tyrimas nėra, kad direktorius pats įgyvendina

apklausą. Atvažiuoja specialistai, išdalina anketas, vaikai sužymi atsakymus, o specialistai susirenka anketas ir išvažiuoja. Tai direktorius neturi progos paveikti to viso tyrimo.

Būtent siekiant išvengti to, kad direktoriai, siekdami slėpti kažkokią savo mokyklos būklę, galėtų atsisakyti, kad pas mus viskas gerai, mums nereikia jokių apklausų, šitas įstatymas ir siūlymas tai išspręstų. Visi darytų standartizuotai. Ministras turėtų pasirūpinti savo tvarkoje, kaip išvengti to, kad… Aš sutinku, būtų problema, jeigu pats direktorius ateina, padalina anketas, pasižiūri atsakymus, kuriuos reikia, paduoda savivaldybei, kurių nereikia, nepaduoda ir viskas susitvarko. Ministro tvarkoje būtų surašyta, kaip, kas atvažiuoja, atlieka apklausą, ar tai internetu, ar internetu priimtina, nepriimtina, ar gyvai turi atvažiuoti kažkokie žmonės ir tas anketas padalinti, bet nebūtų galimybės vis dėlto kažkaip subjektyviai slėpti savo mokyklos…

PIRMININKAS. L. Nagienė. Prašom klausti.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šį kartą, Kasparai, labai kritiškai vertinu šitą įstatymo pataisą. Iš tikrųjų teko taip pat dalyvauti ne vienoje apklausoje. Tai yra mokslinis tyrimas, perka paslaugą. Aš manyčiau, čia galėtų įsitraukti Švietimo ministerija, atrankos būdu padarytų ir įvertintų paėmusi atskirą grupę ir privačių mokyklų, ir ikimokyklinių, ir bendrojo ugdymo mokyklų. Paėmę iš to kažkokį branduolį mokslininkai padarytų vertinimą, siūlymą. Ar tau neatrodo, kad čia mes iš tikrųjų apkrauname mokyklas, apkrauname papildoma anketa? Vis tiek reikės, kažkas anketą kurs ir panašiai.

Aš manyčiau, čia Švietimo ministerijos, mano giliu įsitikinimu, turėtų būti lyderystė, jinai padaro mokslinį tyrimą ir po to rekomendaciją. O jūs dabar, kaip jūs manote, rekomendacijas, efektyvaus vertinimo apklausas ir planus sudaro steigėjas? Tai vėl ir steigėją apkraunate. Ar nemanote, kad čia yra perteklinis ir būtų geriau, kad pasitelkus mokslininkus ir būtų padarytas toks tyrimas, labai geras ir išsamus būtų? Tai aš tada sakyčiau taip, o ne čia kasmet ir net periodiškumas neaiškus.

PIRMININKAS. Laikas!

K. ADOMAITIS (*LF*). Bet, Laima, kaip čia atsakyti? Šis siūlymas gimė iš tokio mokslinio tyrimo, apie kurį jūs kalbate. Tarptautinis tyrimas yra vykdomas. Mokslininkai, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesoriai, kartu bendradarbiaudami su tarptautine bendruomene, vykdo palyginamąjį Lietuvos mokyklų tyrimą. Atsirenka tam tikrą, kaip sakyti, mokyklų imtį ir įvykdo tą anoniminę apklausą pagal tarptautinius standartus, pagal tarptautines suderintas metodikas, ir tas mokslinis tyrimas sako viena. Jisai sako… Laima, jūs purtote galvą. Tas tyrimas yra atliekamas dabar. Aš jums galiu įmesti, čia yra paminėta aiškinamajame rašte. Jisai yra vykdomas. Tas tyrimas, apie kurį jūs kalbate, rodo viena – Lietuvoje yra blogiausia situacija visoje Europos Sąjungoje. Mokiniai pildo atsakymus ir tie atsakymai rodo, kad kibernetinio tyčiojimosi iš kitų arba patiriamų patyčių lygmeniu Lietuvoje yra blogiausia situacija Europos Sąjungoje.

Tada mes turime klausti, kodėl pas mus neveikia prevencinės programos, kurių pilna, ir, kaip sakyti, mes nežinome nei jų efektyvumo, nei jų rezultatyvumo, nei tolesnės eigos. Tai šitas toksai pasiūlymas perduotų labai daug lyderystės, kaip jūs siūlote, Švietimo ministerijai. Nebūtų, kad jisai užkrauna automatiškai visus dalykus steigėjams ir mokyklai. Švietimo ministerija parodytų lyderystę, kaip turi vykti tos apklausos visur mokyklose, kaip dažnai yra realu jas įgyvendinti, ir mes matytume priežastis, kodėl prevencinės mokyklos programos neveikia.

PIRMININKAS. Taip. Ir R. Šarknickas, jeigu dar kantrybės turi.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Man labai bus įdomu, ką pasisakytų psichiatras L. Slušnys, nes vieno psichiatro mes jau neturime, A. Veryga buvo šiuo klausimu, išvažiavo. Ar už, ar prieš? (*Balsas salėje: „Už.“*) Praėjusioje kadencijoje irgi gana aktyviai prisidėjo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijoje įvairiomis konsultacijomis, kurios tikrai buvo geros. Norėčiau išgirsti iš Lino irgi nuomonę šiuo klausimu.

Kažkodėl galvojau, kad tai gali būti perteklinis. Ar jūs domėjotės, kad gana aktyviai dabar praktiškai švietimo sistemoje, visose mokyklose, netgi darželiuose, gimnazijose yra toks dalykas kaip patyčių dėžutė? Į tą dalyką įeina visos priemonės, kurios leidžia ir mokiniams, ir tėvams, ir mokytojams anonimiškai pranešti, jeigu yra koks nors smurto protrūkis. Ar nemanote, kad čia

gali būti perteklinis dalykas? Ar iš tikrųjų reikia apkrauti dar papildomais dalykais tas mokyklas, kurios ir taip yra apkrautos?

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dabar kiekviena mokykla saugo savo reputaciją, na, nenori, kaip sakyti, kad sugestų dėl kokio nors įvykio. Ir neateis…

PIRMININKAS. Laikas, kolega, laikas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, ačiū, pirmininke.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas Robertai, jau pasakyta įstatymo formuluotėje: neleidžiant ministrui bent jau šitos dalies nuspręsti, kad apklausos yra anoniminės ir turėtų būti irgi neskelbiami jų rezultatai. Dėl to visi sutaria ir aš visiškai pritariu rezultatui. Šita apklausa neturėtų būti vieša, turėtų būti steigėjo diskrecija ir ja turėtų remtis steigėjas, ką reikėtų daryti.

Patyčių dėžutės sprendžia atskirus taškinius atvejus, protrūkius. Jos nesprendžia sisteminio dalyko. Aš girdžiu ne pirmą kartą pasikartojantį tą argumentą klausimuose, kad čia apkraus papildomai mokyklas. Jūs pagalvokite, kodėl dabar yra mokyklos apkrautos patyčių prevencijos programomis, kurios neduoda rezultatų, kurios mums nepasako, kad situacija gerėja? Tarptautiniai tyrimai sako, kad ji tam tikrose srityse blogėja, o kitur lieka blogiausia Europoje. Aš manau, kad mums padėtų išvengti labai daug dėl formalumo daromų prevencinių programų. Mums šitie duomenys pasakytų, leistų įsitikinti vis dėlto, kur mes esame silpniausi, kurios programos veikia, kurios neveikia ir kurios mokyklos, tiesiog saugodamos savo reputaciją, bando išvengti, na, tos tokios apklausos ar tokio realybės konstatavimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Kasparai, už atsakymus. Yra norinčių pasisakyti prieš ir už. Už kalba I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai iliustratyvi buvo šita klausimų-atsakymų sesija. Nuskambėjo tokios frazės, kad taip, patyčios – didelė problema ir „*kažkas tai* daroma“. Tai va su tuo „*kažkas tai* daroma“ mes ir turime rezultatą tokį, kad nuo 2000 metų, nuo 2002 metų iki pat dabar, tai yra daugiau nei per 20 metų, situacija Lietuvoje visiškai nepagerėjo. Patyčias mokykloje bent 2–3 kartus per mėnesį 2006 metais patyrė 32 % vienuolikmečių berniukų Lietuvoje, o 2022 metais jų buvo 34 %. Net išaugo. Turime duomenis 2006 metų trylikamečių mergaičių, tai iš jų patyrė patyčias 29 %, 2022 metais – 33 %. Tie skaičiai realiai tiktai auga, problema niekur nedingo.

Kokie dabar yra sprendimai? Tos patyčių prevencijos programos yra pavienės. Dažnai jos yra taikomos, dažniausiai, tiesą sakant, ne visai mokyklos bendruomenei, o tiktai paskiroms klasėms. Užsidedamas tik toks paukščiukas, kad štai jau vyksta ta prevencija, bet realiai jinai nevyksta.

Dabar dėl apklausų. Taip, jos yra vykdomos, tačiau yra vykdomos atsitiktiniu būdu. 2022 metais buvo vykdytos 124 mokyklose. Taigi, vidutiniškai kas dešimta mokykla Lietuvoje ir dar dalis mokyklų apskritai atsisako dalyvauti. Mes informacijos… Taip, 15 % mokyklų atsisakė dalyvauti. Mes konsultavomės su mokslininkais ir mane tikrai, tiesą sakant, labai šokiruoja girdėti Švietimo ir mokslo komiteto nares pasisakant prieš, kai yra siūlomas realus sprendimas. Aš raginu balsuoti už ir prisidėti prie tų realių sprendimų, kurie padėtų spręsti patyčių klausimą ir sumažinti patyčias mokykloje.

PIRMININKAS. Ačiū už nuomonę už. Nuomonę prieš nori išsakyti V. Targamadzė. Prašau.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma, longitudinis tyrimas būtų gerai, bet mes nepamirškime, kad yra skirtingos prevencinės programos, ypač skirtingai jos taikomos. Taigi vaizdo neduos, jeigu jūs norėsite programas vertinti. Tai viena.

Antra, nereikia direktyviai dabar, kai šitiek visokių pokyčių primesta, primesti mokykloms. Direktyviai primesti dalykai, žinokite, sukelia skirtingą reakciją. Reikia pasikalbėti su vadovų asociacijomis, su savivaldybe, su steigėjais, pasitarti, kaip tai daryti. Aš manau, kad dauguma ir sutiktų. O dabar čia prievartinis dalykas. Žinote, ką man pasakė direktoriai? Sako, ir vėl jūs sugalvojote, ką, mes turėsime kūlversčiais verstis ir daryti?

PIRMININKAS. Ačiū už nuomones. Kolegos, kadangi jau yra balsavimo langas, tai kviečiu… Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Bet ne, matau, buvo nuomonės išsiskyrusios. Balsuoja-

me. Kas palaikote gerbiamo kolegos Kasparo pasiūlymą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 62, visi 62 balsavo: už – 35, prieš – 6, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti šitiems pasiūlymams? Ačiū.

Ir J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Aš noriu paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Taip, Vyriausybės išvada. Galime bendru sutarimu? Ir, Kasparai, prašau dar kaip pranešėją.

K. ADOMAITIS (*LF*). Labai norėjau padėkoti tiems, kurie palaikė po pateikimo. Tikrai pradėsime diskusiją. Labai tikiuosi, kad abi švietimo ministrės – ir buvusioji, ir esamoji – irgi tos Vyriausybės išvados neužlaikys, kaip kitais atvejais yra nutikę. Iš tiesų labai kviečiu į komiteto diskusijas pasikviesti visus tuos mokslininkus, dėl kurių buvo keliamos abejonės, ką jie pasakytų, ir išklausius tų mokslininkų iš tiesų priimti galutinį sprendimą.

PIRMININKAS. Supratome, Kasparai, tvarka. Dar Tomas Vytautas nori pasisakyti. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū. Iš tikrųjų džiaugiuosi balsavimo rezultatais, bet galbūt referuodamas į tai, kad mes šią savaitę svarstėme kitas su Švietimo įstatymu susijusias pataisas, tarkime, apie įtraukųjį ugdymą, aš, tiesą sakant, negaliu atsistebėti, kad Švietimo ir mokslo komiteto nariai visų pirmiausia kalba apie institucijas ir joms tenkančią naštą. Kolegos, jūs turite suprasti, kad jūsų žmonės, su kuriais dirbate, yra vaikai ir moksleiviai ir jūs švietimo ir ugdymo sistemą turite kreipti taip, kad ji atlieptų tų jaunų žmonių poreikius, o ne turėtumėte viską, kad kalbėtumėte apie institucijas ir mokyklų vadovus. Taigi, jie dirba vaikams, o ne mes dirbame direktoriui.

PIRMININKAS. Ačiū, galėsite komitetuose apsvarstyti. Jūsų pavardė, Laima, nebuvo paminėta.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Komiteto nariai.

PIRMININKAS. Komiteto nariai, tai ne… Trumpai.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Iš tikrųjų aš galiu pasakyti, labai gerai žinau tas anketas, ne viename tyrime dalyvauja…

PIRMININKAS. Prasideda.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). …ir mūsų mokyklos. Nereikia sakyti, kad mes esame prieš bet kokį, bet mokslinis… ar šita anketa duos rezultatą? Mes norime, kad būtų rezultatas.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, apie tai jūs komitetuose pasvarstysite po pateikimo, tam ir yra… V. Targamadzė. Atsiprašau, tuoj.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Kadangi pasakėte, kad habilituota daktarė, – taip, aš esu habilituota daktarė ir žinau, kad mes dirbame vaikams. Kiekvienas edukologas tą dalyką žino. Bet nereikia perkrauti mokyklų, nes mokykla yra bendruomenė – ne pastatas, ne administracija, ne kas nors kita. Šitą dalyką irgi reikia suprasti.

PIRMININKAS. Taip, ačiū, kolegos.

17.06 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45[1] straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3958 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3958. Kviečiu D. Asanavičiūtę. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamosios ir gerbiamieji, noriu pristatyti įstatymo projektą, teikiamą kartu su kolegomis. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostata, kad ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys nedidelių ir vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali vykdyti daugiau kaip vienas mokytojas, o ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, vykdo daugiau kaip vienas mokytojas. Nustatytas

reikalavimas, kad ugdymo procesą, kuriame dalyvauja nedidelių ir vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, gali vykdyti, o tą, kuriame dalyvauja didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, turi vykdyti daugiau nei vienas mokytojas, dar labiau išdidins mokytojų poreikį ir pagilins jau dabar egzistuojančią mokytojų trūkumo problemą.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigaliosiantis Švietimo įstatymo pakeitimas nesudaro galimybių mokykloms, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, pasirinkti galimus ugdymo proceso organizavimo būdus ir vienu metu kartu su mokytoju įvykdyti… pasitelkiant švietimo pagalbą teikiančius asmenis. Todėl šio projekto tikslas – sudaryti prielaidas vykdant ugdymo procesą, kai jame dalyvauja specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, suteikti mokykloms galimybę įtraukti ne tik antrą mokytoją, bet ir švietimo pagalbą teikiančius asmenis, numatant galimybę rinktis kelis galimus ugdymo proceso organizavimo būdus.

Noriu tiesiog pasakyti, kad švietimo pagalba – tai mokiniams ir tėvams (globėjams), mokytojams ir švietimo teikėjams specialistų teikiama pagalba, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą. Švietimo pagalbos specialistai yra tie specialistai, kurie suteikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ar specialiąją pagalbą. Todėl, gerbiami kolegos, lauksiu klausimų.

PIRMININKAS. Taip.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ir, aišku, prašyčiau skubos, nes anas įstatymas įsigalios nuo rugsėjo 1 dienos.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, prašom pasakyti, ar nenukentės kokybė? Vis dėlto su tuo vaiku asmeniškai… Švietimo pagalbos specialistų, mes žinome, trūksta, bet ateityje norėtųsi kuo didesnės kokybės, kad tas vaikas jaustųsi gaunantis ir tėvai būtų ramūs, kad leidžia vaiką į ugdymo įstaigą ir jis tobulėja. Ar čia nenukentės kokybė?

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Kokybė iš tikrųjų neturėtų nukentėti, nes Švietimo ministerija 2023–2024 metais pradėjo vykdyti projektą dėl mokinių įvairovės, atvirų klasių projektą. Tokių atvirų klasių 57 mokyklose buvo 103 ir buvo pasitelktas antras mokytojas arba pagalbos specialistas. Dėl šito projekto, kiek jisai dabar vyksta, išvada tokia, kad vis dėlto pagalbos specialistas suteikia tinkamesnę pagalbą, nes kartais reikia psichologinės pagalbos, kartais fizinės pagalbos, o to antras mokytojas, kuris yra dažniausiai dalykininkas, suteikti ne visada gali ir neturi įgūdžių. Todėl ir noriu pažymėti, kad pasitelkiamas specialistas. Mokyklose, kuriose jie turi, sakysime, antrą mokytoją, tam tikro dalyko dėstytoją, gali pasitelkti ir mokytoją, ta galimybė išlieka, tačiau paliekama mokykloms laisvė pagal tos klasės poreikį vis dėlto pasirinkti pagalbos specialistą, tinkamą tam vaikui arba vaikų grupei.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Dalia.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Viskas?

PIRMININKAS. Viskas, ačiū. Už nori kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt laikmetis sako, kad norai gali būti ir labai dideli, tačiau galimybės visada turi būti pamatuotos. Aišku, šiuo atveju turbūt du dalykininkai, galbūt dirbantys su turinčiais didelių ir labai didelių poreikių, tikrai būtų gerai, tačiau turbūt iš tiesų trys klasėje jau būtų šiek tiek daugoka. Turbūt mes ir įstatyme priėmėme, pataisėme, kad vis dėlto savivaldybės turėtų tam tikrą įtaką, sprendžiant problemą su didelės ir ypač didelės integracijos poreikį turinčiais vaikais.

Manau, savivaldybės kūrybingai pažvelgs į šitą procesą ir protingai išspręs problemas. Iš tikrųjų, tos problemos gana individualios. Siūlau pritarti ir vis dėlto sudaryti galimybes savivaldybėms protingai spręsti problemas. Tikiu, kad galbūt ir tarp tų pagalbos specialistų bus ir mokytojų, kurie gerai išmano tuos dalykus. Tai iš tikrųjų suteikime savivaldybėms teisių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Turi komitetas arba frakcija prašyti. Prašom įvardinti. Seniūnas. Prašom. (*Balsas salėje*) Taip, supratome. Frakcijos vardu siūloma skuba. Galime pritarti? Pritarta.

17.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3995, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3996(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3997 (*pateikimas ir svarstymas*)

Rezervinis 2.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3995. Gerbiamas J. Razma. Pateikimas. Tai visus keturis. Taip pat Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3996(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3997. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tie paminėti trys projektai dėl Valdybos, Seniūnų sueigos, Europos reikalų komiteto pirmininko yra susiję tarpusavyje ir jie grįsti tuo, kad R. Morkūnaitė-Mikulėnienė tapo ministre ir jos pareigos yra nesuderinamos su Seimo vicepirmininko ir Europos reikalų komiteto pirmininko pareigomis. Kartu ją reikia išbraukti iš Seniūnų sueigos ir Valdybos, nes ten patenka pagal pareigas. Tai tie trys nutarimų projektai yra siūlomi jūsų dėmesiui.

PIRMININKAS. Pritariame po pateikimo visiems projektams? Svarstymas. Pasiūlymų nėra.

17.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3995 (*priėmimas*)

Priėmimas. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ priėmimas. 1 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta dėl sudėties. 2 straipsnis. Galime pritarti. Balsuojame dėl šito.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 70, susilaikė 2. Priimta. (*Gongas*)

17.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3996(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. 1 straipsnis. Galime pritarti 1 straipsniui? Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta. Ir dėl viso projekto prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 71: už – 70, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3997 (*priėmimas*)

Dar vienas nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtini-

mo“ pakeitimo“. 1 straipsnis. Galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 3 straipsnis. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 71, vienbalsiai nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Seimo 2024 m. liepos 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dar kartą kviečiu gerbiamą Jurgį. Rezervinis 3 klausimas – 2024 m. liepos 11 d. Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, 11 dienos darbotvarkė gana turininga ir ne tokia jau trumpa. Taigi mes nesusirenkame vien dėl to, kad reikia susirinkti inauguracijos išvakarėse. Iš pradžių nemažai priėmimų. Kriptovaliutų rinkų įstatymo projektas su daug lydimųjų įrašytas pirmasis. Kiti finansinio pobūdžio projektai.

Antroje dalyje, tai yra vakariniame posėdyje, jau yra projektų ir svarstymo stadijos, ir keletas pateikimų. Pateikimai iš esmės yra Vyriausybės teikiami projektai. Be abejo, prisidės darbotvarkėje tie projektai, dėl kurių šiandien buvo paprašyta pertraukos. Du projektai: Statutas ir sveikatos srities projektas. Juos turėsime įrašyti į rytinio posėdžio pradžią, kaip yra Etikos ir procedūrų komisija išaiškinusi, kad būtent darant pertrauką iki kito posėdžio projektai įrašomi į to posėdžio pradžią.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Jurgi. Jūsų paklausti niekas nenori. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Kolegos, liko dar keli šios dienos balsavimai.

17.17 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3572 (*svarstymas*)

Grįžtame prie darbotvarkės 2-13 klausimo – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15^3 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3572. Dėl 1 straipsnio yra kolegos E. Gentvilo pasiūlymas įregistruotas, bet, deja, jo nėra dabar salėje. Ar jūs galite? Gerai, V. Semeška. Nors pritarė iš dalies, tai…

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, komitetas apsvarstė E. Gentvilo pasiūlymą ir jam pritarė iš dalies. Iš principo jisai tik keitė: ne per 14 dienų grąžinti, o per 30 dienų. Tai čia toks ir pritarimas buvo.

PIRMININKAS. Na, kolegos nėra, tai net nežinau. Jis galėtų registruoti dėl priėmimo tą patį, tai tiesiog turbūt… Formaliai negalime to padaryti, nes nėra teikėjo. Tai atidedame iki… (*Balsai salėje*) Taip, taip, bet atidedame tą pasiūlymo svarstymą priėmimo metu. O po svarstymo galime pritarti. (*Balsai salėje*) Motyvai už, prieš. Taip, atsiprašau. Motyvai už – A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Mieli kolegos, manau, tikrai gana atidžiai svarstėme įstatymo projektą ir su VMI, ir su Seimo kanceliarijos darbuotojais. Aš taip spėčiau, kad jisai greičiausiai geriausiai atliepia šios dienos lūkesčius, ko iš mūsų tikisi visuomenė, tikėdama, kad vis dėlto Seimo nariai bus skaidrūs ir nesavanaudiški, ir, matyt, atliepia tai, ko ir mes patys tikimės, tai yra turėti kelias galimybes, ką daryti su tuo turtu, kurį mes įsigyjame už valstybės biudžeto lėšas. Tai tikrai siūlau palaikyti. O tas pastabas, iki priėmimo stadijos, matyt, jų dar bus, aš taip spėju, dėl priėmimo ir iš Seimo narių, ir iš Seimo Teisės departamento, tai tikrai galėtume apsvarstyti jau dėl priėmimo, dar pasidarydami vienus klausymus.

PIRMININKAS. Taip. Ačiū, kolege. Prieš kalba I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Kadangi mane turbūt sunku įtarti turint kokį nors interesą dėl šių pataisų, aš tiesiog atkreipsiu kolegų dėmesį į tai, koks greičiausiai iš šių pataisų bus rezultatas. Visi puikiai žinote, kad kompiuterinė technika, telefonai yra dalykai, kurie labai greitai nusidėvi ir kurių likutinė vertė turbūt praėjus pusantrų metų ar dvejiems metams nuo įsigijimo tampa lygi 1 eurui. Sakyčiau, kad Seimas rizikuoja tiesiog atsidurti toje situacijoje, kai skaitysite savo

pavardes antraštėse, kuriose bus parašyta, kad pasiliko sau už valstybės lėšas įsigytą turtą, sumokėjo 1 eurą, ir aš nesu tikra, kad tai yra tikrai tai, ko tikisi iš Seimo rinkėjai. Man atrodo, kad tuos klausimus reikėtų spręsti visiškai kitaip, darbo priemonėmis normaliomis turėtų Seimo narius aprūpinti Kanceliarija, o visi asmeniniai dalykai turėtų būti perkami iš asmeninių lėšų. Tai vėlgi sakau, neturiu jokio asmeninio intereso, man nei dabartinė tvarka, nei būsima tvarka jokios įtakos nedaro, viską pirkau už savo pinigus, perku ir pirksiu. Vis dėlto siūlyčiau įvertinti tai, kad greičiausiai įsitikinimas, jog tai išspręs reputacinę problemą, kuri kyla dėl šitos įrangos įsigijimo, yra iliuzija tam laikui, ir kada pasibaigs kadencija ir reikės vienus ar kitus sprendimus priimti, tada paaiškės, kad tai tikrai toli gražu nebuvo sprendimas, kuris išsprendžia problemą. Ačiū už dėmesį. Ir nepalaikysiu.

PIRMININKAS. Ačiū už nuomones. Balsuojame.

Užsiregistravo 61, balsavo 59: už – 29, prieš – 5, susilaikė 25. Po svarstymo atmesta. Na, nepritarta.

Grąžinti pagrindiniam komitetui svarstyti. Ar yra kitokių pasiūlymų? Taip, A. Širinskienė per centrinį mikrofoną.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Man, žinokite, buvo gėda klausytis premjerės, kuri dabar virkauja, kokia yra netobula tvarka, nes jūsų valdančioji dauguma, jūsų paskirti Valdybos nariai ir priėmė sprendimą, kad būtų galima įsigyti kompiuterius, anksčiau tokios galimybės nebuvo. Tai ko jūs dabar žliumbiate krokodilo ašaromis? Iš esmės savo balsu nulėmėte visą šitą projekto likimą. Tikrai yra labai gėda, apmaudu. Vis dėlto siūlau nusišluostyti ašaras ir tiesiog tada pakeisti tvarkas, kurias patys ir įvedėte.

PIRMININKAS. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, dirbome ir kitose organizacijose, ir valstybinėse įstaigose, ir visiškai buvo normalu, kad už techniką, kurią tu nori įsigyti, kurią naudoji, sumoki likutinę vertę ir tai visiškai nėra 1 euras, pone premjere, yra nustatyta nuo 500 eurų tam tikra ilgalaikio turto vertė, ir jeigu 2 tūkst. ir daugiau kainavo, tai tikrai kainuotų išsiperkant ir 300, ir 500 eurų. Taip, galbūt tai ne rinkos vertė, bet vis dėlto. Aš irgi apgailestauju, kad nepavyko po svarstymo pritarti. Manau, buvo sąžiningiau negu iki šiol, nes ir toliau Seimo nariai gali įsigyti ilgalaikį turtą už parlamentinei veiklai skirtas lėšas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, yra situacija, kokia yra. Tai 153 straipsnis numato tris galimybes šito klausimo, šito rebuso išsprendimo. Pirmas – grąžinti pagrindiniam komitetui svarstyti iš naujo, grąžinti iniciatoriams tobulinti projektą iš esmės, trečias variantas – atmesti iš viso. Alternatyvus balsavimas, trys mygtukai, trys pasirinkimo galimybės, jeigu balsuojame už, balsuojame už tai, kad grąžintume projektą pagrindiniam komitetui tobulinti, prieš – balsuojame už tai, kad grąžintume tobulinti iš esmės iniciatoriams, ir susilaikymo mygtukas, kad atmestume iš principo. Balsuojame.

Už grąžinimą komitetui… na, aišku, susilaikė 25, daugiausia. Projektas atmestas.

Man sako, konsultuoja geresni specialistai, kad Statutui atmesti reikia 36. Tai gerai, kita formuluotė. (*Balsai salėje*) Gerai, kita formuluotė tada. (*Triukšmas salėje*) Minutėlę, tuoj, tuoj. Gerai. Lieka du variantai. Kas už tai, kad tobulintume arba atmestume? Už – balsuojame už tai, kad tobulintume, prieš balsuojame, kad atmestume. Alternatyvus balsavimas. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 67, balsavo 67. Už tai, kad projektas būtų tobulinamas, balsavo 33, prieš – 34. Vis tiek tobuliname. Gerai. Dabar turime pasirinkti… (*Balsai salėje*) Todėl, kad nėra 36, reikia 36.

Dabar, kolegos, skelbiu dar vieną alternatyvų balsavimą. Kas už tai, kad grąžintume tobulinti pagrindiniam komitetui, balsuojate už, kas už tai, kad grąžintume iniciatoriams iš esmės tobulinti, balsuojate prieš. (*Balsai salėje*) Kolegos, 45 – už, 22 – prieš, vadinasi, tobulina iš esmės projekto iniciatorius.

I. Šimonytė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Kad jau nebūtų čia tas pasibaisėjimas manimi taip paliktas pakibęs ore, tai aš atkreipčiau dėmesį, kad mano ir kolegės Radvilės balsais nebuvo atmestas šitas projektas. Aš nė kiek neabejoju kolegės gebėjimu tą projektą patobulinti taip, kad tos problemos būtų išspręstos.

PIRMININKAS. Puiku. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Iš tikrųjų yra svetima gėda, kai valstybės premjeras šoka ginti čekučius ir prabangių kompiuterių išsinešimą iš Seimo. Jau galėjote kokią nors kitą… M. Navickienę pasiųsti ar ką nors ginti, tai būtų bent prie veido labiau tikę.

PIRMININKAS. Kolegos, gal nebevystykime tos temos.

17.28 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945. Pristatė viceministras. Prašau balsuoti.

Užsiregistravo 67, balsavo 66: už – 57, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.28 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956. Prašau balsuoti. Pateikimas.

Užsiregistravo 68, balsavo 67: už – 60, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje.

Per šoninį mikrofoną – V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Norėtume paprašyti ir Jūrinių reikalų komisiją prijungti prie šio darbo.

PIRMININKAS. Galime kaip papildomą Jūrinių reikalų komisiją? Galime bendru sutarimu? Ne. Dar nori išsakyti savo nuomonę Mindaugas. Prašau.

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto siūlyčiau palikti tik Ekonomikos komitetą ir svarstyti dar šioje sesijoje. Manau, kad Ekonomikos komitetas suspės apsvarstyti dar iki 11 dienos.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Teikiu alternatyvų balsavimą. Buvo du pasiūlymai, tai yra netgi trys. Yra kaip projekte, yra kolegos Valdo pasiūlymas dėl Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisijos ir kolegos Mindaugo, kad svarstytume dabar, pavasario sesijoje. Kaip tai įmanoma – aš sunkiai įsivaizduoju, bet prašau, K. Starkevičius per šoninį mikrofoną.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Mes tikrai norime, kad dar šią sesiją būtų priimta. Aš Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisiją tikrai pakviesiu pas mus į posėdį ir galėsime išsamiai pasvarstyti, ir bus vienas, gerai? Viskas.

PIRMININKAS. Gerai, kolega atsiima. Taip, J. Razma dar. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai yra visos galimybės priimti šioje sesijoje, nes 11 dieną svarstymas, 16 ar 18 dienomis priėmimas.

PIRMININKAS. Gerai.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Net jokių skubų čia nereikia.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu, kad Ekonomikos komitetas, kuris pažadėjo pakviesti Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisiją į svarstymą, priimtų sprendimą dar šioje pavasario sesijoje? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.31 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3930 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Turizmo įstatymo 2 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3930, pateiktas A. Bagdono.

Už – 65, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Ir Vyriausybės išvados dar turbūt Andrius prašys.

A. BAGDONAS (*LSF*). Taip.

PIRMININKAS. Taip, tai galime ir dėl Vyriausybės išvados, taip? Ačiū, pritarta.

Dėl darbotvarkės 2-18 ir 2-19 klausimų paimtos pertraukos.

17.31 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3496 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3496. Pristatė A. Kubilienė. Prašom. Ir viskas, taip?

Užsiregistravo 68, balsavo 68: už – 24, prieš – 12, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta. Siūlomas alternatyvus balsavimas: tobulinti arba atmesti. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas nori atmesti, balsuoja prieš.

Už tobulinimą – 29, už atmetimą – 40. Projektas atmestas.

Taigi, kolegos, šiandienos darbotvarkė baigta. Linkiu visiems gražių artėjančių Mindauginių švenčių. (*Plojimai*) Neperkaiskite, susitiksime liepos 11 dieną. Skelbiu 2024… (*Balsai salėje*) Ką tik registravomės. Skelbiu 2024 m. birželio 27 d. posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 399
STENOGRAMA

2024 m. liepos 11 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame liepos 11 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 112 Seimo narių.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, Prezidentas grąžino Seimui pakartotinai svarstyti įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2823. Šiandien popietinėje darbotvarkėje šis klausimas bus svarstomas.

Taip pat, gerbiami kolegos, noriu atkreipti jūsų visų dėmesį, kad naujai išrinkti Europos Parlamento nariai P. Saudargas ir A. Veryga šiandien dalyvauja, matyt, viename iš paskutinių posėdžių. Tai yra paskutinė posėdžių diena, kuomet jie yra su mumis. Visų mūsų vardu aš norėčiau pasveikinti naujai išrinktus Europos Parlamento narius, palinkėti jiems produktyvaus darbo ir įteikti gėlių. (*Plojimai*)

Dar viena maloni proga – L. Jonauskas šiandieną švenčia labai gražų jubiliejų. (*Balsas salėje: „Valio!“*) (*Plojimai*)

Kolegos, pereikime prie darbotvarkės.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pasiūlymų? Nematau. Yra tik mano pastebėjimas, kad šiandieną turime į darbotvarkę įrašytus keturis klausimus, kurie nebuvo įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Ar pritartumėte, kad 2-2 klausimą, Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, svarstytume šiandieną? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Darbotvarkės 2-28 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ar galėtume jį svarstyti? Nematau prieštaraujančių.

Darbotvarkės 2-30 klausimas – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ar pritartumėte? Pritarta.

Ir darbotvarkės 2-31 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ar galėtume šiandien svarstyti? Pritarta. Dėkoju.

R. Šalaševičiūtė. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Labas rytas, kolegos ir Pirmininke. Aš norėčiau paklausti. Į šiandienos darbotvarkę dar vakar vakare, 18 val. 25 min., buvo įrašytas Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, kontrolės ir prevencijos įstatymo projekto svarstymas. Dėl neaiškių, bent man nežinomų priežasčių projektas šiandien ryte yra išimtas. Todėl aš ir noriu paklausti ar bent jau paprašyti, kad jeigu dėl didelės apimties darbų ir labai tokios išsamios darbotvarkės šiandien jo pateikti neleidžiama, nes prie jo jau visus metus

buvo dirbama ir poreikis turėti šį įstatymą yra, tiesiog kitą savaitę nukeltume jį į antradienį, pakartotinai įrašytume, kad mūsų frakcija, kuri yra pasirašiusi, galėtų pateikti šį projektą.

PIRMININKĖ. Žinoma, patikslinsime, kodėl šiandien neliko, bet kitą savaitę dar turime 2 posėdžių dienas, tai tikrai pateikimas galėtų įvykti. Pažiūrėsime pagal darbotvarkes, kada geriau. Galbūt antradienį būtų geriau, kad nepaliktume paskutinei dienai. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama ponia Pirmininke. Aš norėčiau jūsų paklausti, kaip jūs vertinate tai, kad po jūsų atsakymų į Seimo narių klausimus dėl jūsų perleidžiamos 2 hektarų teritorijos Vilniaus miesto savivaldybei buvęs kancleris M. Gelbūda viešai pareiškė, kad tai yra melas, ką čia girdėjo, kad derybos vyksta, kad yra daromas spaudimas savivaldybei, kad laikinoji kanclerė tiesiog yra politinės valios, kuri yra čia, vykdytoja? Ar jūs nenorėtumėte, gerbiamoji Seimo Pirmininke, ką nors daugiau pasakyti Seimui, galbūt iš tribūnos atsakyti į klausimus, dėl kurių jūs nedrįsote stovėti tribūnoje ir atsakyti į parlamentarų klausimus? Negi jums valdžia suteikta nuo Dievo? Gi Seimo nariai balsavo už jus.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš vertinu, kad į man suformuluotus klausimus atsakiau. Dėl M. Gelbūdos nuomonės nebuvo ten pasakyta viso to, ką jūs dabar sakote…

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Viskas ten buvo pasakyta.

PIRMININKĖ. …jūs interpretuojate parašytus dalykus.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Tai atsakykite į klausimus, kodėl jūs bijote? Iš tribūnos į Seimo narių klausimus.

PIRMININKĖ. Kolega, į kokius klausimus ir ko aš bijau? Prašau neišsigalvoti, gerai? (*Balsai salėje*)

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Čia ne juokas yra.

PIRMININKĖ. Aš nesijuokiu. Praėjusį kartą atsakiau į jūsų suformuluotus klausimus ir laikau savo dalyvavimą šia tema išsemtu, nes tai ne mano prerogatyva ir ne mano tema, tai yra Kanceliarijos tema. Aš maniau, kad gana išsamiai tai paaiškinau. Tikiuosi, kad kolegos mane išgirdo.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Apgailestauju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir dar dėl darbotvarkės. Ar yra tų, kurie nori pasisakyti? Nematau. Ar galėtume tuomet pritarti šios dienos darbotvarkei bendru sutarimu? Pritarta, nėra daugiau… Taip, pritarta darbotvarkei. Einame tada toliau.

10.07 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3953 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3953. Primenu, kad buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Taigi tęsiame pateikimą. Kviečiu J. Sejonienę, kad toliau pristatytų šį klausimą.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama Seimo Pirmininke. Džiaugiuosi, kad galiu pristatyti Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros (toliau jūsų patogumui ir savo patogumui vartosiu santrumpą PAS) įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Tą pakeitimą paskatino siekis plėsti tinkamą aukštojo mokslo kvalifikaciją įgijusių specialistų, turinčių pakankamai žinių, gebėjimų ir įgytų kompetencijų ir galinčių suteikti kokybiškas papildomosios ir alternatyviosios medicinos priežiūros paslaugas, ratą, sudarant prielaidas jiems užsiimti PAS veikla. Kalbu būtent apie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studentus, baigusius studijas pagal Gyvūno ir žmogaus sąveikos programą. Aišku, yra žinoma, kad tam tikrų gyvūnų asistuojamoji terapija pasižymi teigiamu poveikiu sveikatai, neabejoju, kad kiekvienas, kas turite ar turėjote gyvūną namuose, tą esate patyrę. Toks terapinis poveikis, aišku, yra pagrįstas moksliniais medicinos duomenimis, biologiniu ir psichologiniu, socialinių priemonių teigiamu poveikiu sveikatai, mokslo empirinėmis žiniomis ir taikoma tarptautine praktika, beje, ir vietine praktika, nes ir pas mus jau taikoma tokia terapija. Tačiau, Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos duomenimis, tik 14 žmonių Lietuvoje šiuo metu turi tos PAS natūralios ir liaudies medicinos srities psichosocialinio poveikio paslaugų grupės, kurias teikiant naudojami gyvūnai, pogrupio specialistų licencijas, iš jų tik 6 asmenys turi kaniterapijos ar hipoterapijos specialisto licencijas. Čia norėčiau

pabrėžti, kad būtent gyvulininkystės studijų krypties studijas, kaip jos šiuo metu yra apibrėžtos (šitas pavadinimas jau bus keičiamas), pagal Gyvūno ir žmogaus sąveikos studijų programą baigusieji asmenys yra parengti aukštos kvalifikacijos specialistai, studijų metu įgiję mokslo žinių, gebėjimų, kuriais grindžiama gyvūnų, naudojamų asistuojamoms veikloms, rekreacijai, veikla, taip pat įgiję žinių apie gyvūnų anatomiją, fiziologiją, elgseną, fiziologinius poreikius, gebėjimus vertinti gyvūno elgseną, racionaliai panaudoti gyvūnus kaip rekreacijos ir žmonių sveikatinimo išteklius. Neabejotina, tai yra Lietuvoje rengiami aukščiausios kvalifikacijos specialistai, kurių šiuo metu, deja, įstatymas nenumato. Tuo tarpu numato, kad tokias paslaugas gali teikti baigusieji medicinos, reabilitacijos, odontologijos, burnos priežiūros, visuomenės sveikatos, mitybos, farmacijos, biologijos, genetikos, mikrobiologijos arba molekulinės biologijos, biofizikos, biochemijos, socialinio darbo, psichologijos ir sociologijos ar antropologijos, pedagogikos, edukologijos, andragogikos krypties studijas. Kaip suprantate, žinoma, aš visiškai nekvestionuoju tų specialistų išsilavinimo ir kompetencijų, bet akivaizdu, kad žmogus, studijuojantis Gyvūno ir žmogaus sąveikos programą, įgyja pakankamai žinių ne tik apie gyvūnus, bet taip pat ir apie žmogų, nes studijuoja ir žmogaus biologijos, anatomijos, fiziologijos, patofiziologijos dalykus, taip pat žmogaus ir gyvūno psichologiją, todėl yra tikrai kompetentingas teikti tokias paslaugas. Siūlau išplėsti įstatyme numatytą ratą specialistų, kurie galėtų teikti tokias paslaugas.

Tikrai šitas įstatymas teikiamas ne pirmą kartą. Aš mačiau ir gerbiamo kolegos Aurelijaus kritiką, kad nusirašiau čia nuo kažko tą įstatymo projektą. Noriu patikinti, kad tikrai ne. Tikrai bendradarbiavome ir su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu. Norėčiau padetalizuoti, kuo šis projektas yra geresnis ir ką jau esame padarę, kad tie žmonės galėtų verstis savo praktika kaip įmanoma anksčiau. Pirmiausia, peržiūrėjome studijų programas, išanalizavome mokymosi dalykus. Noriu pabrėžti, kad ankstesniame projekte buvo įtrauktos dvi Lietuvos sveikatos mokslų universitete dėstomos gyvulininkystės studijų programos, tai yra Gyvūnų mokslai ir Gyvūno ir žmogaus sąveika. Atsisakėme Gyvūnų mokslų studijų programos, kuri skirta gyvūninės produkcijos, žemės ūkio kvalifikacijos specialistams rengti, žodžiu, tiems, kurie augina gyvūnus, gyvulius mėsai, pienui ir kitiems dalykams, taip pat verslininkams, veisėjams, ūkinių ar egzotinių gyvūnų augintojams, gyvūnų mitybos ir auginimo specialistams ir taip toliau. Palikome tik Gyvūno ir žmogaus sąveikos programą, kuri būtent ir yra, ką ir minėjau, apie žmogaus ir gyvūno fiziologiją, anatomiją ir psichologiją.

Taip pat, atsižvelgdami į Europos Sąjungos direktyvos dėl proporcingumo patikros prieš priimant naujas profesijų reglamentavimo nuostatas, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 16 straipsnio 3 dalį, Vyriausybės nutarimą „Dėl teisės aktų projektų nuostatų, ribojančių galimybę užsiimti reglamentuojama profesija ar ja verstis, proporcingumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, atlikome, jau atlikome teisės akto projekto, susijusio su reglamentuojama profesija, proporcingumo vertinimą, vertinimo išvadas suderinome su Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir gavome teigiamą proporcingumo išvadą. Dar atlikome išsamią kitų jau dabar įstatyme nurodytų aukštojo mokslo kvalifikacijų programų, jų studijų metu dėstomų dalykų analizę, palyginome ją su pagal Gyvūno ir žmogaus sąveikos programą dėstomais dalykais. Mano įsitikinimu, Gyvūno ir žmogaus sąveikos studijų programas baigusių asmenų pasirengimo lygis, ką jau esu minėjusi, pobūdis, taip pat ir pasirengimo trukmė, siekiant įgyti papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros psichosocialinio poveikio paslaugų, kurias teikiant naudojami gyvūnai, specialisto licenciją, yra lygiaverčiai, o gal net ir pranašesni už kitas šio įstatymo nuostatose jau įrašytas aukštojo išsilavinimo arba jam lygiaverčio aukštojo mokslo kvalifikacijas.

Taip pat kartu su patarėjomis aktyviai padedame Lietuvos sveikatos mokslų universiteto iniciatyvai pakeisti Gyvulininkystės studijų krypties pavadinimą į Gyvūnų mokslų, nes, man atrodo, gyvulininkystė ir žuvininkystė yra per daug siaura ir žmonės visada supranta, kad juos tik moko gyvūnus dėl pieno, mėsos auginti, nors iš esmės ta programa yra kur kas platesnė.

Žodžiu, padarėme tikrai nemažai namų darbų. Neneigiu, kad ankstesni projektai irgi turėjo tą patį tikslą, bet man atrodo, kad būtų neteisinga, jeigu ir toliau labiausiai kvalifikuotiems savo žmonėms, kurie tikrai turi ypatingų kompetencijų, neleistume verstis alternatyviosios ir papildomosios sveikatos priežiūros veikla.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga. Ruošiasi A. Skardžius.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Tiek prieš tai buvę projektai, tiek šis projektas, mano žiniomis, yra parengti universiteto specialistų ir čia jūsų tų namų darbų, aš manau, yra labai nedaug. Tai aš noriu paklausti, kas tokio stebuklingo pasikeitė, kad prieš tai du kartus balsavę prieš projektą ir kritikavę specialistų galimybes teikti tokią pagalbą ir paslaugas, nes tokia kritika ir buvo išsakyta, kad, suprask, jie nežinos, nesimoko ir taip toliau, šiandien jūs iš tribūnos jau sakote visiškai priešingus argumentus? (Gerbiamas Tomai, gal galėtumėte truputį į šonelį paeiti? Nematau pranešėjos.) Tai kas tokio stebuklingo pasikeitė? Galbūt jūs pripažįstate, kad vis dėlto klydote balsuodama prieš, neleisdama pataisyti tų projektų ir juos priimti? Jie jau galėtų galioti ir specialistai galėtų tam tikrus dalykus daryti. Labai ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Aurelijau, žinokite, pakartosiu, kad tikrai nenusirašiau jūsų projekto. Tikrai projektas yra rengtas ir mes ilgai dirbome su patarėjomis ir su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto komanda, ŠMSM komanda, Sveikatos apsaugos ministerijos komanda, ta pačia Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kad padarytume viską, kas nebuvo padaryta ir kas galėtų kliudyti. Projektas tikrai yra patobulintas, negalite to paneigti. Aš tiesiog nematau kliūčių. Žodžiu, *neįtakojama… įtakojama* aš niekaip nesu.

O dėl savo balsavimo. Aš pritariau jūsų ankstesniam projektui pateikimo stadijoje, bet balsavau, kad jisai būtų grąžintas tobulinti. Patobulintą projektą (tikiuosi, pritarsite, kad gerai patobulintą projektą) ir teikiu. (*Balsas salėje*) Pateikimo stadijoje balsavau už, komitete balsavau už grąžinimą tobulinti, taip pat balsavau ir svarstymo metu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi D. Kepenis.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama pranešėja, išties nieko čia gero, kad daugiau kaip dešimtmetį yra vilkinamas šis įstatymas. Man irgi teko prie to įstatymo nemažai dirbti, nemažai laužyti iečių su Sveikatos ministerija ir ne prie vieno ministro, tačiau esminis klausimas yra, kas atestuos ir kaip bus, sakykime, alternatyviosios sveikatos priežiūros specialistų licencijos išduodamos? Kaip ir kas juos vertins iš Sveikatos ministerijos pozicijų? Kaip jūs tą procesą suorganizuosite, kad tai būtų objektyvu, nešališka ir tai neužkirstų kelio būtent dėl kontrolės mechanizmo… vėl tų paslaugų neteikti arba jas vėl kažkur nukišti į pogrindį?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Artūrai, už klausimą. Aš tik noriu pasakyti, kad tos paslaugos jau ir dabar yra teikiamos, tiesiog jų neteikia tie specialistai, kurie akivaizdžiai pagal savo pasirengimą, matyt, tą galėtų daryti daugiausia. Niekas, matyt, neprieštarautų, kad tų paslaugų teikėjų ratas būtų išplėstas kompetentingiausiais specialistais.

O kas vykdo priežiūrą ir licencijavimą? Tai tas, kas ir numatyta dėl kitų papildomosios ir alternatyviosios medicinos paslaugas teikiančių specialistų, – Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis, ruošiasi I. Pakarklytė.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Jūs minėjote, gerbiama Jurgita, kad 14 asmenų šiandien dirba gyvūnų terapijos srityje, bet ar jums žinomi kokie nors moksliniai tyrimai, kurie pasakytų, kad ši terapijos rūšis yra kur kas efektyvesnė ir pigesnė negu, sakysime, iki šiol naudojamos vadinamosios tradicinės formos? Ir kiek tų specialistų, remiantis moksliniais tyrimais, mums reikėtų Lietuvoje? Koks būtų ekonominis efektas ir kiek mums reikėtų investuoti, kad ne tik gyvūnų terapeutų, bet ir kitų sričių terapeutų mes rengtume, nes jie iš tikrųjų šiandien, pasaulis mato, yra kur kas efektyvesni, kur kas pigesni ir kartais prieinamesni? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Dainiau, už klausimą. Man atrodo, jau pati veiklos sritis ir pats įstatymo pavadinimas nusako, kad tai yra papildomoji veikla, kad jinai daugeliu atvejų negali pakeisti tradicinės medicinos, tačiau gali būti labai reikšmingas indėlis siekiant žmogaus sveikatos. Manau, kad turėtume išnaudoti visas – ir tradicines, ir netradicines, ir papildomąsias – sveikatinimo rūšis, gydymo būdus, na, kad Lietuvos žmonės jaustųsi geriau. Nors aš visada pritariu jums, kai jūs sakote, kad verčiausia investuoti į profilaktiką, kad nereikėtų gydyti. Kuo daugiau profilaktikos, tuo mažiau gydymo.

PIRMININKĖ. Klausia I. Pakarklytė. Ir paskutinis klaus K. Mažeika.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties labai keista, kad iki šiol nebuvo tokios nuostatos, nes gyvūnų terapija nėra jokia naujiena. Žinau, kad ir, na, Europos Sąjungos daugelis šalių taiko gana plačiai.

Dar viena spraga, kurią mes Lietuvoje turime, tai yra šunų vedlių rengimas. Realiai visi šunys asistentai, kurie, na, Lietuvoje darbuojasi, yra rengiami kitose šalyse. Kad ir Latvijoje turime aiškią tą rengimo sistemą. Tai kaip, ar šis projektas paskatintų, padėtų, ar nepadėtų? Gal buvo galima teikiant šitą apsvarstyti ir konkrečiai šunų asistentų, šunų vedlių dalį, nes mes vis dėlto, sakau, Lietuvoje nelabai turime to rengimo?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Ieva, už klausimą. Šiuo metu ir Lietuvoje yra taikoma gyvūnų asistuojamoji terapija, mes turime ir kaniterapeutų, ir hipoterapeutų, ir su delfinais dirbančių žmonių. Tiktai tiek, kad jų turime mažokai, tai yra, na, tas 14 žmonių, man atrodo, neaprėpia viso to, ką galėtume suteikti, juolab kad neaprėpia tų žmonių, kurie kvalifikuotai, kvalifikuočiausiai, drįsčiau teigti, galėtų tas paslaugas teikti.

Bet dėl šunų asistentų, ne, šis įstatymas to neaprėpia, nes mes kalbame apie gydymą, apie terapiją, o šunys asistentai yra pagalbininkai. Bet aš visiškai sutinku su jumis, kad poreikis taip pat yra kur kas didesnis negu dabartinė šunų asistentų pasiūla. Vis dėlto tai nėra šio įstatymo objektas. Bet visiškai sutinku su jumis, kad tikrai reikėtų ir toje srityje susirūpinti, jų rengti kur kas daugiau, kad galėtume, na, pagerinti gyvenimą savo silpnaregiams ir akliesiems.

PIRMININKĖ. Dar buvo užsirašęs klausti K. Mažeika, bet šiuo metu jo salėje nematau. Taigi… Ar ateina K. Mažeika paklausti? Tiek to. Gerai. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. A. Veryga kalba už. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tai, kad kažkas prieš tai projekto nepalaikė, jį nusiplagijavo, nepaneigia paties projekto prasmės, svarbos ir reikalingumo. Mes tikrai nesame, na, opozicijoje tokie, kurie tik dėl to, kad kažką daro projektą nukniaukę valdantieji, balsuotume prieš. Aš tikrai kviečiu visus šį projektą palaikyti. Jis, kaip ir kalbėjau klausdamas kolegės, dabar jau teikiančios projektą, tikrai galėjo būti ir anksčiau priimtas, galėjo būti pakoreguota komitete tai, ko trūko, ar buvo kažkokių trūkumų, kai buvo Teisės departamento pateikta ar panašiai. Deja, to neįvyko, bet tai tik sukuria dar didesnes paskatas mums šiandieną šį projektą palaikyti, nes tų paslaugų laukia labai daug žmonių. Jeigu išsiplės ratas galinčių teikti tokias paslaugas (o tokių specialistų tikrai yra ne vienas ir ne du), nuo to laimės ir pacientai, ir bendruomenė, kuri mokosi šitų dalykų. Nepriklausomai nuo aplinkybių, kviečiu palaikyti šitą projektą, o kolegas noriu paraginti ateityje visgi elgtis protingiau ir nežudyti be reikalo projektų tik dėl to, kad juos teikia opozicija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Kadangi jau yra prasidėjęs balsavimo laikas, apsispręskime balsuodami dėl 1-2 klausimo – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 86, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje.

Prašau. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiama Seimo Pirmininke, atsiprašau, balsavau už, bet nuspaudžiau prieš.

PIRMININKĖ. Gerai. Pasižymėsime dėl protokolo.

10.26 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 50, 54, 67, 135, 136, 138, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 160, 164, 165, 167, 170, 171^{3}, 171^{6}, 175, 180^{7}, 180^{10}, 180^{11}, 180^{25} ir 182 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3896(2) (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3896. Tai yra pateikimo tęsinys. Praėjusiame posėdyje pateikimas beveik įvyko, nes buvo atsakyta į klausimus ir liko tiktai motyvai ir balsavimas. Patikrinkime, ar yra kas nors užsirašęs dėl motyvų. Ne, nėra.

Taigi apsispręskime balsuodami dėl 1-3 klausimo – Seimo statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3896. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 93: už – 51, prieš – 8, susilaikė 34. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.27 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025. Kviečiu pranešėją viceministrą R. Pleškį. Prašau į tribūną.

R. PLEŠKYS. Laba diena. Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Prezidento teikimą, pristatau jums įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektą. Teikimą denonsuoti konvenciją lemia poreikis išnaudoti visas galimybes stiprinti mūsų atgrasymą ir gynybą. Nuo 2010 metų, kai Lietuva tapo konvencijos šalimi, saugumo situacija iš esmės pablogėjo, pasikeitė grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui. Nepateisinamas išprovokuotas ir neteisėtas Rusijos agresijos aktas – karas prieš Ukrainą – yra esminis pokytis. Rusijos pajėgos daugybę kartų pažeidė tarptautinę humanitarinę teisę, vykdydamos beatodairiškas atakas prieš ligonines, greitosios pagalbos automobilius, mokyklas, civilinį turtą ir infrastruktūrą. Neapsakomas kančias patyrė daugybė civilių gyventojų. Rusijos karas prieš Ukrainą rodo, kad veiksmingai pasikeisti kasetinius šaudmenis ir jų gynybinę galią stabdant plataus masto puolimą yra itin sunku. Pakeitus standartinę amuniciją į kasetinę, amunicijos kiekis tam pačiam efektui pasiekti tampa gerokai mažesnis. Mažesnė yra ir logistinė našta. Bendras išlaidas amunicijai būtų galima sumažinti per pusę. Kasetiniai šaudmenys – svarbi priemonė siekiant padidinti gynybos veiksmingumą prieš didelės teritorijos taikinius ir taip apsaugoti Lietuvos teritoriją bei gyventojus. Negalėdama turėti šios amunicijos, mokyti personalą, Lietuva ir jos teritorijoje dislokuoti sąjungininkai riboja savo gynybinius pajėgumus, mažina atgrasymo veiksmingumą, taip suteikdama pranašumą potencialiam agresoriui iš anksto žinoti, kad besiginanti šalis neturi ir negalės panaudoti veiksmingų gynybos priemonių. Iš NATO šalių, kurios ribojasi su Rusija, tik Lietuva ir Norvegija prisijungė prie konvencijos. Jungtinės Amerikos Valstijos, taip pat kitos šalys, su kuriomis Lietuva glaudžiai bendradarbiauja organizuodama gynybą, konvencijoje nedalyvauja.

Net ir pasitraukusi iš konvencijos, Lietuva įsipareigoja ir toliau laikytis pripažintų tarptautinės humanitarinės teisės principų. Labai rimtai vertiname visus įsipareigojimus, susijusius su Ženevos konvencijos ir jos papildomų protokolų įgyvendinimu. Esame įsipareigoję ir laikysimės visuotinai pripažintų teisės normų, susijusių su karo priemonėmis, metodais ir civilių gyventojų apsauga. Be to, imsimės visų būtinų priemonių, kad sušvelnintume bet kokius galimus kasetinių šaudmenų padarinius, pavyzdžiui, užtikrinsime kuo greitesnį nesprogusių šaudmenų sunaikinimą po karinės operacijos. Galimas neigiamas kasetinių šaudmenų poveikis bus sumažintas nustatant atitinkamas jų naudojimo taisykles ir procedūras. Konvencijoje numatyta, kad pasitraukimas iš konvencijos įsigalios tik po 6 mėnesių nuo pranešimo įteikimo depozitarui – Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui. Be to, konvencijoje nustatyta, kad, vykstant ginkluotam konfliktui, Lietuva negalėtų pasitraukti iš konvencijos iki konflikto pabaigos. Atsižvelgus į dabartinę geopolitinę situaciją ir į tai, kad per 6 mėnesius saugumo situacija gali pablogėti, taip pat įvertinus, kad denonsavimas būtų kaip papildomas atgrasymo veiksnys, tikslinga denonsuoti konvenciją kaip įmanoma greičiau. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, siūloma svarstyti ir priimti šį įstatymą skubos tvarka. Ačiū už jūsų dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą klausimą. Jūsų norėtų paklausti 12 Seimo narių. Pirmasis klausia A. Skardžius. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis ministre, išties Sundzi „Karo menas“ skelbia, kad sėkmingiausias mūšis – kuris laimimas be kovos. Jūs dabar bandote,

remdamasis šia Konvencija dėl kasetinių sprogmenų naudojimo, išplėsti tą mūšio lauką. Be abejo, naudojant šiuos sprogmenis kentės ne tik karinė jėga, bet ir civiliai, nes nesirinks kasetiniai sprogmenys, pasėti didžiulėje teritorijoje, savo taikinio. Tai koks poveikis bus civilinei visuomenei vykstant mūšiui naudojant šiuos kasetinius sprogmenis? Aš suprantu, kažkas jų turi sukaupę, juos reikia kažkur panaudoti. Atsiranda bandymų poligonas (Lietuva), ir kaip Jungtinės Tautos į tai reaguos? Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas.

R. PLEŠKYS. Ačiū už jūsų klausimą. Iš tikrųjų, paminėjau ir savo pristatyme, kad pirmiausia šitie ginklai bus naudojami gynybinėms operacijoms vykdyti, kai vyks agresija prieš Lietuvą. Todėl pirmiausia, matyt, dauguma priemonių turėtų būti naudojama, kad apgintume mūsų teritoriją, mūsų gyventojus. Aš jau ir paminėjau dėl to, kad, siūlydami išstoti iš šios konvencijos, mes prisiimame visas atsakomybes dėl tolesnio pripažintų humanitarinės teisės normų ir principų laikymosi, todėl tikrai imsimės visų priemonių. Bet mes sau negalime leisti iš karto, net ir taikos metu, sudaryti mūsų kaip ir potencialiam agresoriui sąlygų, dėl kurių mes patys save pastatome į situaciją, kai net ir dėl gynybos mes turime save apriboti ir surišti savo gebėjimus. Todėl yra siūloma pritarti būtent išstojimui.

PIRMININKĖ. Ž. Pavilionis. Ruošiasi A. Anušauskas.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Labai pritariu visiems jūsų argumentams. Tikiuosi, visi Seimo nariai pritars. Norėčiau pasitikslinti. Kaip jūs ir sakėte, mano žiniomis, Estija, Suomija, Latvija, Lenkija, Rumunija, taip pat ir Ukraina naudoja kasetinius šaudmenis. Kaip jūs manote, kodėl? Ar todėl, kad Rusijos taktika yra būtent nediskriminuojamas civilių žudymas, vaikų žudymas, moterų prievartavimas? Tai yra viskas, ko sau neleidžia civilizuotos kariuomenės, viskas, kas parašyta konvencijose, daroma rusų. Kodėl būtent šios kaimyninės šalys vis dėlto užėmė tokią poziciją, o ne tokią, kokią mes buvome užėmę?

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą. Aš tik noriu patikslinti, kad Ukraina naudoja, bet Estija, Suomija, Latvija, Lenkija, Rumunija šiuo metu nenaudoja, nes nėra konflikto narės. Matyt, jos neprisijungė prie konvencijos, nes matė, kad tai apribos jų galimybę gintis. Žinodamos, puikiai suprasdamos Rusijos kariavimo koncepciją ir jos požiūrį į humanitarinę teisę, į civilių apsaugą, matyt, jau anksčiau nusprendė prie tokios konvencijos nesijungti, nes iš principo, kaip ir minėjau dėl praeito klausimo, apribotų savo galimybes užtikrinti gynybą. Todėl, matyt, mums reikėtų net ir pasekti savo kaimynų pavyzdžiu. Kitų argumentų, kodėl neturėtume prisijungti, matyt, nelabai būtų šioje situacijoje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi K. Mažeika.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Raketa, kuri smogė į Kyjivo vaikų ligoninę, nėra uždrausta tarptautinių konvencijų. Be abejo, Sundzi „Karo meno“ specialistams pasakyčiau, kad ginklo naudojimas priklauso nuo to, kas jį naudoja, kokiu tikslu naudoja. Kasetiniai šaudmenys buvo panaudoti prieš Odesos gyventojus, sugriovė daugybę civilių… ir tai ne karo mūšio laukas. Be abejonės, aš tik noriu pasakyti, kad pasitraukimas yra pirmas žingsnis.

Antras žingsnis – kasetiniai šaudmenys, jų įsigijimas. Kokios perspektyvos? Čia greitų sprendimų nebus.

R. PLEŠKYS. Labai ačiū už klausimą. Galbūt čia šiek tiek užbėgame įvykiams į priekį. Lietuva, kaip buvusi arba esama konvencijos narė, negalėjo ne tik domėtis, mokyti personalą, bet iš principo bandyti šią ginklų rūšį kultivuoti. Galbūt yra kažkoks įdirbis, kažkokios žvalgytuvės, kur galėtume įsigyti tos ginkluotės. Matyt, čia netolimos ateities klausimas, kaip mes kalbėsimės su sąjungininkais, kaip kalbėsimės su tais, kurie įsigiję, greičiausiai jungsimės į bendrus pirkimus su kitomis šalimis ir įsigysime tos ginkluotės. Bet taip pat labai svarbu ir personalo mokymas, kaip elgtis su ta ginkluote.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi G. Surplys.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau paklausti apie vakarykštę situaciją, kai Europos šalys buvo raginamos priimti bendrą sprendimą atsisakyti šių ginklų. Tik trijų balsų persvara, kiek žinau, nebuvo pritarta. Kiekviena šalis individualiai spręs, ar ratifikuoti būtent šią konvenciją, ar neratifikuoti. Tikrai palaikau išėjimą iš šios konvencijos.

Noriu paklausti. Kaip jums atrodo, kodėl toks skirtingas požiūris Europoje į šią konvenciją ir šių šaudmenų naudojimą? Kai kurios šalys turbūt dar žiūri į tai pro rožinius akinius. Kaip įtikinti kitus? Jūs minėjote pirkimus su kitomis šalimis. Galbūt galite pasakyti tą balansą…

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). …kiek yra šalių, kurios planuotų taip daryti? Ačiū.

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų klausimas ir sudėtingas, ir šiek tiek galbūt ne mano kompetencija atsakyti, ką galvoja kitos šalys. Čia galbūt Užsienio reikalų komitetas galėtų panagrinėti. Bet, matyt, tie rožiniai akiniai, kaip jūs minėjote, daugeliu atvejų vis dar yra ir gal užtruks laiko juos nusiimti. Dabar kalbėdamas apie tai, kurios šalys galėjo būti potencialūs Lietuvos partneriai, irgi turbūt vėlgi negalėsiu tiksliai atsakyti šiuo metu į tą klausimą, nes tai tikrai ne mano kompetencijos sritis. Bet mažių mažiausiai turbūt kaimynai, kaimyninės šalys, Jungtinės Amerikos Valstijos, mūsų pagrindiniai partneriai, su kuriais mes organizuosime savo gynybą, su kuriais mes bendradarbiaujame rengdami savo gynybos planus, matyt, mums ir padės.

PIRMININKĖ. Klausia G. Surplys. Ruošiasi V. Semeška.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Ačiū už pranešimą. Iš tikrųjų atrodo, kad idealistiniai norai nesutampa su tikrove, nes kai mes matome tuos brutalius Rusijos supratimo apie XXI amžiaus karą veiksmus, klausimų dėl pasitraukimo iš šios konvencijos nekyla. Bet iš principo aš norėjau užduoti panašų klausimą į tą, kurį prieš tai kolegos uždavė. Nežinau, kiek jūs galėsite atsakyti, bet, jeigu pažiūrėtume į tų ratifikavusių Oslo konvenciją šalių žemėlapį, tai mes, Lietuva, esame vieni, aplink mus – Latvija, Estija, Lenkija neratifikavo. Gal galite pasakyti, kodėl taip nutiko? Ir čia vėlgi grįžtu prie to paties, būtų įdomu žinoti kontekstą, kaip mes atrodysime po metų ar dvejų? Ar kitos Europos Sąjungos, NATO valstybės irgi planuoja pasitraukti iš tos konvencijos, kuri akivaizdžiai negalioja Rusijai ir akivaizdžiai silpnina mūsų gynybinius pajėgumus?

R. PLEŠKYS. Dar kartą dėkui už klausimą. Iš tikrųjų, kaip anksčiau atsakydamas ir minėjau, tikrai nesijaučiu kompetentingas atsakyti apie kitas šalis. Bet, kaip ir minėjau savo pristatymo metu, iš tų šalių, kurios turi sieną su Rusija, be Lietuvos, yra dar Norvegija, kuri taip pat yra ir mūsų gynybinių planų dalis, yra ir priešakinės pajėgos, kurios yra Lietuvoje ir taip pat turi Norvegijos karių savo sudėtyje. Todėl manau, kad būtent tos šalys, kurios bus įsitraukusios į kolektyvinę gynybą, ypač tas liečia daugiau NATO rytinį flangą, tikrai pasvarstys ir tokius sprendimus galbūt netolimoje ateityje priims.

Dėl kitų šalių, Europos, galbūt čia būtų spekuliacijos toliau kalbėti, nes galbūt jų yra kitokie ketinimai. Vis tiek, kad ir kaip ten būtų, pasikeitus saugumo situacijai, kiekviena šalis individualiai vertina, kiek jinai turėtų pakeisti savo požiūrį, pakeisti savo vienų ar kitų ginklų ar susitarimų politiką. Taigi todėl, matyt, čia dabar vėlgi spekuliacijos būtų, kas būtų, jeigu būtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 10 minučių baigėsi, tačiau dar nemažai Seimo narių norėtų paklausti, tai pratęsiu laiką, kad tie, kurie užsirašė, paklaustų. V. Semeška. Ruošiasi A. Širinskienė.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, kad leidote paklausti. Gerbiamas pranešėjau, tai tikrai yra labai efektyvi teritorijos gynybos priemonė. Galbūt nuramintumėte visuomenę ir pasakytumėte, kiek paveikia vakarietiški kasetiniai šaudmenys šūvio metu arba jau sprogimo metu, lyginant su rusiškais, nes tai tikrai kelia nerimą?

Ir kitas dalykas, kitas sudėtinis klausimas. Visiškai neseniai, pateikus šią idėją dar buvusiam krašto apsaugos ministrui, prezidentūra buvo kategoriškai prieš, kad būtų denonsuota ši konvencija. Kas nutiko tokio, kad pasikeitė prezidentūros nuomonė? Ar pavyko karininkams įrodyti, ar kas čia nutiko tokio? Ačiū.

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą. Dėl prezidentūros tikrai neatsakysiu, nes neturiu tokios informacijos, kas nutiko, bet, matyt, pavyko susitarti. O dėl pačių vakarietiškų ir rusiškų šaudmenų skirtumo, tai iš tikrųjų vakarietiški šaudmenys yra daug modernesni. Pirmiausia, kai buvo klausimas dėl to, kas nutiks civiliams gyventojams, tai vakarietiški šaudmenys paprastai susinaikina po to, kai jie yra iššaunami, po kurio laiko, arba kitaip jau užstatomas yra, kaip sakyti, tas sprogdiklis, o sovietiniai rusų gamybos šaudmenys kaip tik tokių dalykų neturi. Taigi ta grėsmė civiliams gyventojams yra daug didesnė naudojant rusiško tipo šaudmenis negu vakarietiškus. Čia

visomis prasmėmis yra tikrai daug saugesnis ir pranašesnis variantas, žiūrint į tai, kas daugiau susiję su civilių gyventojų apsauga.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi J. Urbanavičius.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš nežinau, ar jūs sekate tas teisininkų diskusijas, kurios vyksta šiuo metu dėl konvencijos denonsavimo. Vienas iš tokių diskusinių straipsnių šią savaitę pasirodė ir LRT portale. Diskusija vyksta dėl to, kad kadangi šita konvencija yra humanitarinės teisės dalis, tarptautinėje teisėje jau linkstama manyti, kad humanitarinė teisė yra paprotinė teisė, tai, kaip žinome, tarptautinis paprotys iš esmės gali būti ir išlieka nerašytas, netgi jeigu yra konvencija denonsuojama. Kitaip tariant, teisininkai diskutuoja, kad iš esmės konvencijos denonsavimas jau galbūt nepanaikina valstybės įsipareigojimo netaikyti kasetinių šaudmenų dėl to, kad tas netaikymas, kaip kitos normos, kaip, tarkime, nešaudymas į civilius gyventojus, jau yra tapę papročio dalimi. Tai ar jūs matėte diskusiją, ar jūs vertinote, kai teikėte denonsuoti, ir kaip jūs manote, kaip situacija gali, tarkime, rutuliotis Jungtinėse Tautose, kurios jau taip pat yra pasisakiusios, kad, tarkime, Pilietinių ir politinių teisių pakto denonsuoti yra neįmanoma, kad normos vis tiek liktų galioti valstybėje?

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą. Tai pirmiausia pasakysiu, kad tikrai nedalyvavau ir negirdėjau, ir neturiu teisinio pagrindo, kad galėčiau geriau dalyvauti arba klausyti tokių diskusijų. Tačiau iš principo net jeigu ta paprotinė teisė ir yra, aš manau, kad jeigu šalis pasako, kad jinai nebesilaikys šito ankstesnio įsipareigojimo, tai yra iš principo vienas iš elementų, ir čia aš pabrėžiau savo pristatyme, tai yra tas elementas, kai yra atgrasomasis veiksnys. Daugiau kalbu apie potencialų agresorių, kadangi jisai žinos, kad Lietuva yra pasisakiusi, kad jinai nesilaikys. Kadangi Rusija pati nėra šitos konvencijos dalyvė, tai turėtų gana tiesiai suprasti, kad Lietuva nesilaikys. Ir čia, matyt, pagrindinis faktorius yra, o kaip toliau plėtosis šitas teisinis paprotys ar paprotinė teisė, kad kitos šalys irgi… Aš manau, čia vėlgi turbūt ne mano kompetencija diskutuoti, bet manau, kad tiktai ateitis parodys, kaip mes toliau judėsime su šitais ir kaip mūsų didieji agresoriai toliau laikysis tų konvencijų.

PIRMININKĖ. Klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi M. Matijošaitis.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, paklausė mano klausimo, tai aš neklausiu.

PIRMININKĖ. Klausia M. Matijošaitis. Ruošiasi V. Juozapaitis.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš priešais jus. Priešas mūsų, kuris pats prisistato esantis mūsų priešu, negerbia nei tarptautinės teisės normų, nei moralės normų, nei konvencijų – tą matėme ir paskutinėmis dienomis po darželio bombardavimo, onkologinių ligonių, civilių bombardavimo. Ir mes turime geopolitinę situaciją, kad kartais net ir tie tam tikri žmogaus teisių principai ir sutartys, kurias kažkada pasirašėme, turėtų būti peržvelgiami. Dėl to aš labai palaikau šią iniciatyvą ir manau, kad laikas atėjo. Būtent gal paminėkime, kas nebuvo paminėta, kad to reikia tam, kad prasidėtų pirkimai, atsistotume į eilę, nes gynybos industrijos, na, pasiūla šlubuoja, buksuoja ir dėl to turbūt mes tai darysime skubos tvarka. Dėl to aš tai palaikau. Bet gal galite konkrečiai pristatyti, kodėl mes truputį šventesni už popiežių ir vis dėlto kartu su Norvegija tarp NATO šalių mes? Kodėl būtent Lietuva prisijungė prie šitos konvencijos?

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą, tikrai neatsakyčiau, nes šitoje salėje, matyt, ir buvo tos iniciatyvos prisijungti ankstesniais metais. Matyt, tuo metu buvo tokia geopolitinė ir grėsmių situacija. Aš norėčiau tik papildyti, ką jūs paminėjote. Vienas dalykas yra atsistoti į pirkimų eilę, bet lygiai taip pat reikia lygiagrečiai, na, rengti žmones, rengti personalą, nes tai yra iš principo šiek tiek kitoks ginklas ir reikia pasirengti, kad tokį ginklą galėtume įvaldyti, tai iš tikrųjų reikia ir žmones parengti atitinkamai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi L. Nagienė.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gal čia ne tiek klausimas, kiek replika, nes neturėsiu galimybės dėl motyvų pasisakyti. Be jokios abejonės, absoliučiai pritariu šios konvencijos denonsavimui. Ir galbūt paklausiu jūsų, ar jūsų nestebina, kad Lietuvos Respublikos Seime atsiranda vis dėlto Tautos atstovų, kuriems kaip nors kitaip atrodo, negu sveikas protas šiandien sako? Kalbant apie paprotinę teisę, čia mes kaip tik demonstruojame, kad mes esame absoliučiai ir teisės šalinin-

kai, ir turėdami tokius apribojimus negalėtume sau leisti panaudoti tokio ginklo, kurį absoliučiai be jokių suvaržymų rusofašistinis žvėris naudoja, ir mes esame pastatyti prieš faktą. Be jokios abejonės, kad pritariame. Kviečiu ir kitus Seimo narius vis dėlto apsispręsti teigiamai ir pasitikėti ir mūsų Krašto apsaugos ministerija, ir mūsų kariuomenės poreikiais.

Gal klausimas, ar jūsų nestebina, kad kažkas gali nepritarti ir ieško kabliukų to nedaryti?

R. PLEŠKYS. Ačiū už klausimą. Tikrai nežinau, kaip čia ir atsakyti, nes manau, kad Lietuvoje galimos įvairios nuomonės ir jų reiškimas. Dėl to dabar… Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, kuris pristatėte, aš tiesiog prieš jus sėdžiu. Žinote, aš pasižiūrėjau, kada mes pasirašėme šitą konvenciją, įstojome, – 2010 metais. 2008 metų gruodžio mėnesį jinai buvo paskelbta. Man truputėlį keista. Geopolitinė situacija visame pasaulyje buvo tokia, tokia situacija. Jūs dabar teikiate projektą, analizę vis tiek padarėte, kad kažką mes, motyvą teikdami ir pristatydami Seime, tokiu atveju aiškinome, kodėl privalome įstoti. Dabar pasikeitė. Aš asmeniškai tikrai palaikysiu. Labai gaila, kolega pasakė, kad čia yra tokių, kurie net nepalaikys, bet pamatysime balsavimą. Aš nebėgu priekyje traukinio, bet aš manau, kad tikrai visi suprantame, kokia situacija. Kodėl tada, tuo momentu, Pabaltijo šalys, kurios yra šalia Baltijos jūros, šalia Rusijos sienos…

PIRMININKĖ. Laikas!

L. NAGIENĖ (*DFVL*). …jos nestojo, nepalaikė, neratifikavo tos konvencijos? Darėte analizę. Kaip jūs manote, kodėl?

R. PLEŠKYS. Aš tuo metu šiek tiek kitokia veikla užsiėmiau, todėl sunku pasakyti. Galimai, kadangi tada, tuo metu, vis dar buvo bandoma, kad Rusija galėtų būti partneris tiek Europoje, tiek NATO kontekste. Bet nežinau, matyt, mūsų šalis tokia yra, kad mes visur norime būti pirmi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar motyvai. Dėkoju. Motyvai. A. Anušauskas kalba už. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, išties aš manau, kad svarbus sprendimas. Demokratinėje valstybėje konvencijos ratifikuojamos ir denonsuojamos Seime. Keičiantis geopolitinei situacijai, mes esame priversti priimti tokį sprendimą turėdami galvoje savo ginkluotųjų pajėgų stiprinimo perspektyvą. Kasetiniai šaudmenys, tie, kuriuos gamina demokratinės valstybės, yra visai kitos kokybės ir tenai nesprogusių dalių skaičius yra minimalus. Tų, kuriuos Rusija naudoja Ukrainoje, susprogstančių dalių skaičius viršija trečdalį. Jūs galite įsivaizduoti, kad konvencija savo laiku buvo sudaroma turint galvoje būtent tas aplinkybes, bet technologijos keitėsi. Lietuva turi turėti tas galimybes, ypač naudodama savaeigę artileriją, kuomet tokių šaudmenų reikėtų stabdant dideles agresoriaus pajėgas 10–20 kartų mažiau ir iššauti atitinkamai mažesnį kiekį, negu reikėtų įprastinės amunicijos. Žinoma, bus nemenkas iššūkis įsigyti tokios amunicijos, nes Europoje gamintojų neliko. Jos gamintojai yra Azijoje arba Jungtinės Amerikos Valstijos, bet vis dėlto, aš manau, pirmą žingsnį reikia žengti ir žiūrėti Lietuvos gynybinių interesų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Prieš tai kalbėjęs Seimo narys, kolega iš valdančiųjų, aiškiai įvardino, kad Europoje tokių kasetinių sprogmenų gamintojų nėra likę. Taip pat yra akivaizdu, kad mes turime Ženevos konvenciją. Šio pobūdžio priemonės yra labai pavojingos civiliams, dėl to ir buvo priimta Ženevos konvencija, kuri draudžia kasetinių sprogmenų naudojimą. Akivaizdu, kad karo Ukrainoje lauke mes matome karinių ekspertų pasisakymų, kad jokio, sakykime, nei lūžio, nei pranašumo kasetinių šaudmenų naudojimas tame kare nei Ukrainos pusėje, nei Rusijos pusėje nesuteikia. Vadinasi, tokiai mažai valstybei kaip Lietuva atsisakyti Ženevos konvencijos, tokiu būdu kelti grėsmę būtent visų pirma civiliams žmonėms, nes tie sprogmenys tikrai yra labai pavojingi civiliams žmonėms, dėl to tokia konvencija ir buvo tarptautiniu mastu priimta, būtų tikrai, mano požiūriu, klaidingas žingsnis.

Karas Ukrainoje rodo, kad visai kitos ginkluotės rūšys duoda efektą ir kad reikėtų kalbėti apie atskiras kariuomenės rūšis, tokias kaip dronų atskirus padalinius, kad būtų išmokyti kariai ir karininkai, kad jie galėtų veikti operatyviai ir jau kaip jungtiniai. Todėl aš tikrai raginčiau šio

sprendimo ir siūlymo nepalaikyti, jį atmesti, nes mums, kaip civilizuotai vakarietiškai valstybei, civilių sveikata turėtų būti esminis rūpestis ir prioritetas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 99, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Kolegos, atkreipiu dėmesį, kad siūlomas kaip pagrindinis Užsienio reikalų komitetas. Respublikos Prezidentas siūlo taikyti skubos tvarką ir svarstyti kitą antradienį. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pritarta.

A. Anušauskas – replika po balsavimo.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Kad visi suprastume vienodai, ką mes denonsuojame, tai vis dėlto denonsuojame dalyvavimą Oslo konvencijoje – ne Ženevos.

PIRMININKĖ. Taip.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ženevos humanitarinėje konvencijoje mes iš tikrųjų kaip buvome, taip ir liekame.

PIRMININKĖ. Dėkoju už patikslinimą. Toliau svarstysime darbotvarkės 1-5.1 klausimą.

10.58 val.

Informaciniai pranešimai

Tik atkreipiu, kolegos, jūsų dėmesį, kad yra gautas pareiškimas dėl prisijungimo prie Lietuvos regionų partijos frakcijos. A. Mazuronis nuo šios dienos tampa tos frakcijos nariu. Šiam žingsniui Regionų partijos frakcija pritarė bendru sutarimu.

10.58 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100(3) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Želdynų įstatymo keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100. Čia buvo padaryta pertrauka pagal Seimo statuto 158 straipsnį. Taigi turime apsispręsti tik dėl 12 straipsnio. Kviečiu komiteto pranešėją J. Urbanavičių pristatyti komiteto nuomonę dėl 12 straipsnio. Yra gauta Aplinkos apsaugos komiteto pataisa. Prašau pristatyti ją bei komiteto nuomonę.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Aplinkos apsaugos komitetas svarstė ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 12 straipsniui su pasiūlymu, suredaguotam pagal Aplinkos apsaugos komiteto pasiūlymą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Motyvai dėl viso? Tai yra priėmimo stadija, dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritariate Želdynų įstatymo pakeitimo projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3100) priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, kol svarstėme šį klausimą, gavome dar vieną Seimo nario pareiškimą dėl prisijungimo prie Regionų partijos frakcijos. Šį kartą V. Bukauskas praneša mums, kad prisijungia prie Regionų partijos frakcijos. Šitam dalykui yra pritarta bendru sutarimu. Žiūrėsime, ar šiandien dar bus panašių pareiškimų.

11.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3101(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3101. Jį sudaro du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pataisa, ji yra visiškai redakcinio pobūdžio ir jai komitetas pritarė bendru sutarimu. Ar galėtume pritarti visam 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime. Kas pritariate 1-5.2 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 84, prieš – 1, susilaikė 20. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3101) priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro… Čia yra viena kita pastaba, todėl vis dėlto pakviesiu gerbiamą M. Lingę į tribūną, kad pristatytų tuos straipsnius, dėl kurių yra pataisų. Dėl straipsnių nuo 1 iki 8 pasiūlymų nėra. Ar galėtume kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 9 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamento pastaba yra iš dviejų dalių. Mes siūlome pritarti iš dalies: pritarti tai daliai, kur siūloma papildyti, kad minimos sąvokos „klientų ir kitų asmeninių skundų nagrinėjimas“. Vienu atveju yra minima tiktai „klientų“. Kad neiškristų „ir kitų asmenų skundai“, siūlome suvienodinti tas sąvokas ir visame įstatyme patikslinti, kad būtų nagrinėjami ir kitų asmenų skundai. Komitetas nepritarė tai daliai, kur Teisės departamentas siūlo nurodyti, kad skundai yra nagrinėjami pateikiant nuorodą į ankstesnę straipsnio dalį. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad 9 straipsnio 1 dalies tvarka numato, kaip yra nagrinėjami ginčai, o 2 dalis – kaip yra nagrinėjami skundai. Kadangi skiriasi skundų ir ginčų nagrinėjimo tvarka, negalima iš vieno straipsnio pateikti nuorodos į kitą dalį, nes tos tvarkos skiriasi. Todėl pritarta iš dalies, bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 9 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 10 iki 22 pasiūlymų nėra gauta, ar galėtume… Dėl straipsnių nuo 10 iki 21 pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 22 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamento pastaba pasikartos ir didžiojoje lydimųjų dalyje. Tiesiog trumpai pakomentuoju, kad siūloma atsisakyti nuostatos dėl įsigaliojimo terminų, minint sąvokas „nuo oficialaus paskelbimo momento“, tiesiog pažymint, kad tai prieštarautų Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 1 daliai, nustatančiai, kad norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame įstatyme, teisės akte, nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data. Tai tiesiog yra atsisakoma tos sąvokos ir yra įtvirtinama, kada konkrečiai įsigalioja įstatymas pagal Teisėkūros…

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 22 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taip pat yra priedas, dėl jo yra Teisės departamento viena trumputė pastaba. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Vienas perteklinis žodis. Siūloma atsisakyti paskutinio reglamento, paskutinio keitimo, nes reglamentas buvo keistas tik vieną kartą, tai nėra būtinybės nurodyti, kad paskutinis keitimas. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti suredaguotam priedui bendru sutarimu? Ačiū, viskas aptarta. Dėkoju pranešėjui. D. Kepenis norėtų pasisakyti.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkui. Paskutinio balsavimo metu susilaikiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. Mes pasižymėsime dėl protokolo. Taigi, dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl Kriptoturto rinkų įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3851) priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43, 43[7], 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3852(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo lydimasis projektas Nr. XIVP-3852. Šį pakeitimą sudaro… Taip, dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, jau kaip ir pagrindiniame įstatyme, – dėl „paskutinio reglamento keitimo“, tai siūlome atsisakyti perteklinio žodžio.

PIRMININKĖ. Ar galėtume suredaguotam 6 straipsniui pritarti? Dėkui, pritarta.

Dėl 7 straipsnio taip pat yra viena pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip pat buvo įsigaliojimo nuostatose atsisakyti „nuo paskelbimo momento“, vėl pagal tą patį Teisėkūros pagrindų įstatymą.

Ir dar buvo viena Teisės departamento dalis, kuri nebėra aktuali, kadangi jau suredaguotas ir įregistruotas antrasis įstatymo variantas aprėpia šios pastabos esmę. Pritariame iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3852) priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3853(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.3 klausimas – Bankų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3853.

Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Atsisakoma nuostatos „nuo oficialaus paskelbimo momento“, pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą redaguojame. Pritariame bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime dėl 1-6.3 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3853) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3854(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3854. Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė Teisės departamento pastabai, kuria siūloma atsisakyti „nuo oficialaus paskelbimo momento“ ir suredaguoti pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3854) priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36^1 straipsniu ir 25^1, 25^3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3855(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.5 klausimas – lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3855. Čia dėl straipsnių nuo 1 iki 17 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš šių straipsnių? Dėkoju. Pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Viena pastaba iš dviejų dalių: vienoje šiek tiek papildomi praleisti straipsnių numeracijos pavadinimai, o antroji jau pasikartojanti – „nuo oficialaus paskelbimo momento“, tos nuostatos atsisakome, redaguojame pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą ir visiškai pritariame Teisės departamento pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti šiam suredaguotam straipsniui? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3855) priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25^3 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3856(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.6 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3856.

Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3856) priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13, 14 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3857(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.7 klausimas – Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3857.

Dėl straipsnių nuo 1 iki 6 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Tai yra ta pati pasikartojanti, kaip ir dėl kitų lydimųjų įstatymų, dėl įsigaliojimo nuostatos – atsisakoma nuostatos „nuo oficialaus paskelbimo momento“. Pritariame, suredaguojame pagal Teisės departamentą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3857) priimtas. (*Gongas*)

11.12 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3858(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.8 klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3858.

Jį sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3858) priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3859(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6.9 klausimas – lydimasis Centrinių kredito unijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3859.

Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai. Dėl pirmų dviejų straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio, matyt, analogiška Teisės departamento pastaba, ar ne?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip. Redaguojame pagal įsigaliojimo datą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3859) priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15[4], 15[5], 29, 30, 41[1], 41[2], 41[3], 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3860(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.10 klausimas – lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3860.

Pakeitimą sudaro 20 straipsnių. Pasiūlymų nėra gauta nė dėl vieno. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl 1-6.10 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 100, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3860) priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3861(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.11 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3861. Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsavimu dėl 1-6.11 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 100, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3861) priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41 ir 41[1] straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3862(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.12 klausimas – Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3862. Jį sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3862) priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3863(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.13 klausimas – Mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3863. Pakeitimą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsavimu dėl 1-6.13 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3863) priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3864(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.14 klausimas – Finansinės apskaitos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3864. Pakeitimą sudaro trys straipsniai. Dėl pirmų dviejų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl trečiojo analogiška pataisa, kaip ir anksčiau, ar ne? Matau…

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Šiek tiek kita pastaba, bet visiškai redakcinio, tekstinio pobūdžio: „išskyrus 3 dalį“ tiesiog siūloma papildyti – „išskyrus šio straipsnio 3 dalį“. Tai redakcinis pataisymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 3 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsavimu.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3864) priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21^1, 22, 23, 25, 25^1, 25^2, 25^3, 26^3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3866(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.15 klausimas – Finansinio tvarumo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3866. Pakeitimą sudaro devyni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas XIVP-3866) priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-6.16 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867. Jį sudaro tik vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3867) priimtas. (*Gongas*)

Toliau 1-6.16 klausimas, tai yra paskutinis lydimasis iš šio paketo, – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867. Sekundėlę, mes jį priėmėme.

Gerai, šitas paketas jau baigtas.

11.20 val.

Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810(2)ES (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810. Vėlgi kviečiu M. Lingę į tribūną, nes čia bus viena kita pataisa. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra trys Teisės departamento pataisos. Prašau pristatyti jas ir komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Čia atkreipiu dėmesį, kad iš esmės ši pastaba atsikartos ir bus koreguojama pagal tai likusiose įstatymo nuostatose ir straipsniuose. Teisės departamentas pažymi, kad vartojamos sąvokos „neveiksnios kredito sutarties pirkimas“, „sutarties pirkimas“ turėtų būti paaiškintos ir praplėstos, jeigu jos yra vartojamos, tačiau kartu Teisės departamentas pažymi, kad projekte siūlomas nustatyti kredito teisių pirkimas pagal neveiksnią kredito sutartį yra gana aiškus ir suprantamas. Komitetas priėmė sprendimą iš dalies pritarti Teisės departamento pastabai ir nesiimti atskirai aiškinti sąvokų, o tiesiog atsisakyti jų ten, kur ir taip yra aiškiai išdėstomos nuostatos ir kai veiktų be tų sąvokų minėjimo, nes visais atvejais kreditoriaus teisės yra perkamos pagal neveiksnią kredito sutartį. Iš įstatymo visur yra išbraukiamos tos nuostatos, kur perteklinai yra minimos šios sąvokos.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, 3 straipsnis. Tikslinamas įstatymo pavadinimas, nes įstatymas, kuris yra minimas šiame projekte, buvo pakeistas birželio 25 dieną Seime, todėl yra naudojamas patikslintas įstatymo pavadinimas. Pritariame šitai pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti visam straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti kiekvienam bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 10 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Atsikartojančios. Kadangi jau pritarėme toms dėl išbraukimo, dėl minimų neveiksnios kredito sutarties sąvokų, tai tie patys argumentai galiotų ir dėl šių pakeitimų. Pritariame iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar 10 straipsniui galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 11 straipsnio taip pat yra komiteto, atsiprašau, Teisės departamento pastaba.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Analogiška pastaba prieš tai buvusiai, redaguojame nuosekliai.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 11 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 12 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip pat analogiškai atsisakome minėjimo tų sąvokų, kurios laikomos perteklinėmis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 12 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 13 iki 18 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 19 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Analogiška, taip pat atsisakoma tos perteklinės sąvokos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 19 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 20 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Analogiška pastaba. Pritariame iš dalies, kaip ir prieš tai buvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 20 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 21 straipsnio vėl ta pati situacija kartojasi, yra Teisės departamento pastaba. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, jau aptarta ji yra? Ačiū, pritarta. Dėl 22 straipsnio vėlgi tie patys argumentai galioja dėl Teisės departamento pastabos. Ar galėtume pritarti 22 straipsniui? Pritarta. Dėl 23 straipsnio taip pat analogiški komiteto argumentai dėl pastabos. Ar galėtume 23 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 24 iki 33 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Ačiū, pritarta. Dėl 34 straipsnio, matyt, yra analogiška situacija dėl Teisės departamento pastabos.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 34 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 35 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 36 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba ir analogiški komiteto argumentai. Ar galėtume pritarti straipsniui? Pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų… Atsiprašau, yra priedas. Ar priedui galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl 1-7.1 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3810) priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22[1] straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3811(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – lydimasis Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo bei priedo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3811. Tą pakeitimą sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3811) priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3812(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3812. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Tiksliname pagal Teisės departamento pastabą šiame projekte minimo įstatymo pavadinimą. Jis buvo pakeistas Seime birželio 25 dieną, todėl reikia atnaujinti pagal dabar jau priimto įstatymo galiojantį pavadinimą.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Toliau dėl straipsnių nuo 2 iki 6 pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl 1-7.3 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3812) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3814(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-7.4 klausimas – Juridinių asmenų nemokumo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3814. Sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3814) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(3) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-7.5 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-3976. Tik atkreipiu dėmesį, kad tai yra svarstymo stadija, o ne priėmimas, kaip šių ankstesnių lydimųjų. Prašau. Komiteto pirmininkas pristatys komiteto išvadą.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas liepos 8 dieną apsvarstė šį įstatymo projektą. Jisai yra lydimasis. Jisai buvo pateiktas papildomai, kadangi reikėjo keisti pakeitimo įstatymą, kuris buvo priimtas Seime, suderinti nuostatas. Tam, kad neįsigaliotų skirtingi reguliavimai ir skirtingos tos pačios įstatymo nuostatos, buvo papildomai pateiktas šis projektas. Komitetas priėmė išvadą pritarti iniciatorių pateiktam, komiteto patobulintam įstatymo projektui. Ir 2 punktu prašo, kad paketą pasivytų, svarstyti skubos tvarka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Balsuokime dėl 1-7.5 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 105: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

Biudžeto ir finansų komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.30 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių ir taip toliau įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831. Kviečiu pranešėją A. Pocių į tribūną. Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Pradėsime aptarimą pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio, kuris yra bendras straipsnis, naujai dėstant visą projektą, jau toliau dėl naujai dėstomo projekto 1 straipsnio pastabų nėra, niekas nereikalauja dėl jo atskirai balsuoti.

Dėl 2 straipsnio yra A. Pociaus pasiūlymų. Prašau apie juos informuoti ir išsakyti komiteto poziciją.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, labai paprastas pasiūlymas, tiksliau, du pasiūlymai. Kadangi Lietuvos kariuomenė transformuojasi, į Lietuvą atvyksta pastiprinimo pajėgos, kaip žinome, ateina vokiečių brigada, didėja poreikis tam tikrų karinių vienetų, kurie vykdys ir aptarnaujančias funkcijas. Taigi, kaip žinome, į Šiaulių aviacijos bazę taip pat atvyksta ne tik NATO oro policiją vykdantys vienetai, bet atvyksta ir tam tikri vienetai, kurie dalyvauja įvairiose pratybose. Ateityje, jeigu mes matome perspektyvą, kad nuo NATO oro policijos misijos pereisime prie oro gynybos užduočių, auga būtent ir poreikis, kad Ginkluotės ir technikos remonto depas išaugtų į didesnį vienetą. Todėl ir pirmas mano pasiūlymas yra Karinių oro pajėgų struktūrą papildyti būtent jau kaip karinį vienetą, kuris būtų atitinkantis karinio vieneto dydį, tai yra Ginkluotės ir technikos remonto depas.

Antras pasiūlymas yra Logistikos valdybos struktūrą papildyti Depų tarnyba. Ta Depų tarnyba yra mažesnio pajėgumo, bet vėlgi žiūrint į perspektyvą, į kariuomenės augimą ir būtent dėl sąjungininkų atvykimo reikės kaupti didesnes atsargas. Tam vėlgi Depų tarnyba plečiasi, auga, sandėlių skaičius didėja ir dėl aptarnavimo ji turi išaugti į karinio vieneto lygmenį, tai yra būtent Depų tarnyba.

Tai toks siūlymas. Principinei struktūrai yra pritarta mūsų komitete. Toks mano siūlymas. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Nematau, kad kas nors pageidautų dėl šių pasiūlymų pasisakyti. Skelbiu, kad jam pritariame bendru sutarimu.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Taip pat buvo Teisės departamento pastaba dėl šio straipsnio. Komitetas jai pritarė. Pritariame taip pat bendru sutarimu. Ir pritarsime visam 2 straipsniui bendru sutarimu. Nematau prieštaravimų, pritariame.

Dėl 3 straipsnio – dėl įstatymo įsigaliojimo – buvo Teisės departamento dvi pastabos, joms komitetas pritarė. Taip, jis pakeičia straipsnių numeravimą. Pritariame šiam straipsniui taip pat bendru sutarimu.

Tada dėl viso įstatymo projekto nematau pageidaujančių pasisakyti. O! Yra pageidaujančių. Bet, kolegos, nėra norinčių kalbėti prieš, ar tikrai?.. A. Anušauskas sutinka atsisakyti. Žiūriu į kolegą V. Rakutį – taip pat sutinka. Tada balsuojame dėl šio įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 106, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kitas projektas pagal darbotvarkę turėtų būti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisų projektas ir lydimasis, bet dabar svarstant būtų tam tikrų problemų su terminų išlaikymu, tai kelsime šį projektą į popietinį posėdį. Tada viskas bus gerai. Tęsiame nagrinėjimą projektų, kurie yra įrašyti toliau negu šis projektas.

11.36 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2162(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Du straipsniai, niekas nereikalauja atskirai dėl jų balsuoti. Apsisprendžiame iš karto dėl viso projekto. Vėlgi du užsirašę kalbėti už. D. Griškevičius atsisako, A. Petrošius atsisako. Balsuojame. Balsuojame dėl šio įvardinto įstatymo projekto, ar priimame jį.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2336(2) (*priėmimas*)

Lydimasis – Užimtumo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Du straipsniai, jokių pastabų, pasiūlymų nėra, niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl straipsnių. Apsisprendžiame dėl viso projekto. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 106, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3815(2)ES (*priėmimas*)

Kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Jau čia pranešėją, matyt, reikės kviesti į tribūną, nes yra pastabų dėl atskirų straipsnių. Tai iš karto kalbame apie straipsnius pagal naujai dėstomų įstatymų redakciją. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau pranešėjo pasakyti komiteto poziciją.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, kolegos. Taip: pritarti Teisės departamento pastabai bendru sutarimu, 9 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Tai tokiu atveju fiksuokime, kad pritariame bendru sutarimu 1 straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba. Dėl 2 straipsnio čia jau yra daugiau visko. Tai yra L. Kasčiūno, K. Starkevičiaus, A. Kupčinsko pasiūlymai. Jie susiję ar ne, galbūt pats A. Kupčinskas ir pasakys, nes jis jau tribūnoje. Ar K. Starkevičius nori pristatyti pasiūlymus? Kaip čia jūs sutarę?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tai lyg mes sutarę kartu ir esmė – tiktai išbraukti iš reglamentavimo žodį „registro“ ir būtų „aukščiausio lygio duomenų, vardų registravimo paslaugas teikiantis subjektas“, tiesiog „registro“ yra perteklinis žodis. Ir bendru sutarimu, dalyvaujant 9 komiteto nariams, pritarėme iš dalies.

PIRMININKAS. Tai čia visi pasiūlymai su tuo pačiu susiję ir galėsime dėl jų apsispręsti vienu balsavimu. Ir kokia komiteto pozicija? Čia, matau, pritarta iš dalies. Tai paaiškinkite, ką tai reiškia.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tiesiog buvo sąvokų suderinimas, kad ir kituose įstatymų projektuose, ir tiesiog tas „registro“ yra perteklinis, kaip ir kitose pastabose. Sakykime, kaip kompiuterinės debesijos paslauga, tai „kompiuterinės“ išbraukiama, kad skambėtų ir būtų suderinta kituose įstatymų projektuose.

PIRMININKAS. Taip, čia daug tų pritarimų iš dalies. Iniciatorius, kaip suprantu, tas pritarimas iš dalies, pasiektas komitete, tenkina ir jūs nereikalaujate balsuoti dėl pradinių pasiūlymų varianto?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ne, komitete suderinome.

PIRMININKAS. Aš klausčiau, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto iš dalies pritartiems pasiūlymams, kurių čia nemažai? Pritariame bendru sutarimu ir 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Dėl 3, 4, 5, 6 straipsnių pasiūlymų nėra. Dėl 7 straipsnio yra tų pačių Seimo narių pasiūlymai. Prašysiu, kad A. Kupčinskas pakomentuotų.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tai vėlgi tiksliname sąvoką „duomenų centro paslauga“. Išbraukiama… Patikslinama ir išeina „duomenų centro teikiama paslauga“. Komitetas pritarė iš dalies, bet vėlgi pakartosiu, kad čia derinta ir su kitais įstatymais, ir kad sąvokos būtų analogiškos. Tai pritarta iš dalies, bet visi komiteto nariai, dalyvavę posėdyje, bendru sutarimu pritarė. Mums, iniciatoriams, tinka.

PIRMININKAS. Tai pritariame ir mes Seime bendru sutarimu šiems pasiūlymams. Niekas nereikalauja balsuoti. 7 straipsniui taip pat pritariame bendru sutarimu.

Dėl 8, 9 straipsnių pasiūlymų nėra, niekas dėl jų atskirai balsuoti neprašo.

Dėl 10 straipsnio yra tų pačių Seimo narių pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Patikslinama sąvoka: „kibernetinė erdvė – aplinka, kurią sudaro kompiuteriai ir kita tinklų ir informacinių technologijų įranga ir juose sukuriami ar (ir) jais perduodami skaitmeniniai duomenys“. Bendru sutarimu pritarta. Iniciatoriams tinka.

PIRMININKAS. Tai taip pat pritariame bendru sutarimu šio pasiūlymo komiteto redakcijai ir pritariame bendru sutarimu visam 10 straipsniui.

Dėl 11 straipsnio taip pat yra tų pačių Seimo narių pasiūlymas, tiksliau, du pasiūlymai.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, dėl kibernetinio incidento valdymo vėlgi patikslinimas. Iniciatoriams pritarimas iš dalies tinka, komiteto nariams taip pat. Dalyvavo 9 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu pritariame tam daliniam pasiūlymo pritarimui, kaip suredagavo komitetas, pirmajam. Antrajam pritariame visiškai, ir pritariame 11 straipsniui taip pat bendru sutarimu.

Dėl 12 straipsnio vėlgi yra minėtų Seimo narių pasiūlymas, tiksliau, vėl du pasiūlymai.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tie patys trys iniciatoriai ir išbraukiama sąvoka „ir kuris turi būti išreikštas“. Tiesiog patikslinama čia, tikslinant ir su Krašto apsaugos ministerija. Iniciatoriams tinka, nors komitete išreikšta „pritarti iš dalies“, bet visi dalyvavę 9 komiteto nariai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame bendru sutarimu šiems pasiūlymams su daliniu komiteto pritarimu ir 12 straipsniui pritariame bendru sutarimu.

Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento kelios pastabos. Jūs pasakysite, čia skirtinga komiteto pozicija dėl jų, ir minėtų Seimo narių pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tuoj pat.

PIRMININKAS. Dėl 13 straipsnio.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). 13 straipsniui pritarta.

PIRMININKAS. Pritarta antram Teisės departamento pasiūlymui, o pirmam vis dėlto nepritarta. Gal galite paaiškinti ir jūsų pasiūlymo…

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komiteto argumentai. Kibernetinio saugumo informacinės sistemos paskirtis nustatyta keičiamo įstatymo 19 straipsnyje ir apima septynis skirtingus uždavinius, tarp jų – ir registruoti Kibernetinio saugumo subjektų registro objektus ir tvarkyti duomenis. Tai reiškia, kad kibernetinio saugumo informacinė sistema bei kitų tik jai būdingų funkcijų apimtis ir registro informacinei sistemai būdingos funkcijos, tiek su ja susiję registro objektai registraciją atitinka. Manytina, kad, siekiant efektyvaus išteklių naudojimo atskiroms funkcijoms vykdyti, būtų netikslinga steigti atskiras informacines sistemas.

Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Dalyvavo 9 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Seimo narių pasiūlymui, kuriam pritarta iš dalies, pagal komiteto redakciją pritariame bendru sutarimu. Taip pat atsižvelgiame į komiteto poziciją dėl dviejų Teisės departamento pastabų. Čia balsuoti jau nereikia. Bendru sutarimu pritariame 13 straipsniui.

Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Taupykime laiką ir nekomentuokime. Pritariame 14 straipsniui su komiteto priimta Teisės departamento pastaba.

Dėl 15 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Pritariame šiam straipsniui bendru sutarimu su priimta minėta pastaba.

Dėl 16 straipsnio pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti. Dėl 17 straipsnio yra Seimo narių pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, 17 straipsnis yra patikslinamas, įvedamas papildomas sakinys: „Aukščiausio lygio domenų vardų (žodį „registro“ išbraukiame) registravimo ir domenų vardų registravimo paslaugų teikimo reikalavimai.“ Iniciatorius tenkina, komiteto narius taip pat tenkina. Dalyvavo 9 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Pritariame bendru sutarimu Seimo narių pasiūlymui pagal komiteto pritarimą iš dalies. Visam 17 straipsniui pritariame bendru sutarimu.

Dėl 18, 19, 20, 21, 22 straipsnių pasiūlymų nėra. Niekas dėl jų nereikalauja balsuoti.

Dėl 23 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Pritariame šiam straipsniui bendru sutarimu su Teisės departamento priimta pastaba.

Dėl 24, 25, 26, 27, 28 straipsnių pasiūlymų, pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti.

Dėl 29 straipsnio yra tų pačių Seimo narių pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, posėdžio pirmininke. Čia vėl tas pats dėl pakeistų sąvokų: vietoj „registro paslaugas teikiantys subjektai“ būtų „registravimo paslaugas teikiantys subjektai“. Iniciatoriams tinka. Pritarta iš dalies. Komitetas, dalyvaujant 9 komiteto nariams, pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu pritariame iš dalies pritartam komiteto narių pasiūlymui. Bendru sutarimu pritariame 29 straipsniui.

Dėl 30 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas nepritarė. Pritariame šiam straipsniui be Teisės departamento pastabos.

Dėl 31 straipsnio pastabų nėra. Niekas dėl jo neprašo balsuoti.

Dėl 32 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Atitinkamai patikslino straipsnio nuostatas. Pritariame šiam straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba.

Dėl 33 straipsnio taip pat Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Pritariame šiam straipsniui bendru sutarimu su Teisės departamento priimta pastaba.

Dėl 34, 35, 36 straipsnių nėra pastabų ir pasiūlymų. Niekas nereikalauja dėl jų balsuoti.

Dėl 37 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu. Pritariame šiam straipsniui bendru sutarimu su priimta Teisės departamento pastaba.

Dėl 38 straipsnio priedų yra fiksuota pastabų ir pasiūlymų. Pirmiausia L. Kasčiūno, K. Starkevičiaus, A. Kupčinsko pasiūlymai. Prašyčiau su jais supažindinti ir pasakyti komiteto poziciją.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tose lentelėse minimi ypatingos svarbos sektoriai. Su kolegomis teikiame suderintą pastabą: vietoj „registro paslaugas teikiantys subjektai“ būtų „registravimo paslaugas teikiantys subjektai“. Komitetas pritarė iš dalies… tai yra komitetas pritarė bendru sutarimu. Iniciatoriai siūlo pritarti bendru sutarimu, iniciatoriams tinka.

PIRMININKAS. Fiksuojame, kad pritariame komiteto iš dalies pritartiems pasiūlymams bendru sutarimu. 1 priedui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2 priedo pastabų nėra. Tada visam šiam straipsniui, kuriame yra minėti priedai, galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dabar yra 2 straipsnis jau to viso… (*Balsas salėje*) Taip, dėl 3 priedo pastabų nebuvo. Jis yra minėtame straipsnyje ir jam pritarėme. Pritarėme visam straipsniui su trimis priedais bendru sutarimu.

2 straipsnis. Čia yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Bendru sutarimu priimame šį straipsnį. 3 straipsnis be pastabų. Niekas nereikalauja balsuoti. Dabar apsispręsime dėl viso gana nemažo projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime, ar priimame šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.51 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3816(2)ES (*priėmimas*)

Lydimasis – Aviacijos įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Du straipsniai. Niekas dėl jų atskirai balsuoti nereikalauja. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.52 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3817(2)ES (*priėmimas*)

Lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas. Taip pat priėmimas. Penki straipsniai. Niekas nereikalauja atskirai dėl straipsnių balsuoti. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 98, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.53 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 23, 36, 44, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3818(2)ES (*priėmimas*)

Elektroninių ryšių įstatymo pataisų projektas. 12 straipsnių. Niekas dėl jų atskirai balsuoti neprašo. Apsisprendžiame dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.53 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3819(2)ES (*priėmimas*)

Lydimasis – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pataisų projektas. Priėmimas. Penki straipsniai. Niekas dėl jų atskirai balsuoti neprašo. Apsisprendžiame dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3820(2) (*priėmimas*)

Lydimasis – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pataisų projektas. Du straipsniai. Atskirai dėl straipsnių nebalsuojame, niekas neprašo. Balsuojame dėl viso projekto, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42, 43 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3821(2)ES (*priėmimas*)

Lydimasis – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pataisų projektas. Priėmimas. 15 straipsnių. Niekas dėl jų atskirai balsuoti neprašo. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.55 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3822(2)ES (*priėmimas*)

Dar vienas lydimasis – Viešųjų pirkimų įstatymo pataisų projektas. Priėmimas. Šeši straipsniai. Niekas dėl jų atskirai neprašo balsuoti. Apsisprendžiame iš karto dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3823(2)ES (*priėmimas*)

Dar vienas lydimasis – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pataisų projektas. Taip pat priėmimas. Penki straipsniai. Atskirai niekas neprašo dėl straipsnių balsuoti. Viso projekto priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 100, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3824(2)ES (*priėmimas*)

Paskutinis lydimasis – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 4, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Trys straipsniai. Atskirai niekas dėl jų neprašo balsuoti. Apsisprendžiame dėl viso projekto, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 102, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.57 val.

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3952(2) (*priėmimas*)

Dar, manau, čia greitai priimsime likusius tris įstatymų projektus. Civilinio kodekso pataisų projektas. Jokių pastabų negauta. Vienas straipsnis. Iš karto galime apsispręsti dėl viso projekto. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37^2, 45, 46^1 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIVP-2637 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3954(2) (*priėmimas*)

Lydimasis Akcinių bendrovių įstatymo pataisų projektas. Taip pat priėmimas. Vienas straipsnis. Apsisprendžiame iš karto dėl viso projekto. Jokių pastabų, pasiūlymų nėra.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Bausmių vykdymo kodekso 27, 67, 68 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3927(2) (*priėmimas*)

Bausmių vykdymo kodekso pataisų projektas. Keturi straipsniai. Niekas dėl jų atskirai balsuoti neprašo. Dėl motyvų pažiūrėsime. Nėra užsirašiusių. Apsisprendžiame balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 100, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dabar, kolegos, aš noriu pasitarti. Aš dabar suteiksiu žodį trumpam pareiškimui P. Saudargui, kuris neturi galimybių vėliau tą pareiškimą pateikti. Manau, suprantame jo aplinkybes.

Dabar yra… Kreipiuosi į opoziciją, yra tokia galimybė, jeigu opozicija sutiktų, kad būtų Vyriausybės pusvalandis, per likusį pusvalandį premjerė atsakytų į šiandien gautus klausimus, jeigu taip tinka? Girdžiu, kad tinka, tai taip ir planuojame. Dabar P. Saudargui žodis padaryti pareiškimą, po to, nežinau, ar pirma premjerė, ar pirma Vyriausybės pusvalandis. Pirma pusvalandis. Gerai, nes taip pagal darbotvarkę. Prašau.

12.00 val.

Seimo narių pareiškimai

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Jurgi, ir ačiū, gerbiami kolegos, už kartu nueitą kelią. Tas kelias, na, keturios kadencijos – tai šioks toks kelias. Dėkoju už bendrus darbus, už bendrus projektus, bendrus iššūkius, kuriuos atrėmėme, ir už bendrus įvairius mūšius, ir bendrus debatus, įvairią patirtį. Dėkoju visiems už gyvenimo pamokas, kurios visokios yra prasmingos ir reikalingos. Taigi nuoširdžiai visus gerbiu, tikiuosi, kad išlaikiau ir jūsų pagarbą. Jeigu ką pasakiau ar padariau ne taip ar kažką įžeidžiau, tai nuoširdžiai už tai atsiprašau.

Noriu visiems palinkėti, svarbiausia, bendrų darbų Lietuvai, mums visiems kartu noriu to palinkėti ir atkreipti dėmesį, kad siekiant dirbti tėvynės labui reikia matyti ne tik kryptį ar susitarti, kur eiti, bet reikia ir bendrumo, kartais reikia bendros talkos ir paramos vieniems ir kitiems – ne tik, kas yra valdžioje, bet ir kas yra opozicijoje. Aš turiu pasakyti, kad mes tą bendrumą pastaruoju metu demonstravome, esame tikrai geras pavyzdys pasauliui, kaip esant tikrai grėsmingiems iššūkiams ir problemoms mes sugebame visi kartu, nesvarbu, kas kokiai frakcijai priklauso, susitelkti ir balsuoti vieningai. Tai šitą vieningumą ir pagarbą vieni kitiems aš linkiu išlaikyti.

Taip pat aš noriu padėkoti ir visai Seimo kanceliarijai, ir gerbiamai naujai laikinajai kanclerei. Labai daug darbų kartu padaryta. Tikrai Seimo žmonės atsidavę savo darbui. Kiekvieną tikrai labai palaikau jūsų darbe ir linkiu tų sėkmingų darbų ir toliau.

Tiesą sakant, norėčiau išskirtinai padėkoti, taip pasirinkau, keturioms Seimo, arba valstybės, gal čia taip pasakyčiau, moterims. Tai visų pirma gerbiamai Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen, kuri tikrai yra labai žmoniška, tikrai labai verta pagarbos ir talentinga politikė. Dėkoju gerbiamai premjerei I. Šimonytei, kurios dėka mes tikrai nuveikėme nemažai svarbių darbų, ir nežinau, ar be jūsų mes juos būtume įveikę, tuos iššūkius, tai žemai lenkiu galvą. Labai noriu padėkoti mūsų dabar jau buvusiai frakcijos seniūnei R. Morkūnaitei-Mikulėnienei, kuriai teko tikrai nelengvais laikais didžiausiai mūsų Seimo frakcijai vadovauti. Buvo įvairių sunkių momentų, tai ta atsakomybė gulė ant pačios pečių, dabar tenka už švietimą būti atsakingai. Tai aš tikrai linkiu sėkmės, manau, kad jos prireiks. Visiems linkiu susitelkti. Taip pat dar kartą noriu padėkoti ir mūsų gerbiamai naujai Seimo kanclerei V. Servetkienei, jai taip pat griūna labai daug neišspręstų įvairių rebusų ir problemų, kurias teks spręsti.

Vyriausybei linkiu nepamiršti Seimo. Kartais reikia ir jūsų pagalbos, nes visi mes laikome Seimą, kad turėtų būti įstatymų leidžiamoji institucija, kokybės reikalaujame, efektyvumo, greičio norime, galų gale kad ir ta aplinka būtų adekvati darbui ir tiems dirbantiems čia, ir lankytojams, svečiams Seimo, bet tam reikia ir visų pagalbos, kartais ir finansų. Tai linkiu nenuskriausti mūsų Seimo.

Dėkoju savo komandai, su kuria tikrai ėjome per ugnį ir vandenį, bet ir toliau dirbsime, tik platesniuose vandenynuose. (*Balsas salėje*) Andrius sako, kad aš nepadėkojau opozicijai. Taigi pirma visą laiką aš tą ir dariau. Ačiū už bendrą sutelkimą ir vienybę tikrai konstruktyviai opozicijai.

Žinoma, dėkoju savo šeimai, be kurios nieko nebūtų, ar ne? Tai jie kentėjo mano nebuvimą ir kentės, deja, ir toliau nebuvimą ir skraidymą. Linkiu kantrybės. Ačiū visiems, didžiausia pagarba, kiekvienas liksite mano širdyje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui Pauliui už tą bendrų darbų netrumpą laikotarpį. Pradėsime Vyriausybės pusvalandį.

12.05 val.

Vyriausybės valanda

Paskutinis aplinkos ministras neskubėdamas eina į savo vietą, tai tuoj pradėsime.

Pirmasis frakcijos vardu klausimą pateikia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, kažkaip sutampa, kad kelintą kartą nerandu sau tinkamo ministro, kurio norėčiau paklausti, taigi vėlgi klausimas atitektų jums. Nors dėkoju už praeitą klausimą dėl medicinos reikalų, labai jums ačiū, kad su manimi susisiekė viceministras. O! Atvyko ministrė, tada aš jos ir paklausiu.

Norėčiau paklausti ekonomikos ir inovacijų ministrės. Šiandien skaičiau, rodos, „Delfyje“ jūsų ministerijos poziciją dėl laisvosios ekonominės zonos steigimo Visagine. Truputį nuvylė tas straipsnis, nes nematyti didelio ryžto, kad jūs galėtumėte ar norėtumėte steigti laisvąją ekonominę zoną. Prieš mėnesį buvo išsiųstas tarybos sprendimas jums ir mes visi labai laukiame atsakymo. Būna taip, kad tikrai mes nepatenkinti, kartais būna dėl to, kaip žmonės balsuoja viename ar kitame regione, kyla didžiulis triukšmas, bet kai reikia ką nors padaryti, padėti, nematome valdžios tokių pastangų. Tikrai norėtume sužinoti jūsų poziciją, ką ketinate daryti, kokie planai, ir labai lauksime jūsų teigiamo atsakymo. Ačiū.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Labai ačiū. Aš su „Delfio“ straipsniu nesu susipažinusi, tai negaliu jo pakomentuoti, bet galiu pakomentuoti poziciją. 2022 metais lankiausi Visagine pirmą kartą kaip ministrė ir su meru iš tikrųjų sutarėme, kad reikia laisvosios ekonominės zonos Visagine. Ten yra tinkamų kompetencijų, yra perkvalifikuojami žmonės iš tikrųjų net iš įmonių, kurios veikia, pavyzdžiui, Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje. Ten yra gerų mokyklų ir matyti, kad talentų pasiūla, palyginti su kitomis Lietuvos vietomis, yra aukštos kokybės. Matote, laisvoji ekonominė zona nėra tik infrastruktūra. Infrastruktūrą galima sutvarkyti. Svarbiausia yra, kas dirbs įmonėse. Visaginas pasižymi būtent ta gera baze. Mano asmeninė nuomonė yra tikrai už.

Aš manau, kad mums Vilniaus regione, apskritai Rytų Lietuvoje, gal taip reikėtų sakyti, ir savivaldybėse, kurios yra arčiau šiek tiek miesto (turiu omenyje sostinę), būtinai reikia verslo infrastruktūros, nes jeigu jūs pasižiūrėtumėte žemėlapį apskritai verslo infrastruktūros visoje Lietuvoje, jinai yra geresnė nuo Kauno į vakarus. Mane politiškai kaip sąjungininkę tikrai turite ir dirbame, žiūrime, kad būtų daugiau darbo vietų Visagine. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, pirmininke. Klausimas būtų gerbiamai premjerei I. Šimonytei. Lietuva, panašu, vis dar tęsia kandidatų į eurokomisarus poziciją… Spaudoje buvo nuskambėjusių irgi įvairiausių pavardžių. Taip pat buvo minima galbūt Prezidento lūpomis, kad buvo irgi pasiūlyta viena kandidatūra ir jums. Jūs jos neatmetėte. Ar tai buvo jūsų kandidatūra galbūt pasiūlyta? O jeigu tai buvo ne jūsų kandidatūra, ar vis dėlto, gavusi tokį pasiūlymą, svarstytumėte tapti Lietuvos kandidate į eurokomisarus?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš tikrai labai džiaugiuosi, kad mano kandidatūrą kaip svarstytiną palaiko tiek daug skirtingų politikų, įskaitant ir kai kuriuos opozicijos politikus, nes kartais atrodo, kad jau niekas taip blogai kaip aš nedirba, o štai netikėtai yra labai daug žmonių, kurie mano, kad aš visai gerai *pavaryčiau* Briuselyje.

Aš tikrai nesu pasiekusi tą stadiją, kai ketinčiau komentuoti pavardes. Mano supratimu, įvairių gandų komentuoti apskritai man nederėtų. Procesas bus labai paprastas. Kitą savaitę, tikiuosi, Europos Komisijos pirmininkė bus patvirtinta Europos Parlamento ir tada jau prasidės procesas daugiau mažiau oficialiai, tada bus oficialūs sprendimai ir Vyriausybės, ir Prezidento, ir, galiausiai, Seimo ir tada, manau, bus galima svarstyti ne kokias nors iš kepurės ištrauktas pavardes, apie kurias kas nors su kuo nors apie kažką koridoriuje pasikalbėjo ar tiesiog bando atspėti ir tikrinasi kažkokias versijas. Tada jau svarstysime, koks geriausias Lietuvos kandidatas galėtų užimti Komisijoje garbingą poziciją, gauti atsakingą portfelį ir didelę atsakomybę, kurios turbūt visi turėtume siekti. Manau, čia turėtų būti mūsų pagrindinis uždavinys, kad Lietuva tiesiog būtų matoma Komisijoje, turėtų rimtą atsakomybę ir galėtų pasiekti gerų rezultatų. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiama ministre Dobrowolska, norėjau jums užduoti klausimą. Socialdemokratai jau senokai kreipėsi į jus prašydami imtis tam tikrų priemonių, kad būtų pažabotos…

PIRMININKAS. Kalbėkite per mikrofoną.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai atsiprašau. Gerbiama ministre, pakartosiu, jeigu leidžiate, gerai?

PIRMININKAS. Taip.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiama ministre, socialdemokratai jau senokai kreipėsi į jus prašydami imtis kokios nors iniciatyvos, kad būtų pažabota vadinamoji *šrinkfliacija*. Tuomet, kai pir-

kėjas įsigyja prekę, kurios kiekis yra mažesnis, tačiau moka tą pačią kainą, kurią mokėjo už didesnį to produkto kiekį. Tikrai yra pavyzdžių, kad Europoje, pavyzdžiui, Prancūzija imasi priemonių, kad tokios prekės būtų tinkamai ženklinamos ir kad vartotojas nebūtų apgaudinėjamas. Galbūt reikia imtis netgi ir teisėkūros iniciatyvų. Mes klausėme jūsų nuomonės, ministre, ir kažkaip nesulaukiame atsakymo iš jūsų, bet, tikriausiai, kiek esame kalbėję, jūs turėtumėte imtis kokių nors iniciatyvų ar per savo Vartotojų teisių apsaugos tarnybą, ar per kokias nors kitas Vyriausybei atskaitingas institucijas spręsti šį klausimą ir turėti aiškų atsakymą, tai yra mūsų problema ar nėra, reikia ką nors daryti ir ar galite pasiūlyti, jeigu reikia, teisėkūros iniciatyvą? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiama Rasa, ačiū už klausimą. Mane šiek tiek stebina, kad negavote atsakymo, nes tikrai asmeniškai esu jį pasirašiusi. Tikrai dar kartą patikrinsime, jeigu negavote, persiųsime pakartotinai.

Problema yra aktuali ir šiuo metu keliama Europos lygiu, jeigu kalbėtume būtent apie vartotojų susitikimus Taryboje. Yra du svarbūs aspektai: visų pirma reguliavimas Lietuvoje, kuris numato pareigą nurodyti labai aiškų kiekį, tai yra ar litrais, ar gramais, jau egzistuoja. Numatytos tarnybos, kurios tai kontroliuoja. Turėjome ir papildomą susitikimą, kad atkreiptume papildomą dėmesį, ar tinkamai nurodoma, koks yra pakuotės dydis arba kiekis. Tai pirmas dalykas.

Antras dalykas. Tikriname per visas įstaigas, kurios tiesiogiai prižiūri šią sritį, ar tai būtų vartotojai, ar maisto, veterinarijos, ar yra gauta vartotojų skundų šia tema. Pateikti duomenys, kad šiandien iš vartotojų arba gyventojų nėra gauta nė vieno oficialaus skundo arba paklausimo šia tema. Tačiau matome, kad Europos Sąjungos lygiu šiuo metu yra diskutuojama, koks būtų racionaliausias sprendimas. Jūs minėjote Prancūziją kaip pavyzdį. Šiuo metu analizuojame ir paprašėme papildomų duomenų. Ką mes matome: prancūzai nusprendė įpareigoti papildomai pažymėti, jeigu pakeičiamas pakuotės dydis, bet kas praktiškai įvyko – kai kurie gamintojai nusprendė net sumažindami dydį ir papildomai pažymėdami, kad sumažėjo dydis, pakelti kainą, nes papildomas žymėjimas vėlgi kainavo, ir jie perkelia vartotojams, kas yra netinkamas sprendimas, nes tikslas yra labai paprastas – kad vartotojas žinotų, kiek už ką moka. Šiandien teisėkūros iniciatyvos jokios neturime, kuri tiesiogiai atsakytų į klausimą. Bet tas, kas jau yra sureguliuota dėl tinkamo dydžių žymėjimo, tikrai prižiūrima. Dėl atsakymo pažiūrėsiu, nes, žinokite, tikrai asmeniškai pasirašiau.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Mano klausimas būtų susisiekimo ministrui. Gerbiamas ministre, piliečiai teiraujasi, kaip už 500 eurų per mėnesį mokestį galima būtų išsinuomoti 40 metų 0,5 hektaro sklypą prie Vilniaus tarptautinio oro uosto su galimybe įrengti 80 vietų aikštelę, 3 tūkst. kvadratinių metrų biuro pastatus? Ar čia tik vien jūsų kolegės ponios M. Navickienės vyrui prieinama, ar ir visiems piliečiams tokia galimybė yra sudaryta? Labai ačiū.

M. SKUODIS. Nežinau, apie kurį konkretų sklypą klausiate, man ir be to būtų sunku atsakyti, bet jeigu yra organizuojami nuomos aukcionai, tai jie yra prieinami tikrai visiems.

Ir dar pasakysiu daugiau: man atrodo, kiek aš esu informuotas, apskritai oro uostų sandorius nagrinėja, ruošiasi nagrinėti Antikorupcijos komisija. Kiek aš žinau, mūsų įmonė oro uostui yra pateikusi visą informaciją. Aš tik labai norėčiau tikėtis, kad ji ir liks konfidenciali, nes vis dėlto sutartys su labai labai daug įvairių sklypų išsinuomojusiais juridiniais ir fiziniais asmenimis, daug kur yra konfidencialumo reikalavimai ir panašiai. Visa informacija, tikrai žinau, yra pateikta, kiek esu informuotas.

PIRMININKAS. Taip, ministras atsakė. Toliau klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Ką tik pasibaigė nuostabi Dainų ir šokių šventė. Tai buvo tautos susivienijimo, harmonijos, darnos, džiaugsmo šventė, už kurią turbūt mes visi be galo dėkingi dainorėliams, šokėjėliams, jų vadovams, tiems, kurie padėjo čia, Vilniuje, gražiai juos priimti ir suteikti jiems puikias sąlygas. Be abejo, ir mūsų Vyriausybė verta padėkos už tai. Jų net nesimatė, bet jų ranka puikiai jautėsi ir visi tuo buvo labai patenkinti ir laimingi.

Nėra kultūros ministro, bet tikrai visus atsakymus žino gerbiama Ingrida. Noriu jūsų paklausti, ar… Mes girdėjome – giedojo ir J. Marcinkevičiaus žodžius, ir S. Nėries. Ar galime tikėtis, kad

tie visi bandymai politizuoti mūsų poetus, mūsų muzikus pagaliau nustos ir leisime žmonėms pasirinkti, ką dainuoti, ką deklamuoti, ir daugiau mes nebekišime rankų prie šitų dalykų? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, man atrodo, niekas kitas, išskyrus jus, ir nepolitizuoja tų klausimų. Tiesą sakant, aš turiu tokį galbūt buvusios choristės įprotį: kai dainuoja chorai, dainuoti kartu su jais. Tai, matyt, buvo matyti ir per transliaciją. Aš puikiausiai moku dainuoti ir tas dainas, kurios yra parašytos pagal J. Marcinkevičiaus ir kitų poetų eiles, ir man tai visiškai netrukdo dainuoti.

Man atrodo, kad reikia, kad tiems žmonėms, kurie kitus kaltina skaldymu, kažko ten kaitinimu ir taip toliau, ir panašiai, reikia tiesiog to nedaryti, nes dažniausiai patys tą daro. Mano supratimu, visi žmonės yra gyvenime padarę įvairių dalykų – galbūt kartais gerų, kartais ir mažiau pateisinamų. Todėl nereikia, matyt, jokių žmonių heroizuoti, idealizuoti ar kažkaip, tiesiog bandant sukurti konfliktą, pamiršti kažkokias žmonių biografijos aplinkybes. Mano supratimu, tai neturi nieko bendra su žmonių išsilavinimu, pareiga ir, sakykime, tokio akiračio plėtimo tikslais reikalingais susipažinimais su įvairia literatūra, įvairiais kūrėjais.

Žmonės skaito K. Hamsuną, nepaisydami visų pastabų, kurias galima jam turėti kaip asmeniui, ir kitus autorius, arba net ir J. Hašeką, kuris buvo komunistas. Nepaisant to, kas paminėta, vis dėlto „Šauniojo kareivio Šveiko nuotykiai“ yra puiki knyga. Man atrodo, kad tie žmonės, kurie jaučia saiką, visą laiką tą saiką jausdami ir konkrečiomis aplinkybėmis geba tas aplinkybes įvertinti. Aš sakyčiau, kad gal jūs nekaitinkite to klausimo kaip kažkokio egzistencinio klausimo, ir žmonės tikrai atsirinks, kas jiems yra brangu, svarbu ir ką jie nori dainuoti, ir ką jie nori deklamuoti.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Tai yra susiję ir su Finansų ministerija, ir su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, bet vis tiek paklausiu premjerės, kadangi ta grupė biurokratijai mažinti buvo sudaryta prie Vyriausybės. Aišku, pateikė gaires, pateikė rekomendacijas. Mes puikiai žinome, ką tai reiškia. Per Vadovų asociacijos tą susirinkimą kalbėjo jūsų atstovės iš Kanceliarijos patarėja A. Kairienė. Kalbėjo, kad savivaldybes labai apkrauna. Bet, iš tikrųjų, pati pagrindinė forma ir sudėtingiausia forma, kurią tikrai labai prašau dar kartą peržiūrėti, tai yra Finansų ministerijos. Ten reikalauja tokių kompetencijų ir laiko!.. Tai mano vienintelis prašymas. Jau aš suprantu, kad nieko daugiau gal nepavyks padaryti, tai bent šitą formą. Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gal pavyks, kas ten žino. Bet man atrodo, kad… Aš tikrai pažadu jums, kad mes prie tos temos grįšime ir pažiūrėsime, ką galima padaryti. Bet labai dažnai išties tas problemas gali išspręsti ir kai kurie savivaldybės padaryti sprendimai. Tam tikras funkcijas, reikalaujančias specifinių žinių arba kokių nors specifinių kompetencijų, tiesiog centralizuoja ir patiki kam nors vienam daryti tą darbą vietoj keleto įstaigų ar kelių dešimčių įstaigų. Tuomet paprastai tie žmonės tikrai moka padaryti šitą darbą. Tikrai nereikia kiekvienam mokėti visų popierių pildyti.

Bet aš pažadu jums, kad mes tikrai su ministrėmis ir Kanceliarijos kolegomis pasižiūrėsime, ar yra koks nors kitas būdas tą informaciją surinkti, galbūt pačias formas supaprastinti.

PIRMININKAS. Mūsų kompiuterinė sistema, matyt, nespėja pagal frakcijų pokyčius. Dabar turi klausti A. Vinkus, nors jis čia įrašytas toliau jau kaip atskiros frakcijos atstovas.

A. VINKUS (*LRPF*). Labai ačiū. Drįstu paklausti gerbiamos vidaus reikalų ministrės. Gerbiama ministre, gavau gerbiamo Skuodo savivaldybės mero S. Gutauto laišką, jame dėstoma tokia nuomonė. Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 pakeitimo įstatymo projektas vertinamas kaip keliantis grėsmę visuomenės saugumui ir finansinei gerovei dėl neatskleisto ir nereikalingo finansavimo paliekant pagrindinį projekto rengėjų tikslą – priešgaisrinių pajėgų reformą. Taip pat savivaldybių gyventojų turtas paliekamas be reikiamos ir operatyvios pagalbos. Taigi esminis projekto tikslas, kaip jie supranta, daug kas taip komentuoja, turbūt yra sumenkinti savivaldybių priešgaisrinių pajėgų statusą ir reikšmę priešgaisrinės saugos sistemoje. Vietoj dviejų lygių – valstybės ir savivaldybių – palaipsniui būtų sukurta vieno lygio valstybės priešgaisrinė sistema. Visuomenei ir ugniagesiams nėra atvirai deklaruojamos galimos neigiamos pasekmės visuomenės saugumui. Būčiau dėkingas, jei pakomentuotumėte.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Pirmiausia turėčiau pasakyti, kad šitas projektas šiuo metu yra derinimo stadijos. Atkreipiu dėmesį, kad jį parengti paskatino Valstybės kontrolės rekomendacijos.

Esminiai šiame projekte siūlomi dalykai. Norima įvesti komandų išdėstymo kriterijus. Gyventojų skaičius keičiasi, todėl labai svarbu, kad tas ugniagesių atstovavimas būtų tolygus. Taip pat suteiktume mūsų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui daugiau įgaliojimų tiek tikrinant pareigūnų kvalifikaciją, tiek juos mokant. Šiuo metu, kaip suprantate, turime dvi sistemas. Jeigu kalbėtume apie visą Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento mokymo bazę, tikrai ji yra aukščiausio lygio. Kalbant apie savivaldybių lygmens pareigūnų parengimą, šiandien to negalima pasakyti. Šiuo atveju svarbiausias dalykas yra žmonių saugumas. Žmogui visiškai nesvarbu, kurio lygio pareigūnai atvyksta, – svarbu, kad jie būtų kvalifikuoti, vienodai pasirengę, aprūpinti reikiama įranga ir apsaugos priemonėmis.

Trečias aspektas, dėl ko yra nuogąstaujama. Siūloma savivaldybėms pačioms nuspręsti, jeigu jos norėtų, tarkime, jungtis į vieną sistemą. Nėra jokios prievartos. Mes turime dabar keletą savivaldybių, jau dalyvaujančių bandomajame projekte, tai yra Radviliškio, Molėtų ir Druskininkų. Jos pačios nusprendė ir tikrai gauna daug naudos – pareigūnai gauna didesnį darbo užmokestį, geresnis aprūpinimas. Manau, yra abipusė nauda tiek gyventojams, tiek patiems pareigūnams.

Noriu dar kartą pabrėžti, kad jokios prievartos nėra. Bet noriu paprašyti vieno dalyko. Svarbiausias dalykas yra žmonių saugumas. Aš suprantu, galbūt kartais nuogąstauja konkretūs žmonės dėl savo pareigų, perspektyvų. Jei pažiūrėtume, mes darėme visą bandomąjį projektą vienoje ar kitoje savivaldybėje, nebuvo atleistų pareigūnų, dirbusių savivaldos lygmeniu. Visi yra tikrai patenkinti, rezultatai yra geri. Tikrai nebijokite. Manau, perspektyvoje vis tiek ateis laikas, kai turėsime sujungti sistemas į vieną.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš pakartotinai kreipsiuosi į energetikos ministrą. Tiek jūs, tiek jūsų pavaduotojas, stovėdamas čia, tribūnoje, švelniai tariant, kalbėjo netiesą apie socialinį dialogą su Ignalinos atominės darbuotojais. Po to jie atsiuntė visiems Seimo nariams laišką, kuriuo patvirtino, kad į jus kreipėsi kovo mėnesį dėl susitikimo. Tai mano klausimas labai paprastas: ar jau radote laiko ir susitikote su Ignalinos atominės elektrinės darbuotojais, jų atstovais, profsąjunga? Vakar ar užvakar čia, Seime, buvo Europos Komisijos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo darbo grupės generalinė direktorė S. Gauer. Jos aš irgi klausiau apie problemas, kurias galima būtų greičiau išspręsti, ar tai būtų skurdas, atskirtis, tai ji kaip vieną iš svarbiausių dalykų akcentavo socialinį dialogą. Jūsų Vyriausybė labai aktyviai pasisako, pati premjerė pasisako už socialinį dialogą, o va Energetikos ministerijai jo kažkaip pritrūksta. Tai ar buvote susitikę? Labai ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Ne, nebuvau susitikęs. Laišką dėl įvairių problemų esu matęs. Tiesiogiai, dar kartą pakartosiu, nei su padėjėja… nesu gavęs jokių kreipimųsi.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Premjere, pabarkite ministrą.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiama premjere, šiomis dienomis Lietuva tarptautinėse finansų rinkose pasiskolino 1 mlrd. eurų. Savaime suprantame, šią skolą, kaip ir išaugusias palūkanas dėl žemesnio kreditingumo, reikės grąžinti Lietuvos žmonėms. Tuo pat metu Lietuva negavo 8,7 mln. eurų RFF'o lėšų iš Europos Komisijos, jas mes rizikuojame visiškai prarasti, jeigu pralaimėsime teismą. Neslepiama, kad pinigų Europos Komisija nedavė dėl to, kad buvo neįgyvendinti mokesčių sistemos pakeitimai. Jų jums nepavyko padaryti su šia Vyriausybe ir susitarti su savo koalicijos partneriais, nors visai neseniai šioje salėje gana lengvai buvo priimami mokesčių pakeitimai, jie buvo ir didinami. Prašau pasakyti, kodėl jūsų Vyriausybei taip lengva priimti sprendimus, susijusius su Lietuvos žmonių finansinės situacijos apsunkinimu, ir joje visada stringa tie, kurie būtų akivaizdžiai naudingi Lietuvos žmonėms?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ar aš gerai suprantu, kad jūs teigiate, kad Vyriausybės siūloma mokesčių reforma yra akivaizdžiai naudinga Lietuvos žmonėms? Tai aš tam visiškai pritariu. Kadangi mokesčių reforma kaip tik šiuo metu yra Seime ir Seimas nėra apsisprendęs dėl Mokesčių re-

formos įstatymo, tai aš tiktai paraginčiau jus su kolegomis taip pat prisidėti prie to, kad tie sprendimai būtų priimti. O visa kita, dovanokite, kolega, bet yra retorika.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Kreipiuosi į teisingumo ministrę. Gerbiama ministre, liepos 3 dieną Vyriausybės posėdyje buvo svarstytas, tiksliau, persvarstytas 2020 metų nutarimas, susijęs su Šiaulių tardymo izoliatoriaus iškėlimu iš miesto centrinės dalies į Šiaulių rajono savivaldybę. Jūsų vadovaujama ministerija pasiūlė pakeisti Vyriausybės 2020 metų nutarimą – atsisakyti perduoti privačiam subjektui valdyti ir naudoti panaudos teise partnerystės sutarties galiojimo metu vandentiekio ir nuotekų šalinimo sistemą. Taip jūs tikitės sumažinti šio viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės projekto vertę ir atitinkamai valstybės finansinius įsipareigojimus. Ar galite, ministre, pasakyti, kiek konkrečiai sumažės valstybės finansiniai įsipareigojimai, nes projekto lyginamajame rašte aš to neradau, tie patys skaičiai yra parašyti, kad valstybei tai kainuos 56 mln. 611 tūkst. eurų. Tai neramu, kad tokie keitimai dar atitolins Šiaulių tardymo izoliatoriaus statybos baigimo darbus, prie kurių ir taip jau mindžikuojama vietoje nuo 2020 metų. Tai ačiū. Ir ar nesumažins valstybės ir privataus sektoriaus partnerystės idėjos? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Ačiū, gerbiamas Stasy, kad sekate šį klausimą. Esu tikra, kad klausimas yra labai svarbus tiek Teisingumo ministerijai, Kalėjimų tarnybai, tiek ir Šiauliams. Pati esu kalbėjusi ir su Šiaulių meru turbūt praeitą savaitę, ir su ŠRATC'o vadovu. Yra du pagrindiniai dalykai, kodėl šitas nutarimas turėjo būti pakeistas. Matome poreikį patys atiduoti šiuos įrenginius „Šiaulių vandenims" greičiau, negu bus pradėta pati statyba ir jinai pabaigta, nes, kiek mums yra žinoma, „Šiaulių vandenims" perėmus šituos įrenginius, miestas galėtų nuspręsti, kokios ir kitos įmonės galėtų prisijungti ir naudoti. Mano žiniomis, tokį poreikį jau išreiškė ir ŠRATC'as, kad galėtų naudotis šitais nuotekų valymo įrenginiais, nereikėtų naujų statyti ir galėtų pabaigti savo prisijungimus. Tam, kad įgalintume „Šiaulių vandenis", tam, kad atiduotume ir nelauktume viso projekto pabaigos, tikimės, kad šį klausimą išspręsime žymiai anksčiau, dar šiemet. Kitaip sakant, kiek žinau, šiuo metu yra tvarkomi nustatyti įrenginių trūkumai. Labai norėčiau tikėti, kad dar šiemet pavyks sutarti ir atiduoti „Šiaulių vandenims" ir jau šiemet naudoti įrenginius pagal miesto poreikius.

Jeigu mes kalbame apie patį projektą, mano žiniomis, šiuo metu niekur nėra stringama. Kaip tik padės greičiau judėti, o ne užsivelti su įrenginiais, kurie dabar jau gali būti eksploatuojami. Aš žinau, kad tikrai šiemet jau turėtų būti pateikti galutiniai pasiūlymai. Kiek žinau, yra netgi keli dalyviai ir tikrai analizuojama, tai norėčiau tikėti, kad tikrai laiku viskas bus padaryta. Kaip tik tai pagreitins, o ne atitolins Šiaulių kalėjimo statybą tam, kad galėtume iš miesto iškelti ir pagaliau turėti pirmąjį iš tikrųjų Lietuvoje pastatytą naują kalėjimą.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Matau, snūduriuoja aplinkos ministras, tai turiu klausimą, ministre, jums. Jūsų birželio 27 dienos įsakymas, kurį pasirašėte atsižvelgdamas į Baltijos aplinkos forumo prašymą skirti papildomai keliasdešimt tūkstančių eurų meldinės nendrinukės, tokio garsiausio Lietuvos paukščio, tolesniems reikalams… tai tas Lietuvos užpelkinimas, užmeldinimas ir *užnendrukinimas* vis dar vyksta. Nors Gamtos tyrimų centras savo rekomendacijose sakė, kad vis dėlto arealo pakraštys ir kiek yra to paukštelio Lietuvoje, tiek yra, bet ar jums sąžininga, pasakykite, kai mokslo įstaiga prašo keliasdešimt tūkstančių dėl rezidentų, kad juos rengtų dėl gyvūnų gerovės, kad būtų tam tikra mokslo kryptis ir eiga, jūs vis dėlto tuos pinigus paskiriate paukšteliui, dėl kurio realiai pagal mokslininkų rekomendacijas jau ką padarėme, tą padarėme? Ar vis dėlto manote, kad yra sąžininga? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Kažkaip tokiais klausimais kompromituojate save, Kęstuti, kaip buvusį aplinkos ministrą. Čia viena.

Dabar antra, dėl stipendijų. Ketvirtadienį aš buvau susitikęs su Sveikatos mokslų universiteto rektoriumi profesoriumi R. Benečiu ir Veterinarijos akademijos kancleriu ir dėl stipendijų mes sutarėme – pradėsime finansuoti rezidentūrą nuo šio rudens ir didinsime ją kitais metais. Čia atmetu bet kokią kritiką.

Dabar dėl meldinės nendrinukės. Tai dėl bendro publikos, auditorijos arba visuomenės Lietuvoje išsilavinimo: į stumbrus mes esame investavę beveik 10 mln. ir stumbrų populiaciją nuo 2 stumbrų 1969 metais šiandien mes turime 300 stumbrų. Esame atkūrę lūšių populiaciją per valstybines programas, atkūrinėjame balinių vėžlių programas ir išleidimas vyksta kiekvienais metais, prieš porą mėnesių buvo Veisiejų ir kituose regionuose. Lygiai taip pat atkuriamas vienas rečiausių Europos paukščių – meldinė nendrinukė. Dabar jūs turėjote per savo kadencijos laikotarpį galimybę nutraukti, peržiūrėti šitą projektą, bet jūs nieko nepadarėte ir dabar metate kaltinimus dėl to, kad projektas kažkuo yra blogas. Aš manau, kad projektas yra geras. Kad jisai geras, įrodo tai, kad šitam meldinės nendrinukės projektui pinigus skiria ne Lietuvos biurokratija, bet tiesiogiai Briuselio atrinkta komisija, LIFE projektas. Atranką vykdė net ne Lietuvos institucijos, bet tai buvo… Kodėl jūs šypsotės? Tai buvo Briuselio atrinkta komisija, LIFE projektų atrankos komisija, kuri ir skyrė beveik 5–6 mln. eurų tam, kad šitas paukštis, jo vietovės būtų atkurtos. Gal padėkime tašką dėl šitos spekuliacijos ir nekompromituokime Briuselio projekto finansuotojo. Grįžkite į bendruomenę ir papasakokite apie tai. Valstybė prisideda prie šitų LIFE projektų apie 20–30 %. Šiuo mano nutarimu buvo skirti papildomi 27 tūkst. eurų ir tam yra visiškas pagrįstumas.

Jeigu jūs turėjote pastabų dėl šio projekto, turėjote galimybę savo kadencijos laikotarpiu jį sustabdyti, nutraukti, nefinansuoti, revizuoti, audituoti – viską, bet jūs nieko nepadarėte, o dabar traukiate prieš rinkimus kažkokius papildomus kaltinimus, kurie yra tuščiaviduriai.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkui. Mano klausimas bus vidaus reikalų ministrei. Ar jūs galėtumėte įvardinti, kiek šiuo metu, bent jau maždaug, neužimta pareigybių policijoje, pasienio tarnyboje ir kitose teisėsaugos institucijose? Kokiose srityse jaučiamas didžiausias trūkumas ir kokiuose regionuose? Taip pat ar yra numatyta papildomų priemonių dėl pareigūnų darbo užmokesčio, darbo sąlygų gerinimo siekiant išlaikyti esamus, kurie dirba, ir pritraukti naujų?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Galbūt aš dabar detaliai nepasakysiu kiekvienos tarnybos, bet, apskritai kalbant apie ne komplektą, taip, jisai yra pas mus egzistuojantis, galbūt didžiausias iššūkis yra su policija didžiuosiuose miestuose. Ieškome sprendimų. Buvo priimtas Vidaus tarnybos statutas tam, kad atsirastų galimybių tam tikromis išmokomis ir stipendijomis paskatinti naujų pareigūnų atėjimą. Dabar laukiame policijos mokyklą baigusių būsimų pareigūnų, kurie taip pat įsilies į sistemą, ieškome sprendimų. Šiuo atveju kaip pavyzdys: su Vilniaus savivaldybe buvo pasirašytas susitarimas dėl tam tikrų išmokų startuojantiems ir pradedantiems tarnybą būtent čia. Tikrai ieškome būdų.

Pirmiausia, aišku, darbo užmokesčio augimas. Turiu pažymėti, kad per šią kadenciją, kalbant apie pareigūnų finansavimą, pavyzdžiui, policijos, jisai tikrai augo ženkliai. Jeigu lygintume su praeita kadencija, tai buvo 6 %, o per mūsų kadenciją augo 40 %. Jeigu darbo užmokestis, tai 100 mln. eurų buvo skirta policijos sistemos finansavimui didinti. Tai, man atrodo, yra ženklūs pinigai. Bet akivaizdu, kad yra tokių skylių, kurios susidarė per ilgą laikotarpį iki tol, ir tas pojūtis ne taip greitai pasijaučia. Aš tikrai linkiu, kad vidaus reikalų sistema būtų finansuojama tokiu pačiu tempu, kaip buvo finansuota iki šiol, tada pareigūnai pajaus pokytį ir tikrai ta motyvacija padidės.

PIRMININKAS. Dėkui Vyriausybės nariams, atsakiusiems į klausimus. Dabar, kaip sutarėme, premjerė jau iš tribūnos atsakys į Seimo narių raštu pateiktus klausimus. Pagal Seimo statutą šitam veiksmui yra skiriama 20 minučių. Kiek liks laiko po premjerės atsakymo, dar bus galima pateikti papildomų klausimų. Prašau.

12.38 val.

Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už šiandien pateiktus man klausimus. Nors klausimuose remiamasi Seimo statuto 208 straipsnio 13 dalimi, kuri numato galimybę pakviesti Vyriausybės narius užduoti jiems aktualius klausimus, klausimai, kurie čia pateikti, tiesą sakant, mano vertini-

mu, nėra susiję su mano, kaip Vyriausybės vadovės, dabartiniu darbu arba situacija Vyriausybėje, turint mintyje, kad M. Navickienė atsistatydino iš ministro pareigų jau turbūt prieš gerą mėnesį. Todėl tie klausimai, kurie yra adresuojami man kaip, čia cituoju, „valdančiosios koalicijos lyderei“, ar dar kokiais nors kitais epitetais vadinant, tai Seimo statutas tokio statuso kaip valdančiosios koalicijos lyderis nenumato, juoba nežinau, kokiu pagrindu jūs teigiate, kad aš esu tos valdančiosios koalicijos lyderis. Lygiai taip pat kaip Seimo statutas nenumato galimybės užduoti klausimų kolegoms Seimo nariams. Todėl kaip Ministrė Pirmininkė noriu konstatuoti keletą dalykų.

Pirma. Man nėra žinomos ikiteisminio tyrimo institucijų atliekamų ikiteisminių tyrimų aplinkybės, turinys, ar yra kam nors ten pateikti kokie nors kaltinimai, įtarimai, ar dar yra kokia nors situacija, nes manau, kad aš ir neprivalau to žinoti. Esame teisinė valstybė. Ikiteisminio tyrimo institucijos, kaip ir kitos tyrimus galinčios atlikti institucijos, pavyzdžiui, Lietuvos bankas, šiuos tyrimus atlieka savarankiškai, sprendimus priima savarankiškai, o jeigu mato poreikį apie ką nors informuoti Ministrą Pirmininką, tai informuoja. Aš konstatuoju, kad aš, kaip Ministrė Pirmininkė, nesu gavusi iš šių institucijų jokios informacijos, kuri būtų man aktuali priimant kokius nors sprendimus. O į jokius atliekamus tyrimus nesikišu, jais nesidomiu, apie juos informacijos nerenku, nes manau, kad tai pažeistų teisėsaugos institucijų nepriklausomumo principą.

Tiek apie ikiteisminius tyrimus. Nežinau, kas juose figūruoja, nežinau, kas juose yra tiriamas, nežinau, kokios aplinkybės yra tiriamos, ir nemanau, kad privalau to klausinėti.

Kitas klausimas yra apie aplinkybes, dėl kurių ministrė M. Navickienė atsistatydino iš Vyriausybės, iš ministro pareigų. Ji atsistatydino dėl sprendimo, kuris, mano supratimu, tikrai kėlė klausimų, ir dėl tų klausimų, į kuriuos ministrė turėtų atsakyti ir tai keltų problemų ministrės darbui, trukdytų ministrės darbui, ministrė paprašė tenkinti jos atsistatydinimo prašymą. Aš tenkinau ir daugiau nieko šiuo klausimu kaip Ministrė Pirmininkė nemanau, kad turiu pridurti.

Dar kartą noriu pakartoti, kad visos institucijos, kurios atlieka kokius tik, kaip joms atrodo, reikalingus tyrimus, tuos tyrimus turi atlikti nepriklausomai, tie tyrimai neturi būti politizuojami. Aš jų tikrai nepolitizuoju ir linkiu, kad kolegos to taip pat nedarytų. Daugiau nieko šiais klausimais pažymėti tikrai neturiu.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. Pirmoji – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Premjere, nebuvo jokio klausimo apie ikiteisminius tyrimus ir nereikia žmonėms meluoti. Nors aš suprantu, kad dabar jūs nepažįstate tų draugų, nežinote, su kuo, kaip ir kur ministrė ką veikia, ir nevadovaujate valdančiajai daugumai, kuriai, atrodo, kad vadovaujate. Tai klausimas buvo labai aiškus. Jūs pasirašėte koalicinę sutartį kaip vadovė ir kaip valdančiosios daugumos viena iš lyderių sakydama, kad moralinius ir etinius kriterijus savo veiklai kelsite tolygiai teisiniams. Tikrai labai daug kyla klausimų ir dėl M. Navickienės šeimos verslo, dabar jau kyla klausimų ir dėl jos gyvenamojo būsto teisėtumo, kyla klausimų dėl jos kelionės ir dėl daugelio kitų dalykų. Tai gal jūs vis dėlto galite pasakyti: ar jūs toliau kaip premjerė tų žodžių apie moralę, politinę atsakomybę laikotės? Ar ir jums yra priimtina, kad jūsų kolegė Seime jūsų Vyriausybei ir jūsų valdančiajai daugumai…

PIRMININKAS. Laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). …meta šešėlį? Tai toks jūsų klausimas ir buvo.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, aš dar kartą atsakysiu jums į klausimą, jeigu jūs nesupratote mano atsakymo. M. Navickienė nebėra Vyriausybės narė, ir tai viskas, ką aš tuo klausimu noriu atsakyti. M. Navickienė yra frakcijos narė. Jeigu jūs turite klausimų M. Navickienei, jūs jai ir užduokite tuos klausimus. Jūs negalite manęs, kaip Tėvynės sąjungos frakcijos narės, klausinėti pagal Seimo statutą klausimų, kurie yra nesusiję su mano, kaip Vyriausybės vadovės, darbu. Nes čia būtų lygiai taip pat nekorektiška, jeigu aš jus pasikviesčiau į tribūną ir paklausčiau, ar jums būtų *okay* kandidatuoti sąraše žmogaus, kuris Konstitucinio Teismo yra pripažintas sulaužęs priesaiką. Man atrodo, tokie klausimai Seime yra neužduodami vienų kitiems.

Jeigu turite klausimų man, kaip Vyriausybės vadovei, aš, kaip Vyriausybės vadovė, priėmiau sprendimą, aš tenkinau ministrės atsistatydinimo prašymą. O visi tyrimai, kurie yra atliekami, tai yra kai tie tyrimai bus atlikti, bus išvados, bus sprendimai. Jeigu ten bus M. Navickienė asmeniškai, tada mes galėsime vertinti M. Navickienę. Aš noriu jums priminti, kad R. Žemaitaitis asme-

niškai yra pripažintas sulaužęs priesaiką. Ne aš sakau, kad taip atsitiko, o Konstitucinis Teismas taip pasakė. Dėl M. Navickienės man nėra žinoma jokių institucijų priimtų sprendimų.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, jūs save keliate tokiu moralės etalonu. Vis dėlto po to, kas vyksta apie buvusią ministrę, jūsų frakcijos kolegę, frakcijoje Seime kolegę M. Navickienę, ar jums nesukelia diskomforto? Kaip jūs jaučiatės? Ar nemanote, kad vis dėlto metamas šešėlis, kaip sakyti, ir jums? Jūs elgiatės, kol kas niekaip nesielgiate, neišsakote pozicijos, jūs tiesiog atsiribojate, neva tai čia ne jūsų daržas, ne jūsų pupos. Kas turi dar nutikti, kad jūs būtumėte principinga savo kolegės atžvilgiu ir galų gale viešai pasakytumėte, kad žmogus turėtų truputėlį atsitraukti nuo aktyvios politikos ir pademonstruotų, kaip sakyti, kitą moralę?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai dėkoju jums už susirūpinimą mano būsena. Tikrai niekada savęs nelaikiau jokiu moralės autoritetu. Priešingai, laikau, kad esu tik klystantis žmogus ir mane, tiesą sakant, glumina žmonės, kurie save laiko neklystančiais. Ir aš savęs tokia niekada nelaikiau.

Bet dar kartą pakartoju, kaip Vyriausybės vadovė sprendimą aš esu priėmusi. Tą sprendimą esu priėmusi nepaisydama to, kad jokių ikiteisminių tyrimų ar kokių kitų tyrimų ministrės atžvilgiu nebuvo priimta. Buvo įvertintas ministrės poelgis, privatus poelgis, mano supratimu, netinkamas poelgis, aš jį įvertinau ir įvertinau tenkindama ministrės atsistatydinimo prašymą. Toliau jau, man atrodo, visi mes šitoje salėje esame politikai ir mūsų likimą politikoje sprendžia tie, kas už mus balsuoja arba nebalsuoja, – mano, jūsų, ponios, kuri stovi prie mikrofono, ar M. Navickienės.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji premjere, taip nebūna, kad kabineto narys, vadovavęs net kelioms ministerijoms, vienu metu artimiausia jūsų bendražygė, ir jūs dabar jos nebepažįstate. Kalbama ne apie privačius dalykus, o apie valstybės lėšas, galbūt neskaidrius viešuosius pirkimus, susijusius su jų šeimos verslu. Tai yra M. Navickienės, jos vyro galbūt neteisėtai užvaldyta žeme, apie kurią kalbėjome Vyriausybės valandoje, ir turbūt gal ne vienas dar toksai… ar neteisėtu praturtėjimu. Tai nėra asmeniniai dalykai. Tai valstybės turtas, valstybės finansai ir ištiestos rankos į juos. Tai, gerbiama premjere, būkite nuosekli. Jūs su tokiu pasimėgavimu prieš tai kadencijoje kažkada ten knaisiojotės po kitų Seimo narių privačias skalbinių dėžes, šeimos narių, kurie nesusiję nei su valstybės turtu, nei su pinigais, tai kodėl jūs tokia dabar esate veidmainė stovėdama tribūnoje?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Pone akyčių parodymo specialiste, štai ką aš jums galėčiau atsakyti šiuo klausimu. Jūs gerai paminėjote žodį „galimai“, nes jūs pats puikiai žinote, kad faktinės aplinkybės yra tokios, kad visa tai, ką jūs teigiate, yra jūsų teiginiai. Nėra jokių institucijų sprendimų, kurie būtų konstatavę, kad kažkas kažką pasisavino, kažkoks buvo neskaidrus pirkimas, kažkas kažkur priėmė sprendimą dėl kažkieno interesų. Tokie sprendimai man nėra žinomi. Jūs pats sakote „galimai“. Tai štai, kai institucijos išsiaiškins tai, ką jos aiškinasi, o ką jos konkrečiai aiškinasi, dar kartą pakartosiu, aš nei domiuosi, nei gilinuosi, nei manau, kad turiu teisę kištis, todėl, kad tai yra poveikis institucijų nepriklausomumui… Dar kartą, jos turi teisę ir pareigą dirbti savo darbą laisvai, niekieno netrukdomos, niekieno neveliamos į politinius procesus, ir tikiuosi, taip ir daro. Tai tada mes jau galėsime vertinti, ar kažkas galimai buvo, ar galbūt nieko iš viso nebuvo. Pripažįstu jūsų teisę šią situaciją išnaudoti politiniais tikslais, tačiau aš, kaip politikė, tuos klausimus sprendžiu taip, kaip man atrodo teisinga. Tai buvo dalykas, kuris metė šešėlį, mano nuomone, Vyriausybei, ir Vyriausybėje M. Navickienės nebėra.

PIRMININKAS. Matau, A. Širinskienė, turbūt dėl vedimo tvarkos ką nors nori pasakyti?

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Ir dėl vedimo tvarkos, ir kadangi pavardė buvo paminėta, tai tikrai norėtųsi negirdėti melo, kad sprendimai nėra žinomi. Jūsų pačios vadovaujamos Vyriausybės sprendimas yra labai aiškus ir žinomas vienos komisijos, kur buvo pripažinta, jog M. Navickienės aplinkos artimi žmonės, su kuriais ji keliauja, kelia grėsmes nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. Tai čia nematau, kad būtų dėl vedimo tvarkos. Jeigu…

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Kitas dalykas, premjere, tikrai siūlau nesidangstyti už kitų asmenų kažką padarytus… ar nusižengimus, kaip jūs suprantate, bet atsakinėti į klausimus iš esmės. To

aiškaus pasmerkimo situacijos, kokią mes matome su jūsų ministre, mes iki šiol neturime ir žmonės to įvertinimo lygiai taip pat neturi. Ir, galų gale, ji įtakinga frakcijos narė, kuri vėlgi gali turėti ir užkulisinę įtaką jūsų Vyriausybei. Tikrai norėtųsi, kaip jūs kažkada reikalavote atsakymų dėl kotletukų, dabar girdėti labai aiškius atsakymus ten, kur yra aiškiai konstatuotos institucijos grėsmės nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, jeigu jūs norėjote padaryti pareiškimą dėl premjerės atsakymų, tai jūs galite užsirašyti pareiškimų žanre, bet nekorektiškai elgiatės sakydama, kad dėl vedimo tvarkos kalbėsite. Dėl vedimo tvarkos…

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis tiek norėčiau tai pakomentuoti, nes dar kartą pakartosiu tą patį, ką sakiau, – jokia institucija, įskaitant ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę, nėra priėmusi jokio sprendimo ne tik kad dėl M. Navickienės, bet net ir dėl M. Navickienės sutuoktinio. Sprendimas, kurį jūs referuojate, yra priimtas dėl visai kito asmens. Tai, kad jūs norite išplėstinai traktuoti kažkieno ryšius ar turite savo nuomonę, kas yra artimas ryšys, kas yra tolimas ryšys, yra jūsų interpretacijos klausimas. Aš kalbu tik apie faktus ir faktai yra tokie.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena, Ministre Pirmininke. Na, iš tikrųjų, mane neramina pastaruoju metu viešumoje paskelbta informacija apie įvairias finansines galbūt *makles* (taip nelietuviškai pavadinus). Mes iki šiol nežinome aiškių atsakymų dėl Š. Stepukonio galimai praloštų milijonų, dabar išaiškėjo M. Navickienės artimos aplinkos įvairūs finansiniai dalykai. Tai noriu jūsų paklausti, ar buvo imtasi kažkokių priemonių dėl jums pavaldžių, Vyriausybės nariams pavaldžių institucijų darbo kokybės? Kodėl buvo pražiūrėti tokie dalykai? Ar turėjote kažkokių pasitarimų, ieškojote sprendimų, kad ateityje tiesiog atidžiau būtų stebimos šitos visos procedūros?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Na, pirmiausia, kad taip keltumėte klausimą, kaip jūs keliate, tai turi būti konstatuota, kad buvo padaryti pažeidimai. Tada jau, jeigu jie buvo pražiūrėti, kaip jūs sakote, tada jau reikia vertinti, kas savo darbo nepadarė ir kaip galima padaryti, kad darbas vyktų geriau. Tačiau dabar, kaip jūs taip pat puikiai žinote, tyrimai tiktai yra atliekami. Jų išvadų… Aš skaitau jūsų kreipimąsi. Suprantu, kad jūs apgailestaujate, kad tų išvadų greičiausiai nebus iki Seimo rinkimų, bet niekas ir negali spausti institucijų, kad jos pateiktų kažkokius atsakymus iki vienos ar kitos politikams patogios datos. Kiek reikės laiko tirti, tiek ir turi tirti.

Aš tikrai nesikišau. Nei aš, nei mano kolegos Vyriausybėje nesikišo į institucijų priimamus sprendimus pradėti tyrimus, nes tai yra institucijų kompetencija. Kai jos turės išvadas dėl tų tyrimų, tada jau mums bus galima daryti sprendimus.

Dėl vieno dalyko, tiesą sakant, taip, klausimas buvo. Klausimas buvo dėl to, kad Vyriausybės komisija priėmė sprendimą, apie kurį čia kolegė ką tik kalbėjo, nors nagrinėjo tas aplinkybes prieš kurį laiką. Tada pagrindo pradėti tyrimą nebuvo, nes institucijos neinformavo apie tai, kad yra pagrindas pradėti tyrimą tuo metu, kada buvo įsigyjamos įmonės akcijos. Tai, žinoma, šitą situaciją mes išsiaiškinome, bet aplinkybės, dėl kurių institucijos tuo metu informacijos nepateikė, mano žiniomis, yra pristatytos taip pat ir Antikorupcijos komisijai. Na, ir galima turbūt konstatuoti, bet čia jau yra vertinimo dalykas, kad tos aplinkybės yra pagrįstos, kad institucijos tos informacijos tiesiog nežinojo tuo metu ir ją sužinojo vėliau. Vėliau ją sužinoję pateikė komisijai, komisija priėmė sprendimą, Vyriausybė jį patvirtino.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai, gerbiama premjere, ačiū, kad jūs taip nuoširdžiai atsakote, tai institucijoms svarbu, kad jos atliktų savo darbą, ir kad tikrai nepolitikuojama šiuo atveju.

Bet aš noriu šiek tiek iš kitos operos paklausti. Nepasirašiau po tais klausimais, bet, na, iš to konteksto, ką jūs čia šiek tiek atsakinėjote kitiems kolegoms. Na, kaip vertinate tą situaciją? Na, jūsų dabartinio frakcijos seniūno A. Vyšniausko ir jo, turbūt žinote, kolegės (na, jo padėjėjos) situacija Marijampolėje, kur jau teismui perdavė būtent dėl jos panaudotų tų vadinamųjų čekučių situacijos. Na, jinai opozicijos lyderė. Galbūt turėtų vis dėlto vertinti ir partijos Etikos komisija? Čia, na, tiesiog nežinau, ar čia jums klausimas.

Bet kalbant apie Vyriausybę, tai dėl tos pačios situacijos, na, ar nemanote, kad šiokį tokį šešėlį meta ir tų Vyriausybės narių (na, čekučių situacija), kurie irgi taip nei pateikė, nei nepateikė? Kiek žinau, dar yra ir tokių. Tai vis dėlto nėra turbūt taip visiškai, na, tas etalonas, kurio mes čia norėtume, kad būtų laikomasi. Turbūt ir jūs norėtumėte, kad taip būtų. Galbūt kokią nors remarką apie tai. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Na, ko aš norėčiau, kad būtų laikomasi, tai, manau, aš tą darau pati visą laiką. Aš manau, kad yra problema. Visi tokie atvejai, kiek besiaiškintumei, visą laiką bus, kas užduos klausimą, ir tai yra normalu. Gali būti, kad jau labai ilgai reikės aiškinti, ar Seimo nariui reikia gintarinių karolių, ar kam nors reikia tiek kilometrų nuvažiuoti, kiek nuvažiuoja. Mano supratimu, tai yra galbūt labai stimuliuojantys politiniai debatai, bet nežinau, ar politikai tikrai negali laiko efektyviau panaudoti. Aš vėlgi nenorėčiau grįžti prie tos diskusijos, kurią mes visi turėjome prieš metus. Tikrai manau, kad kiekvienas politikas tiesiog turi atsakyti į jam keliamus klausimus. Vis tiek situacijos yra skirtingos: ir savivaldybių tvarkos buvo skirtingos, ir dokumentų reikalavimai buvo skirtingi. Man visą laiką, tiesą sakant, labai nesmagu aiškintis dėl tų klausimų, nes aš pati tikrai neturiu jokios su tuo susijusios patirties ir niekaip negaliu būti apkaltinta dėl interesų konflikto ar dėl vengimo atsakyti į man skirtus klausimus. Aš norėčiau, kad klausimai būtų užduodami man, o ne man užduodami klausimai už visus Lietuvos konservatorius.

PIRMININKAS. Dėkoju premjerei. Atsakėte į visus užsirašiusių Seimo narių klausimus. Šio žanro laikas baigėsi.

Gerbiamoji kolege Agne, jeigu jūs norite kokį nors pareiškimą padaryti, užsirašykite, turite visas galimybes iš Seimo tribūnos čia skelbti. Aš paprašysiu, kad būtų atidarytas užsirašymas.

Dabar R. Šarknicko pareiškimas. (*Balsas salėje*) Prašom užsirašyti dėl pareiškimo, jeigu jūs norite. Dėl vedimo tvarkos. Jūs jau vieną kartą piktnaudžiavote šia teise. Vedimo tvarka yra tvarkinga: suteikiamas žodis klausiančiajam, premjerė atsako. Ką čia dėl vedimo tvarkos galima diskutuoti? Na, prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš, pirmininke, tik noriu priminti. Buvo likusios 3 minutės. Ministrė Pirmininkė neatsakė į klausimą dėl to, kaip jinai tobulins fintecho įmonių veiklą, kad jose negalėtų dirbti asmenys, turintys reputacinių problemų. Šita klausimo dalis liko neatsakyta. Dar liko 3 minutės, kurias dabar norima pavogti iš mūsų.

PIRMININKAS. Ministrai ar premjerė atsako į klausimus taip, kaip jie atsako. Čia visada gali atrodyti, kad jie kažko neatsakė. Taip jau yra.

12.56 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar R. Šarknickas padarys pareiškimą.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Laba diena, mieli kolegos. Iš tiesų keista būti Seimo salėje, tai tęsiasi metai iš metų, kai Seimo salė tampa teismo sale. Teisiame nuolat vieni kitus, tai kartojasi, o tautai tai tikrai nėra maloniausia girdėti. Ko gero, būtų geriausia dirbti, tarnauti tautai, mūsų Lietuvai. Toks teismas susijęs ne tik su Seimo nariais, bet ir su Lietuvos asmenybėmis. Mes jau ir pastaruoju metu matome vykstančius šiuos reiškinius. Jau gal visus metus tęsiasi dėl J. Marcinkevičiaus žeminimo, dabar eilė atsirado kunigui R. Doveikai, ne per seniausiai buvo ir kunigui A. Toliatui. Nežinau, kas turi dėtis šioje valstybėje, kad baigtųsi šie reiškiniai? Gal jau tampa modernu menkinti, žeminti, kam nors gal patogu? Kam nors patogu biografiją padaryti pagal savo nuožiūrą, sukurti vertinimo kriterijus, kad antai kažkada gyvenęs poetas buvo toks ir toks. Kodėl nesant jo gyvo? Per 30 Lietuvos nepriklausomybės metų to nebuvo. Visi politikai kaip žmonės gerbė poetą, o dabar matome visai kitus reiškinius.

Džiaugiuosi, kad Dainų šventė yra gyva, nėra žeminama. Džiaugiuosi organizatoriais iš Šiaulių miesto, Alytaus, Kauno, Vilniaus, kad mes galėjome išgirsti J. Marcinkevičiaus ir kitų poetų dainas. Ačiū jiems už drąsą. Mano ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos palinkėjimas kunigams A. Toliatui ir R. Doveikai – linkime drąsos kalbėti tiesą. Ačiū.

PIRMININKAS. Tai buvo paskutinis pareiškimas. Tuo mes rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 400
STENOGRAMA

2024 m. liepos 11 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, *TS-LKDF*)**.** Sveiki, gerbiamieji kolegos, dar kartelį. Netrukus pradėsime vakarinį plenarinį posėdį. (*Balsai salėje*) Tiesą sakant… (*Balsai salėje*) Taip, jau kolegos atkreipė dėmesį, sako, per anksti atsisveikinau, bet dar tenka paskutinį kartą pirmininkauti. Tikiuosi, kad man leisite.

Skelbiu, kad pradedame vakarinį plenarinį posėdį, kuris, beje, yra jubiliejinis – 400. (*Gongas*) Su tuo visus, taip gausiai susirinkusius, ir sveikinu. (*Plojimai*) Galime užsiregistruoti į jubiliejinį posėdį. Tiems, kurie esate salėje, tai bus tiesiog istorinė registracija dabar. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 68 Seimo nariai. Gerbiamas S. Skvernelis – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Mieli kolegos, tikrai jubiliejinis posėdis. Aš noriu bent jau mūsų frakcijos vardu padėkoti Pauliui už pirmininkavimą, tikėtina, kad paskutinis posėdis kaip posėdžio pirmininko. Manau, kad buvote tas žmogus, kuris tikrai girdėjote ir opoziciją, ieškojote kompromisų su tam tikromis išimtimis (Andrius nesutiktų), bet iš esmės tikrai linkime sėkmės. Mums jūsų trūks. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Labai ačiū. Dabar galime pradėti savo standartinę darbotvarkę.

14.01 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-2823GR) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823. Tai yra Prezidento grąžintas įstatymas. Kviečiu Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją gerbiamą A. Kabišaitį į tribūną. Prašau.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, Respublikos Prezidentas grąžina Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIV-2798. Šių metų birželio 25 dieną Lietuvos Respublikos Seimas priėmė grąžintą įstatymą ir dar du įstatymus, tai yra Lietuvos Respublikos apylinkių teismų reorganizavimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymą. Pastarieji du įstatymai pakeitė teismų sistemos tam tikrų pertvarkų įsigaliojimo datą iš 2024 m. liepos 1 d. į 2025 m. sausio 1 d., tačiau grąžinto įstatymo numatoma įsigaliojimo data taip ir liko nepakeista, tai yra 2024 m. liepos 1 d. Jeigu grąžintas įstatymas būtų įsigaliojęs 2024 m. liepos 1 d., Plungės apylinkės teismo teritorijos neapimtų nė viena apygardos teismo veiklos teritorija, taigi nebūtų galimybės apygardos teismui teikti apeliacinių ir atskirųjų skundų dėl Plungės apylinkės teismo priimtų sprendimų. Respublikos Prezidentas, siekdamas tinkamo teismų sistemos funkcionavi-

mo ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo priimtus sprendimus minėtuose kituose dviejuose įstatymuose, siūlo pakeisti grąžinto įstatymo 2 straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad šis įstatymas įsigalioja nuo 2025 m. sausio 1 d., tai yra kai vyks numatyti pokyčiai teismų sistemoje. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų noriu paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas K. Adomaitis klausia pirmasis, bet, jeigu aš neklystu, aš nematau salėje, ar ne, gerbiamo Kasparo? Tai tada gerbiamas K. Mažeika. Jūs, gerbiamas Kęstuti, telefonu kalbate, ar ne? Tai nenori klausti gerbiamas K. Mažeika. Tada dėkoju gerbiamam vyriausiajam patarėjui. Labai ačiū. Dabar tada dėl motyvų. Motyvų niekas nenori išsakyti, viskas aišku. Balsavimas bus per numatytą balsavimo intervalą. Balsavimo intervalas numatytas 14 val. 25 min., nes mums reikės apsispręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu, bus alternatyvus balsavimas.

Tai dabar tada judame toliau. Kadangi iki balsavimo dar yra laiko, mes negalime svarstyti darbotvarkės 1-9.1 ir 1-9.2 klausimų – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo, nes ten yra pasiūlymų ir dėl jų reikės balsuoti, tai kol kas siūlau nesvarstyti. Pabandykime eiti ten, kur nereikia balsuoti. Gal apskritai mes galime apsvarstyti rezervinį, galbūt gerbiamas J. Razma savaitės darbotvarkę gali? (*Balsai salėje*) Paprastai iš galo… Norite iš eilės? Gerai.

14.05 val.

Seimo savaitės (2024-07-15 – 2024-07-18) – 2024 m. liepos 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Žiūrėkite, aš jau paskelbiau, kad rezervinis klausimas, vienas jis yra, čia greitai bus, gerbiamas… Tada iš eilės ir jus pakviesime.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, dėl kitos savaitės darbotvarkės aš labai trumpai kalbėsiu. Dėkoju opozicinėms frakcijoms, kad jos sutiko greituoju būdu apsvarstyti premjerės kandidatūros teikimą. Dėl to antradienį mes padarytume ilgesnę pietų pertrauką, kad visos frakcijos bent po pusvalandį turėtų laiko tokiam susitikimui. Kaip tik pirmasis klausimas antradienio darbotvarkėje ir būtų Ministro Pirmininko kandidatūros teikimas. Taip pat Seimo Pirmininkė pateiktų kandidatą į Seimo vicepirmininkus, po to dėl šio teikimo būtų slaptas balsavimas. Na, kaip minėjau, ilga pertrauka, o po frakcijų sutikimų su kandidate į premjerus, po pietų iš karto ir būtų svarstymo ir priėmimo stadijos dėl Ministro Pirmininko kandidatūros. Toliau priėmimų maratonas, vienas kitas pateikimas, jų nedaug. Ketvirtadienį taip pat tęsis priėmimai tų projektų, kuriuos daugiausia mes skubos tvarka numatėme svarstyti po šiandienos pateikimų. Ir ketvirtadienį kol kas būtų planuojamas tik vienas rytinis posėdis. Vėlgi tikiuosi, kad nebus reikalaujama Vyriausybės valandos tame paskutiniame posėdyje, tai galėtume ir baigti himnu maždaug 13 valandą, jeigu taip sutartume.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių klausti. Gerbiamas V. Pranckietis nori jūsų paklausti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Noriu paprašyti įtraukti į darbotvarkę projektą Nr. XIII-2895, yra gauta Teisės departamento išvada. Tai yra Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo mažas projektėlis, bet pateikimą būtų malonu padaryti jau dabar. Yra kalbama ne apie slėptuves, bet priedangų statybą. Tai vienas prašymas.

Toliau kitas prašymas yra dėl Veterinarijos įstatymo, taip pat jau yra surinkti parašai ir yra parengta Teisės departamento išvada. Lydimasis ATK įstatymas taip pat užimtų nedaug vietos ir laiko, tai būtų galima antradienį visus tuos tris projektus pateikti. Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ką gi, kad neliktų kažkokio konflikto prieš šios sesijos pabaigą, tai antradienį bandykime kaip nors įterpti tuos jūsų du pageidautus projektus. Antradienį galbūt mes galime ir ilgiau posėdžiauti, nors dabar jau numatyta posėdžiauti iki pusės aštuonių. Vis tiek iki ketvirtadienio visi čia būsime, tai fiksuokime, kad įrašome tuos du projektus. Dėl priedangų – tai tikrai aktualus klausimas, lydimojo tai aš neskaičiuoju. Fiksuojame, kad papildome antradienio darbotvarkę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nebuvo. Tada ar su šiuo papildymu galime pritarti bendru sutarimu savaitės darbotvarkei? Ačiū, pritarta.

14.09 val.

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 7, 9, 18 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3926 (*pateikimas*)

Dabar tada kviečiu gerbiamą V. Juozapaitį. Darbotvarkės 2-2 klausimas – Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3926. Pateikimas. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Teikiu Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 7, 9, 18 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Jo esmė yra ta, kad į šį įstatymą turėtų būti įvesta (arba papildyta) naujų terminų. Taigi strateginės komunikacijos terminu, kurio iki šios dienos nėra įstatyme ir kituose teisės aktuose. Šis įstatymo projektas buvo inicijuotas arba paprašytas inicijuoti Nacionalinio krizių valdymo centro. Jis išreiškė nuogąstavimą, kad ne visa informacija strateginės komunikacijos kontekste patenka laiku būtent į Krizių valdymo centrą ir jis negali atlikti tam tikrų funkcijų, ypač negali vykdyti prevencinės veiklos. Taigi šio įstatymo pakeitimai padėtų išspręsti šį klausimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti gerbiama B. Pietkiewicz. Prašom.

B. PIETKIEWICZ (*LRPF*). Ačiū, pirmininke. Labai paprastas klausimas. Strateginė komunikacija turi labai daug apibrėžimų. Gal kokiu moksliniu darbu vadovavotės ar kuo, kad pasirinkote būtent šį terminą, kuris yra įstatyme?

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Kaip aš ir minėjau, strateginė komunikacija apima daug įvairiausių nuostatų, bet čia kalbama būtent apie Lietuvos Respublikoje vykdomų įvairiausių strateginių projektų turinį ir apie tai, kad vienai įstaigai, kuriai yra pavesta valdyti krizes, taip pat būtų pavesta užsiimti ir prevencija. Strateginis mąstymas būtent susijęs su strategine komunikacija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju jums. Dabar ar yra dėl motyvų? Taip. A. Pocius – už. Prašau, gerbiamas Arvydai.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Būtent aš ir galėčiau dabar gerbiamai Beatai atsakyti į tą klausimą, iš kur tas strateginės komunikacijos terminas atsirado. Galiu pasakyti, kad buvau vienas iš tų, kuris parvežė šį terminą iš NATO strateginės vadavietės, iš Norfolko. Būtent ten ir buvo gautos tos pirmos žinios apie tai, kas yra NATO *strategy communication,* tas terminas su visa būsima, sakyčiau, veikla iš ten ir atkeliavo į Lietuvą. Pats pirmasis Strateginės komunikacijos departamentas atsirado Lietuvos kariuomenėje, Krašto apsaugos ministerijoje. Po to, po pristatymo ir išaiškinimų kitoms ministerijoms, kuo užsiima kaimyninės Rusija, Baltarusija, veikiančios prieš Lietuvą būtent ta minkštąja galia ir įvairiomis informacinio karo priemonėmis, hibridinėmis tam tikromis priemonėmis, kurios buvo naudojamos, buvo, kaip sakoma, strateginės komunikacijos priemonėmis aiškinama, buvo pradėta aiškinti žmonėms, mūsų visuomenei, ką tai reiškia ir kokia svarba.

Kai strateginės komunikacijos departamentai atsirado beveik visose ministerijose, atsirado būtinybė sujungti. Dabar būtent Krizių valdymo centras prie Vyriausybės ėmėsi iniciatyvos, kad vyktų koordinacija tarp visų ministerijų, siekiant tų pačių tikslų. Tai ir yra daroma ir apie tai būtent šiame įstatyme ir bus kalbama. Todėl raginu palaikyti visus ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi dar nėra balsavimo lango, tai nebent bendru sutarimu galėtume po pateikimo? Jeigu niekas neprieštarauja, galbūt galime bendru sutarimu? Galėsime judėti į priekį. Galime? Dėkoju, pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

14.14 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746(2) (*priėmimas*)

Galime keliauti toliau. 2-3.1 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3746. Šiuo atveju priėmimas.

Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam pritarta iš dalies. Kitas pasiūlymas – Seimo Teisės departamento, jam pritarta. Trečias – pritarta. Ketvirtas, kuriam pritarta, penktas, kuriam pritarta, ir šeštas Teisės departamento siūlymas, kuriam taip pat pritarta. Taigi ar galima 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento, jam pritarta. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 3 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu 3 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Niekas nenori kalbėti. Tada lieka balsavimas. Per balsavimo langą balsuosime.

14.15 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747(2) (*priėmimas*)

Toliau 2-3.2 klausimas – Žemės įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Čia vėlgi priėmimas. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento vienas pasiūlymas, jam pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui? Dėkui, pritarta.

Dabar motyvai. Niekas nenori jų išsakyti. Taigi lieka tik balsavimas.

14.15 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735(2) (*priėmimas*)

Toliau tada 2-4.1 klausimas – Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų teikimo grandinėje draudimo įstatymas. Taip pat priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. 1, 2, 3, 4, 5 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Tada dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 6 straipsniui? Dėkoju. Dėl 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių nebuvo pasiūlymų. Taigi iki 12 straipsnio imtinai galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 13 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė. Galime 13 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Taigi lieka balsavimas.

14.16 val.

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736(2) (*priėmimas*)

Tada 2-4.2 klausimas – Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymas. Ir čia dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio buvo Teisės departamento penki pasiūlymai, jiems visiems yra pritarta. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta 8 straipsniui.

Ir dabar niekas nenori motyvų išsakyti. Vadinasi, balsuosime vėliau.

14.17 val.

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo projektas. Dėl 1 ir 2 straipsnių jokių pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi balsuosime vėliau.

14.17 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodeksas. Trys straipsniai. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė tikriausiai. Nieko nėra. Balsuosime tada vėliau.

14.18 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22[1], 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(2), Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Konsulinio statuto keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Čia yra svarstymas. Tai kviečiu gerbiamą Užsienio reikalų komiteto pirmininką Ž. Pavilionį. Yra ten kažkur pasiūlymai. Taigi dabar tada pastraipsniui.

Buvo gerbiamo Ž. Pavilionio pasiūlymas dėl 2 straipsnio, jam komitetas pritarė. Tai gal galime bendru sutarimu tada šiam pasiūlymui ir 2 straipsniui pritarti? Dėkoju, pritarta.

Taip, atsiprašau, komiteto išvadą pasakykite trumpai.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šį įstatymo projektą birželio 26 dieną ir bendru sutarimu priėmė tokį sprendimą – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai ir prašyti Seimo priimti šį įstatymą skubos tvarka. Čia faktiškai perkėlėme Europos Sąjungos direktyvas dėl laikinųjų kelionės dokumentų ir mes tiesiog nespėsime, nes reikia viską sutvarkyti iki gruodžio 8 dienos, o dar reikia ir poįstatyminių aktų, ir viešųjų pirkimų, tai labai prašome skubos tvarka.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Kaip jau minėjau, dėl 2 straipsnio buvo Ž. Pavilionio pasiūlymas, jam pritarė komitetas ir Seimas jau lyg ir pritarė. Antrą kartą klausiu: ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tai tada šitą jau mes išsprendėme. Dėl motyvų nėra. Balsuosime tam numatytu metu.

Dabar 2-5.2 klausimas – Konsulinio mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-3873(2), čia lydimasis. Pastabų nebuvo. Vėlgi nėra pasiūlymų ir nėra kalbančių.

14.19 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-5.3 klausimas. Čia taip pat reikia pakviesti į tribūną gerbiamą I. Haase. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projekto Nr. XIVP-3874(2). Darbotvarkės 2-5.3 klausimas – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymas. Jūsų komitetui čia buvo pavestas šitas projektas. Turėsite išvadą ar ne? Mes galėtume duoti. Turite? Gerai. Ačiū. Prašau, pirmininke.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis, svarstė Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3874. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš, susilaikiusių nebuvo. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū komiteto pirmininkei. Tai vėlgi niekas motyvų nenori išsakyti. Lieka balsavimas.

14.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918(2) (*svarstymas*)

Tada 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918. Čia pasiūlymų lyg… Gerbiamas A. Pocius galėtų mums

išvadą paskaityti. Prašome tada į tribūną Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką A. Pocių. Prašysime jus dėl nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto komiteto išvadą mums pateikti.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, dėl nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918 NSGK svarstė išvadą. Birželio 26 dieną jam pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nė vieno, susilaikė 2. Projektui pritarta.

PIRMININKAS. Labai ačiū už išvadą. Pasiūlymų čia jokių nebuvo, kalbėti niekas nepanoro. Grįšime prie šito projekto balsavimo lango metu.

14.22 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3920(2) (*svarstymas*)

Dabar tada dar spėsime galbūt 2-7 klausimą apsvarstyti – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymas Nr. XIVP-3920. Čia vėlgi gerbiamas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas A. Pocius mums galėtų pagarsinti komiteto išvadą. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). NSGK išvada. Komitetas svarstė Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projektą. Svarstėme birželio 26 dieną. Pasiūlė keletą papildymų ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: 10 – už ir nė vieno nebuvo prieš, niekas nesusilaikė. Tai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pirmininkui. Vėlgi niekas neužsirašė kalbėti. Balsuosime, kai bus laikas.

14.24 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36^3, 36^4, 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36^6 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3764(4) (*priėmimas*)

Dabar tada galime grįžti prie rytinės darbotvarkės, nes liko pora klausimų iš rytinės darbotvarkės, kurių mes neapsvarstėme. Tai yra 1-9.1 ir 1-9.2 klausimai. Tai atskirai. Priėmimas įstatymo projekto Nr. XIVP-3764. Kviesime į tribūną gerbiamą Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę P. Kuzmickienę, nes yra pasiūlymų. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas. Kol mes prie tų pasiūlymų, aš tikiuosi, prieisime, reikės balsuoti, jau bus suėjusios 25 minutės. Buvo pasiūlymai dėl 3 straipsnio gerbiamos Seimo narės R. Šalaševičiūtės. Dėl 1 ir 2 straipsnių nebuvo siūlymų. Galime bendru sutarimu tuos straipsnius? Galime. Dabar dėl 3 straipsnio sudarykime galimybę gerbiamai R. Šalaševičiūtei pristatyti pasiūlymą. Tuoj, tuoj, tuoj, tuoj! Techniškai…

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Mikrofonas neįjungtas.

PIRMININKAS. Taip, taip, taip. Žinau. Buvo techninių problemų. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, teikiu pasiūlymą pakeisti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo minėtų straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIVP-3764 30 straipsnio 1 dalyje išvardintas nusikalstamas veikas. Tiems asmenims, kurie yra atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės, ką konkrečiai siūlau išbraukti, tai yra tiems asmenims, kurie pagal laidavimą, arba jeigu kaltininkas ir nukentėjęs asmuo susitaikė, arba jei yra lengvinančių aplinkybių, arba jei asmuo aktyviai padėjo atskleisti organizuotos grupės, teroristinės grupės ar nusikalstamo susivienijimo narių padarytas nusikalstamas veikas, arba jei asmuo yra pranešėjas… Šio siūlymo pagrindas yra tai, kad projekte dėstomas draudimas yra ydingas, nes jis apima ne visus Baudžiamajame kodekse numatytus atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindus, tai yra pagal projektą nuo baudžiamosios atsakomybės atleistiems asmenims praradus pavojingumą (Baudžiamojo kodekso 36 straipsnis), taip pat asmenims, nuo baudžiamosios atsakomybės atleistiems dėl nusikaltimo mažareikšmiškumo (Baudžiamojo kodekso 37 straipsnis), nurodytas draudimas, apie kurį aš kalbu, turėtų negalioti. Toks atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindų diferencijavimas, kai tik dalis iš jų yra traktuojami kaip suteikiantys valstybei teisę nustatyti neterminuotą

teisės į darbą su vaikais apribojimą, yra ydingas ir, svarbiausia, prieštaraujantis konstituciniam lygiateisiškumo principui, tai yra prieštaraujantis Konstitucijai.

Socialinių reikalų ir darbo komitete buvo svarstoma, nes tokia analogiška pastaba buvo ir Teisės departamento, tačiau pirmo svarstymo metu Socialinių reikalų ir darbo komitetas nepritarė Teisės departamento išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju, mes jau viršijame laiką. Labai ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Viskas. Šiandien ryte buvo pritarta.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerai. Dabar aš turiu atsiklausti, ar yra salėje 29 Seimo nariai, kurie palaiko, kad būtų svarstomas šitas pasiūlymas? Matau, įvairiose frakcijose yra, neabejoju, kad yra palaikymas. Gerai, svarstome. Tada komiteto nuomonė. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas bendru sutarimu pritarė iš dalies šiam kolegės Rimantės pasiūlymui. Kokie argumentai? Pirmiausia, siekiant maksimaliai apsaugoti vaikus nuo seksualinio smurto, pritartina, kad su vaikais neturėtų dirbti asmenys, nubausti už seksualinį smurtą ar prieš vaiką, ar prieš suaugusįjį, net jeigu atsirastų aplinkybių, dėl kurių asmuo būtų atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės. Todėl, kaip jau ir minėjau, kolegės pasiūlymui pritartina: tokių nusikaltimų atveju netaikyti jokių išimčių ir šiems asmenims jokiais būdais neleisti dirbti su vaikais.

Tačiau nepritariame, kad tokia nuostata būtų taikoma ir asmenims, kurie yra nuteisti už kitus tyčinius sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, jei teismas pripažintų jų padarytą nusikaltimą mažareikšmiu ar nepavojingu ir atleistų nuo baudžiamosios atsakomybės. Reikia pastebėti, kad, tarkime, prie tokių nusikaltimų patektų finansinius nusikaltimus padarę asmenys. Tai būtų neproporcinga ir jiems neleistų dirbti darbų, nors teismas jų nusikaltimą pripažintų mažareikšmiu ar nepavojingu ir panaikintų baudžiamąją atsakomybę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai aš, kadangi matau, jog komitete buvo bendras sutarimas, atsiklausiu gerbiamos autorės. Ar jūs sutinkate, kad būtų pritarta iš dalies ir mes komiteto versiją paliktume bendru sutarimu? Ar jūs reikalaujate balsuoti visa savo siūlymo apimtimi?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Aš manau, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad tas pritarimas iš dalies nedaro įtakos vaikams, kuriems yra padaryti… Nedaro neigiamos įtakos vaikams, kuriems yra padaryti seksualiniai nusikaltimai, ar tai veikos, ar tie baudžiamieji nusikaltimai. Todėl manau, kad gali būti ir iš dalies.

PIRMININKAS. Gerai, jūs nereikalaujate balsuoti. Vadinasi, Seimas gali bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai. Ačiū. Gerai.

Dėl 3 straipsnio buvo gerbiamos Seimo narės M. Danielės pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Sudarysime galimybę gerbiamai M. Danielei pasakyti nuomonę.

M. DANIELĖ (*LF*). Labai ačiū. Šitas pasiūlymas… Gal pirmiausia reikia kalbėti apie tai, kad visi šitie pasiūlymai ir pats įstatymas yra nukreipti į tai, kad apsaugotume, na, veiksmingiau apsaugotume vaikus nuo seksualinio smurto. Mano pasiūlymai buvo du.

Aš dabar turėčiau pristatyti pirmą. Pirmas mano pasiūlymas sako, kad turėtume įtraukti ten, kur yra išvardintos švietimo, socialinės, kultūros, sporto ir sveikatos paslaugos, ir religines paslaugas į tą pačią grupę. Visose šiose organizacijose, teikiančiose išvardintas paslaugas vaikams, nebūtų leidžiama dirbti žmonėms, teistiems už sunkius ir labai sunkius nusikaltimus.

Šitas pasiūlymas yra platus. Tai reiškia, kad ne tik mokykloje, bet ir bažnyčioje Mišių patarnautojas ar net ūkvedys, ar net kiemsargis, kuris yra teistas už seksualinį nusikaltimą, nors jis ir nedirba tiesiogiai su vaikais, bet negalėtų dirbti šioje įstaigoje. Mano nuomone, tai yra svarbu. Kalbant apie saugią aplinką vaikams, net jeigu žmogus pats nedirba tiesiogiai su vaikais, bet jis vis dėlto yra jų aplinkoje, gali su jais kontaktuoti. Tai neužtikrina tokio vaikų saugumo lygmens, kokio norėtume. Todėl siūlau prie išvardintų socialinių, kultūros, švietimo ir sporto įstaigų taip pat įrašyti ir religines paslaugas vaikams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, remiantys šio pasiūlymo svarstymą? (*Balsai salėje*) Aš prašysiu paspausti mygtukus, nes aš nematau, kad salėje būtų 29, man neatrodo.

Už – 19, prieš nebuvo, susilaikė 7. Nėra 29 Seimo narių. Mes šio pasiūlymo nesvarstome. Beje, jam nepritarė ir komitetas.

Kitas – antras Seimo narės M. Danielės pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Prašau pristatyti šį pasiūlymą.

M. DANIELĖ (*LF*). Šitas pasiūlymas yra siauresnis. Čia jau kalbama tik apie tuos žmones, kurie tiesioginiais ir reguliariais kontaktais yra susiję su vaikais, dirba su vaikais. Taip pat įstatyme yra išvardintos įstaigos, įmonės ir organizacijos, kurios teikia švietimo, socialines, kultūros, sporto, sveikatos paslaugas, taip pat įskaitant religines bendruomenes ir bendrijas. Toks siūlymas leistų bent jau tuos, kurie tiesiogiai dirba su vaikais, taip pat patikrinti būtent dėl seksualinių nusikaltimų ir kitų sunkių nusikaltimų, ar tie žmonės anksčiau nebuvo teisti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, remiantys šio pasiūlymo svarstymą? (*Balsai salėje*) Komitetas pritaria, matau, kad turbūt palaiko įvairios frakcijos, tai svarstome. Komiteto nuomonė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas bendru sutarimu pritarė šiam siūlymui. Mano, kad ir religinėse bendruomenėse ir bendrijose dirbantys, turintys tiesioginį kontaktą su vaikais žmonės turėtų turėti QR kodą. Taip būtų galima apsaugoti nuo galimo seksualinio smurto. Kaip jau minėjau, šiam pasiūlymui buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar už pasiūlymą nori pasisakyti gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šis mūsų komiteto pritarimas yra ilgo, išsamaus svarstymo rezultatas. Aš manau, kad tai geras kompromisas, juo labiau kad jis visiškai neprieštarauja elgesio su vaikais gairėms, kurias prieš dvejus metus išleido Lietuvos vyskupų konferencija. Tai susiję pirmiausia su kunigais, bet ir su visais kitais.

Aš noriu pasakyti. Gerai, kad tos gairės yra skirtos ne tik tiems, kurie galimai jau nusikalto, bet absoliučiai visiems darbuotojams, susiduriantiems su vaikais ir turintiems labai stiprų ir griežtą prevencinį pobūdį. Aš manau, pritardami šiai pataisai mes tikrai nepažeisime nei Konstitucijos, nei sutarties su Šventuoju Sostu ir atliepsime į tas prieš dvejus metus Vyskupų konferencijos patvirtintas gaires. Tai bus, sakykime, gražus bendradarbiavimo tarp valstybės ir Bažnyčios pavyzdys.

Kita vertus, tik Katalikų Bažnyčia turi tokias gaires. Lietuvoje, kaip žinome, mes turime daug daugiau religinių organizacijų, bendruomenių ir bendrijų, ne vien Katalikų Bažnyčią, mes tik ją matome kaip didžiausią. Priimta ši pataisa galiotų visoms religinėms bendrijoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi komitetas pritarė ir nematau kalbančių prieš, gal mes čia galime bendru sutarimu pritarti šitam pasiūlymui? Dėkui. Gerai, pritarta.

Toliau tada dar buvo dėl šio straipsnio gerbiamo Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. Sudarysime galimybę pristatyti. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū. Dėkoju, kolegos. Galbūt reikėtų pradėti nuo to, kad, kai buvo svarstomi šie pasiūlymai, kuriuos teikiau tiek aš, tiek mano kolegė Morgana, mes labai daug girdėjome pasamprotavimų apie tam tikrų religinių bendruomenių autonomiją ir privilegijas, apie tam tikrus tarptautinius susitarimus – konkordatus ir tam tikras teisės normų kolizijas, bet labai mažai šiose diskusijose girdėjome apie pagrindinį tikslą, kad reikia apsaugoti vaikus nuo seksualinio smurto ir prievartos. Labai gerai, kad tam tikros religinės bendrijos ir bendruomenės turi pasitvirtinusios tam tikras gaires, tik labai didelė problema, kad tos gairės neveikia. Štai girdėjome viešojoje erdvėje nuskambėjusią Papilio klebono situaciją, kai žmogus, Aukščiausiojo Teismo pripažintas kaltu už seksualinius nusikaltimus prieš mažamečius, sėkmingai tęsė savo darbą ir, tik kilus visuomenėje tam tikram rezonansui, buvo perkeltas į žemesnes pareigas. Todėl mano pasiūlymas buvo susijęs su tuo, kad reikia apibrėžti draudimą dirbti religinėse organizacijose ne tik tiems, kurie teikia tiesiogiai paslaugas vaikams arba turi reguliarų ir tiesioginį kontaktą su vaikais, bet apskritai visiems kokia nors apimtimi ir religinės bendruomenės kontekste veikiantiems.

Aš aktyviai klausiausi ir dalyvavau diskusijose Socialinių reikalų ir darbo komitete. Labai vertinu komiteto pirmininkės išmintingą prieigą prie šios jautrios problemos. Manau, kad jūsų pasiūlytas kompromisas – apskritai negali būti jokio kompromiso, kai mes kalbame apie seksualinį smurtą prieš vaikus! – yra geriau negu nieko. Manau, kad ši diskusija atskleidė tam tikrą Seimo narių moralinį veidą, kurie kalba apie didelę kovą su seksualiniais nusikaltimais prieš nepil-

namečius, bet kai reikia imtis realių žingsnių, mes ir surandame įvairių argumentų. Įvertinęs šios diskusijos kompleksiškumą, aš savo pasiūlymą atsiimu. Seimo neprašau dėl jo balsuoti ir sveikinu šią iniciatyvą, bet ją apibūdinu kaip labai mažą, bet reikšmingą minimumą judant tinkama linkme. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pasiūlymą atsiėmė, tai balsuoti nereikia. Aš atkreipiu dėmesį, buvo replikų – sako: „O 29 ar yra?“ Pagal tvarką mes atsiklausiame, ar yra palaikantys 29 po pasiūlymo pristatymo, nes gi Seimo nariai nežino, koks pasiūlymas, jie nebūtinai yra visi susipažinę, tai pirma pristatome, tada atsiklausiame. Tai čia dėl tvarkos.

Toliau tada judame. Toliau buvo taip pat gerbiamos Seimo narės R. Šalaševičiūtės pasiūlymas. Jis susijęs su pirmuoju. Mes bendru sutarimu pritarėme iš dalies ir čia lygiai taip pat, taip, paliekame komiteto redakciją. Teisingai suprantu?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Kaip suprantu, tai yra ta redakcija, kuri buvo mano, tai yra buvo ta pati, kuri buvo pateikta mano pasiūlyme. Taip, Paule, ar ne?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Tai pagal komiteto siūlymą pritarti iš dalies.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Taip. Aš sutinku, kadangi jeigu ta pati, aš taip supratau, komiteto posėdyje, bet galvoju, gal…

PIRMININKAS. Jis yra susijęs su pirmuoju. Mes jau Seime apsisprendėme dėl to, bendru sutarimu pritarėme. Tai čia irgi aš siūlau lygiai taip pat daryti. Gerai? Labai ačiū. Tai bendru sutarimu.

Tada visą 3 straipsnį galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar dėl 4, 5 straipsnių nėra pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar dėl 6 straipsnio čia yra vėlgi gerbiamos R. Šalaševičiūtės siūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Bet čia turbūt irgi viskas yra susiję?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Tai yra tas pats.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Tas pats pasiūlymas dėl visų trijų pozicijų, ką mes šiandien posėdyje ir svarstėme.

PIRMININKAS. Dėkui. Mes jau apsisprendėme ir lygiai pagal tą pačią redakciją. Gerai, kolegos? Pagal komiteto suredagavimą. Tai 6 straipsniui bendru sutarimu galime? Dėkoju.

Dėl 7, 8, 9, 10 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėkoju gerbiamai komiteto pirmininkei.

Dabar dėl motyvų už – gerbiama M. Navickienė. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad su šiuo įstatymo projektu mes žengiame didelį žingsnį į priekį dėl geresnės vaikų apsaugos nuo seksualinio smurto arba nuo rizikos patirti seksualinį smurtą. Su šiuo įstatymu atsiranda ne tik pareiga asmeniui, ketinančiam dirbti su vaikais, turėti teisėto darbo su vaikais kodą, tačiau ir darbdaviams prievolė reikalauti, kad toks asmuo turėtų kodą. Taip pat atsiranda galimybė ir vaikų tėvams tikrinti individualiai su vaikais dirbančius asmenis – ar aukles, ar korepetitorius, ar būrelių vadovus, ir ta apsauga yra iš tikrųjų stiprinama.

Tačiau aš noriu atkreipti dėmesį į tai, kad buvo ir labai ilgas tarpinstitucinis derinimas su įvairiomis ministerijomis, daug atsakingų naujų institucijų ir įstaigų prisiėmė atsakomybę tikrinti ir kontroliuoti, ar tinkamai yra naudojami šie kodai, ar tinkamai yra patikrinami žmonės, ir tos diskusijos nebuvo lengvos, bet buvo labai prasmingos. Todėl šiandien mes turime daug labiau išsiplėtusį institucijų, bendradarbiaujančių dėl vaikų apsaugos, ratą, ir tai yra geras ženklas. Taip pat noriu akcentuoti, kad šiuo įstatymo projektu yra griežtinamos ir baudos.

Galbūt dar vienas aspektas, kuris mažiau buvo aptariamas, yra tas, kad šio įstatymo pagrindu bus stiprinama ir pagalba vaikams, jau nukentėjusiems ar patyrusiems seksualinį smurtą, būtent paslaugų centro „Užuovėja“ reorganizacijos metu prijungiant įstaigą prie Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos. Taip šeima ir vaikas galės gauti kompleksinę paramą ne tiktai įvykusio nusikaltimo metu, bet ir po to. Todėl noriu labai padėkoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos komandai, taip pat Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ir visoms institucijoms, kurios prisidėjo diskusijų metu siekdamos, kad šį įstatymą pagaliau mums pavyktų priimti. Kolegos, labai raginu visus balsuoti už šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama P. Kuzmickienė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, šiandien ant stalo tikrai turime svarbų įstatymo projektą, kuris perėjo tikrai daug diskusijų ir tam tikrų fronto linijų, jas visas, man atrodo, mes kartu įveikėme. Čia M. Navickienės pasakyti esminiai punktai išties nekartotini, svarbiausia, kad šioje diskusijoje mes išlikome prie esmių esmės – kaip apsaugoti vaikus nuo seksualinio smurto. Atrodytų, kad po diskusijų, už kurias aš dėkoju ir kolegoms, teikusiems siūlymus: tiek M. Danielei, tiek T. V. Raskevičiui, R. Šalaševičiūtei ir visiems kitiems, Vidaus reikalų ministerijos indėlis tikrai svarbus, ji, beje, nepalieka su savo siūlymais pilkosios zonos iš užsienio atvykstantiems dirbti su vaikais… Tai štai visų dėka mūsų pasiūlymai apima, įstatymas, tiksliau, apima platesnį ratą aplinkų, kuriose vis dėlto asmenys, turintys tiesioginį ar nuolatinį kontaktą su vaikais, turės turėti teisėto darbo su vaikais kodą.

Kas dar yra labai svarbu, na, kad ir tokios veiklos kaip svečiavimasis, įvairi veikla bendruomenėje ar religinių bendruomenių veikla irgi nebus, irgi neliks pilkojoje zonoje. Man atrodo, dabar mūsų visų didelė užduotis vis dėlto pasiekti, kad tai taptų bendrąja mūsų kultūra situacijose, kai atėjus pas korepetitorių ar į tam tikrą organizuotą vaikų šventę nereikės reikalauti pažymėjimo, o jis bus rodomas. Manau, kad čia vienas iš pirmųjų darbų, kurį teks ministerijai, na, kaip sakyti, organizuoti. Tai kviečiu palaikyti, svarbus įstatymas. Ačiū visiems dirbusiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat už nori kalbėti gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, aš manau, kad šiandien mes priimame tikrai labai reikšmingą įstatymą ne vien savo turiniu, bet ir būdu, kaip jis yra priimamas. Jis demonstruoja, ši procedūra demonstruoja, kad kai mes norime, mes netgi turėdami skirtingas pozicijas sugebame susitarti dėl bendrojo gėrio, šiuo atveju – dėl mūsų vaikų. Čia labai geras pavyzdys, na, siekiant ir kitų tikslų valstybėje.

Dar vienas dalykas, kurį noriu pabrėžti, šiame įstatyme nustatyti griežti ribojimai asmenims, kurie dirba su vaikais, tačiau tuo pačiu metu šis įstatymas suteikia teises – tai labai svarbu pabrėžti – vaikų tėvams, vaikų globėjams reikalauti, kad šis įstatymas būtų vykdomas.

Dar kas yra svarbu. Aš gal pakartosiu, bet manyčiau, kad kiekviena įstaiga galėtų turėti tam tikras gaires, kurios prevenciškai galėtų apsaugoti ir vaikus, ir darbuotojus, jeigu, tarkime, juos pasiektų ir nepagrįsti kaltinimai. Tai tikrai nesunku padaryti ir kiekviena švietimo įstaiga, sporto federacija, aš manau, galėtų pagalvoti, remdamosi šituo įstatymu, remdamosi geraisiais pavyzdžiais, ir pateikti savo darbuotojams tokias gaires, kurios leistų jiems suvokti, kas leistina, kas neleistina, kokią ribą peržengus jau tampa rizikinga ir panašiai. Mes tikrai esame gerame procese, gerame kelyje ir aš tikiu, kad tai padės mūsų visuomenei išvengti sunkių bėdų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ketvirtoji kalbės gerbiama A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Pirmiausia aš galbūt norėčiau prisiminti visą tą procesą, kaip jis vyko. Nors mūsų įstatymai reikalauja jau ir dabar, kad tos įstaigos, kurios dirba su vaikais, patikrintų asmenis, kurie nori ateiti dirbti į šitas įstaigas, ar jie nėra įtraukti į įtariamųjų ir kaltinamųjų registrą, deja, kai pradėjome domėtis, pamatėme, kad tai daroma labai vangiai. Pradėjus komunikuoti viešai apie tą pareigą, tas suaktyvėjo. Noriu pasakyti, kad tai tikrai suveikė ir per šių metų I ir II ketvirčius, mes matome, buvo nustatyti 67 atvejai, kai asmenys, turėdami tam tikrų žymų, bandė įsidarbinti tokiose institucijose, kurios dirba su vaikais.

Aš tikrai noriu padėkoti visoms institucijoms, kurios dirba prie šitų projektų. Buvo padarytas didžiulis darbas. Aš tikiu, kad jisai bus patogesnis ir iš tikrųjų leis turėti ir svertus. Tai yra atitinkama atsakomybė, jeigu bus šitų reikalavimų nesilaikoma. Ačiū visiems už tai, kad mums rūpi mūsų vaikų saugumas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Galime turbūt balsuoti dėl viso projekto Nr. XIVP-3764. Balsuojame. Siūlymus apsvarstėme. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 100, prieš – 1, susilaikiusių 0. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3765(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-9.2 klausimas – lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso keleto straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3765. Čia buvo tik Teisės departamento, tai nekviesime pranešėjos.

1 straipsnis – nieko nėra, 2 straipsnis – nieko nėra. Tai yra dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėl 3 straipsnio nieko nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dabar per šoninį mikrofoną gerbiama V. Targamadzė. Prašau.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Atsiprašau, aš suklydau, ne prieš – už.

PIRMININKAS. Jūsų balsas už? Gerai. Gaila, laiko atgal neatsuksi. Jau kaip paspaudėte mygtuką, taip, bet dėl protokolo – balsas už.

Dabar kalbėti niekas nenori dėl šio projekto. Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102, už – 102 ir kitaip balsuojančių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.49 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-2823GR) (*pateikimo tęsinys*)

Toliau grįžtame prie popietinės darbotvarkės. Čia buvo Prezidento grąžintas įstatymas dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo ir taip toliau. Taigi mes jau viską… Pateikimas įvyko, padiskutavome, dabar turėsime balsuoti. Sakau, kaip balsuosime. Tai yra Prezidento grąžintas įstatymas. Bus alternatyvus balsavimas ir balsuosime taip: ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu. Kas už, tai svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, o kas prieš, tai laikyti įstatymą nepriimtu.

Kas už – svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, kas prieš – laikyti įstatymą nepriimtu. Balsuojame. Tris kartus pakartojau. Kas už – svarstyti iš naujo, prieš – laikyti nepriimtu. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 97, prieš – 11. Taigi, labai aiškiai: mes svarstome įstatymą iš naujo. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti liepos 16 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Gerbiama L. Nagienė per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Mano balsą įskaitykite už. Vienu žodžiu, nebesusigaudėme.

PIRMININKAS. Už, supratau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Čia daugiau tokių bus.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ir mano balsą už.

PIRMININKAS. Ir jūsų balsas už. (*Balsai salėje*) Kolegos, mes negalime perbalsuoti, nėra pagrindo. Aš galiu leisti perbalsuoti tada, kai yra lygu. Dabar aš neturiu teisės grįžti. (*Balsai salėje*) Nesvarbu, kiek jūsų suklydo. (*Balsai salėje*)

Savo mikrofono neįsijungiau. Gerbiama V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašom.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*LRPF*). Tuomet ir mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Tuomet ir jūsų balsas už.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*LRPF*). Nes ne taip supratome.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiama B. Pietkiewicz.

B. PIETKIEWICZ (*LRPF*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mano irgi už dėl protokolo.

PIRMININKAS. Gerai. (*Balsai salėje: „Perbalsuojame!“*) Gerbiamas V. Kanopa.

V. KANOPA (*LSDPF*). Mano irgi balsas už.

PIRMININKAS. Jūsų irgi už. Gerai. Visi, kas norėjo, pasakė, dėl protokolo fiksuojame. Čia nieko neįvyko, joks sprendimas nepakrypo kitaip, nei mes manėme. Aš tikrai keturis kartus pakartojau tą formulę. Tiesiog gal ne visi į tą procedūrą gerai įsigilino. Bet dabar jau viskas aišku. Judame toliau.

Dabar atkreipiu kolegų dėmesį, kviečiu susėsti į vietas, kviečiu pakviesti visus iš poilsio kambarių, nes dabar bus labai daug balsavimų ir čia tikrai vaikščioti nespėsite. Mes apsvarstėme vieną, du, tris, keturis, penkis, šešis… oi, daug įstatymų apsvarstėme, likę tik balsavimai. Prašau susėsti ir balsuoti.

Dabar darbotvarkės 2-2 klausimas. Čia mes, atrodo, bendru sutarimu priėmėme.

14.51 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746(2) (*priėmimo tęsinys*)

Tuomet darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746. Priėmimas. Balsuojame. Raginu visus susėsti, nes tikrai nespėsime čia dar kur nors pasivaikščioti. Balsuosime vieną po kito.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 88, prieš – 2, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.53 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau – Žemės įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 15. Kolegos, tikrai raginu susėsti į darbo vietas. Toliau. Tai yra balsavo 106: už – 91, prieš nebuvo, sulaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.53 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.54 val.

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736. Balsuojame. Taip pat priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Čia užsiregistravo 107, balsavo 107 ir visi 107 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Labai džiugu matyti Seimo vienybę.

14.54 val.

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737.

Balsuojame. Priėmimas. Ir dar bus balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 105: už – 103, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.55 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-4.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 100: visi 100 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Gerbiama S. Lengvinienė per šoninį mikrofoną.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū. Noriu pristatyti tautodailininkę, kurią atlydėjo Rumšiškių kolektyvai. Pasveikinkime rumšiškiečius. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Džiaugiamės Rumšiškių kolektyvais ir tautodailininke. Malonu. Ir gerbiamas A. Pocius dar per šoninį mikrofoną.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Praėjusį balsavimą man nesuveikė, aš balsavau už, bet kažkodėl nesuveikė.

PIRMININKAS. Dėl protokolo jūsų balsas už. Taigi, pasidžiaugėme Seimo svečiais ir dabar dirbame toliau.

14.56 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(2), Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873(2), Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-3872. Čia svarstymas, tai iš karto ir lydimieji 2-5.2 ir 2-5.3 klausimai – dėl Konsulinio statuto. Gerai. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 109, visi 109 balsavo už. Taigi po svarstymo yra pritarta. Užsienio reikalų komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai? Dėkoju. Niekas neprieštarauja, pritarta. Gerai.

14.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918. Taip pat balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 7. Taigi po svarstymo yra pritarta. Džiugu.

14.57 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3920(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar darbotvarkės 2-7 klausimas – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3920. Taip pat balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 104, visi 104 balsavo pozityviai, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Apsvarstytų įstatymų dabar kol kas neturime. Bet atkreipiu dėmesį, kad balsavimo langas tęsiasi iki 16 valandos. Dabar svarstome ir balsuojame.

14.58 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901(2) (*svarstymas*)

Toliau pagal darbotvarkę – 2-8 klausimas: Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas Nr. XIVP-3901. Kviečiu gerbiamą A. Kupčinską, Ekonomikos komiteto pranešėją. Tiesiog paskaitykite mums Ekonomikos komiteto išvadą. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė, buvo tiktai Teisės departamento pastabos, ir dalyvaujant 9 komiteto nariams, kolegoms, pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju už komiteto išvadą. Pasiūlymų nebuvo. Tai yra tiktai dėl motyvų. Prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mes taip lengva ranka atveriame galimybę apeiti konkurso reglamentavimą, suteikdami 40 metų 120 hektarų Baltijos jūros teritoriją konkurso dalyviui, kuriam nereikės net dalyvauti konkurse. Paskutinis konkursas patyrė fiasko, kaip žinia, nes buvo tik vienas dalyvis. Tai specialiuoju įstatymu dėl antrojo vėjo parko Baltijos jūroje sugalvota procedūra, kad konkursu vadinsis net ir vieno dalyvio dalyvavimas šioje procedūroje. Žvelgdamas į patį tekstą, matau, kad VERT'as, tai yra valstybinis energetikos reguliuotojas, tiesiog derėsis ir vykdys to vieno dalyvio pageidavimus. Ačiū Dievui, kad STT sureagavo, pateikė savo antikorupcinį vertinimą, beje, savo iniciatyva. Komitetas šiek tiek pataisė, bet liko vienas dalyvis.

O kur svarbiausias akcentas? Svarbiausias akcentas… Prisiminkite, kolegos, kaip energetikos ministras D. Kreivys blokavo per komitetą perėjusią pataisą, kad šis konkursas yra su valstybės parama. Mes buvome išbraukę, teikėme pataisas, kad būtų negalima skelbti konkurso su valstybės parama. Konkurse turėtų konkuruoti dalyviai dėl mokesčio vystymo valstybei. Šiuokart 15 metų suteikiama teisė ir dar vienam dalyviui lupti skūrą nuo elektros energetikos vartotojų, suteikiant didžiulę Baltijos jūros teritorijos dalį – 120 hektarų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, iš tikrųjų emocinga kalba. Tačiau realybė yra štai tokia: dabartiniu metu Šiaurės jūroje, Baltijos jūroje yra vystoma ir numatoma vystyti ne vieną projektą, būtent vėjo projektą. Mes dabar konkuruojame dėl investitorių, kurie investuos pas mus, Baltijos jūroje, su šiuo projektu, o ne… Ir užtai reikalinga tikrai suskubti į tą pravažiuojantį traukinį ar laivą, nes mes iš tikrųjų galime ir nepasistatyti to antrojo parko, kuris labai reikalingas mūsų šalies energetinei nepriklausomybei. Dabar pasakymai, kad, štai, dar palaukime, pažiūrėkime… Tai tos konkurso sąlygos ir leis užtikrinti, kad tas, kuris norės investuoti, galėtų optimaliausiomis sąlygomis dalyvauti tame konkurse ir turėsime rezultatą.

Kodėl dabar pirmas neįvyko? Tai pirmas neįvyko, nes tuo metu dar buvo visai kitokios sąlygos. Užtai mes dabar, norėdami šiek tiek vėlgi privilioti investuotojus, ir keičiame šias sąlygas. Tikrai neatsitraukime. Laikas yra ne mūsų pusėje.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti.

Dabar balsuosime dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3901. Balsuojame.

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 69, prieš – 6, susilaikė 24. Taigi, po svarstymo yra pritarta. Gerbiamas A. Skardžius per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, tiesiog nereikėtų, gerbiamas Kazimierai, klaidinti mūsų kolegų ir turbūt visų žmonių, kurie turės 15 metų mokėti duoklę tam, neva, investuotojui, kuris ateis ne konkurso sąlygomis, o tiesiog susiderėjęs su valstybiniu energetikos reguliuoju. Sakykime, ką deklaruoja gerbiamas energetikos ministras, gal patikslins, bet aš norėčiau galbūt atkartoti jo mintis, išsakytas viešai: „Kadangi Vokietija susidurs su elektros energetikos dideliu poreikiu, mums atsiveria galimybė teikti, pardavinėti, tapti eksportuojančia elektros energetikos valstybe.“ Puiku! Bet ne vartotojų sąskaita, ne iš remiamo tarifo! Štai kur problema!

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas R. Šarknickas – per šoninį mikrofoną. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš tiktai ne emocingai, ne taip stipriai. Reikia atkreipti dėmesį į žodį „konkurencija“. Tai su kuo konkuruos tada tas vienas asmuo?

Kitas dalykas. Jeigu savivaldybėse dalyvauja vienas dalyvis konkurse, tai konkursas atšaukiamas. Kaip tada bus? Jeigu mes pasėsime tokį dalyką, kas įvyks visose savivaldybėse, ar nepadaugės korupcijos? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas D. Kreivys.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Labai trumpai. Konkursas bus konkurencingas. Kviečiami dalyvauti viso pasaulio žaidėjai. Mes negalime sakyti, kad mes renkamės iš vieno, mes renkamės ir kviečiame visus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš minėjau ypatingą šio projekto svarbą, tai reikalinga skubos tvarka.

PIRMININKAS. Skuba, taip? Ar galime pritarti skubai? Girdžiu balsų – ne, tuomet balsuosime dėl šio įstatymo projekto skubos. Balsuojame.

Užsiregistravo 101, balsavo 97: už – 61, prieš – 8, susilaikė 28. Taigi skubai pritarta.

15.06 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955(2) (*svarstymas*)

Toliau 2-9 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955. Taigi prašau į tribūną gerbiamą Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Švietimo komitetas svarstė šį projektą. Buvo gautos dvi pastabos. Buvo Teisės departamento pasiūlymas kreiptis dėl Vyriausybės išvados,

tačiau komitetas nepritarė. Kita pastaba buvo redakcinė, jai komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 10, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi Seimo narių pasiūlymų nebuvo. Motyvai dėl viso. Gerbiama R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Pirmiausia, tikrai reikia atidėti patikrinimus, patyrusius visišką fiasko. Taip pat noriu pabrėžti, kad ištraukiamas tik vienas segmentas iš visų tų patikrinimų, kurių sulaukia mokiniai skirtingose klasėse. Nepasirengę, atnaujinę turinį, bet neparengę nei vadovėlių, nei metodinės medžiagos, nei taisyklių, kaip bus įgyvendinami patikrinimai, sukėlėme didelį stresą tiek vienuoliktokams, tiek mokytojams, tiek tėvams. Bent jau dabar žengiamas tas žingsnis atgal, įvertiname, kad vis dėlto tokie dalykai, tokie dideli pokyčiai negali būti įgyvendinami vieno mygtuko paspaudimu. Juo labiau reikia pabrėžti, kad visos reformos daro įtaką. Mūsų viešojo sektoriaus pajėgumai išvis silpsta, nes Valstybės tarnybos įstatymas sudarė tam prielaidas, mažėja kompetentingų žmonių, valstybės tarnautojų, dirbančių ministerijose, atsakingose institucijose. Perkame paslaugas, šiuo atveju ir švietimo paslaugas, štai susiduriame su tokiomis situacijomis, kai mokiniams pateikiama nekokybiškai parengta medžiaga, atsiranda užduočių temos, kurios buvo eliminuotos iš atnaujinto turinio. Todėl tas atidėjimas yra būtent tų spragų taisymo galimybė. Aš labai tikiuosi, kad naujoji ministrė jau rugsėjo mėnesį pristatys, kaip atrodys ta patikrinimo sistema visais švietimo ir bendrojo ugdymo lygmenimis. Tai yra pagrindinė šios kadencijos tema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3955.

Užsiregistravo 110, balsavo 109: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Švietimo ir mokslo komitetas siūlo taikyti skubos tvarką. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

15.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45[1] straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3958(2) (*svarstymas*)

Tada 2-10 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3958. Gerbiamas E. Pupinis jau pasirengęs Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas pritarė minėtam įstatymo projektui Nr. XIVP-3958(2) ir komiteto išvadai, taip pat priėmė protokolinį sprendimą prašyti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos iki 2024 m. rugsėjo 1 d. peržiūrėti Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašą nurodant, kad asmenys su tokia kvalifikacija ir pasirengimu dirba kiekvienu konkrečiu atveju klasėje; antra, prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės iki 2024 m. spalio 15 d. peržiūrėti savivaldybėms švietimo pagalbai skirto finansavimo tvarką, kad lėšos būtų skiriamos tiesiogiai mokykloms pagal specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų skaičių. Pateikti savo variantą, kuriam pritarė bendru susitarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū pranešėjui.

Dabar diskusija. Gerbiama V. Targamadzė kviečiama į tribūną diskutuoti.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš tiesiog tik noriu atkreipti dėmesį. Aišku, aš pritariu, nes tai padaryti neišvengiama, bet visų pirma noriu atkreipti dėmesį: kad ir kas būtų valdžioje, ar dabar iš karto reikia daryti? Reikalinga kompetencija, ypač mokytojo padėjėjui. Jam yra tiktai vidurinio išsilavinimo reikalavimas, jis neturi atitinkamų kompetencijų ir iš tikrųjų negali, labai dažnai negali tinkamai atlikti darbo, ir pasimeta. Nors ir yra labai gerų ketinimų, bet tai ugdymo procesui nepadeda, todėl reikėtų galvoti apie jų kompetencijų ugdymąsi. Tam būtų galima panaudoti penktąjį ISCED'ą, apie ką buvo kalbama Švietimo ir mokslo komiteto posėdyje, bet čia tai nėra

įrašyta. Penktasis ISCED'as leistų sudaryti ir galimybę padidinti atlyginimus. Jūs nepamirškite, kad vis dėlto mokytojų padėjėjai gauna labai menką atlyginimą ir jų surasti taip pat nėra lengva. Juo labiau kad jie būtų kompetentingi.

Dar vienas momentas – normatyvai. Yra labai dideli normatyvai švietimo pagalbos specialistams. Reikia dar kartą peržiūrėti normatyvus, nes, įsivaizduokite, socialiniam pedagogui yra skirta 400 ar 450 vaikų. Logopedas kas keletą minučių turi vaikus keisti ir panašiai. Be abejo, reikalingas tiesioginis finansavimas. Apie tai buvo jau kalbėta. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau niekas nenori diskusijoje dalyvauti.

Dabar motyvai dėl viso. Gerbiama R. Tamašunienė – už.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Šis atvejis – dar viena Švietimo įstatymo pataisa, kuri iliustruoja, kad daromos reformos nenumatant nei parengiamojo laikotarpio, nei sudėliojant strategijų, kaip tai turi įvykti realybėje. Švietimo sistema kaip tokia stokoja pačių mokytojų, jaunų žmonių, ateinančių į švietimo sektorių. Jau kalbant apie vaikų su negalia integraciją, įtraukųjį ugdymą, taip pat pasigendama visų kitų specialistų. Aišku, norėjome vaikams padaryti kuo geriau, o išėjo kaip visada: nepagalvojome, kad nėra tų specialistų ir jie neatsiras kaip grybai po lietaus, kad ateis kvalifikuoti pedagogai, edukologai arba socialinius mokslus baigę žmonės, gebantys dirbti su neįgaliais vaikais ir su vaikais su specialiaisiais poreikiais bendrojo ugdymo klasėse. Dabar leidžiame dirbti iš esmės visiems norintiems, bet kartu mes neužtikriname atitinkamo darbo užmokesčio. Tas užmokestis, kurį gauna nekvalifikuoti pagalbą mokytojams teikiantys specialistai, dirbantys konkrečiai su paskirtu mokiniu bendrojo ugdymo klasėse, tikrai yra niekingas, kaip minimalusis darbo užmokestis už tą tokį, sakykime, visiškai fizinį darbą.

Čia, šitoje srityje, aš taip pat pasigendu kito segmento, kuris pakviestų žmones, baigusius socialinius ir edukologinius mokslus, ateiti dirbti ir pagelbėti mokytojams, pedagogams, specialistams. Padarėme, gerą idėją metėme į išorę ir tikėjomės, kad jinai bus įgyvendinta savaime. Na, taip, nebūna. Todėl dabar, kai papildomas…

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). …sąrašas dirbančių mokyklose, tai yra teisingas, bet laikinas sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar balsuojame dėl šio projekto, darbotvarkės 2-10 klausimo – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3958.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 103, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Taigi, po svarstymo yra pritarta. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo – gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege Rita Tamašuniene, man atrodo, jūs per daug įsijautėte į rolę. Šitas įstatymas, kurį dabar taisome, buvo priimtas praeitą kadenciją, kuomet jūs buvote Vyriausybės ir daugumos narė. Iš tikrųjų nereikia apeliuoti į šią Vyriausybę, kuomet jūs patys priėmėte sunkiai įgyvendinamus įstatymus. (*Balsai salėje*)

15.16 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925(2) (*svarstymas*)

PIRMININKAS. Gerai. Darbotvarkės 2-11 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925. Čia vėlgi gerbiamas A. Petrošius – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada. Trumpai išvadą ten, mes jums duosime.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pasiūlymų nėra. Diskutuoti niekas neužsirašęs. Gerbiamas K. Vilkauskas – už. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Trumpai sakant, reikia taisyti klaidas ir šitos klaidos taisomos, nes ir Biudžetinių įstaigų įstatyme, ir Viešųjų įstaigų įstatyme… Vadovai tikrai nekalti, kad tos klaidos buvo padarytos, ir dabar jos sėkmingai taisomos. Kviečiu balsuoti už. Manau, taip visi ir padarysime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pabandykime balsuoti. Kaip, negaliu sakyti, bet balsuokime.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 9. Taigi, po svarstymo yra pritarta.

15.18 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3943(2) (*svarstymas*)

Toliau darbotvarkės 2-12 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3943. Taigi, Biudžeto ir finansų komiteto pranešėja gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ar jūs perskaitytumėte? Ne, gerbiamas M. Lingė gali perskaityti išvadą. Čia kažkaip parašyta, kad jūs pranešėja, bet komiteto pirmininkas taip pat gali tą padaryti.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas liepos 8 dieną apsvarstė šį įstatymo projektą. Prieš tai jį apsvarstė ir Kultūros komitetas, tai komitetas Kultūros komiteto priimtam sprendimui grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti nepritarė, bet pats komitetas patobulino įstatymo projektą tomis esminėmis nuostatomis, į ką buvo atkreipęs dėmesį ir Teisės departamentas, ir tarptautinės organizacijos, kurios taip pat išreiškė savo nuomonę dėl pateikto projekto, tai yra būtinybės turėti minimalų finansavimą. Tas minimalus finansavimas nuo 2019 metų, nuo dabar galiojančio 41 mln. po komiteto patobulinimo yra pakitęs iki trejų metų vidurkio, paskutinių metų vidurkio, ir sudarytų bent 30 mln. didesnes grindis. Na, o komitetas apskritai balsuodamas dėl projekto pritarė pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už buvo 8, prieš – 2, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar tada Kultūros komiteto išvadą gerbiamas V. Kernagis galėtų pagarsinti. Matau, apsidžiaugėte, kad turėsite progą. Tiesiog išvadą.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Sveiki. Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Už – 1, kiti susilaikė.

PIRMININKAS. Sprendimas yra?

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Sprendimas nepritarti. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Grąžinti tobulinti. Gerai. Dėkoju. Dabar diskusija. Diskutuoti kviečiu gerbiamą V. Targamadzę. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad įvertindami akivaizdų kontekstą, kad yra grėsmė, karo grėsmė, ir pasirengimą gynybai turime įsisąmoninti, kad transliacija turi būti nenutrūkstama, ir tam reikia pasirengti. Tikrai nenuvertinant komercinių žiniasklaidos priemonių, vis dėlto tokia valstybės deleguojama misija yra nacionaliniam transliuotojui. Tai strategiškai svarbi įstaiga nacionaliniam saugumui užtikrinti.

Man tikrai teko dirbti ir LRT taryboje prieš gerą penkmetį, jau praėjo septyneri metai. Jūs turbūt neįsivaizduojate, kokios ten yra darbo sąlygos. Ten iš tikrųjų labai reikia arba rekonstrukcijos, arba naujo pastato, nes kai kurie darbuotojai dirba labai sudėtingomis sąlygomis.

Toliau. Reikia įvertinti, kad paslaugos brangsta. Mano žiniomis, vien LRTC ištransliavimo išlaidos brangsta 57 %, tai apie 15 mln. O kur dar einamųjų metų biudžete nenumatytos išlaidos, pavyzdžiui, privaloma slėptuvė. Alternatyvi transliacija karo metais. Reikia pasirengti alternatyviai transliacijai galbūt kitame mieste, Kaune, o gal ir kitoje šalyje. Kibernetinis saugumas, archyvų kopijų iškėlimas, elektros generatoriai ir taip toliau. Todėl aš siūlau labai įsiklausyti, neskubėti ir įsiklausyti, ką siūlo keisti LRT 19 straipsnio 5 dalyje, numatytą procentą nuo akcizų iš 1,3 % į 1,2 % nuo 2027 metų. Ir LRT skiriamų asignavimų dydis neturi būti mažesnis už paskutiniais metais, praėjusiais biudžetiniais metais, LRT skirtus valstybės biudžeto asignavimus.

Tikrai nereikia tokios skubos. Jūs pasižiūrėkite: birželio 14 dienos vakare yra įregistruojama, 18 dieną jau teikiamas projektas. Taigi siūlau palaikyti LRT iniciatyvą ir nepamirškime, kokiomis sąlygomis mes gyvename, kokia yra grėsmė ir kad tai yra tikrai nacionaliniu požiūriu, saugumo požiūriu labai svarbi institucija. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti taip pat nori gerbiama L. Pociūnienė.

L. POCIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Kolegos, aš labai labai trumpai. Iš tikrųjų dėl to projekto, kuris teikiamas Biudžeto ir finansų komiteto, noriu pasakyti, kad jisai gerokai pagerėjo nuo pirminio varianto, kuris buvo teikiamas, bet tebelieka gana nebrandus ir, autoritetingų ekspertų nuomone, iš tikrųjų dėl jo dar kyla nemažai abejonių.

Asmeniškai aš nematau rimtų priežasčių, kodėl reikėtų iš esmės keisti modelį, nes modelio keitimas yra labai rimta operacija, kuri turi būti labai gerai apsvarstyta. Taip, kaip mes čia skubame su šiuo projektu, nematau priežasčių skubėti. Iš tikrųjų aš siūlyčiau šiandien balsuojant susilaikyti ir duoti laiko pagrindiniam komitetui dar patobulinti tą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija įvyko. Dabar motyvai už ir prieš. Už kalbės gerbiamas J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pritariu, kad nereikia skubėti to projekto priimti, ir pastebėsiu, kad priėmimas per likusias sesijos dienas nėra numatytas. Bet vis dėlto geriau pritarti po svarstymo ir toliau diskutuoti iki priėmimo, nes nepritarus po svarstymo vėl viskas grįžta į pateikimo stadiją, vėl tas ratas sukasi nuo nulio.

O šiuo projektu, kurį pagrindinis komitetas vis dėlto pataisė, palyginti su pagrindiniu, tuo pradiniu teikimu, aš pastebėsiu, kad yra įvedamos kur kas aukštesnės grindys, rodos, apie 20 mln. eurų, negu dabar galiojančiame įstatyme. Tai tik dėl to, aš manau, LRT negali skųstis.

O kad, taip sakant, augimas trupučiuką sumažinamas dėl mūsų priimto sprendimo padidinti akcizus, iš tikrųjų LRT tikrai negalėjo planuoti savo būsimų biudžetų pagal mūsų atliktą dabar, turbūt ir mums patiems gana netikėtai, Gynybos fondo įkūrimą ir atitinkamus akcizų padidinimus. Dėl to tikrai, priėmus šį įstatymo projektą, LRT biudžetų augimas išliktų gana ryškus.

Aš tikrai manau, kad ramiai galime balsuoti pritardami po svarstymo. O iki priėmimo dar pažiūrėtume, padiskutuotume. Iki rudens tikrai bus laiko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Jurgi, jeigu jūs sakote, kad nenorite palaikyti projekto ir neskubate, tai, aš manau, mes galime šiandien visiškai jam nepritarti ir grąžinti iniciatoriams tobulinti, kaip ir siūlė Kultūros komitetas, kuris tikriausiai geriausiai išnagrinėjo šį klausimą ir žinojo, kiek reikia lėšų ir kaip reikia spręsti klausimą. Tai tikrai ir gerbiama Liuda kalbėjo, ir tie žmonės, kurie dirbo televizijoje ir kurie žino, koks yra finansavimas ir koks ten yra darbas. Aš siūlau dabar tikrai šiam projektui nepritarti, o per vasarą įregistruos naują variantą ir patobulins projektą. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bandysime balsuoti tikriausiai dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo projekto Nr. XIVP-3943. Balsuojame.

Užsiregistravo 100, balsavo 97: už – 56, prieš – 6, susilaikė 35. Taigi po svarstymo yra pritarta.

15.27 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945(2) (*svarstymas*)

Toliau 2-13 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945. Vėlgi gerbiamas M. Lingė, komiteto pirmininkas, Biudžeto ir finansų komiteto išvadą mums galėtų dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė liepos 8 dieną minėtą įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pasiūlymų čia nebuvo. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Tai balsuojame tada. Kviečiu balsuoti dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3945. Balsuojame.

Užsiregistravo 99, balsavo 98: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 8. Taigi pritarta po svarstymo.

Dabar, kadangi čia trūksta šiek tiek pranešėjų, mes peticijas… Taip. Gerbiamas V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Mano balsą šio balsavimo įskaitykite už. Ir dar, kol Paulius dirba, noriu palinkėti sėkmės, sveikatos ir įdomaus gyvenimo ten, Briuselyje, nepamiršti Lietuvos.

PIRMININKAS. Labai ačiū, dėkoju už linkėjimus. Dabar tada gal mes galėtume keletą peticijų apsvarstyti iš darbotvarkės pabaigos? (*Balsas salėje: „Ne, negalime.“*) Kodėl? Manau, kad galime tikrai, nes dar… (*Balsai salėje*) Ne, mes tikrai sutaupėme laiko ir galime šiek tiek, nes neturime pranešėjų, iš eilės eidami… Tai dabar tada iš pabaigos.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XIVP-3994 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Gerbiamas E. Pupinis. Aš jau paskelbiau, kad peticiją svarstysime. Tai 2-32 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-18“ projektas Nr. XIVP-3994.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo Peticijų komisija šių metų birželio 19 dienos posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybės kontrolės įstatymo 12 straipsnio 1 dalies punktą, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 12^1 dalį ir 25 straipsnio 7 dalies 4 punktą ir priėmė sprendimą teikti Seimo išvadą netenkinti šio siūlymo. Peticijų komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybės kontrolės įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punkto, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 12^1 dalies, 25 straipsnio 7 dalies 4 punkto nuostatos priimtos siekiant stiprinti transporto priemonių taršos kontrolę kelyje, mažinant jų neigiamą poveikį aplinkai ir eismo saugumui. Nurodytos įstatymų nuostatos įsigalioja šių metų sausio mėnesį. Tenka priminti, kad minėtas teisės aktas po minėtos peticijos pateikimo Seime jau buvo tobulinamas ir priėmus įstatymus sudarytos teisinės sąlygos stiprinti transporto priemonių taršos kontrolę keliuose, tačiau fiksuojant pažeidimus pirmą kartą atsisakyta griežtėjančių priemonių, tokių kaip techninės apžiūros dokumentų galiojimo panaikinimas pažeidimo fiksavimo metu. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Peticijų komisija mano, kad peticijoje pateikti siūlymai nepagrįsti. Prašoma pritarti komisijos išvadai. Teisės departamentas pastabų neturi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi niekas nenori klausti, diskutuoti niekas neužsirašė, tai keliaujame prie priėmimo. Yra du straipsniai. Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Galbūt bendru sutarimu galime? Ai, balsuojame, priėmimas. Teisingai.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 96: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 3.

Dabar aš suteikiu žodį, matau, dėl vedimo tvarkos gerbiamam A. Vinkui, o posėdžiui toliau pirmininkaus gerbiamas A. Mazuronis, pirmininko pavaduotojas. Dėkoju.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, *LRPF*)**.** Prašau, gerbiamas Antanai, jums žodis suteiktas.

A. VINKUS (*LRPF*). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas ponas Pauliau, leiskite man Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos vardu perskaityti šį jautrų, tačiau kuklų tekstą: „Lietuvos Respublikos Seimas. Padėka daktarui P. Saudargui, ne medikui – technikos mokslų daktarui, už demokratijos puoselėjimą, pagarbą kolegoms ir nuoseklų darbą Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos darbe, už šio apdovanojimo vertės saugojimą ir reiškiamą pagarbą. Komisijos vardu pasirašo A. Vinkus, V. Pranckietis, A. Pocius, Z. Streikus ir V. Jukna.“ Priimkite šį mūsų kuklų padėkos jums ženklą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Tai, gerbiamas Pauliau, dar siūlau lukterėti. Per šoninį mikrofoną dar A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes frakcijos vardu taip pat norime padėkoti Pauliui už puikų pirmininkavimą posėdžiams. Tai yra paskutinis posėdis artimiausius penkerius metus, deja, Paulius iš šitos tribūnos greičiausiai neves posėdžių. Tai linkime, kad ir Europos Parlamente ne mažesnių atsakomybių imtumeisi. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Grįžtame prie darbinės darbotvarkės.

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-17“ projektas Nr. XIVP-3998 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-33 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-17“ projektas Nr. XIVP-3998. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Peticijų komisija šių metų birželio 19 d. posėdyje išnagrinėjo minėtą peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 1 dalį, pašalino nuostatą, kad šilumos tiekėju gali būti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas), ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuomonę, ir peticijoje pateiktą siūlymą. Vertinant peticijoje pateiktą pareiškėjo pasiūlymą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad nuo 2012 metų galiojančio Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 2 dalis draudė vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojui būti šilumos tiekėju.

Siekiant paskatinti šilumos vartotoją ieškoti geriausio daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) kokybės už žemiausią kainą ir įvertinant tai, kad energetikos rinkoje stebimas kvalifikuotų specialistų trūkumas, 2022 metais priimto Šilumos ūkio įstatymo nuostatomis atsisakius tuo metu galiojusio apribojimo šilumos tiekimo įmonėms dalyvauti pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų (eksploatuotojų) rinkoje, buvo suteikta galimybė šilumos vartotojams rinktis iš visų galimų kvalifikacinius reikalavimus atitinkančių šios paslaugos teikėjų.

Komisijos nuomone, galiojantis Šilumos ūkio įstatymo nuostatomis nustatytas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo veiklos teisinis reguliavimas užtikrina daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkams galimybę, todėl pareiškėjo peticijoje teikiamas siūlymas dėl Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies pakeitimo, komisijos nuomone, vertintinas kaip netikslingas.

Prašome pritarti Komisijos išvadai. Teisės departamentas pastabų dėl Seimo nutarimo projekto nepareiškė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų po pateikimo – niekas. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Nereikia, gerai.

Svarstymas. Niekas nenori kalbėti.

Priėmimas. Du straipsniai. Nė dėl vieno iš jų pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti abiem bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Dėl viso… Jeigu nenori kalbėti niekas, balsuojame. Kas pritariate ką tik pristatytam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 90, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3998) priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-16“ projektas Nr. XIVP-3999 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-34 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 19 d. išvados Nr. 250-I-16“ projektas. E. Pupinis. Pateikimas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2024 m. birželio 19 d. posėdyje išnagrinėjo minėtą peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pa-

keisti Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 5 straipsnį, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Sprendimas priimtas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pareiškėjas peticijoje pateikia argumentus, kodėl įstatymo 5 straipsnį reikėtų pakeisti ir išdėstyti jį taip: „Valstybė pripažįsta devynias Lietuvos istorinio, dvasinio bei socialinio palikimo dalį sudarančias tradicines Lietuvoje egzistuojančias religines bendruomenes ir bendrijas: lotynų apeigų katalikų, graikų apeigų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, Visuotinio patriarchato Egzarchato Lietuvos krikščionių ortodoksų (išbraukiant „stačiatikių“, paliekant „sentikių“), judėjų, musulmonų, sunitų ir karaimų.“

Pareiškėjo argumentas – kad įstatymo 5 straipsnio formuluotė neapibrėžta tik ortodoksų (stačiatikių) atveju, tačiau šis teiginys nėra tikslus. Pasaulyje taip pat veikia skirtingos ir viena nuo kitos nepriklausomos evangelikų reformatų, evangelikų liuteronų, sentikių, judėjų religinės organizacijos. Naujai susikūrusių religinių bendrijų, teigiančių, kad jos yra tradicinės Lietuvoje, prašymai dėl įtraukimo į Juridinių asmenų registrą nėra nagrinėjami vien formaliai. Gavusi tokį religinės bendrijos prašymą, Teisingumo ministerija atlieka įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatytą religinės bendrijos tradicijų tęstinumo vertinimą ir gali netenkinti prašymo.

Peticijų komisijos nuomone, šiuo metu galiojanti įstatymo 5 straipsnio formuluotė nekelia nei esminių praktinių, nei teisinių problemų, vertinant religinių bendrijų tradicijų tęstinumą, todėl, komisijos nuomone, minėto įstatymo pakeitimas vertinamas kaip netikslingas.

Prašome pritarti komisijos išvadai. Teisės departamentas taip pat nematė jokių pastabų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti nenori niekas, dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Po pateikimo nebalsuojame.

Svarstymo stadija. Diskusijoje nenori niekas dalyvauti. Dėl motyvų nenori niekas. Irgi nebalsuojame.

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Nė dėl vieno iš jų pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. (*Balsas salėje*) Dėl viso niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate nutarimo projektui Nr. XIVP-3999, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 86, prieš – 1, susilaikė 5. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3999) priimtas. (*Gongas*)

15.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 12 d. išvados Nr. 250-I-15“ projektas Nr. XIVP-4000 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-35 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 12 d. išvados Nr. 250-I-15“ projektas Nr. XIVP-4000. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Peticijų komisija šių metų gegužės 12 dienos posėdyje išnagrinėjo pareiškėjos peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.75, 4.85 ir 6.969 straipsnius, reglamentuojančius bendrosios nuosavybės teisės įgyvendinimą ir jungtinės veiklos sutartį, priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Sprendimas priimtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Pareiškėjos siūlymas uždrausti mažuose (8 butų) namuose sprendimus dėl bendra daline nuosavybe priklausančio turto valdymo priimti 51 % balsų dauguma ir nustatyti 100 % balsų daugumos reikalavimą sistemiškai nedera su Civiliniame kodekse įtvirtintu bendrosios nuosavybės įgyvendinimo teisiniu reguliavimu ir kelia pagrįstų abejonių dėl įgyvendinimo galimybių. Daugiabučiuose namuose įprastai yra daug bendraturčių ir tai apsunkina bendro sutarimo pasiekimą. Tuo tarpu peticijoje siūlomu teisiniu reguliavimu, reikalaujant visų bendrasavininkių bendro sprendimo bendrosios nuosavybės valdymo klausimais, pastato išlaikymu nesuinteresuoti ar

pasyvūs asmenys galėtų nebalsuodami ar balsuodami prieš visą laiką blokuoti bet kuriuos pastato patalpų savininkų sprendimus. Net ir vieno bendrasavininkio nesutikimas (ar apskritai valios neišreiškimas) reikštų sprendimo priėmimo negalimumą. Prašome pritarti komisijos išvadai atmesti peticiją. Teisės departamentas taip pat pritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti niekas nenori. Po pateikimo nebalsuojame. Svarstymo stadija. Diskutuoti niekas nenori. Nebalsuojame.

Priėmimas pastraipsniui. Nutarimo projektą sudaro du straipsniai. Nė dėl vieno iš jų pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Labai dėkui.

Dėl motyvų dėl viso niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate ką tik pristatytam Seimo nutarimo projektui, balsuojate už.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-4000) priimtas. (*Gongas*)

15.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 5 d. išvados Nr. 250-I-14“ projektas Nr. XIVP-4001 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-36 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. birželio 5 d. išvados Nr. 250-I-14“ projektas Nr. XIVP-4001. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija birželio 5 dienos posėdyje išnagrinėjo pareiškėjų peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo straipsnio 15 punktą ir jį išdėstyti taip: „Seniūnaičiui už jo veiklą yra atlyginama (apmokama). Seniūnaičiams nustatomas nuo 3 iki 5 % tos savivaldybės, kurios seniūnaitis jis yra, mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas. Atlyginimo dydį nustato tos savivaldybės taryba. Seniūnaitis turi teisę atsisakyti šio atlyginimo, reglamento nustatyta tvarka pateikdamas prašymą dėl seniūnaičio pareigų atlikimo neatlygintinai, tai yra visuomeninias pagrindais. Tokį prašymą pateikusiam seniūnaičiui šioje dalyje nurodytas atlyginimas neskaičiuojamas ir nemokamas, taip pat neskaičiuojami ir nemokami teisės aktų nustatyti privalomi mokėti mokesčiai, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos.“ Priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti.

Seimo Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos savivaldybių asociacijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Vertinant peticijoje pateiktą siūlymą atkreiptinas dėmesys į tai, kad atlyginimo už seniūnaičio veiklą mokėjimo klausimas yra susijęs su įvairiais kitais tos veiklos aspektais, pavyzdžiui, darbo laiko apskaitos, atostogų reguliavimo klausimais, taip pat tuo, kas atliktų seniūnaičio darbdavio funkciją, kokią įtaką atlyginimo mokėjimui turėtų seniūnaičio nedalyvavimas seniūnaičių sueigos posėdžiuose ir panašiai. Todėl visi šie klausimai turėtų būti vertinami ir sprendžiami kompleksiškai.

Vietos savivaldos įstatymo 38 straipsnio 8 dalies nuostatos aiškiai atriboja seniūnaičio atliekamas funkcijas nuo savivaldybės tarybos nario, savivaldybės administracijos direktoriaus, vicemero, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo. Vietos savivaldos įstatyme įtvirtina, kad seniūnaitis yra rinktas bendruomenės atstovas, kurio atliekami veiksmai atliepia bendruomenės interesus. Pažymėtina ir tai, kad seniūnaičiai, vykdydami savo funkcijas, nėra atskaitingi savivaldybės tarybai ar administracijai, todėl sunku pasakyti, kiek jie praleidžia laiko atlikdami darbą, už kurį pagal pareiškėjų siūlymą jiems turėtų būti mokamas atlyginimas.

Seniūnaitijose yra aktyvios ir bendruomeninės organizacijos, kurios veiklą vykdo visuomeniniais pagrindais ir jų pirmininkams nėra mokama. Jeigu būtų pritarta pareiškėjų siūlymui, seniūnaitis gautų atlygį už dalyvavimą išplėstinėje seniūnaičių sueigoje, o bendruomenės atstovas ne. Vadinasi, reiktų koreguoti ir kitas Vietos savivaldos įstatymo nuostatas, nes siūlomas pakeiti-

mas nederėtų su šio įstatymo 38 straipsnio 3 dalies nuostata, kad seniūnaitis dirba visuomeniniais pagrindais. Komisijos nuomone, šiuo metu galiojančios įstatymo 38 straipsnio 15 dalies nuostatos keisti nereikia, kadangi dabartinis teisinis reglamentavimas yra tinkamas, suteikiantis teisę kiekvienos savivaldybės tarybai skirti išmoką seniūnaičiui, nustatyti jos dydį ir atsiskaitymo tvarką. Prašom pritarti Komisijos išvadai. Teisės departamentas taip pat neturi pastabų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Edmundai. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, mes norime ugdyti pilietinę visuomenę, mes norime, kad turėtume aktyvius tarybos narius, o iš kur tie tarybos nariai turi išaugti, patys nežinome. Tarybos nariams mes patvirtinome 20 % nuo mero atlyginimo. Buvo teikti projektai, ir mano vienas projektas, kai siūliau 10 %, neperėjo. Vienos savivaldybės seniūnaičiams numato išmokas, kitos nenumato išmokų. Dabar tarybos nariai nesikankina su čekiukais, o seniūnaičiai tose savivaldybėse, kurios dar moka ir nori suteikti galimybę tuos žmones kažkaip paskatinti, motyvuoti juos, vėl turi kankintis su čekiukais. Aš manau, kad mes iš esmės turėtume spręsti mažosios savivaldos klausimus ir motyvuoti tuos žmones, kurie bent stengiasi kažką spręsti, aukoja savo laiką. Aš manau, kad tai yra iš tikrųjų neteisinga bent šios veikiančios institucijos atžvilgiu…

PIRMININKAS. Laikas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). …nes ir tarybos nariai, ir seniūnaičiai…

PIRMININKAS. Laikas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). …renkami.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų kiekvienas Seimo narys turi teisę teikti įstatymo pataisas, tačiau reikėtų kompleksinio požiūrio. Čia konkrečiai numatytas vienas straipsnis, kurį pakeitus iš tikrųjų būtų tam tikrų problemų. Reikia kompleksiškai žiūrėti į šią problemą, niekas nesako, kad jos negalima būtų spręsti, bet reikalingi ir kiti teisės aktų pakeitimai. Tai šiuo atveju, manyčiau, čia parlamentarams, galbūt atsižvelgiant į jų supratimą, yra plati dirva veiklai. Tačiau, kaip ir buvo minėta, tarkime, išplėstinėse seniūnaičių sueigose taip pat dalyvauja ir labai aktyvūs bendruomeninių organizacijų atstovai. Jie taip pat veikia, kai kada netgi aktyviau. Tai iš tikrųjų mes suteiktume gana nevienodas sąlygas ir tiems žmonėms, kurie lygiai taip pat dirba tose tarybose, tačiau jokio atlygio negauna. Tai čia vėlgi, manyčiau, savivaldybės, atsižvelgdamos į situaciją, nes ne visur seniūnaičiai veikia gana aktyviai, galėtų spręsti, kaip kompensuoti tas išlaidas kitais būdais, kaip kompensuoti patirtus transporto, telefonų ir kitų dalykų nuostolius.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau niekas nenori klausti. Po pateikimo nebalsuojame. Svarstymas. Diskutuoti niekas nenori. Dėl motyvų nešnekame. Priėmimas. Du straipsniai. Nė vienam iš jų pataisų ir pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Negalime? Galime. Pritarta. Priėmimas. Prieš – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu šiek tiek dar replikuoti ir gerbiamam kolegai E. Pupiniui. Vietos bendruomenių organizacijų sąjunga kaip tik vykdė aktyvią kampaniją renkant seniūnaičius ir kėlė savo bendruomenių organizacijų kandidatus tam, kad irgi pastiprintų mažosios savivaldos aktyvumą. Manau, kad mums reikėtų iš tikrųjų kompleksiškai tai svarstyti, bet šiuo atveju, kai žmonės laukia tokių sprendimų iš mūsų, tas pats žemiausias… Dar kartą pakartosiu, nors bendruomenių organizacijų atstovai deleguoti, o šitie renkami, bet mes turime suteikti jiems motyvaciją. Ir jau kelintą kartą Seimas numoja ranka į tą mažąją visuomenės dalį, nors ji yra gana didelė. Priminsiu, kad seniūnaičių visoje Lietuvoje yra apie 3 tūkst. Mes vieniems tarybos nariams taikome vienus standartus, o kitiems, renkamiems arba deleguotiems, – visai kitus standartus. Kviečiu šią peticiją praleisti ir toliau svarstyti civilizuotu kompleksiniu būdu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už nutarimo projektą pasisako V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Norėčiau pasakyti, kad mes pirmiausia svarstome tik nutarimą, o ne pačią peticiją. Šiuo atveju mes nemojuojame rankomis, kaip čia ką tik buvo pasakyta, o priimame sprendimus. Jūs pats pasakėte, čia jau kreipiuosi į ką tik kalbėjusį prelegentą, kad mes turėtume spręsti tai kompleksiškai. Jeigu bus kompleksiniai pasiūlymai, tada juos ir reikėtų svarstyti, o

šiuo atveju apsiribojame tik peticijos svarstymu: pritariame jai ar nepritariame. Jos nepritarimui pritaria visa Peticijų komisija. Siūlau balsuoti už ir tas diskusijas perkelti į ateitį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nutarimo projektą – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš pritariu kolegai K. Vilkauskui. Prisiminkime, per šią kadenciją ne vieną kartą buvo pristatomas projektas, susijęs su šia tema, ir nuolat teko girdėti tą žodį, kaip dabar ką tik išgirdome iš kito prelegento, „kompleksiškai, kompleksiškai, kompleksiškai“. Na, kolegos, atkreipkime pagaliau dėmesį į tai, kas yra aktualu šiuo metu Lietuvoje tiems žmonėms, kurie dirba sunkų darbą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 60, prieš – 7, susilaikė 25. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-4001) priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos – ponas E. Sabutis.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Aš tai noriu V. Pranckiečiui atsakyti, kad ne visi vieningai balsavo už Peticijų komisijoje.

O kitas dalykas, kai jūs siūlote kompleksiškai svarstyti, tai noriu priminti, kolega Kęstutis nepriminė, jis būtent ir siūlė kompleksiškai svarstyti, bet Seimo dauguma atmetė jo pasiūlymą kompleksiškai svarstyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Viskas. Nutarimą priėmėme.

15.52 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI[1] skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4009, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 28, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4010, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4011, Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113[1], 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4012 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. Kadangi ne visi pranešėjai yra, tai dabar 2-24 klausimo bloką pateiksime. 2-24.1 klausimas – Žemės įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4009 bei jo lydimieji – 2-24.2, 2-24.3 ir 2-24.4 klausimai. Pristato aplinkos viceministrė M. Juodvalkė. Pateikimas.

M. JUODVALKĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Vyriausybės vardu teikiu Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, Teritorijų planavimo, Žemės reformos ir atitinkamai Administracinių nusižengimų kodekso atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymų projektus.

Kodėl reikėjo keisti šiuos įstatymų projektus? Yra kelios priežastys. Pirma, praėjusių metų pabaigoje Konstitucinis Teismas konstatavo, jog tam tikra Žemės įstatymo nuostata prieštarauja Konstitucijai, dėl to reikia atitinkamai jos atsisakyti. Taip pat, taikant Žemės įstatymą ir specifiškai kalbant apie valstybinės žemės nuomą, pardavimą ir panaudą, paaiškėjo, jog reikia šiuos santykius šiek tiek koreguoti tam, kad užtikrintume galimybę valstybinės žemės patikėtiniams racionaliai naudoti valstybinę žemę. Na, ir trečia priežastis yra ta, kad rengiant Žemės įstatymą įgyvendinančius teisės aktus paaiškėjo, kad tam tikros įstatymų nuostatos tarpusavyje nedera, ir lygiai taip pat paaiškėjo, kad yra tam tikrų nuostatų, kurios savo esme turi būti įstatymų lygmens, tačiau jos yra šiandien galiojančiuose Vyriausybės nutarimuose. Tai yra pagrindinės priežastys, dėl kurių mes siūlome keisti įstatymus.

Pradėsiu nuo to, kokie esminiai pakeitimai siūlomi šiais projektais. Kaip ir minėjau, Konstitucinis Teismas praėjusių metų pabaigoje konstatavo, kad Žemės įstatymo nuostata, kuri draudžia atidalinti žemės sklypus, kurie yra teisinio ginčo objektai arba yra areštuoti, prieštarauja

Konstitucijai, tai yra teisinės valstybės principui. Dėl šios priežasties mes siūlome tiesiog šitos nuostatos atsisakyti.

Antras aspektas, būtent kalbant apie tai, kad mes turime suteikti įrankių valstybinės žemės patikėtiniams iš tikrųjų sudaryti, pakeisti ir nutraukti sutartis taip, kad būtų užtikrintas racionalus žemės naudojimas. Yra svarbu tai, kad mes Žemės įstatyme šią dieną turime baigtinį sąrašą atvejų, kuomet gali būti nutraukta valstybinės žemės nuomos sutartis, tačiau nėra tokių atvejų, kai, pavyzdžiui, nuomininkas nemoka nuomos mokesčio arba tiesiog iš esmės pažeidžia sutartį. Dėl šitos priežasties mes siūlome papildyti atvejus numatant, kad nuomos sutartis gali būti nutraukiama ir kitais Civiliniame kodekse numatytais pagrindais.

Kitas atvejis yra valstybinės žemės nuoma aukciono būdu. Mes turime tam tikrą piktnaudžiavimą, kuomet žemė aukciono būdu išnuomojama tam, kuris pasiūlo aukščiausią kainą, tačiau vėliau, kuomet sudaroma nuomos sutartis, pastatomi pastatai, šita žemės nuomos sutartis nutraukiama ir sudaroma paprasta nuomos sutartis tą žemę eksploatuoti, o tai reiškia, kad iš tikrųjų mokamas kur kas mažesnis žemės nuomos mokestis. Dėl tos priežasties mes siūlome numatyti, kad, jeigu sklypas išnuomotas aukciono būdu, būtent aukciono sutarties sąlygos nesikeičia nepriklausomai nuo to, ar yra užstatoma teritorija, ar pasikeičia sutarties šalis.

Kitas momentas yra valstybinės žemės pardavimas. Šiandien galiojantis reguliavimas būtent leidžia valstybinę žemę įsigyti išsimokėtinai per terminą, kuris yra ne ilgesnis kaip 15 metų. Praktikoje tikrai susiduriame su atvejais, kuomet tiesiog žemės įgijėjai tą žemę įsigyja, tačiau nemoka, ir čia buvo mums Valstybės kontrolės rekomendacija, jog turi būti tikrinamas tokių asmenų mokumas. Dėl tos priežasties siūlome numatyti pareigą Nacionalinei žemės tarnybai, parduodant žemę, kai jinai yra parduodama išsimokėtinai, patikrinti asmens mokumą.

Paskutinis aspektas, kurį mes taip pat siūlome koreguoti. Ką ir minėjau, tam tikros nuostatos yra dabar galiojančiuose Vyriausybės nutarimuose, tačiau dėl savo turinio ir pobūdžio jos turi būti įstatymuose. Pavyzdžiui, atvejis, kuomet sudaroma galimybė savivaldybėms atleisti nuomininkus nuo nuomos mokesčio arba sumažinti nuomos mokestį. Tai siūlome konkrečiai šiuos atvejus apibrėžti įstatymuose. Lygiai taip pat, kuomet yra parduodama valstybinė žemė, kokios nuolaidos, lengvatos gali būti taikomos ir kokiems asmenims įsigyjant valstybinės žemės, mes siūlome aiškiai apibrėžti įstatyme.

Tai yra tokie esminiai pokyčiai, ką mes siūlome šitais įstatymų projektais. Kviečiu pritarti ir diskusijas tęsti komitetuose.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena, viceministre. Mes jau truputį kalbėjome ta tema. Iš tikrųjų man nerimą kelia ta atidalijimo galimybė. Būtent dėl kultūros paveldo objektų mes matome ne vieną piktnaudžiavimo atvejį. Ar šitas įstatymas kaip nors sprendžia tą problemą, ar ne, kad nebūtų galima išdalinti sklypais, pavyzdžiui, dvarų teritorijų, saugomų kitų teritorijų ir panašiai?

M. JUODVALKĖ. Labai ačiū už klausimą. Tikrai šiame pakete šis klausimas nebuvo sprendžiamas, nes šita diskusija iškilo kitame kontekste, bet šitame pakete yra ir Žemės reformos įstatymas, kuriame ir kalbama apie tą galimybę atidalinti. Esant pasiūlymui, mes kalbėjome su Kultūros paveldo komisija, kuri šitą susirūpinimą išreiškė. Ji planuoja pati pateikti tą pasiūlymą, atitinkamai komitetuose Seimo nariai šį pasiūlymą svarstytų, bet tikrai galima būtent koreguojant Žemės reformos įstatymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Jūs iš tikrųjų savo pranešime paminėjote, atrodo, paskutinį punktą, detalizuosite savivaldybėms galimybę atleisti nuo nuomos mokesčio. Aš noriu, kad ir plačiau paskleistumėte, kokios bus tos galimybės, nes dabartiniu metu savivaldybės iš tikrųjų galėdavo sumažinti tą žemės mokestį. O dabar įstatyme įrašysite, kokiais atvejais? Tai prašom dabar išvardinti konkrečiau.

M. JUODVALKĖ. Taip, tikrai. Labai ačiū už patikslinamąjį klausimą. Kaip ir minėjau, šiandien atleidimo galimybė yra reglamentuota Vyriausybės nutarimu. Mes iš tikrųjų ir po Vyriausybės Teisės grupės išvadų, ir atitinkamai po konsultacijų su STT aiškiai sudėliojome atvejus, kada

gali būti atleidžiama. Iš tikrųjų savivaldybei būtų suteikta teisė atleisti savo biudžeto sąskaita visiškai arba sumažinti nuomos mokestį iki 50 % tais pačiais atvejais, kuomet savivaldybė gali atleisti ir nuo atlyginimo už galimybę statyti. Kitaip tariant, yra statinių aiškios grupės. Jeigu konkrečiau, tai būtų daugiabučiai namai, taip pat visi statiniai, kurie yra susiję su valstybei svarbiais projektais, su kariuomenės paskirties pastatais. Visi šitie aspektai grynai tie patys, kurie yra, kai savivaldybė gali atleisti dėl atlyginimo už galimybę statyti. Tai visiškai tie patys atvejai būtent siekiant užtikrinti tą skaidrumą, kad savivaldybės aiškiai turėtų konkrečius atvejus, kada gali atleisti, ir nebūtų piktnaudžiavimo. Šitą nuostatą tikrai derinome su Specialiųjų tyrimų tarnyba, kad būtų aišku ir konkretu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų reformuojant NŽT pridarė nemažai klaidų, bet, galvoju, gal dalį jums ir pavyks atitaisyti. Aš norėjau konkrečiai paklausti dėl aukcionų. Aš suprantu, aukciono metu iškelia žemės nuomos kainą, ar ne, ir paskui statant pastatus perrašo sutartis. Bet aš noriu paklausti, ta dalis statant pastatus, taigi su NŽT taip pat turi derinti, kodėl tuo metu negalima persirašyti sutarties tomis pirminėmis kainomis, kurioje vietoje čia yra apeinama? Vienas klausimas.

O kitas klausimas apskritai dėl aukcionų. Ar negalvojate… Ūkininkai tikrai nemažai klausia dėl smulkių žemių, iki pusės hektaro galbūt įsigyti nuosavybėn. Ar nesvarstote šio klausimo? Du klausimai būtų.

M. JUODVALKĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų dėl aukcionų, kaip aš ir paminėjau, paprastai yra schema tokia, jog žemė yra parduodama aukciono būdu. Aukcioną laimi tas, kuris pasiūlo didžiausią kainą, ir tuomet sudaroma nuomos sutartis. Kai yra pastatomas pastatas, aukciono laimėtojas tiesiog eina ir nutraukia žemės nuomos sutartį tuo pagrindu, kad įgyja pirmumo teisę sudaryti dėl to paties sklypo žemės nuomos sutartį statiniui eksploatuoti. Tokiu būdu iš esmės yra apeinama ta nuostata. Tai reiškia, kad, jeigu jisai pasiūlė didžiausią kainą, kažkurį laikotarpį apibrėžtos statybos metu jisai ją mokės, tačiau kai pastatas bus pastatytas, jisai sudarys tą paprastą sutartį ir mokės kur kas mažesnį mokestį. Kadangi aukciono metu, kai yra išnuomojama valstybinė žemė, nereikia mokėti už galimybę statyti, dėl to reikia užsitikrinti, kad ta kaina, kurią jisai pasiūlė aukciono metu, ir būtų mokama valstybei, šiuo atveju – savivaldybėms, visą laiką.

Dėl antro klausimo apie aukcionus ar apie žemės ūkio paskirties žemės įsigijimą, tai iš tikrųjų šiuos klausimus reglamentuoja Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymas. Ten yra bendroji nuostata, kad iš tikrųjų valstybinė žemė neparduodama, išskyrus kai kuriuos atvejus. Tikrai jūsų minimas atvejis galbūt galėtų būti svarstomas, bet tai yra visiškai kito įstatymo kontekste. Būtent šiame pakete mes jo kol kas nepalietėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš suteikdamas žodį, galimybę paklausti K. Adomaičiui, informuoju, kad pratęsiu keliomis minutėmis balsavimo intervalą, kad pabaigę šį projektą dėl jo balsuotume. Tada jau 17 val. 30 min. arba šiek tiek anksčiau, kaip ten išeis.

Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Mano klausimas turbūt susijęs ir panašus į Justino pirmąjį klausimą. Pagal tai, kaip suformuluota, mano supratimu, dabar gali išsinuomoti aukciono būdu žemę, po to pasistatyti pastatą ir jau išsipirkti tą žemę nebe aukciono būdu, o pagal Registrų centro rinkos vertę, kuri gali būti tokia labai nutolusi nuo tos konkrečios vietos rinkos kainos, atsižvelgiant į tai, kas ten buvo pastatyta. Ar nebūtų logiškiau, kad jeigu kažkaip planuoji kažką statyti, nori įgyti teisę, kai aukciono būdu nuomoji, tai gal tuomet iš karto turėtum nusipirkti žemę aukcione ir tik tada statyti?

M. JUODVALKĖ. Šiuo atveju… Tikrai labai ačiū už klausimą. Tas aspektas, kurio nepaminėjau, bet irgi lygiai taip pat yra sprendžiamas, kad taip, žemę išsinuomoji aukciono tvarka, pastatai pastatus ir tada mes sakome: arba tęsi sutartinius nuomos santykius, arba gali įsigyti žemę. Bet šiuo atveju žemę būtų galima įsigyti ne už tą kainą, kaip jūs minėjote, vidutinę, o, atlikus individualų vertinimą, už konkrečią rinkos kainą. Šitokią nuostatą mes irgi siūlome įrašyti, kad tada asmuo apsispręstų.

O šiuo atveju, ar žemė parduodama, ar žemė išnuomojama, apsisprendžia patikėtinis pačiame pirmame etape, ar jisai nori tą žemę ir toliau laikyti patikėjimo teise ir jos neparduoti, ar jisai nori ją išleisti aukcionu. Šiuo atveju priklauso nuo to, ar žemė bus parduodama, ar išnuomojama aukciono būdu, bet išnuomojus aukciono būdu mes taip pat sudarysime sąlygas, kad, užstačius tą žemę, jinai būtų parduodama už realią rinkos kainą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakyti dėl motyvų nenori niekas. Gal bendru sutarimu galime po pateikimo? Ne?

V. Pranckietis per šoninį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Dėl Žemės įstatymo mano klausimas užregistruotas.

PIRMININKAS. Nemačiau, nerodė. (*Balsai salėje*) Čia kompiuterinė sistema šiek tiek nesulipdė. Tuoj suteiksiu jums galimybę. V. Pranckiečiui suteikime galimybę paklausti. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ar galite užtikrinti, kad šis įstatymas atspindės valstybės interesą, o ne kažkieno už valstybės interesų?

M. JUODVALKĖ. Tikslas ir yra, kad būtų atspindėtas valstybės interesas, nes iš tikrųjų, kaip ir Konstitucinis Teismas pasakė, valstybinė žemė yra ribotas išteklius, o racionalus valdymas yra viešasis interesas. Šiuo atveju mes ir norime suteikti papildomų įrankių valstybinės žemės patikėtiniui, ar tai būtų savivaldybės miestuose, miesteliuose, ar tai būtų Nacionalinė žemės tarnyba kaime. Mes sudarome jiems galimybes turėti daugiau lankstumo. Pavyzdys, ko dar nepaminėjau. Tai, pavyzdžiui, yra nuostata, numatanti, kad jeigu asmuo buvo netinkamai vykdęs sutartį ir buvo įspėtas dėl to, kad sutartis bus nutraukta, mes siūlome numatyti, kad tuo laikotarpiu jisai mokėtų padidintą nuomos mokestį. Tiesiog mes sudedame visus įrankius, ar tai būtų Nacionalinė žemės tarnyba, ar tai būtų savivaldybės, tie valstybinės žemės patikėtiniai turėtų daugiau įrankių ir daugiau galių spręsdami sutartinius santykius.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dabar tikrai atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Bendru sutarimu negalime pritarti po pateikimo, kaip suprantu? (*Šurmulys salėje*) Galime? Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ne, matau linguoja galvas. Balsuojame. Kas pritariate ką tik pristatytiems įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 56, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 21. Ką tik pristatytiems įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl visų, ne, dėl pirmų trijų, tai yra darbotvarkės 2-24.1, 2-24.2 bei 2.24.3 klausimų, siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. (*Balsai salėje*) Negalime pritarti? Dėl komitetų jūs norite? V. Pranckietis dėl komitetų. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Manau, tai yra aiškus Kaimo reikalų komiteto klausimas, žemė visada komiteto kuruotas klausimas. Manau, neskirkime tarnaujančio komiteto, bet skirkime kompetentingąjį.

PIRMININKAS. Bet dėl šitų trijų projektų, nes dėl ketvirto – Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlomas kaip pagrindinis. Jūs apie pirmus tris kalbate?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Taip, dėl šitų trijų.

PIRMININKAS. Gerai, žiūrėkite, alternatyvus balsavimas. Statutinis prašymas, apsisprendžiame alternatyviai. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad dėl pirmų trijų įstatymų projektų, darbotvarkės 2-24.1, 2-24.2 bei 2.24.3 klausimų, pagrindinis būtų Aplinkos apsaugos komitetas, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad dėl šitų trijų įstatymų projektų pagrindinis būtų Kaimo reikalų komitetas. Balsuojame alternatyviai.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 45, prieš – 32. Vadinasi, pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas dėl šitų trijų įstatymų projektų.

Dėl darbotvarkės 2-24.4 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kaip ir priklauso. Galime bendru sutarimu šitam pritarti? Galime?

Dėl darbotvarkės 2-24.1 klausimo papildomu komitetu siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Dėl visų trijų pirmų.

PIRMININKAS. Gerai, dėl visų trijų kaip papildomas Kaimo reikalų komitetas. Galime pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta. Daugiau su komitetais… Viskas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Viskas, pritarta. Išsiaiškinome.

Balsavimo intervalas baigėsi. Dabar arba 17 val. 30 min. arba šiek tiek anksčiau, priklauso nuo to, kiek klausinėsite ir kiek bus noro pasisakyti.

16.08 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3847, Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3847. Pranešėjas – D. Urbonas, Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjas. Pateikimas. Ir darbotvarkės 2-15.2 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-3848.

D. URBONAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento G. Nausėdos teikiamą Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, taip pat Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Jau kuris laikas Lietuva deda pastangas spręsti aktualią problemą – elektroninių cigarečių paplitimą tarp nepilnamečių, tarp jaunimo. Nors gana simboliškai, bet padidintas akcizas, įtvirtinti draudimai dėl kvapų, skonių, cukraus, saldiklių, numatyta atsakomybė fiziniams asmenims už prekybą elektroninėmis cigaretėmis, turime ir naujų teisėkūros iniciatyvų. Tačiau, nepaisant to, įvairūs tyrimai ir statistiniai duomenys rodo, kad neigiama tendencija išlieka ir problema neslopsta.

Štai, Lietuva gerokai viršija Europos mokyklų alkoholio ir kitų narkotikų vartojimo tyrime dalyvaujančių šalių vidurkį pagal įvairius rodiklius. Naujųjų psichoaktyviųjų medžiagų rodiklis Lietuvoje siekia 7 %, vidurkis tų šalių – 4 %. Rūkiusių elektronines cigaretes Lietuvos rodiklis – 65 %, tuo tarpu šalių vidurkis yra 40 %. Mokinių, kurie būdami 13 metų ir jaunesni surūkė pirmąją cigaretę, Lietuvos rodiklis – 33 %, o tyrimo šalių vidurkis – 18 %, ir pirmąją elektroninę cigaretę – 19,5 %, kai vidurkis yra 11 %.

Ypač neigiamas su tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių apyvarta susijusias tendencijas rodo statistiniai duomenys apie administracinius nusižengimus padariusius asmenis. Vien per praėjusius metus nustatyti 178 atvejai, kai nepilnamečiams buvo perduoti tabako gaminiai, kai prieš penkerius metus tokių atvejų buvo 71. Tai išaugo daugiau nei dvigubai.

Pasižiūrėjus, koks yra pažeidimų dalykas, tai 85 % visų atvejų, kai tabako gaminiai perduodami nepilnamečiams, sudarė elektroninės cigaretės. Kartais išaugo skaičius, kai nepilnamečiai dalyvauja pažeidimuose, ir tokių skaičių nuo 2019 metų nuo 18 atvejų išaugo iki 85. Taigi, ne vienas skaičius rodo aiškiai augančią tendenciją ne kartais, o kai kuriais atvejais – net dešimtimis kartų.

Atkreipčiau dėmesį į tai, kad prokuratūra atkreipė dėmesį į tai, kad elektroninės cigaretės tampa įrankiais vartoti ne tiktai tabako gaminius, tačiau ir narkotines medžiagas. Dažnai narkotinės medžiagos įpilamos į skystį ir vartojamos jau kaip narkotinės medžiagos vadinamajam *veipinimui*.

Galiausiai paminėtini ir Pasaulio sveikatos organizacijos įvairūs pranešimai, skambinami pavojaus varpai dėl elektroninių cigarečių paplitimo. Jau naujausi tyrimai aiškiai parodo, kokia yra elektroninių cigarečių žala. Deja, nepaisant visų tų išdėstytų argumentų, mitas, kad elektroninės cigaretės yra mažiau kenksmingos, ar kažkokia nebloga alternatyva tabako gaminiams, vis dar yra gajus.

Aišku, kad šiai problemai spręsti reikalingas sisteminis požiūris. Vienas iš tos sistemos aspektų yra sankcijos. Iš tikrųjų, tas poveikis, sankcijos turėtų būti atgrasančios ir paveikios. Deja, šiandien galiojančiuose įstatymuose nustatytos sankcijos nedaro tokio poveikio. Pavyzdžiui, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, yra įmonių, kurios yra baustos 20 ir daugiau kartų. Nepaisant to, pažeidimai daromi, neatsižvelgiant į tai. Taip pat ir mano minėti pavyzdžiai dėl Administracinių nusižengimų kodekso taikymo.

Kas dabar siūloma teikiamu įstatymo projektu? Iš esmės pagrindinis tikslas – diferencijuoti atsakomybę už elektroninių cigarečių apyvartos pažeidimus, ir tikslas – griežtinti atsakomybę,

taikomą tiek juridiniams, tiek fiziniams asmenims už jų apyvartos taisyklių pažeidimus, ir ypač tais atvejais, kai į tuos pažeidimus įtraukiami ar dalyvauja nepilnamečiai asmenys.

Tai pirma – griežtinti juridinių asmenų atsakomybę, kai parduodamos elektroninės cigaretės nepilnamečiams. Siūlomos baudos siektų nuo 4 iki 6 tūkst. eurų, kai šiandien turime kiek daugiau nei 1 tūkst. ir neviršija 3 tūkst. Už pakartotinį pažeidimą – nuo 6 iki 10 tūkst., panaikinant visų turimų licencijų verstis mažmenine prekyba galiojimą. Šiandien tokio reglamentavimo neturime. Taip pat siūloma griežtinti baudas, didinant baudas juridiniams asmenims, taip pat už kitus tabako gaminių, įskaitant elektronines cigaretes, apyvartos pažeidimus.

Norėčiau atkreipti jūsų, Seimo nariai, dėmesį į vieną įdomų faktą, kad Tabako kontrolės įstatymo 26 straipsnis, kuris nustato atsakomybę, ekonomines sankcijas už pažeidimus, nėra keistas galbūt (dar nepatikrinau iki galo) net nuo priėmimo dienos, nuo 1994 metų. Nuo 2004 metų sankcijos nesikeitė, tai yra kaip buvo priimta nauja šio įstatymo redakcija, tokios sankcijos galioja ir dabar, po 20 metų. Jos net nebuvo peržiūrėtos tuomet, kai Lietuva perėjo nuo lito prie euro. Tai iliustruoja tokie skaičiai, tokie baudų dydžiai kaip, tarkime, 2 tūkst. 896 eurai, 8 tūkst. 688 eurai. Tai aiškiai rodo tą vertimą iš litų į eurus. Taigi akivaizdu, kad sankcijos absoliučiai nesikeitė, čia būtini pakeitimai.

Dar vienas aspektas, kuriuo siūloma griežtinti atsakomybę. Dauguma atvejų licencijos atėmimas nėra taikomas, štai tuo juridiniai asmenys piktnaudžiauja. Padarius Prekybos taisyklių pažeidimų, taikomas toks sankcijos aspektas, kad licencija naikinama tik tai prekybos vietai. Tuo tarpu visose kitose vietose ta įmonė toliau gali sėkmingai tęsti savo veiklą, matyt, daryti ir pažeidimus. Taigi įstatymo projektu siūloma, kad už Prekybos taisyklių pažeidimus, padarytus pakartotinai, kai parduodamos elektroninės cigaretės nepilnamečiams, būtų taikomas licencijos galiojimo panaikinimas ne tai konkrečiai vietai, kur buvo pažeidimas, bet visoms mažmeninės prekybos vietoms. Taip pat įdomu tai, kad už falsifikuotų kontrabandinių tabako gaminių apyvartą nebuvo taikomas licencijos galiojimo panaikinimas. Mes siūlome, kad šiuo aspektu atsakomybė taip pat būtų sugriežtinta.

Administracinių nusižengimų kodekse taip pat yra pagrindinis tikslas diferencijuoti atsakomybę už elektroninių cigarečių apyvartą ir pažeidimus, kas susiję su nepilnamečiais. Elektroninės cigaretės tuose straipsniuose yra išskiriamos ir numatomos už tai didesnės baudos. Už elektroninių cigarečių vartojimo ir turėjimo pažeidimus yra atsisakoma tokios administracinės nuobaudos kaip įspėjimas, visais atvejais būtų skiriama bauda.

Visai baigdamas pristatymą norėčiau keletą pastebėjimų dėl pateiktų Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadų ir Teisingumo ministerijos pastabų dėl įstatymo projekto. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastebėjimai yra vos keli. Iš esmės vienas – galbūt labiau diskutuotinas. Matyt, tą galėtume padaryti Seimo komitetuose. Kitas – visai techninio pobūdžio. Perkeliant galiojančio įstatymo nuostatas tiesiog dingo viena sankcijos dalis – tabako gaminių konfiskavimas. Tikrai nesiekėme panaikinti tos Administracinių nusižengimų kodekso nuostatos, kurią Seimas neseniai priėmė.

Dėl Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės išdėstyto reikalavimo, kad prie projektų nėra pridedama atitikties lentelė. Dėl to argumento, kad šiuo atveju projektai yra susiję su Tabako gaminių direktyva. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad Seimo statuto 135 straipsnio 4 dalies 2 punktas, beje, juo remiasi ir Teisingumo ministerijos pastabos teikėjai, kalba apie pareigą teikti atitikties lentelę, kai perkeliama Europos Sąjungos teisės direktyva konkrečiai į įstatymų nuostatas. Šiuo atveju jokios direktyvos nuostatos nėra perkeliamos. Direktyvoje turbūt, kas susiję su įstatymu, yra tiktai bendra tokia nuostata dėl sankcijų, apskritai valstybių pareigos nustatyti sankcijas ir jos proporcingumo. Čia nėra jokios prasmės pildyti atitikties lentelės. Jūs, gerbiami Seimo nariai, taip pat matote, kad yra keičiama daugybė įstatymų, kurie jau buvo prieš tai priimti įgyvendinant nuostatas. Keičiant juos tikrai nėra pildomos atitikties lentelės. Tos pastabos, beje, nepažymėjo ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas.

Gerbiami Seimo nariai, prašau pritarti teikiamiems tiek Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, tiek Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Laikas!

D. URBONAS. Ačiū už skirtą laiką ir dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui už glaustą pristatymą. Paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmoji klausia M. Danielė.

M. DANIELĖ (*LF*). Labai ačiū. Projekto tikslas – parodyti, kad Prezidentas kovoja prieš elektronines cigaretes, yra aiškus. Bet man įdomus šio projekto nenuoseklumas. Jis atrodo komiškai. Suprantate, už pirkimą ir perdavimą „Marlboro“ raudono pakelio būtų 200 eurų bauda, o už elektroninės cigaretės – jau 300 eurų. Jeigu „Marlboro“ raudonas pakelis paauglio kišenėje, tai įspėjimas, o jeigu elektroninė cigaretė, tai jau tuomet iškart bauda. Čia jūs matote kryptingumą? Jūs paliekate „Marlboro“ ir „Camel“, kaip čia pavadinti, tokį labiau skatinamą, o rodote, kad kovojate prieš elektronines. Tai kuo čia, gal kokiais moksliniais įrodymais grindžiate? Nežinau, gal galite pakomentuoti?

D. URBONAS. Argumentai turbūt tie patys, kurie dar buvo išsakyti pačioje pradžioje. Mes matome tas tendencijas, kad didžiąją dalį pažeidimų, kurie padaromi dėl tabako gaminių apyvartos, skatina būtent elektroninės cigaretės. Tai šiuo atveju, atsižvelgiant į tą paplitimo mastą, antras momentas, galimybes naudoti tą įrankį ir narkotinėms medžiagoms vartoti, be to, atsižvelgiant į tas tendencijas (jas mes matome visame pasaulyje, jos būtent yra skiriamas elektroninių cigarečių didesniam pavojingumui), atitinkamai ir taikoma didesnė atsakomybė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas patarėjau, iš tikrųjų aš asmeniškai, jeigu tiktai galėčiau, tai dar didesnes baudas uždėčiau, nes čia yra mūsų vaikų sveikata. Tai pirmiausia. Antras momentas, kad tai yra narkotinės medžiagos, kurios dabar atsiranda ir atsirado būtent per tuos pildiklius ir per tuos skysčius. Kiek mes turėjome tokių ir vaikų, ir bėdų, ir vaikai atsidūrė reanimacijoje ir panašiai? Tai dabar mano klausimas vienas: ar nemanote iš viso galbūt elektronines panaikinti? Jeigu galėčiau, aš tai tikrai tai teikčiau. Ar jūs nediskutavote? Kitas momentas – dėl licencijos atėmimo. Dažnai verslas vis tiek pagalvos, kaip perregistruoti įmonę. Pavadinimas, akcininkai tie patys ir panašiai. Nemanote, kad jie vis tiek sugebės apeiti įstatymą, licenciją atėmus, jeigu reikės, jie įsiregistruos kitą įmonę? Kaip tokiu atveju kontrolė?

D. URBONAS. Tikėtina, įvairių mes turime situacijų. Aišku, galimybės teikti vėlgi naują įmonę ir gauti licenciją išlieka, tačiau tas pats Tabako kontrolės įstatymas visgi nustato ribojimus licencijavimo straipsnyje, nes, vertinant, ar išduoti įmonei licenciją, žiūrima ne tiktai pačios įmonės reputacijos, bet žiūrima ir į jos vadovų reputaciją, ar prieš tai įmonės vadovai, kaip fiziniai asmenys, nebuvo patraukti atsakomybėn už įvairius Tabako apyvartos taisyklių pažeidimus. Be abejo, reikės žiūrėti, jau čia įgyvendinimo klausimas, kaip tą kontrolę užtikrinti efektyviai, jeigu reikės, aišku, kalbėti apie teisės aktų pakeitimus.

O atliepiant jūsų tą pirmąjį klausimą, tai iš tikrųjų yra tų svarstymų ir mes matome, kad pasaulyje jau yra tos tendencijos, kai uždraudžiamas apskritai vartojimas ir elektroninės cigaretės. Tik įdomu, kad ta rinka, kuri mums tiekia milijardine apimtimi, Kiniją turiu omenyje, pati jau gal ir nustačiusi yra ribojimus ar juos svarsto labai rimtai ir pereina prie absoliutaus ribojimo. Turime omenyje ne tiktai tas šalis, bet ir Vakarų demokratijas. Šiandien turbūt ir Jungtinė Karalystė jau turi teisinį reguliavimą, pagal kurį augina nerūkančią kartą apskritai, nes ribojimai įsigyti nuo tam tikro amžiaus yra vis vėlinami ir vėlinami, auga karta, kuri niekada neturės teisės įsigyti teisėtai tabako gaminių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų čia panašus klausimas buvo, bet kovoti su baudomis, tai, žinote, na, baudas pritaikei arba galbūt netgi ir įmonę uždarai, atsidaro kita įmonė, čia kaip slibinas. Jeigu yra pinigai, vadinasi, atsiras kam juos ir paimti. Tai vėlgi, įskaitant ir elektroninę erdvę, nemažai šalių uždraudė elektronines cigaretes, nes nesusitvarko, paprasčiausiai narkomanija plinta. O ar nemanote, kad galbūt visada reikėtų pradėti, čia jau buvo ir kai kurie kolegų siūlymai, didinti prieinamumą pagal amžiaus grupes? Tai šiuo atveju ar ryžto neužtenka, ar čia vėlgi kokie nors motyvai neleis Prezidentui elgtis griežčiau? Ačiū.

D. URBONAS. Tai iš tikrųjų ačiū už klausimą. Kai kalbame apie visišką (absoliutų) uždraudimą, turbūt turėtume apie tai galvoti Europos Sąjungos mastu. Kai kalbame apie galimybes įsigyti, tai turbūt Lietuvoje visiškai uždraudus reikėtų galvoti, kaip bus su Europos Sąjungos bendrija, nes čia ne tiktai įsigijimo, draudimo per sveikatos prizmę, bet ir bendros ekonominės erdvės klausimo aspektas. Manau, kad mes eisime žingsnis po žingsnio. O pirmas žingsnis dėl sankcijų griežtinimo. Aš norėčiau prisiminti turbūt savo mokslinio darbo ar kitus atliktus tyrimus, kai mokslininkai sako, kad sankcijos turi būti atgrasančios. Galbūt mes galėtume eiti prie tokio reguliavimo, kai visos sankcijos juridiniams asmenims būtų taikomos ne apibrėžta pinigų suma, o, pavyzdžiui, kaip Konkurencijos įstatyme – nustatant procentinę išraišką nuo gautų pajamų ar nuo apyvartos ir panašiai. Iš tikrųjų, faktas, kad skiriamos sankcijos turi būti atgrasančios. Ką aš minėjau, kad mes nekeitėme įstatymo, kuris numato sankcijas, tikrai bent 20 metų – tai daug ką pasako.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Trūksta tikrai nuoseklumo šitame projekte kalbant apskritai apie tabako gaminius, nes vėlgi tik elektroninės cigaretės, ar ne? Kaitinamasis tabakas šiaip Lietuvoje pagal statistiką irgi yra vienas populiariausių. Pagal amžiaus grupes galbūt skiriasi, bet jeigu sankcijos padidės vienai grupei, gal tuomet išpopuliarės kita grupė. Šiuo atveju yra toksai nenuoseklumas. Apskritai su kuo jūs konsultavotės dar rengdami šitą projektą ir kaip galbūt tėvų organizacijos vėlgi žiūri į tą sprendimą, kad iš karto būtų taikoma bauda? Juk tėvams bauda už nepilnamečius asmenis. Tai vienas kaip ir pastebėjimas, kad trūksta nuoseklumo. Ir kodėl vis dėlto viskas, įskaitant kaitinamąjį, įskaitant įprastines cigaretes, nebuvo įtraukta? O kitas – dėl tėvų organizacijų ir kaip tėvai šį siūlymą sutinka?

D. URBONAS. Ačiū už klausimą. Aš gal vėlgi pakartosiu, kad elektroninių cigarečių, kaip tokių tabako gaminių, aspektas ir jų didesnis pavojingumas išskiriamas būtent dėl paplitimo, dėl galimybių naudoti taip pat kartu su kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis.

Antra. Kalbant apie Pasaulio sveikatos organizaciją, iš tikrųjų kalbant apie elektronines cigaretes, įvairiausius skysčius, į kuriuos prideda įvairiausių medžiagų, kurios, atrodo, skamba nekaltai, bet dabar aiškiai rodoma, kad net toks, tarkime, produktas kaip cinamonas, kuris vartojamas maistui ir panašiai, rūkomas, kaitinamas skyla į kažkokias medžiagas, kurių poveikis neištirtas, o kai kur jau ištirtas kaip keliantis pavojų, turintis kancerogeninį poveikį ir panašiai. Atsižvelgiant į tuos aspektus būtent elektroninės cigaretės kaip aktuali problema šiandien ir išskiriama. Manome, kad turėtume reaguoti šiuo atveju į tai, kas vyksta, į tas tendencijas.

Kalbant apie konsultacijas, Prezidentas, būdamas regionuose, susitikdamas su švietimo bendruomenėmis, su tėvais, dažnai girdėdavo klausimų, kad stokojama dėmesio šitai temai ir kad būtini tam tikri sprendimai. Aišku, kaip ir sakiau, tai reikalauja sisteminio požiūrio. Mes turėtume kalbėti ir turėjome diskusijas apie prevenciją. Mes šiuo atveju neturime efektyvios sisteminės prevencijos dėl šių klausimų.

Kiti aspektai, bet vienas iš jų, kalbant apie poveikį, taip pat yra atgrasančios sankcijos. Faktas, jeigu tiek juridiniai, tiek fiziniai asmenys jaučia, kad gaunamas pelnas iš tos apyvartos, kurią mes šiandien matome Lietuvoje, panašu, tas pelnas tikrai yra labai didelis – tai simbolinės baudos tikrai neatgraso. Tradiciškai manoma, kad būtent tokios turėtų būti baudos, kad neapsimokėtų daryti pažeidimų. Jeigu apsimoka, pažeisti apsimoka ir pelnas iš pažeidimų yra didesnis, negu skiriama bauda, verslas skaičiuoja asmenis, skaičiuoja ir jeigu apsimoka, tai toliau daroma.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinysis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Dėkoju už pristatymą. Iš principo tikrai palaikau, tai yra problema. Iš dalies jūs atsakėte į mano klausimą atsakinėdamas kolegoms. Galbūt suformuluosiu kitaip klausimą. Dabar šitos pataisos liečia tiktai elektronines cigaretes. Priklausomybių yra ir daugiau – ir tabako srityje, ir alkoholio, ir visos kitose. Ar iš prezidentūros kovojant su priklausomybėmis bus teikiami ir kiti įstatymų projektai?

D. URBONAS. Iš tikrųjų ačiū už klausimą. Svarstoma ta galimybė, svarstoma visapusiškai. Iš tikrųjų pradėjus rengti šitą įstatymo projektą natūraliai kyla klausimas ir dėl kitų psichoaktyviųjų medžiagų pakankamo reguliavimo. Prezidentas jau yra išsakęs savo poziciją.

O dėl atsakomybės griežtinimo, būtent Tabako kontrolės įstatymas visgi kai kuriais atžvilgiais paliečia ne tiktai elektronines cigaretes, bet apskritai visus tabako gaminius. Turiu omenyje tuos atvejus, kai tabako gaminiais, ne tik elektroninėmis cigaretėmis – visais tabako gaminiais prekiaujama, kai jie yra kontrabandos būdu įvežti, falsifikuoti, be įsigijimo dokumentų, be banderolių, arba griežtinama atsakomybė, kai prekiaujama visais tabako gaminiais automatiniu būdu arba vykdant nuotolinę prekybą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia verta prisiminti dekriminalizavimo įstatymą, kuriuo iš tikrųjų buvo paleistas signalas moksleiviams, ir matome, kas su tuo atsitiko – daugelyje mokyklų įvairių narkotinių medžiagų vartojimas padidėjo. Aš sveikinu Prezidento iniciatyvą ir džiaugiuosi, kad vis dėlto kažkoks stiprus, tvirtas žingsnis žengiamas. Nors vasara, nors Prezidentui daug švenčių vyksta, bet rūpinasi, kad tie aktualūs klausimai judėtų į priekį. Tikrai kviečiu kolegas balsuoti už ypač svarbų mūsų jaunimui, jų ateičiai įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Balsuoti prieš ypač svarbų įstatymo projektą ragins K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Man labai patiko gerbiamo patarėjo atsakymas, kad Prezidentas važiuoja, su tėvais kalbasi ir iš tėvų girdi, kad per mažai daroma. Šitas projektas pasako: jeigu jūs man sakote, kad per mažai daroma, tai dabar jums baudas *įkalsiu*. Ir panaikina visus įspėjimus: jeigu nepilnametis turi elektroninių cigarečių, tai pirmas įspėjimas panaikinamas – iškart tėvai gauna baudą. Gerbiamieji, Lietuvoje yra begalė šeimų, tėvų, kurie auklėja savo vaikus, aiškina apie narkotines medžiagas, apie elektronines cigaretes ir koks tai yra pavojus, bet niekas nėra apsaugotas, kad koks nors draugas neįkiš tų elektroninių cigarečių netyčia. Ar dabar iškart reikia bausti tėvus? Jie prašo pagalbos, o jūs atgal baudą duodate. Sveikinu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.32 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ Nr. XII-2732 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3980 (*pateikimas*)

Finansų ministrė turi šiek tiek išvykti, prašė skubiai suteikti jai galimybę pateikti porą techninio pobūdžio klausimų. Darbotvarkės 2-19 klausimas – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ Nr. XII-2732 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3980. Prašau.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pirmas – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ pakeitimo įstatymo projektas. Tiesiog 2016 metais buvo ratifikuotas projektas, tačiau yra praktinių su jo techniniais įgyvendinimo klausimais susijusių aspektų, todėl siūloma papildyti ir išdėstyti nauja redakcija būtent tą ratifikavimo įstatymą. Tai reiškia paskirti centrines institucijas, atsakingas už tarpusavio teisinės pagalbos prašymų priėmimą ir jų vykdymą, tai yra Teisingumo ministeriją ir Generalinę prokuratūrą. Taip pat pareiškiama apie priimtiną kalbą, kuria turėtų būti teikiami teisinės pagalbos prašymai Lietuvai. Tai pareiškiama, kokiomis techninėmis priemonėmis ir kokiai situacijai esant galima teikti teisinės pagalbos prašymus, ir panašios smulkios techninės detalės. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų niekas nenori klausti. Pasisakyti dėl motyvų po pateikimo irgi nenori niekas. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.33 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4024 (*pateikimas*)

Ir dar vienas. Darbotvarkės 2-20 klausimas – įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4024. Pranešėja – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Taip, įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimą dėl skolinimo apribojimo panaikinimo. Tam 2023 m. liepos 10 d. pritarė Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko valdytojų taryba. Šiuo pakeitimu dėl skolinimosi apribojimo panaikinimo siūloma panaikinti minėto banko steigimo sutarties 3 straipsnio 3 dalį, numatančią skolinimosi apribojimą. Panašų apribojimą panaikinome ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banke. Tiesiog valdytojų taryboje sutarta, kad tokiu būdu būtų galima įgalinti didesnius skolinimo pajėgumus ir papildomi skolinimosi pajėgumai galėtų būti panaudoti ir tokioms šalims kaip Ukraina suteikiant papildomų galimybių. Papildomų lėšų valstybės ar savivaldybių, ar kitų įsteigtų fondų nereikės. Kviečiu pritarti tam tarptautiniam susitarimui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti nenori nė vienas Seimo narys. Pasisakyti dėl motyvų po pateikimo taip pat niekas nenori. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą dėl šito ką tik pateikto klausimo.

16.35 val.

Darbo kodekso 14, 30, 35, 36, 42, 56, 57, 62, 72[1], 112, 119, 134, 141, 144, 171, 179, 182, 193, 194, 222, 223, 225, 226, 228, 237, 240 ir 241 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3962, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3963, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3964, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 9[1] straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3965 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3, 2-16.4 klausimų blokas. Darbo kodekso daugelio straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3962 ir lydimieji. Pranešėjas – V. Šilinskas, ministras. Krikštas kaip ministro, ar ne?

Ne, ne pirmą kartą kaip ministras? Pirmą? Tai proga.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Esminiai Darbo kodekso pakeitimai yra tokie. Apskritai projektą teikiame todėl, kad turime iki rudens pabaigos, lapkričio mėnesio, dabar neatsimenu konkrečios dienos, įgyvendinti minimaliosios algos direktyvą, kurioje yra nustatyta, kad nustatydami minimaliąją algą turime atsižvelgti į daugiau kriterijų, negu dabar nustatyta Darbo kodekse. Tai numatome, kad daugiau kriterijų bus įvertinama nustatant minimaliąją algą, įskaitant produktyvumo ilgalaikius pokyčius, taip pat ir perkamosios galios pokyčius.

Realiai pokyčių ant žemės nebūtinai turės, nes vis dėlto, kiek vertino ir mūsų specialistai, ir Lietuvos banko specialistai, dabartinė formulė, kuri yra sutarta tarp darbdavių ir darbuotojų, atitinka ir direktyvos reikalavimus. Bet mes turime suderinti ir Darbo kodekso įstatymą, mes tai darome. O derybos paskui jau dėl formulės pakeitimo, dėl minimaliosios algos bus tarp pačių darbuotojų ir darbdavių.

Kartu, kadangi keičiame Darbo kodeksą, radome galimybių patobulinti ir pagerinti reguliavimą. Pavyzdžiui, bankrutavus įmonei, šiuo metu darbuotojas gauna išmokas, ko darbdavys nesumokėjo, tik iš Garantinio fondo. Bet jeigu jisai būtų atleistas darbdavio iki bankroto dėl etatų mažinimo, jisai, dirbęs 5, 10 arba 20 metų, dar gautų nuo 1 iki 3 mėnesių atlyginimą iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo. Manome, kad yra spraga. Jeigu žmogus atleidžiamas iki bankroto, jisai gauna išmoką, o jeigu atleidžiamas jau bankroto metu, jis tos išmokos negauna. Mes tą spragą ištaisome ir skaičiuojame: iki 2 mln. su trupučiu žmonės galės gauti daugiau, jeigu jie bus atleisti bankroto atveju ir bus dirbę toje įmonėje 5, 10 arba 20 metų.

Kiti pakeitimai ne tokie dideli. Bet darbdaviai, pavyzdžiui, pageidavo ir numatėme, kad keičiant įmonės vadovą bus galima pranešti „Sodrai“ ne iš vakaro, kaip yra visiems, bet prieš 1 valandą. Situacija yra tokia, kad vadovas gali būti keičiamas versle bet kurią minutę, akcininkui priėmus sprendimą, todėl pranešti iš vakaro ne visada yra įmanoma. Numatome tokią galimybę pranešti prieš 1 valandą.

Darbo inspekcijos prašymu numatome, kad dėl mobingo galės būti baudžiamas vadovas, jeigu ir jis pats atlieka veiksmus, kurie galėtų būti pripažinti mobingu, nes teismų praktika, mato-

me, dabar eina tokiu keliu, kad vertina, ar vadovas buvo priėmęs procedūras ir tvarkas, o ne kaip realiai jis pats elgiasi. Tai čia irgi pakeitimas Darbo inspekcijos prašymu, kad būtų ir paties vadovo asmeninė atsakomybė už jo paties elgesį.

Kitas patobulinimas. Matome, kad darbo ginčų komisijoms, kadangi daugumą ginčų nagrinėja nuotoliu, nebėra būtinas reikalavimas kreiptis į kurį nors teritorinį skyrių. Žmonės galėtų kreiptis bendru adresu, tiesiog pateikti skundą, ir jau Darbo inspekcija paskirstytų pagal krūvį, kuris iš teritorinių skyrių nagrinėtų nuotoliniu būdu.

Kitas patobulinimas. Laikinojo įdarbinimo įmones, kai nustatome pažeidimus, Darbo inspekcija išbraukia iš laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašo ir jos nebegali vykdyti veiklos. Bet matome, kadangi nėra ribojimo įsirašyti atgal, tai paprastai įmonės įsirašo atgal. Nustatome tam tikrą apribojimą, kad taip negalėtų daryti, ir dar papildomų reikalavimų.

Daugiau pakeitimų yra techniniai ir kiti patobulinimai. Sąrašas gana ilgas, nes perėjome per Darbo kodeksą ir ilgai diskutavome su darbdaviais ir darbuotojais. Didžiausias pasiekimas, sakyčiau, ne tiek patys pakeitimai, kuriuos įvardijau, bet tai, kad pavyko sutarti, kad visiems pakeitimams, kuriuos mes atnešėme, pritarė ir darbdavių atstovai, ir darbuotojai.

Buvo ir daugiau pasiūlymų, ką mes iš ministerijos norėjome pakeisti, bet vis dėlto nusprendėme, kad socialinis dialogas yra svarbus, kad taisyklės reglamentuoja darbdavių ir darbuotojų santykius, ir jums teikiame pasiūlymus būtent tik dėl to, kam pritarė abi pusės. Prašytume ir jūsų pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų mane trupučiuką šokiravo ta 1 valanda prieš. Niekaip negaliu suvokti. Nejaugi iš vakaro niekas negali žinoti, kad ateina naujas vadovas, ir jūs padarote palengvinimą? Man nesuprantama, kodėl tai buvo padaryta? Kas čia, koks tas pagrindinis motyvas buvo, nes iš vakaro viskas gerai? Mes žinome labai dažnai, kaip dirbusi toje sistemoje žinau, kiek apgaulių buvo.

Ir antras mano klausimas dėl minimaliosios algos formulės. Prašom pasakyti, dabar Trišalėje taryboje vyksta diskusija, kas yra mūsų toje formulėje negerai, kad dabar, sakote, reikėtų vėl peržiūrėti ją, keisti ir panašiai? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Dėl pranešimo pakeitimo. Kažkada, kai dar, bijau sumeluoti, bet man atrodo, kai dar ir popierinius pranešimus galėjo teikti „Sodrai“, buvo numatyta, kad turi pateikti iš vakaro, siekiant išvengti nelegalaus darbo, nes kai į Darbo inspekciją nuvažiuodavo, tai visi sakydavo: tai čia tik šiandien pradėjo dirbti. Įvestas reikalavimas iš vakaro pranešti „Sodrai“ yra labai geras, bet šiandien, kuomet visi pranešimai yra teikiami skaitmeniniu būdu, manau, kad nėra būtina pranešti iš vakaro, kad galime pranešti prieš valandą. Tokia nuostata jau buvo laikino įdarbinimo įmonėms ir kurį laiką galiojo nesuderinta su Darbo kodeksu, ir problemų nematė nei „Sodra“, nei Darbo inspekcija. Tai pasiūliau socialiniams partneriams išplėsti apskritai galimybę visiems darbuotojams pranešti prieš 1 valandą prieš pradedant darbą, bet darbuotojai įžvelgė rizikų, darbuotojų atstovai sakė, kad ne, nenorėtume šito. Todėl susitarėme, kad tai padarysime tik vadovams, nes būtent aktualiausia darbdaviams buvo dėl vadovų, kurie keičiasi. Todėl tik vadovams bus galima pranešti prieš 1 valandą, o visiems kitiems lieka iš vakaro.

Dėl minimaliosios algos – formulė yra, kad pagal šios dienos formulę turėtų būti 50 % vidutinio atlyginimo. Diskusijų kyla, kokio vidutinio atlyginimo: ar šių metų su priedais ir priemokomis, ar kitų metų be priedų ir priemokų? Plius darbdaviai labai norėtų, kad būtų įtraukiamas produktyvumas. Ekonomikos ir inovacijų ministerija formulę palaiko. Bet toje formulėje numatyta, kad jeigu įtrauktume produktyvumą, kaip buvo pasiūlyta, tai Lietuvoje minimalioji alga būtų kilusi mažiau. O kokių didesnių privalumų mes nematome, jeigu toks pakeitimas būtų padarytas, tai esame skeptiški dėl to. Iš mūsų ministerijos, kur… Buvo siūlymas iš SADM'o irgi dėl tam tikrų pakeitimų, dėl ko minimalioji alga būtų kilusi šiek tiek daugiau. Tai tam, be abejo, darbdaviai nepritaria ir sako, kad gal tada Ekonomikos ir inovacijų ministerijos formulė yra. Šiandien dėl jokių pakeitimų nesame susitarę, todėl lieka galioti ta pati. Bet kada darbdaviai ir darbuotojai gali susitarti dėl kokios kitokios.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre, tik primenu, kad pirmąkart klausti – minutė, atsakyti – 2 minutės. L. Nagienė – per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš dar repliką noriu. Gerbiamas ministre, darbo pradžia prasideda 8 valandą ryto. Vadinasi, prieš septintą valandą turės būti atėjęs pranešimas. Čia tokia mano… Nesupratau įgyvendinimo akto tada.

PIRMININKAS. Gerai, labai ačiū. Viskas. Nepradėkime diskusijos. A. Sysas klausia.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikinu atėjus su šiomis pataisomis, tai yra reikia įgyvendinti, akivaizdu. Bet aš šiek tiek kita tema paklausčiau, nes šiandien klausiau mūsų energetikos ministro dėl socialinio dialogo. Daug problemų galima išspręsti per socialinį dialogą. Gal galėtumėte organizuoti mūsų kai kuriems ministrams kokį nors seminarą, paskaitų ciklą, kad šnekantis su socialiniais partneriais rezultatai galimi, pasiekiami ir greičiau, ir geriau? Tai patvirtino vakar Europos Komisijos delegacijos vadovė, kai paklausiau, kaip kovoti su atskirtimi, skurdu, su visomis kitomis problemomis. Ne tik pinigai, bet ir šnekėtis. Su mumis jūsų kolega ministras nuo kovo mėnesio neranda laiko pasišnekėti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ne šitam ministrui klausimas buvo, kitam ministrui.

V. ŠILINSKAS. Socialinis dialogas svarbu, reikia kalbėtis, galiu tik tiek atsakyti, matyt. Bet kas nori, tai gal ir randa galimybę, ir jeigu pasiprašo, tai ir priima, aš taip manau.

PIRMININKAS. Gerai, atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Nenori kalbėti niekas. Balsuosime dėl įstatymų projektų per numatytą balsavimo intervalą.

16.43 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3966 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3966. Pranešėjas – M. Šiurkus. Pateikimas.

M. ŠIURKUS. Labą vakarą, gerbiami Seimo nariai. Teikiamas Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Įstatymo projektu siekiama tobulinti su užsieniečių, turinčių teisę gauti laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje arba kuriems yra suteikta laikinoji apsauga, nemokamu apgyvendinimu bei būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos skyrimu susijusias nuostatas.

Esminiai dalykai, kurie yra keičiami, – tai, jog šiandien užsieniečiai nemokamai gyvena valstybės arba savivaldybių įstaigų apgyvendinimo vietose, įskaitant savivaldybių panaudos teise valdomą valstybės nekilnojamąjį turtą. Kreipiantis dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos nevertinamas užsieniečių nuosavybės teise turimas turtas ir pajamos.

Siūlomi įstatymo pakeitimai, jog būtų nustatyta nemokamo apgyvendinimo valstybės, savivaldybių įstaigose trukmė ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo užsieniečio prašymo išduoti jam leidimą gyventi užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos. Noriu tiktai pabrėžti, kad tokiu atveju, pasibaigus nemokamo apgyvendinimo terminui valstybės ar savivaldybių įstaigų apgyvendinimo vietose, teisė gyventi jose išlieka, jeigu už apgyvendinimą mokama šių įstaigų valdytojų ir naudotojų nustatyta tvarka. Taip pat atsisakyti Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatyme įtvirtintos išimties dėl reikalavimo deklaruoti turtą ir pajamas, tai yra atsisakyti to netaikymo, ir kad, kreipiantis dėl Paramos įstatymo, dėl paramos formos, būtų vertinamas turtas ir pajamos.

Pagrindiniai argumentai, kodėl tai siūlome padaryti. Besąlyginis ilgalaikis paramos teikimas neskatina užsieniečių, turinčių teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, integracijos į darbo rinką, neskatina imtis apsirūpinimo būstu iniciatyvos, todėl klausimą siūloma spręsti patiems, savarankiškai. Didžioji dalis visų Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje užregistruotų užsieniečių yra šiuo metu dirbantys. Taip pat didžioji dalis turi teisę gauti būsto nuomos kompensaciją, nevertinant jų pajamų, pagal mūsų turimus duomenis, vis tik šiuo metu yra dirbantys.

Taigi, siūlomo pakeitimo nauda būtų ta, jog būtų didesnė paskata integruotis į darbo rinką, apsirūpinti būstu savarankiškai. Be kita ko, sudaromos visos galimybės, kaip ir visiems kitiems

Lietuvos piliečiams, pasinaudoti esančiomis paramos būstui ir kitomis socialinės paramos priemonėmis, taip pat užsieniečiams sudaroma galimybė likti gyventi dabar valstybės ar savivaldybių įstaigų apgyvendinimo vietose už tam tikrą mokestį, na ir, žinoma, lygiateisiškumo, socialinio teisingumo principo užtikrinimas kitų asmenų, šeimų, siekiančių gauti būstui paramą, atžvilgiu. Na, ir paskutinis – tai efektyvesnis valstybės biudžeto lėšų naudojimas. Tai siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti noriu dvi Seimo narės. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, sveikinu, iš tikrųjų, nes teko diskusiją turėti su kai kuriais, kurie gyvena. Ir ukrainiečiai, ir taip toliau, jie ir sako: savivaldybė nebenori kompensuoti, o mes susimokėtume, nebuvo teisinio pagrindo. Ar nemanote, kad šį teisės aktą reikėtų skubos tvarka, kuo greičiau jį reikėtų priimti? Jis dabar tiktai nueis, tiktai rudenį konkrečiai pateikimas, rudenį tik svarstymas ir tik po Naujųjų metų įsigaliotų. Iš tikrųjų, dabar tiesiog yra pakibę, negali susimokėti ir sako, *nu*, nėra tvarkos, nėra įstatymo, teisinio pagrindo. Kaip jūs galvojate?

M. ŠIURKUS. Matome, kad vis didesnė ir didesnė dalis… Seimas gi ne taip seniai priėmė būsto nuomos, kas susiję su būsto nuomos kompensavimu, pakeitimus. Šiuo metu tie žmonės, kaip jūs sakote, kurie nori patys mokėtis ir turi lėšų, tai labai sėkmingai naudojasi būsto nuomos kompensacija. Kas dabar – niekas to daryti nedraudžia. Vienintelė galbūt buvo problema su tuo susijusi, kad mes vertiname visų metų turtą įstatyme, o dabar yra numatyta, kad juo gali būti vertinamas ir pusės metų. Tai kad skubos reikėtų – nemanau, bet kad to paties įstatymo pakeitimo reikia, tai taip.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš čia, laba diena. Iš tikrųjų, sulaukiau kreipimosi dėl būsto nuomos kainų – ne visi gali sumokėti jau nustatytą kainą, ypač Vilniaus miesto savivaldybėje. Ar yra planuojama keisti galbūt metodiką, apskaičiavimą ir panašiai? Žmonės tikrai susiduria su sunkumais.

M. ŠIURKUS. Taip, tai metodika jau yra pakeista, įsigalioja nuo liepos 1 dienos. Artimiausiu metu, žinau, Vilniaus miesto savivaldybė turėtų paleisti skaičiuoklę, pagal kurią galėtų visi norintys gauti būsto nuomos kompensaciją pasiskaičiuoti ir pamatyti, kiek jiems reikėtų patiems mokėti ir kokia bus kompensacija. Į tai jau yra atsižvelgta. Na, taip apytiksliai skaičiuojant, tai maždaug, tarkime, keturių asmenų šeimai ta būsto nuomos kompensacija sudarys virš 300 eurų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.49 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2882(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2882(2). Pranešėjas – A. Lydeka. Pateikimas.

A. LYDEKA (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, teikiu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šio pakeitimo esmė yra labai paprasta – siekiama pakeisti teisinį reglamentavimą, atribojant užsieniečius, gyvenančius Lietuvoje, kurie turi leidimą gyventi Lietuvoje, nuo užsieniečių, kurie neturi leidimo gyventi Lietuvoje, galbūt nelegaliai yra patekę į Lietuvą. Taigi pirmai užsieniečių, gyvenančių Lietuvoje, kategorijai siūloma palengvinti sąlygas dirbti, steigti savo įmones, tai yra pradėti verslą, taip pat į tas įmones priimti tiek Lietuvos Respublikos piliečius, tiek ir užsieniečius, turinčius leidimą gyventi Lietuvoje. Mes vertiname, kad užsieniečiai, turintys leidimus gyventi Lietuvoje, yra patekę legaliai, jie yra patikrinti Lietuvos specialiųjų tarnybų. Be abejo, būtų šaunu, jei kuo daugiau jų įsidarbintų, jei kuo daugiau užsiimtų privačiu verslu, į savo įsteigtas, įkurtas įmones priimtų dirbti tiek Lietuvos piliečius, tiek užsieniečius, turinčius leidimus gyventi Lietuvoje. Be abejo, nesukurti tokių sąlygų užsieniečiams, neturintiems leidimų gyventi Lietuvoje. Vertintume, kad galbūt yra ir nelegaliai patekusių į Lietuvą. Siūlau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pirmoji klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu paklausti, kodėl kilo poreikis daryti tokius pakeitimus? Nelabai supratau, kur yra problema.

A. LYDEKA (*LSF*). Gana paprasta šio įstatymo pakeitimo esmė: tiesiog platesnės galimybės užsieniečiams, turintiems leidimus gyventi Lietuvoje, atidaryti savo įmones ir į tas įmones priimti darbuotojus pasirenkant iš platesnio asmenų rato, tai yra tiek Lietuvos Respublikos piliečius, tiek užsieniečius, turinčius leidimus gyventi Lietuvoje. Dabartinis teisinis reglamentavimas tokios galimybės nenumato. Padarius šią pataisą, priėmus įstatymo pakeitimą, atsirastų ta papildoma galimybė užsieniečiams dirbti, kurti įmones ir priimti darbuotojus, kartoju, tiek Lietuvos Respublikos piliečius, tiek ir užsieniečius, turinčius leidimą gyventi Lietuvoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiamas kolega, jūs labai išsamiai ir nuoširdžiai pristatote įstatymo projektą. Tik dalies ir klausiu, nes iš dalies atsakėte. Jūs tikriausiai darėte analizę ir žiūrėjote, koks tai žmonių skaičius. Ar jau dabar esantiems galiotų šios nuostatos? Galbūt tai paskatintų ir kitus atvykti į Lietuvą, jau žinant būtent šias sąlygas?

A. LYDEKA (*LSF*). Turiu jūsų atsiprašyti, gerbiama kolege, neturiu oficialios statistikos. Įtariu, kad nėra tokios statistikos, kiek norėtų, galėtų. Tai yra tik bendri užsieniečių, gyvenančių Lietuvoje, kreipimaisi, kad jie norėtų įkurti verslą, kad jiems būtų patogu priimti ir užsieniečius, turinčius leidimą gyventi Lietuvoje, ypač kas susiję su informacinių technologijų specialybėmis, esant tam tikrų profesinių grupių specialistų trūkumui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.53 val.

Įstatymo „Dėl 1976 m. birželio 13 d. Romoje priimto Susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3957 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – įstatymo „Dėl 1976 m. birželio 13 d. Romoje priimto Susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3957. Pranešėjas – K. Navickas.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Laba diena. Teikiu Seimui įstatymo dėl Jungtinių Tautų susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo projektą. Tai yra Romoje įsikūręs fondas. Tai yra finansinis instrumentas teikti žemės ūkio ir kaimo plėtros pagalbą besivystančioms šalims, kurioms tokios pagalbos reikia. Labai panašus finansavimo principas veikia tarp Europos Sąjungos šalių, bet šalyse, kurios nepriklauso šiems instrumentams, naudojamas Tarptautinis žemės ūkio plėtros fondas.

Kodėl Lietuva siūlo prisijungti prie šio fondo? Mes manome ir tikime, kad tai būtų geras instrumentas sutelkti šalis sąjungininkes, šalis bendramintes padėti Ukrainai atkurti žemės ūkį ir kaimiškas vietoves ir padėti dabar, karo sąlygomis, išgyventi. Svarbu paminėti, kad privalomų įnašų į šitą fondą nėra, visi įnašai yra savanoriški. Tačiau sutelkę, kaip ir minėjau, tam tikrus sąjungininkus, mes galėtume turėti tikrai neblogą instrumentą, skirtą pirmiausia padėti Ukrainai. Tai tiek būtų trumpai. Pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, neabejoju jūsų teiginiu, kad tai yra geras instrumentas, bet jūs, man rodos, neprieštarausite, kad gerokai aprūdijęs tas instrumentas, tai yra Romoje priimtas 1976 metų Susitarimas. Beveik 50 metų praėjo, kad mes jį aktualizuotume. Sakykime, nuo 1976 iki 1990 metų ne mūsų tai buvo darbas, bet nuo 1990 metų praėjo 34 metai. Tai vis dėlto, ar nebuvo poreikio, motyvacijos? Man truputį keista, ar čia reikėjo Ukrainos įvykių, kad jį dabar mes aktualizuotume? Jūs minite, kad čia bus ypač gerai santykiams su Ukraina. Ministre, kaip jums atrodo, ar daug yra tokių surūdijusių susitarimų, projektų, kuriuos mes tik po 40–50 metų iškeliame į šviesą ir norime jau pagaliau juos pasirašyti? Tai nežinau, ar čia būtinai reikia atsakyti, bet…

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). …supratote, ką noriu pasakyti.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš supratau ir ačiū už klausimą. 1976 metais mes buvome giliame sovietmetyje, tai net valstybės… Neturėjome galimybės būti savarankiški ir savarankiškai nu-

spręsti. Mūsų situacija pačioje pradžioje buvo truputį kitokia ir mes gana greitai jau po nepriklausomybės paskelbimo pirmiausia turėjome pasirengimo Europos Sąjungai SAPARD programą, per ją, per kitus instrumentus, per Jungtinių Valstijų paramą ir per Europos pasirengimo narystei programas tos pagalbos sulaukėme. Šiuo atveju, kaip ir minėjau, tai finansinis instrumentas su savanoriškais įnašais, kuris turi turėti tam tikrą galimybę daryti poveikį, gerą poveikį, regionui. Manome, kad šiuo atveju mūsų kaimynams ir bičiuliams ukrainiečiams tiesiog turėti šitą galimybę tikrai nepakenks. Tai toks būtų tikriausiai…

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau niekas nenori klausti. Pasisakyti dėl motyvų taip pat nenori niekas. Balsuosime dėl įstatymo projekto per numatytą balsavimo intervalą.

16.58 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 40 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo III[1] skyriumi, 33[1] straipsniu ir priedu bei 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3977, Paslaugų įstatymo Nr. XI-570 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3978, Civilinio kodekso 2.77 straipsnio pakeitimo ir 2.78 bei 2.79 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3979 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-22.1. 2-22.2 bei 2-22.3 klausimų blokas – Viešojo administravimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3977 bei lydimieji: projektas Nr. XIVP-3978 ir projektas Nr. XIVP-3979. Pranešėja – I. Valeškaitė, viceministrė.

I. VALEŠKAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Taigi šiandien Vyriausybė teikia Seimui svarstyti Viešojo administravimo įstatymą kartu su lydimųjų – Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo bei Civilinio kodekso įstatymo pakeitimais. Šių įstatymų projektų tikslas – nuoseklus, aiškus ir pagrįstas licencijavimo ir ūkinės veiklos priežiūros reglamentavimas. Taigi kokią situaciją mes turime šiandien ir ką gi keis projektas? Lietuvoje turime daugiau kaip 60 licencijuojamų veiklos sričių, beveik 700 skirtingų licencijų ir leidimų, kuriuos išduoda virš 100 skirtingų viešojo administravimo subjektų. Pusė licencijų yra išduodama maždaug pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, kita pusė – pagal nacionalinio reguliavimo veiklos sritį. Šiandien verslo priežiūrą Lietuvoje vykdo 45 valstybinės priežiūros institucijos, per metus jos atlieka virš 132 tūkst. patikrinimų, iš jų 43 % yra neplaniniai, apie kuriuos ūkio subjektai būna neinformuoti, iš anksto nežino. Priežiūros veiklai skiriamas yra ne mažesnis nei 133 mln. eurų biudžetas. Tad Ekonomikos ir inovacijų ministerija, atlikdama periodines atskirų sričių licencijavimo ir reguliavimo peržiūras, taip pat ir priežiūros institucijos pažangos tyrimą, identifikavo keletą esminių teisinio reguliavimo trūkumų. Matome, kad licencijos sąvoka yra paprastai suprantama kaip viešojo administravimo subjekto sutikimas, kad ūkio subjektas užsiimtų tam tikra ūkine veikla, tačiau pati sąvoka ir jos apibrėžtis yra skirtinga keturiuose skirtinguose teisės aktuose. Teisės aktai tarpusavyje nėra suderinti, persidengia jų taikymas, todėl jais vadovautis yra sudėtinga tiek taikančioms institucijoms, tiek patiems ūkio subjektams bei gyventojams. Nepakankamai šiuo metu Lietuvoje yra įvertinamas licencijavimo būtinumas, proporcingumas, kitos galimos veiklos reguliavimo alternatyvos, o esminiai reguliavimai dažnai yra nustatomi poįstatyminiais teisės aktais. Ne visų licencijų duomenys yra suvedami į Licencijų informacinę sistemą.

Viešojo administravimo įstatymas numato esminius bendruosius verslo veiklos patikrinimo organizavimo pagrindus. Jisai apibrėžia galimas patikrinimų rūšis (jie yra planiniai ir neplaniniai), tikslus, patikrinimų planavimo ir organizavimo bei viešinimo taisykles, ūkio subjektų informavimo apie planuojamą patikrinimą nuostatas, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus. Apibrėžia pirmus metus veiklą vykdančių ūkio subjektų, vadinamųjų verslo naujokų, priežiūros reikalavimus, nustato universalias poveikio priemonių taikymo proporcingumo nuostatas, užtikrina subjektų teises ir pareigas priežiūros procesuose ir panašiai. Tačiau, kita vertus, gana plačiam institucijų ratui numato išimtis šių reikalavimų nesilaikyti.

Ūkio subjektų rizikos vertinimas yra nereglamentuotas, tai nesuteikiama daugiau aiškumo, kaip sistemiškai ir kokybiškai turėtų būti diegiamas rizikos valdymas. Jau minėto verslo naujoko statuso taikymas yra fragmentuotas. Institucijoms labai dažnai kyla sunkumų praktikoje nusta-

tant, kokie subjektai nuo kurio veiklos momento turėtų būti laikomi verslo naujokais, ir ne visų institucijų veiklos praktika užtikrina nuoseklų ir sistemingą patikrinimo rezultatų skelbimą. Tai nėra aiškios ir vienodos praktikos skelbti apie naujokus, atsiprašau, skelbti apie subjektus, padariusius reikšmingą pažeidimą, bei jiems taikytas priemones, tai baudas, licencijos galiojimo sustabdymą.

Visoms šioms problemoms spręsti ir siūlome Viešojo administravimo įstatymo projektą, kuriuo būtų patikslinama ir suvienodinama licencijos samprata, taip užtikrinant tuos pačius ribojimų pagrindus tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims. Prieš įvedant naują licencijavimą, būtų privalomas vertinimas, kuris ir įvertintų, ar naujas licencijavimas yra būtinas, ar jis proporcingas, ar jis atitinka nediskriminavimo principus, ar patys reikalavimai nėra diskriminaciniai, ar jie yra pateisinami svarbiais visuomenės interesais, ar pasirenkamas paprasčiausias galimas licencijavimo modelis. Taip pat būtų nustatyti bendri licencijavimo pagrindai viename teisės akte, sustiprintas licencijų informacinės sistemos vaidmuo tam, kad visi duomenys būtų kaupiami vienoje vietoje ir tiek gyventojai, tiek verslas galėtų susipažinti su jiems išduotomis licencijomis.

Būtų atsisakyta perteklinių verslo priežiūros reglamentavimo išimčių taikymo, būtų standartizuojamas visų veiklos sričių priežiūros procesas, o priežiūros institucijos būtų įpareigotos taikyti rizikos vertinimą ir siekti kokybiškesnio rizikos valdymo proceso. Taps privaloma vertinti visų prižiūrimų ūkio subjektų ir veiklos sričių, vadinamųjų sektorių, rizikingumą, priežiūros veiklos procesus. Prioritetus, patikrinimų planavimą, skundų nagrinėjimą ir panašiai bus būtina pagrįsti rizikingumo vertinimo išvadomis, nustatyti aiškų rizikos vertinimo procesą, užtikrinti, kad tai būtų nuolatinė veiklos praktika, viešinti taikomus rizikos vertinimo kriterijus. Čia pabrėžtina, kad būtų viešinama apibendrinta informacijos forma tam, kad verslo subjektai žinotų, kas lemia jų rizikingumą ir jų veiklos priežiūrai taikomas priemones. Taip pat, aišku, palaipsniui sieksime, kad rizikingiausi ūkio subjektai būtų tikrinami dažniau negu mažiau rizikingi ūkio subjektai.

Ir įstatymo projekto nuostatos yra papildytos objektyviais kriterijais ir atvejais, nuo kada ūkio subjektas gali būti laikomas verslo naujoku ir nuo kada priežiūros institucija turi taikyti verslo naujokams palankesnį priežiūros režimą. Taip pat siūloma nustatyti, kad verslo naujokams, padariusiems teisės aktų reikalavimų pažeidimus, nesant reikšmingos žalos, priežiūros institucijos turėtų teisę sumažinti įstatymais numatytą dydį, kad verslo naujokams tai taptų tam tikra atsakomybę lengvinančia aplinkybe. Ir siūloma įpareigoti priežiūros institucijas savo svetainėje viešai skelbti informaciją apie patikrinimo metu nustatytus pažeidimus ir už juos taikytas poveikio priemones. Tai čia kalbame būtent apie baudas, licencijos stabdymą ir naikinimą. Tokios informacijos viešinimu mes siekiame pirmiausia, kad tiek pažeidimą padariusi įmonė, tiek kitos įmonės būtų prevenciškai atgrasomos nuo pažeidimų; antra, priežiūros institucijos formuotų vienodą pažeidimų kvalifikavimą ir baudų taikymo praktiką. Taip būtų užtikrintas skaidrumo, lygiateisiškumo principų įgyvendinimas, o ir gyventojai, ir ūkio subjektai būtų informuoti apie padarytus pažeidimus ir už tai skirtas baudas.

Lydimuoju Paslaugų įstatymo pakeitimo projektu siūloma panaikinti leidimų išdavimą reglamentuojančias nuostatas, kurios dubliuotų siūlomas Viešojo administravimo įstatymu. Atsižvelgiant į konsultacijas su Europos Komisija, siūloma ištaisyti identifikuotas Paslaugų direktyvos įgyvendinimo spragas, o lydimuoju Civilinio kodekso projektu siūloma pripažinti netekusiomis galios licencijavimo pagrindus nustatančias nuostatas, kurios vėlgi dubliuotųsi ar prieštarautų Viešojo administravimo įstatymo projektu siūlomam reglamentavimui, taip suderinti tas nuostatas su keičiama licencijos samprata.

Tai tiek. Prašome pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas, kodėl jūs iš 2 straipsnio išbraukėte neplaninius patikrinimus? Žodelį „neplaniniai“ iš viso išbraukėte. (*Balsas salėje*) Išbraukta. Aš skaitau: „Kontrolinis pirkimas, prekių, paslaugų pirkimas vykdomas atliekant ūkio subjekto veiklos patikrinimą“, o buvo žodeliai „neplaninis patikrinimas“. Tai vienas klausimas.

Antras mano klausimas. Ką tik, neseniai, Prezidento patarėjas pristatė Tabako kontrolės įstatymą ir ten buvo kalbama lygiai taip pat net apie licencijos panaikinimą. Jūs sakote, kad naujo-

kams bus taikomos lengvatos ir panašiai, ir tai yra prevenciškai mokant ir taip toliau. Aš uždaviau klausimą, kaip mes sukontroliuosime, kai atimsime licenciją? Bus įregistruojama nauja įmonė ir jūs taikysite lengvatas? Taip atsiras nauja įmonė, iš kurios už pažeidimus jau buvo atimta licencija. Kaip šiuo atveju jūs sureguliuosite santykius ir pasižiūrėsite, kad vėl nebūtų…

PIRMININKAS. Laikas!

L. NAGIENĖ (*DFVL*). …mes pardavinėsime cigaretes ir taip toliau?

I. VALEŠKAITĖ. Atsakant į jūsų klausimą, planiniai ir neplaniniai patikrinimai išties išlieka, tiesiog jie yra labai aiškiai apibrėžiami. Iki šiol buvo tokia trečia tarpinė kategorija – tai buvo tokie neplaniniai… vadinamieji planiniai patikrinimai, bet tik tokie, kuriuos planinius turėjo institucijos, juos viduje planavo, bet ūkio subjektai apie juos nebuvo informuojami. Tai mes ir sakome, kad tokie patikrinimai iš ūkio subjekto perspektyvos yra neplaniniai, ar ne, nes subjektas nežino, kad ateis jo tikrinti institucija? Tai dabar lieka tiesiog labai aiškios trys kategorijos: planiniai, neplaniniai ir kontroliniai pirkimai.

O dabar atsakau į antrą klausimą dėl mažareikšmiškumo, dėl verslo naujoko principo taikymo. Iš tikrųjų tokiais atvejais negalioja verslo naujokas, kai yra būtent stabdoma licencija, jinai yra panaikinama, arba bauda jam taikoma, skiriama, didesnė negu vidurkis. Iš tokių įmonių tikrai licencijos bus toliau atimamos. (*Balsas salėje*) Čia tiktai… Bet čia, matote, naujai įregistruoti ūkio subjektai ir dabar gali. Čia nieko nekeičiama. Čia liečia būtent tik tuos subjektus, kurie padaro nereikšmingus pažeidimus, tam, kad jiems būtų suteikiama šiek tiek laisvės kvėpuoti ir jie nebūtų iš karto baudžiami didesnėmis baudomis. Bet esamos situacijos, kad subjektai gali įkurti įmonę, tai nekeičia, bet tai yra reglamentuojama ir kitais įstatymais, ar ne? Dėl vadovų patikimumo ir panašiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pranešėja, dažnai mes akcentuojame visuomenės informavimą, tų pačių pradedančiųjų įmonių informavimą, kontrolę akcentuojame, kas galėtų grėsti, jeigu jie pažeistų atitinkamas taisykles dėl netinkamo elgesio ir paskui turėtų sankcijų dėl licencijų. Bet konsultavimas yra labai svarbu, Viešojo administravimo įstatyme visą laiką labai pabrėžiamas konsultavimas, kurio visą laiką trūksta. Kas galėtų konsultuoti tas įmones, kokia organizacija ar įstaiga, ir kaip tai vyktų? Ačiū.

I. VALEŠKAITĖ. Turbūt visų pirma pačios institucijos turi vykdyti konsultavimo veiklą ir mes tą klausimą iš esmės sprendžiame. Aš jau minėjau, kad ministerija turi verslo subjektų pažangos vertinimo švieslentę, kur yra vertinama, kaip įstaigos tą konsultacinę veiklą vykdo, ir mes kiekvienais metais tą švieslentę pildome naujomis kategorijomis, kad būtų ne tik konsultacijos, pavyzdžiui, atvykus į įstaigą, bet teikiamos ir nuotoliniu būdu, teikiamos internetu, per socialinius tinklus ir panašiai, ir panašiai. Šiuo metu jos yra sprendžiamos tokiomis minkštosiomis, galima sakyti, priemonėmis, bet šiame projekte yra tikrai labai svarbių nuostatų, kurios yra susijusios su rizikos vertinimu būtent tam, kad tie subjektai… būtų didesnis institucijų dėmesys telkiamas į tuos subjektus, kuriuose yra didesnė žalos tikimybė, kuriuose didesnė pažeidimo tikimybė, o ne tiesiog lankomi, na, kaip pagal sąrašą visi ūkio subjektai arba tiesiog pagal kažkokius visiškai pavienius skundus. Kad institucijos tikrai savo dėmesį į tuos potencialiai didžiausius pažeidėjus telktų ir nešvaistytų resursų persekiodamos už mažareikšmius pažeidimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Kalbėti dėl motyvų nenori niekas. Balsuosime dėl įstatymų projektų bloko per balsavimo intervalą.

17.10 val.

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16^1 ir 19^1 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3992, Administracinių nusižengimų kodekso 373 ir 377 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3993 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-23.1, 2-23.2 klausimų blokas – Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3992 ir lydimasis projektas Nr. XIVP-3993. Pranešėja – viceministrė L. Maskaliovienė.

L. MASKALIOVIENĖ. Laba diena, Seimo nariai. Šiandien teikiu Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo pakeitimus ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimus, jie abu susiję. Šiais pakeitimais siekiama liberalizuoti darbuotojų, atliekančių geležinkelių transporto eismo saugai užtikrinti svarbias užduotis, išskyrus traukinio mašinistus, jų padėjėjus, mokymo turinio, žinių ir įgūdžių įvertinimo tvarką.

Kodėl tai keičiame? Europos Sąjungos geležinkelių agentūra atliko vertinimą ir gavome pastebėjimą ir nuomonę, kad mūsų nustatyta dabartinė galiojanti tvarka, kai šiuo metu visi, tiek infrastruktūros valdytojai ar geležinkelio įmonės, savo darbuotojus, nesvarbu, kokio lygio, kvalifikacijos, privalo mokyti pripažintuose mokymo centruose, neatitinka šių dienų Europos Sąjungos teisės aktų. Dėl to buvome įpareigoti keisti savo mokymo sistemą ir šie pakeitimai yra įgyvendinantys Europos geležinkelių agentūros vertinimo rekomendacijas.

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo pakeitimai. Projekte siūloma įtvirtinti nuostatą, kad patys geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės savo geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoje gali nusistatyti mokymo tvarką ir mokymo turinį, kompetencijos įrodymus, kartu palikti galimybę ir eismo saugai užtikrinti svarbias užduotis atliekantiems darbuotojams toliau mokytis pripažintuose mokymo centruose ir laikyti egzaminus pripažintuose egzaminų centruose; palikti įpareigojimą fiziniams asmenims, kurie nėra geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelių įmonių darbuotojai, tačiau pageidauja dirbti pavojingoje geležinkelio zonoje ar įgytų teisę vadovauti (vykdyti) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbus, įgyti atitinkamus pažymėjimus. Kadangi šie asmenys nėra geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir įmonių darbuotojai, jiems yra netaikomos ir nurodytos priemonės geležinkelio darbuotojo pažymėjimo įsigijimo tvarkai užtikrinti. Asmenys būtų ne mažiau kompetentingi nei geležinkelių transporto eismo saugai svarbias užduotis atliekantys geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir įmonių ar vežėjų darbuotojai.

Geležinkelio įmonės ar vežėjai ir geležinkelių infrastruktūros valdytojai neprivalės keisti dabar turimos darbuotojų kompetencijų valdymo sistemos, galės toliau mokyti savo geležinkelių transporto darbuotojų mokymo centruose, egzaminuoti egzaminų centruose ir nustatyti reikalavimus turėti pažymėjimus, tik turės galimybę patys nusistatyti mokymo tvarką, bet tai nebus prievolė. Mažesnėms geležinkelio įmonėms ar infrastruktūros valdytojams bus racionalu pasilikti tokią tvarką, kokia yra, nes jiems kurti savo mokymo centrus tikrai būtų per daug sudėtinga ir per dideli kaštai.

Administracinių nusižengimų kodeksas atitinkamai keičiamas ir tikslinamos sąvokos, suvienodinant su anksčiau mano pristatytais Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo pakeitimais. Tai tiek trumpai. Ačiū. Jeigu būtų klausimų, pabandyčiau atsakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, labai aiškiai pristatėte. Jūsų nenori niekas paklausti. Kalbėti dėl motyvų taip pat niekas nenori. Taip, niekas nenori. Balsuosime dėl įstatymų projektų bloko per balsavimo intervalą.

17.14 val.

Europos bendrovių įstatymo Nr. IX-2199 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3946, Europos ekonominių interesų grupių įstatymo Nr. IX-1939 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3947, Europos kooperatinių bendrovių įstatymo Nr. X-696 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3948 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-25.1, 2-25.2 bei 2-25.3 klausimų blokas — Europos bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo bei lydimieji projektai Nr. XIVP-3946, Nr. XIVP-3947 bei Nr. XIVP-3948. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrowolska – glaustai pristatys šiuos klausimus.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai atliepsiu lūkestį dėl lakoniškumo. Projektu siūloma nebūdingas Teisingumo ministerijai priskirtas funkcijas perduoti analogiškus įgaliojimus jau turinčiai kompetentingai institucijai – Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui. Pagal šiuo metu nustatytą reguliavimą Teisingumo ministerija turi teisę prieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę, Europos bendrovės ar Europos kooperatyvinės bendrovės steigimui jungimo būdu. Šiuo tikslu Teisingumo ministerija iš Juridinių asmenų

registro duomenų tvarkytojo gautus juridinių asmenų dokumentus išsiunčia kompetentingoms institucijoms, tai yra tiek VMI, „Sodrai“, Lietuvos bankui ir kitoms. Atsižvelgdama į kompetentingų institucijų išvadas, Teisingumo ministerija priima sprendimą prieštarauti ar neprieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę Europos bendrovės ar Europos kooperatyvinės bendrovės steigimui jungimo būdu. Taigi Teisingumo ministerijai nustatyti įgaliojimai yra labai panašaus pobūdžio, pagal kokį Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimo ir skaidymo įstatymą… šiuo metu atlieka Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojas, todėl Teisingumo ministerijos funkcijos perdavimu Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui bus optimizuotos viešojo administravimo subjekto atliekamos funkcijos.

Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama viceministre, labai aiškiai pristatėte ir jūsų niekas nenori paklausti nieko, pasisakyti dėl motyvų dėl jūsų pristatytų teisės aktų taip pat nenori niekas. Balsuosime per balsavimo intervalą.

17.16 val.

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3949, Civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3950, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3951 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-26.1, 2-26.2 bei 2-26.3 – Politinių organizacijų kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3949 bei lydimieji įstatymų projektai Nr. XIVP-3950 bei Nr. XIVP-3951. Pranešėja – vis ta pati ministrė E. Dobrowolska. Taip pat glaustai pristatys.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Dėkoju. Vis dar lakoniškai sugebėsiu ir šį įstatymo projekto bloką pristatyti. Projektais yra siūloma reguliuoti viešojo intereso, visuomenės informavimo tinkamą įgyvendinimą, užtikrinti žurnalistams teisę neatlygintinai iš Registro informacinės sistemos gauti aktualius ir istorinius politinių organizacijų narių duomenis, sureguliuoti atvejus, kai politinės organizacijos siekia dalyvauti kitų juridinių asmenų steigime ir veikloje, detalizuoti kompetentingas valstybės institucijas, į kurias Teisingumo ministerija turi teisę kreiptis, kai vykdant savo funkciją jai kyla pagrįstų įtarimų dėl politinės organizacijos, jos valdymo organų narių pateiktų dokumentų tikrumo, tikslų, uždavinių, veiklos būdo galimo prieštaravimo Konstitucijai, Politinių organizacijų įstatymui ir kitiems teisės aktams.

Siekiama nustatyti, kad Politinių organizacijų juridinių asmenų registro informacinei sistemai teikiama duomenų tikrumo ir dokumentų atitiktį įstatymų nustatytiems reikalavimams Teisingumo ministerijoje nagrinėjimo tvarka atitiktų Viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymo ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisykles, taip pat nukelti registro veiklos pradžią į 2025 m. liepos 1 d. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ministre, šįkart ne taip aiškiai pristatėte. Jūsų nori paklausti viena Seimo narė. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tikrųjų įdomu, kodėl toks poreikis atsirado? Kokie duomenys būtų tikrinami ir kaip būtų užtikrinama, kad nepatektų ne į tas rankas šitie duomenys?

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiama kolege, jeigu galėtumėte patikslinti, dėl kurių duomenų? Ar klausimas yra susijęs su papildomais duomenimis? (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Į mikrofoną pasakykite, nes neišjungtas.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Kokie duomenys būtų tikrinami?

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Jeigu mes kalbėtume ne apie tuos, kuriuos teikia žurnalistams, o tuos, kuriuos mes tikriname kaip Teisingumo ministerija, kai yra registruojamas vienas arba kitas faktas, tai būna netikslumų, pavyzdžiui, dėl suvažiavimo datų, dėl papildomo protokolo. Tai yra tiesiog papildomi duomenys. Jeigu kyla klausimų, ką Teisingumo ministerija turi įpareigojimą tikslinti, pavyzdžiui, naujos politinės partijos steigiamos programos atitiktį, kiek neprieštarauja

Konstitucijai, kitiems įstatymams, tai yra tikslinga kreiptis ir į kitas institucijas, pasiklausti, ar nėra prieštaravimo kitiems įstatymams, ir jų vertinimus pagal jų informaciją.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuosime per balsavimo intervalą dėl įstatymų projektų bloko.

17.19 val.

Saugos tyrimų įstatymo projektas Nr. XIVP-3967, Administracinių nusižengimų kodekso 376, 396, 396[1], 401, 413[1] ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 376[1], 401[1] ir 413[2] straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3968, Vidaus vandenų transporto kodekso 16[1] straipsnio pakeitimo ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3969, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 III skyriaus septintojo skirsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3970, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3971, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 2, 3, 5, 6 straipsnių ir VI skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3972, Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 1, 2, 3, 47 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo bei 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3973 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimų 2-27.1, 2-27.2, 2-27.3, 2-27.4, 2-27.5, 2-27.6 iki 2-27.7 blokas. Saugos tyrimų įstatymo projektas Nr. XIVP-3967 bei lydimieji projektai Nr. XIVP-3968, Nr. XIVP-3969, Nr. XIVP-3970, Nr. XIVP-3971, Nr. XIVP-3972 bei Nr. XIVP-3973. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrowolska glaustai ir aiškiai pristatys.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Šiais projektais yra siekiama sukurti teisinį reguliavimą, kuriuo vadovaujantis būtų atliekami oro, vandens ir sausumos transporto sričių ir kelio įrenginių avarijų ir incidentų saugos tyrimai. Lietuvoje nėra specialaus įstatymo, reguliuojančio avarijų incidentų saugos tyrimus. Civilinių orlaivių, laivų ir geležinkelių transporto avarijų ir incidentų saugos tyrimai reglamentuojami padrikai. Tai yra net 11 skirtingų teisės aktų. Saugos tyrimo vykdymo funkcija yra išskaidyta skirtingose institucijose, skirtingų ministerijų valdymo srityse. Saugos tyrimų vykdymo funkcija reglamentuota nepakankamai ir neaiškiai arba visiškai nereglamentuota, nėra vienodos saugos tyrimų atlikimo tvarkos.

Atitinkamai siūlome: įgyvendinti tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus dėl saugos tyrimų atlikimo; įstatymo lygmeniu apibrėžti subjektą – Teisingumo ministerijos saugos tyrimus atliekantį struktūrinį padalinį, atsakingą už nepriklausomą ir nešališką saugos tyrimų atlikimą; siekiant užtikrinti optimalų valstybės biudžeto naudojimą, konsoliduoti oro, vandens ar sausumos transporto, lyno kelių, įrenginių avarijų ir incidentų saugos tyrimo funkcijas ir jas pavesti vykdyti Teisingumo ministerijos saugos tyrimą atliekančiam struktūriniam padaliniui; atsisakyti šiuo metu ydingo įstatyminio reguliavimo, pagal kurį priežiūros institucijai, Lietuvos transporto saugos administracijai, pavesta atlikti pramoginio ir vidaus vandens laivų avarijų ir incidentų saugos tyrimų funkciją; reglamentuoti kelių transporto, lyno kelių įrenginių, valstybės laivų ir orlaivių avarijų ir incidentų saugos tyrimų funkcijas; sukurti bendrą saugos tyrimų sistemą ir vienodai reglamentuoti avarijų, incidentų saugos tyrimų tvarką, atsisakant šiuo metu galiojančio skirtingų atskirų transporto sričių saugos tyrimų reglamentavimo; sumažinti saugos tyrimų sritį reglamentuojančių teisės aktų skaičių; saugos tyrimų reglamentavimą įtvirtinti viename įstatyme. Mielai atsakyčiau jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Šį kartą klausimų nebus, nes labai aiškiai pristatėte. Pasisakyti dėl motyvų taip pat nenori niekas, kaip suprantu, taip? Balsuosime dėl įstatymų projektų bloko per numatytą balsavimo intervalą.

17.21 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2357 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3770 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-28 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3770. Pranešėja – M. Ošmianskienė. Pateikimas. Prašau iš vietos. Tuoj, minutėlę, prašau dabar.

M. OŠMIANSKIENĖ (*LF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiami Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimai, kuriais yra siūloma sudaryti prielaidas geresniam socialinės globos paslaugų plėtojimui savivaldybėse ir gerinti šių paslaugų prieinamumą sunkią negalią turintiems asmenims. Iš tikrųjų, tai yra gana smulkūs pakeitimai, kurie šiuo metu patenka į tam tikrą pilkąją zoną ir teisininkai nevienodai aiškina susidariusią situaciją. Kad būtų įvestas pakankamas aiškumas, jog prisidėti prie sunkią negalią turinčių asmenų socialinės globos teisę ir galimybę tikrai turi ir savivaldybės, taip padėdamos sunkią negalią turintiems asmenims, taip pat taip atsiranda daugiau lankstumo įvesti ir inovatyvias paslaugas asmenims savivaldybėse, kurios nori parodyti lyderystę. Šie įstatymo pakeitimai ir yra teikiami.

PIRMININKAS. Viskas? Labai dėkui. Jūsų norėtų paklausti viena Seimo narė, kurios nematau salėje, – L. Nagienė. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Taip pat niekas nenori kalbėti. Balsuosime visiškai netrukus, per numatytą balsavimo intervalą.

17.23 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3537, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3538, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 370^2 straipsnio ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3539 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-29.1, 2-29.2 bei 2-29.3 klausimų blokas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3537 bei lydimieji, projektas Nr. XIVP-3538 ir projektas Nr. XIVP-3539. Pranešėjas – A. Bagdonas. Pateikimas. Glaustai pateiks irgi, taip?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Pristatau savo ir dar daugiau kaip 20 kolegų įstatymų projektų rinkinį. Pagrindinis šių įstatymų paketo tikslas – beveik 1,5 mln. Lietuvos automobilių vairuotojų sumažinti eiles, atliekant techninę apžiūrą bei sudaryti galimybes rinktis, sukurti veiksmingesnę, kokybiškesnę, konkurencingą ir vairuotojų poreikius atitinkančią automobilių techninės apžiūros sistemą.

Dabartiniu reguliavimu yra įtvirtintas techninės apžiūros centrų kiekis bei suskirstymas regioniniu principu. Didmiesčiuose, kur vairuotojų yra daugiau, jie turi vienintelį pasirinkimą – užsiregistruoti ir laukti eilėse į patikros centrus. Net ir šiandien, po daugybės išsakytų pastabų, Vilniaus regione iš dešimties aptarnavimo padalinių tik į keletą galima atvykti ir atlikti techninę apžiūrą be eilės. Nustačius net menkiausius neatitikimus, techninės apžiūros paslaugai pakartotinai grįžta apie pusė visų vairuotojų. Jie iš naujo privalo užsiregistruoti ir laukti susidariusiose eilėse.

Tuo metu, pavyzdžiui, Lenkijoje kvalifikuoti autoservisai turi galimybę teikti šią paslaugą, tad, atvykus į autoservisą ir nustačius smulkius neatitikimus, šie yra greitai pašalinami vietoje. Kitose šalyse, tokiose kaip Didžioji Britanija, Norvegija ar Švedija, taiko panašų techninės apžiūros paslaugų teikimo sistemos modelį. Norintys užsiimti techninės apžiūros išdavimo veikla turėtų atitikti europinius standartus ir Nacionalinio akreditacijos biuro keliamus reikalavimus. Šios priemonės yra vienas iš būdų užtikrinti kvalifikuotų ir kokybiškų paslaugų teikimą. Atsisakius techninių apžiūrų centrų kiekio ribojimo regioniniu principu, atsiras galimybė ir kitoms akredituotoms įmonėms teikti techninės apžiūros paslaugas. Konkurencijos augimas padidins ir paslaugos prieinamumą.

Dar 2019 metais Konkurencijos taryba Vyriausybei ir Susisiekimo ministerijai siūlė atsisakyti privalomąją techninę apžiūrą vykdančių įmonių skaičiaus ribojimo ir įmonių išdėstymo teritoriniu principu. Šiais metais Konkurencijos taryba, išanalizavusi Ekonomikos komiteto kreipimąsi, taip pat patvirtino, kad dabartinė sistema prieštarauja Konkurencijos įstatymui. Be to, šiuo metu nėra jokių sankcijų techninės apžiūros paslaugų teikėjui už išduotą techninės apžiūros leidimą techniškai netvarkingam automobiliui. Įvertinus tai, siekiant išvengti piktnaudžiavimo ar galimų pavojų eismo dalyviams, siūlome numatyti nuobaudas tiek dabartiniams techninės apžiūros paslaugų teikėjams, tiek naujiems rinkos dalyviams už išduotą leidimą techniškai netvarkingam automobiliui. Naujas reguliavimas sukurs vartotojams sąlygas paslaugas gauti greičiau ir patogiau, sumažins laukiančiųjų gauti paslaugą eiles, visapusiškai gerins techninės apžiūros kokybę ir jos reguliavimą, didins konkurencingumą ir užtikrins visų kelių eismo dalyvių saugumą.

Suprasdami šio įstatymo svarbą, jei būtų pritarta, siūlome parengti Vyriausybės išvadą. Šie pakeitimai turėtų įtaką visų Lietuvos vairuotojų poreikiams. Kviečiu užduoti klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Vyšniausko salėje nematau. K. Mažeikos nematau, J. Sabatausko nematau, L. Nagienės nematau. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Dėkoju už tai, kad vystote mano pasiūlytą idėją. O klausimas mano toks: jeigu paminėjote Europos Sąjungos arba kitas valstybes, ar nereikėtų iš viso svarstyti galimybės bet kuriuose servisuose Europoje pereiti vadinamąją techninę apžiūrą?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Viktorai, už iniciatyvą, už idėją, jos puoselėjimą ir, žinoma, už klausimą. Aš manau, europiniu mastu tikrai būtų visai gera idėja, kad bet kuris Europos Sąjungos pilietis, turintis savo automobilį ar įmonę, galėtų bet kurioje valstybėje pasitikrinti automobilį. Manau, tai turėtų būti ne nacionalinio lygmens dokumentas, tai turėtų būti europinis dokumentas. Bet idėja tikrai yra patraukli.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Andriau. Jūs atsakėte į visus Seimo narių, norėjusių jūsų paklausti ir buvusių posėdžių salėje, klausimus. Pasisakyti dėl motyvų už norėtų E. Rudelienė. Jos salėje irgi nematau. Tokiu atveju A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mieli kolegos, spontaniškų sprendimų čia negali būti, nes pasekmės gali būti ilgalaikės ir skaudžios visomis prasmėmis. Vis vien mes kalbame apie transporto priemonių techninę būklę, o tai yra padidinto pavojingumo objektas. Be abejo, visi atitikimai ir įsitikinimai, kad eksploatacija yra saugi, turi būti. Ši sistema tokia lyg ir daug metų funkcionuoja, yra sukurta, tačiau dabar atsirado iniciatyvų, kad iš principo yra veikiama be jokios didesnės atsakomybės. Kai įsitraukia papildomi tikrintojai, gali stabdyti tolesnį eksploatavimą, nors yra pripažinta kaip ir techniškai tvarkinga dar ilgą laiką, metus, pusantrų ar kiek. Matyt, vis dėlto dėl šio klausimo reikia siūlyti tuos alternatyvius variantus, bent jau mąstyti, ginčytis. Čia, be abejo, visi supranta, kad mes nekalbame apie kokius nors garažiukus, kur kažkas montuoja, kažką pataiso, kažką pasukioja. Ne apie tai yra kalbama. Čia reikalinga standartus atitinkanti įranga, ištestuota, jinai lygiai taip pat turėtų atitikti reikalavimus, kuriuos šiandien atitinka techninių apžiūrų centrai. Ar norėtų tą autorizuoti centrai, daryti, be abejo, tai yra verslo pasirinkimas, bet, kita vertus, kažkoks visgi atsirastų alternatyvus dalykas, atsirastų kažkokia bent jau menama ar tikra konkurencija. Nežinau, ar tai prasiskins kelią, tačiau, be abejo, kad kalbėti reikia šituo atveju, tai taip.

PIRMININKAS. Prieš. K. Mažeikos nematau. A. Vyšniauskas, matau, prieš įstatymo projektą pasisako.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Kolegos, esu ne kartą kalbėjęs šiuo klausimu ir nesutinku su argumentais, kad atsiras kažkokia konkurencija ir kiti dalykai. Atsiras keli dalykai. Pirmas dalykas, aiškiai augs kaina. Mes turime Lenkijos pavyzdį, kur kaina yra aukštesnė nei Lietuvos. Taip yra todėl, kad Lietuvoje kaina iš esmės yra reguliuojama valstybės, ją nustato Susisiekimo ministerija tam tikrais susitarimais, o ir kokybės klausimas išlieka labai didelis. Kai mes sakome, kai yra sakoma, jog tas faktas, kad Lenkijoje apžiūras pereina 90 % automobilių, Lietuvoje – tiktai keli virš 40 ir yra geriau, tai aš su tuo nesutinku. Tai rodo, kad pas mus yra griežtesnė kontrolė.

Na, ir paskutinis dalykas – prieinamumas. Šiuo metu Lietuvoje technines apžiūras galima gauti ir mažesnių miestelių techninės apžiūros centruose, tokiuose kaip Aukštadvaris, Vilkaviškis, Šakiai ir kai kur kitur, kur yra išdėstytos techninių apžiūrų stotys. Nelikus dabartinės sistemos, ją sunaikinus, iš esmės mažesniuose miesteliuose nebeliks techninių apžiūrų, tas yra labai labai aišku. Tai bus tik didžiųjų miestų klausimas, kaip yra ir su „Regitra“, ir su kai kuriais kitais dalykais. Kai kalbama, tarkime, apie autoservisus, pasižiūrėkite, kiek yra sertifikuotų autoservisų, pavyzdžiui, Vilkaviškyje arba Šakiuose. Man atrodo, rasite keletą garažų, bet ne sertifikuotų servisų. Sistemą sugriovus, deja, deja, problema bus gilesnė. Kviečiu nepalaikyti. Tokia pati ir Susisiekimo ministerijos pozicija – tiek šios, tiek buvusios Vyriausybės Susisiekimo ministerijos, tiek A. Butkevičiaus laikų, tiek visų kitų per 20 metų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Kadangi jau pasiekėme balsavimo intervalo laiką, iš karto ir pabalsuojame dėl šitų ką tik A. Bagdono pristatytų įstatymų projektų. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 25, prieš – 10, susilaikė 27. Įstatymų projektams po pateikimo nėra pritarta. Alternatyviai apsispręsime: kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad atmestume.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 37, prieš – 34. Grąžinamas įstatymų projektų blokas iniciatoriams tobulinti.

17.34 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 11 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3847, Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar balsuosime dėl 2-15.1, 2-15.2 klausimų – prezidentūros pateiktų įstatymų projekto Nr. XIVP-3847 bei projekto Nr. XIVP-3848. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 67, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta. Dėl darbotvarkės 2-15.1 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3847 pagrindiniu komitetu siūloma skirti Sveikatos reikalų komitetą. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime.

Dėl 2-15.2 klausimo, projekto Nr. XIVP-3848, kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

17.35 val.

Darbo kodekso 14, 30, 35, 36, 42, 56, 57, 62, 72^1, 112, 119, 134, 141, 144, 171, 179, 182, 193, 194, 222, 223, 225, 226, 228, 237, 240 ir 241 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3962, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3963, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3964, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 19 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 9^1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3965 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas klausimų blokas, dėl kurio reikia apsispręsti, – 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3, 2-16.4 klausimai, projektas Nr. XIVP-3962 bei lydimieji.

Balsavo 72 Seimo nariai, visi 72 balsavo už.

Dėl komitetų. Dėl 2-16.1 klausimo, projekto Nr. XIVP-3962, 2-16.3 klausimo bei 2-16.4 klausimo kaip pagrindinį siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Ir dėl 2-16.2 klausimo kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

17.36 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3966 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, 2-17 klausimas, – projektas Nr. XIVP-3966. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 68, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Užsienio reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

17.36 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2882(2) (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (tas pats) projektas Nr. XIVP-2882(2). Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 20, prieš – 3, susilaikė 45. Įstatymo projektui po pateikimo nėra pritarta.

Alternatyviai apsisprendžiame, ką darome toliau. Kas balsuojate už – grąžinti iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš – atmesti.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 51, prieš – 18. Grąžiname iniciatoriams tobulinti.

17.38 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimo“ Nr. XII-2732 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3980 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – projektas Nr. XIVP-3980. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba dar kaip nors.

Balsavo 73 Seimo nariai, visi 73 balsavo už.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Užsienio reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

17.38 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4024 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – projektas Nr. XIVP-4024. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip arba išvis nebalsuojate, pavyzdžiui.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 71, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Užsienio reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.39 val.

Įstatymo „Dėl 1976 m. birželio 13 d. Romoje priimto Susitarimo dėl Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo steigimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3957 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – projektas Nr. XIVP-3957. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate…

Balsavo 71 Seimo narys: už – 69, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Užsienio reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gal būtų galima įjungti oro kondicionierių, kad kažkaip…

PIRMININKAS. Nematau tokio mygtuko savo pulte. (*Juokas salėje*)

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tai labai liūdna. Tai įjunkite kas nors. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gal išgirdo kas nors, kieno pulte yra toks mygtukas. Jeigu kas nors išgirdote, paspauskite jį.

17.40 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 40 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo III[1] skyriumi, 33[1] straipsniu ir priedu bei 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3977, Paslaugų įstatymo Nr. XI-570 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3978, Civilinio kodekso 2.77 straipsnio pakeitimo ir 2.78 bei 2.79 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3979 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės klausimų 2-22.1, 2-22.2, 2-22.3 blokas – įstatymų projektai Nr. XIVP-3977, Nr. XIVP-3978 ir Nr. XIVP-3979. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo?

Balsavo 70 Seimo narių: už – 59, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 11. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Dėl 2-22.1 ir 2-22.2 klausimų pagrindiniu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2-22.3 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti? Galime. Siūloma visus svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Galime, pritarta.

Per šoninį mikrofoną – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Pirmininke, prašau įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Ačiū Dievui. Galvojau, prašysite įjungti kondicionierių. (*Juokas salėje*) Įskaitysime jūsų balsą už.

17.41 val.

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16[1] ir 19[1] straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3992, Administracinių nusižengimų kodekso 373 ir 377 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3993 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės klausimų 2-23.1, 2-23.2 blokas – įstatymų projektai Nr. XIVP-3992 ir Nr. XIVP-3993. Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 69, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Dėl 2-23.1 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru susitarimu? Pritarta. Dėl 2-23.2 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai ačiū. Abu siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui.

Dėl 2-24.1 klausimo ir lydimųjų jau yra balsuota.

17.42 val.

Europos bendrovių įstatymo Nr. IX-2199 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3946, Europos ekonominių interesų grupių įstatymo Nr. IX-1939 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3947, Europos kooperatinių bendrovių įstatymo Nr. X-696 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3948 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-25.1, 2-25.2, 2-25.3 klausimai – įstatymų projektai Nr. XIVP-3946, Nr. XIVP-3947 ir Nr. XIVP-3948. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kažkaip kitaip.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 69, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymų projektų blokui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu dėl visų trijų įstatymų projektų siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

17.43 val.

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3949, Civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3950, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3951 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės klausimų 2-26.1, 2-26.2, 2-26.3 blokas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3949 ir lydimieji. Kas pritariate įstatymų projektų blokui, balsuojate už.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 42, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 25. Įstatymų projektų blokui po pateikimo yra pritarta.

Pagrindiniu komitetu dėl visų trijų įstatymų projektų siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3949 papildomu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl kitų papildomų nėra. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai dėkui.

17.44 val.

Saugos tyrimų įstatymo projektas Nr. XIVP-3967, Administracinių nusižengimų kodekso 376, 396, 396^1, 401, 413^1 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 376^1, 401^1 ir 413^2 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3968, Vidaus vandenų transporto kodekso 16^1 straipsnio pakeitimo ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3969, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 III skyriaus septintojo skirsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3970, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3971, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 2, 3, 5, 6 straipsnių ir VI skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3972, Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 1, 2, 3, 47 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo bei 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3973 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės klausimų nuo 2-27.1, 2-27.2, 2-27.3 iki 2-27.7 blokas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3967 ir lydimieji. Kas pritariate šitam įstatymų projektų blokui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 66, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta.

Dėl visų įstatymų projektų, išskyrus darbotvarkės 2-27.2 klausimą, pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl darbotvarkės 2-27.2 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai dėkui.

17.45 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2357 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3770 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-28 klausimas – projektas Nr. XIVP-3770. Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 59, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 13. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai dėkui.

Darbotvarkės 2-29.1, 2-29.2, 2-29.3 klausimų blokas. (*Balsai salėje*) Balsavome dėl šito? Tiksliai, balsavome. A. Bagdonas buvo pateikęs. Viskas.

17.46 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 3, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4002 (*pateikimas*)

Priešpaskutinis darbotvarkės 2-30 klausimas – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4002. Pranešėja P. Kuzmickienė labai glaustai turbūt pristatys.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, teikiu jums kartu su kolega ir ministerija parengtą projektą, kurį atnaujinome pagal pateiktas pastabas. Leiskite trumpai pristatyti projekto esmę.

Projektu siekiame užtikrinti subalansuotą nepakankamai atstovaujamos lyties asmenų atstovavimą didelių įmonių valdymo ir priežiūros organuose. Ko gi siekiama projektu? Kad didelių įmonių valdymo ir priežiūros organuose nepakankamai atstovaujamos lyties asmenys iki 2026 m. birželio 30 d. užimtų ne mažiau kaip 33 %, bet neviršytų 49 % įmonės vadovų, valdybos narių, stebėtojų tarybos narių pozicijų.

Tik priminsiu, kad šis siūlymas yra direktyvos įgyvendinimas. Lietuvos tikslą pasakiau. Visa kita išdėstyta projekte. Labai prašau palaikyti.

PIRMININKAS. Labai aiškiai pristatėte. Oi, nenorėjo niekas paklausti, atsirado K. Adomaitis. Pasirodo, ne taip ir aiškiai. Kasparai, prašau.

K. ADOMAITIS (*LF*). Ačiū. Ar iš pristatymo teisingai supratau, kad 30 % yra minimali riba moterų atstovavimo, teisingai? O 49 % yra maksimali?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ne mažiau. Ne mažiau kaip 33 %, bet maksimali – 49 %. Neviršijant, taip.

PIRMININKAS. Išklausėme, visi atsakymai išgirsti. Dėl motyvų nenori pasisakyti niekas. Balsuojame dėl įstatymo projekto po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojat kaip nors kitaip.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 57, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 7. Įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

17.46 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4022 (*pateikimas*)

Ir paskutinis šios dienos darbotvarkės 2-31 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4022. Pranešėja – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, teikiu šio įstatymo pakeitimo projektą. Jis parengtas siekiant suderinti jau priimto įstatymo nuostatas iki jam įsigaliojant, kad būtų užtikrintas vienas pagrindinių priimto įstatymo tikslų – visiems šalpos išmokų gavėjams sudaryti vienodas galimybes dirbti, neprarandant teisės gauti atitinkamas šalpos išmokas, skatinti asmenų su negalia integraciją į darbo rinką. Iš esmės tokie techniniai pasiūlymai, patikslinimai, kurie ne per seniausiai mūsų priimtą įstatymą leis vis dėlto įgyvendinti iš esmės, nepaliekant nuskriaustųjų, jeigu taip galima sakyti. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nenori nė vienas Seimo narys. Pasisakyti dėl motyvų irgi niekas nenori. Prieš balsavimą… Kasparai, prieš balsavimą ar po balsavimo, kaip norėtum?

K. ADOMAITIS (*LF*). Po.

PIRMININKAS. Dėl ankstesnio? Tai su šiuo susitvarkome ir tada. Gerai, balsuojame, kas pritariate ką tik pristatytam įstatymo projektui.

Balsavo 65 Seimo nariai, visi 65 balsavo už.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Siūloma svarstyti liepos 16 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Prie šoninio mikrofono stovi K. Adomaitis. Neseniai buvo jo gimtadienis, mačiau su gėlėmis, turbūt pakvies visus kažkur vakarienės. Kasparai, prašau. (*Balsai salėje: „Valio!“*)

K. ADOMAITIS (*LF*). Dėkui. Iš tiesų truputį rimtesnis komentaras, nes pristatydama ankstesnį klausimą dėl lygių galimybių pranešėja ne visai atsakė į klausimą. Aš supratau, kad mes pradėjome svarstyti įstatymą, ir tai parašyta įstatyme, kad moterų, tarkime, ar mažiau atstovaujamos lyties, negali būti daugiau kaip 50 %, ne daugiau kaip 49 %, tai yra visiškai nesuvokiamas įstatymas.

PIRMININKAS. O į gimtadienį kada? Supratau, kvietimo nebus. Tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Registruojamės.

Užsiregistravo 56 Seimo nariai. Iškilmingai pranešame, kad liepos 11 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 401, SKIRTO RESPUBLIKOS PREZIDENTO GITANO NAUSĖDOS PRIESAIKOS PRIĖMIMO CEREMONIJAI, STENOGRAMA

2024 m. liepos 12 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Pradedame Seimo posėdį, skirtą Respublikos Prezidento G. Nausėdos priesaikos priėmimo ceremonijai. (*Gongas*)

Posėdyje dalyvauja Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė, Konstitucinio Teismo pirmininkas G. Goda, Prezidentas V. Adamkus, Prezidentė D. Grybauskaitė, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Vyriausybės nariai, Užsienio valstybių ambasadoriai, Seimo nariai, Europos Parlamento nariai, tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų hierarchai, savivaldybių merai ir kiti garbingi svečiai.

Kviečiu Jo Ekscelenciją Respublikos Prezidentą G. Nausėdą.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda su ponia D. Nausėdiene. (*Fanfaros*)

PIRMININKĖ. Kviečiu Jo Ekscelenciją Vilniaus arkivyskupą metropolitą G. Grušą invokacijos.

12.02 val.

Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo invokacija

G. GRUŠAS. Šiandien susirinkome pažymėti svarbią mūsų istorijos akimirką – Prezidento G. Nausėdos antrosios kadencijos pradžią. Šia iškilminga ir viltinga proga prašome Visagalio palaimos ir globos Prezidentui ir visai Tautai.

Kreipiamės į Tave, Viešpatie, dėkingumo ir vilties kupinomis širdimis Lietuvos Prezidento G. Nausėdos antrosios kadencijos pradžioje. Dėkojame už vadovavimo dovaną ir galimybę tarnauti mūsų mylimai šaliai. Prašome Tavo palaimos jam, mūsų Tautai ir mūsų valstybei. Palaimink mūsų Prezidentą išmintimi, drąsa, sąžiningumu ir didžiadvasiškumu. Tegul jis vadovauja su širdimi, įsipareigojusia teisingumui, taikai ir visų piliečių gerovei. Suteik jam stiprybės susidūrus su iššūkiais ir nuovokos priimti sprendimus, kurie gerbtų Tavo valią ir tarnautų bendrajam gėriui.

Viešpatie, meldžiame už visus išrinktuosius ir valstybės tarnautojus, už pareigūnus ir patarėjus, kurie dirbs kartu su mūsų Prezidentu. Įkvėpk juos ir suteik jiems bendradarbiavimo ir vienybės dvasią, kad galėtų mūsų šalyje kartu kurti politiką, skatinančią klestėjimą, lygybę ir santarvę.

Tegul, Viešpatie, tavo globojama mūsų šalis toliau stiprėja, tampa garbinga ir ori. Padėk mums laikytis laisvės, demokratijos ir pagarbos visiems žmonėms vertybių. Tegul tavo tiesos šviesa vadovauja mums, siekiantiems kurti visuomenę, kuri atspindi tavo meilę ir teisingumą.

Šiais galimybių ir iššūkių laikais prašome, Viešpatie, tavo apsaugos mūsų žemei ir jos žmonėms. Laimink Lietuvos kariuomenę, kurios vyriausiasis vadas yra Prezidentas, ir visus, kurie tarnauja, siekdami užtikrinti Lietuvos laisvę ir taiką. Meldžiame taikos visam pasauliui, ypač mūsų broliams ir seserims Ukrainoje ir kitose pasaulio šalyse, stokojančiose santarvės. Laimink mūsų pastangas skatinti supratimą ir taiką tarp tautų ir mūsų bendruomenėse.

Švęsdami šią inauguraciją prisimename savo bendrą pilietinę atsakomybę prisidėti prie šalies klestėjimo. Įkvėpk mus, Viešpatie, kartu darbuotis su atsidavimu ir atjauta, remti mūsų išrinktuosius ir padėti vieni kitiems siekti geresnės ateities.

Esame Lietuvos, Europos ir viso pasaulio piliečiai. Esame atsakingi už mums pavestus namus ir už savo seseris ir brolius. Praeities pavyzdžiai mus teįkvepia, ateities vizija teįpareigoja šiandien dirbti ir aukotis.

Telaimina mus ir mūsų šalį Visagalis Dievas, kuris gyvena ir viešpatauja per amžius.

PIRMININKĖ. Dėkojame Jo Ekscelencijai Vilniaus arkivyskupui metropolitui G. Grušui.

Gerbiamas Konstitucinio Teismo pirmininke Gintarai Goda, prašome supažindinti su Respublikos Prezidento priesaikos priėmimo tvarka ir priimti priesaiką.

Toliau pirmininkavimą perduodu pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos priesaikos priėmimo ceremonija

G. GODA. Jūsų Ekscelencija Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, ponios ir ponai, paaiškinsiu Lietuvos Respublikos Prezidento priesaikos priėmimo tvarką.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, išrinktas Respublikos Prezidentas savo pareigas pradeda eiti po to, kai Vilniuje, dalyvaujant Tautos atstovams – Seimo nariams, prisiekia Tautai būti ištikimas Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas. Pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymą, Respublikos Prezidentas prisiekia Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose, Seimo posėdyje.

Išrinktasis Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, jūs prisieksite stovėdamas prieš mane, priesaiką priimantį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininką. Priesaikos tekstą skaitysite padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Kai baigsite skaityti priesaiką, pasirašysite Respublikos Prezidento priesaikos aktą. Priesaikos tekstas yra netaisomas ir nekeičiamas. Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme nustatyta, kad šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas prisiekti Seimo posėdyje, pasirašyti priesaikos aktą arba pasirašymas su išlygomis, reiškia, kad Respublikos Prezidentas neprisiekė, todėl negali eiti savo pareigų. Jums pasirašius Respublikos Prezidento priesaikos aktą, šį aktą pasirašysiu aš. Man pasirašius priesaikos aktą, bus giedamas valstybės himnas. Atlikus valstybės himną, priesaikos aktą perduosiu Seimo Pirmininkei saugoti Seime. Taip bus baigta Respublikos Prezidento priesaikos Tautai priėmimo ceremonija.

Priimant Respublikos Prezidento priesaiką, Seimo posėdžių salėje visi stovės. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Išrinktasis Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, kviečiu jus prisiekti Lietuvos Tautai.

G. NAUSĖDA. Aš, Gitanas Nausėda, prisiekiu Tautai būti ištikimas Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai, gerbti ir vykdyti įstatymus, saugoti Lietuvos žemių vientisumą; prisiekiu sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.

Tepadeda man Dievas!

(*Plojimai*)

G. GODA. 2024 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje duota Respublikos Prezidento G. Nausėdos priesaika yra priimta. (*Plojimai*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas kartu su Klaipėdos Jeronimo Kačinsko muzikos mokyklos berniukų ir jaunuolių choru „Gintarėlis“.

Gerbiamoji Seimo Pirmininke, perduodu jums Respublikos Prezidento priesaikos aktą saugoti Lietuvos Respublikos Seime. Respublikos Prezidento G. Nausėdos priesaikos priėmimo ceremonija baigta ir nuo šio momento Respublikos Prezidentas pradeda eiti savo pareigas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (J. RAZMA). Dėkojame Konstitucinio Teismo pirmininkui G. Godai ir kviečiame sveikinimo žodį tarti Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen.

12.13 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen sveikinimo žodis

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ekscelencija Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda ir pirmoji ponia, Prezidente Valdai Adamkau, Prezidente Dalia Grybauskaite, Ministre Pirmininke Ingrida Šimonyte, Konstitucinio Teismo Pirmininke, Eminencija arkivyskupe, Ekscelencijos ambasadoriai, mieli kolegos parlamentarai, Prezidento inauguracijos iškilmių svečiai, ponios ir ponai!

Valstybė neatsiranda akimirksniu. Valstybingumo idėjos turi datas ir autorius, valstybė gi – ilgo, neretai anonimiško, tačiau nuoseklaus, kryptingo didžiulio būrio politinių subjektų, daugelio žmonių veikimo rezultatas.

Lietuvos valstybingumo idėja buvo deklaruota praėjusio amžiaus pradžioje – 1918 metų vasario 16-ąją, paskui dar kartą amžiaus pabaigoje – 1990 metų kovo 11-ąją, tačiau pats deklaravimas, kaip svarbus valstybės kūrimo pradžios akcentas, automatiškai nesukūrė valstybės kaip valdžios institucijų visumos, per kurią veikia politinė bendruomenė.

1990-aisiais paskelbus Nepriklausomybę ir priėmus Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą, prasidėjo atkurtos Lietuvos valstybės konstitucinės raidos procesas. 1992 m. spalio 25 d. kartu su Seimo rinkimų pirmuoju turu buvo surengtas konstitucinis referendumas. Priėmus Konstituciją, buvo padėtas politinės bendruomenės norminis pagrindas valstybę apibrėžiant kaip bendrąjį gėrį. Konstitucija taip pat įtvirtino ir Prezidento (valstybės vadovo) instituciją. 1993 metų pradžioje vyko pirmieji Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimai. Tų pačių metų rugsėjo 15 dieną pradėjus dirbti Konstituciniam Teismui, baigėsi beveik lygiai pusketvirtų metų trukęs valstybės, kaip valdžios institucijų sistemos, formavimosi procesas. Praeitais metais galėjome pasidžiaugti visaverčio valstybės institucinio veikimo trisdešimtmečiu.

Per tuos metus Prezidento institucija turinio, veikimo būdo požiūriu taip pat brendo, formavosi, patyrė įvairių sukrėtimų. Turėjome skirtingų, skirtingai veikusių prezidentų, kurių įtaka Lietuvos valstybingumo raidai taip pat buvo skirtinga. Tai nebuvo lengvas procesas. Iš dalies tai susiję su aplinkybe, kad svarstant Konstitucijos normas ir ieškant kompromisinio varianto tarp prezidentinės ir parlamentinės valstybės valdymo formos buvo įtvirtintas „parlamentinis valdymas su pusiau prezidentinio modelio ypatumais“.

Skirtingai nei Lietuvos kaimynėse Latvijoje ir Estijoje, kur prezidentai yra renkami parlamentuose ir turi labiau simbolinius, reprezentacinius įgaliojimus, Lietuvos Respublikos Prezidentas yra renkamas visuotiniuose rinkimuose, paprastai sulaukiančiuose didžiausio rinkėjų dėmesio ir aktyvumo. Tai gerokai sustiprina Prezidento statusą, tačiau taip pat sukuria ir tam tikras rizikas. Viena vertus, su Prezidento institucija siejami nemaži lūkesčiai, kartais, deja, perdėti, neįvertinant faktinių institucijos pajėgumų. Antra vertus, atsiranda pagunda ne tik žadėti, bet ir veltis į institucinę konkurenciją, siekiant parodyti indėlį ir padidinti svorį ir vertę. Visa tai įveikiama suvokiant, kad visi mes, įskaitant ir Prezidentą, esame nariai valstybinės komandos, kurios suderintas veikimas yra visos valstybės sėkmės ir gerovės garantas.

Esu įsitikinusi, kad turime dažniau, ypač turint galvoje tarptautinę aplinką, mąstyti savitarpio pagalbos, bendradarbiavimo, komandinio veikimo kategorijomis. Čia į pirmą planą iškyla politinės kultūros, takto, apskritai politinės asmenybės reikšmė. Valdžia yra ne tam, kad išspręstų visas mūsų problemas. Šio lūkesčio neįmanoma patenkinti, nevertėtų jo ir pernelyg sąmoningai skatinti. Valdžia yra tam, kad vienytų valstybę ir užtikrintų bendrą visuomenės gerovę. Kartais reikalaujama atsisakyti politinių ambicijų. Esą jas atmetus galima pasiekti bendrą sutarimą. Manau, tokios kalbos ir nereikalingos, ir net žalingos. Politikoje ir veikiama siekiant įgyvendinti ambicijas. Kitas dalykas, politikoje ambicijos turi būti kreipiamos valstybingumo linkme, neleidžiant joms susmulkėti. Tuomet tikrai pasieksime užsibrėžtus valstybinius tikslus.

1998 m. vasario 26 d. V. Adamkus, laimėjęs Prezidento rinkimus ir ką tik gavęs Prezidento įgaliojimus, čia, Lietuvos Respublikos Seime, šioje salėje, iš šios tribūnos kreipdamasis į Lietuvos žmones sakė: „Šiandien, jau davęs priesaiką tarnauti Tautai ir Tėvynei, visų pirma prisimenu tuos jausmus, patirtus daugybėje susitikimų su jumis. Tuomet supratau, kad vieno žmogaus, net ir Prezidento, galių niekada neužteks padaryti stebuklui, pagrįstam vien tik tikėjimu geresne, teisingesne ateitimi, kurios visi taip nuoširdžiai trokštame.

Per ypač trumpą laiką Lietuva išgyveno daugybę pasikeitimų, blaškydamasi iš vieno kraštutinumo į kitą, dažnai net susipriešindama, bandydama atspėti, kuris kelias būtų tikresnis. Taip buvo, tačiau daugiau taip neturi būti. Į XXI amžių Lietuva turi įžengti pakilusi pilnaverčiam gyvenimui. Tam tėra tik vienas kelias – santarvė ir bendros, į vieną tikslą nukreiptos pastangos. Tokia santarvė – tai politiniai ir žmogiški susitarimai, kurių pagrindinis tikslas ir kriterijus – demokratija, žmonių gerovės kilimas ir saugus šalies gyvenimas.“

Lietuva jau senokai įžengusi į XXI amžių, tačiau šie Prezidento V. Adamkaus žodžiai nepraradoo savo reikšmės. Ir, tikiu, nepraras, nes valstybė neatsiranda akimirksniu. Tai ilgas ir kartais labai nelengvas kelias, kurį įveiksime žengdami visi kartu.

Sveikinu, Jūsų Ekscelencija Prezidente. Linkiu stiprybės ir išmintingų sprendimų.

Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen įteikia gėlių puokštę Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai.

PIRMININKAS. Maloniai kviečiu žodį tarti Jo Ekscelenciją Respublikos Prezidentą G. Nausėdą.

Toliau pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

12.21 val.

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Brangūs Lietuvos žmonės, gerbiama Seimo Pirmininke, Ministre Pirmininke, gerbiami Prezidentai, Seimo nariai, mieli svečiai, Lietuvos žmonių aiškiai išreikšta valia antrą kartą ištariau Prezidento priesaikos žodžius. Antrą kartą įsipareigojau Tautai saugoti ir stiprinti Lietuvą, tarnauti Tėvynei, demokratijai ir Lietuvos žmonių gerovei.

Per penkerius metus, skiriančius pirmąją ir antrąją priesaikas, visi kartu padarėme tikrai daug. Sustiprinome valstybę. Per visas krizes ir sukrėtimus ne tik išsaugojome jos ekonomiką, bet ir ištiesėme pagalbos ranką žmonėms, saugodami jų darbo vietas bei pajamas. Mažinome atskirtį. Kūrėme Lietuvą, kuri rūpinasi tais, kuriems rūpesčio ir pagalbos šiandien reikia labiausiai. Tegul neretai ginčydamiesi, bet kūrėme stipresnę, teisingesnę, žalesnę, inovatyvesnę Lietuvą.

Deja, per tuos penkerius metus pasaulis pasislinko arčiau bedugnės. Pasislinko greičiau, toliau ir pavojingiau, nei kuris mūsų galėjome tikėtis. Tai, kas 2019 metais atrodė neįmanoma, tapo nauja realybe. Žmonija, kurdama tokias technologijas kaip dirbtinis intelektas, šiandien stovi ant didžiulio technologinio lūžio slenksčio – lūžio, kuris pakeis mokslą ir pramonę, darbo rinką ir žmonių bendravimą. Tuo pat metu žmonija stovi ant susinaikinimo slenksčio. Klimato kaita, pandemija, karas – per pastaruosius penkerius metus mes patyrėme daugybę realių scenarijų žmonijai ištrinti save arba grįžti į tamsiuosius viduramžius, kur teisus tas, kuris stipresnis, o istoriją rašo tas, kuris žiauresnis. Šiandienos pasaulyje Lietuva nėra saugus ir ramus užutėkis. Vos už 600 kilometrų nuo Vilniaus – Ukraina, kur trečius metus vyksta karas, kokio Europa nematė 80 metų. Vos už keliasdešimties kilometrų nuo čia – nesaugi Astravo branduolinė elektrinė.

Mūsų valstybė, kurios teritorinį vientisumą ir nepriklausomybę esame įsipareigoję saugoti, ribojasi su dviem pavojingiausiomis pasaulio valstybėmis, Europos valstybėmis. Bet mes turime mūsų žmonių drąsą ir ryžtą, mūsų draugų galią ir Ukrainos mums visiems iškovotą brangiausią išteklių – laiką, kad deramai pasirengtume. Todėl šiuo egzistencinio pavojaus Lietuvai metu valstybės saugumas bus viena svarbiausių mano, kaip valstybės vadovo, užduočių. Nes jei nebus valstybės, nebus nieko.

Gerbiamieji, šiandien žvelgiu į 2029 metus ir matau Lietuvą, kuri bus gynybos stiprinimo pavyzdys visai NATO. Gynybos finansavimas, ne vienus metus viršijęs 3,5 % ir artėjantis prie 4 % BVP, leidžia įgyvendinti ilgojo nuotolio oro gynybos planus. Baltijos jūros krantą saugo raketų skydas, o sausumos sienas – inžineriniai įtvirtinimai. 2029 metais Lietuva ne tik baigia vystyti pagrindinius divizijos pajėgumus, bet ir organizuoja pratybas drauge su mūsų šalyje dislokuota Vokietijos brigada ir JAV batalionu. Naujoji divizija – ginkluota tolimąja HIMARS artilerija, naujausiais tankais, pėstininkų kovos mašinomis, Lietuvoje pagamintais dronais. Tradicinėmis tapusiose „Perkūno bastiono“ pratybose nuolat dalyvauja ir valstybei svarbias funkcijas – nuo maisto gamybos iki logistikos – užtikrinančios įmonės, naujai suformuoti ir apmokyti komendantiniai pasipriešinimo vienetai, nes 2029 metais Lietuvos žmonės supranta: valstybę turime tik vieną, todėl kiekvienas privalome būti pasiruošęs ją ginti. Šia kryptimi dirbti turime jau šiandien. Pirmieji labai svarbūs žingsniai žengti, tačiau galutinis rezultatas priklausys nuo visų mūsų veiksmų spartos.

Saugi ir stipri Lietuvos valstybė – tai ne tik tankai ir raketos, kovos mašinos ir dronai. Mes stiprūs tiek, kiek turime ryžto ir kaip juo sugebame uždegti, kiek įkvepiame draugus ir sąjungininkus. Artimiausiu metu tam turėsime skirti dar daugiau pastangų. Mums reikės atkaklios, nuoseklios ir tęstinės užsienio politikos. Mums visiems reikalinga laisva ir demokratinė Europa, saugant istorinę atmintį, kovojanti su dezinformacija ir bandymais perrašyti istoriją. Aukščiausios strateginės svarbos prioritetas Lietuvai visuomet bus ir ryšiai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Be Jungtinių Valstijų įsitraukimo Europa negali išlikti nei vieninga, nei saugi. Europos saugumas pirmiausia priklauso nuo mūsų transatlantinio ryšio tvirtumo. Lietuva buvo ir bus stiprių transatlantinių saitų ir jų nepakeičiamumo rėmėja. Padarysiu viską, kas nuo manęs priklauso, kad Jungtinių Valstijų dėmesys Lietuvai ir mūsų regionui nemažėtų. Nepertraukiamas Jungtinių Valstijų karinių pajėgų buvimas Lietuvoje išliks stipriausias ir patikimiausias atgrasymo faktorius.

Per pastaruosius penkerius metus kūriau pagarba, pasitikėjimu ir neretai asmenine draugyste paremtus santykius su daugelio valstybių ir organizacijų lyderiais. Santykiai su Lenkija, drįstu sakyti, yra geriausi per pastaruosius 15 metų. Tikiu, kad ir toliau tokie išliks. Kartu dirbame Trijų jūrų iniciatyvoje ir stiprindami NATO rytinį flangą.

Gavęs antrąjį Tautos mandatą, nuosekliai tęsiu pradėtus darbus ir plėtodamas dvišalius santykius su sąjungininkais bei partneriais, ir gindamas Lietuvos interesus daugiašaliais NATO ir Europos Sąjungos formatais. Lietuvos ir viso Baltijos regiono saugumo bei gynybos sustiprinimas ir toliau bus mano dėmesio centre.

Gerbiamieji, kad ir kokio dydžio turėtume Lietuvos kariuomenę, kad ir kiek turėtume draugų ir sąjungininkų, stiprūs būsime tiek, kiek vienybės sutelksime čia, Lietuvoje. Todėl man gerovės valstybės kūrimas ir visų rūšių atskirties mažinimas šiandien yra ne tik teisingumo, bet ir nacionalinio saugumo klausimas. Pasigirsta sakančių, kad kova su atskirtimi esą jau pabodo ar kad neva niekur neveda. Pabandykime tai į akis pasakyti Lietuvos žmonėms! Žiauru būtų taip kalbėti su tais, kam skauda ir kas šiandien bando pakilti iš skurdo arba į jį nenuslysti. Mūsų senjorai, žmonės su negalia, vaikus auginančios šeimos, ypač vieniši tėvai, kaime gyvenantys žmonės to tikrai nenusipelno. Šiandien visiškai aišku, kad atskirties ir nelygybės mažinimo politika negali būti paliekama savieigai. Rinkos jėgų automatizmas, atvirkščiai, atskirtį tik didina.

Atskirties mažinimas ne tik užtikrina orų ištisų visuomenės grupių gyvenimą, bet ir skatina naujoves bei kūrybiškumą, nes žmonės gali ugdyti savo talentus ir įgyvendinti savo idėjas. Atskirties mažinimas gerina visuomenės sveikatą, nes žmonės lengviau pasiekia sveikatos priežiūros, švietimo, kitas esmines paslaugas ir ilgiau išlieka darbingi. Atskirties mažinimas taip pat prisideda prie politinio stabilumo, sklaidydamas socialinę įtampą. Atskirties mažinimas kuria tvaresnę mūsų visų ateitį, nes užtikrinama visų žmonių galimybė ugdytis ir prisidėti prie visuomenės gerovės.

Amžėjančioje visuomenėje daug lems mūsų sugebėjimas užtikrinti orų gyvenimą vyriausiems mūsų visuomenės nariams. Turime geriau apibrėžti senjorų teises, remti juos viešosiomis paslaugomis, plėsti sveikatos priežiūros ir sveikatinimosi, mokymosi visą gyvenimą, ilgalaikės priežiūros galimybes. Pats inicijuosiu ir remsiu kitų pasiūlymus, kad senjorų pajamos ir toliau kasmet augtų – bent iki Europos Sąjungos vidurkio.

Tik fragmentišką dėmesį iki šiol skyrėme šeimų poreikiams. Turime pereiti nuo dabar padrikai valdomos iki sąmoningos, gerai koordinuotos ir kompleksiškos šeimų politikos, orientuotos į ambicingą tikslą – tapti šeimoms draugiškiausia šalimi Europoje. Todėl ieškosiu sprendimų priėmėjų sutarimo dėl palankesnių mokestinių sąlygų, viešųjų paslaugų, ypač ikimokyklinio ugdymo, prieinamumo vaikus auginančioms šeimoms. Sieksiu plėsti vaikų neformaliojo švietimo programas, nes taip palengvinsime dirbančių tėvų rūpestį dėl vaikų užimtumo, taip pat spręsime vaikų fizinės ir emocinės sveikatos, narkotinių medžiagų vartojimo ir kitas, į nusikalstamą veiklą vedančias, problemas. Turime ne tuščiu kalbėjimu, o darbais spręsti ir būsto prieinamumo problemą.

Mes taip pat neturime teisės fiziškai atskirti Lietuvos žmonių. Jokia forma. Negalime taikstytis nei su neįveikiamais stačiais laiptais ar nepasiekiama viešąja informacija, nei su griūvančiais tiltais, duobėtais žvyrkeliais ar kas kelias dienas pro šalį pravažiuojančiais autobusais. Šiandien susisiekimas Lietuvoje, ypač regionuose, yra rimta problema. Todėl per ateinančius penkerius

metus turėsime pakelti investicijų į šalies transporto infrastruktūrą lygį, nuosekliai ir tvariai didinti finansavimą, stabilizuoti ir pagerinti šalies kelių būklę, užtikrinti viešojo transporto maršrutus regionuose. Pagaliau turime pabaigti integruotis į europinį geležinkelių tinklą ir tapti normalia Europos Sąjungos valstybe su veikiančiais ir visuomenei naudą nešančiais geležinkeliais.

Apskritai turime iš naujo pergalvoti, ką reiškia ir ką Lietuvai atneša žodis „optimizacija“. Optimizavome transportą ir mokyklas, optimizuojame teismus ir viešąsias paslaugas, po savęs palikdami tuščius pastatus ir nereikalingumo jausmą žmonėms.

Pakartosiu – į regioninę politiką turime žiūrėti kaip į investicinę galimybę, o ne administracinę finansinę naštą. Ekonomiškai patrauklios darbo vietos regionuose neįmanomos be kokybiškų viešųjų paslaugų, o viešosios paslaugos – be gyventojų, kurie jomis naudotųsi. Pakeisti ilgus dešimtmečius vykstantį centralizavimo ciklą nebus paprasta, bet, neabejoju, įmanoma. Reikia tik supratimo ir politinės valios.

Kai pasieksime ryškių permainų mažindami įvairių rūšių atskirtį, šalyje padaugės to, kas neįkainojama, bet didžiai vertinga. Turėsime daugiau teisingumo jausmo. Turėsime dar daugiau paskatų piliečiams tikėti, pasitikėti ir ginti valstybę. Prie to jau dabar gali prisidėti pastangos užtikrinti valstybės institucijų, pareigūnų ir tarnautojų realią atsakomybę visuomenei.

Teismams vykdant teisingumą, turi būti sudarytos tokios įstatyminės, finansinės, procesinės sąlygos, kad teisėjų profesionalumas ir nepriklausomumas nekeltų nė mažiausių abejonių, o kiekvienas, susiduriantis su teismais, pasitikėtų jų priimtais sprendimais. Teismai privalo tapti atviresni visuomenei ir siekti geriau paaiškinti savo sprendimus bei argumentus. Tai yra ne tik žmonių, bet ir pačių teismų interesas. Dirbti teisėjais turi ne tik pagal savo žinias tinkamiausi šiam darbui, bet ir turintys reikalingų asmeninių savybių bei vidinę motyvaciją teisininkai. Teisė turi būti lygi visiems. Tai užtikrinti galime tik panaikindami privilegijas atskiroms grupėms ir neleisdami reikalauti išskirtinės padėties sau prisidengiant menamais išskirtinumais ar nuopelnais.

Gerbiamieji, galvodami apie savo valstybės ateitį, žvilgsnį neišvengiamai turėsime kreipti ir į globalaus masto problemas. Klimato kaita anksčiau ar vėliau pasibels į kiekvieno duris. Jau beldžiasi viską pakeliui nuplaunančiomis liūtimis ir nepakeliamu karščiu, audromis ir uraganais. Žmonijai beveik neliko laiko šiems negrįžtamiems procesams sustabdyti. Nedidelė – savo teritorija, populiacija, globalinio atšilimo pėdsaku – Lietuva žmonijos ateities nepakeis, bet mes turime daryti viską, kad rodytume pavyzdį kitoms valstybėms. Tą turime daryti ir dėl mūsų pačių. Juk žalia ir švari Lietuva kiekvienam yra vertybė.

Klimato politikos srityje iki 2030 metų Lietuvos ambicijos mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ženkliai didesnės nei Europos Sąjungos. Įgyvendinkime jas, kartu išlaikydami ir stiprindami pramonės konkurencingumą bei inovatyvumą, sparčiau nei kiti pereidami prie žiedinių gamybos ir vartojimo sistemų. Sumažinkime besaikį plastiko vartojimą – nuo parduotuvių iki namų ūkių.

Per pastaruosius penkerius metus Lietuva, atsisakiusi rusiško iškastinio kuro, jau tapo tokiu pavyzdžiu Europai energetikos srityje. Mes ne tik rodome, kad tai įmanoma, bet ir padedame kitiems pasiekti energetinę nepriklausomybę. Dabar negalime sustoti. Ateinantys penkeri metai bus ypač svarbūs realiai, o ne žodžiais įgyvendinant tikslą transformuoti energetikos sektorių ir užtikrinti energetinį saugumą. Kitų metų vasarį vyksiantis Lietuvos elektros sistemos sinchronizavimas ir integravimas su Europos Sąjungos tinklais žymės esminį lūžį Lietuvos energetikoje. Tačiau tai bus tik naujo kelio pradžia. Turėsime išmokti juo eiti, nepaversdami reformų didesnėmis elektros energijos sąskaitomis žmonėms.

Iki 2029 metų norėdami tapti savarankiškai elektra apsirūpinančia šalimi, turime ir toliau nuosekliai investuoti į atsinaujinančių išteklių energetiką. Tam reikės ne tik ekonomines realijas atspindinčio reguliavimo, bet ir dermės tarp žaliųjų projektų vystytojų, vietos bendruomenių ir likusių vartotojų.

Gerbiamieji, pasaulis kinta sparčiau, nei mes prisitaikome prie jo pokyčių. Dirbtinis intelektas pakeis tai, ką ir kaip mes darome. Technologiniai pokyčiai jau dabar keičia viską – mokslą, pramonę, net karybą. Stipri ir saugi bus tik ta valstybė, kuri spės prisitaikyti. Turime būti pasiruošę ateities neapibrėžtumui. Mokėti keistis ir prisitaikyti. Nuolat tobulėti.

Lietuva neturi daug naudingųjų iškasenų. Čia nerasi retųjų metalų. Bet mes turime žmones – darbščius, norinčius tobulėti, dirbti, kurti žmones. Tai vertingiausias Lietuvos turtas. Todėl dėmesys ir investicijos į švietimą, studijas ir mokslą privalo būti mūsų valstybės prioritetu. Nereikia skambių žodžių, nereikia didingų pažadų. Reikia tiesiog valstybės pasitikėjimo mokytojais ir mokyklomis, didesnio savivaldybių savarankiškumo priimant sprendimus, investicijų į mokytojų atlyginimus ir palankesnes darbo sąlygas. Matyti kiekvieną vaiką ir sudaryti jam sąlygas sąžiningai ir kokybiškai ugdytis.

Švietimo sistema 2029 metais Lietuvoje turi būti darni, tvari ir adaptyvi. Būtina dermė tarp ugdymo pakopų ir įvairių švietimo įstaigų tipų, pradedant visuotiniu kokybišku ikimokykliniu ugdymu, duodančiu pagrindą vaiko brandai, ir baigiant trečiojo amžiaus universitetais. Iki to laiko privalome padėti tašką chaotiškam reformų reformavimui.

Gerbiamieji, iššūkis, su kuriuo susiduria kiekviena valstybė, – ekonomikos augimas. Jis pildo viešuosius finansus, lemia sąlygas mažinti socialinę ir regioninę nelygybę, padeda pamatą gerinti viešąsias paslaugas kiekvienam šalies piliečiui, o kartu ir valstybės saugumui.

Būsimi penkeri metai ekonomikai nebus lengvi, o vienas žodis taps išties kritinės svarbos. Tai – našumas. Būtent Lietuvos sėkmė didinant našumą lems, kokiu greičiu ekonomika plėtosis toliau. Todėl sieksiu, kad artimiausius metus nuosekliai gerintume verslo prieigą prie finansavimo. Tai viena didžiausių struktūrinių problemų, kurią spręsdami jau pasistūmėjome per dvi ar daugiau stotelių. Sukūrėme Nacionalinį plėtros banką ir priėmėme svarbų sprendimą palankiomis sąlygomis iš Europos Komisijos skolintis 1 mlrd. eurų verslo investicijoms. Tačiau tai buvo tik kelio pradžia.

Kita užduotis – reikšmingai pagausinti Nacionalinio plėtros banko finansinius išteklius ir ekonomikos kreditavimo pajėgumą.

Išsprendę struktūrines verslo kreditavimo problemas, mažesniais energijos kaštais padidinę konkurencingumą, visą polėkį galėsime skirti inovacijoms.

Gyvename dirbtinio intelekto eroje. Tos valstybės ar jų grupės, kurios drąsiai pasitelks dirbtinį intelektą pažangai ir suvaldys kylančią riziką, bus ilgametės ekonomikos lyderės.

Lietuva jau daug kartų įrodė – nors esame maži pagal gyventojų skaičių, bet esame nepaprastai dideli pagal savo protą. Mūsų technologijų bendrovės puikiai žinomos ir veikia globaliai. Lietuvos lazeriai, gyvybės mokslų produktai, žaliosios technologijos, finansų inžinerija, šiuolaikinės gynybos technologijos – pripažintos Lietuvos sėkmės istorijos.

Ar galime sukurti dar vieną, manau, lemtingą sėkmės istoriją dirbtinio intelekto srityje? Tikrai taip. Ne tik galime. Privalome. Žodžiais to nepasieksime – reikės dar daugiau investicijų į pažangiausius mokslo atradimus, daugiau investicijų į darbuotojų kvalifikacijos pokyčius, reikės peržiūrėti mokesčių ir kitas finansines paskatas, sparčiau skaitmenizuoti šalies pramonę, skatinti užsienio kapitalo atėjimą.

Gerbiamieji, gyvename sparčiai besikeičiančiame pasaulyje. Su tuo tikrai sunku apsiprasti. Tam sudėtinga pasiruošti. Nuolat kintančioje aplinkoje kiekvienas ieškome ko nors stabilaus, į ką galėtume atsiremti. Man ta svarbiausia ir stipriausia atrama yra Lietuvos istorija ir kultūra.

Esu įsitikinęs – šalis stipri tiek, kiek remiasi savo istorija, pažįsta savąjį kultūros ritmą ir palikimą ir jais gyvena. Tiek, kiek sudaro sąlygas laisvos kūrybos raiškai ir plėtrai. Tiek, kiek suteikia erdvės savo kūrinius pristatyti naujoms kartoms. Tiek, kiek sugeba socialinę, ekonominę, teritorinę atskirtį mažinti kultūra. Vienas iš tokio kultūros paveldo puoselėjimo ir inovatyvumo dermės pavyzdžių man yra Suomija.

Privalome nepasiduoti optimizacijos virusui ir kultūros galią, jos organizacijų tinklą bei infrastruktūrą vertinti ne ekonominiais, o prasmingumo rodikliais. Tam būtina sąmoninga valstybės veikla. Savivaldos, ypač didžiųjų miestų savivaldybių įsitraukimas čia yra esminis.

Vos prieš savaitę visa Lietuva ir viso pasaulio lietuviai šoko ir dainavo šimtmečio Dainų šventėje. Tai yra puikus metas pradėti kitaip dėlioti prioritetus.

Skatindami geriau pažinti, mylėti, branginti ir saugoti Lietuvą, plėskime ne tik automobilių, bet ir kultūros kelių tinklą. Dar plačiau atverkime muziejus, dvarus, kitas kultūros įstaigas šei-

moms, socialinę atskirtį patiriantiems bendrapiliečiams, žmonėms su negalia, sudarykime sąlygas pačioms bendruomenėms kurti tinklus, įprasminančius regionų kultūrinį ir istorinį palikimą. Man regis, dar iki galo nesuvokiame, kiek daug jo turime ir kaip jis galėtų užauginti mūsų turistinį patrauklumą.

Siekiau ir sieksiu, kad suvoktume kultūros galią. Kad kultūra alsuotume. Kad su pasididžiavimu ją pasitelktume, garsindami Lietuvos vardą pasaulyje. Kalbėdamas apie kultūrą, turiu galvoje ir mūsų sportą. Dėmesys jam neturi apsiriboti kalendorinėmis savaitėmis prieš ir po olimpinių žaidynių ar svarbių čempionatų.

Gerbiamieji, pabaigoje norėčiau pasakyti, kad pasaulis ir Lietuva tikrai stovi ant egzistencinių lūžių slenksčio. Šiandien kyla klausimų, ar sugebėsime neperžengti to lemiamo taško, už kurio geopolitiniai procesai, klimato kaita ar mums dar nežinomi iššūkiai taps nebevaldomi.

Eiti atsakingas valstybės vadovo pareigas tokiu metu – jokia privilegija. Tai – sunkus kasdienis darbas ir išbandymas.

Milžiniška asmeninė atsakomybė mane įpareigojusiai Tautai ir misija mums visiems likti teisingoje istorijos pusėje.

Šiandien aš prisiekiau tai daryti.

Ir tepadeda man Dievas. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkojame Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui G. Nausėdai.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas su ponia. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, Seimo posėdį, skirtą Respublikos Prezidento G. Nausėdos priesaikos priėmimo ceremonijai, skelbiu baigtą. (*Gongas*) Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 402
STENOGRAMA

2024 m. liepos 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame liepos 16 dienos (antradienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo narės Jekaterinos Rojakos priesaika

Gerbiami kolegos, šiandienos posėdį pradedame naujos Seimo narės J. Rojakos priesaika. Norėčiau į tribūną pakviesti Konstitucinio Teismo pirmininką G. Godą, kad priimtų naujosios Seimo narės priesaiką. Prašome, gerbiamas pirmininke.

G. GODA. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija 2024 m. birželio 20 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-149 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario A. Verygos įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais nesuėjus terminui ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo J. Rojakai“, kuriuo nusprendė „pripažinti, kad, atsiradus laisvai Seimo nario vietai, Seimo nariu tampa Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas – J. Rojaka“. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas Teisės aktų registre 2024 m. birželio 20 d., taigi, jis įsigaliojo ir minėta Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas, nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai, teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika ir jokiomis aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigojo Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio. Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimantį priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo

pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime. Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi norėčiau pradėti priesaikos priėmimo procedūrą. Prašome stotis. Kviečiu prisiekti Seimo narę J. Rojaką.

J. ROJAKA. Aš, Jekaterina Rojaka, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė J. Rojaka prisiekė 2024 m. liepos 16 d. Seimo plenariniame posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusią Seimo narę J. Rojaką. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Taip pat norėčiau, pasinaudodama proga, pasveikinti A. Mazuronį, kuris visai neseniai šventė labai gražų jubiliejų. (*Plojimai*)

10.07 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Gerbiami kolegos, tęsiame darbą. Pirmiausia supažindinsiu su Demokratų frakcijos seniūnui S. Skverneliui skirtu naujos Seimo narės pareiškimu. Juo ji prašo priimti į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ nuo šios dienos. Ir yra šios frakcijos sprendimas: „Priimti Seimo narę J. Rojaką į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“. Priimta bendru sutarimu.“ Dabar netrukus galėsime patvirtinti naujos Seimo narės narystę komitetuose, komisijose, gavę atitinkamus frakcijos teikimus.

10.08 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar pradedame svarstyti darbotvarkės 2 klausimą – darbotvarkės tvirtinimą. Prie šoninių mikrofonų nematau, tada balsuojame, ar pritariame pateiktam… (*Balsai salėje*) Kažkaip neskubiai einate prie mikrofono. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Atsiprašau, pirmininke. Iš tiesų, vertinant tai, kad šiandien darbotvarkė tokia, kaip rudenį per bulviakasį, kai arkliai net negali vandens atsigerti, kad pusė klausimų yra tik pateikimai, tai turbūt reikėtų įvertinti šiuo laikmečiu. Bet turiu konkretų pasiūlymą dėl 2-12 klausimo, tai yra Atliekų įstatymo projekto, kuris siūlomas skubos tvarka. Vis dėlto yra didžiulių prieštaravimų atliekų tvarkymo centrų… Ar 1-12 klausimas? Taip, 2-12 klausimas ir lydimasis taip pat. Tai tikrai žmonėms prieštaringas sprendimas, kai jiems atliekų sistema brangs dar vieną kartą. Tikrai, ministre, norėtųsi, kad jūs laikytumėtės nuoseklumo, nes praeitoje kadencijoje stengėmės, kad žmonės mokėtų už tai, ką meta nerūšiuodami, o dabar už tai, kas bus patalpinta į stambiagabaričių atliekų aikšteles, dar kartą turės sumokėti gyventojai per rinkliavų mokestį.

PIRMININKAS. Tai tiek plačiai…

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Tikrai frakcijos vardu prašome išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Gerai, prašymas fiksuotas. Ką S. Gentvilas siūlys dėl darbotvarkės?

S. GENTVILAS (*LSF*). Laba diena, kolegos. Norėčiau paprašyti palikti šį projektą, nes, jo nepriėmus pavasario sesijoje, tai reikštų, kad mes regionines kainas, skaičiavimą atidedame dvejiems trejiems metams. Projektas yra suderintas ir su Savivaldybių asociacija, ir su RATC'ais. (*Balsai salėje*) Kolegos, nebuvo jokių siūlymų iš jūsų frakcijos…

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos…

S. GENTVILAS (*LSF*). …niekas nedalyvavote klausymuose, tai negalima tiesiog…

PIRMININKAS. …nepradėkime diskusijos dėl projekto turinio. Bus, jeigu projektas liks darbotvarkėje. A. Skardžius dėl darbotvarkės.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Taip, pirmininke, aš dėl to paties įstatymo, apie kurį kalbėjo kolegos. Tikrai diskusijos nepradėsiu, tačiau tą mokestį, kurį turi susimokėti importuotojai ir gamintojai už išlaikymą stambiagabaričių atliekų aikštelių, bandoma užmesti visiems žmonėms. Tai absurdas. Kaip galima taip verslo naudai…

PIRMININKAS. Kolegos, aš atsiprašau…

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). …žmones tiesiog išprievartauti dėl to mokesčio?

PIRMININKAS. …nutraukiu, nes tęsiate diskusiją dėl turinio. Ne dabar tai turi būti.

Ką gi, yra vienas siūlymas – išbraukti dviejų projektų paketą, 2-12.1 ir 2-12.2 klausimus – Atliekų tvarkymo įstatymo ir Rinkliavų įstatymo pataisų projektus. Balsuojame, kas pritariate tam siūlymui.

Už – 56, prieš – 47, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta. Dėl darbotvarkės dar tradiciškai paminėsiu projektus, kurie nėra įrašyti į šios pavasario sesijos darbų programą, tai 2-16, 2-18 ir 2-19.1 klausimai – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, Savivaldybių infrastruktūros ir Veterinarijos įstatymų pataisos. Galime bendru sutarimu pritarti, kad jie įrašomi į darbų programą? Nematau prieštaravimų, pritariame.

Dabar balsuosime, ar tvirtiname visą darbotvarkę tokią, kokia ji buvo pateikta.

Balsavo 118: už – 75, prieš nėra, susilaikė 43. Darbotvarkei pritarta.

10.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-4031 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas. Pranešėjas bus Respublikos Prezidentas G. Nausėda. Projektas Nr. XIVP-4031. Po trumpo Prezidento pranešimo tada kiek ilgiau Ministrė Pirmininkė atsakys į Seimo narių klausimus. Kaip žinote, darome po to pertrauką, kur visos opozicinės frakcijos galės taip pat susitikusios dar toliau klausinėti kandidatę į premjerus.

Taigi, pagal Statutą, kai Prezidentas pristatys kandidatūrą, pretendentui bus suteikiamas žodis iki 30 minučių ir po to, kaip minėjau, bus atsakymai į Seimo narių klausimus. Tai gali būti iki 40 minučių. Na, ir toliau, kaip minėjau, susitikimai frakcijose, tik opozicinės frakcijos pageidavo susitikti.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda! (*Plojimai*)

G. NAUSĖDA. Gerbiami Seimo nariai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 8 punktu, teikiu Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti I. Šimonytės kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas. Ačiū.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, kviečiu susikaupti, nepaisant lakoniško pristatymo, ir norėčiau pakviesti, pagal Statutą norėčiau pakviesti, Respublikos Prezidentui pristačius kandidatūrą, pretendentę. Ministrei Pirmininkei suteikiamas žodis iki 30 minučių, po to ji turės galimybę atsakyti į Seimo narių klausimus iki 40 minučių. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Kadangi tikrai šioje tribūnoje šiuo klausimu stoviu ne pirmą kartą ir turbūt jau būtų šiek tiek komiška man prisistatyti taip, tarsi aš pretenduočiau į šias pareigas 2020 metų pabaigoje po Seimo rinkimų, turint mintyje, kad Lietuvos Respublikos Seimo eiliniai rinkimai bus po 3 mėnesių ir Ministro Pirmininko kandidatūros teikimas iš esmės yra susijęs su įgaliojimų grąžinimu, numatytu pagal Konstituciją dėl Prezidento priesaikos, tai aš labai ilgai nekalbėsiu, mieliau atsakysiu į jūsų klausimus. Juoba kad visiškai neseniai, vos prieš pusantro mėnesio, Vyriausybės buvo pristatyta 2023 metų valstybės pažangos ataskaita, kurioje buvo apžvelgti Vyriausybės 2023 metų darbo rezultatai, bet ir bendriau kadencijos, su prognozėmis, ko tikimės šių metų pabaigoje. Turbūt turint omenyje būtent tai, kad

Seimo rinkimai spalio mėnesį, tai Vyriausybės likusios kadencijos, jeigu būsiu patvirtinta, užduotis yra pabaigti vykdyti Vyriausybės programą. Čia šiuo požiūriu galėčiau turbūt paminėti ir pasidžiaugti, kad 2023–2024 metų pavasario sesijai numatytas teisėkūros planas Vyriausybės yra praktiškai įvykdytas.

Dabar pagrindiniai dalykai, kurie dar turėtų būti padaryti iki kadencijos pabaigos, yra susiję su praktiniu įgyvendinimu tiek Nacionalinio švietimo susitarimo, kur, kaip jums yra žinoma, buvo paskirtos papildomos lėšos darbo užmokesčiui pedagogams didinti nuo rugsėjo 1 dienos tam, kad būtų įgyvendinti įsipareigojimai, tiek krašto apsaugos finansavimo stiprinimu, atsižvelgiant į Seimo priimtus sprendimus dėl ilgalaikio valstybės gynybos finansavimo ir atsiradusių galimybių Vyriausybei sudaryti sutartis arba derėtis su gamintojais dėl paankstinimo tam tikrų įsigijimų, kuriems apmokėti jau bus tvarūs finansavimo šaltiniai.

Energetikos srityje turbūt esminis darbas bus visiškai baigtas jau 2025 metų vasarį, tačiau procesas turi dvi stadijas ir viena iš tų stadijų vyks artimiausiu metu, tai būtent Lietuvos atsijungimas, Baltijos šalių atsijungimas nuo sovietinės BRELL'o sistemos ir atitinkamai pasirengimas nuo vasario 5 dienos tapti kontinentinės Europos tinklų sudėtine dalimi. Tam mūsų pusėje yra visiškai pasiruošta ir taip pat tie veiksmai yra koordinuojami su kitomis Baltijos valstybėmis. Tai visus šiuos darbus planuojame atlikti ir pabaigti, todėl kažkokių naujų didelių ambicijų aš čia pristatyti neketinu.

Manyčiau, kad galėčiau atsakyti į jūsų klausimus tiek, kiek jų būtų, ir galbūt atsakydama į klausimus dar kažkokią papildomą informaciją atskleisčiau, nes, kaip ir minėjau, jau daugiau kaip trejus su puse metų šias pareigas einu, todėl manau, kad jau turėjote progą turėti nuomonę apie tai, kiek aš šioms pareigoms tinku ar netinku. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Primenu, kolegos, kad klausimams skirta iki 40 minučių. Pirmasis klausia V. Valkiūnas, ruošiasi A. Gedvilas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ministre Pirmininke, jūs šiame poste dirbate daugiau kaip trejus metus, prašome atsakyti į tokį klausimą: prie BVP (bendrojo vidaus produkto) priskaičiuojame kriminalinę, vadinamąją šešėlinę, ekonomiką, iš ko gauname negatyvias finansines pasekmes. Ar tai teisinga ir kodėl tai daroma?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Džiaugiuosi, kad statistika yra dalykas, kuris yra ne politinis klausimas, statistiką rengia ir statistinius duomenis vertina įvairiose valstybėse ir pasauliniu mastu statistikos institucijos, kurios tuos darbus atlieka pagal tam tikrus suderintus tarptautinius standartus. Tikiuosi, niekada nepamatysiu tos dienos, kada politikai skaičiuos BVP pagal savo supratimą, nes tokiu atveju mes turbūt nieko negalėsime nei vertinti, nei prognozuoti, nei daryti kokių nors sprendimų. Jeigu jus domina bendrojo vidaus produkto metodologijos dalykai, tai tikrai Valstybės duomenų agentūros specialistai jums gali labai išsamiai tuos klausimus pristatyti. Aš tikrai nei manau, nei žadėsiu, kad koks nors ministras pirmininkas gali tarptautinę metodologiją imti ir pakeisti dėl to, kad jam tarptautinė metodologija nepatinka. Yra tam tikrų dalykų, kurie yra neįvertinami kaip bendrasis vidaus produktas, pavyzdžiui, namų darbas moterų, kurios namuose kepa, verda, šluoja, tvarko, vaikus augina, jeigu pirktų rinkoje, visa tai rinkoje būtų įvertinta ir BVP būtų atitinkamai didesnis. Tai, žinote, metodologinių niuansų yra labai daug, bet nemanau, kad tai yra politinis klausimas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi V. Semeška.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiama premjere, visuomenės nuomonės apklausos rodo, kad tiek pasitikėjimas Vyriausybe, tiek ir jumis asmeniškai yra rekordinėse žemumose, tai yra, matyt, iki šiol vykdytos politikos pasekmė. Koks jūsų planas per artimiausius kelis mėnesius pataisyti šitą situaciją ir išeinant, kad nors kiek būtų situacija, sakykime, palankesnė? Trumpai prašyčiau pristatyti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ponas Aidai, manau, kad žmonės, kurie vadovaujasi apklausomis savo darbe, greičiausiai nedrįstų daryti iš viso nieko, nes visą laiką bijotų kam nors nepatikti. Mano supratimu, politikui nėra tikresnės apklausos už Seimo arba kitus rinkimus, ir aš manyčiau, kad tai, kad Prezidento rinkimuose už mane balsavo 300 tūkst. žmonių, rodo, kad aš turiu tikrai pakankamą visuomenės pasitikėjimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška. Ruošiasi A. Skardžius.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, visų pirma tikrai verta padėkoti už jūsų atsidavimą darbui, įdėjote daug energijos ir pastangų, ir, be jokios abejonės, visiškai nesutinku, ką čia prieš tai kolega sakė – apklausos rodo priešingai, kad jūs esate ta premjerė, kurios valstybės piliečiai labiausiai nori ir, matyt, matys galbūt kitoje kadencijoje. Norėjau jūsų paklausti, premjere, kas jums buvo vis dėlto sunkiausia per tą laikotarpį ir kuo jūs norėtumėte labiausiai pasidžiaugti, ką jums pavyko pasiekti su šia komanda, kuri tikrai, sakyčiau, puikiai dirba, ir pati Vyriausybė yra, kaip ir ne kartą esu minėjęs šioje salėje, geriausia, kas galėjo nutikti mums valstybėje? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš turbūt taip pasakysiu. Akivaizdu, jog per šitą laikotarpį netrūko visokiausių išbandymų, iš kurių dalis dar ir anoje kadencijoje pasireiškė, prasidėjus kovido pandemijai ir kovido pandemijos ta antra serija kliuvo Vyriausybės kadencijos pradžiai, vėliau sekė A. Lukašenkos organizuota hibridinė ataka, kuri, tiesą sakant, privertė ne tik mus, bet ir, manau, visą Europos Sąjungą permąstyti apskritai migraciją ir požiūrį į migracijos valdymą ir atitinkamai teisės aktuose numatyti tai, kas galbūt anksčiau būtų vertinama kaip nepolitkorektiškas vertinimas, kad štai žmonės gali būti naudojami iš esmės tam, kad būtų spaudžiamos valstybės priimti tam tikrus sprendimus, ir tą daro autokratiniai režimai. Ir, žinoma, plataus masto invazija į Ukrainą visokeriopai pakeitė darbotvarkę dėl to, kad atsirado tų iššūkių, kurių nebuvo. Viena vertus, yra labai didelis mūsų poreikis ir pareiga (manau, kad ir visuomenės didelis supratimas) teikti paramą, telkti paramą Ukrainai, kuri gina ne tik savo laisvę, bet ir mūsų laisvę. Kita vertus, iš to buvo labai praktinės pasekmės, susijusios su mūsų pačių gynybos stiprinimu, ir ekonominės pasekmės, nes 2022 metais pasaulis išgyveno žaliavų kainų šoką, kokio niekas neprognozavo. Išties tas prisitaikymas prie šoko buvo gana sudėtingas, nes visos valstybės, įskaitant ir Lietuvą, turėjo suformuoti nemažus paramos paketus verslams ir gyventojams, kad amortizuotų kainos šuolį, ypač energetikos. Ir tai padaryti pavyko – Lietuvos ekonomika parodė neįtikėtiną atsparumą.

Šiais metais jau labai aiškiai matome atsigavimo rezultatus. Matome, kad ir infliacija smarkiai nusmuko. Europos Centrinis Bankas pradėjo mažinti bazines palūkanų normas, darbo užmokestis vis dar auga labai sparčiais tempais, dar ne dviženkliais, bet labai arti dviženklių. Tai akivaizdu, kad tos ekonominės aplinkybės yra, viena vertus, tarsi ir pozityvios, ir turėtų nuteikti pozityviai, tarkime, ir namų ūkius, ir vartotojus, bet, kita vertus, mes tebeveikiame didžiausio neapibrėžtumo sąlygomis. Man atrodo, kad didžiausia kliūtis sprendimams priimti visą laiką yra neapibrėžtumas, dėl kurio yra tikrai gana sudėtinga prognozuoti, nes yra rizikų, kurios yra pozityvios, bet visada yra rizikų, kurios yra negatyvios. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi K. Vilkauskas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamoji premjere, ką dar ketinate prasmingo nuveikti Lietuvai per likusį tokį trumpą laiką šioje kadencijoje? Tarptautinio Vilniaus oro uosto žemė padalinta savoms kolegėms, šiandien įstatymas dėl Šventosios jūrų uosto žemės padalinimo, kažkam padovanojimo. Turbūt gal dar ne vienas projektas liko nebaigtas? Dar, tiesa, jūroje vėjo elektrinių parkas stumiamas su vienu dalyviu, su 15 metų parama. Tai čia keletas klausimų, susijusių su valstybės turtu ir ilgalaikiais įsipareigojimais, 50 metų į priekį. Ir ką reiškia ta Prezidento šypsenėlė, kaip jūs manote, pateikus jūsų kandidatūrą į premjeres? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, kitaip nei jūs, aš neleidžiu sau interpretuoti kitų šypsenėlių ar ieškoti kažkokių paslėptų prasmių ten, kur nėra mano darbas. Aš šito nedarysiu.

Kalbant apie tuos darbus, kurie liko, aš jau minėjau pristatymo metu, kad svarbiausias darbas yra įgyvendinti švietimo susitarimą, tai yra tuos dalykus, kurie turi būti pasiekti iki šių metų IV ketvirčio, ir tai bus padaryta. Taip pat įgyvendinti tuos sprendimus krašto apsaugos srityje, kurie susiję ir su brigados atėjimu, nes baigta derinti sutartis bus pateikta Seimui ratifikuoti rudenį. Toliau – įgyvendinti tuos projektus, kurie yra reikalingi šitiems sprendimams, taip pat ir mūsų kariuomenės įsigijimams. Taip pat sklandžiai pradėti procesą, kuris užsibaigs 2025 metų vasarį, mūsų tinklų sinchronizavimo su kontinentiniais Europos tinklais.

Manau, kad tai jau yra gana svarbūs Lietuvai ir Lietuvos žmonėms sprendimai. O jūsų interpretacijų aš, jums leidus, nekomentuosiu.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Fiodorovas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, žinoma, kad Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo lėšos yra pristabdytos Europos Sąjungos ir būtent dėl mokestinės reformos neįgyvendinimo. Ar jūs manote, kad jūs jau ką nors, padėsite kokius nors pagrindus būtent tai mokestinės reformos pradžiai, ar paliksite kitai Vyriausybei? Antrasis klausimas: ar gavote pasiūlymą, prieš eidama į premjeres, užimti eurokomisaro postą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Nežinau, kas man galėtų pateikti pasiūlymą, nes pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus komisaro kandidatūrą teikia Vyriausybė. Tikrai būtų *dideliai* neetiška man pačiai sau pasisiūlyti. Jūs turbūt žinote, kad Europos Sąjungoje yra buvę save pasisiūliusių premjerų ir jiems labai prastai baigėsi Europos Parlamente. Tai toks būtų mano atsakymas į antrąjį klausimą.

Kai kalbame apie pirmąjį klausimą, aš manau ir kaip Vyriausybės vadovė, ir kaip žmogus, kuris netrumpai dirbo Finansų ministerijoje ir mokesčių srityje, kad išties Vyriausybė Seimui pateikia ganėtinai apgalvotą, nuoseklų ir rimtą reformos paketą. Tai, kad galbūt dėl įvairių politinių sumetimų tie projektai nejuda pirmyn taip sparčiai, kaip norėčiau tikėtis, yra šiokia tokia aplinkybė, bet juk tie projektai ir nėra atmesti. Taigi, jeigu šiam Seimui nepavyktų susitarti iki kadencijos pabaigos, tai kitas Seimas galės tas diskusijas po rinkimų, jau nespaudžiamas kažkokių savo rinkiminių skaičiavimų, pratęsti ir galbūt užbaigti. Manau, kad dauguma čia sėdinčių kolegų per daug nesiginčys, kad Lietuvos mokesčių perskirstymas per viešuosius fondus, per biudžetą ir per socialinio draudimo fondus, per savivaldybių biudžetus yra per mažas, lyginant su ambicija, kurią mes sau brėžiame, nes mes norime ir švietimą finansuoti 6 % BVP, ir krašto apsaugą gal net visais 4 % BVP, ir ko tik nenorime. Bet kai pasižiūrime į tą pusę, kurioje yra pajamos, tai 35 % būtų geriau negu 30 %. Dabar turime šiek tiek daugiau, negu istoriškai turėdavome, turbūt apie 33 %, tai kažkiek lėtai, latentiniu sunkiu darbu ta mokesčių bazė pildoma ir dėl, sakykime, geresnės kovos su šešėline ekonomika, ir dėl kažkokių kitokių struktūrinių sprendimų. Bet kai žmonės kartais sako, kad užtenka, kad ekonomika augtų, tai to neužtenka, nes santykis dėl to nesikeičia. Kai ekonomika auga, auga ir pajamos. Tačiau santykis pajamų ir išlaidų, pajamų ir mokesčių biudžete, pajamų biudžete ir ekonomikos išlieka toks pats. Jeigu kitoje pusėje taip pat yra indeksuojamos išlaidos, tai yra tokia įprasta praktika, tai joms vis tiek to pajamų padidėjimo iš esmės uždengti tik tiek ir pakanka, kažkokioms naujoms ambicijoms įgyvendinti nepakanka. Čia labai daug girdime apie kelius, apie infrastruktūrą ir apie kitus dalykus, tai visiems šitiems dalykams reikės papildomo finansavimo ir vis viena prie tų klausimų vienaip ar kitaip reikės grįžti. Ar šiam Seimui rudenį, ar kitam Seimui rudenį, čia jau priklausys nuo politinės valios.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas, ruošiasi… V. Fiodorovo nėra, tai klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Aš, aišku, norėjau Prezidento paklausti, bet jis taip išskubėjo, tai liksiu be paaiškinimo, kodėl be motyvų, kodėl tik viena kandidatūra teikiama, ar būtent ši kandidatūra teikiama. Paklausiu, premjerės. Iš tikrųjų kadencija nebuvo lengva. Jūsų asmeninis atsakingas požiūris į valstybės valdymą visada man imponavo. Kalbėdama apie darbus, kuriuos reikia pabaigti, jūs paminėjote keletą dalykų, kuriuos reikia pabaigti. Aš noriu dar dėl dviejų dalykų paklausti iš to, ko jūs nepaminėjote, kas buvo jūsų krepšelyje. Vienas – buvo vadinamoji ETT'eko transformacija, edukacinių technologijų transformacija. Tas projektas, mano supratimu, šiek tiek pridegė, tai galbūt jį galima kažkaip dar išgelbėti?

O antras dalykas – dar platesnė tema, tai yra socialinės globos ir slaugos sistemos, sakykime taip, geresnis sujungimas. Tai, aišku, yra labai brangi tema, bet kartu aš iš savo asmeninės patirties stebėdamas matau, kad tiesiog geriau administruojant galima taip pat irtis į priekį darant tą reformą. Tai kokia šitų dviejų temų ateitis artimiausiu metu?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad labai geri klausimai. Tiesa, gal šiek tiek referuosiu, kodėl nėra kitų kandidatūrų. Pagal Konstitucinio Teismo doktriną nelabai ir gali būti kitų kandidatūrų, nes iš esmės čia vyksta patikrinimas, ar Seimas manimi vis dar pasitiki. Tai į tokį klausimą Seimas ir turi atsakyti, nes tuomet Vyriausybė veikia pagal tą pačią programą ir atitinkamai tęsia savo darbą iki savo kadencijos pabaigos.

Bet grįžtu prie jūsų klausimų. Nesakyčiau, kad pridegė arba jeigu ir pridegė, tai ne taip stipriai, kaip galbūt norėtųsi galvoti. Šiek tiek vėlavo dalykai, nors kai kurie dalykai vyksta iš tikrųjų gana sparčiai. Pavyzdžiui, mokytojų kvalifikacijos kėlimo skaičius, tai mes rodiklius netgi didinsime, lyginant su tais savo pradiniais rodikliais, kuriuos buvome susiplanavę, kai derinome vadinamąjį ekonomikos planą „Naujos kartos Lietuva“, nes matome, kad yra daugiau. Kai kurie dalykai vėliau atsitiks, tai yra baigs mokslus galbūt mokytojai vėliau, ne iki tų datų, kokios buvo suplanuotos, bet pats procesas vyksta. Skaitmeninio turinio taip pat. Ir paskutinį kartą, kai mes svarstėme šio projekto įgyvendinimą, buvo labai aiškus sutarimas, kad iki rugsėjo 1 dienos, tai yra iki naujų mokslo metų, kada ateina naujas ugdymo turinys į tas klases, į kurias neatėjo praėjusiais metais, taigi, kad tam kitam kas antram srautui turinys būtų uždengtas būtent EdTech'o priemonių ten, kur tai yra reikalinga.

Dabar dėl globos ir slaugos. Manau, kad tą pavyko padaryti, būtent ką jūs sakote, tai yra išsigryninti procesus tarp to, kas yra socialinė apsauga, ir to, kas yra sveikatos apsauga, kad nebūtų dubliavimosi arba nebūtų kartais taip, kad žmogus yra niekur arba kad jis yra ir ten, arba kad jis yra niekur. Tai tuos procesus susiharmonizuoti tarp institucijų pavyko ir tai jau leido daugiau žmonių gauti paslaugas, kurios jiems yra reikalingos. Bet taip labai paprastai kalbant, jeigu bus valstybėje ambicija tas paslaugas suteikti visiems, kas norėtų, ir tuo būdu, koks yra žmonėms patogiausias, tai yra iš esmės namuose, ambulatoriniu būdu, tai, tiesą sakant, tam esamo biudžeto jokiu būdu negali pakakti ir niekada nepakaks. Mes dėl efektyvumo sprendimus jau esame padarę ir manau, kad mes iš to turėsime rezultatą ir galėsime padengti kažkokias skaudžiausias temas, sunkiausias negalias, didžiausius poreikius, bet toliau jau plečiant paslaugų teikimą, na, reikės atsakyti į klausimą, kaip visada, kas už tai mokės.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi K. Mažeika.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiamoji premjere, išties Lietuvą drebina ne tik politinės audros, bet ir stichinės nelaimės, ir viesulai. Padaryta daug žalos, ypač pastaruoju, pastarosiomis dienomis, ne visi gyventojai, deja, yra apdraudę savo būstus draudimu. Diskutuojama, ar nereikėtų privalomojo pastatų draudimo, kad būtų ramiau ir kad žinotų, kad gaus atitinkamai už patirtą žalą atstatymui. Aišku, padėti žmonėms yra būtina ir tai svarbiausia pareiga ir savivaldybių, ir Vyriausybės kartu, ypač kad savivaldybės parama ne visada yra pakankama. Ar galima tikėtis, kad iš Vyriausybės rezervo fondo savivaldybės gali gauti tą būtinąją paramą bent jau esminei žalai žmonėms padengti? Norėčiau girdėti jūsų nuomonę tuo klausimu.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Deja, kaip puikiai matome iš pastarųjų vasarų, čia yra jau ne pirmas atvejis, kai kažkur yra sukelta didelė žala žmonių turtui, įvairiam turtui: ir gyvenamajam turtui, ir kažkokiems ūkiniams pastatams, galbūt ir pasėliams, ir kažkokiems kitiems dalykams. Tai tą praktiką, kaip mes šiuos klausimus sprendžiame, mes turime. Jeigu savivaldybėje yra paskelbta ekstremalioji situacija, jeigu tai yra tokio lygio įvykis, tai tuomet yra labai aiškus algoritmas, kaip mes tą žalą įsivertiname ir kaip paskui dalinamės, nes vis dėlto, kaip ten bebūtų, pirma atsakomybės linija padėti savo gyventojams yra savivaldybės, bet Vyriausybė tam tikrą dalį tos pareigos taip pat prisiima. Tik tiek, kad, savaime suprantama, turi būti, na, padaryti labai aiškūs įvertinimai, kad tai yra būstas, sakykime, žmonių, kad jeigu reikia padėti dengti stogą, tai tada kompensacija už tą stogą yra mokama pagal tam tikrą sveiko proto kvadratinio metro kainą, o ne pagal tai, kad galbūt kas nors norėtų užsidengti stogą, sakykime, kokiomis nors labai prašmatniomis medžiagomis ir taip toliau, ir panašiai. Bet visa ta praktika ir algoritmas yra, tik tiek, kad tų duomenų surinkimas paprastai užima šiek tiek laiko, kol gauname duomenis iš savivaldybių, kol patikriname, kol sutikriname, kol pasidaliname tą naštą, taip sakant, kaip broliai, ir tada tą klausimą išsprendžiame. Taip buvo praėjusiais metais, kai buvo viesulas, kuris perėjo čia daugiau per rytinę, bet truputėlį per šiaurinę dalį – Širvintas, Ukmergę, atrodo, Panevėžio rajoną, Joniškį, taip bus ir šiuo metu.

O dėl privalomojo draudimo, tai vėlgi pati tema yra svarbi. Manau, kad draudimas vis tiek jau dabar populiarėja, nes anksčiau, pati labai gerai prisimenu, atrodė, kad visas privačias problemas ir visus privačius nuostolius turi padengti valstybės rezervas, kuris tiesiog tokiais ištekliais

nedisponuoja. Tai čia galbūt svarstyti yra ką, bet, na, aišku, reikia turėti mintyje ir tai, kad ta atkuriamoji vertė, kuri būtų kompensuojama draudimo atskirais atvejais, gali būti tiesiog labai maža ir žmonėms su sudėtinga socialine padėtimi būtų sudėtinga mokėti įmoką ir tikėtis didesnės išmokos. Tai jiems vis tiek tą paramą veikiausiai labiau, na, prasmingiau suteiktų valstybės institucijos ar savivaldos institucijos negu draudimas. Bet šiaip draudimas, ir praėjusiais metais labai aiškiai parodė patirtis, pavyzdžiui, pasėlių draudimas: tie ūkininkai, kurie buvo apsidraudę nuo krušos, gavo tikrai gana solidžias išmokas, kurios padengė krušos sukeltus nuostolius, o tie, kurie to nepadarė, na, tiesiog buvo taip. Kadangi čia yra komercinė veikla, aš sakyčiau, kad valstybės pareiga kompensuoti jau yra visai kitokio pobūdžio, bet ten, kur žmonės labai kuklių pajamų ar kokio nors labai kuklaus gerbūvio, tai, žinoma, tokius dalykus jau reikia vertinti atskirai.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi V. Targamadzė.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, pro akis nepraslysta situacija žemės ūkyje. Prieš tai į klausimą atsakėte, turbūt akivaizdu, kad jūs geriausiai suprantate, kaip ir sakiau, žemės ūkį šioje Vyriausybėje, ir ta situacija, kai du aplinkos ministrai tą žemės ūkio vežimą bando tempti, tikrai turbūt nepasiteisino, jis buksuoja pelkėse, pasiklydęs melduose. Norisi paklausti: galbūt padarėte kokias nors išvadas? Jeigu būsite patvirtinta, bus pritarta jūsų kandidatūrai, tai galbūt padarysite kokias nors išvadas ir tą vežimą pasuksite šiek tiek kitu keliu, kad vis dėlto tai, kas yra parašyta Vyriausybės programoje, būtų bent kažkiek įgyvendinta per tą likusį laiką? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Man atrodo, kad tas išvadas tikrai darėme ne kartą ir kartais net ne išvadas darėme, o tiesiog turėjome labai normalias diskusijas ir buvome sutarę dėl tam tikrų dalykų, kaip šių metų pradžioje, kai mane aplankė gerbiamieji ūkininkai, kurie paskui dėl tų pačių dalykų atvažiavo su traktoriais į Vilnių, nors mes jau faktiškai dėl visko buvome sutarę. Nebuvome sutarę tik dėl tų dalykų, dėl kurių dar neturėjome konkretaus sprendimo, bet suradome konkrečius sprendimus ir dėl tų klausimų.

Man atrodo, kad visą laiką aš stengiuosi panašiai elgtis, neklausyti arba, tiksliau sakant, nežadėti dalykų, kurių negaliu padaryti. Bet jeigu yra dalykų, kurie man atrodo nelogiški ar perspausti, ar gali būti kitaip išspręsti, tų sprendimų ieškome ir randame, net jeigu kartais kam nors tenka atsitraukti nuo savo kažkokių labai kietų įsitikinimų, bet mes vis tiek turime suprasti, kad prisitaikymas prie klimato kaitos ir dekarbonizacija bus iššūkis. Tai bus iššūkis žemės ūkiui, tai bus iššūkis žmonėms, nes reikės keisti kažkokias ūkininkavimo praktikas, reikės keisti kažkokius sprendimus, reikės investicijų, ir tą padaryti yra sudėtinga, tai spaudžia visus. Bet, kita vertus, kai atskrenda viesulas ir sunaikina visą derlių per keletą minučių, tai tos pasekmės juk irgi kainuoja.

Vadinasi, jeigu galime kaip nors bendromis jėgomis tuos klausimus spręsti, tai turime spręsti. Aš dar kartą galiu pažadėti, kad tikrai visas pamokas mokomės, viską stengiamės išmokti, į viską stengiamės reaguoti ir jeigu padarome klaidų, tai jas pataisyti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi S. Tumėnas.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Noriu padėkoti, premjere, už sėkmės istorijas ir, be abejo, apgailestauju dėl nesėkmės istorijų. Viena jūs pažadėjote – biurokratiją sutvarkyti, peržiūrėti. Bet yra klausimas dėl gimnazijų regionuose. Aš turiu omenyje, kad yra tikrai perspausta situacija, kai 12 klasėje reikia 21 vaiko, šiandien jo nėra, po to yra gerokai daugiau vaikų, bet visiems liepia skyrius steigti vieneriems metams – na, alogiška visiškai. Čia yra užsispyrimas ir nieko daugiau arba neišmanymas.

Bet mes pateikėme tam tikrus pasiūlymus, ir Švietimo ir mokslo komitetas pateikė, ir nuo opozicijos pateikėme, bet mes neturime Vyriausybės atsakymo. Kovo mėnesį buvo teikta, jau daugiau kaip mėnuo praėjo, tai labai norėtųsi, kad toliau būtų atidžiau žiūrima ir būtų atsakymai, Vyriausybės įvertinimai, nes negalima toliau svarstyti. Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Vilija. Galiu jums pažadėti ir jus patikinti, kad tikrai šitą klausimą vertiname labai rimtai, nes paprasčiausias sprendimas būtų duoti neigiamą išvadą. Bet mes vis dėlto norime tą situaciją matyti detaliai. Tai, ką jūs sakote, yra tiesa, bet tai yra tik dalis tiesos, nes jūs sakote, kad žemesnėse klasėse vaikų yra daugiau negu 21 mokinys, taip ir yra, ne vienoje mokykloje taip ir yra. Bet jeigu jūs pažiūrėsite istoriškai, kiek vaikų iš 10 klasės tose

mokyklose pereina į 11 klasę, pamatysite, kad metai iš metų pereina turbūt apie 60 %. Taip, aš tokių pavyzdžių ir tokių mokyklų tikrai galiu jums pateikti. Vadinasi, mes kažkuria prasme tada save apgaudinėtume. Sakytume, gerai, žiūrime į tuos užaugančius vaikus, jie ateis į 11 klasę, bet jeigu 11 klasėje mokykla negalės užtikrinti viso ugdymo turinio, o mūsų tikslas yra ne kokia numerologija, o tai, kad vaikai turėtų galimybę turėti visą programą, pasirinkimą, galėtų spręsti, kuo jie nori būti, galėtų turėti chemiją, fiziką, filosofiją ir įvairius kitus dalykus. Vis tiek tai reikia matyti. Todėl mes matome tuos skausmo taškus, kurie yra, ir tikrai labai labai detaliai dirbame dabar ir su savivaldybėmis, ir ieškome tų sprendimų, kurie negriautų pačios logikos, nes logika vis tiek yra tokia, kad tinklą turime optimizuoti tam, kad galėtume užtikrinti, pirmiausia, vaikams normalų krūvį, normalų pasirinkimą, taip pasakysiu. Mokytojams normalų krūvį ir normalius atlyginimus ir kad visi vaikai turėtų galimybę rinktis daugiau ar mažiau iš to paties meniu kaip vaikai, tarkime, didžiuosiuose miestuose ar bet kur kitur. Tai daryti reikia. Jeigu vaiko interesus keliame pirmus, ir vaiko interesu laikome jo galimybę gauti ugdymą, gauti žinias ir turėti pasirinkimą savo ateities kokiems nors sprendimams, o ne tiesiog fiziškai arti turėti mokyklą, kurioje jis to negali gauti, tai tada, manau, mes tuos sprendimus tikrai surasime. Ieškome, dirbame, tikrai pati labai gerai žinau tą situaciją, net ir mokyklų atskirose savivaldybėse.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi D. Kepenis.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, pirmiausia sveikinu, išgirdus pritarimą iš Prezidento. Kalbėsiu apie kompetencijas. Kai diskutuojame apie mikroekonomiką, makroekonomiką ar finansų valdymą, žiūrime, ką pasakys specialistai, tai išmanantys žmonės. Kai diskutuojame apie šviesos diodus, žiūrime į profesorių A. Žukauską, kuris geriausiai tai išmano. Bet yra sričių, kur mums Seime, Vyriausybėje atrodo, kad visi viską išmano. Ta pati gramatinė sistema, gimtasis žodis, raidynas ir panašiai. Čia gali bet kas bet ką kalbėti ir tai dažnai būna tiesiog kelių žmonių įgeidžių tenkinimas. Įteisinome tas tris svetimas raides, viskas gerai, bet tai buvo ne specialistų, o politinis sprendimas, nes mes buvome įsipareigoję ir ponui L. Kačinskiui, ir ponui A. Kvašnevskiui, ir ponui A. Dudai. Tiek to, dėl bičiulystės su kaimynais tebūna taip. Tačiau rytoj išgirsime tokius keistus pasiūlymus, kur Lietuvos moterys norės tapti varnomis, lydekomis, verygomis…

PIRMININKĖ. Laikas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). …ir panašiai. Tai ar ir čia neturėtų spręsti kompetentingi specialistai, institucijos, komisijos, o ne, o ne būtų… Ką jūs padarysite kaip premjerė, kad lemtų kompetencija, o ne tam tikrų grupių įgeidžiai?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš nežinau, apie kokias grupes ir jų įgeidžius jūs kalbate, kai kalbate, kad lemia kažkokie įgeidžiai, bet jūs puikiai žinote, kad tarp ekspertų yra bent du požiūriai į kalbos tvarkybą, į norminimą, į kalbos vartojimą, į tai, kokį vaidmenį šitame procese turi vaidinti valstybė ir valstybės institucijos. Ir kitų valstybių praktika, Skandinavijos valstybių ir tos pačios Prancūzijos, gerokai gerokai skiriasi nuo mūsų. Taip, jau turbūt dabar žurnalistas negali gauti baudos iš Valstybinės kalbos inspekcijos ką nors negerai sukirčiavęs savo reportaže, ir tai jau yra gerai. Bet, kita vertus, man atrodo, kad vis tiek mes vis dar turime tokio požiūrio, kai reziumuojame, ar dalis ekspertų reziumuoja, kad žmonės nemoka savo kalbos, kad žmonės bijo tada tą kalbą vartoti, nes bijo suklysti, bijo ką nors ne taip pasakyti. Man atrodo, tai nėra gerai. Tiesą sakant, kalba vis tiek visą laiką, mano vertinimu, yra tam tikras susitarimas, susiklostęs tarp žmonių, kažkokius dalykus vadinti vienais ar kitais žodžiais, ir kalba irgi yra dalykas, kuris kinta.

Dabar, kai mes kalbame apie tas pačias tris raides, tai vis tiek juk čia, mano vertinimu ir aš toliau laikausi tos pačios nuomonės, nėra kalbos dalykas. Mes juk nepradėjome leisti kur nors rašyti dvigubos W ar X raidės vietoj K ir S kažkokiuose tekstuose, kuriuos rašome, ar ten Q raidės. Tai yra susiję su asmenvardžiais ir vis dėlto yra tam tikros žmogaus tapatybės dalis. Aš tai vertinu, kalbos ekspertai gali sakyti šitaip, bet aš tai vertinu vis dėlto labiau iš… ir labiau linkusi esu įsiklausyti į žmogaus teisių ekspertų nuomonę tuo klausimu.

Manau, kad suprantama, kad tai ateina iš mūsų istorijos, kad tai ateina iš to laiko, kai kalbai grėsė išnykimas, kai mus bandė surusinti ir ta gynybinė reakcija yra labai stipri. Bet man atrodo,

kad tai yra daugiausia mokslo žmonės, tai tegul jie turi skirtingas nuomones apie tai, kaip reguliuoti kalbos politiką. Tai vis tiek daugiausia yra mokslo žmonės ir mokslo žmonės kažkaip savo diskusijose sugeba ilgainiui prieiti prie kokio nors konsensuso.

Aš nesu kalbininkė, aš nesu lingvistė, todėl aš tiesiog stengiuosi klausyti, ką sako ekspertai. Bet aš drauge negaliu nepripažinti, kad ekspertai sako skirtingas nuomones. Turiu mintyje, kad nėra kažkokios vienos nuomonės, tai yra tik tos nuomonės, kad viską turime labai griežtai sunorminti ir už kiekvieną neteisingai pasakytą žodį bausti.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi A. Širinskienė.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, jūs minėjote, kad Vyriausybė savo programą įvykdė ar jau baigė vykdyti. Sakykite, ko toje programoje pritrūko, kad mes vis tiek stebime tokių populiariausių ligų, tokių kaip širdies kraujagyslių, onkologinių ir kitų, nesustabdomą augimą ir mirtingumą nuo jų? Prastėja mūsų jaunimo sveikata, ilgėja eilės pas gydytojus. Aš jau nekalbu apie tai, kad mes pirmaujame Europoje savo skenduoliais. Ar dar įmanoma ką nors pakoreguoti Vyriausybės programoje, ar žengti kokius nors ryžtingus žingsnius, kad šią, pasakyčiau, baisią situaciją kaip nors keistume arba bent jau stabdytume? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Įmanoma. Manau, kad tai yra darbas, kurį turi dirbti ši Vyriausybė (ir dirba), bet ne tik ši Vyriausybė – ir ateinančios Vyriausybės. Mūsų pagrindinė problema yra nuo tam tikrų ligų išvengiamas mirtingumas, kurio rodikliai Lietuvoje yra, deja, netenkinantys.

Pasakysiu labai paprastą pavyzdį, kad prevencinės programos, kurios yra numatytos… Pavyzdžiui, galiu labai konkrečiai paminėti Gimdos kaklelio vėžio prevencijos programą. Tai tam yra numatytos lėšos, numatyti resursai, numatytas laikas, bet moterų, kurios atsiliepia ir ateina pasitikrinti, kurioms yra pasiūloma ateiti, aktyviai, tiesiog intensyviai siūloma ateiti ir pasitikrinti, deja, atsiliepia, maždaug apie turbūt trečdalį ir dar netgi mažiau negu trečdalis. Analogiškai su širdies ligų programomis, kai reikia tiesiog daugiau dėmesio savo sveikatai ir reikia, kad rūpestis savo sveikata taip pat taptų ir tam tikru žmonių įgūdžiu ir įpročiu.

Prevencinių programų išties dabar patvirtinta yra nemažai, joms buvo numatytas ženklus finansavimas. Čia yra ta pati profilaktika, apie kurią jūs labai dažnai kalbate. Man atrodo, kad mes visi bendromis jėgomis turime tai ir daryti, kad žmonės naudotųsi tais įrankiais, kuriuos valstybė siūlo, suplanuodama programas, suplanuodama būtent dėmesį tose srityse, kur galima geriausiai išvengti mirties nuo onkologinių ligų ar nuo širdies koronarų susirgimų. To darbo tikrai nepadarys jokia Vyriausybė per vieną kadenciją, bet tai yra sudėtingas darbas pripratinti žmones rūpintis savo sveikata, ypač vidutinio amžiaus vyrus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi V. Ąžuolas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aišku, pozityvūs dalykai pozityviais, bet reikia pripažinti, kad pastaraisiais metais vis dėlto Seime matėme tendenciją, kad miršta Vyriausybės pasiūlytos reformos ir dažniausiai ta mirtis jas ištikdavo dėl elementaraus nesitarimo. Tarkime, jūsų pačios pristatyta policijos reforma, Viešojo saugumo tarnybos reforma, kuriai galiausiai nepritarė ir Konservatorių frakcijos atstovai. Turėjome ir mokesčių reformą, kuri mirdama nusinešė ir krūvą RRF'o lėšų, dėl ko jūs, užuot vėlgi taręsi, kreipėtės į Teisingumo Teismą ir priskundėte Europos Komisiją. Tai ar vis dėlto nemanytumėte, kad reikėtų keisti tą likusį kadencijos laiką savo retoriką ir įvesti daugiau tarimosi, užuot kartais demonstravus tikrai tokią ganėtinai liūdną aroganciją?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Manyčiau, kad visko pasitaiko visoms vyriausybėms. Noriu priminti tos Vyriausybės, kurios kadencijos metu jūs buvote įvairių komitetų pirmininkė, urėdijų reformą, kai labai didelei frakcijai tuo metu nepavyko susitarti ir reikėjo pasitelkti Tėvynės sąjungos balsus tam, kad ta reforma būtų patvirtinta. Tai visokių dalykų politikoje būna. Man labai gaila, kad jūs visą laiką iš kažkokių atskirų atvejų bandote daryti apibendrinamąsias išvadas, bet čia jūsų teisė.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ąžuolas. Ruošiasi L. Girskienė.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiama premjere, toks paprastas klausimas. Jūs jau ne kartą man esate atsakiusi, kad per daug Europos pinigų, todėl nepavyksta su jais susitvarkyti. Dabar vienas iš paskutinių, tokios kaip antraštės „Privirta košė dėl RFF'o lėšų – teks iškabinti kitiems politikams". Tai per tą likusį laikotarpį, kaip jūs galvojate, ar pavyks tą košę truputį aptvarkyti, tiek

RFF'o lėšas, tiek švietimo, tiek kitur, ar jau, kaip sakant, pasroviui praplauksite tą laikotarpį ir po jūsų nors tvanas? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už ironiją, bet manau, kad ji yra nepagrįsta, nes išties per tą laiką labai daug rodiklių, dėl kurių buvo sutarta su Europos Komisija, buvo įgyvendinti. Taip, turime diskusiją dėl kai kurių rodiklių interpretacijos, manau, kad čia mūsų klausimas dėl to, ko pagrįstai iš Lietuvos gali reikalauti Europos Komisija, neinterferuodama į valstybės narės suverenine teisę nustatyti mokesčius, yra validus klausimas. Tai yra aktualus klausimas taip pat ir kitoms valstybėms narėms, kurioms reikalavimai, kaip pasakyti, nėra specifikuoti pakankamai, nes jeigu yra sutarta dėl lengvatų peržiūros, tai mano logika sakytų ir turbūt jūsų logika sakytų, kad peržiūrime ir bandome atsisakyti tų lengvatų, kurios nepasiteisina, kurios yra nelogiškos, galbūt iškraipo kažkokias veiklos sąlygas. Jeigu kažkam atrodo, kad ten parašyta, kad mes visų lengvatų turime atsisakyti, tai mes niekada šitaip nesitarėme, nes tai yra elementariai nelogiška, nes visų lengvatų jokia valstybė niekada neatsisakys, yra lengvatos, kurios yra pagrįstos, kurios pasiekia savo tikslą ir dėl to jos turi būti. Tai ta diskusija, kurią mes turime su Komisijos ekspertais, nėra labai lengva, ypač dabar, kai Komisijos formavimo procesas yra. Na, tai, kaip pasakyti, truputį atitraukia galbūt politinį dėmesį nuo šių klausimų, bet jeigu jūs galvojate, kad tai tik Lietuvai aktuali problema, tai ne. Pasižiūrėkite, kaip atrodo kitų valstybių paraiškos, nes yra valstybių, kurios iš viso nė vienos paraiškos yra nepateikusios, yra valstybių, kurios ten, sakykime, geriau ar blogiau jau tuos susitarimus vykdo.

Taigi, vėlgi grįžtu prie mokesčių klausimo. Man atrodo, Teismas teismu, bet atsakymas į tą klausimą, mano supratimu, yra vertingas pats savaime. Jeigu mes tariamės dėl tikslų, tai mes turime vienodai suprasti ir negalime turėti vienas vieną ekstremumą, kitas kitą, nes tai yra procesas ir tikrai tame procese, manau, pavyks rasti sutarimus. Juoba kad Seimas nėra atmetęs mokesčių reformos, mokesčių reforma Seime tebėra. Jeigu yra ūpo ar tokios geros valios, tarkime, koreguoti tą reformą tiek, kad ji sulauktų palaikymo, tai, man atrodo, visą laiką mes tokios nuostatos ir laikėmės. Finansų ministrė perėjo visas Seimo frakcijas, čia grįžtu prie ponios A. Širinskienės prieš tai išreikštos pastabos, visas Seimo frakcijas, bandydama išsiaiškinti iš anksto, kokie gali būti lūkesčiai, kur gali būti kažkokie nepritarimo taškai, ką galime padaryti dar teikdami projektus tam, kad jie sulauktų didesnio palaikymo. Bet jeigu nepalaikymas yra susijęs su tuo, kad mokesčių klausimų norisi prieš rinkimus nesvarstyti, tai tada svarstysime po rinkimų.

PIRMININKAS. Ir klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena. Aš noriu paklausti jūsų… Čia. Konstitucinis Teismas maždaug prieš pusmetį pasisakė dėl privalomojo kaupimo privačiuose pensijų fonduose, ar ne, ir žmonės iš tiesų labai laukia sprendimų. Kokių sprendimų galima tikėtis ir kokia stadija yra šių nutarimų?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Įstatymo projektas… Buvo surengta diskusija su pensijų fondų kaupėjais, su pensijų fondų valdytojais, Lietuvos banku ir kitomis institucijomis dėl to, kaip įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutartį, nesugriaunant pačios pensijų kaupimo sistemos, nes jeigu kriterijai bus labai platūs, tuomet tikimybė, kad didelė dalis žmonių atsiims savo sukauptas lėšas, yra didelė. Tai reiškia, kad taip, šiuo metu jie pasinaudos ta galimybe, bet tuomet senatvėje jų finansinė padėtis bus gerokai prastesnė, juoba kad pats Konstitucinis Teismas pasisakė dėl ribotų ir griežtų atvejų. Čia yra pagrindinis klausimas dabar, kaip apibrėžti tuos griežtai ribotus atvejus. Yra parengtas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektas, jis buvo pateiktas derinti. Dabar, mano žiniomis, yra tiesiog peržiūrimos tos pastabos, kurios, kaip visada, yra priešingos, nes kažkas nori kuo plačiau išeiti, kažkas nori kuo labiau apriboti todėl, kad pati sistema, jeigu mes nusprendžiame ją palikti, II pakopą palikti, tokiu atveju negali būti tokia, kad galėtų pati sugriūti. Jūs turbūt pati puikiai matote, kaip atrodo diskusijos dėl II pakopos – dažniausiai jos kyla tada, kada finansų rinkose susiklosto tokia padėtis, kad, na, indeksai važiuoja ir žmonėms tada atrodo, kad jų turto vertė mažėja, bet kai yra priešinga tendencija, tada ta tendencija, tada ta diskusija jau yra truputėlį kito pobūdžio. Išskirtiniai atvejai, taip, ten jau tie atskiri atvejai, kai yra sunki liga ar kokie nors kiti dalykai, tie atvejai yra atskiri, jau čia nepriklauso nuo ekonomikos svyravimo, bet bendras tas fonas labai priklauso nuo to, kokia yra ekonominė situacija.

Tai mes dabar žiūrime, kad galbūt galime derinti, sakykime, tą atvejų nomenklatūrą su kai kuriais kitais pakeitimais, tarkime, dėl automatinio įtraukimo sistemos peržiūrėjimo, kur buvo priimta praėjusią kadenciją, ir pasiūlyti tokį kompromisą, kuris Seime galėtų būti priimtas, na, per daug, kaip čia pasakyti, nebandant vieniems kitų permušti gerumu, nes vis tiek rizika yra tokia, kad ta sistema gali neatlaikyti to gerumo ir tada žmonių pajamos senatvėje dėl to tiesiog smarkiai sumažėtų. Tai mums vis viena reikia galvoti apie tų žmonių senatvę ir rasti sprendimus, kurie tą užtikrintų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas klausti baigėsi. Primenu, kolegos, kad dabar kitame etape yra perduodama kandidatūra svarstyti frakcijoms ir bus susitikimai su frakcijomis, o mes prie šio klausimo grįšime popietinėje darbotvarkėje.

11.02 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(3) (*svarstymas*)

Judame toliau, pradedame darbotvarkės 1-4.1 klausimą – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-2343. Kviečiu komiteto pranešėją gerbiamą A. Pocių. Išklausysime visus komitetus. Toliau posėdžiui pirmininkauti kviečiu pirmąjį pavaduotoją J. Razmą. (*Balsai salėje*)

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami kolegos, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tikrai labai ilgai ir daug padirbėjo prie šio įstatymo. Turėjome labai daug ir ginčų, ir įvairiausių diskusijų, na, ir po keturių komiteto posėdžių galutinai apsispręsta. Galutinis komiteto sprendimas buvo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Tokia buvo galutinė išvada.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Kol kas dėkui. Dar kartą į tribūną jums reikės grįžti po diskusijos. Dabar kitų komitetų išvados. A. Jakavonytė. Prašom. Kultūros komitetas.

A. JAKAVONYTĖ (*TS-LKDF*). Kultūros komiteto sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam projektui Nr. XIVP-2343 ir siūlyti pagrindiniam Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui jį patobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Seimo narių, Vyriausybės ir kitų suinteresuotų subjektų pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dar viena komiteto išvada, tai Žmogaus teisių komiteto. T. V. Raskevičius turėtų pateikti, bet jo nėra posėdžių salėje. Kas galėtų perskaityti Žmogaus teisių komiteto išvadą? Tokiu atveju aš pats tai padarysiu.

Žmogaus teisių komiteto išvada skamba taip: pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, Seimo narių, Vyriausybės ir kitų suinteresuotų subjektų pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Už balsavo 4, prieš – 1, susilaikė 1.

Toliau. P. Kuzmickienė pateiks komisijos išvadą.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija projektą svarstė birželio 12 dieną. Svarstė jį iš esmės. Komisija balsavo ir projektui pritarė: už balsavo 12, prieš nebuvo, susilaikė 1. Komisijos sprendimas yra toks: pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, Seimo narių, Vyriausybės ir kitų suinteresuotų subjektų pasiūlymus, kuriems komisija pritarė.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar pagrindinio komiteto trijų Seimo narių atskiroji nuomonė. V. Rakutis, kaip suprantu, pateiks tą nuomonę.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, teko dalyvauti turbūt visuose susitikimuose, susijusiuose su šiuo įstatymu. Priėmėme nutarimą priimti ir išsakyti atskirąją nuomonę dėl dviejų svarbių punktų.

Pirmas punktas yra dėl pasiūlymo iš šito įstatymo preambulės išbraukti žodžius „Vilniaus krašto okupacija“. Mes manome, kad šis žingsnis nuvertina 1920 metų Lietuvos kariuomenės ko-

vas su L. Želigovskio Vidurinės Lietuvos kariuomene, ir manome, kad toks mūsų preambulės pakeitimas tikrai nepagerins santykių su Lenkija, nes kalbama apie 100 metų senumo įvykius. Bet gali labai pakenkti ateities derybose, jeigu ateityje kada nors būtų keičiamos valstybinės sienos, nes yra kitas pasakojimas, kuriame sakoma, kad 1939 metais Lietuva užgrobė Vilniaus kraštą. Tai manome, kad šito sakinio išbraukimas iš tikrųjų yra didelė problema ir gali turėti įtakos Lietuvos valstybės teritoriniam vientisumui ateityje.

Antras klausimas, kuriuo norėčiau pasisakyti gal truputėlį detaliau, tai dėl tarybos statuso ir kompetencijų, nes ta valdymo forma, kurią nustatome šiandien mūsų svarstymo stadijoje, yra hibridinė, kur nėra iki galo aišku, kas yra svarbiau: taryba ar direktorius. Tai labai ačiū, kad vakar komiteto posėdyje šiek tiek patobulinome tą formuluotę ir išėmėme tą labiausiai akis badantį sakinį, kad taryba prižiūri direktoriaus veiklą, ačiū Dievui, tikimės, kad šitam pritarsime visi, nes tai yra ypač keista nuostata, kuri iš esmės padaro direktorių tokiu nevisaverčiu direktoriumi. Tai šitas bus pakeista. Tačiau iš principo tai, kad yra dvi valdančios institucijos: ir taryba, ir direktorius, biudžetinėje įstaigoje yra nematytas atvejis, nes Biudžetinių įstaigų įstatyme yra aiškiai parašyta, kad direktorius yra tas, kuris turi ir teises, ir pareigas, ir iš jo gali pareikalauti.

Kai yra toks dviejų valdžių, iki galo neaišku, kuriuo atveju, atskyrimas, tada iš tikrųjų kyla klausimas: kas yra pagrindinis, kas taria pagrindinį žodį? Čia yra susijęs ir su finansais šis klausimas. Jeigu direktorius yra atsakingas, tai iš jo galima pareikalauti. Dabar, jeigu, sakykime, čia kaip pavyzdys, nuspręsta būtų pakeisti metinius veiklos tikslus, taip yra parašyta 3 punkte dėl šitos tarybos, tai tas gali būti kaip kolizija su tuo ilgalaikiu strateginiu planu, kurį direktorius visai kadencijai yra pasitvirtinęs. Ir kaip tada? Tai kas ima viršų? Mes matome, kad šis klausimas yra iki galo nesureguliuotas, jisai netinka ir tai yra kai kas naujo. Yra kalbama apie specialų įstatymą. Bet valdymo principai paprastai visada yra aiškūs, visada aišku, kas yra vykdomosios valdžios vadas. Taip, gali būti, ir Biudžetinių įstaigų įstatyme yra aprašyta, stebėtojų taryba, kur aišku, ką jinai daro: kartą per metus patikrina ataskaitas, gali netvirtinti ataskaitos, gali teikti rekomendacijas. Mūsų nuomone, tą reikėjo palikti. O taryba, kuri reikalinga šitam Centrui, mes nekvestionuojame, kad taryba reikalinga, turėtų būti patariamoji, tai yra padėti direktorei vykdyti veiklas, užmegzti santykius taip, kaip yra visose panašiose organizacijose. Nes taip, kaip yra šiandien, toje taryboje iš tikrųjų yra tik vienas žmogus nuo paties Centro. Tai dabar žmonės, susirinkę iš įvairių organizacijų ir iš esmės atstovaujantys toms organizacijoms, dabar, vadinasi, valdys organizaciją nei matydami, kas ten viduje vyksta, nei jausdami pajėgumą. Čia toks precedento neturintis atvejis. Dėl to mes išreiškėme atskirąją nuomonę, nuosekliai balsavome ir visose įstaigose kiekvieną kartą sakėme, kad čia yra problema, todėl ir išreiškiame savo atskirąją nuomonę manydami, kad vis dėlto turėjo likti taryba patariamuoju organu, o ne valdančiuoju, nes tai sukuria beprecedentę situaciją. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dabar diskusija. Atsižvelgdami į šiam klausimui skirtą laiką, diskutuoti numatysime apie 15 minučių, čia gal keliomis minutėmis ilgiau, kad galėtų pasisakyti trys skirtingų frakcijų atstovai, o toliau, matau, yra užsirašę vien Tėvynės sąjungos frakcijos atstovai, tai, tikiuosi, jie bus supratingi, kad nebebus tos galimybės pasisakyti. Sutariame dėl to.

Pirmasis – A. Vyšniauskas, Tėvynės sąjungos frakcijos vardu.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, manau, šiandien tikrai diskusijose mes išgirsime daug įdomios informacijos ir įdomių nuostatų, ypač susijusių su istoriniais dalykais, bet manau, kad į šitą pertvarką reikia žiūrėti taip truputį iš kito kampo. Visgi tai yra valstybinė institucija, kuri turi vidinių problemų, ir tas vidines problemas reikia spręsti. Manau, visi dėl to sutariame. Galbūt kai kur trūksta tyrimų, galbūt kai kurie procesai, kuriuos šis Seimas yra priėmęs, stringa, galbūt reikia ir lyderystės, imantis įvairių istorinės atminties dalykų pertvarkų. Tačiau visame šitame procese, kurį matome pastaruoju metu, man atrodo, mes pasiekėme tokį labai toksišką lygmenį, kai yra diskutuojama nebe apie turinį, ne apie esmę, ne apie tyrimus, o pereinama į įvairius asmeniškumus.

Štai, pastarosiomis dienomis mes matome, kad kai kurie viešosios nuomonės, na, galimai formuotojai staiga imasi kaltinti kai kuriuos Seimo narius, kad jie šitą reformą stumia. Tada prieš keletą dienų pasiekia laiškas, penki klausimai P. Kuzmickienei, buvusiai komisijos pirmininkei,

tai yra septyni klausimai, kurie iš tikrųjų prasilenkia su sveiku protu ir realybe. Ir būtent į tuos išreikštus penkis klausimus, kurių yra septyni, aš labai noriu sureaguoti, nes tie, kas gavote, manau, atkreipėte dėmesį, kad tai yra labai įdomus dokumentas. Dokumentas, kuriame Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras iškelia labai daug klausimų dėl jų finansavimo, kad trūksta 300 tūkst. eurų vienokiems tyrimams, desovietizacijos procesui trūksta finansų, algoms trūksta finansų, tada patiės Centro eilutė yra kažkokia per maža ir panašiai.

Ir kai paskaitai šituos klausimus, supranti, kad šiaip šita pertvarka ir yra tas dalykas, kaip spręsti šitą problemą. Akivaizdu, jeigu Centre yra daug finansinių problemų, trūksta lėšų, galbūt ir etatų kažkokie paskirstymai yra problemiški, todėl reikia pagalbos. Pagalbą gali suteikti ne Seimas, ne Seimo nariai, ne Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija, o būtent valdyba, sėstis su vadovu (taryba, atsiprašau), ieškoti sprendimų, siūlyti sprendimus ir labai drąsiai eiti į derybas su Vyriausybe. Būtent šiuo metu visos biudžetinės įstaigos derasi su Finansų ministerija dėl jos rodiklių, dėl jų finansavimo. Tačiau kažkodėl šis Centras žiūri ne į Finansų ministeriją, neina į normalias derybas, o rašo laiškus, užgauliodami tam tikra prasme Seimo narius. Man atrodo, tai nėra korektiška ir vien tokie bandymai asmeniškai, *ad hominem* apeliuojant į kai kuriuos kolegas, esančius čia, Seimo salėje, rodo, kad šitam Centrui reikia pertvarkos.

Geriausia pertvarka yra būtent ta, kurią pasiūlė iš esmės darbo grupė, kuri dirbo nuo kadencijos pradžios ir kuri siūlo sukurti tarybą – tarybą, sudarytą iš mokslininkų, tarybą, kurioje taip pat bus ir Seimo deleguojamų atstovų (tiek opozicijos, tiek pozicijos). Tai leistų vadovybei ieškoti sprendimų. Akivaizdu, kad dabar nėra gebėjimų tai padaryti, ir tie laiškai tai puikiai įrodo. Tai norėčiau priminti, kad iniciatyva kilo būtent Seimo valdybos sudarytoje darbo grupėje, kurioje buvo ir opozicijos ne vienas atstovas, buvo ir valdančiųjų, aišku, bet tai buvo bendras mūsų Seimo darbas.

Tai aš labai kviečiu palaikyti šitą reformą, nes iš to, kaip vyksta diskusija, yra akivaizdu, kad reformos reikia. Kviečiu išlaikyti tikrai korektišką diskusiją tiek apeliuojant asmeniškai į vieni kitus, tiek ir interpretuojant teisingai kai kuriuos istorinius faktus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar V. Mitalas frakcijos vardu.

V. MITALAS (*LF*). Ačiū, gerbiamasis Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, man atrodo, kad svarstant šį klausimą reikia iš tikrųjų jį *desaugumizuoti*. Mes svarstome įstatymo projektą, kuriuo siekiama padaryti Centro veiklą efektyvesnę, patobulinti esamą teisinį reguliavimą, sudaryti sąlygas gerinti Centro valdymą, optimizuoti funkcijas, uždavinius, skirti didesnį dėmesį moksliniams tyrimams, jų sklaidai, vykdomai memorializacijos (įamžinimo) funkcijai. Tokį įstatymo projektą pasirašiau ir aš, tikėdamas, kad tokio akstino reikia.

Pernelyg didelė ir pernelyg svarbi funkcija tenka šiam Centrui, kad Seimas į šitą klausimą žiūrėtų abejingai arba tiktai, na, iš vienos perspektyvos. Tai mes aiškiai matėme iš buvusio Centro direktoriaus, kuris, na, sugebėjo savo veikla įsiūbuoti ne tiktai Centro veiklą, sukurstyti darbuotojus vienas prieš kitą, bet ir turėti visuomenėje labai pavojingų ir labai nemalonių diskusijų įvairiais klausimais.

Koks tai didelis ir svarbus klausimas, mes galime matyti, įvertinti vien pagal tai, jog net keturi NSGK posėdžiai buvo rengti šiam klausimui apsvarstyti, kai tokie klausimai dėl šauktinių reformos ar dėl principinės kariuomenės struktūros, ar kiti, tiesiogiai su nacionaliniu saugumu susiję klausimai, buvo svarstomi gerokai trumpiau ir gerokai greičiau. Aš tikiuosi, kad šiandien šaltomis galvomis pavyks mums šitą klausimą apsvarstyti ir artimiausiu metu jį priimti – tokį projektą, kurio svarbiu elementu aš matau Centro tarybos sudarymą, kuri galėtų veikti kaip valdymo organas ir padėtų viską organizuoti kuo sklandžiau. Mes iš tikrųjų kiekvienas žinome iš savo patirties ir esame susidūrę su įvairiais atvejais, kai biudžetinės įstaigos tampa sau pakankamos, o biurokratija iš esmės pradeda egzistuoti tik tam, kad egzistuotų. Būtent tam užkirsti kelią ir reikalingas sudarymas Centro tarybos, kuri padėtų valdyti – tikslingai valdyti! – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą.

Dėl ateities aš turėčiau vieną rekomendaciją. Broliškame Taivane šie ir panašūs klausimai, susiję su tragiškos istorijos detalėmis, saugomi ir ginami Žmogaus teisių komisijoje, kuri iš esmės

turi Vyriausybės ministerijos statusą. Jinai gina kiekvieno žmogaus teises tiek dabar, einamuoju momentu, tiek saugo, tiria ir skleidžia šviesą apie įvairias, taip pat ir tragiškas, istorijos detales. Būtent dėl to ir sakau, kad reikia šitą klausimą *desaugumizuoti* ir taip pat ateityje, jeigu prireiks, svarstyti labiau per žmogaus teisių prizmę, galbūt pradedant nuo Žmogaus teisių komiteto, kaip pagrindinio komiteto, paskyrimo. Tai leistų suteikti objektyvumo, nešališkumo ir aiškesnės perspektyvos žvelgiant į praeitį, žiūrint į dabartį ir planuojant ateitį. O šiaip kviečiu pritarti tam projektui, kurį iš esmės komitetas apsvarstė ir kuris šiandien pateikiamas Seimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir J. Sabatauskas – frakcijos vardu.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, svarstome įstatymo projektą, kuris iš tikrųjų kelia, sakyčiau, įvairias prieštaringas mintis, nes, iš vienos pusės, jis tikrai reikalingas, tačiau taip, kaip jisai dabar suformuluotas, pradedant pavadinimu ir kalbant apie turinį, apie funkcijas, uždavinius ir kompetenciją, iš tiesų kelia daug klausimų. Peržvelgus ir pastabų teikėjų, pradedant institucijomis, mokslo tyrimo institucijomis bei kitomis, pagaliau ir ekspertines išvadas, tai pirmas dalykas yra dėl paties pavadinimo bei tikslų ir uždavinių. Keliamas pagrįstas klausimas, kodėl tiriamos tiktai viena ar dvi okupacijos, jeigu Lietuva buvo okupuota ir ne vieną, ir ne du kartus. Tai gal visas okupacijas turėtume apžvelgti?

Iš kitos pusės, formavimas visiškai neatitinka Biudžetinių įstaigų įstatymo. Valdymo struktūrą aš turiu omenyje, nes dabar nėra aiškiai apibrėžtos tiek įstaigos vadovo, direktoriaus, funkcijos, santykis su taryba, nors, iš kitos pusės, pagal tarybos kompetenciją išeina taip, kad, realiai nepatvirtinus vieno ar kito klausimo, kurį pagal tarybos kompetenciją turi teikti direktorius ir taryba tvirtinti, direktorius realiai nieko negalės daryti. Tai vienas momentas.

Tai šiuo atveju man sunkiai suprantamas ir pagrindinio komiteto sprendimas visiškai nepaisyti Vyriausybės pateiktos išvados, kurioje siūloma vadovautis Biudžetinių įstaigų įstatymu ir palikti stebėtojų tarybą. Pagaliau ir kitos mokslo institucijos teikė savo pastabas, siūlė palikti tos tarybos vaidmenį kaip patariamąjį vaidmenį. Realiai čia bus kolektyvinis valdymo organas, kuris spręs visus pagrindinius klausimus. Juo labiau numatytas atlygis už tą darbą toje taryboje suponuoja tai, kad iš tikrųjų tai bus kolektyvinis valdymo organas. Tada klausimas kitas. Jeigu taip, tai kodėl įsigaliojimas numatomas viduryje biudžetinių metų, jeigu biudžetiniai metai prasideda nuo sausio 1 dienos, nenumatant jokių papildomų asignavimų?

Iš kitos pusės, sudarymas, tarybos sudėtis. (Žiūriu į pastabas, kurias yra išsakiusios ir mokslo tyrimų institucijos.) Štai, iš trijų, galima sakyti, sudedamųjų dalių – visuomenininkų, mokslininkų ir politikų, nors deklaruojama, kad siekiama depolitizuoti šios įstaigos valdymą. Kaipgi depolitizuoti, jeigu dalyvaus ir Vyriausybės, ir Seimo atstovai? Tai vienas momentas. Iš kitos pusės, visuomenininkai. Visuomenininkų iniciatyvos yra labai gerai, bet jeigu mes siekiame iškristalizuoti šios įstaigos darbą iki mokslinių tyrimų, iki tos okupacijos, totalitarizmo režimo, totalitarinių režimų nusikaltimų, padarytų Lietuvoje, mokslinio įvertinimo, tai iš tikrųjų turėtų būti mokslinis vertinimas ir tada čia turėtų dominuoti ir galbūt būti vien tik mokslo atstovai. Todėl iš tikrųjų sunku būtų pritarti tokios redakcijos projektui, juolab jo įsigaliojimui dabar. Sakau, kelia dar daugiau minčių. Aš, kiek matau, sutaupiau daug laiko, bet siūlyčiau tikrai neskubėti priimti šitą įstatymą. Tai mūsų visos frakcijos nuomonė. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi kai kurie kalbėtojai sutaupė šiek tiek laiko, dar trumpam žodžiui iš tribūnos aš suteiksiu galimybę J. Šiugždinienei. Kadangi V. Rakutis jau pasakė atskirąją nuomonę, tai kokias 3 minutes skiriame dar vienam pasisakymui.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, akcentuosiu tiktai kelis dalykus. Klausant kai kurių kolegų atrodo, kad mes visiškai neskaitome nei įstatymo pakeitimų, nei to, kas yra tenai parašyta. Šiame projekte yra labai aiškiai suformuotos tarybos funkcijos, jos niekaip nedubliuoja direktoriaus funkcijų. Tai yra strateginė taryba, kuri padės direktoriui ir įstaigai priimti strateginius sprendimus, apsispręsti dėl strateginių krypčių, dėl strateginio plano, formuluos metinius veiklos tikslus direktoriui. Taigi, funkcijos yra atskirtos ir jos yra labai aiškios. Tai nėra jokia anomalija, kaip čia kažkas sako, – tai yra EBPO geroji praktika. Ir tai, kad pas mus šiuo metu biudžetinės įstaigos neturi tarybų arba valdybų, yra vienas iš tokių… bet turi stebėtojų tarybą, tai nebūtinai taip yra visose valstybėse. Daugelyje valstybių, EBPO valstybių, biudžetinės įstaigos turi valdy-

bas ir turi tarybas. Šiuo atveju stebėtojų taryba yra visai kitoks organas, ir aš tą noriu pabrėžti, – jisai dirba steigėjui. Šiuo atveju mūsų šitam Centrui reikalinga taryba, tarybos forma, tai yra vadybinė pagalba.

Kolegos, manau, tai didžiulė pagalba vadovui, kadangi vadovui, kaip vienasmeniam organui, šiandien tokioje srityje, kuria užsiima Centras, kuri tikrai yra labai daugiaplanė, kur kontekstai yra labai sudėtingi, yra labai reikalinga taryba. Ji padėtų apsispręsti, padėtų nuspręsti, kokios gi tos svarbiausios strateginės kryptys, ji padėtų derėtis dėl biudžeto, ji galų gale atstovautų Centrui įvairiose veiklose ir santykiuose su Vyriausybe. Šiandien tai yra labai sudėtinga ir aš pati, kaip komisijos pirmininkė, tą pripažįstu. Neturiu daug patirties dirbdama su šita įstaiga, tačiau nuo pat pradžių pradėjau gauti laiškus iš paties Centro, iš vadovų, norint įtraukti, kviečiant padėti išspręsti tam tikrus vidinius klausimus. Tai tikrai nėra komisijos pirmininko atsakomybė. Taigi manau, kad tokia taryba tikrai padės ir tikrai sustiprins šitą instituciją. Todėl tikrai raginu balsuoti ir taip pat raginu atsiversti dokumentus ir pasižiūrėti, kad yra atskirtos funkcijos, yra nuostatai, kuriuose yra detalizuoti dalykai, kuriuos čia kolegos kelia. Tikrai nėra jokios prieštaros ir nėra jokios anomalijos. Tai tikrai bus didelė pagalba šitai institucijai. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar svarstysime pasiūlymus. Pirmiausia dėl pavadinimų ir preambulės. A. Ažubalio, K. Starkevičiaus, R. Baškienės, A. Kupčinsko, J. Urbanavičiaus pasiūlymas. Nežinau, kas pateiks. Taip, komiteto atstovą, be abejo, kviečiame į tribūną. O kas iš iniciatorių pateiks pasiūlymą ir pasakys, ar jo neatsiima? Nematau pakeltų rankų. V. Rakutis kelia ranką, bet jis nėra šio pasiūlymo autorius. Klausiu: K. Starkevičius, R. Baškienė, A. Kupčinskas, J. Urbanavičius? A. Ažubalio nėra salėje.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti šitam siūlymui.

PIRMININKAS. R. Baškienė pristatys.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Aš, kaip viena iš iniciatorių, pritariu komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Tokiu atveju, komiteto nuomonė yra nepritarti, mes šio pasiūlymo nesvarstome.

Kitas pasiūlymas dėl pavadinimo yra I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Aš taip pat atsiimu savo pasiūlymą, kadangi grįžtama prie Centro pradinio pavadinimo, todėl tas pasiūlymas kaip ir visiškai praranda prasmę. Ačiū.

PIRMININKAS. Tai irgi nesvarstome.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti tam siūlymui.

PIRMININKAS. Toliau yra V. Rakučio kompleksinis pasiūlymas dėl pavadinimo ir preambulės. Prašom pristatyti.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Aš atsiimu savo pasiūlymą, nes priėmėme kompromisinį sprendimą palikti tą patį pavadinimą, taip pat nustatėme chronologines ribas.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip, komitetas nepritarė, kadangi buvo atsižvelgta į kitus pasiūlymus ir sutarta, kad Centro tyrimų laikotarpis yra nuo 1918 iki 1993 metų, iki Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, būtent to laikotarpio.

PIRMININKAS. Toliau A. Ažubalio ir kitų minėtų autorių pasiūlymas dėl preambulės. Komitetas pritarė iš dalies. Aš klausiu autorių, ar tenkina pritarimas iš dalies? R. Baškienė čia lyderystės imasi. Matau, kad tenkina.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Taip ir fiksuojame, kad…

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip. Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Dabar 1 straipsnis. V. Rakučio pasiūlymas irgi dėl pavadinimo. A. Ažubalio čia taip pat dėl pavadinimo, apsispręsta. Toliau V. Rakučio ir A. Ažubalio taip pat dėl pavadinimų, nes pavadinimai čia daug kur kartojasi. Ir galiausiai dėl 1 dalies Vyriausybės pasiūlymas. Čia išklausysime komiteto nuomonę.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti.

PIRMININKAS. O Vyriausybė ar sutinka su nepritarimu? (*Balsas salėje: „Sutinkame.“*)

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip, Vyriausybės nuomonei taip pat komitetas nusprendė nepritarti. Vyriausybė siūlė vietoj formuluotės „memorializacija (įamžinimas)“ vartoti formuluotę „istorinio

atminimo įamžinimas“. Komitetas nepritarė. Nepritarti dėl memorializacijos (įamžinimo) formuluotės keitimo. Memorializacijos sąvoka apima platesnį kontekstą – žmonių ar įvykių atminimo įamžinimo procesus, vien istorinio įamžinimo nepakanka. Toks argumentas.

PIRMININKAS. Tada bendru sutarimu priimame komiteto poziciją.

Toliau yra A. Ažubalio, K. Starkevičiaus, R. Baškienės, A. Kupčinsko, J. Urbanavičiaus pasiūlymas. Čia, žinoma, kartojasi ir pavadinimo klausimas, tą jau mes esame išsprendę. Bet yra ir siūlymas dėl to, ką ši biudžetinė įstaiga tiria. Tai 1920–1939 metų Vilniaus krašto ir taip toliau.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Aš manau, gerbiami kolegos, kad dėl visų pasiūlymų, kuriems komitetas nepritarė, mes, kaip iniciatoriai, taip pat žiūriu į kolegą K. Starkevičių, sutinkame su komiteto pozicija.

PIRMININKAS. Gerai, tada nereikia spręsti dėl šio pasiūlymo, komitetas nepritaria, priimame komiteto poziciją. Toliau V. Rakučio ir A. Ažubalio siūlymai, kurie susiję su pavadinimu, dėl to jau apsisprendėme. 3 straipsnis. Čia vėlgi V. Rakučio pasiūlymas. Reikia… šiek tiek siejasi su pavadinimu, bet vis dėlto čia yra tikslas. Prašau, gerbiamas Rakuti. Ar prašysite balsuoti? Pristatykite, jeigu prašysite balsuoti.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti ir komiteto argumentai: pritarus šiam siūlymui, būtų pakeistas pagrindinis įstatymo projekto tikslas, perteklinis siūlymas skirstyti rezistenciją į ginkluotą ir neginkluotą, nes įstatymo projekte tai nėra tikslo dalykas. Įstatymo projekte preambulėje pažymėta, kas yra rezistencija, būtent pabrėžiama, kad totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu Lietuvoje įvairiomis formomis vyko ginkluotas ir neginkluotas antinacinis ir antisovietinis pasipriešinimas. Komitetas nepritaria V. Rakučio siūlymui.

PIRMININKAS. Klausiu V. Rakučio, prašo svarstyti, ar sutinka su nepritarimu? Sutinka su nepritarimu, tada nesvarstome. Taip, toliau A. Ažubalio ir kitų autorių pasiūlymas taip pat dėl tikslo, kuriam komitetas nepritarė. Galioja R. Baškienės pasakymas, kad jie priima nepritarimą, tai nesvarstome. Toliau buvo Vyriausybės siūlymas dėl 4 straipsnio, bet ne konkretus, tiktai tam tikri samprotavimai. Komitetas nepritarė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė ir komiteto argumentai: šiam Vyriausybės išvados punktui nepritarta atsižvelgiant į išvadų rengėjo R. Lopatos argumentą, kad Centro struktūra, tikslai ir uždaviniai aiškiai išdėstyti įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Atsižvelgsime į tą nepritarimą. Toliau V. Rakučio pasiūlymas dėl 5 straipsnio „Centro veiklos uždaviniai“. Matyt, čia pagal ankstesnę numeraciją buvo 5 straipsnis, dabar 4 straipsnio uždaviniai. Tai prašau autorių, ar šį pasiūlymą teikiate?

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Dabar suderinome komitete tas pozicijas, pritariu komiteto nuomonei.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti, nes buvo suderinta su teikėju.

PIRMININKAS. Toliau atsižvelgiame į nepritarimą ir tą fiksuojame. A. Ažubalio ir kitų iniciatorių pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Kaip suprantu, iniciatoriai laikosi komiteto pozicijos, fiksuojame pritarimą iš dalies. Toliau Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas vėlgi nepritarė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip, nes kartojosi, Vyriausybė siūlė vartoti sąvoką „istorinio atminimo įamžinimas“, komiteto nuomonė buvo nepritarti ir argumentai nepritarti dėl memorializacijos (įamžinimo) formuluotės keitimo: memorializacijos sąvoka apima platesnį kontekstą, žmonių ar įvykių atminimo įamžinimo procesus, vien istorinio įamžinimo nepakanka. Kaip ir buvo sakyta prieš tai, komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Atsižvelgiame į nepritarimą, balsuoti nereikia. Tada 5 straipsnis – A. Ažubalio ir kitų autorių pasiūlymas dėl Centro valdymo organų ir struktūros. Klausiu iniciatorių, atsiimate? Taip, linktelėjo mums, R. Baškienė sako, kad neprašo balsuoti dėl to pasiūlymo. Komitetas nepritarė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarė.

PIRMININKAS. Kitas A. Ažubalio, K. Starkevičiaus ir kitų autorių pasiūlymas dėl Centro veiklos, vėl komitetas nepritarė, tai autoriai atsiima, neprašo balsuoti. V. Rakučio pasiūlymas „Centro valdymas ir struktūra“. Čia buvo anksčiau 6, dabar 5 straipsnis. Tada klausome V. Rakučio.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Čia dėl statuso, dėl tarybos statuso?

PIRMININKAS. Čia Centro valdymas ir struktūra, kur jūs dėl 5 straipsnio, bet tada, kai jūs rašėte, buvo 6 straipsnis. Jūs pasiimkite suvestinį projektą, nes kitaip nesusigaudysite, kokius mes čia…

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo nepritarti. Komiteto argumentai – pasiūlymas tapo nebeaktualus, nes ši dalis buvo išbraukta, atsižvelgiant į Vyriausybės ir P. Kuzmickienės siūlymą, kuriuo fondas „Atmintis“ pertvarkomas į Vyriausybės įgaliotą viešąją įstaigą. Čia dėl fondo „Atmintis“.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritariame komitetui.

PIRMININKAS. Gerai. V. Rakutis neprašo balsuoti, pritaria komiteto pozicijai. Toliau A. Ažubalio ir kitų iniciatorių pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Vėl aš remiuosi R. Baškienės pasakymu, kad jie dėl tokių pasiūlymų neprašo balsuoti.

Dėl 6 straipsnio yra A. Ažubalio ir kitų autorių pasiūlymas. Komitetas nepritarė. Vėl remiuosi bendra Rimos išsakyta pozicija. Vyriausybės siūlymas dėl šio straipsnio, kuriam komitetas pritarė iš dalies.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip, šiame pasiūlyme Vyriausybė kėlė klausimą, kodėl tarp reikalavimų Centro direktoriui yra išskirtos tik nurodytos humanitarinių arba socialinių mokslų studijų kryptys ir nėra tinkamas verslo ir vadybos, teisės ar kitų studijų krypčių mokslo daktaro laipsnis. Komitetas svarstė ir nusprendė pritarti iš dalies. Komiteto pasiūlymas yra nepritarti, jog toks mokslo krypčių išskyrimas kelia abejonių kaip neapimantis kitų aktualių studijų krypčių. Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Priimame pritarimą iš dalies. Dėl viso pasiūlymo Vyriausybė nereikalauja balsuoti. P. Kuzmickienės, A. Anušausko ir kitų pasiūlymas. Ar pristatysite?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, mes kartu su kolegomis koreguojame reikalavimus generaliniam direktoriui. Manome, kad tos korekcijos teisingos. Na, o tai, kad buvo papildytas šis punktas generaliniam direktoriui keliant nepriekaištingos reputacijos reikalavimą, tai yra kad jis nebūtų slapta bendradarbiavęs su buvusiomis SSRS slaptosiomis tarnybomis, aš pritariu ir neprašau balsuoti.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies ir buvo pasiūlyta papildyti reikalavimu, kad generaliniu direktoriumi negali būti asmuo, priklausęs Komunistų partijai. Pritarta bendru sutarimu šitam siūlymui.

PIRMININKAS. Fiksuojame komiteto pritarimą iš dalies. Dar pasakysiu, kad pratęsiu balsavimo intervalą, kol apsispręsime dėl visų pasiūlymų ir dėl viso projekto. Toliau A. Ažubalio ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Iniciatoriai sutinka su komiteto pozicija.

Dėl 7 straipsnio yra A. Ažubalio ir kitų pasiūlymas, kur sakoma, kad taryba yra patariamasis organas.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė. Iniciatoriai sutinka. Toliau Vyriausybės nekonkretus pasiūlymas, dėl jo balsuoti nereikia. Komitetas nepritarė. Dar vienas Vyriausybės pasiūlymas dėl 1.9 dalies.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė iš dalies, tai priimame pritarimą iš dalies. Toliau P. Kuzmickienės, A. Anušausko ir J. Šiugždinienės pasiūlymas.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė. Ar autoriai prašo balsuoti?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ne, neprašau. Ačiū.

PIRMININKAS. Autoriai neprašo balsuoti, atsiima. Toliau dėl 3 dalies A. Ažubalio ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritarė.

PIRMININKAS. Remiuosi tuo, kad iniciatoriai sutinka su komiteto pozicija ir neprašo balsuoti dėl viso pasiūlymo.

8 straipsnis. A. Ažubalio ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Remiuosi išsakyta pozicija, kad autoriai sutinka su nepritarimu ir atsiima.

Dėl 9, 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra. Dėl 12 straipsnio nėra.

Dabar 2 straipsnis jau viso bendro keičiamo įstatymo projekto. Čia yra V. Juozapaičio, J. Šiugždinienės ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Bet gal iniciatoriai nesutinka su nepritarimu ir nori kažką?.. Čia dėl datų. P. Kuzmickienė išsakys poziciją?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Pritariame komiteto balsavimui ir pozicijai.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Čia buvo dėl datos pakeitimo.

PIRMININKAS. Gerai, tada baigiame apsispręsti dėl visų pasiūlymų.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Dar paskutinis Vyriausybės yra pasiūlymas.

PIRMININKAS. Vyriausybės pasiūlymui nepritarta, tad jisai nesvarstytinas. Galime formaliai fiksuoti nepritarimą. Dėkui komiteto pirmininkui. Dabar dėl motyvų dėl viso projekto.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Dėkui.

PIRMININKAS. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Labai dėkui. Kadangi buvo daug asmeniškumų, tai pradėsiu irgi asmeniškai nuo to, kad mano senelis yra politinis kalinys, žuvęs Vorkutoje. Iš kitos giminės pusės yra keturiomis kryptimis išvežti žmonės į Sibirą. Tad tikrai sunku mane apkaltinti tuo, kad kažkaip maišyčiau Centrui veikti, juo labiau kad tikrai su juo daug bendradarbiavau. Dalyvavau ir valdybos sudarytoje komisijoje, kur svarstėme situaciją, susidariusią Centre. Tikrai tai nebuvo vien vadovo problema, tai buvo ir valdysenos problema, ir nepasitikėjimo, kuris atsirado tarp mokslinės bendruomenės, istorikų bendruomenės ir Centro.

Man atrodo, kad šis įstatymas tai yra galimybė, būdas būtent tiesti tiltą tarp mokslinės bendruomenės ir Centro. Ir tai yra nepaprastai svarbu, kaip kalbėjo J. Sabatauskas, aš pritarčiau jo kalbėjimui, bet ne išvadai. Jis sakė, kad nepalaikys įstatymo, nors būtent šitas įstatymas ir yra bandymas, mano supratimu, kažkaip tiesti tiltą, kuris, deja, dabar yra apgriautas, didinti Centro prestižą, stiprinti Centrą. Tikrai man labai gaila, kai yra politinių kalinių ir tremtinių, kurie suklaidinti sako, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą norima silpninti. Tikrai nenorima silpninti. Norima, kad šis Centras ne tiktai stiprėtų, bet priimtų naujus iššūkius ir galėtų sėkmingai įgyvendinti visus uždavinius, telkdamas būtent istorikų bendruomenę, telkdamas visus tuos žmones, kurie šiandien dirba šioje srityje ir tikrai galėtų kartu nuveikti dar daugiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai man nėra lengva būti prieš šį įstatymą. Tikrai daug laiko praleidome diskutuodami, tikrai mielai pritarčiau, kaip matėte, mes daug kur suderinome pozicijas, radome bendrą kalbą daugeliu klausimų, ir dėl pavadinimo, ir dėl kitų, bet tai, ką mes šiandien turime, tą sujungtą variantą, tai jisai turi tas esmines valdymo problemas. Ir Socialdemokratų frakcijai pasisakant tas buvo pastebėta. Problemos tikrai liks. Vieninteliu atveju Centras galės gerai veikti – jeigu sutaps tarybos ir direktoriaus nuomonės iš esmės pagrindiniais klausimais. Jeigu jos nesutaps, šis Centras paskęs aiškindamasis, kas aukštesnis ir kaip turės būti, ir vėl įstatymas grįš atgal į Seimą, reikės jį taisyti. Pasisakau prieš, tikrai ir savo laiku, dar procedūros metu bandžiau prašyti pertraukos, kad mes išspręstume šitas problemas, bet, deja, tas nebuvo padaryta, todėl, deja, turiu prašyti balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame šiam projektui po svarstymo.

Balsavo 110: už – 70, prieš – 21, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta. Aš tik pastebėsiu, kad svarstyti pateiktame projekte yra tam tikrų netikslumų, gramatinių klaidų, tai būtų gerai, kad komitetas iki priėmimo suredaguotų tinkamai tą projektą.

11.51 val.

Seimo protokolinis nutarimas „Dėl Seimo 2024 m. balandžio 25 d. vakarinio posėdžio protokolo Nr. SPP-369 pakeitimo ir papildymo“

Dabar aš labai trumpai dėl protokolinio nutarimo, kuris įrašytas kaip rezervinis 1 klausimas. Buvo po pateikimo balandžio 25 dieną pritarta Švietimo įstatymo pataisų projektui Nr. XIVP-

3638 ir numatyta jo svarstymo data – birželio 6 diena. Buvo paprašyta Vyriausybės išvados ir dėl to, kaip suprantame, mes tą dieną negalėjome apsvarstyti šio projekto, užtruko. Todėl yra siūlymas fiksuoti naują svarstymo datą, tai yra liepos 18 dieną, kitą ketvirtadienį, ir fiksuoti skubą, nes šį projektą priimti būtų svarbu iki rugsėjo 1 dienos. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame tada.

Už – 58, prieš – 27, susilaikė 25. Yra pritarta tokiam pakeitimui dėl svarstymo datos ir dėl skubos.

11.52 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(3) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar prie Genocido ir rezistencijos tyrimo centro dar grįžtame, nes yra skubos prašymas. Turime apsispręsti, ar svarstome šį projektą skubos tvarka. (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl skubos.

Už – 58, prieš – 32, susilaikė 19. Skubai yra pritarta. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Vis dėlto norėtųsi motyvavimą išgirsti, kodėl yra reikalinga skuba? Pagal Seimo statutą turi būti karas, mobilizacija, ypatinga ekonominė, socialinė padėtis. Tai jūs man dabar pasakykite, tarybos sudėtį patvirtinus, kas čia įvyks – karas, mobilizuoti žmones reikės, bus ypač sunki ekonominė padėtis ar kažkokios socialinės sąlygos pasikeis? Tai ką jūs čia darote?..

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, tai, ką jūs vardinote dėl reikalavimų, yra dėl ypatingos skubos, karo padėties ir panašių dalykų, o skubai tikrai niekas tokių reikalavimų nekelia. Bet motyvus gali pasakyti A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs iš tikrųjų įvardijote, kuo skiriasi ypatinga skuba nuo skubos, o pagrindinis argumentas tai, kad spalio 1 dieną įstatymas turi įsigalioti ir atitinkamai reikia ir poįstatyminius teisės aktus priimti. Jeigu mes svarstytume rugsėjo mėnesį, tai iš tikrųjų to laiko nepakaktų. Akivaizdu, kad šiame Seime yra gana ryški dauguma tų, kurie pritaria, tai tiesiog pabaikime su sesija darbą ir viskas.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-4034 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKAS. Dabar kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas. O dviejų lydimųjų pateikimus keliame po pietų, nes turime taupyti laiką.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš lakoniškai pristatysiu šį klausimą. R. Morkūnaitei-Mikulėnienei pasitraukus į naujas pareigas, Seimo valdyboje nebeliko vicepirmininko, kuruojančio Europos reikalus, todėl teikiu, sulaukusi pasiūlymo iš frakcijos, kuriai teko ši kvota Valdyboje, kandidatą Ž. Pavilionį. Jo atskirai pristatyti nereikia, tikiu, kad jis pats prisistatys ir atsakys į jūsų klausimus. Tiesiog noriu pasidžiaugti, kad teikiamas toks kandidatas, kuris užsienio reikalus ir europinius reikalus išmano, matyt, geriausiai, na, tikrai puikiai išmano Seime. Aš tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju, Pirmininke. (*Balsas salėje*) Jai klausimai neteikiami. Kviečiu į tribūną Ž. Pavilionį. Pagal Statutą numatyta 15 minučių prisistatyti ir 15 minučių atsakyti į klausimus. Siūlyčiau 1 minutę prisistatyti ir 5 minutes atsakyti į klausimus, kad suspėtume pagal planą.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Gerai. Aš tikrai labai trumpai.

Visą savo profesinį gyvenimą, galima sakyti, dirbau su Europa, ypač 15 metų Užsienio reikalų ministerijoje. Buvau vienas iš pirmųjų darbuotojų, paskirtas dirbti Europos integracijos departamente dar 1994 metais, vienas iš dviejų, kuris nuėjo visą kelią iki pat derybų pabaigos ir Stojimo sutarties pasirašymo. Trejus su puse metų dirbau Briuselyje, koordinavau derybas, buvau aukščiausias Užsienio reikalų ministerijos pareigūnas, atsakingas už Europos reikalus.

O kalbant apie politiką ir tuos likusius mėnesius, manau, svarbiausias žodis bus „vienybė“. Vienybė, kurią turime išlaikyti Vengrijos pirmininkavimo metu. Bus nemažai iššūkių šiai vienybei, mūsų solidarumui, mūsų politikai. Vienybė, kurią turėsime atlaikyti, išlaikant mūsų svarbiausius prioritetinius klausimus Europos Sąjungos darbotvarkėje, kai ateis nauja Europos Komisija, atėjo naujas Europos Parlamentas, tai yra plėtra, Ukrainos, Moldovos derybos dėl narystės, Armėnijos ėjimas mūsų keliu, labai svarbūs dveji rinkimai – Moldovoje ir Sakartvele, jie gali nulemti šių šalių ateitį. Mano mylima Amerika, kurią reikės išlaikyti europinėje darbotvarkėje, ir, manau, čia mūsų lyderystė bus labai svarbi. Paskutinis dalykas, skaldantis mus, bus veikimas komunistinės Kinijos, pirmos, pagrindinės Rusijos rėmėjos kare su Ukraina. Ji skaldo lygiai taip pat ir mus. Tai visus šituos žodžius apibendrinant – vienybė, tikiuosi, pasireikš ir jums balsuojant.

PIRMININKAS. Dabar atsakymai į klausimus. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Laba diena. Gerbiamas Žygimantai, norėčiau paklausti. Jeigu Seime būtų pritarta jūsų kandidatūrai, jūs kartu būtumėte ir ERK'o, Europos reikalų komiteto, pirmininkas. Tai tikrai yra esminė pozicija, kalbant apie mūsų pozicijų mandatavimą Ministrų tarybose, EVT ir panašiai. Kokius iššūkius jūs matytumėte, kalbant apie santykį su aukščiausiu šalies pareigūnu, kuris atstovauja Lietuvai Europos Vadovų Taryboje, mandatavimų ir atsiskaitymų po to komitetui, atstovavimo Seime šitoms pozicijoms? Ar vėl būtų keliamas klausimas dėl atstovavimo, kas turėtų Lietuvai atstovauti Europos Vadovų Taryboje? Kokia jūsų nuomonė tuo klausimu būtų, kaip jūs tą dilemą, kuri jau yra keletą metų, spręstumėte, jeigu būtumėte patvirtintas?

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už labai gerą klausimą. Principinis atsakymas tas pats – vienybė. Vienybė ne tik partinė, bet ir tarpinstitucinė, nes tik tokiu atveju gali pasiekti rezultatą Briuselyje. Užsienio reikalų komitete dirbdami visąlaik dažniausiai balsuodavome bendru sutarimu. Aš tikiuosi, tokį bendrą sutarimą rasiu ir kitame komitete, pats tenai dirbau jau dvi kadencijas.

Dėl atstovavimo. Mano asmenine nuomone, turėtų būti susitarimo pagrindu, premjeras ir Prezidentas turėtų susitarti, kada pagal jų kompetenciją geriausiai yra svarstomi klausimai, ir tada tas mandatavimas veiktų. Deja, tokio sutarimo nepavyko surasti, galbūt jį pavyks surasti ateityje, nes, manau, taip susitarus tas mandatavimas taptų kur kas efektyvesnis.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėjau paklausti. Jūs tokia asmenybė, kuri turite turbūt įvairų vertinimą ne tik apskritai Seime, bet net ir savo frakcijoje: vieni teigiamiau, kiti jus kaip emocionalų žmogų vertina. Ar turite maksimalų palaikymą savo frakcijoje, ar visi vieningai pritarė jūsų kandidatūrai ir ar su opozicinėmis frakcijomis esate kiek derinę, ar pakaks, kaip manote, balsų jūsų kandidatūrai ir kokias galbūt darytumėte arba siūlėte padaryti išvadas, kad jūsų užimamos pareigos nesukeltų kokių nors akibrokštų, kurių pasitaikė per šią kadenciją iš jūsų kaip asmens? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Veikiu politikoje tiek savo protu, tiek širdimi, mėgstu šitą darbą, bet neatsižvelgdamas į tai, kas esu aš, visą laiką tikrai užsienio politikoje siekiau sutarimo. Pats dirbau su daugybe ministrų, kurie buvo nebūtinai mano krikščioniškos demokratiškos spalvos, ir žinau, kad valstybės balsas Briuselyje, įvairiose sostinėse ir trečiose šalyse bus išgirstas tik tada, kada bus vieningas. Manau, tikrai įveiksiu visus tuos prieštaravimus ieškodamas sutarimo.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Bet ar visi palaikė frakcijoje jus?

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Kitų kandidatų negirdėjau, manau, kad taip. Bet ar taip bus, pamatysime balsavimo metu. Labai tikiuosi. (*Balsai salėje*) Jeigu jūs palaikysite… (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Žygimantai, išties turbūt niekas negali paneigti jūsų patirties ir įdirbio užsienio politikoje. Norėčiau jūsų paklausti kaip buvusio Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoriaus, ar dar galima patikėti Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentui Dž. Baidenui branduolinio ginklo lagaminėlį, kaip matome, painioja V. Zelenskį su V. Putinu? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Ačiū už jūsų gerus žodžius. Tačiau, kaip mane mama mokė, niekada negalima diskriminuoti žmonių nei pagal pažiūras, nei pagal lytį, nei pagal amžių. Gerbiu bet kokį pasirinkimą, kurį priims Amerikos žmonės, o mes dirbsime su kiekvienu prezidentu, ir įsiti-

kinęs, kad pavyks dirbti sėkmingai su kiekvienu išrinktu Amerikos prezidentu, nes šita šalis yra be galo mums svarbi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Taip, ačiū pretendentui. Dabar galėtų būti diskusija, bet niekas neužsirašė. Motyvai. Kolegos, gerai, kol kas už – 3. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš tikrai manau, kad, viena vertus, Ž. Pavilionio patirtis, antra vertus, jo darbas pastarąją kadenciją parlamentinės diplomatijos formatais tikrai yra ženklus akstinas balsuoti už jį kaip Seimo vicepirmininką ir kaip Europos reikalų komiteto pirmininką. Raginu tai daryti, nepaisant to, kad jisai, kaip pats sakė, yra krikščioniškosios demokratiškos spalvos, bet iš tikrųjų vertina žmonių lygybės siekį. Man teko su tuo susidurti, mums visiems teko susidurti balsuojant dėl labai svarbių įstatymų parlamente, man atrodo, tai yra pavyzdys visiems krikščionims, kaip gerbti, vertinti kiekvieną žmogų. Visus šituos dalykus sudėjus, pridėjus jo patirtį ir aktyvią parlamentinės diplomatijos veiklą, manau, tikrai ramia širdimi galime balsuoti už, ir aš tą ketinu padaryti.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis – už.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šalia kitų Ž. Pavilionio kompetencijų norėjau pabrėžti jo krikščioniškąsias pažiūras, kurias kolega ką tik pateikė kaip neva kažką neigiamo arba neigiamos konotacijos. Čia ir yra turbūt tai, kas padės visiems apsispręsti. Aš linkiu Žygimantui iš tikrųjų kuo geriausios kloties ir manau, kad tokio rango ir tokio lygio politikas ir diplomatas Seimo valdyboje ir būtent Seimo Pirmininko pavaduotojo poste bus pats tas, ko mums šiandien labai trūksta. Taigi sėkmės ir patikinu, kad mūsų frakcija tikrai vieningai apsisprendusi balsuoti už šį kandidatą.

PIRMININKAS. E. Zingeris taip pat už.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Atsimenu Žygimantą nuo pat ankstyvųjų 1990-ųjų. Jis buvo vienas iš pirmųjų diplomatų, kai mes, panaikinę LTSR užsienio reikalų ministeriją iš esmės su visais ankstesniais SSRS diplomatais, kurie buvo susiję daugiausiai su specialiosiomis tarnybomis, pasikvietėme jaunuosius akademinius žmones – A. Taurantą, Žygimantą, ir jie sudarė mūsų jaunimo šviesųjį branduolį. Per visus tuos metus, ypač per tuos metus, susijusius su integracija į Vakarus, su tais žingsniais, kurie mus išgelbėjo, turiu galvoje Europos Sąjungą ir NATO, jis buvo kertinėse pozicijose. Aš geresnio kandidato nematau. Iš esmės, būdamas čia vienas iš nedaugelio signatarų, norėčiau jį pasveikinti, kad jo gyvenimas, jo politinės eitynės, karjera įrėminama tokiais, sakyčiau, svarbiais žingsniais kaip tapimas Europos reikalų komiteto vadovu. Europos reikalų komitetas iš esmės yra mūsų mažasis parlamentas, kuris irgi atstovauja faktiškai visoms frakcijoms, todėl laukiame visuotinio jūsų pritarimo šiai puikiai kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, motyvai išsakyti. Netrukus slaptas balsavimas. Slapto balsavimo biuletenis tradicinis, trys langeliai: už, prieš, susilaikė. Du užbraukiame, paliekame vieną, kuris išreiškia jūsų poziciją. Tvirtiname tokį biuletenį. Primenu balsų skaičiavimo grupę, ji tokios sudėties: J. Baublys, V. Giraitytė-Juškevičienė, D. Labanavičius, M. Matijošaitis, K. Mažeika, Č. Olševskis, E. Sabutis, A. Valinskas.

Taip pat primenu kandidatės į Ministrus Pirmininkus I. Šimonytės susitikimo su frakcijomis grafiką. Mišri Seimo narių grupė susitinka nuo 12 val. 15 min. iki 12 val. 45 min. Todėl prašyčiau, kai bus eilė prie slapto balsavimo, Mišrios grupės atstovus ir Ministrę Pirmininkę praleisti be eilės, kad jie suspėtų. Toliau, kitas pusvalandis, – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija. Dar toliau – Socialdemokratų frakcija pusvalandį nuo 13 val. 25 min. Regionų partijos frakcija – nuo 14 valandos. Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – nuo 14 val. 30 min. iki 15 valandos.

Vakarinis posėdis prasidės 15 valandą. Dabar pertrauka dėl slapto balsavimo. Balsavimo trukmė – 20 minučių. Numatyta 20 minučių, o pareiškimai, kurie buvo numatyti rytiniame posėdyje, bus keliami į vakarinį posėdį. Vakarinio posėdžio pradžia – 15 valandą.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Gerbiami kolegos, sveiki. Turime pabaigti, kadangi slaptas balsavimas įvyko, turime pabaigti liepos 16 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 403
STENOGRAMA

2024 m. liepos 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Ir pradėsime vakarinį liepos 16 dienos posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-4034 (*priėmimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, mano rankose balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 120, rasta biuletenių 120, galiojančių 116, negaliojančių 4: už – 74, prieš – 32, susilaikė 10. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Sveikinimai Ž. Pavilioniui. (*Plojimai*) Gėlės bus po ERK'o posėdžio. O gal jau yra? Yra. (*Plojimai*)

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-4031 (*svarstymas ir priėmimas*)

O dabar darbotvarkės 2-1 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto tolesnis tvirtinimas. Pagal Statuto 193 straipsnį iš pradžių išklausomos frakcijų išvados, pradedant didžiausia ir baigiant mažiausia frakcija, ir paskui rengiama diskusija.

Norėčiau pasitarti, gerbiami kolegos, gal mes galime laikyti, kad tiems, kurie yra užsirašę diskutuoti, čia yra ir frakcijos vardu, ir ne frakcijos vardu, duodama teisė pasisakyti diskutuojant. Jeigu dar kas nori užsirašyti diskutuoti, taip mes ir padarysime. Tada gal šiek tiek sutaupysime bendro laiko, nereikės kiekvienos frakcijos nuomonės, jeigu tokios nuomonės nenori pasakyti. Galime taip sutarti? Gerai.

Pradedame tada bendrąją diskusiją. Kviečiu į tribūną A. Vyšniauską, kuris kalbės frakcijos vardu. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jei leisite, tai aš čia tiek tą frakcijos išvadą pateiksiu, tiek diskusijoje dalyvausiu ir daugiau nekalbėsiu.

Mieli kolegos, gyvename iš tikrųjų laikotarpiu, kai bet koks svarbesnis klausimas sulaukia aršių diskusijų – neabejoju, kad šiandien tą patį matysime – susilaukia noro kažką aštriai, garsiai įvardinti, rėžti, tėkšti ir sukritikuoti. Tačiau gyvename ir laikotarpiu, kai sveikas protas turi nugalėti.

Noriu priminti jums du labai svarbius tokius gana techninius argumentus dėl premjerės ir Vyriausybės tvirtinimo. Pradėčiau nuo to, kad iki naujos Vyriausybės priesaikos liko 147 dienos, tik tiek. Antrasis argumentas – tam, kad šiandien susiformuotų kokia nors nauja Vyriausybė, turi būti alternatyvi valdančioji dauguma. Kitaip neįmanoma nieko kito padaryti, galima panirti nebent į chaosą. Neturiu abejonės, kad niekas šiandien nenori valstybėje to chaoso sukelti, niekas

nenori konstitucinės ar dar kokios nors krizės, juo labiau kai nėra jokios aiškios alternatyvos I. Šimonytei ir šitai valdančiajai daugumai, šitam Ministrų kabinetui. Jeigu aš klystu, prašau kolegų, kurie toliau dalyvaus diskusijoje, pasakyti, tai kokia yra ta alternatyva, kokia alternatyvi dauguma Ministrų kabinetą suformuotų? Dėl to manyčiau, kad tai nenutiks, ir kviesčiau visus argumentuotai diskutuoti apie nuveiktus darbus ir rezultatus.

Apskritai klausimas, ar iš tikrųjų reikia kokios nors alternatyvos šiai premjerei ir šiai Vyriausybei, nes kai pasižiūrime į nuveiktus darbus, tai jų yra tikrai labai labai daug. Pavyzdžiui, šiai Vyriausybei kartu su Seimu pavyko šalies gynybos biudžetą padidinti iš esmės tris kartus. Pavyko rasti sprendimus ir baigti derybas dėl Vokietijos sunkiosios brigados dislokavimo Lietuvoje. Pavyko pritraukti „Rheinmetallo“ investiciją, kuri iš tikrųjų Lietuvos gynybą, na, daugybe atvejų modernizuos daugybei metų į priekį. Pavyko nubrėžti labai aiškias Lietuvos kariuomenės vystymosi gaires iki 2030 metų, kai pasieksime netgi divizijos lygį. Šiai Vyriausybei pavyko suvaldyti ir atremti neeilinę hibridinę ataką iš Rytų, o kad tai nesikartotų, pastatyti moderniausią Europoje sieną pasienyje su Baltarusija – galingą fizinį barjerą, kuris stabdo nelegalios migracijos srautus jau šiandien. Tai padaryta per rekordiškai trumpą laiką ir preciziškai laikantis suplanuoto biudžeto. Parodykite bent kitą vyriausybę Europoje, kuriai per tokį trumpą laiką tai būtų pavykę padaryti. Šiandien mes esame pavyzdys visoms kitoms šalims. Šiai Vyriausybei pavyko pasiekti ilgai lauktą proveržį ir energetikoje. Jį pradėjome 2008 metais, A. Kubiliaus Vyriausybės laikais, ir užbaigėme dabar. Puikus rezultatas, puikus to parodymas yra trys nuliai: nulis dujų, nulis naftos ir nulis rusiškos elektros, patenkančios į Lietuvą, – tai yra rezultatas, kurio siekėme daugybę daugybę metų.

Kitas labai svarbus dalykas. Na, pažiūrėkime, kaip išaugo elektros, lietuviškos elektros, generacija iš atsinaujinančių išteklių mūsų šalyje. Pasiektas rimtas proveržis, kuriuo negalėtų pasigirti jokia kita Vyriausybė iki šiol. Tiesą pasakius, kitoms vyriausybėms tiesiog nepavykdavo to padaryti net ir labai stengiantis. Pažvelkime ir į ekonominius rodiklius: kai aplink esančios šalys gana giliai paniro į recesiją, Lietuva visą laiką sugebėjo išlikti virš vandens, visada sugebėjo išlaikyti gerus rodiklius. Tai lemia ir tikrai eksponentiškas gyventojų pajamų augimas: vidutinė alga, kiti rodikliai paaugo 50 %. To nebuvo jau ganėtinai seniai Lietuvos istorijoje, galime lygiuotis nebent į laikotarpį po įstojimo į Europos Sąjungą. Galiausiai pažvelkime ir į viešąsias paslaugas: ši Vyriausybė atėjo siekdama didžiulių švietimo ir ypač socialinės srities reformų, ir padaryta yra labai labai daug. Toje pačioje socialinės apsaugos srityje socialiniai rodikliai gerėja, yra įgyvendinta negalios reforma, minimaliosios algos augimas yra eksponentiškas, įgyvendinta daug kitų reikšmingų reformų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje. Ir švietime, nepaisant to, kad čia kažkas bando politizuoti visą švietimo politiką ir procesą, pasiekta daug – vien tai, kad 260 mokyklų yra atnaujinamos per „Tūkstantmečio mokyklų“ programą, yra didžiulis didžiulis pasiekimas.

Kad ir kur būtume, kur žiūrėtume, iš tikrųjų yra padaryta daug gerų ir rimtų darbų. Todėl ši Vyriausybė yra ta, kuriai, mano nuomone, nėra alternatyvos. Jeigu jūs matote kitokią alternatyvą, kitokią Vyriausybę, kviečiu ją pristatyti. Deja, abejoju, ar tą pavyks padaryti. Dėl to kviečiu šiandien kartu pritarti I. Šimonytės kandidatūrai ir leisti šiai Vyriausybei dirbti iki kadencijos galo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar aš kviečiu Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu kalbėti A. Norkienę. Pagal frakcijų dydį ruošiasi S. Skvernelis. L. Girskienė – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Noriu sureaguoti į kolegos pranešimą: štai senelė užusnūdo ir jos pasaka baigta.

PIRMININKAS. Prašau, gerbiama Aušrine Norkiene.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Gera diena, mieli kolegos… (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašau, prašau dėmesio salėje, šiek tiek pasiklausyti kolegų.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, gerbiama pretendente į Ministro Pirmininko pareigas, 2020 metų pabaigoje, po įvykusių Seimo rinkimų, priėmėme rezultatus kaip demokratinės valstybės laisvų piliečių pasirinkimą. Valdžia, Lietuvos žmonių pasirinkimu, suteikta jūsų valdančiajai koalicijai. Pripažinome kaip teisėtą jūsų suburtos komandos teisę vykdyti jūsų rinkimų programą, kuri, kaip tikėjomės, bus skirta Lietuvai stiprinti ir čia gyvenančių piliečių gerovei didinti.

Pripažįstame, kad valdžia jums į rankas nukrito tikrai ne pačiu lengviausiu momentu, kai pasaulį krėtė ir kovido pandemija, o ir vėliau iššūkių tikrai valstybėje netrūko – tai ir migrantų, energetikos kainų krizės, karas Ukrainoje. Tikrai kiekvienai Vyriausybei tokie iššūkiai būtų nemenkas išbandymas, todėl mes, opozicinė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, atlaidžiau žiūrėjome į jūsų formuotos Vyriausybės ministrų kandidatūras, mažiau priekabiai narstėme jūsų Vyriausybės programos detales.

Dar daugiau. Jausdami atsakomybę valstybei, jos žmonėms, iššūkių akivaizdoje jautėme ir politinę pareigą ne kaišioti pagalius į Vyriausybės darbo ratus, bet priešingai – palaikėme ne vieną jūsų teikiamą sprendimą ir reformą tikėdami, kad sunkumai mus visus suvienys ir sutelks, o jūsų duota priesaika taikyti aukštesnius, nei iki tol buvę, politikos standartus sau ir savo komandai teikė vilčių, kad prisiimsite politinę atsakomybę, kai jos prireiks. Deja, šiandien turime pripažinti – buvome patiklūs ir naivūs.

Jums pavyko Lietuvą suskaldyti turbūt ne tik į dvi, bet greičiausiai jau į kokias penkias dalis ir šiandien ta pirmoji Lietuva jau yra tiek atitrūkusi nuo kitų Lietuvų, kad tai skirčiai panaikinti turbūt reikės dešimtmečio. Ar to tikėjomės mes, ar to tikėjosi Lietuva, jos žmonės, baigiantis šios jūsų vadovaujamos Vyriausybės kadencijai? Šiandien Lietuvą turime supriešintą ir krečiamą politinės korupcijos. Sveikatos apsaugos ministru *pastatę* asmenį, nieko nesuprantantį apie pačią sistemą, bet tiesiog savą, sugebėjote Lietuvos žmones įstumti į turbūt patį griežčiausią karantiną, kurio suvaržymus šiandien jau įvertino atitinkamos institucijos kaip ne tik nepagrįstus, bet ir pažeidžiančius žmonių teises.

Kalbant apie užsienio politiką, pasauliui ir Europai, netgi mūsų turbūt artimiausiems kaimynams, strateginiams partneriams dabar jūsų dėka esame neprognozuojami, šiek tiek isteriški, priešų ieškantys politikos pirmaklasiai. Sugebėjome sunaikinti dalį Lietuvos verslų dėl trumparegiškos politikos Kinijos atžvilgiu. Be abejo, ministrės Monikos skandalas įeis jau dabar į istorijos vadovėlius kaip šios Vyriausybės, šios valdančiosios koalicijos korupcijos, nepotizmo ir nebaudžiamo nusikalstamumo blogasis pavyzdys.

Ar sąmoningai naikinate valstybinę švietimo sistemą? Nežinau, čia retorinis klausimas, atsakysite turbūt jūs patys, bet šie metai tai tarsi ir švietimo griūties metai, mūsų moksleiviai tapo bandomaisiais triušiais. Aš kalbu apie tarpinius patikrinimus ir juos lydėjusius skandalus, kartu ir keičiamus švietimo, mokslo ir kultūros… ministrus. Šiuo metu kitos Europos Sąjungos valstybės, vyriausybės sėkmingai įsisavina Europos Komisijos Atsigavimo fondo lėšas, bando grįžti jau į prieškrizinį pragyvenimo lygį, deja, mes, Lietuva, dabar aiškinamės dėl neįvykdytų, bet jūsų Vyriausybės ministrų Briuseliui prižadėtų reformų. Užuot prisiėmę atsakomybę, jau dabar grasinate Europos Komisijai bylinėjimosi procesais.

Tad atsižvelgdami į tai, mes, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija Lietuvos Respublikos Seime, šiandien nepalaikysime jūsų, gerbiama ponia Ingrida, kandidatūros.

PIRMININKAS. Kviečiu S. Skvernelį. Ruošiasi Socialdemokratų partijos atstovai, jeigu jie norėtų išsakyti tokią nuomonę.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, gerbiama Ministre Pirmininke, suprantu, Andrius saldžiai kalba ir jus užkalba, bet norisi kalbėti su pretendente, bet pretendentė užimta, matyt, A. Vyšniausko pagyrų išklausymu. Toks yra šitas žanras, įgaliojimų grąžinimo, kurį teko praeiti. Tikrai yra galimybė, prisimenu save, stovintį panašioje pozicijoje, pažiūrėti, kas buvo gerai padaryta, geri darbai, ir pažiūrėti į savo darbus savikritiškai. Kiek prisimenu, man tai pavyko padaryti, gal ir premjerė dar pasakys. Dabar, išklausius kolegą Andrių, natūralu, kad tikrai pasidarė visiems labai saldu, nes viskas buvo labai gerai arba puikiai. Bet galėčiau pakartoti tą mėgstamą frazę, kurią dešinėje pusėje minėjo, mano Vyriausybės veikloje, kad nepaisant visų Vyriausybės pastangų, vis tiek ekonomika auga, gyvenimas gerėja ir Vyriausybė nė prie ko. Visi mes esame prie ko, ir dėl gerų sprendimų, ir dėl blogų sprendimų, jie atsispindi kasdieniniame mūsų gyvenime.

Tas beveik ketverių metų laikotarpis tikrai nebuvo lengvas, turbūt nesiginčysime, kad teko lengva dalia. Bet Ministro Pirmininko ir Vyriausybės yra toks likimas – būti audros sūkuryje ir bandyti išlaviruoti su mažiausiais nuostoliais. Kada prieš ketverius metus buvo teikiamas I. Ši-

monytės ministrų kabinetas, ir buvo klausimai, kaip jūs su šiais ministrais dirbtumėte, aš tada pasakiau tokią frazę, galbūt nežinodamas, kas laukia Vyriausybės, kad net ir ramioje jūroje būtų sudėtinga plaukti, nekalbant apie audrą. Audros, deja, parodė, kad tikrai, nemaža dalis ministrų nebuvo verti to pasitikėjimo ir išbandymo ir tą naštą teko nešti I. Šimonytei ant savo pečių, o tai tikrai nėra geras, teisingas vadybine prasme ir labai lengvas dalykas.

Kalbant apie tuos pasiekimus, kurie buvo minėti, naudoti, tai taip, kalbant apie gynybą, turbūt nebuvo kito varianto ir būtume nesuprasti, jeigu nebūtų esminių pokyčių. Bet tie pokyčiai buvo daromi arba skolintais pinigais, arba pinigais, kurie įkrito, nepriklausomai nuo Vyriausybės valios, dėl infliacijos. Dabar yra iššūkis, ir tas iššūkis – uždirbti pinigus. Ir čia matome, kad investicijos į ekonomikos ateitį, kalbant apie tą patį atstatymo fondą, RRF'o fondą, kol kas tikrai nėra labai sėkmingos, mes vėluojame, ateisime su komisija. Reikia palinkėti ir tikėtis, kad likę mėnesiai leis padaryti proveržį, nes nieko nebus, jeigu negalvosime, kaip užsidirbti pinigų kaip valstybei, vien iš tų lėšų arba skolintų lėšų, su didele skolos aptarnavimo našta, toli neišjudėsime.

Mano kolega Andrius minėjo viešas paslaugas. Puiku, Andriau, deja, mes jų turime vis mažiau ir mažiau. Visos optimizacijos, vykdomos siekiant kažką sutaupyti, efektyvinti, dažniausiai tas viešąsias paslaugas atitraukia nuo žmonių, ypač regionuose. Tai tikrai nesinorėtų, kad taip būtų.

Buvo paminėtas švietimas, ir šiandien mes matome… Puiku, kad yra vykdomos atskiros programos, deja, turime įvertinti ir matyti regionus ir tas gimnazijas, kurios šiandien gyvena nežinioje dėl apribojimų ir galimybių formuoti gimnazijų klases. Lygiai tą patį galime pasakyti apie uždaromas mokyklas. Ir jūsų apygardoje, šalia, yra daromos mokyklų uždarymo šventės, kas tikrai turėtų mus visus neraminti.

Kalbant apie tą pačią sveikatos priežiūrą, ar tikrai per ketverius metus įvyko tai, ko mūsų žmonės tikėjosi, tai yra paslaugų kokybės pagerėjimo, ir svarbiausia, prieinamumo pagerėjimo, eilių sumažinimo. Deja, taip neįvyko. Atvirkščiai, yra duoti pinigai, dideli pinigai, pasakant, kad vėlgi optimizuokitės ir viskas bus ateityje gerai, nes mes pavėžėsime, nuvešime, padėsime. Realiai klausimas yra vienas iš aktualiausių. Jeigu mes, mažėjant gyventojams šalyje, mažėjant gimstamumui, nesugebame pailginti kokybiško gyvenimo trukmės, o tai susiję su senėjimu, su sveikatos priežiūra, ateitis laukia labai nekokia.

Požiūris į šeimas. Ir šiandien su premjere diskutavome dėl tokių elementarių dalykų kaip nemokamas maitinimas, kuris buvo, man atrodo, ir jūsų programose. Deja, sustojo prie antrokų. Ir turime paradoksą, pirmokai, antrokai gauna maitinimą, trečiokai, ketvirtokai – ne, nors tai yra labai simbolinis dalykas, kurį pripažįsta jau ir ne tik užsienio mūsų partneriai ir kolegos. Tai yra viena iš priemonių, kuri mažina patyčias, socialinę atskirtį mokyklose, kai visi vaikai gali pavalgyti, nepriklausomai nuo socialinės padėties, ir nebado pirštais į kažką, į tą nemokamą eilę. Sveikas maistas irgi mūsų ateitis. Mes verkiame, kad neturime iš ko šauktinių paimti, nes sveikatos būklė prasta, bet kita ranka nieko nedarome ir vėl darome Vyriausybės neigiamas išvadas dėl vadinamojo neformaliojo krepšelio. Negalime padidinti, palikdami 20 eurų tą mokestį.

Taigi, galima tikrai kalbėti ir apie pasiekimus, bet norisi ir tokios savikritiškos būklės, ką mano kolegė Aušrinė minėjo ir apie mums piešiamus labai aukštus standartus. Matome, kad iš to irgi nelabai kas pavyko.

Žinodama šitos procedūros esmę ir žinodama tai, kad tikrai liko nedaug laiko iki eilinių Seimo rinkimų, mūsų frakcija tikrai nedarys nieko, netrukdys, kad šita Vyriausybė, matyt, pabaigtų savo kadenciją. Mes tikime ir turime viltį, kad ministrus, kurie net ir tiems trims mėnesiams turėtų būti pakeisti, premjerė su Prezidentu suderins. Frakcija elgsis taip, kaip privalo elgtis opozicinė frakcija. Mes susilaikysime balsuodami dėl Ministrės Pirmininkės kandidatūros.

O baigdamas tikrai noriu Ministrei Pirmininkei pasakyti, kad šitas pareigybes ir šituos žmones, kurie dirbo, dirba ir dirbs Ministrui Pirmininkui, tikrai gerbiu. Galima dėkoti už pasiryžimą ir pasiaukojimą dirbti patį sunkiausią, mano galva, valstybėje darbą. Tai nieko bendro neturi su politika, su simpatijomis, antipatijomis. Tikrai gerbkime tą pareigybę ir gerbkime žmones, kurie ryžtasi šitą atsakomybę prisiimti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui. Kviečiu R. Budbergytę į tribūną. Ruošiasi E. Gentvilas. Čia dėl vedimo tvarkos ar replika? Nes galima tik dėl vedimo tvarkos. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš dėl vedimo tvarkos. Pirmininke, jūs puikiai vedate…

PIRMININKAS. Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). …bet buvo paminėta mano pavardė. Aš tik labai trumpą padėką gerbiamam premjerui S. Skverneliui už tikrai gerus išsakytus gražius žodžius. Labai jums ačiū. O jūs puikiai vedate posėdį.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū, ačiū. Jeigu kas nori man padėkoti, kviečiame per šoninį mikrofoną. Prašau, gerbiama Rasa.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gal dar kas nori ateiti. Labai ačiū.

Gerbiami kolegos, aš nenorėčiau tuščiažodžiauti. Šiandien mes, visos frakcijos, susitikome su gerbiama dabartine kandidate į premjeres, kurią šiandien pateikė Respublikos Prezidentas. Girdėjome atsakymus. Daug buvo išsakyta ir labai viešai jau nuskambėjo kritikos žodžių iš opozicijos.

Jeigu premjerė I. Šimonytė būtų Vilniaus miesto Respublikos premjerė, socialdemokratai, žinokite, tikriausiai palaikytų jos kandidatūrą, bent jau nebalsuotų prieš, gal susilaikytų kaip opozicinė frakcija. Tačiau gerbiama I. Šimonytė yra teikiama kaip mūsų Lietuvos Respublikos kandidatė į Ministres Pirmininkes ir man tikrai, kaip sakoma, pakanka priežasčių, kurias jūs visi labai gerai suprantate, kaip supranta ir visi Lietuvos žmonės, kad šita Vyriausybė, šitas ministrų kabinetas, vadovaujamas Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, tikrai nepadarė, kad Lietuva gyventų taip, kaip gyvena šiandien Vilnius ir kiti didmiesčiai.

Pagrindinis dalykas yra, kaip sakoma, dviejų greičių Lietuva, o gal net ir trijų greičių Lietuva. Atrodo, buvo ilgai vedama tuo keliu dabartinės Vyriausybės. Lietuvos regionų žmonės, kurie yra žemesnio išsilavinimo, mažiau uždirbantys, atvirkščiai, gavo tik daugiau nelygių galimybių ir jokių tų lygių prieigų ar prie švietimo, ar prie sveikatos apsaugos paslaugų, ar prie Lietuvos pašto paslaugų, ar transporto susisiekimo maršrutų tarp miestų. Niekas nebuvo padaryta. Atvirkščiai, visi rezultatai tik pagilino tą skirtumą tarp Vilniaus ir likusios Lietuvos, todėl socialdemokratai šiandien sako: tikrai ne kandidatei į Ministrus Pirmininkus I. Šimonytei. Nors liko nedaug laiko, bet šiandien, neišgirdę iš jos atsakymų per frakcijos susitikimą su ja, mes tikrai apgailestaujame, kad net ir pažadų nebuvo duota, kad per likusį laikotarpį būtų padaryti darbai, kurie galėtų ištaisyti jau padarytas klaidas ir žmonės pajustų iš tiesų, kad Lietuvoje yra įmanoma geriau gyventi. Todėl – ne I. Šimonytei.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu E. Gentvilą. Ruošiasi K. Adomaitis.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, esu užsirašęs čia ir kaip frakcijos atstovas pasakyti frakcijos nuomonę, ir diskutuoti, bet atliksiu viską vienu metu, skeldamas šį pasisakymą į dvi dalis.

Pirmiausia kaip frakcijos vadovas frakcijos poziciją noriu pasakyti. Man keistai atrodė A. Vyšniauskas, kuris kalbėdamas visą laiką žiūrėjo į opoziciją, lyg pavyktų įtikinti opoziciją žiūrint į juos. Kiekvienas dirbame savo darbą, opozicija dirba savo darbą, jis man visiškai suprantamas. Vieni griežčiau, kiti švelniau mes turime dirbti savo darbus, vykdyti savo įsipareigojimus, kuriuos prisiėmėme 2020 metais. Ir aš, kaip valdančiosios frakcijos, pasirašiusios koalicinę sutartį, atstovas, vadovas, sakau: mes pritarsime premjerės I. Šimonytės kandidatūrai. Šituo pasakymu aš baigiu pirmąją pasisakymo dalį, o kad paskui nebereiktų eiti į tribūną, kalbėsiu likusias minutes apie tai, kaip vertinu ne Vyriausybės darbą apskritai, bet premjerės I. Šimonytės darbą.

Visi mes prisimename I. Šimonytę, dar 2009 metais atėjusią į A. Kubiliaus Vyriausybę ir akivaizdžiai pasireiškusią kaip finansų ekspertė, biudžetavimo ekspertė, ir tikrai palikusią gilų įspūdį daug kam, kas domėjosi politine veikla. Šita kadencija pasižymėjo tuo, kad gerbiamai Ingridai teko žymiai didesnio mastelio atsakomybė, tai yra prisiimti atsakomybę už visą Vyriausybę. Čia aš pasakysiu tai, ką bandė pasakyti ir S. Skvernelis: pagarba visiems, kurie atiduoda savo pastangas, intelektinį potencialą, laiką, laisvalaikį, ir pagarba šiuo atveju I. Šimonytei, paaukojusiai valstybės reikalams labai daug visų savo asmeninių gėrybių, kurias galėjo pasiimti, neatiduodama savęs valstybei. Tai ačiū ir S. Skverneliui, kuris užvedė šią kalbą, už praėjusių ketverių metų kadenciją, ačiū Ingridai už šitą laikotarpį, kurį, tikiuosi, pavyks pratęsti iki šios Seimo kadencijos ir Vyriausybės įgaliojimų pabaigos. Tai visų pirma ir norėčiau pabrėžti – ne kiekvienam lemta atlaikyti tuos sunkumus, tą atsakomybės naštą, kuriuos tenka atlaikyti premjerui, šiuo atveju premje-

rei I. Šimonytei. Net ir opozicija pripažįsta, kad tikrai nepavydėtinai daug iššūkių teko šitai Vyriausybei, su kuriais pirmiausia teko tvarkytis premjerei Ingridai. Tai ir pandemijos pikai, ir migrantų krizė, nematyta hibridinė migrantų ataka, kas vėliau tapo Europos Sąjungos migracijos pakto sudėtine dalimi, tai yra Europa pasimokė, kas vyksta su nelegalia migracija Lietuvoje, Latvijoje ir Lenkijoje, kaip žinome, ten vyko tie patys dalykai, ir pradėjo peržiūrėti savo migracijos politiką.

Energijos kainų, infliacijos krizė – vėlgi iššūkis šitai Vyriausybei, be jokios abejonės, ir karas Ukrainoje, perėjęs į aktyviąją, masyviąją karo fazę 2022 metų vasario mėnesį. Tai nepavydėtina aplinkybių visuma, kai teko dirbti, vėlgi kalbu ne apie visą Vyriausybę, o apie premjerę I. Šimonytę. Klaidos? Turbūt kas nors vardins tik klaidas, o aš visada sakau: nėra tų, kurie neklysta, neklydo, ir nebuvo taip, kad neklystų šita Vyriausybė, nebuvo taip, kad neklystų Ingrida. Manyčiau, nesuvaldyta sankcijų dėl baltarusiškų trąšų krizė. 2021 m. gruodžio 8 d. turėjo prasidėti rytu, kai nebevažiuoja „Belaruskalij“ vagonai, – jie važiavo. Tai reikia pripažinti kaip šitos Vyriausybės nesuvaldytą krizę, kuri, laimei, neturėjo kokių nors katastrofinių pasekmių, geopolitinių pasekmių Lietuvai. Manau, kad nesusipratimas ir kaip klaidą reikėtų pripažinti (jau pačios Ingridos klaidą) pirmalaikių Seimo rinkimų arba šito Seimo paleidimo velniop, kaip aš sakau, iniciatyvą. Nevykusi iniciatyva ne dėl to, kad negalima kalbėti apie tai, – nedraudžiama kalbėti apie nieką, bet jeigu mes siekiame tikslo, siekiame jo kitaip. Primenu, šiandien liepos 16-oji. Ingridos dar viena klaida – pernai liepos 14 dieną ji planavo atsistatydinti, jeigu nebus paleistas šitas Seimas. Gerai, kad persigalvojo, gerai, kad neatsistatydino, gerai, kad prisiėmė atsakomybę, dirba toliau ir, tikiu, dirbs dar iki šitos kadencijos pabaigos.

Tampant Ministre Pirmininke, aš premjerės klausiau (tada dar ne premjerės) dėl nuolat jai prikaišiojamos komunikacijos kaip jos silpnybės. Premjerė, nelabai pamenu, ką atsakė, bet kaip visada atsakė savo stiliumi, kad komunikacija bet kada gali būti bet kam prikišama kaip klaida. O aš pasakyčiau taip: man premjerės komunikacija patiko. Ministrė Pirmininkė ne turi veltis į detales, o turi kalbėti iš esmės. Tada, kai Šeimų maršas reikalavo šitos Vyriausybės atsistatydinti, premjerė, nors tai buvo tik kadencijos pradžia, pasakė: palaukite ketverius metus, ateis rinkimai, išsirinksite kitus. Galima piktintis tuo, bet, atleiskite, ar su chamais reikia kitaip šnekėti? Ar prisimename, ką tie chamai kalbėjo apie tai, kad mes jūsų nerinkome, lauk, šitas Seimas nelegalus ir taip toliau? Trampiški argumentai Baltųjų rūmų šturmo metu. Tai aš esu už tą kietą, atvirą, sąžiningą, nebūtinai mandagią komunikaciją. Tuo požiūriu Ingrida man patiko.

Ir dar vieną dalyką noriu pasakyti. Mes kartais kalbame apie komunikacijos stoką pačios koalicijos viduje – taip, yra, esama tokių problemų, bet dabar pasakysiu: Ingrida ir ilgametė frakcijos seniūnė Radvilė buvo tos dvi konservatorės, kurios tikrai mums padėjo susikalbėti koalicijos viduje, tai be jų ir be asmeniškai Ingridos indėlio tikrai būtų buvę sunkiau. Taigi jeigu kaltiname bloga komunikacija, aš pateisinu tokią komunikaciją, kokios ėmėsi premjerė per trejus su puse darbo metų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu K. Adomaitį. Ruošiasi J. Pinskus. (*Balsai salėje*) Vėl man padėkoti? Prašau per šoninį mikrofoną.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Eugenijau, negalima vadinti Lietuvos žmonių chamais. Gali patikti nuomonė, gali nepatikti, bet laikykitės etikos normų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašau.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, gerbiama premjere, iš tiesų galiu drąsiai sakyti ir, manau, frakcijos vardu tą galiu sakyti, kad remiame jūsų kandidatūrą, palaikysime visi, kaip ir palaikėme per šiuos bendro darbo metus. Manau, kad jeigu reikėtų rinktis iš Konservatorių frakcijos žmogų, artimiausią pagal pažiūras, tai jūs turbūt ir būtumėte. Tačiau kalbėsiu trumpai. Norėjau balsuojant už jūsų kandidatūrą pateikti tam tikrus prašymus. Visų pirma tai kviečiu atblokuoti tam tikrus įstatymus, kurie yra užstrigę Vyriausybėje, kurie yra svarbūs verslui ir kurie padėtų sumažinti biurokratiją. Kalbu, pavyzdžiui, apie keliones į darbą ir iš darbo, kai verslas šiuo metu yra verčiamas ir persekiojamas susimokėti kelis euro centus nuo kiekvieno automobilio. Įstatymo projektas yra pateiktas, jisai yra užstrigęs Finansų ministerijoje. Reikėtų tam tikros lyderystės, kad vis dėlto koalicijos partnerių projektai irgi galėtų judėti pirmyn ir iš to būtų rezultatas.

Akcizus mes palaikėme, manau, iš to bus gynybai tikrai daug naudos. Toksai atskirų biurokratinių smulkmenų kėlimas verslui nėra reikalingas.

Kitas dalykas, tikrai vis dėlto palinkėjimas Konservatorių frakcijai dirbti vieningai. Negali taip būti, kad jūs nepalaikote, beveik visa Konservatorių frakcija nepalaiko, nepalaiko koalicijos partneriai, bet keli frakcijos nariai, susivieniję su opozicija, prastumia, pavyzdžiui, medikams ir medicinos įstaigoms baudžiamąjį įstatymą, pagal kurį už menkus pažeidimus gali atimti licencijas iš tų įstaigų ir su visomis pasekmėmis, kylančiomis medikams, ir panašiai. Vis dėlto tokių projektų, tikiuosi, per likusius 3 mėnesius nebus.

Ir paskutinis palinkėjimas. Jeigu vis dėlto reikės keisti ministrus, nors tikrai nemanau, kad to reikia, tai yra, manau, šiuo atveju beprasmiška, ir šiaip linkėčiau visai Vyriausybei pabaigti savo darbą, kviečiu nepadaryti taip, kaip su krašto apsaugos ministru, kai politikas, kuris važinėja po migrantų stovyklas ir iš to daro politinį šou, staiga tampa atsakingas už krašto gynybą. Tikiuosi, kad visi ministrai gerbs žmogaus teises, jeigu atsiras naujų ministrų poreikis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar kviečiu J. Pinskų. E. Gentvilas, prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš noriu pasakyti R. Šarknickui. Tie žmonės, kurie stato kartuves aikštėse, grasina pakarti Seimo narius, po to surengia riaušes, šiuo metu yra 90 įtariamųjų, tie žmonės, kurie sako, kad jūs, visi Seimo nariai, esate išrinkti neteisėtai, ir siuntinėja tokius laiškus, jie mano leksikone yra chamai.

PIRMININKAS. Gerbiamas Jonai, prašom.

J. PINSKUS (*LRPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš savo pranešimą pavadinau „Lietuvos Vyriausybė ir stringanti šalies ekonomika“. Prieš pradėdama dirbti premjerės I. Šimonytės Vyriausybė įsipareigojo pasiekti esminį ekonominį proveržį, skatinti augantį darbo našumą ir didėjančias tiesiogines užsienio investicijas, plėsti skaitmenizaciją, įgyvendinti valstybinę atvirų duomenų politiką, sukurti draugišką aplinką, palankią naujoms darbo vietoms steigti ir verslui plėtoti. Labai daug buvo kalbėta apie atskirties mažinimą, atvirumą, skaidrumą ir aukštus moralės standartus. Tačiau iš viso to nieko taip ir nebuvo padaryta.

Lietuvos regionų partija nuolat kartoja, jog atskirtis šalyje tarp skirtingų regionų ir jų gyventojų yra didžiulė ir nuolat auga, nes regioninei politikai skiriama per mažai dėmesio ir neįsiklausoma nei į gyventojų, nei į specialistų nuomonę. Augančias atskirties problemas savo kalbose yra pabrėžęs ir Lietuvos Prezidentas G. Nausėda. Tą konstatavo ir Valstybės kontrolė.

Mūsų nuomone, dabartinę sudėtingą situaciją lėmė ne kas kita, bet šios Vyriausybės nekompetencija. Užsienio reikalų ministerija sugadino šalies santykius ne tik su kaimyninėmis valstybėmis, bet ir su Kinija, taip pridarydama Lietuvai milijardinių nuostolių. Todėl žmonės toliau atleidžiami, o nuostoliai, neišnaudojant visų Klaipėdos uosto ir „Lietuvos geležinkelių“ pajėgumų, auga. Pastarosios įmonės nuostolius, tikėtina, būtų galima sumažinti, tačiau valdantieji neleido atlikti nei jos, nei Registrų centro, nei „Igničio“ audito.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos žadėtų Taivano investicijų taip pat nebuvo sulaukta. Maža to, praėjusiais metais Lietuva neįsisavino 472 mln. eurų europinės paramos. Susisiekimo ministerijai buvo pateiktos veikiančios… lenkų pavyzdžiu paremtas pasiūlymas, kaip tvarkyti baigiančius subyrėti Lietuvos kelius, tiltus ir viadukus. Kelių atgaivinimas ne tik sukurtų naujų darbo vietų, bet ir pritrauktų žmonių į merdintį Lietuvos kaimą.

Deja, liko neišgirsta, o ministerija tęsia regionų gyventojams ypač svarbaus Lietuvos pašto naikinimą. Regionų gyventojai paliekami ne tik be spaudos, bet ir be švietimo įstaigų, vadinant tai optimizacija, nors privačioms ir valstybinėms mokykloms taikomi dvejopi standartai. Kita vertus, premjerės požiūrį į švietimą puikiai atspindi ir jos skuba teikiant jau trečią švietimo, mokslo ir sporto ministrą.

Regionuose nelieka medicinos priežiūros įstaigų, iškeliant jas į didžiuosius miestus. Tas lemia, jog netrukus dalis moterų turės gimdyti pakeliui į gimdymo namus, o žmonės mirs, laiku nesulaukę pagalbos.

Vyriausybė net nebandė spręsti su pareigūnų trūkumu ir jiems tenkančiu krūviu susijusių problemų, todėl šalyje ir ypač regionuose tragiškai jų trūksta.

Regionams numatytos lėšos vėluoja trejus metus. Aprašai parengti tik dabar, tačiau taip, kad didžioji dalis savivaldybių net ir norėdamos negalės atitikti kriterijų ir pasinaudoti šia parama.

Keisti dalykai, neaiškūs sandoriai vyksta energetikos sektoriuje, tačiau tai premjerei nekliūna ir atsakomybėn už tai niekas netraukiamas. Nepaisant visų pažadų, I. Šimonytės Vyriausybė taip ir neišmoko girdėti kitaminčių. Todėl visi jos projektai faktiškai stumiami buldozeriu, o beveik visos ekonomikos gerinimo arba atskirties mažinimo iniciatyvos atmetamos. Problemas valdantieji mėgino spręsti paprasčiausiu būdu: didindami mokesčius ir skolindamiesi, taip stumdami šalį į dar didesnę prarają.

Akivaizdu, kad buvo padaryta daug klaidų, o visų minėtų veiksmų visumą lėmė, kad Lietuvos regionų partijos frakcija priėmė sprendimą susilaikyti balsuojant dėl I. Šimonytės skyrimo premjeru klausimo.

PIRMININKAS. Kviečiu A. Gedvilą.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, turbūt sutiksite, kad vadovaujant premjerei Lietuvos situacija jau tampa hamletiška – būti ar nebūti? Nors ir visi su jumis suprantame, kad tai, kas šiandien vyksta šioje salėje yra labai simbolinis gestas dėl įvykusio premjerės mandagumo atsistatydinimo, tačiau pabandykime atsakyti sau į klausimą: ar dabartinėje situacijoje ir po beveik trejų su puse metų užsitęsusio I. Šimonytės režimo būtent tai yra tas žmogus, kurio šiandien reikia ar trūksta mūsų visuomenei ir valstybei? Prisiminkime kelis iškalbingus faktus, kurie jau tapo šios atsistatydinusios Vyriausybės vizitine kortele ir, be abejo, įeis į naujosios Lietuvos istoriją kaip blogos, toksiškos politikos pavyzdys.

Pirma – žmogaus teisių suvaržymai. Buki, neapgalvoti, žalingi veiksmai pandemijos metu, kurių pasekmes turime srėbti iki šiol, kuriuos jau nagrinėjo ir vis dar tebenagrinėja teisėsaugos institucijos.

Antra – nepaaiškinamai žalinga, akivaizdžiai Lietuvos verslui ir visai visuomenei kenkianti užsienio politika, atnešusi tiek finansinių, tiek reputacinių nuostolių mūsų valstybei.

Trečia – sužlugdyta ir toliau smaugiama sveikatos apsaugos sistema, negalinti tinkamai atlikti savo funkcijų. Eilės pas gydytojus, medikų trūkumas ir aibė kitų grėsmių žmonių sveikatai keliančių faktorių.

Ketvirta – į gryną pajuokos objektą virtusi švietimo sistema, žlugdanti jaunų žmonių pasitikėjimą mūsų valstybe jų svarbiausiu gyvenimo etapu.

Penkta – socialinė sritis, ypatingai vaikų teisių apsaugos srityje, vaikų apsaugą padariusi vaikų psichikos žalojimo ir tėvų smerkimo sistema.

Šešta – tiesiog tragiška padėtis energetikoje, po elektros rinkos liberalizavimo pavertusi šią sritį primityviu pasipinigavimo šaltiniu.

Septinta – vidaus reikalų sritis, išgarsinusi visą Lietuvą tuo, kad tapome šalimi, pažeidžiančia žmogaus teises.

Aštunta – bankų sektoriaus veikla, apskritai sunkiai suvokiama ir apibūdinama, toliau engianti mūsų gyventojus.

Devinta – aplinkosauga: miškų susitarimo nėra, Automobilių taršos patikrinimo įstatymas taip pat sukėlė didžiulį ažiotažą mūsų visuomenėje.

Dešimta – moralinės atsakomybės aspektas, kai kalbama apie konkrečias asmenybes, kurios net ir po visų paviešintų faktų toliau turėjo ir turi tiek premjerės užtarimą, tiek sėkmingai dirba šiame Lietuvos Respublikos Seime.

Ir dar, kokį rezultatą mes turime šiandien po tokio chaotiško ir viską griaunančio I. Šimonytės Vyriausybės pasirodymo. Nenuostabu, kad daug kur Lietuva tapo rekordininkė. Rekordiniai infliacijos šuoliai visos kadencijos metu, rekordinis nepasitikėjimas Vyriausybe ir Ministre Pirmininke, rekordinis visuomenės susiskaldymas ir susipriešinimas bei rekordiškai prastas, palyginti su ankstesniu, I. Šimonytės pasirodymas praėjusiuose Prezidento rinkimuose.

Gerbiamieji, šiuo sudėtingu Lietuvai ir visai Europai metu, kai gyvename ekonomiškai ir geopolitiškai neapibrėžtos bei staigiai besikeičiančios tikrovės sąlygomis, mūsų valstybei kaip niekada reikalingi žmonės, sugebantys telkti, kurti ir tartis, turintys ne tik stuburą, kuris kartais būna labai lankstus saviškių atžvilgiu, bet ir proto, o svarbiausia – širdį; širdį, sugebančią mylėti, mylėti kitus žmones, nepriklausomai nuo jų politinių pažiūrų ir įsitikinimų, mylėti savo darbą, mylėti savo žemę.

Taip, gerbiamieji, suprantu, kad tai, kas šiandieną čia vyksta, yra tik formalumas, nes kalbame vos apie kelis likusius šios kadencijos mėnesius, tačiau pagalvokime, pridėję ranką prie širdies, ar dabartinėje situacijoje mes galime turėti tokią prabangą atiduoti valstybės vairą į netinkamo žmogaus rankas. Juk net Prezidentas G. Nausėda pasiuntė mums visiems signalą, kad šią kandidatūrą teikia tarsi avansu, išsukiotomis rankomis, neturėdamas kito pasirinkimo.

Tad šioje situacijoje, manau, yra akivaizdu, kad žmonės, turėdami sąžinės, proto ir išminties, supranta, jog pritarti I. Šimonytės kandidatūrai būtų per didelė prabanga ir mes to sau leisti dabartiniame etape niekaip negalime. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Suteiksime galimybę visiems užsirašiusiems išsakyti savo nuomonę ir paskui judėsime toliau. Tai į tribūną kviečiu M. Lingę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Tai, gerbiamieji kolegos, matyt, jeigu žinotume konstitucines procedūras, tiksliau galėtume apibendrinti tai, ką daro Prezidentas, ir savo pasirinkimus.

Būtent nuo Prezidento galbūt ir norėtųsi pradėti ir šiek tiek referuoti pasisakyme dar į tuos laikus, kai Prezidentas Seime užtrukdavo ilgiau ir būdavo kur kas kalbesnis. G. Nausėda, teikdamas I. Šimonytės kandidatūrą 2020 metų rudenį, be pandemijos suvaldymo, išskyrė kelias prioritetines sritis. Ilgalaikis šalies klestėjimas turi remtis į stiprų pagrindą, cituoju: „Nuosekliai augantį gynybos finansavimą, aktyvią užsienio politiką, energetinės nepriklausomybės stiprinimą, pagarbą teisės viršenybės principui.“ Ir būtent visos šios sritys tapo I. Šimonytės ir šios valdančiosios koalicijos sinonimu, tai, kuo pakelta galva gali pagrįstai didžiuotis, pirmiausia, premjerė ir visa šios daugumos komanda.

Gynybos finansavimas dvigubėjo, o Gynybos fondas sukūrė pagrindą, kad ir toliau sparčiau augtų. Dėl užsienio politikos drąsos, vertybių ir aktyvumo Lietuva gauna tarptautinės bendruomenės pagarbą ir pagyras. „The Huffington Post“ (cituoju) ne taip seniai apibūdino Lietuvą: „Maža Lietuva prisideda keičiant Vakarų demokratijų politiką santykiuose su Kinija.“

O tai, kad politiką reikia keisti, abejojančių vis mažiau. Ateina supratimas, kad Kinijos diktatūra kelia didesnį pavojų nei žlunganti Rusija. Buvo minėta šitoje tribūnoje apie sužlugusią prekybą ir prarastus nuostolius dėl užsienio politikos. Prekyba su Rytų Azijos šalimis padidėjo 48 % šioje kadencijoje, kai prie praėjusios Vyriausybės augimas tesiekė vos 5 %.

Iš šios tribūnos skambėjo Lietuvos politikei pagyros iš U. fon der Lejen. Lietuvos parama Ukrainai rodo pavyzdį Europai ir yra įkvėpimas visiems europiečiams.

Energetikoje – istorinis proveržis, gaminant elektrą iš atsinaujinančių šaltinių, ir visiškas Rusijos išteklių atsisakymas taps tais istoriniais pasiekimais, kuriais galės pagrįstai didžiuotis ši Vyriausybė.

18 vieta pagal pasaulinį Teisės viršenybės indeksą, lenkiant nemažai gilias vakarietiškas demokratines vertybes puoselėjančių šalių, rodo ir pagarbą šiam principui, ir buvimą teisingame kelyje. Tarp kitų Prezidento lūkesčių buvo lūkestis didinti savivaldos finansinį savarankiškumą. Turbūt sutiksime, kad 76 % išaugę savivaldybių biudžetai nenuginčijamai rodo, kad šiai sričiai skirtas ypatingas dėmenys. Čia noriu klausti, žiūrėdamas į kairiosios pusės pasisakiusiuosius, referuodamas: ar 76 % išaugę savivaldybių biudžetai yra tai, kas kūrė ten jūsų skaičiuojamas keturias ar penkias, ar septynias Lietuvas? Kai šalies BVP augo 44 % per šią kadenciją, tai sudarė galimybę sparčiau mažinti tuos skirtumus prasmingai investuojant, atpalaiduojant skolinimosi galimybes, ir visa tai prisidėjo prie tos tolygesnės Lietuvos vystymo.

Prezidentas kalbėjo apie būtinybę naikinti neteisingas mokestines lengvatas. Dar vos prieš keletą savaičių jau pavyko keletą panaikinti, tikimės, kad dar yra galimybių tęsti šį darbą ir rasti sutarimą. Prezidentas kalbėjo apie būtinybę pasiekti nacionalinį susitarimą dėl švietimo – ne tik pasiektas, bet ir didelių pastangų pareikalavo įgyvendinantys sprendimai, papildomai kreipę apie 0,5 mlrd. vienų metų atlyginimams didinti. Ši procedūra, kai turime šiame etape, likus 4 mėnesiams iki kadencijos pabaigos, pertvirtinti Ministrę Pirmininkę ir Vyriausybę, politiniame kalendoriuje suteikia labiau galimybę ne tiek agituoti, bet labiau įsivertinti ir apibendrinti, kas ir dėl ko pavyko. O pavyko išbandymai: krizių suvaldymo, pandemijos, nuo nelegalios migracijos ir Ukrainos padarinių. Pavyko išbandymas finansine drausme – nepaisant krizių ir iššūkių, skolos lygis sumažėjęs beveik 7 %, labiau nepraskolinta šalis, vadinasi, mažiau mokėsime už pabrangu-

sias skolinimosi lėšas. Pavyko išbandymas populizmu – valstybės biudžetas nebuvo naudojamas kaip rinkimų įrankis, o ne vien populistinė iniciatyva, smūgiuota iš opozicinės darbotvarkės, kurios bendrasis vardiklis – išlaidų didinimas mažinant pajamas, atlaikyta neišmušant šimtamilijoninių skylių biudžete.

Ir visai pabaigoje, turbūt kaip ir pradėjau Prezidento citata, taip norisi ja ir užbaigti iš tų laikų, kai jis dar buvo kalbesnis. „Kalbant apie I. Šimonytę, tai yra šviesus, išmintingas, kryptingas ir tikrai labai racionalus žmogus, kuris, be kita ko, vaidins Lietuvos politikoje labai svarbų vaidmenį artimiausiais dešimtmečiais“, – taip kalbėjo išrinktasis Prezidentas G. Nausėda. Tad leiskime šioms Prezidento prognozėms pildytis ne tik dėl 4 mėnesių, kai prieš akis laukiantys dešimtmečiai.

PIRMININKAS. Kviečiu K. Mažeiką.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vis dėlto norėtųsi, kad dešinioji pusė, žiūrėdama į kairiąją ir bandydama pamokslauti, pasižiūrėtų ir į savo, dešiniąją, pusę, į tą veidrodį turbūt tų darbų, kuriuos jie padarė. Ir norėtųsi keletą faktų pasakyti, ypač dabartiniam frakcijos seniūnui, kuris čia taip saldžiai kalbėjo apie visa, kas padaryta labai gerai, ir nuo to saldumo net šiek tiek pykina, kaip kartais būna. Vis dėlto paminėsiu tik tą, kuris daugiausia užėmė pareigų, nes dabar tai yra frakcijos seniūnas, – pirmus dvejus metus buvo Kaimo reikalų komiteto narys, arba, kitaip tariant, formalus žemės ūkio ministro viršininkas, ir darė tai, kas buvo žemės ūkyje vadinama įvairiais epitetais. Nors Vyriausybės programoje apie žemės ūkį buvo parašyta tikrai labai neblogų dalykų, kaip reformuoti, kaip padaryti gyvybingą kaimą, kaip pagerinti ir paslaugas priartinti, ir visa kita padaryti, kad ten žmonės gyventų jaukiau, geriau, gražiau, smagiau ir gausiau, bet vertinant Vyriausybės programą ir tai, kas įvyko per paskutinius trejus su puse metų, nenuostabu, kad frakcijos seniūno dabar net nėra salėje, nes jam turbūt gėda klausyti apie tai, kas yra parašyta Vyriausybės programoje ir kas įvykę realiai kaime, ypač kalbu apie žemės ūkį, apie ūkininkus, nes jie šiuos trejus su puse metų buvo palikti ne tik likimo valiai, bet buvo bandoma ir *užpelkinti*, ir *užmeldinti*, ir *užnendrinti*. Norėtųsi tikėti, kad dėl tų dviejų aplinkos ministrų įtakos žemės ūkis dar likusį pusmetį išlaikys galvą virš vandens ir kažkaip išplauks, pabaigs tų ketverių metų plaukimą per tas pelkes ir visus tuos iššūkius, kurie yra.

Vis dėlto turbūt jau Vyriausybės pirmasis sprendimas, kalbant apie žemės ūkį ir RRF'o lėšas, kurios turėjo būti numatytos, kurias XVII Vyriausybė planavo, kalbant apie prisitaikymą prie klimato kaitos, prie žaliojo kurso iššūkių, kur lyg buvo logiška, kad adekvatūs pinigai turi būti iššūkiams ir priemonėms, toms, kurios tikrai reikalauja pokyčių šioje srityje… Tai, kad iš RRF'o žemės ūkiui buvo skirta nulis eurų, tai yra nubrauktos visos priemonės, kurios buvo sutartos su žemdirbiais, turbūt buvo signalas, kad vis dėlto nėra geras sprendimas. Šiandien turbūt rezultatas yra akivaizdus: jau dvejus metus žemdirbiai, ypač auginantys pieninius gyvulius, išgyvena krizę, ta pieno krizė verčia ūkius trauktis. Galime džiaugtis, kad vienas ar kitas didžiulis ūkis kuriamas ir statomas, bet, vertinant aplinkosaugine prasme, žaliojo kurso prasme, mažieji ūkiai ir yra žaliojo kurso turbūt pavyzdys, kad tik jie gali išlaikyti tas natūralias pievas, dėl kurių čia mes tiek ilgai kovojome, kad jie gali išlaikyti natūralią gamtą, buveines ir tas rūšis, kurios tenai gyvena. Tai vis dėlto pasirinkta pozicija ir priemonės atvedė prie tos situacijos, kai Vyriausybės programoje parašyti iššūkiai, tokie kaip žemės ūkis – vienas iš prioritetų, kad skatintų jaunimą ūkininkauti ar užsiimti kitais verslais kaime, tos priemonės iš viso buvo išbrauktos iš remtinų ir netgi nėra galimybės kurti kitus verslus be savo tiesioginės iniciatyvos. Taip pat turbūt tas paskutinis programos punktas, kad didintų junglumą tarp miestų, mažindami kaimo ir mažų bei vidutinių miestų atokumą. Galime tiktai konstatuoti, kad tas atokumas tik padidėjo.

Visgi turbūt nė vieno pliuso šitoje vertinimo skalėje negalime dėti. Norėtųsi palinkėti, kad vis dėlto po patvirtinimo, kai bus komplektuojamas Kabinetas, būtų įvertinta kompetencija ir reabilituotas profesionalumas. To ir linkiu premjerei bei Prezidentui – susitarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu V. Targamadzę.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Čia prieš mane kalbėjo, tai į kairę, tai į dešinę žiūrėjo. Žinau, kad jeigu mes taip žiūrėsime, tai tikriausiai rezultatas bus labai aiškus: viena akis grybauja, kita riešutauja. Aš norėčiau tiesiog pasakyti, kad iš tiesų buvo tokių sprendimų, kuriems asmeniškai

aš nepritariau, frakcija, opozicija nepritarė, gal nelabai norėjo pritarti ir iš valdančiųjų, bet visgi reikia pripažinti, kad tikrai premjerei Ingridai našta buvo didelė. Ji prisiėmė šitą naštą ir padarė ir gerų darbų, ir, aišku, buvo ir nesėkmės istorijų. Toksai yra gyvenimas ir visa tai gal galima dar ištaisyti, nes nėra taip paprasta dirbti Vyriausybėje. Na, ir turbūt ne visi ministrai buvo kompetentingi, kad galėtų tą naštą pakelti.

Aš norėčiau koncentruotis į tai, ką dar galima padaryti. Visų pirma, premjerė jau pažadėjo, kad pažiūrės dėl biurokratijos. Iš tikrųjų tai galima sutvarkyti, ypač dėl Finansų ministerijos tų teikiamų formų. Reikėtų prisiminti visą laiką linksniuojamą politinių partijų susitarimą dėl švietimo. Ten yra toks 18 punktas, kur sakoma, kad reikia didinti savivaldybių savarankiškumą. Deja, labai daug direktyvų, kurios kaip tik stabdo tą savivaldybių savarankiškumą. Pavyzdžiui, tas 21 vaikas 11 klasėje ir panašiai. Aš manau, nereikia būti užsispyrusiems. Mes su premjere ir lipdamos laiptais kalbėjome, kad situacijos yra labai skirtingos ir reikėtų jas įvertinti. O kas geriausiai gali įvertinti, jeigu ne pati savivaldybė? Tai duokime savivaldybėms irgi spręsti, nes nelogiška, jei paskui vaikų yra didesnis skaičius ir PUPP'a yra atšaukta, o vis tiek neleidžiama turėti 11 klasės – reikia būtinai steigti skyrių.

Be to, reikia įvertinti ir tai, kad nesutvarkyta infrastruktūra. Kas iš to, kad tu padidinsi konsultacijų skaičių po testų 4, 8 klasėse ir po 10-tos klasės, o vadinamieji geltonieji autobusiukai tai nelaukia. Aš mačiau ne vieną apsiverkusį vaiką ir dejuojantį mokytoją, kad negali teikti tų paslaugų, be to, dar yra ir švietimo pagalbos specialistai, ne kiekvieną vaiką gali tėvai atvežti ir parvežti. Šitą dalyką irgi reikia įvertinti. Kitaip tariant, reikia vykdyti ne antiregioninę politiką, ne uždarinėti mokyklas, o žiūrėti, kaip tas mokyklas galima sustiprinti. Netgi toms mokykloms, kurios pagal L. Stol ir D. Finką yra plaukiojančios, arba plūduriuojančios, mokyklos, irgi galima numesti pagalbos ratą.

Toliau. Reikėtų daugiau lankstumo. Aišku, naujų mokyklos modelių nebus ir vėl bus įsikibta į tą ekonominį, finansinį skaičiavimą, bet galima pasižiūrėti dėl aprūpinimo mokymo priemonėmis, nes mokymo priemonės tikrai labai svarbu. Dabar net nebaigtas nelyginių klasių aprūpinimas, o jau prasideda lyginės klasės. Bet svarbiausia, ką ir Švietimo ir mokslo komitete mes prašėme padaryti, ir yra protokolinis nutarimas, kad turi būti skaitmenos. Metai iš metų bandoma taisyti tai programas, tai vadovėlius, tai vėl kažkokias mokymo priemones, o iš tikrųjų būtų skaitmena ir mums gerokai mažiau kainuotų.

Dėl įtraukiojo ugdymo. Dar nėra tinkamai pasirengta šitam pokyčiui ir trūksta specialistų. Bet aš noriu paprašyti: jeigu aukštosiose mokyklose liks lėšų, kažkur nesuformuos grupių, kad daugiau būtų skirta švietimo pagalbos specialistams, kad jie galėtų persikvalifikuoti, nes, kiek aš žinau, yra nemažai žmonių, kurie norėtų arba įgyti šią profesiją, arba persikvalifikuoti ir tapti švietimo pagalbos specialistais. Nereikia pamiršti mokytojų padėjėjų, nes jų atlyginimas yra mažas. Mes kalbėjome ir aš ne kartą esu pabrėžusi ISCED'ą, penktą ISCED'ą, kelti atlyginimą, jiems nemokamai suteikti galimybę pasirengti, kad jie pedagoginį psichologinį pasirengimą turėtų. Dabar kartais būna labai geri ketinimai, bet negali šito darbo atlikti, nes ketinimai ketinimais, bet kai su realybe susiduri, yra ne taip paprasta.

Dėl neformaliojo švietimo. Iš tikrųjų reikia suprasti, kad dabar tas neformalusis švietimas faktiškai yra daugiau prieinamas tik tiems, kurie turi pinigų.

PIRMININKAS. Laikas.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Bet 20 eurų tai yra labai mažai, todėl reikėtų pagalvoti apie krepšelio didinimą neformaliajam švietimui. Apskritai reikėtų pergalvoti ir aukštųjų mokyklų, aš turiu omenyje – universitetų ir kolegijų, ir taip pat mokslo institutų vertinimus, nes užgriūna tais pačiais metais ir institucinis vertinimas, ir kiti. Aš tik norėjau palinkėti, kad per tuos kelis mėnesius dar tikrai susitelktų ir būtų geri darbai padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinysis kalbės A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Konstitucija mus įpareigoja atlikti šį procesą likus mažiau nei 5 mėnesiams iki galiojimo pabaigos. Tačiau nė viena Vyriausybė negali pasigirti, nors nežinau, ar reikėtų girtis tuo, kad teko itin daug iššūkių. Nedramatizuosiu situacijos, tačiau kaip 40 mėnesių dirbęs Vyriausybėje galiu pasakyti, kad pagal savo atsakomybės ribas ji padarė

reikalingus darbus. Sąlygos nebūtinai buvo idealios. Čia jau minėta ir hibridinė migrantų ataka, ir Rusijos sukelto karo pasekmės, to pasekmė ir europinis kainų šuolis, ir dar reikėjo padaryti proveržį įgyvendinant pradėtus, bet nebaigtus krašto apsaugai būtinus projektus, pradėti naujus projektus, pradedant gynybos biudžeto didinimu ir baigiant Gynybos fondo įsteigimu, jau nekalbant apie agresoriaus ir jo talkininkų sankcionavimą. Rankų sankcijų apeidinėtojams išties nespaudėme ir nespaudžiame.

Beje, daugeliui Vyriausybės priemonių pritarė opozicija. Suprantu, kad galbūt užmiršote prieš rinkimus, bet taip buvo, ir rimta opozicija, manau, pajėgi tai suprasti. *Užsiciklinimas* savyje ir savo rinkiminiuose krepšeliuose niekam neduos jokios pridėtinės vertės. Vyriausybė vis tiek baigs savo kadenciją padariusi tai, ką reikėjo padaryti, nepaisant čia buvusių pašaipų ar ironiškumo varžytinių, ar manipuliavimo kai kuriais faktais, bet tokia jau demokratinio parlamento prigimtis, priimkime tai kaip neišvengiamumą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip baigėme Seimo narių pasisakymus. Pagal Statutą yra galimybė pretendentui į Ministrus Pirmininkus pasisakyti dar iki 20 minučių, o paskui yra galimybė jam dar kartą atsakyti į klausimus. Tokiu atveju premjerę ir kandidatę į premjeres kviečiu į tribūną, jeigu jūs norite pasisakyti, prašom pasisakyti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš labai ilgai nepasisakysiu, tiesiog padėkosiu kolegoms iš opozicinių frakcijų už susitikimus, manau, kad su mažomis išlygomis visi klausimai, kuriuos gavau, buvo konstruktyvūs ir tikrai galėjome padiskutuoti. Faktas, yra klausimų, dėl kurių mes turime ir turėsime skirtingas nuomones, skirtingus požiūrius, galbūt skirtingus kelius, kaip tas problemas spręsti, bet, mano supratimu, tai nėra pagrindas kažkaip dėl to turėti kažin kokią didžiulę priešpriešą ar ką. Tiesiog į tai reikia žiūrėti kaip į natūralų politinį procesą ir tai, kad nesutarsime, irgi yra galimas to proceso rezultatas, bet visą laiką, aišku, geriau yra tada, kada galime sutarti.

Dėkoju už pastabas, dėkoju už pasisakymus ir tiems, kurie, nepriklausomai nuo susitikimo su manimi, jau buvo pasirašę pasisakymo tekstą, kur turbūt tas susitikimas nieko labai pakeisti negalėjo. Tikrai yra daugybė dalykų, kuriuos dabar Vyriausybė dirbo, prieš tai vyriausybės dirbo ir būsimos vyriausybės dirbs, nes tai yra projektai ir užduotys didesnės, negu mes patys sau dideli galime atrodyti. Tiesiog dėkoju už tuos momentus, kurių buvo dauguma ir kurie buvo konstruktyvūs. Jeigu yra dar kokių papildomų klausimų, galiu į juos atsakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra papildomų klausimų. A. Gedvilas norėjo paklausti, bet jo salėje nematau, A. Norkienės taip pat nematau, E. Gentvilo nematau ir A. Palionio nematau. Labai ačiū už klausimus ir atsakymus. Taip mes pereiname prie motyvų. Priėmimo stadija. Yra norinčių kalbėti už. Šiuo atveju taip nėra. V. Semeška, prašau, šansas kalbėti už.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkui už šį šansą, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš vėlgi grįšiu prie to paties, kad noriu pasidžiaugti mūsų premjere. Vis dėlto, kaip ir minėjau anksčiau, tėvai mano pensininkai ir tikrai džiaugiasi tuo gyvenimu, kuris yra Lietuvoje, jaučia padidėjusias pensijas, taip, jie negyvena prabangiai, bet jų poreikiai yra kuklūs ir jie gana laimingi žmonės, džiaugiuosi dėl to.

Vaikai mano vieni mokykloje, kiti studijuoja, patenkinti Lietuva, ekonomika, išbridome iš krizių, gali sau leisti ir pakeliauti, ir užsidirba padoriai, pakankamai, Lietuva saugi šalis. Nežiūrint į tai, kad turėjome tikrai sudėtingų iššūkių, nežinojome, kas mūsų laukia, kai trūkinėjo visos tiekimo grandinės, augo energetinės kainos ir nežinia, kaip bus toliau, ši Vyriausybė, vadovaujama premjerės I. Šimonytės, laikėsi puikiai ir, matyt, Lietuva niekados taip gerai negyveno, kaip gyvena šiandien. Tai pastebi net ir opozicija, taip pasisakė ir Prezidentas savo kalboje po priesaikos. O kritikos niekados nebūna per daug, opozicijos darbas – kritikuoti ir tai yra suprantama. Tačiau kviečiu pasitikėti mūsų premjere, kurios visuomenė taip pat geidžia ir kitai kadencijai, palinkėti jai energijos ir sėkmės šitame nelengvame darbe ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kai girdi tas visas padėkas Ministrei Pirmininkei, tai atrodo, kad viskas, šiandien pabaiga, Ministrė Pirmininkė baigia savo darbą ir daugiau nieko nebus, bet taip iš tikrųjų nėra. Turės Seimas apsispręsti. Savo balso aš negaliu atiduoti. Žinote, kadencijos pradžioje, tuo metu dar kandidatavusios į Ministres Pirmininkes pa-

klausiau, ar prisiims atsakomybę už visas tas nesąmones, kurias darys (galbūt darys) ministrai, tai Ministrė Pirmininkė atsakė, kad taip. O tų nesąmonių buvo, atsakomybės prisiėmimo nebuvo, buvo tiktai dangstymai tokių kaip, pavyzdžiui, žemės ūkio ministras, kuris savo darbą, manau, atliko tikrai nekokybiškai. Kaip ir minėjau, savo balso, nes pažadai buvo vienokie, jie buvo neįgyvendinti, už atiduoti negaliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Už kalbėtų E. Gentvilas. Matau, grįžo į salę. Ar atsisako žodžio? Tada J. Razma. Ar J. Razma norėtų už premjerę pasisakyti?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip, žinoma. Noriu pirmiausia pasidžiaugti, kad jau artėja į pabaigą tam tikro politinio gražbyliavimo konkursas. Nežinau, ką čia mes išrinksime nugalėtoju. Pagal aršiausią kritiką turbūt valstiečiai ir žalieji čia pirmautų. Tiktai aš pastebėčiau, kad reikėtų vis dėlto kaltinimus reikšti šiek tiek politiškai sąžiningiau. Pavyzdžiui, kaltinimai korupcija yra visiškai netinkami šiai Vyriausybei. Reiks Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai turbūt nusiųsti „korupcijos" apibrėžimą, kad atskirtų, kas tai yra.

Žinoma, buvo ir dalykiškų pasisakymų, kaip V. Targamadzės tam tikras rūpestis švietimo sritimi, bet buvo daugiau nepagrįstos kritikos. Pavyzdžiui, vienas buvęs premjeras kaltina, jog ši Vyriausybė daug ką padarė iš skolintų lėšų. Aš linkėčiau jam pasižiūrėti paskutinių savo valdymo metų skolos rodiklius, kai per vienus metus skola nuo BVP išaugo 10 %. Ši Vyriausybė, beje, gerokai tai sumažino ir beveik pasieksime 2019 metų lygį. Apskritai tokie skaičiai kaip minimaliosios algos padidėjimas per kadenciją 52 %, vidutinės pensijos ūgtelėjimas 60 %, mokytojų atlyginimų paaugimas 70 %, dvigubas krašto apsaugos biudžeto išaugimas. Labai linkėčiau kuriai nors būsimai Vyriausybei priartėti prie tokių rodiklių. Jeigu kas nors iš būsimų įsivaizduojančių Vyriausybės formuotojų norėtų su manimi lažintis, kad jie pasiryžę tokius rodiklius pasiekti ar viršyti, mielai galėčiau lažintis, kad to tikrai nebus. Taigi, kad čia turime tokią situaciją, tikrai vis dėlto didelė dalis nuopelnų priklauso premjerei I. Šimonytei.

PIRMININKAS. Laikas!

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Manau, kad ir opozicija galėtų drąsiai balsuoti už jos kandidatūrą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Prieš kalbės L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Na, aš tikrai pagyrų kalbų negaliu sakyti. Mano pirma kadencija ir įspūdis iš jos tikrai yra nekoks. Pirmas dalykas, ką galiu pastebėti, tai buvo visiškai sugriautas pasitikėjimas valstybe, sužlugdyta švietimo, sveikatos sistema. Matėme per mūsų valstybę nuvilnijusį ne vieną skandalą, susijusį su Vyriausybės nariais, tačiau principingo Ministrės Pirmininkės sprendimo nematėme nė vieno, nors kadencijos pradžioje buvo deklaruojamas kitoks darbo standartas ministrų atžvilgiu. Taip pat mačiau ypač nepagarbų, žeminantį elgesį tiek kolegų, tiek Lietuvos žmonių atžvilgiu. Mačiau ir matau visiškai užmirštus ir naikinamus regionus, ir vien tik Vilniuje koncentruojamas lėšas. Tiems, kas čia sakė pagyrų kalbas būtent apie labai gerą gyvenimą Lietuvoje, siūlau išvažiuoti už Vilniaus ribos ir pasižiūrėti, kaip ten gyvena Lietuvos žmonės.

PIRMININKAS. Už kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš nenoriu nieko nei girti nei peikti, bet priminti mūsų atsakomybę. Man teko iš arčiau ir toliau stebėti daug Vyriausybių pasikeitimų. Man teko matyti, kaip G. Vagnorių keičia R. Paksas, R. Paksą keičia A. Kubilius. Man teko matyti, kaip atsirado vadinamasis 2K projektas, nes niekaip nepavyko suformuoti daugumos. Vadinasi, opozicija buvo labai atsakinga, elgėsi atsakingai, balsavo palaikydami premjerą, kuris neturi daugumos, ir paskui palaikė daugelį strateginių sprendimų, nes premjeras buvo strategiškas. Iš esmės buvo galima sutarti dėl strategijų. Tai dabar aš noriu paklausti: ar šita Vyriausybė nebuvo strategiška? Buvo labai strategiška daugeliu įvairių klausimų: energetikos, gynybos. Netgi tais klausimais, kurie čia buvo kritikuojami: švietimo, sveikatos apsaugos, buvo keliamos labai strateginės idėjos. Buvo galima dalyvauti, buvo galima nedalyvauti, buvo galima kritikuoti, bet jos buvo.

Dabar aš noriu paklausti tų didžiųjų kritikų, tarkime, socialdemokratų, iš jų matuojasi vienas kitas žmogus būsimo premjero kepurę. Aš negirdžiu jokių strateginių idėjų, girdžiu tik aiškinimus, kaip šita Vyriausybė blogai dirba. Pasiūlykite savo geresnes strategines idėjas, pakonkuruokite. Nematau. Ir valstiečiams tas pats pasakytina. Kolegos, vis dėlto yra atsakomybė ne sukelti chaosą, o paskatinti ir toliau šitą Vyriausybę dirbti, nes mes neturime kitos išeities, kaip tik paspausti mygtuką „už".

PIRMININKAS. Prieš kalbės S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, tikrai nesiruošiau kalbėti prieš, bet kolegos paskatino pasisakyti. Gerbiamam Jurgiui noriu priminti, kad Vyriausybė, ištikus nematytai krizei, skolinosi už 0 %. Ir ta skola tikrai nebuvo akmuo po kaklu, kada skolinasi ir kada vien skolai aptarnauti reikia skirti milijardą ir daugiau. Tai toks yra esminis skirtumas. Bet ta Vyriausybė, kuri dirbo, pirma mūsų šalies istorijoje pasiekė 2 % BVP skyrimą šalies gynybai iš uždirbtų pinigų, ne iš skolintų pinigų, ne iš infliacinių pinigų. Toks yra esminis dalykas. Ir kada jūs nuogąstavote su jūsų garbės pirmininku, kad vai vai vai gali palikti su tuščiu iždu rinkimuose, tai jūs gavote labiausiai iš visų Europos Sąjungos valstybių popandeminiu laikotarpiu augusią ir geriausiai su krize susitvarkiusią ekonomiką. Tai tokia reakcija.

O gerbiamam Kęstučiui – tai taip, visos Vyriausybės tikrai stengiasi dirbti kuo geriau. Tikrai mes konkuruojame idėjomis ir matome ne priešus dešinėje pusėje, bet politinius oponentus. Ir koks rezultatas bus, ir kaip tas idėjas vertins žmonės, mes matysime artimiausiu metu, per kelis mėnesius. Sako, kad neturime tų idėjų. Turime daugybę idėjų ir čia buvo daugybė opozicinėse darbotvarkėse klausimų, kurie buvo pateikimo stadijoje atmesti, bet po to su mažu patobulinimu buvo registruoti kaip valdančiųjų. Ir tai yra gerai, nematau nieko blogo, kad geros idėjos yra paimamos, ir tuos laurus dalintis nėra didelės prasmės, jeigu mes dirbame visi sutartinai vardan Lietuvos. Tai siūlau tą ir ateityje daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir yra proga dar E. Zingeriui pasisakyti už, jis, beje, šiandien švenčia gimtadienį.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš manau, kad mes į visą šitą turime žiūrėti karo prieš mus laiku. Karas prieš mus pasakė mums, kad mes turime peržiūrėti mūsų biudžetus. Tai per tuos 34 nepriklausomybės metus ar buvo tokia situacija? Jos nebuvo. Todėl tvarkytis tokioje situacijoje, kai viską reikia permesti į karo pramonę, kurios, deja, mes neturėjome – nei rimtos kariuomenės, nei oro apsaugos, nei slėptuvių, iš viso nieko. Ir kai kiekvienas dalykas, kiekvienas karo vienetas, tankas, lėktuvas, kai bet kas, kariuomenės sukūrimas kainuoja beprotiškus pinigus, o be to nebus Lietuvos valstybės. Reikėjo išlaikyti modernų pilietinės visuomenės veidą, reikėjo tam, kad mūsų pramonininkai nesukiltų dėl vis griežtėjančių ir didėjančių mokesčių jiems, ir jie nesukilo, ir jų santykiai su mumis liko geri. Nebuvo jokio investitorių nusivylimo Lietuva. Niekas, investitoriai nebėga iš Lietuvos, netgi pasukus mums į karo pramonę, kuri mums yra būtina, turiu galvoje, plačiąja prasme. Aš manau, tie metai prabėgo, žiūrint į kontekstą tų 34 metų, sėkmingai – Lietuva yra patikimas partneris. Mūsų santykiai su Lenkija, mums labai svarbia valstybe, yra puikūs. Santykiai su Latvija, Estija – sinchronizuoti. Santykiai su Vokietija – „Rheinmetallas“ atvažiuoja į Lietuvą, nepaisant to, kad Rusijos žvalgyba bando nužudyti vadovus, o atvažiuoja. Tai mes, kitaip sakant, turime harmoningą vystymąsi tuo metu, kai prie mūsų galių pridėtas pistoletas iš Rusijos.

PIRMININKAS. Laikas!

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tai ačiū jums visiems ir aš manau, kad gana stabiliai įveikėme šį laikotarpį ypač sunkiomis sąlygomis, naujų iššūkių akivaizdoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai yra išsakyti. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą 16 val. 50 min. Dar tik dėl priėmimo. Yra papildomas 2 straipsnis, Teisės departamento pastaba dėl papildymo, kad nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Iš dviejų straipsnių yra šitas projektas, galime galbūt tiems dviem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Ir tada balsuosime… Negalime. Gerai, ir dėl dviejų straipsnių balsuosime, ir dėl viso balsuosime 16 val. 50 min.

16.22 val.

Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3892, Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3893 (*pateikimas*)

Dabar, gerbiamieji kolegos, liko dar kai kurie klausimai iš rytinės darbotvarkės. 1-4.2 klausimas. Tai Genocido ir rezistencijos tyrimo centro projekto lydimieji. Aš matau, kad P. Kuzmickienė

yra salėje, galbūt jinai galėtų mums pateikti 1-4.2 ir 1-4.3 klausimus, tai yra Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio nustatymo projektus, kurie įregistruoti prie jau apsvarstyto klausimo? Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, kartu su kolegomis teikiu šiuos parengtus įstatymų projektus, reaguodama į tai, kad ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus darbo užmokestis buvo ne visai tinkamai įvertintas ir nurodytas Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projekte. Taigi noras yra… Ir atkreipiu dėmesį, kad, vis dėlto jūs matote, tarytum kalbame apie Totalitarinių režimų tyrimų centro generalinio direktoriaus darbo užmokestį, bet jau prieš tai šiandien apsisprendėme, kad vis dėlto kalbame apie pavadinimo išlaikymą. Taigi ir šis siūlymas yra skirtas Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktoriaus atlygiui pateikti.

Gal verta pasakyti, kad priėmus įstatymo projektą būtų užtikrintas teisingas centro vadovo darbo užmokestis, atsižvelgiant į centro uždavinius, funkcijas, centro, kaip įstaigos, dydį. Centras vykdo svarbias funkcijas, nustatytas valstybės, o generalinis direktorius yra valstybės pareigūnas, todėl pagal šį įstatymą jam turi būti nustatytas bazinis darbo užmokestis. Atsižvelgiant į tai, centro vadovo darbo užmokestis priklauso… nuo centro vadovo darbo užmokesčio priklauso ir visų centro darbuotojų darbo apmokėjimo politika ir jos nustatymas centre. Taigi, manau, kad reikėtų palaikyti šį pasiūlymą ir sutvarkyti tai, kas galėjo vis dėlto savo laiku būti sutvarkyta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nėra norinčių. Dėl šių projektų dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Balsuosime kiek vėliau.

16.25 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto svarstymas. Prašau Ž. Pavilionį pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Užsienio reikalų komitetas, susirinkęs praeitą savaitę, liepos 11 dieną, išklausęs visas institucijas, susijusias su šiuo sprendimu, bendru sutarimu visų partijų balsais pritarė sprendimui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija. Diskutuoti nori, pirmąjį kviečiu V. Semešką. Prašau.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Lietuva sutartį dėl kasetinių šaudmenų uždraudimo pasirašė 2008 metais, kai ji buvo sukurta, o Seimas, Prezidentės D. Grybauskaitės teikimu, sutartį ratifikavo 2011 metų kovą. Kokie metai 2011-ieji? Lyg ir ramybės metai Europoje, Rusija dar galbūt nebuvo tokia agresyvi, nors jau agresijos užuominų matėsi Sakartvele, 2014 metais buvo įžengta į Krymą ir galų gale 2022 metais mes turime plataus masto invaziją į Ukrainą. Ukrainai tenka gintis ir mes matome realų vaizdą, kokiomis žmogiškųjų resursų pajėgomis yra puolama nepriklausoma, laisva, demokratiška valstybė.

Taigi gintis, pasiruošti gintis privalome ir mes – Lietuva. Priminsiu, kolegos, kad tiek JAV, tiek pati Rusija, Ukraina ir dar 71 valstybė tokių šaudmenų naudoti nedraudžia. Dauguma Europos valstybių konvenciją yra ratifikavusios, tačiau mūsų sąjungininkės ir kaimynės Lenkija, Latvija, Estija, Suomija, Rumunija nėra ratifikavusios šios konvencijos. Konvencijos 20 straipsnis numato, kad kiekviena valstybė, įgyvendindama savo nacionalinį suverenitetą, turi teisę pasitraukti iš šios konvencijos.

Svarbu pažymėti, kad Ukrainai perduotos haubicos šiuos šaudmenis gali naudoti virš 25 kilometrų atstumu, kartu reguliuojamas ir sprogmenų paplitimo plotas. Perduoti kasetiniai šaudmenys šaunami 155 milimetrų haubicomis, tokiomis kaip EM777, arba haubicomis „Panzer 2000“, kokių turi ir Lietuva. JAV pareigūnai teigia, kad Ukrainai perduotų šaudmenų sprogimo procentas siekia vos 2,35 % ar mažiau. O Maskva naudoja mažiausiai šešių tipų kasetinę amuniciją, tai yra „Uragan“, „Smerch“, „Tornado-S“, „Točka“ ir „Iskander“, raketų paleidimo sistemomis, tinkamus šaudmenis naudoja, deja, ir prieš civilius gyventojus. Per Rusijos smūgį į Kramatorsko gele-

žinkelio stotį pernai balandį nuo kasetinių šaudmenų žuvo 50 civilių. Vis dėlto tokie šaudmenys yra veiksmingi prieš be priedangos besiveržiančius dalinius. Ukrainiečiai kariai leidiniui „The Washington Post“ sakė, kad vienas iš pagrindinių tokios amunicijos privalumų – rusai bijo rengti masines naujas atakas.

Kolegos, labai tikiuosi, kad Lietuvai niekada nereikės naudoti tokių šaudmenų, bet vis dėlto savo arsenale, savo sandėliuose mes privalome jų turėti. Tai yra viena iš atgrasymo priemonių ir mūsų gynybinė priemonė, ypač tuomet, jeigu toks įsiveržimas iš Rytų pusės būtų. Narystė konvencijoje apribojo Lietuvos Respublikos ir dalies jos teritorijoje esančių sąjungininkų gynybinius pajėgumus. Todėl nors sprendimas nėra lengvas, tačiau egzistenciškai svarbus.

Visi mes gavome nemažą kiekį kreipimųsi iš didžiųjų valstybių, Kanados, įvairių organizacijų, tačiau reikia pažymėti, kad pirmiausia didžiosios valstybės turėtų susitarti su kitomis didžiomis valstybėmis, kad tokie šaudmenys nebūtų naudojami ir nebūtų puolamos silpnesnės, galbūt mažesnės, valstybės. Taigi, šiandien kalbame apie Lietuvos nacionalinį saugumą, apie mūsų kariuomenės apginamumą ir apie agresorių, tai yra ilgalaikę grėsmę Lietuvai, teroristinę Rusiją, kuri gali bandyti veržtis į Lietuvą ir būtent šios konvencijos denonsavimas užtikrins mūsų nacionalinio saugumo poreikius, todėl su giliu liūdesiu, kad reikia šiandien mums tokį sprendimą priimti, vis dėlto siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kad kolegų J. Jaručio ir V. Ąžuolo salėje nematau. Kviečiu A. Anušauską į tribūną. Perduodu posėdžio pirmininko pareigas Seimo vicepirmininkui J. Sabatauskui. (*Balsai salėje*)

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, manau, kiekvienas mūsų prieš tris dienas gavome Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto notą, raginančią susilaikyti nuo šio žingsnio, tačiau, vis dėlto, kas keista, tarptautinės organizacijos praktiškai nepasisako prieš agresorių. Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas, pasidomėjus, ką gi darė 2022 metais, kai Rusija pirmą kartą panaudojo kasetinius šaudmenis, pasirodo, protestavo prieš Jungtinių Amerikos Valstijų sprendimą perduoti Ukrainai kasetinius šaudmenis, nors nė viena šitų valstybių nėra prisijungusi prie šios konvencijos. Ir dabar išties toje notoje parašyta, kad Lietuvos kariuomenė, naudodama šiuos šaudmenis, užminuos Lietuvos teritoriją, tačiau visiškai nekalbama apie potencialaus agresoriaus veiksmus prieš mus.

Nekalbėsiu apie šių šaudmenų efektyvumą. Iš tikrųjų tarptautinė humanitarinė teisė numato ribojimus, kuriuos Ukraina ir dabar, naudodama šiuos šaudmenis, įsipareigojusi gerbti, bet Rusija nei gerbia, nei ruošiasi gerbti, nei yra tų konvencijų narė. Manyčiau, visgi reikia… Jeigu jau Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas išreiškia savo protestą, tačiau pats Komitetas ir daro nepakankamai, ir darė nepakankamai, arba praktiškai nieko nedaro, kad paveiktų agresorę Rusiją nenaudoti ne tik kasetinių šaudmenų, bet ir cheminio ginklo, kuris yra naudojamas, nors pati Rusija yra pasirašiusi tai ribojančią konvenciją. Žodžiu, siūlau pritarti denonsavimui ir priminti, kad Rusijos agresijos padarinių ignoruoti negalima net ir tokioms garsioms organizacijoms, o Lietuva Ženevos konvencijos įsipareigojimų paisė ir paisys.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, *LSDPF***).** Ačiū kolegai. Kalba V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų žiūriu į tokius atneštus projektų sprendimus ir kyla įdomių minčių. Dvejus metus niekam nereikėjo, konfliktas jau daugiau kaip dveji metai trunka, niekam tų denonsavimų nereikėjo, Lietuvoje nei gaminti, nei naudoti, nei prekiauti, nei pirkti, nei parduoti nereikėjo tų ginklų, viskas buvo gerai. Ir tada tokie labai gražūs, įdomūs sutapimai – atsiranda gamykla, kuri greitai pas mus atsiras, tada be pirkimo taisyklių, be projektų viskas eina. Klausimas, ar šis denonsavimas reikalingas šiai gamyklai, kuri nori gaminti šaudmenis, kurie kitose šalyse draudžiami? Juk apie tuos kasetinius ginklus yra labai seniai visiems aiški tiesa, nebėra nė dviračio, ką išradinėti. Labiausiai šie ginklai kenkia civiliams, daugiausia nuo jų nukenčia civiliai gyventojai, ir dabar mes sakome: taip, išeikime iš tos sutarties, pirkime, prekiaukime, naudokime juos Lietuvoje. Įdomu, kas toliau? Gal tada ir cheminį ginklą greitai reikėtų įsiteisinti, irgi gaminkime, kodėl ne, padės laimėti mūšį kam nors kur nors. Kur yra ta politikų riba atnešant tokius sprendimus?

Žinote, kiekvienas dažnai socialinėje erdvėje matome vaizdus, kai žmonės piktinasi, kai į maistą gyvūnams prikišama nuodų, išmėtoma gatvėse, kad tie gyvūnai, nežinodami, kas ten yra viduje, arba būtų sužaloti, arba žūtų. Baisimės tuo, piktinamės tuo, kad tai vyksta, kad yra tokių piktadarių, kurie taip daro, nes tai kenkia gyvūnams, žaloja, žudo, bet šiuo atveju, kai kasetiniai ginklai žaloja žmones, civilius, čia toje salėje bus daug balsuojančių už – puikūs ginklai. Tai iki kiek, kur mes nuėjome?! Iki kiek Seimas ir politikai… Aš nežinau, kur yra tas dugnas, kur dar galima griūti.

Žinote, aš savo šeimos rate turiu netgi tokią istoriją: prosenelis ganydamas karves žuvo ant tokių panašių ginklų. Civilis, nekovojo. Prieš du mėnesius aš toje pačioje vietoje radau dar keturis sprogmenis. Tai, aišku, dėl laimingo atsitiktinumo daugiau niekas nežuvo, išminuotojai juos išvežė.

Tai mes, vadinasi, norime, kad Lietuvoje tokių žūstančių žmonių nuo tokių ginklų būtų kuo daugiau. Aišku, kažkam juokinga. Karo partijai turbūt visada juokinga. Jiems tarsi, nežinau, žaidimu tampa kuo daugiau tokių dalykų pridaryti. Bet iš tikrųjų tas balsavimas todėl ir yra geras, kad žmonės pamatys tikrą veidą kiekvieno politiko, kuris baisisi slaptu gyvūnėlių žudymu, nuodus kišant į maistą, ir kuris sako: labai gerai, kai civiliai žus nuo tokių ginklų. Tai pamatysime tų politikų veidus.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Dabar dėl balsavimo motyvų. Už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tai siūlau išties nemanipuliuoti ir mums nepriskirti už denonsavimą tų dalykų, kurių mes nesakėme ir neteikėme. Dar kartą kartoju: ir Ženevos konvencijoje dėl humanitarinės teisės, ir visi kiti įsipareigojimai, prisiimti Lietuvos, kaip valstybės, galioja ir galios. Nė viena Rytų flango valstybė, NATO valstybė nėra prisiėmusi šitų įsipareigojimų. Tarptautinės organizacijos nutyli net šį faktą. Sako, nė viena neišėjo. Tai jos ir neįėjo į šią konvenciją. Aš siūlau nemanipuliuoti faktais ir neklaidinti žmonių.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų, yra posakis: „Ne žodžiais, o darbais tėvynę mylime.“ Tai šiuo atveju mes ir pažiūrėsime, ką galvojame apie civilius žmones, kurie nuo šių ginklų žūna ir žus. Tos šalys, kuriose buvo panaudoti tie ginklai, tą ir pasakė, kad daugiausia nuo jų žūsta civiliai gyventojai netgi po visų veiksmų, kai jau viskas būna pasibaigę. Ar mes to norime ir Lietuvoje? Pabalsuokime, pamatysime, kas yra kas. Ir tada jūs nesakykite, kaip jums gaila gyvūnėlių, kurie nuodijami piktadarių, nes jūs labai norite, kad nuo tokių ginklų žūtų civiliai gyventojai. Pirmyn!

PIRMININKAS. Ačiū kolegos. Balsuosime, kai bus balsavimo langas.

16.38 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22[1], 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas yra Konsulinio statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(3). Priėmimas pastraipsniui. Yra 12 straipsnių. Pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Ar galime pritarti visiems straipsniams? (*Balsas salėje: „Galime.“*) Ačiū, pritarta. 12 straipsnis. Dėl įsigaliojimo taip pat galime pritarti? Ačiū. Taigi, dėl motyvų norinčių pasisakyti nėra. Tai balsuosime netrukus, truputį vėliau.

16.38 val.

Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873(2) (*priėmimas*)

Konsulinio mokesčio įstatymo 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873. Irgi priėmimas. Yra keturi straipsniai. Pasiūlymų, pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuosime vėl per balsavimo langą, netrukus.

16.39 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Asmens tapatybės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874(2). Priėmimas. Taip pat nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Yra du straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuosime netrukus dėl viso įstatymo projekto.

16.40 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955(2). Irgi priėmimo stadija. Yra vienas straipsnis. Pasiūlymų, pakeitimų nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Taip pat balsuosime netrukus.

Atsiprašau, dėl balsavimo motyvų – L. Nagienė už. Bet kadangi prieš nėra, tai atsisako kalbėti. Ačiū kolegei.

16.41 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(3) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(3). Jis yra prie projekto Nr. XIVP-3812(2), tai irgi priėmimo stadija. Šiuo atveju yra vienas straipsnis. Jam yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Ar galima pritarti visam straipsniui ir komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Taigi daugiau straipsnių nėra. Balsuosime dėl viso projekto netrukus.

16.42 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo keleto straipsnių ir priedų, 2, 5 priedų pakeitimo, įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945(2). Priėmimo stadija. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti.

Yra vienas straipsnis, dėl kurio pasiūlymų, pastabų nėra. Galime bendru sutarimu jam pritarti? Ačiū, pritarta. Balsuosime netrukus.

16.42 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925(2), taip pat jis prie projekto Nr. XIVP-3581(2). Priėmimo stadija. Norinčių kalbėti

dėl motyvų nėra. Pastabų, pasiūlymų dėl projekto dviejų straipsnių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Tuoj balsuosime.

16.43 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956(2). Kviečiu pranešėją A. Kupčinską iš pagrindinio Ekonomikos komiteto. Svarstymo stadija.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos. Šventosios jūrų uosto įstatymo projektą komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, kad jį reikia pataisyti ir patobulinti. Kaip minėjau, visi komiteto nariai, dalyvavę posėdyje, sutarė bendru sutarimu. Ir kitas turbūt?

PIRMININKAS. Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Atsinaujinančių išteklių irgi?

PIRMININKAS. Ne, dabar tik Šventosios jūrų uosto.

Kolegos, užsirašę diskutuoti yra keturi Seimo nariai. Kviečiu pirmąjį Andrių… atsiprašau, Algirdą Stončaitį į diskusiją.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mieli kolegos, aš pasistengsiu kalbėti žymiai mažiau, kad neužimčiau laiko, nes šiandien ir taip darbotvarkė ilga. Visgi tikrai mes Lietuvoje neturime daug vystymosi galimybių ir tas mūsų pajūris tikrai nėra didelis, bet mes turime išnaudoti tą, ką turime. Todėl, mieli kolegos, aš bet kokiu atveju kviečiau ir visada palaikiau, kviečiu dėti absoliučiai visas politines pastangas visų partijų sutarimu, kad Šventosios uostas įgautų pagreitį, visapusišką pagreitį vystytis, nes tai yra galimybė regionui, kuria, deja, nepasinaudojama. Visiškai neseniai, kai buvo kilusi tokia savotiška krizė dėl netoli Šventosios esančių Darbėnų, visuomenė lygiai taip pat kėlė klausimus, na, kodėl toks unikalių galimybių kampelis kaip Šventosios uostas nėra panaudojamas taip, kaip galėtų būti panaudojamas? Tai tų atsakymų, tiesą pasakius, matyt, nei bendruomenės, nei visuomenė iki galo ir negavo. Be abejo, suprantu, kad galbūt kažkas sako, kad nereikia suteikti kokių nors papildomų galimybių investuotojams, kurie ateina į teritorinę jūrą, tačiau čia yra, sakykime, patrauklumas, kad investicijos ateitų, o vertinimai gali būti patys įvairiausi. Visgi aš siūlau palaikyti šitą projektą ir vieningai, matyt, kad tai yra perspektyvu, kad tai yra didžiulė pridėtinė vertė Lietuvai ir ypač Lietuvos Vakarų kraštui, balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje kalba V. Rakutis. Nematau. Ai, yra. Prašom į tribūną.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, siūlomas projektas yra svarbus tuo, kad mes įrengtume savo Šventosios uostą taip, kad jis galėtų priimti tiek jachtas, tiek laivus, kurie reikalingi aptarnauti vėjo parkams. Tai ambicingas projektas, turintis daug sudėtingų elementų. Yra rizika šiokia tokia, mes atpiginome šiek tiek tą projektą, kad jisai galėtų būti įgyvendintas mūsų laikais. Todėl labai siūlyčiau pritarti šitam projektui. Turime turėti jį, kad nuo mūsų pakrantės galėtų išplaukti jachtos, nes dabar Klaipėda ir tai sunkiai priima, o dar kito uosto neturime, maždaug kas 30 kilometrų prie Baltijos turėtų būti tokie uostai. Tai yra labai svarbus investicinis projektas, siūlau pritarti. (*Balsai salėje*) Na, bet gal pavyks.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalba… kviečiame į tribūną diskutuoti A. Skardžių.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Patikslinkite laiką? Gerbiami kolegos, taip lengvai viena ranka daliname: ką tik Vyriausybė kažkaip padalino Vilniaus tarptautinio oro uosto žemę už kažkokį juokingą mokestį – 500 litų per mėnesį, atsiprašau, eurų per mėnesį, už 55 eurus 45 metams, dabar Šventosios uosto žemę neatlygintinai panaudai ruošiamasi kažkam padovanoti 50 metų. Pretekstas neatlaiko kritikos – reikia aptarnauti vėjo jėgaines. Na, įsivaizduokite, iš Šventosios uosto vežios ten kokių 120 metrų sparnus, ar ne, į jūrą ir aptarnaus tas vėjo jėgaines. Tai Klaipėdos uoste yra rengiama visa infrastruktūra, investuota dešimtys milijonų (arba bus investuota) vėjo parkams montuoti ir aptarnauti.

Dabar Šventosios uostas. Sugalvojo Energetikos ministerija, skaičiau, kas yra teikėjai, kažkokie du klerkai iš Energetikos ministerijos pateikė projektą, neva jiems reikia Šventosios uosto. Ir tą uostą reikia neatlygintinai padovanoti kažkokiai bendrovei. Aš suprantu, kad uosto yra rekreacinė paskirtis, tas uostas, be abejo, turi būti atstatytas. Istorija rodo, kad turbūt XVI amžiaus pradžioje jau buvo pradėtas eksploatuoti ir naudoti tas uostas. Ir yra nusikaltimas, kad kažkada 2011 metais E. Gentvilas sukišo milijonus ir per vieną dieną tas uostas buvo užneštas smėliu. Tokia istorija, kai jis dar vadovavo Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui. Dabar tas uostas priklauso Palangos savivaldybės įsteigtai įmonei. Ir tą žemę, uosto žemę, nemokamai kažkam 50 metų padovanos. Bandoma įtvirtinti įstatyme, kad savivaldybės įsteigta įmonė Šventosios uosto direkcija ir direktorius nuspręs – tau ar tau, ar tau, štai būsite šios žemės savininkas 50 metų. Nejuokinkite, kolegos, aš suprantu, kadencija baigiasi, bet negalima taip grubiai išdykauti, ką jūs dabar darote.

Kitas dalykas. Yra antroji paskirtis – to reikia buriavimo sportui. Kas prieštarauja, kad Šventosios uostas būtų naudojamas rekreacijai, buriavimui ir taip toliau? Visą laiką ta pati paskirtis buvo Šventosios uosto. Kad nėra investicijų, taip. 2016 metais, kai dar Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui priklausė Šventosios uostas, buvo suskaičiuota, kad įrengtų normalius molus, o ne iš kokios geotekstilės ir taip toliau smėlio maišus supiltus, reikia apie 70 mln. eurų, tokia reikalinga suma.

Gerbiamas Simonai Gentvilai, jūs tiesiog sekate savo tėčio pėdomis. Nemosikuokite ir nežiopčiokite čia atsistojęs, nevaidinkite, kad kažkuo prisidėjote prie to. Geriau pasakykite, kam jūs numatėte padovanoti šitą žemę 50 metų, tai yra padovanoti Šventosios jūrų uostą? Aš suprantu, jūsų tėveliui, kažkada vadovavusiam Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui, nepavyko šio projekto įgyvendinti. Aš tikiuosi, kad gal jums pavyks, matydamas tokią plačią jūsų šypseną. Greičiausiai būsite patvirtintas dar kartą ministru, kad užbaigtumėte savo juodus darbus. Tai labai linkiu jums visiems sėkmės. Bet Lietuvos valstybės turto prašome neparceliuoti taip grubiai ir neatsakingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutavo visi, kurie norėjo. Dėl balsavimo motyvų už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, išties nepamirškime vienos aplinkybės. Kai mes kalbame apie kritinės infrastruktūros, tarp jos ir energetinės infrastruktūros, apsaugą, Šventosios uostas (tiesą sakant, tam gali būti panaudojamos ir uosto teritorijos) vaidins reikšmingą vaidmenį. Šalia yra Būtingės terminalas. Savo laiku teko pasižiūrėti tą infrastruktūrą. Išties ji yra daug arčiau ir iš ten galima veikti daug efektyviau saugant mūsų energetinę infrastruktūrą jūroje. Taigi, be abejonės, projektai, kurie su tuo susiję, yra būtini, o uostas turi vystytis visomis kryptimis.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš kalba A. Skardžius. Atsisakė. K. Mažeika dėl motyvų.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai atsiprašau, kolegos, ką prikėliau. Vis dėlto norėtųsi šiek tiek paprieštarauti. Ką tik buvęs krašto apsaugos ministras sako, kad tai bus labai svarbu krašto gynybai. Jeigu tai būtų svarbu krašto gynybai, tai kodėl išnuomoti privačiam verslui? Turbūt toks atviras klausimas. Galbūt jūs per šoninį mikrofoną galite atsakyti, koks privatus investuotojas ten sukurs kokią jėgos struktūrą, kuri apsaugos Būtingės naftos terminalą? Greičiausiai tai yra tik dūmų uždanga, nes man šis projektas labiau asocijuojasi su vėjo jėgainių parko aptarnavimu ir turbūt, atsiradus kokiai įmonei, įstaigai, operatoriui, kuris būtent labiau siejasi su tuo, nes kiek buvo dar ir praėjusioje Vyriausybėje, ir šioje, diskusijų, kad reikia plėtoti šį uostą ne tik dėl mažos laivybos, kuri Lietuvoje populiarėja, ne tik dėl privačių jachtų ir žvejų, ir taip toliau, priekrantės, bet labai svarbu, dėl aptarnavimo jūrų vėjo jėgainių parkui. Tai turbūt atiduoti valstybei tokį galimą pajamų šaltinį būtų tikrai nesąžininga, nes tų uostų neturime tiek daug, kad galėtume juos dalinti į kairę ir į dešinę. Todėl siūlau tikrai nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų, nuomonės išsakytos. Kolegos, jau yra balsavimo langas, tai iš karto dėl šito projekto ir balsuosime. Tai yra balsuosime dėl Šventosios jūrų uosto įstatymo 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3956(2), svarstymo stadijoje.

Užsiregistravo 119, balsavo 117: už – 83, prieš – 5, susilaikė 29. Projektui pritarta po svarstymo. Kolegos, dabar turbūt balsuosime dėl… (*Balsai salėje*) Ne, kolegos, dabar balsavimo langas. Paminėjo repliką po balsavimo. Dabar replika po balsavimo, dėl vedimo tvarkos. Jūs norite mane nušalinti? Kol kas nėra pagrindo dėl vedimo tvarkos. Kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Kadangi buvo paprašyta atsakyti. Tai ten, jeigu pamatysite projektą, panaudai valstybės institucijoms yra numatyta galimybė.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Trumpas. Prašome skubos tvarkos. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną D. Griškevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, tiesiog dėl protokolo. Kadangi kortelė tikrai nesuveikė, dar pasitikrinsime, bet mano balsas už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo, D. Griškevičiaus balsas (*Balsai salėje*) už. Frakcijos vardu buvo paprašyta skubos tvarkos, dėl šio įstatymo projekto. Kolegos, turėsime balsuoti.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 64, prieš – 36, susilaikė 22. Pritarta dėl skubos. Nieko naujo šiam pasaulyje, sesijos pabaiga.

16.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-4031 (*priėmimo tęsinys*)

Kolegos, turbūt grįžtame prie pagrindinio šios dienos darbotvarkės 2-1 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas. Turime 1 straipsnį, dėl kurio yra tokia norma, pritarti Respublikos Prezidento teikiamai I. Šimonytės kandidatūrai į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas. Kolegos, turėsime balsuoti dėl kiekvieno straipsnio. Kadangi yra Teisės departamento pastaba, kad turėtų būti papildytas projektas dar 2 straipsniu dėl jo įsigaliojimo. Taigi, balsuojame dėl nutarimo 1 straipsnio, kur būtų išreikštas pritarimas Ministrės Pirmininkės kandidatūrai.

Užsiregistravo 128, balsavo 121: už – 70, prieš – 28, susilaikė 23. Dėl 1 straipsnio pritarta.

2 straipsnis, kuriuo teigiama, kad nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Balsuojame, kolegos.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 70, prieš – 22, susilaikė 30.

Ir balsuojame dėl viso nutarimo. Dar nebaigėme balsuoti. Dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 69, prieš – 30, susilaikė 25. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Kviečiu Ministrę Pirmininkę. (*Plojimai, šurmulys salėje*)

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Nespės net gėlės nuvysti iki kadencijos pabaigos. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną replika po balsavimo. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Tai turbūt sveikinimas: sveikiname frakcijos vardu mažumos Vyriausybę – net 71 nesurinko.

17.03 val.

Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3892, Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3893 (*pateikimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi ankstėliau, dar rytinėje darbotvarkėje balsuojant, tiksliau, nebuvo balsuota dėl dviejų lydimųjų įstatymo projektų, kurie lydėjo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, taigi turėsime balsuoti dėl Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 pakeitimo įstatymo projekto ir dėl Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo stadijoje.

Užsiregistravo 122, balsavo 120: už – 102, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo projektams pritarta. Pagrindinis siūlomas komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas dėl abiejų projektų. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.04 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar, kolegos, jau popietinės darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 99, prieš – 1, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

17.05 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22^1, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(3) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Konsulinio statuto keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872(3). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 119, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.06 val.

Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Konsulinio mokesčio įstatymo 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 116, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.07 val.

Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 116, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.07 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 114, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.08 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2580 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(3) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3976(3). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 111, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.09 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3945(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3945(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 112, prieš 1, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.09 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925. Priėmimas. Balsuojame.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Repliką po balsavimo buvo galima ar ne? Gerai, po šito.

Šio įstatymo priėmimas

PIRMININKAS. Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 109, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo per šoninį mikrofoną – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Dėl prieš tai buvusio projekto, mieli valdantieji, per ketverius metus taip ir nesugebėjote *e. tollingo* įgyvendinti. Daugiau lėšų neturėsime keliams finansuoti.

17.11 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901(2) (*priėmimas*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-8 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901(2). Priėmimo stadija. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją A. Kupčinską, nes yra Seimo narių pasiūlymų.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas.

PIRMININKAS. Tada paprašysime, kad Seimo narys K. Starkevičius pristatytų savo pasiūlymą.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Šis pasiūlymas yra pateiktas atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos pastebėjimus. Komitetas į tai atsižvelgė, tai mano pasiūlymuose atsispindi. Čia yra padidinamas dienų skaičius, per kurį galima pateikti paraiškas dėl dalyvavimo konkurse.

PIRMININKAS. Pranešėjau, prašom pristatyti išvadą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komitetas bendru sutarimu pritarė, kad nuo 90 kalendorinių dienų iki 120 kalendorinių dienų būtų pailgintas konkurso terminas.

PIRMININKAS. Priverstas paklausti, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritaria, kad mes svarstytume šitą pasiūlymą? (*Balsai salėje: „Yra, yra.“*) Kažkaip mažokai rankų. Pabalsuojame. (*Balsai salėje*) Yra, gerai. Kolegos, komitetas pritarė. Prieš pasiūlymą – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Aš, gerbiamas pirmininke, atsiprašau, aš dėl viso prieš.

PIRMININKAS. Dėl viso.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Ar šitam siūlymui galima pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių? Ačiū, pritarta. Visam 1 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Gerbiamas pranešėjau, paskubėjote išeiti iš tribūnos, prašom pristatyti Teisės departamento pastabą ir komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, redakcinio pobūdžio Teisės departamento pastaba. Komitetas vėlgi pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Aišku. Kolegos, galime pritarti visam 2 straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai pagrindinis komitetas pritarė? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taigi, balsuojame dėl… Atsiprašau, dėl motyvų buvo A. Skardžiaus pageidavimas kalbėti prieš. Prašom, gerbiamas kolega.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Kolegos, kuo arčiau rinkimai, tuo turbūt įdomesnių projektų matome: tiek dėl Šventosios uosto, tiek dėl viešųjų pirkimų atsinaujinančios energetikos srityje. Na, kad viena atėjusi įmonė galėtų dalyvauti viešųjų pirkimų konkurse, tai klausimas, su kuo jinai konkuruos? Kaip vienas dalyvis gali dalyvauti tokiame išties strateginiame projekte ir būti pripažintas nugalėtoju? Kalbama ne tik apie tai, kad ten 120 ar 140 hektarų jūrinės… atsiprašau, 120 kv. kilometrų jūrinės teritorijos bus patikėta 40 metų, bet ir 15 metų parama, dėl kurios čia buvo laužomos ietys. Pamenate, Ekonomikos komitetas pritarė siūlomai pataisai, kad apsieitų be 15 metų elektros vartotojų paramos, tada Seime energetikos ministras pasiūlė *praversti* šią pataisą.

Dabar ministras atėjo su kita pataisa, kad konkurso dalyviu gali būti vienas dalyvis ir jis gali būti skelbiamas nugalėtoju. Tai išties kuriamas naujas precedentas, skelbiant aukcionus, ir tai yra negeras precedentas. Pamenu, dar visai neseniai viceministrė įrodinėjo, kad dalyvaudamas vienas dalyvis nežinos, kad jis dalyvauja vienas. Tai blogi precedentai ir tikrai nieko gero nežada elektros vartotojams, todėl siūlau balsuoti prieš, nes vartotojų parama bus skirta Vokietijai. Kaip sako ministras, Vokietija susiduria su energetikos, elektros energetikos stygiumi, tai savo parama šelpsime vokiečius. Atsiprašau už šiek tiek ilgiau panaudotą laiką. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Kolega šiek tiek uždelsė. Taigi, kolegos, balsuojame dėl… Yra už. Atsirado už. Prašom, K. Starkevičius – už.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, mes svarstymo metu diskutavome su kolega ir aš tada aiškinau, kodėl dabar reikalingas šis konkursas. Kaip čia sako, ypatinga skuba tikrai nėra skuba. Šiuo metu ne vienas projektas yra vykdomas arba bus vykdomas Šiaurės, Baltijos jūrose ir dabar yra konkurencija net dėl investitorių, kas ateis ir kas investuos į mūsų šį parką.

Dar viena. Įvertinkime geopolitinę situaciją ir pasižiūrėkime, kur mes esame. Tai kiekvienas investitorius yra brangus. O čia ar vienas bus, ar ne vienas, tikrai dar šiandien nėra aišku. Tai aš tikiuosi, kad iš tikrųjų laimės pats stipriausias, kuris pasiūlys geriausias sąlygas, ir mes už kelerių metų turėsime gerą, gerai išvystytą parką ir dar daugiau energetinio saugumo. Energetinis saugumas yra ir mūsų visų saugumas, kartu paėmus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū diskutavusiems. Balsuojame. Priėmimo stadija. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 78, prieš – 5, susilaikė 29. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-2823GR) (*svarstymas ir priėmimas*)

Gerbiami kolegos, dabar Prezidento grąžintas įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-2823). Svarstymo stadija. Komiteto išvada. Į tribūną prašome Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ 6 straipsnio pakeitimo įstatymą (projektas Nr. XIVP-2823). Komiteto sprendimas: pritarti Lietuvos Respublikos Prezidento 2024 m. birželio 30 d. dekretu „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo, Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo grąžinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti teikiamiems siūlymams ir siūlyti Seimui priimti įstatymą su visomis Lietuvos Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai 7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū pagrindinio komiteto pirmininkei. Kolegos, pagal Seimo statutą, kadangi nėra norinčių diskutuoti, kalbėti dėl motyvų, iš karto einame prie grąžinto įstatymo priėmimo procedūros. Taigi priėmimo metu, nes vėl dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, pirmiausia balsuojame, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Pirmas balsavimas. Taip sakant tą įstatymą, kuris anksčiau buvo priimtas Seime.

Užsiregistravo 107, balsavo 103: už – 49, prieš – 29, susilaikė 25. Įstatymo projektas pakartotinai nėra priimtas. Taigi balsuojame dėl Prezidento pateikto įstatymo projekto varianto su visomis Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 110, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektas priimtas su visomis Prezidento pataisomis. (*Gongas*)

17.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4035, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4032, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4038 (*pateikimas ir svarstymas*)

Gerbiami kolegos, turime dabar svarstyti rezervinį 2-1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4035. Pranešėjas – J. Razma, pirmasis Seimo Pirmininkės pavaduotojas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal neprieštarausite, kad aš pateikčiau tris susijusius projektus?

PIRMININKAS. Taip pat ir projektą Nr. XIVP-4032, ir projektą Nr. XIVP-4038.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Yra projektai, kurie susiję su tuo, kad mes palydėjome į Europos Parlamentą du Seimo narius. Vietoje jų turime šiandien prisiekusią vieną naują Seimo narę – J. Rojaką, dėl to buvę Seimo nariai išbraukiami iš atitinkamų komitetų, padaromi nedideli pakeitimai komitetų sudėtyje. J. Rojaka pageidauja dirbti Audito komitete, sudarydama galimybę Valstiečių žalių-jų frakcijos prašymu A. Kubilienei pereiti į Sveikatos reikalų komitetą. Tai tokie būtų siūlymai dėl pirmojo projekto.

Dėl minėtų pakeitimų keičiasi Ekonomikos komiteto narių skaičius, nes vietoje P. Saudargo mes čia nieko nebegalime įrašyti, tai Ekonomikos komitete būtų vienu Seimo nariu mažiau, tai yra projektas Nr. XIVP-4032.

Dėl minėtų pakeitimų keičiasi ir komiteto narių pavaduotojai. Pagal frakcijų pageidavimus surašyti pakeitimai projekte Nr. XIVP-4038.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių jūsų klausti dėl visų trijų įstatymo projektų. Bendru sutarimu galime pritarti? Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Projektų svarstymas. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų galime pritarti dėl viso projekto? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4035 (*priėmimas*)

Priėmimo stadija. Dėl pirmojo Seimo komitetų sudėties projekto Nr. XIVP-4035 yra trys straipsniai. Pakeitimų, siūlymų nėra. Galima pritarti visiems trims straipsniams? Ačiū, pritarta. Balsuojame. Atsiprašau, keturi, dėl visų keturių galima pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl Seimo komiteto sudėties patvirtinimo pakeitimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4032 (*priėmimas*)

Kitas nutarimo projektas – dėl Seimo komiteto narių skaičiaus. Yra du straipsniai. Pasiūlymų, pakeitimų nėra, galima pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Balsuojame dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komiteto narių skaičiaus“. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4038 (*priėmimas*)

Kitas nutarimo projektas – „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komiteto narių pavaduotojų patvirtinimo“. Jame yra septyni straipsniai. Pasiūlymų, pakeitimų nėra. Galima bendru sutarimu pritarti dėl visų straipsnių priėmimo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Galime balsuoti dėl viso nutarimo projekto. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 93, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4036, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4037 (*pateikimas ir svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4036. Prašom gerbiamą Seimo Pirmininkės pirmąjį pavaduotoją ir kartu galbūt dėl Seniūnų sueigos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tie du projektai yra susiję su tuo pačiu faktu, kad būtent šiandieną mes išrinkome Seimo Pirmininkės pavaduotoju Ž. Pavilionį. Pagal Seimo statutą jis turi būti įrašytas į Seimo Seniūnų sueigos sudėtį ir turi būti Seimo valdybos nariu. Tai tam ir skirti šie du nutarimų projektai.

PIRMININKAS. Nėra norinčių klausti, dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Pateikimo stadijoje galima pritarti? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat nėra norinčių dalyvauti diskusijoje. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti svarstymui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4036 (*priėmimas*)

Nutarimo priėmimas dėl Seimo valdybos patvirtinimo. Yra du straipsniai pastraipsniui, galima pritarti jų priėmimui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Balsuojame dėl Seimo valdybos patvirtinimo pakeitimo nutarimo. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 99: už balsavo 96, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4037 (*priėmimas*)

Seimo nutarimo „Dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Du straipsniai. Pritariame. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 96, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.31 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4022(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Šalpos pensijų įstatymo 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėja – P. Kuzmickienė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė. Svarstymo stadija.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šį projektą svarstėme liepos 12 dieną ir Teisės departamento pastaboms pritarėme. Komitetas bendru sutarimu pritarė visam projektui – siūlome pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai, prašyti Seimo šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Tiek.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai pranešėjai. Nėra norinčių diskutuoti, nėra norinčių kalbėti dėl motyvų.

Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti projektui po svarstymo? Ačiū, pritarta. Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo taikyti skubos tvarką. Ar galime pritarti šio projekto skubos tvarkai? Nėra prieštaraujančių? Nėra, pritarta bendru sutarimu.

17.32 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3776(3) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3). Svarstymo stadija. Per šoninį mikrofoną S. Gentvilas – dėl vedimo tvarkos.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, prašyčiau Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu pusvalandžio pertraukos šiuo kausimu.

PIRMININKAS. Ar kolegų teisėtas prašymas pagal Statutą? Ar yra prieštaraujančių dėl pertraukos? Nėra prieštaraujančių. Galima pritarti bendru sutarimu pertraukai. (*Balsai salėje*) Atliekų tvarkymo įstatymui nepritariate, norite balsuoti? Kolegos, kad ir pavėluotai, bet yra prieštaravimas. Taip, turime balsuoti dėl Atliekų tvarkymo ir drauge dėl Rinkliavų įstatymų projektų svarstymo pusvalandžio pertraukos.

Užsiregistravo 93, balsavo 92: už – 52, prieš – 29, susilaikė 11. Pertraukai pritarta.

17.34 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 2, 7, 12, 16, 17, 18, 20, 22, 35, 36 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3991 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3991. Pateikimo stadija. Pranešėjas – ministras L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų tęsiame tam tikrus sprendimus, susijusius su mūsų valstybės tarnybos, kariuomenės ir žmonių, kurie dirba kitose labai svarbiose institucijose ir tarnybose, atsparumo didinimu. Todėl impulsas dėl šito projekto, aišku, yra atėjęs dėl geopolitinės situacijos, kai priešiškų žvalgybų tarnybos bando įvairiais būdais kompromituoti, verbuoti ir į rizikos zoną, sakykime taip, stumtelėti žmones, kurie eina svarbias pareigas.

Šio įstatymo projekto yra trys svarbūs dalykai. Pirmas dalykas, siūloma nustatyti apribojimą paslapčių subjektų darbuotojams vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kuriose jų buvimas galėtų kelti Lietuvos nacionaliniam saugumui… Tai paliestų 56 tūkst. asmenų, turinčių teisę dirbti su įslaptinta informacija. Reikia pasakyti, kad išimtiniais Vyriausybės nustatytais atvejais, pavyzdžiui, artimųjų mirties ir tam tikra tvarka, vykimas į nustatytas užsienio valstybes būtų galimas, turint leidimą arba deklaravus informaciją apie išvykimą. Noriu pasakyti, kad mes jau kai kuriuos apribojimus esame kartu priėmę. Panašus apribojimas šiuo metu yra numatytas profesionalios karo tarnybos kariams, vidaus tarnybos sistemos pareigūnams. Tai vienas iš svarbių šito įstatymo pasiūlymų.

Kitas labai svarbus dalykas. Kadangi dabar stipriname mūsų karinį rezervą, ir aktyvųjį, ir parengtąjį, pastebėjome tokį labai įdomų dalyką, kad kai į atsargą išleidžiami kariai, iš tikrųjų jie tada įrašomi į aktyvųjį kariuomenės personalo rezervą, jiems su tarnybos pabaiga nutrūksta teisė

dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Ir tada, kai mes aktyvųjį rezervą norime kviesti į pratybas ir, pavyzdžiui, pratybose suteikti jiems teisę susipažinti su įslaptinta informacija, mes susiduriame su problema. Todėl norime pasiūlyti tam tikrą lankstesnį mechanizmą, kuris reikštų, kad paliktume galioti iki išleidimo į atsargą išduotus leidimus, kitaip tariant, nenaikinti jų, kai jau išeinama į atsargą, tiesiog numatyti leisti naudotis tais leidimais iki nustatyto termino pabaigos. Kitaip tariant, jeigu žmogus gavo leidimą penkeriems metams, po dvejų metų išeina į atsargą, tai ne nutrūktų, o ir toliau galėtų trejus metus susipažinti su įslaptinta informacija. Ir antras variantas, šaukiant į pratybas, mokymus ar vykdyti užduočių, jeigu bus dirbama su įslaptinta informacija, supaprastinta tvarka patikrinti, ar neatsirado aplinkybių, dėl kurių jiems negalėtų būti patikėta įslaptinta informacija. Tokia šiek tiek lankstesnė formuluotė. Ir nebūtų tikrinama, jeigu nuo paskutinio tokio patikrinimo nebūtų praėję 12 mėnesių. Tai dar vieno lankstumo įvedimas.

Ir trečias dalykas, sudaryti galimybę suteikti paslapčių subjekto statusą valstybės įmonėms, kurios yra pertvarkytos į akcines ir uždarąsias akcines bendroves, pavyzdžiui, tokias kaip „Oro navigacija“, „Lietuvos oro uostai“, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. Priklausomai nuo to, ar šios įmonės buvo pertvarkytos į bendroves, dėl jų vykdomų funkcijų svarbos praktinis poreikis dirbti su įslaptinta informacija, turėti paslapčių subjekto statusą joms yra išlikęs. Tai norime sudaryti galimybę suteikti paslapčių subjekto statusą tokioms bendrovėms. Teisės departamento pastabos yra tikslinamojo pobūdžio, galėsime patobulinti komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, pateikusiam įstatymo projektą. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, keletas klausimėlių. Ar tai galiotų ir su slapta informacija susijusių asmenų šeimos nariams? Ar tai galiotų Seimo nariams, dirbantiems su slapta informacija, pavyzdžiui, NSGK? Ir ar yra koks nors limituotas terminas šitam draudimui? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Dėl termino tai, matyt, apsispręsime, kai pakeisime įstatymą, kai grąžinsime, kai pasikeis mūsų kaimynystė, tai galėsime, kai keisis priešiškų tarnybų veikla, galėsime persvarstyti. Seimo nariams – be abejo, be jokios abejonės, faktas, artimiesiems – ne. Tai yra personalinis apribojimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pranešėjau, jūs paminėjote, kad tai bus susiję ir su valstybinių įmonių pakeitimo forma, na, į akcines bendroves. Valstybinės įmonės turėdavo labai daug įvairių apsaugų, tai tos apsaugos iš šito įstatymo projekto pereis į tų įmonių pasikeitimus? Pavyzdys, valdybos atranka į tam tikrą svarbią įmonę, taip sakant, ar jiems bus tie patys reikalavimai dėl slaptos medžiagos, kitų dalykų, ar jie išsijungia, pakeitus vien tik tos valstybinės įmonės statusą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jie tikrai integruoti į bendrą paveikslą, be jokios abejonės. Jeigu valdybos nariai, turės atitikti reikalavimus.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Tai tos apsaugos pereis?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerbiamas ministre, jūs į pirmą dalį, ko norėčiau paklausti, tai ir atsakėte. Kadangi yra visiškai nemažai Teisės departamento pastabų, matyt, į jas bus atsižvelgta, bet jos nėra kažkokios kritinės. Tačiau jeigu galite, jūs man pasakykite. Yra numatyta tarp uždavinių, kad būtent bus uždrausta vykti į kai kurias trečiąsias valstybes. Tai yra kokiu teisės aktu bus nustatomos tos trečiosios valstybės, į kurias bus draudžiama vykti šiuo atveju?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Vyriausybės nutarimu.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Vyriausybės nutarimu.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip. Bet žinote, kad jau yra kai kurios įstatymo nuostatos, pavyzdžiui, dėl technologijų apribojimo, kai kur jau įrašyta ir įstatymuose.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerai, ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų į mano klausimą jau beveik atsakėte. O šiandien, tarkime, koks būtų sąrašas valstybių, nevykti į trečiąją šalį?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jeigu aš, pasinaudodamas proga, analizuočiau kitus sprendimus, kur yra apribojimų, tai iš principo yra trys šalys: Rusijos Federacija, Baltarusija ir Kinija.

PIRMININKAS. Gerbiamasis pranešėjau, nors neužsirašęs, bet norėjau paklausti, ar tai galiotų jau išėjusiems į užtarnautą poilsį darbuotojams, kurie turėjo teisę susipažinti?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ne, tik tie, kurie turi teisę.

PIRMININKAS. Draudimas išvykti, aš turiu omenyje.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, tik tie, kurie dabar turi teisę.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų V. Rakutis – už.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, norėčiau palaikyti šį įstatymo projektą dėl žmonių, išeinančių į rezervą, nes iš tikrųjų yra didelė formali kliūtis. Tarkime, reikėtų pašaukti žmones į tokias pareigas, dėl kurių reikia turėti tas žymas, o procedūra užtrunka labai ilgai – 3 mėnesius ir panašiai. Realiai mes negalėtume tų žmonių pakviesti eiti pareigas. Tai palaikykime. Iš tikrųjų visas šitas įstatymas ištaiso tas klaidas, kokios buvo anksčiau šiame įstatyme, ir dėl to reikia šiomis sąlygomis rimtai žiūrėti tiek į rezervistus, tiek į formalius pasikeitimus valdant įmones. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu, nes nėra norinčių kalbėti prieš? Matau purtančius galvą, tai balsuojame. Kolegos, balsuojame dėl Valstybės tarnybos paslapčių įstatymo projekto. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 79, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4026 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4026. Pateikimo stadija. Krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū jums. Iš tikrųjų čia labai techninis pakeitimas. Pagal Europos Sąjungos Tarybos sprendimus keičiasi misijos Mozambike modalumai, todėl turime pakeisti ir pavadinimą. Tai yra užsienio reikalų ministro ir krašto apsaugos ministro siūlymu, Prezidento teikimu. Dabar yra ES karinė mokymo misija Mozambike, o siūlome keisti į ES karinę pagalbos misiją Mozambike, kuri atitiktų priimtus Europos Sąjungos Tarybos sprendimus. Pavadinimas būtų keičiamas nuo rugsėjo 1 dienos.

Nieko kito nekeičiama, nei ribiniai skaičiai, kiek ten Lietuva galėtų deleguoti. Galiu pasakyti, kad dabar ribinis skaičius yra 11, iš tikrųjų turime 2 karius. O iš esmės atsižvelgiant į tai, kad tiesiog keičiasi strateginis pačios misijos tikslas: nuo mokymo bus pereinama prie pagalbos teikimo, bus padedama Mozambikui plėtoti ir išlaikyti gebėjimą savarankiškai parengti ir naudoti greitojo reagavimo pajėgų padalinius, apmokytus ES karinės mokymo misijos.

Tai gal užteks.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, jums veiklos Ukrainoje neužtenka, kas jus ten neša į tą Mozambiką?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Artūrai, matote, kai kitose Europos Sąjungos arba NATO šalyse jie turi labai stipriai išreikštą pietinę dimensiją, mums Rytai svarbu, jiems Pietūs. Norint sutarti, norint, pavyzdžiui, paprašyti indėlio, pagalbos dėl mūsų krypties, neišvengiamai valstybė turės savo indėlį ir kontribuciją į ten, kur reikia kitoms valstybėms, pietinėms Europos Sąjun-

gos arba NATO valstybėms. Tokios misijos iš principo su tuo susijusios, be abejo, susijusios ir su pagalba, parama kitoms tautoms, kurios to prašo. Mozambikas to prašo, tai kodėl gi nepadėjus.

PIRMININKAS. Nebeliko daugiau norinčių jūsų klausti. Ačiū, gerbiamas ministre. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Ar galime pritarti bendru sutarimu nutarimo projektui po pateikimo? Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, siūloma svarstyti liepos 18 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.46 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 X skyriaus antrojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3988 (*pateikimas*)

Kitas projektas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo X skyriaus antrojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3988. Pateikimo stadija. Pranešėjas – krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Šį pasiūlymą ir pristatymą norėčiau jums, sakykime taip, šiek tiek į kontekstą, taip, platesniame paveiksle, mūsų gynybos paveiksle, tai yra kontrmobilumo priemonių taikymo koncepcijoje, ir vadinkime tai Lietuvos gynybos linijos įgyvendinimu. Netrukus, per 2–3 savaites, mes pristatysime ambicingą Lietuvos gynybos linijos projektą, kuris integruojamas į Baltijos valstybių gynybos liniją ir koordinuoja savo visus modalumus, praktinius sprendinius kartu su Lenkijos įgyvendinama Rytų skydo koncepcija. Kai kalbame apie kontrmobilumą, Lietuvos gynybos liniją, tai yra kompleksas, tokie dalykai kaip minos, jų įsigijimas, nuotolinės minos. Tai nereiškia, kad iš karto fortifikuoti, terminuoti, bet tai reiškia būt pasirengus, turėti tokį pajėgumą, kurį mes kuriame, stipriname, augantį. Atvažiuos į kontrmobilumo priemonių bazes, į kontrmobilumo priemonių parkus fiziniai barjerai, jau rugpjūčio mėnesį turėsime drakono dantis, gelžbetoninius ežius, ispaniškus arklius, džiaugiuosi, kad ne iš Ispanijos, o Lietuvos gamintojų, užtvaras, kurios gali, esant žvalgybiniams indikatoriams padėti mums stabdyti dengiantis ugnimi galimą priešo judėjimą.

Šalia to ir kiti dalykai bus daromi, kaip tiltų parengimas esant indikatoriams, kad reikia juos, sakykime, neutralizuoti, kad priešas nepravažiuotų tam tikrose aiškiose vietose, prieštankinių griovių kasimas, tai yra melioracijos griovių transformacija į prieštankinius griovius tam tikrose srityse.

Dar viena labai svarbi priemonė – miškas, miškinimas, miško išnaudojimas mūsų valstybės gynybai. Ką mes čia dabar siūlome, tai yra mūsų kartu su kariuomene ir pirmiausia kariuomenės karinis patarimas taip, kaip jie mato, ką reikėtų padaryti, kokį reguliavimą sukurti mūsų valstybėje, kad miškas ilgainiui galėtų būti irgi, esant poreikiui, išnaudojamas gynybai. Tai susišaukia ir su žaliąja darbotvarke, noriu pasakyti, nes siūlome daugiau miško palikti. Tai va, kaip gražiai gynyba dera su žaliąja darbotvarke, labai džiaugiuosi žvelgdamas į valstiečius žaliuosius, matote, valstiečiai ir žalieji, ir gynyba. Mintis yra labai paprasta. Siūloma išsaugoti esamus miškus, plotus, draudžiant kirtimą miškuose 20 kilometrų atstumu į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą nuo valstybės sienos su Baltarusijos Respublika ir Rusijos Federacija, Kaliningrado sritimi, ir antra, prie magistralinių ir krašto kelių kirsti medžių alėjas ir vykdyti plynuosius pagrindinius miško kirtimus 80 metrų pločio miškų juostose. Taigi priėmę projektą, jį nuosekliai įgyvendinę, galėtume sutelkti su miškinimu susijusias priemones, kurios galėtų būti naudingos ir kontrmobilumui, stabdant galimus priešo judėjimus. Be abejo, viskas pagal įstatymą būtų kompensuojama. Nedraudžiami ugdomieji, pagrindiniai, nepilnieji, sanitariniai, atrankiniai kirtimai, kurių reikia, kad mišką palaikytume. Būtų ribojamas tik plynųjų kirtimų būdas. Aišku, be jokios abejonės, čia mūsų, krašto apsaugos sistemos, žvilgsnis. Natūralu, kad, be abejo, komitetuose, kur jau susės sričių ekspertai, galima bus pasižiūrėti, kur kokia galbūt galima išimtis, įsivertinti, kaip tai dera su, sakykime, aplinkosauginiais, žemės ūkio reikalais ir taip toliau. Bet siūlau tikrai pritarti ir judėti į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, aš norėjau paklausti. Minėjote, kad kompensacijoms reikės mokėti už apribojimus ir visa kita. Kompensacijas mokėsite, kiek suprantu, iš gynybos biudžeto? Nenusitaikysite iš kur nors kitur paimti?

Tada kitas klausimas. Jūs turbūt žinote, kad jūsų kolega atnešė kitą įstatymo projektą, kad reikia parduoti 60 tūkst. hektarų valstybinių miškų. Ar jūs nepažiūrėjote, gal ir tie miškai ten įeina, kur jūs norite apsaugos tam tikras zonas daryti, kad jie bus parduodami? Gal jūs peržiūrėsite, atšauksite tuos dalykus, kad nebūtų parduodami? Dėkui.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Valiau! Ąžuolai, tai liudija jūsų ryšį su mūsų miškais. Be jokios abejonės, jūsų klausime slypi, kodėl reikia šito sprendimo, reikia šito įstatymo projekto. Be jokios abejonės, mes atlyginsime. Tos kompensacijos, mūsų preliminariais skaičiavimais, apie 11 mln. eurų teoriškai galėtų kainuoti tokios kompensacijos. Be abejo, čia mūsų visų reikalas.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas panašus kaip kolegos Valiaus. Kadangi kalbate apie kompensacijas, tai, ko gero, gal šitą teisės aktą turėtų lydėti ir kokie nors lydimieji teisės aktai, kur tai būtų parašyta.

O žiūrint į valstybinius miškus, tai mes žinome, kad urėdijoje yra suformuotas kirtimų fondas ir kirtimų užduotys. Kai kurie urėdijų padaliniai gana sunkiai surenka dėl gausybės saugomų įvairiausių teritorijų ir čia dar atsiranda 20 kilometrų plotis. Tai, sutikite, didžiulis miško plotas.

Mano klausimas: tai visgi planuojate teikti kokius nors kitus teisės aktus, kad šitas įstatymas būtų įgyvendintas nepažeidžiant, taip sakant, lūkesčių ir nesuvaržant kitų juridinių asmenų teisių ir galimybių?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ką tiksliai žinau, kad reikės poįstatyminių teisės aktų. Priėmus šį įstatymą, reikės atnaujinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 metų įsakymą „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Matyt, jūs turbūt dar komitetuose kvalifikuotai įsivertinsite ir pasižiūrėsite, kaip tai dera su kitais teisės aktais.

PIRMININKAS. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerbiamas ministre, niekas net neabejoja šitų jūsų siūlomų priemonių reikalingumu, nes pats jau tų, sakykime, ir grėsmių pobūdis, ir šalies pasirengimo reagavimui pobūdis verčia imtis tų papildomų priemonių. Tačiau mano klausimas ir palinkėjimas būtų… Be ūkinių galimybių apribojimo, jūs pasakėte, bus kompensacijos, tai bus. Net neabejokime, kad bus ir kiti teisės aktai dėl kitų teisinių veiklos ribojimų šitose teritorijose. Matyt, tikrai nebus apsiribojama pasienio ruožu, 5 kilometrais ir pasienio juosta ar dar kai kuriais, kurie šiandien galioja, taip? Ir jie bus galbūt netgi daug, sakykime, griežtesni. Sakau, tai yra suprantama.

Bet pažiūrėjus į gyventojų nuotaikas, ir kartais kai dėl poligonų plėtros teikiama per mažai informacijos, taip ir šituo atveju, tiesiog norėtųsi, kad galbūt būtų diskutuojama su ūkio subjektais, su gyventojais, ko tikėtis, kad žinotų, kokius verslus vystyti, kokie apribojimai bus, kad tų tokių įtampėlių, jų tiesiog… Jos yra nereikalingos, arba jų būtų kuo mažiau. Čia daugiau palinkėjimas, o ne klausimas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, priimu. Kalbėtis visą laiką reikia daugiau. Pritariu.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Labai teisingai pasakėte, ministre, kalbėtis reikia daugiau. Kai prisiklausai apie Šilalę, kaip kalbasi… Sako, pirmą kartą išgirsta, kad čia yra visoje teritorijoje, kurioje negali būti, ar panašiai. Bet mano klausimas konkretus. Prašom pasakyti, jūs jau žinote, kiek miškų galimai gali būti, kiek privačių, kiek valstybinių turime miškų, nes čia bus irgi išpirkimas? Ar jūs jau kitų metų biudžete esate numatę lėšas?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Galiu pasakyti, kokį skaičių aš turiu. Iš viso pagal Lietuvos ir Rusijos, ir Baltarusijos sieną, jeigu skaičiuotume 20 kilometrų, nuo jos yra 24,4 tūkst. hektarų privačių miškų. Mūsų skaičiavimais, jei metinė išmoka siektų 275 eurus už hektarą, tai tikėtina, kad tuomet kas metus reikėtų apie 11 mln. eurų. 11 mln. eurų. Iš tikrųjų, tikrai nebus problema, jeigu mes priimame šitą sprendimą, užsiprogramuoti tai kitų metų biudžete.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, iš istorijos žinomi tokie pavyzdžiai, kai gerai įtvirtintos priešo gynybinės linijos būdavo apeinamos. Tai Mažino linija ir garsieji Manerheimo linijos kai kurie įtvirtinimai, ir taip toliau. Dabar mano klausimas toks, čia turbūt NATO Rytinio flango stiprinimo kontekste: jeigu mes įsirengiame gerus įtvirtinimus, numatome ir miškų apželdinimus, ir taip toliau, ką ketina daryti mūsų kaimynai latviai arba lenkai? Ar yra derinami irgi analogiški planai, kad mes būtent kalbėtume vienodai, ta pačia kalba, ir būtent stiprintume visą NATO Rytinį flangą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke, už klausimą. Mes esame pasirašę Baltijos gynybos linijos bendradarbiavimo sutartį tarp trijų Baltijos šalių. Aišku, kiekviena šalis renkasi pati tokius sprendinius prie sienų, kokius renkasi. Estai renkasi bunkerizacijos strategiją, Latvijoje, žinau, dar reikia užbaigti fizinį barjerą, prieštankinių griovių koncepciją. Mes jau imamės minų pirkimų, kontrmobilumo priemonių, parkų, tiltų paruošimo, miškinimo, kai kur prieštankinių griovių parengimo tinklo. Lenkai, šalia viso to, turi dronus pasienyje, kurie labiau stebėtų bunkerius, jie irgi prisideda prie to, ką mes darome. Su lenkų ministru, kuris ką tik buvo Lietuvoje, sukirtome rankomis, kad mes glaudžiai bendradarbiausime šioje srityje, koordinuosimės ir netgi prašysime lėšų iš Europos Sąjungos, kad galėtų ta mobilumo programa, kuri bus numatoma kitai finansinei perspektyvai, atsirasti ir kontrmobilumo priemonėms pakankamos lėšos. Keturios valstybės parašė laišką prezidentų lygiu, kad būtų skirtas tas finansavimas. Taigi, įjungiame tikrai aukštesnę pavarą šitoje srityje.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas Laurynai, išties džiugu matyti jus energingą. Rankovės paraitotos ir neatrodo, kad ruošiatės sustoti. Ir labai gerai, tiktai tiek, kad jūsų tie pasiūlymai, kuriuos atnešate, tiesiog byra kaip žirniai. Išties jų tiek daug, ir net neabejoju, kad pusė iš jų net neparemti biudžetu, kurį mes esame patvirtinę. Bet tikiuosi, kad viskas bus gerai, tie jūsų pasiūlymai sulauks tęstinumo ir tikrai mes tai įgyvendinsime. Tiktai sakau, matote, kiek daug klausimų sulaukėte, nes jie… iš visų dalių po kažkokį mažą pasiūlymą neša ir žmonėms sunku suvokti, kokia ta mūsų ateities strategija numatyta. Bet žiūrėkite, dabar kalbame apie kontrmobilumo priemones. Jūs man pasakykite: ką veikė kolega A. Anušauskas toje Krašto apsaugos ministerijoje trejus su puse metų, kad jūs per kelis mėnesius ištisai nešate ir nešate projektus? Ar išties tai yra teisybė, kad kai atėjote, jūs netgi neradote, kad būtų pradėti viešieji pirkimai paprastiems drakonų dantims gaminti, o ten tik betonas ir armatūra? Ar išties taip buvo? Ir palinkėsiu jums sėkmės toliau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Dainiau. Aš tiktai turiu teisybės dėlei pasakyti, kad biudžetas kontrmobilumo priemonėms buvo numatytas nuo šių metų, kitaip tariant, atsirado šiais metais. Dabar, kai priėmėme Gynybos fondo įstatymą, vienokį ar kitokį, tenai irgi yra kontrmobilumui numatyta tam tikra dalis. Tai tų pinigų šitiems dalykams tikrai yra, ir minoms, ir fiziniams barjerams, o kontraktai dėl fizinių barjerų, taip, jie buvo pasirašyti gegužės mėnesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinysis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Matome, kad yra labai daug kertamų miškų, medžių Lietuvoje, būna įvairios akcijos, protestai ir panašiai. Jūs tikrai tiktumėte mūsų gretose Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungoje, nes esate už mišką. Ką dėl šio projekto mano aplinkos ministras Simonas? Ačiū. Tikriausiai tikrai esate kalbėję apie tai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, jeigu V. Ąžuolas balsuos už kasetinių šaudmenų denonsavimą, aš labai pasvarstysiu gerbiamojo siūlymą. Čia aš gal šiek tiek juokauju. Simonas, man atrodo, pozityviai žiūri, jam rūpi miškas ir rūpi Lietuvos gynyba. Man atrodo, mes čia sutariame.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Puikus atsakymas.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti.

Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Nėra prieštaraujančių? Ačiū, bendru sutarimu pritarta Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo X skyriaus antrojo

skirsnio pakeitimo įstatymo projektui po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.01 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3804 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3804. Pateikimo stadija. Kviečiamas pranešėjas A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pristatau keleto iš mūsų teikiamą Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Europos Komisijos rekomendacija nurodo, kad leidimų išdavimo procedūros atsinaujinančios energetikos projektams yra per daug sudėtingos ir ilgos, tai kliudo greitai įgyvendinti būtinus pokyčius ir didina projektų kaštus. Taigi mūsų tikslas – šias procedūras supaprastinti ir sutrumpinti. Praktikoje pastebime, kad dažnai dideli atsinaujinančios energetikos projektai susiduria su administracinėmis kliūtimis, ypač kai reikia derinti projektus dėl valstybinės reikšmės kelių ir jų apsaugos zonų. Nesant aiškių taisyklių, šių projektų įgyvendinimas tampa sudėtingas. Šiuo įstatymo projektu siūlome nustatyti aiškius kriterijus, kada ir kaip galima tiesti inžinerinius koridorius šalia kelio ar po juo. Taip pat siekiame užtikrinti, kad leidimų gavimo laikas būtų ženkliai sutrumpintas, o valstybės žemė būtų naudojama racionaliai.

Teikiamas įstatymo projektas padėtų paskatinti investicijas į atsinaujinančią energetiką. Pavyzdžiui, siekiant gauti leidimą vėjo jėgainei įrengti, būtina atlikti nemažai derinimų su daugeliu institucijų. Šis įstatymo pakeitimas bent iš dalies palengvintų šių projektų įgyvendinimą. Tikimės, kad priėmus šį įstatymo projektą leidimų išdavimo trukmė sutrumpėtų iki 12 ar 24 mėnesių, kaip ir numato Europos Sąjungos rekomendacijos. Šis įstatymas yra svarbus žingsnis mūsų šaliai siekiant energetinės nepriklausomybės ir tvarumo. Dėkoju už dėmesį ir laukiu jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti jūsų nori trys Seimo nariai. V. Ąžuolas – pirmasis.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, klausimas, kokie lobistai paprašė šį įstatymą prastumti? Aš kiek suprantu, vėjo jėgainių lobistai, nes kas dabar realiai vyksta? Akmenės pavyzdys labai geras. Žemės savininkai paprašo tam tikro žalos atlyginimo tiesiant kabelius ir kitus dalykus, tada jie *nuvaro* į savivaldybę, sako, o jūs leiskite mums nemokamai pervaryti per savivaldybės kelius. Ir kas atsitinka? Sugadina, visokių dalykų, visko pridirba. Tai jūs dabar net iš savivaldybės norite atimti teisę tartis? Tartis, kokiomis sąlygomis, kas bus klojama, kaip daroma? Tai dabar jiems… Tai gal tada išvis iš savininko atimkime visas konstitucines teises ir pasakykite vėjo jėgainininkams, kad ko jie nori, turite viską leisti ir duoti. Kodėl tokiu keliu jūs einate? Tai yra privatus verslas. Čia ne geležinkelių tiesimas, ne kokių nors valstybinių strateginių objektų tiesimas, – tai yra privataus verslo santykiai su savininkais: kelio savininku – savivaldybe, žemės savininku – žmogumi. Kodėl jūs tai darote, galite paaiškinti? Kodėl atimate teises iš savininkų?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Na, gaila, kad jūs visiškai klaidinate tiek parlamente esančius žmones, tiek Lietuvos gyventojus, kurie dabar stebi. Visų pirma kalbame apie kelius. Tai yra valstybinės reikšmės keliai. Kalbame ne apie žemes. Jeigu šalia kelių būtų įrengta infrastruktūra, kuri prisidėtų prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės, tai tie keliai… Energetinis nepriklausomumas yra šalies prioritetai, tokie yra užsibrėžti šios Vyriausybės. Jeigu jūs sakote, kad kažkam reikia uždirbti iš to, jeigu yra įrengiama vienokia ar kitokia vėjo jėgainė ar kitokia infrastruktūra, kuri gamina elektrą, tai aš nesutinku su tuo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Andriau, tai vis dėlto paaiškinkite plačiau. Būtent šio jūsų siūlymo esmė yra išnaudoti kelių infrastruktūrą, įjungti vėjo jėgainių parkus ar saulės jėgainių parkus. Ar čia jūs bandote tą infrastruktūrą, na, kažkokius sukurti servitutus prie kelių, nesvarbu, kokio pavaldumo, ar čia vis dėlto, kaip V. Ąžuolas minėjo, kėsina-

tės į privačią nuosavybę? Nei jūs atsakėte į šitą klausimą, nei iš jūsų pristatymo ne visai buvo aišku, todėl jeigu patikslintumėte, būtume labai dėkingi.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Pabandysiu dar kartelį atsakyti. Tie keliai, valstybiniai keliai, nėra kalbama apie jokią privačią nuosavybę. Yra kalbama, kad šalia kelio galėtų būti tiesiami vėjo jėgainėms kabeliai, arba po keliu, nepažeidžiant tiek viršutinės dangos, tiek apatinės. Jeigu prioritetas Lietuvoje yra ir keliai, ir atsinaujinanti energetika, vienas kitam čia netrukdo. Apie jokią privačią nuosavybę ar pasikėsinimą į privačią nuosavybę net kalbos nėra.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūsų paklausė visi norintys klausti. Dėl balsavimo motyvų už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Kolegos, čia kilo tokių keistų klausimų, todėl noriu truputį pasakyti, kad tie keisti klausimai turbūt kilo dėl nežinojimo. O šio projekto esmė yra tokia. Mes visada kalbame apie biurokratijos mažinimą, tai ir yra biurokratijos mažinimas. Kita vertus, jeigu „Via Lietuva“ arba kitas kelio savininkas, valstybės kažkuris subjektas, norėtų pasirašyti, tai tam, kad jis nebijotų pasirašyti, šitas projektas ir yra skirtas, kad jam būtų aiškus juridinis pagrindas, kad, norint po keliu pakišti kabelį, reikia jį paimti ir pakišti. Ir su vienu parašu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų reikia suprasti vieną dalyką: yra valstybės keliai ir savivaldybių keliai. Jėgainininkai dažniausiai varo per savivaldybių kelius ir pravaro visus kraštus, išrausia, išdirba, ten reikalų daug turi, bet dabar savivaldybė bent jau turi galimybę derėtis: sako, žiūrėk, mes tau leidžiame ten pakelėje, krašte išsikasti, pasikloti kabelį, bet tu (pavyzdys) suremontuok kelią, padaryk, sutvarkyk, kažką padaryk.

O dabar jūs sakote – leiskime, o jis ateis, pamojuos savivaldybei, sakys, va, aš leidimą turiu, atsikniskite su kelio remontais ir kitais dalykais. Ir jis tą gaus nemokamai dovanų. Kai tu kasi per savininko, turi sumokėti kompensaciją už kelio kabelio klojimą, o per savivaldybės – tada špyga, nė vieno euro ir sakys, ačiū, puiku, kad Seimas patvarkė reikalus. Sutaupys milijonus už kompensavimą dėl kabelio klojimo. Į Akmenės rajoną, kolega, atvažiuok, pasižiūrėk, vieni varo vienu kelio šonu, galu, kiti kitu. Nebereikės su niekuo derinti, kaip bus gerai. (*Balsas salėje*) Kelio kraštais.

PIRMININKAS. Nuomonės dėl balsavimo motyvų išsakytos. Kolegos, balsuojame dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 75, balsavo 74: už – 18, prieš – 6, susilaikė 50. Po pateikimo projektui nepritarta.

Gerbiami kolegos, turime apsispręsti, ką toliau su projektu daryti. Balsuosime alternatyviai, balsuojantys už pritars grąžinimui iniciatoriams tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 78, balsavo 74: už – 38, prieš – 36. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

Dėl balsavimo… Replika po balsavimo V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų dėkui kolegoms, kad išgirdote ir tokiam projektui nepritarėte, bet labai gaila, kad tokie projektai atkeliauja į Seimą.

18.11 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3776(3) (*svarstymo tęsinys*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Norinčių kalbėti daugiau nėra. (*Balsai salėje*) Mane informavo, kad jau praėjo pusė valandos po to, kai dėl Atliekų tvarkymo įstatymo projekto ir Rinkliavų įstatymo projekto buvo paskelbta pertrauka. Kviečiu pranešėją A. Gedvilienę, Atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3) (svarstymo stadija), kaip pagrindinio komiteto pirmininkę pateikti išvadą.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Liepos 10 dieną svarstėme projektą ir pritarėme jam bendru sutarimu, jeigu kalbama apie Atliekų tvarkymo įstatymą, bet 12 dieną svarstėme papildomą išvadą,

nes buvo Seimo narių pasiūlymų. Apie juos turbūt kalbėsime jau svarstymo metu. Tai išvadai buvo pritarta. Lydimasis įstatymo projektas (Ar mes apie jį iš karto galime?) buvo Rinkliavų įstatymo projektas. Išvadai buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taigi, kolegos, išvados pateiktos. Diskutuoti užsiregistravo penki Seimo nariai. Pirmąjį kviečiu A. Skardžių.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, ponia Aplinkos apsaugos komiteto pirmininke, nežinau, kam čia prireikė didinti mokesčius ir rašyti tai, kad teršėjas moka. Už ką? Už tai, kad jisai pristato atliekas į stambiagabaričių atliekų aikštelę, kurią turėtų išlaikyti importuotojai ir gamintojai. Juk tos aikštelės ir buvo skirtos būtent pakuotėms, kurias importuotojai arba gamintojai paleidžia į rinką. Jos kur nors turi būti surenkamos, jie perka paslaugas, jeigu patys to dalyko negali padaryti, iš paslaugų teikėjų, kurie už juos atlieka šią paslaugą, paskui keliauja padangos perdirbti ar dar kur nors. Tačiau dabar visą tą naštą perkelti nuo verslo paprasčiausiems buitinių atliekų turėtojams tiesiog yra nesąžininga. Kodėl taip elgiamasi, aš šiandien tikrai negaliu pasakyti. Galbūt čia iniciatoriai, pats ponas S. Gentvilas, kaip šio projekto iniciatorius, ateis į šią tribūną ir pristatys, kodėl jis taip elgiasi, kodėl našta yra perkeliama buitiniams atliekų turėtojams, užuot privertus atsakingiau savo atliekas tvarkyti importuotojus ir gamintojus. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas. Nieko nėra pažengta dėl atliekų tvarkymo. Atliekų sudeginimas atliekų deginimo jėgainėse nėra atliekų tvarkymas. Nėra jokios motyvacijos buitinių atliekų turėtojams kažkaip prisidėti prie atliekų didesnio rūšiavimo, arba bent jau kiek jie gali prie to prisidėti, be savo entuziazmo. Nėra jokios normalios finansinės paskatos jiems atlikti tą pirminį rūšiavimą, kad iš to gautų apčiuopiamą naudą.

Yra kažkokia lygiava. Vienose savivaldybėse numatyta kažkoks solidarumo mokestis, vienose savivaldybėse tai skaičiuojama pagal gyventojų skaičių, kitose tai skaičiuojama pagal plotą. Juk plotas gi neteršia! Arba atsakingai tvarkantys atliekas gyventojai taip pat sugeba… Jau turbūt šiandieną visi puikiai suprantame tą daromą žalą, jeigu atliekos patenka į aplinką. Tiesiog jas atsakingai tvarko, bet iš to negauna jokios finansinės naudos. Tą visą naudą kas susižeria? Susižeria atliekų degintojai, kurie ten siekia savo tikslų su savo vartų mokesčiais, susikėlę iki sąvartynų vartų mokesčio, kai nebelieka jokio prioriteto.

Antra vertus, tai yra paslaugas teikiančios įmonės, tos, kurios stengiasi kuo daugiau pasididinti savo pajamas iš teikiamos paslaugos. O savivaldybė, kaip paprastai, – ne gyventojų pusėje, o būtent tų atliekas surenkančių įmonių pusėje. Konkursus savivaldybėse laimi jie ir greičiausiai laimi tie, kurie turi didesnį ryšį su administracija ir su miesto valdžia.

Tai aš vis dėlto pasisakau prieš papildomą apmokestinimą. Galbūt išgirsime, kodėl taip elgiasi šio projekto iniciatoriai, kai jie diskutuos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu A. Stončaitį diskutuoti.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mieli kolegos, iš tikrųjų prisidedu prie dabar kolegos Artūro išsakytų minčių. Per šitą kadenciją, matyt, retą kurią sritį mes rasime, kur būtų taip negailestingai skriaudžiamas eilinis Lietuvos gyventojas. Niekas nesako… Be abejo, kad turime daryti viską, kad būtų kuo mažiau šiukšlių Lietuvoje. Reikia viską daryti, kad kuo labiau būtų perdirbamos, bet ar tikrai visą laiką einame šituo keliu? Bent jau šito įstatymo projekto, aišku, ne visos, mes negalime kalbėti absoliučiai, tačiau kai kurios nuostatos yra apie vieną ir pagrindinį: kad ir būtinas, ir nebūtinas išlaidas šiukšlių versle perkeltų ant gyventojų peties.

Keistokai čia atrodo, kad iš tikrųjų tas, kuris gauna naudas, pirmiausia, importuotojas ir gamintojas, verslas… Mes ne apie tai kalbame, kaip jis galėtų prisidėti ir būti galbūt vienu pagrindinių arba bent jau didele dedamąja šitame procese. Mes einame paprasčiausiu keliu: yra paklusnus Lietuvos gyventojas ir visa mokesčio našta perkeliama ant jo. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas, matyt, kad mes turėtume kalbėti apie procesų gerinimą. Įstatyme vėl yra daug kalbama apie kainodarą ir įmones, kurios perdirba vienaip ar kitaip atliekas ir kitas šiukšles, bet nekalbame mes čionai apie tai, kaip tai būtų efektyviau, kas yra daroma kitose šalyse. Vėl mes einame pačiu paprasčiausiu keliu – leidžiame viską: ir pagrįstas, ir nepagrįstas išlaidas už rei-

kalingus ir nevisiškai reikalingus procesus perkelti ant gyventojų pečių. Taip elgtis paprasčiausiai negalima. Kada nors žmonės pasakys, kad su tokiais nepamatuotais mokesčiais gana yra gana.

Gerbiamas ministre, nežinau, jūs galbūt čia išsakysite savo argumentus, bet ar tas siūlomas kelias apmokestinti tik žmogų ir nežiūrėti į kitas galimybes, į kitus tobulinimus, į kitus procesus, yra teisingas kelias? Jeigu jau tik tokiu keliu einame, tada būkite mieli, siūlykite, kad prisidėtų visos pusės, o ne tik galutinis vartotojas. Taip nėra sąžininga prieš Lietuvos gyventoją. Tikrai mes už švarią, už žalią Lietuvą, tačiau galvokime kartu apie tą procesą, kad jį palaikytų ir visi gyventojai. Nes kitaip, žiūrėkime, ar neperlenksime lazdos, kai vėl bus pradedama viskas grūsti į miškus, į pamiškes, į tas atokias vietas, užkasinėti ar dar kaip nors. Mes gi ne šito siekiame. Procesus tikrai palaikome, esame už gerinimą tos aplinkos apsaugos, tačiau ieškokime galbūt ir kitų siūlymų, mieli kolegos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau į tribūną S. Gentvilą diskutuoti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, projekto iniciatoriai yra Lietuvos savivaldybių asociacija, RATC'ų asociacija, nes būtent jie susiduria su sunkumu Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje apibrėžti savo kainodarą. Šis sprendimas yra labai svarbus dėl Lietuvos miškų švaros, nes į Lietuvos miškus dažnai atvežama ir išvežama nemažai buitinių, remonto atliekų, statybinių medžiagų. Kodėl tai daroma? Todėl, kad dažniausiai nebepriimama arba nėra išvystytas stambiagabaričių atliekų aikštelių tinklas. Šiandien, nepriėmus šito įstatymo, savivaldybės stambiagabaričių atliekų aikšteles turės finansuoti iš savarankiško biudžeto. Iš savarankiško biudžeto, nors tai yra atliekų tvarkymas. Todėl įstatymu siūloma priskirti, kad statybinės atliekos, žaliosios atliekos būtų kompensuojamos ir įtraukiamos į vietinę rinkliavą, į visuotinę rinkliavą. Kai kažkada remonto metu pas kiekvieną atsiranda keli šimtai kilogramų atliekų, kad tai būtų galima nuvežti į išplėtoto stambiagabaričių atliekų tinklo aikšteles.

Čia gerbiamas A. Skardžius, gerbiamas A. Stončaitis daro klaidą, nes tai nėra pataikavimas verslui. Į vietinę rinkliavą nebus galima įtraukti gamintojo atsakomybėn, importuotojų atsakomybėn įtrauktų produktų: padangų, elektronikos, filtrų, akumuliatorių ir taip toliau, tų produktų, už kuriuos atsakingos gamintojų, importuotojų organizacijos. Jos ir toliau turės tiesiogiai finansuoti šių atliekų surinkimą ir tai nebus įtraukta. Bet kas norima padaryti? Kad statybines atliekas, žaliąsias atliekas ir pakartotinio naudojimo aikšteles, tokias kaip Vilniuje „Dėkui", savivaldybės galėtų plėtoti už gyventojų surenkamą vietinę rinkliavą. Tai yra logiška, nes mes, kaip gyventojai, remonto metu arba sutvarkę savo sodą, arba nudėvėję kažkokį daiktą, kuris jau nebereikalingas, norime jį pristatyti į stambiagabaričių atliekų aikšteles, bet savivaldybės jų negalėdavo išlaikyti už rinkliavų lėšas. Jos galėdavo tą daryti arba už savarankišką savivaldybės biudžetą, arba buvo trečioji alternatyva, tai yra imti mokestį iš gyventojų už pristatytą kilogramą statybinių atliekų. Bet mes patys puikiai suprantame, jeigu pradėsime imti mokesčius už statybines atliekas ar žaliąsias atliekas, ar nudėvėtą vežimėlį, jie greičiausiai dėl dalies gyventojų nebrandumo atsidurs gretimame miške. Tą matome aplink Vilnių, aplink visus kitus miestus, ypač aplink garažų arba sodų bendrijas. Todėl šitas įstatymas iš esmės leidžia plėtoti stambiagabaričių atliekų aikšteles. Kaip verslas mokėjo už jų išlaikymą, taip mokės už savo produktų priėmimą. O savivaldai palengvėja ir administracinė našta, nes su VERT'u tvirtinant regionines kainas palengvinamas iš tikrųjų jų tvirtinimas. Tą būtina priimti jau dabar, tai yra iki rugsėjo, nes trejiems metams iki rugsėjo turi būti patvirtinta regioninė kaina. Tai kviečiu pritarti ir turėti omenyje, kad pats įstatymas išėjo iš savivaldybių, iš RATC'ų asociacijos ir iš VERT'o prašymo, ne ministerijos iniciatyva. O verslui jokių čia nuolaidų nedarome, nes verslas ir toliau prisidės prie stambiagabaričių atliekų aikštelių išlaikymo.

PIRMININKAS. Kviečių į tribūną L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, teisingai pasakėte, kad su RATC'ais buvo diskusija ir jie teikė pasiūlymus, bet teko šiandien dar kalbėti irgi su vienu iš vadovų, tai realiai atsižvelgta gal į vieną pastabą. Tai vienas motyvas.

Dabar jūsų tikslas, buvo pasakyta, kad tikslas yra sąvoka „teršėjas moka". Tai leiskite paklausti, ta močiutė, kuri gyvena daugiabutyje ir neturi nė transporto priemonės, jinai gal 20 metų jokio remonto nedarė, nieko neremontavo ir dabar kiekvienais metais mokės už tai, kad kažkas,

sakysime, turi transportą, važiuoja mašina, veža padangas, taip toliau? Tai galbūt reikėtų visiškai kitaip spręsti tuos klausimus ir apmokestinti galbūt tam, kuris į tą aikštelę atveža ar statybines atliekas, ar atveža žalieną? Faktiškai, man atrodo, kitas, kuris gyvena ir privačiame name, žalienos net neveža, žolę palieka pas save, o jeigu yra ten krūmų ir panašiai, tai yra ne kasmet, kas kelerius metus galbūt jis veža, gal jisai pats susitvarko, susmulkina ir ją kompostuoja. Taigi aš visiškai nesutinku su tuo, kaip jūs sakote, kad jūsų tikslas buvo, kad teršėjas mokėtų.

Toliau jūs sakote, kad visas sąnaudas sugrupuotume. Žodžiu, kompostavimo aikštelių reikia statybai, reikia savivaldybėms statyti ir įrengti kompostavimo aikšteles, reikia įrengti stambiagabaričių atliekų aikšteles, tai savivaldybė tą ir sprendžia. Leiskime savivaldybėms iš aplinkos lėšų, iš kitų lėšų susitvarkyti tas aikšteles ir visiškai normaliai bus. Neapmokestinkime du kartus žmogui, kur dar kitas ir sodą turi, – jis mokės lygiai taip pat. Jis gyvena daugiabutyje ir dar jisai moka pusę metų, kasmet sumoka už savo sode nešamas atliekas, lygiai taip pat jis irgi turi buitinių atliekų, tai du kartus jisai dar mokės.

Manau, kad šiandien apmokestinti mūsų vyresnės kartos žmones, kur, mes žinome, virš 65 metų net 36 % gauna išmokas, yra labai arti skurdo ribos, tai dar kartą pridėsime, kad ir 10 ar 5 eurai tam žmogui yra pinigai. Aš tikrai siūlau šitam projektui ne pritarti, o galvoti ir kitaip spręsti tą klausimą, kaip savivaldybė galėtų irgi pagalvoti, išspręsti būtent tas sąnaudas ir kad tikrai neatsirastų miškuose padangų. Aš galiu pasakyti, dėl padangų perdirbimo buvo pateiktas projektas, tačiau agentūra atmetė, nes perdirbimas tai yra ne žiedinė ekonomika. Buvo pasakyta, kad neatitinka Europos Sąjungos reikalavimų. Pats, ministre, žinote tą projektą ir jį antrą kartą atmetė. Apie ką mes kalbame? Mes galvokime, kaip apdoroti ir ką galėtume technologiškai padaryti, kad būtent atsirastų žiedinė ekonomika. Tai tikrai siūlau šiandien tam siūlomam projektui nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir kviečiu paskutinį diskutuoti K. Adomaitį.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, aš tiktai labai trumpai norėjau pasisakyti ne tiek dėl paties projekto, kuris, manau, atliepia ir savivaldybių prašymus šiek tiek pavėlinti, atsižvelgti į tai, kaip skaičiuojami atliekų tvarkymo įkainiai, bet dėl siūlymų, kurie yra įregistruoti dėl MBA gamyklų ir galimybės atsisakyti savivaldybėms tvarkyti savo mišrias atliekas mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, o iš karto vežti jas deginti.

Labai suprantama, dėl ko tas siūlymas yra kilęs – dėl Kauno problemų, tačiau iš tiesų negalime sugriauti visos mūsų atliekų tvarkymo sistemos dėl vienos gamyklos, dėl vienų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių, kurie yra Kaune, nes šiuo metu yra vienas iš siūlymų apskritai leisti visuose regionuose tą patį padaryti.

Aš visiškai sutinku su jumis, kad mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai Lietuvoje iki galo neatlieka savo paskirties, daug jų pagaminamo techninio komposto yra iš tiesų tinkama tik sąvartynui ir reikalinga reforma šiuo atžvilgiu. Tačiau norėjau kreiptis į Seimo narius, kad mes nepadarytume tokio aštraus žingsnio, kai vienu siūlymu sugriaunama visa sistema be jokios alternatyvos, nes deginti, kas buvo pasiūlyta kaip alternatyva, nėra sprendimas, deginimo gamyklos ir šiuo metu jau nebepriima komunalinių atliekų deginti, jos tiesiog pakels kainas ir mes pakliūsime į tokią padėtį be išeities. Todėl siūlau palaikyti Aplinkos komiteto alternatyvų įregistruotą pasiūlymą, kuris leistų atsisakyti mechaninių biologinių įrenginių tik tada, jeigu savivaldybė sutvarko, pasiekia jai keliamus perdirbimo tikslus kitais būdais, įgyvendinusi infrastruktūrą ir panašiai.

Tai toks mano kreipimasis, tikiuosi, kad būsiu išgirstas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, po svarstymo pasisakė visi norintys, kurie buvo užsirašę. Dėl balsavimo motyvų už – S. Gentvilas. Atsisako. Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Išties kolegos, dalyvavę diskusijoje, aiškiai išsakė savo motyvus. Dabar įsivaizduokime eilinę *babytę*, sėdinčią, gyvenančią ramiai sau daugiabutyje, ir staiga atsiranda kažkoks papildomas lygiavos mokestis už žaliąsias atliekas, už statybines atliekas. Kaip jaustis minimalias pajamas gaunančiam žmogui, greičiausiai gyvenančiam iš pensijos, kad jam dar prie tos šiukšlinės, kuri išveža tas šiukšles kas kartą, reikės dar mokėti už tas veiklas, kurias atlieka asmenys, kurie turi pievutę, kurie, sakykime, genėjimo kokias nors žaliąsias atlie-

kas veža į stambiagabaričių atliekų aikšteles, remontuoja butus, o galbūt dirba pagal verslo liudijimą ir tas visas atliekas gabena sau nemokamai į stambiagabaričių atliekų aikštelę, už kurią sumoka visi lygiavos principu.

Galbūt paprasčiau būtų, kad teršėjas moka. Tai tas statybininkas, atvežęs savo senus dažus ar likusius nuo buto remonto, tiesiog sumokėtų pagal faktą arba atvežę žaliąsias atliekas sumokėtų pagal faktą toje stambiagabaričių atliekų aikštelėje ir tada nereikėtų padalinti visiems po lygiai, nes lygiava tikrai neskatina nei rūšiuoti, nei taupyti, nei kaip nors elgtis su atliekomis.

Geriausias pavyzdys, čia mes su kolegomis kalbėjome, kam teko keliauti Japonijoje, visi žinome, kaip yra tvarkomos atliekos. Galbūt kas nors galėtų išvažiuoti į komandiruotę, Seimas išsiųstų, pamatytumėte: šiukšliadėžių nerasite, kiekvienas savo tame mažame 18 kv. metrų butelyje, paprastai vidutiniame, gražiai moka susitvarkyti su visomis ir biodegraduojančiomis, ir visomis kitomis atliekomis. Taip gyvena atsakinga, brandi visuomenė. Siūlau nepritarti, ieškoti kitų būdų.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų, kad reikia judėti, tai reikia, tačiau dėl šio projekto man irgi yra tam tikrų abejonių, ir mūsų pasiūlymas, kurį šiandien užregistravome priėmimo stadijoje, galvoju, tai padės išspręsti. Mes daug kalbame apie savivaldą, savivaldai suteikiame teises, tačiau šiame projekte matosi daugiau toks ministerijos diktatas, nustato, ką daryti, kaip daryti, bet pati, galima sakyti, buitinių atliekų surinkimo tvarka ir priskyrimas, kas buitinės atliekos, kas ne buitinės, šiandien dar tikrai yra tam tikras klaustukas. Tai mes, noriu pasakyti, šalis, turime įsipareigojimų, kiek kiekvienais metais turime išrūšiuoti mūsų buitinių atliekų.

Vienos savivaldybės tuos planus, nustatymus vykdo, kiekviena savivaldybė turi savo planus. Čia daugiau reikėtų pasakyti apie Dzūkiją: Alytus, Druskininkai. Tačiau kitos savivaldybės, tai tikrai nuo to atsilieka, ir ateityje reikės mokėti baudas. Ministras yra pažadėjęs, kad ateis ruduo ir su juo ateis įstatymo pataisos, kurios numatys ir savivaldybių atsakomybę. Taip kad mūsų tas pasiūlymas, kuris bus, numato, kad savivaldybės pačios nusprendžia, kaip jos rūšiuoja, tačiau planus, kurie yra nustatyti, privalo vykdyti. Gal viename regione jos iš tikrųjų rajone pastatys daugiau konteinerių, kitame visos turi pradėti ir maisto atliekas rūšiuoti, ir taip nuspręsti, kaip tas atliekas, buitines atliekas, būtų galima panaudoti tikslingai ir sutaupyti tuos pačius pinigus. Čia iš kitos pusės visą laiką buvo kalbėta, kad štai didės mokesčiai. Jeigu tas projektas, kurį mes esame užregistravę, būtų įgyvendintas, tai tikrai mokesčiai nedidėtų. Jisai leidžia sutaupyti nuo 50 iki 70 mln. Bet, sakau, didesnis pasitikėjimas turėtų būti pačia savivalda.

Aš galvoju, šiandieną balsuosiu už, bet priėmimo stadijoje padiskutuosime apie didesnę savivaldos įtaką ir atsakomybę rūšiuojant. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, kadangi pagal darbotvarkę nustatytas balsavimo langas baigėsi, bet liko labai mažai projektų, aš pratęsiu balsavimo langą ir toliau balsuosime dėl kiekvieno projekto. Po šio liko dar trys projektai.

Kolegos, po svarstymo dėl Atliekų tvarkymo įstatymo ir Rinkliavų įstatymo projektų turėtume apsispręsti balsuodami.

Užsiregistravo 75, balsavo 71: už – 43, prieš – 6, susilaikė 22. Po svarstymo projektams yra pritarta. Replika po balsavimo – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Belieka pasveikinti valdančiąją daugumą pakėlus atliekų tvarkymo mokestį. Liko priėmimo stadija. Gerbiamas komiteto pirmininke, ponas Kazimierai, problema yra ta, kad atliekos sudeginamos, priskiriamos kodui, kurios neva neperdirbamos, važiuoja į krosnis ir yra deginamos. Dėl to galbūt mokėsime baudas, nes Lietuva neina žiedinės ekonomikos keliu, ji eina barbarišku keliu, sudegindama atliekas, kurios galėtų būti perdirbamos. Tai tas pats, kas deginti pinigus.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dar viena replika po balsavimo – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Kadangi buvo paminėtas vardas, tai aš tik noriu, kad įsiklausytumėte, oponentai, kurie sakėte, kad einama tik deginimo keliu. Tikrai neinama tik deginimo keliu. Aš aiškiai pasakiau: pirmiausia savivaldybės turi prisiimti rūšiavimą, išrūšiuoti. O kas jau negalima išrūšiuoti, tai tik tas gali būti deginama. Savivaldybės galės ieškoti būdų: ar konteinerių daugiau pastatyti, ar iš to kaimo, ar rajono, kur individualūs namai, ar kur gerai rūšiuoja, tai ga-

lėtų tiesiai jau į perdirbimą jas vežti, o ne į deginimą. O liktų tas deginimas ar kiti būdai, tik kai jau iš tikrųjų nieko ten negalima padaryti. Taigi, įsiklausykite. Ir žmonės tada mažiau mokės, nes būtent… Na, įsiskaitykite.

PIRMININKAS. Kolegos, dirbame toliau.

18.39 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4008 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4008. Pateikimo stadija. Pranešėjas – V. Pranckietis.

Dėl vedimo tvarkos – G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio dėl šito.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš tik noriu pasakyti dėl deginimo. Padangos pas mus…

PIRMININKAS. Replika.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ekonomikos ministerija laiko, kad tai yra iškastinis kuras.

PIRMININKAS. A. Skardžius dėl… Repliką?

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiami aplinkos atliekų tvarkytojai, kada sertifikuosite mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių, kurie veikia daugiau negu dešimtmetį, kietą atgautą kurą su tam tikra nustatyta energetine verte, tada mes gausime naudą iš to, nes jis atstos kitą kurą – medieną ir taip toliau. Bet jo specialiai nesertifikuojama, mechaninio biologinio apdorojimo įmonės veikia, tačiau niekam nėra naudinga, kad jisai būtų sertifikuotas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, liko mažai laiko, nuomonės jau išsakytos. Turime apsispręsti dėl pertraukos. Galime pritarti bendru sutarimu pertraukai? Pritarta bendru sutarimu. Nėra prieštaraujančių. Taigi, dėl Savivaldos infrastruktūros projekto – pertrauka iki kito posėdžio.

18.43 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4003, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4004 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – kompleksinis iš dviejų projektų: Veterinarijos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektai Nr. XIVP-4003, Nr. XIVP-4004. Pranešėjas – V. Pranckietis. Pateikimas. Prašom, gerbiamas Viktorai. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Labai ačiū. Labai paprastas projektas ir techninis. Tai yra… (*Juokas salėje*) Viskas gerai? Galiu tęsti?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, netrukdykite.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerai. Projektas yra skirtas tam, nes… Projektu buvo siūloma atsisakyti Maisto veterinarijos tarnybos funkcijos, kuri dubliuotųsi su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro funkcijomis, kuriam yra perduota funkcija tiek veterinarinių be biocidinių produktų autorizacijos liudijimų išdavimas, tiek ir šitos veiklos. Ačiū. Klausimų nėra.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Ačiū pranešėjui. Dėl motyvų.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ar Administracinių tą reikia kartu?

PIRMININKAS. Tai kartu, kartu jūs turite pristatyti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Siūloma atsisakyti Maisto veterinarijos tarnybos pareigūnams suteiktos teisės pradėti administracinių nusižengimų teiseną dėl to paties minėtos funkcijos perdavimo.

PIRMININKAS. Ačiū, vis tiek klausiančiųjų neatsirado. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Tai, kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi: pagrindiniu komitetu dėl pirmojo Veterinarijos įstatymo projekto siūlomas Kaimo reikalų komitetas, o svarstyti rudens sesijoje; dėl Administracinių nusižengimų ko-

dekso pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o svarstytume irgi rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.45 val.

Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, kontrolės ir prevencijos įstatymo projektas Nr. XIVP-2784(6), Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo Nr. XI-1053 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3058(2) (*pateikimas*)

Ir dar vienas įstatymų projektų paketas, dviejų projektų, tai yra Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, kontrolės ir prevencijos įstatymo projektas Nr. XIVP-2784, tai pat Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3058(2). Pateikimas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš Administracinių nusižengimų kodekso projekto Nr. XIVP-3059 neteikiu…

PIRMININKAS. Tai aš jau pranešiau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Tai ačiū, nes išbraukėme pataisę įstatymo projektą, jis nebeaktualus.

Seksualiniai nusikaltimai tampa vis didesne problema daugelyje šalių, kurios imasi įvairių apsaugos veiksmų nuo seksualinių nusikaltimų, padarytų prieš vaikus, dėl greitesnio tokių nusikaltimų atskleidimo, juos padariusių asmenų nubaudimo, kontrolės ir prevencijos. Pastaruoju metu ženkliai išaugo seksualinių nusikaltimų prieš vaikus Lietuvoje skaičius. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, vien per pastaruosius metus pranešimų apie galimai nukentėjusius vaikus išaugo net 28 %, tai yra per trejus metus 957 vaikai pripažinti nukentėję nuo seksualinės prievartos, 42 % šių vaikų – nuo artimų žmonių. Vaikai seksualinę prievartą dažniausiai patiria jiems artimoje aplinkoje: šeimose, mokyklose, vaikų ikimokyklinio ugdymo, asmens sveikatos priežiūros įstaigose, popamokinėje veikloje. Patirtos prievartos faktai vis dar slepiami ir laikomi šeimos gėda.

Šis iššūkis – vaikų apsauga nuo seksualinio išnaudojimo įgauna prioritetinį statusą. Viena iš tokių kontrolės ir prevencijos priemonių gali būti Lietuvos Respublikos asmenų, įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, registras. Atkreipiu jūsų dėmesį, kad projektą rengiant dalyvavo įvairių ministerijų, valstybės institucijų, teisėtvarkos, prokuratūros, teismų, NVO atstovai, buvo surengtos apskritojo stalo diskusijos, konferencija, dalyvaujant Lenkijos teisingumo ministerijos atstovams, ten galiojančio Lytinių nusikaltėlių registro įstatymo rengėjams. Praeitais metais mes trys Seimo narės – aš, A. Norkienė ir R. Tamašunienė, Lenkijoje susipažinome su jau septynerius metus galiojančiu ir veikiančiu šiuo įstatymu ir jo poveikiu seksualiniams nusikaltimams prieš vaikus. Dienraščio „Lietuvos rytas“ organizuotoje apklausoje, ar reikėtų Lietuvoje sukurti viešą Seksualinių nusikaltėlių registrą, į klausimą atsakė 3 tūkst. 595 skaitytojai: 73,05 % atsakė – būtinai, ne – atsakė tik 1,95 %. LRT užsakymu visuomenės nuomonės tyrimų kompanija „Baltijos tyrimai“ 2023 m. birželio 14–29 d. atliko reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą. Apklausta 1 tūkst. 20 Lietuvos gyventojų 18 metų ir vyresnių. Kaip parodė apklausos, ar Lietuva pribrendo kurti Seksualinių nusikaltėlių registrą, rezultatai, 91 % respondentų nurodė manantys, kad toks registras Lietuvoje turi atsirasti. Atsakymą „tikrai taip“ rinkosi 58,4 %, atsakymą „greičiau taip“ – 32,9 %. Kad seksualinių nusikaltėlių prieš vaikus registro neturėtų būti, atsakė tiktai 4 % respondentų. Didžiausią palaikymą tokio registro atsiradimui rodė didmiesčių gyventojai – 94 %, mažiausią – mažesnių miestų gyventojai – 89 %. Be to, ir ekspertai pasisako, kad visuomenei prieinama informacija apie seksualinius nusikaltimus prieš vaikus padariusius asmenis galėtų sustiprinti saugumą ir turėtų prevencinį poveikį.

Įstatymo tikslas – sustiprinti kontrolės ir prevencines priemones, kurios užkardys kelią seksualinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms. Būtina seksualinius nusikaltėlius kontroliuoti, net ir jiems atlikus skirtas bausmes, tai sustiprins valstybės vaidmenį užkertant kelią nusikalstamoms veikoms ir saugantis socialiai žalingų veiksmų.

Įstatymo projekto uždaviniai: nustatyti įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už nusikalstamas veikas seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, padarytas prieš vaikus, taip pat už padarytas nusikalstamas veikas dėl vaiko išnaudojimo pornografijai, pelnymosi iš nepilnamečio asmens prostitucijos, nepilnamečio asmens įtraukimo į prostituciją, vaiko pirkimo ir pardavimo registro steigimo ir jo veiklos pagrindus; antra, reglamentuoti seksualinių nusikalstamų veikų rizikos žemėlapio viešo skelbimo sąlygas ir numatyti prevencijos priemones, skirtas pagalbai vaikams, nukentėjusiems nuo seksualinio smurto.

Registras kuriamas pertvarkant veikiantį Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, pertvarkant pastarąjį į du registrus, paliekant Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą ir kuriant Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, registrą, siekiant sudaryti galimybę naujai sukurto registro vieną dalį padaryti prieinamą visuomenei. Registras bus sudaromas iš dviejų atskirų duomenų bazių: riboto naudojimo duomenų bazės ir viešosios duomenų bazės. Duomenis iš riboto naudojimo duomenų bazės registro nuostatų nustatyta tvarka galės gauti teismai, teisėsaugos institucijos ir kitos institucijos, kai tai numato įstatymas. Registro informacinėje sistemoje bus tvarkomi šie viešai prieinami duomenys: priimtų nuosprendžių duomenys apie nuteistiesiems asmenims paskirtų bausmių vykdymo ir atlikimo vietą, jeigu buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė, bei šie asmenį identifikuojantys duomenys: gimimo vieta, šalis, pavardė, vardas, nuosprendžio paskelbimo ir įsiteisėjimo data, nuteistojo asmens nuotrauka, aktuali asmens, įregistruoto registro informacinėje sistemoje, nuolatinė ir laikinoji gyvenamoji vieta. Šie duomenys, įsiteisėjus apkaltinamajam nuosprendžiui, atitinkamą laikotarpį po asmens nuteisimo bus vieši, atviri visuomenei.

Įstatymo projektu reglamentuojamas ir seksualinių nusikaltimų rizikos žemėlapio sudarymas bei nuolatinis jo atnaujinimas, siekiant apsaugoti vaikus nuo asmenų, kurie daro seksualinio pobūdžio nusikaltimus. Seksualinių nusikaltimų rizikos žemėlapį sudarys Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos vidaus reikalų ministro patvirtintame Seksualinių nusikaltimų rizikos žemėlapio sudarymo ir skelbimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

Siūlomas reglamentavimas užtikrins nusikalstamų veikų, susijusių su asmens teistumu už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, skaičiaus sumažėjimą. Įstatymui įgyvendinti iš valstybės biudžeto reikės, iš viso yra apskaičiuota: 705 tūkst. eurų – metinėms veiklos išlaidoms ir 226 tūkst. eurų asignavimų, tarp jų ir seksualinių nusikaltimų rizikos žemėlapiui sudaryti ir palaikyti.

Manau, kad žmonės, žvelgdami į savo ateitį iš gyvenimiškos patirties pozicijos, intuityviai suvokia, kas yra iš tiesų svarbu ir kam reikia teikti prioritetą. Labai svarbu apsispręsti, kieno interesų pusėn stosime. Kažkodėl mūsuose į pirmą vietą iškeliamos nusikaltėlių ar pavojingų, liguistų potraukių turinčių asmenų teisės, dangstomasi asmens duomenų apsaugos skraistėmis, tačiau užmirštama tai, kas skaudžiausia, ką patyrė seksualinių nusikaltimų aukos – vaikai, kokią traumuojančią patirtį jie išsineša į tolimesnį gyvenimą.

Todėl aš kviečiu, aš raginu į šitą skaudulį visus suinteresuotuosius pirmiausia žvelgti iš vaikų, iš aukų pusės. Tvirtai tikiu, kad sutelkus visų bendraminčių pastangas seksualinių nusikaltėlių registras bus sukurtas ir pradės tinkamai veikti. Tai nors nedideliu žingsneliu padės sumažinti vaikų kančias ir atgrasys piktavalius nuo jų užmačių.

Viskas. Kažkas sako – laikas. Pristatymą baigiau. Lydimasis dokumentas, tai yra Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo pakeitimas, tik numato, kad iš bendrojo registro už seksualinius nusikaltimus nuteisti asmenys perkeliami į specialųjį įstatymą. Atsiprašau, į specialųjį registrą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirma klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, praėjusią savaitę priėmėme įstatymą, ten kaip tik kalbama apie registrą, atsiranda QR kodas ir, kaip sako, visi tie, kurie turi nusižengimų, negalės dirbti su vaikais, negalės dirbti mokyklose. Ar nemanote, kad galėjo būti sujungtas jūsų projektas, eitų kartu, galbūt praplečiant ėjusį projektą?

Antras momentas, dar mano klausimas. Viešoji duomenų bazė jūsų yra numatyta kuriam laikui ir kokia institucija bus atsakinga būtent už visą šitą registrą, už duomenų bazę, už žemėlapį? Kas konkrečiai valdys visa tai? Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Nuo antro klausimo atsakau jums, kad pagal įstatymo projektą atsakinga yra Vidaus reikalų ministerija ir būtent valdytoja šito registro bus Vidaus reikalų ministerija. O informaciją aš kartu papildau jums ir dėl seksualinių nusikaltimų žemėlapio. Šitą žemėlapį tvarkys Policijos departamentas ir turėtų būti jo interneto svetainėje.

Dabar tai, kad mes priėmėme Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimus. Noriu atkreipti dėmesį, kad šito projekto yra jau šeštasis variantas. Pirmajame, antrajame, trečiajame variantuose buvo numatomos konkrečios prevencinės priemonės. Žinant, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, suaktyvinus veiklą, bendradarbiaujant su Vidaus reikalų ministerija, rengiami Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimai, visa dalis iš šito įstatymo projekto yra išbraukta, paliktos tik bendrosios kontrolės ir prevencijos priemonės. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimas tai yra ne registro klausimas. QR kodas tai yra tęstinumas to darbo, kuris buvo pradėtas daryti dar praeitoje kadencijoje. 30 straipsnis buvo daug siauresnis.

PIRMININKAS. Kolege, jūs jau viršijate atsakyti skirtą laiką.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Dabar jis praplėstas, tai yra prevencinės priemonės.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiama kolege, žinant šios rūšies nusikaltimų aktualumą, jūsų teikiamas įstatymas, matyt, yra labai laiku. Bet pabandykite pažiūrėti į jį praktiškai. Štai mes turime vieną kolegą, kuris dabar relaksuojasi Italijoje po sunkių teismo procesų. Jeigu mes jūsų teikiamą įstatymą būtume turėję jau prieš kelerius metus, kokiu būdu jisai būtų suveikęs šiuo atveju? Gal tikrai būtume apsaugoję visą būrį vaikų, savo kolegą ir jo bendrapartiečių turbūt nuotaikos būtų kitokios. Kaip jisai būtų suveikęs?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas Dainiau, pirmiausia tik noriu atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų dėl mūsų kolegos padarytų veiksmų ir atsirado, buvo sugrįžta prie šito projekto rengimo iš naujo. Ketverius metus anksčiau buvo rengiama. Koks poveikis? Prevencinis ir užkardymo, ir kontrolės poveikis. Tikrai, kai mes, trys kolegės, susipažinome Lenkijoje… Jis yra veiksmingas tuo, kad nusikaltėliai arba tie potencialūs asmenys, kurie linkę nusikalsti, bijo pakliūti į šį registrą, į viešojo registro dalį, nes kai yra taikoma baudžiamoji atsakomybė, jie atsidurs registre, beje, ir nuotraukos, kaip pabrėžiau. Pradiniame mūsų variante nuotraukų nebuvo, bet taip jau sutapo, kad per mūsų diskusiją, sukvietus visus pareigūnus, kai tiktai įvyko atvejis Kaune su R. Jakščiu, kurio atvaizdą televizijoje pamatė žmonės, ir jis buvo sulaikytas, tada vienbalsiai, čia ne rengėjų, o mūsų iniciatyva, būtent dalyvavusių, buvo pasakyta, kad turi būti ir nuotraukos. Manau, poveikis toks: baimė atsidurti registre, baimė, kad tu visada būsi atpažintas ir tavo gyvenimas tikrai bus, sakykime, sugadintas, žvelgiant į perspektyvą ir ateitį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Rima Tamašunienė, Rita Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Gerbiama kolege, pirmiausia noriu padėkoti už jūsų atliktą labai didelį darbą. Jis ne tik laiku, bet iš tiesų jūsų praeitos kadencijos gera idėja, kuri nesitransformavo į įstatymą ir turime tokias pasekmes, kad net ir čia, Seimo salėje, turėjome kolegą konservatorių, kuris dabar teisiamas už seksualinio pobūdžio veikas prieš nepilnamečius. Labai svarbu, kad ir kitų valstybių patirtis yra įvertinta. Šis įstatymo projektas tikrai patobulintas, kad veiktų šiuolaikinėje visuomenėje, ir apklausos rodo, kad žmonės nori apsaugoti savo vaikus ir švietimo įstaigos, teikiančios įvairias paslaugas vaikams, nuo tokio pobūdžio nusikaltimų.

Aš noriu jūsų paprašyti, kad jūs pristatytumėte funkcionalumo privalumus tėvams ir visuomenei. Taip, paprastais žodžiais tariant, aš turiu vaikų, noriu leisti į vasaros stovyklą, noriu atiduoti į chorą dainuoti ar dar kaip, kas naudinga konkrečiam piliečiui, tėvui, mamai, kurie turi savo vaikų ir nori, kad jų vaikai popamokinėje arba net švietimo įstaigoje jaustųsi saugūs.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Rita. Mes, būdamos kartu Lenkijoje, išklausėme įvairios patirties. Manau, iš tikrųjų mes visi, visi Seimo nariai turime daugiau kalbėti ir nušviesti visuomenę, kokių dabar turime naujų priemonių, tiek praeitą savaitę priimtą įstatymą, tiek Registro įstatymą. Iš tikrųjų, ne vieną laišką esu gavusi po įvairių pasisakymų per radiją, televizijos laidoje ar spaudoje, kai yra klausiama, ar bus galimybė sužinoti, jeigu toks registras bus, ar mūsų kaimynystėje gyventi saugu, ar saugu yra vienoje ar kitoje vietoje ir taip toliau? Čia *in corpore* eina

ir paties registro įstatymo projektas ir dalyje projekto dėl seksualinių nusikaltimų vietos žemėlapio. Kiekvienas žmogus, nuspaudęs nuorodą, galės matyti, kur, kokioje vietoje Lietuvoje pastaruoju metu, paskutinę dieną ar net šiandien įvykdyti seksualiniai nusikaltimai ir manau, kad šiame žemėlapyje turėtų būti visi seksualiniai nusikaltimai. Mūsų projekte nėra išskirta šitoje dalyje prieš vaikus, kad ir tėvai, kurie turi vaikų, galėtų žinoti, kas jų aplinkoje darosi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Gerbiamoji kolege, išties dėkingumas už problemos jautrumą, jūsų požiūrį į šitą problemą, kad ją reikia spręsti. Ačiū, kad patikslinote, nes iš tiesų pirminis klausimas, kad priimtas įstatymas, jis jau turi registrą. Nieko panašaus.

Mes įvedę QR kodą turėjome kitą poziciją ir kitą tikslą, kad galėtų tie žmonės, kurie turi problemų… kad visi išsiimtų QR, kurie dirba su vaikais ir gali su jais kontaktuoti, ir kad apsaugotumėme vaikus. Tai pagrindinis dalykas.

Kyla daug, beje, klausimų ir dėl jūsų įstatymo projekto, šiek tiek ir dėl duomenų prieinamumo, bet labiausiai – dėl įtariamųjų. Jūsų pateiktoje informacijoje taip pat skelbiama apie tai, kad tyrimo rezultatai nutraukti. Tuo atveju vėlgi būtų neaišku, o kaip su nekaltumo prezumpcija? Mums reikėtų vėlgi pagalvoti, kad žmonėms nepadarytų žalos, jeigu jis yra tik įtariamas. Ir prie viso šito dar klausimas būtų, kaip jau priimtą įstatymą galėtumėme sujungti ir sąveikauti kartu su dabar jūsų teikiamuoju įstatymu, kad jie veiktų kaip visuma, bendra apimtimi? Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Tai pirmiausia, gerbiama Rima, todėl turbūt pirmas variantas ir buvo taisomas, nes buvo Teisės departamento išvada dėl nekaltumo prezumpcijos. Iš tikrųjų, tos Teisės departamento pastabos… Mes turėjome ir pastabų dėl konstitucinio lygiateisiškumo principo pažeidimo, apskritai dėl prieštaravimo Konstitucijai. Su kiekvienu variantu atsirasdavo vis kažkokių naujų, na, tokių pastabų, kurias iš esmės reikėjo taisyti. Tai Įtariamųjų ir ten nebuvo, tai neliečia… Įtariamieji atsiranda tik ribotoje duomenų bazėje, kas ir čia šiandien yra. Visi šitoje bazėje yra, bet šita bazė prieinama tik teisėsaugos institucijoms. Jinai neprieinama nei darbdaviams, nes pats žmogus tik gali pasiimti pažymą arba QR kodą gauti, tik jis, pats pasikreipęs, gali turėti *vat* tokį dokumentą.

Taigi, čia jokių pažeidimų bent jau dabar. Galiu pasakyti, kad iš Teisės departamento paskutinių 53 pastabų 45 yra techninio pobūdžio su nuoroda, kaip pataisyti, ir kitos yra tokios pastabos, kurios reikalautų dar tam tikrų diskusijų. Aš manau ir labai tikiu, kad Seimo nariai šitam svarbiam projektui po pateikimo pritars. O tolimesnė eiga turėtų būti klausymai, pagrindinio komiteto organizuojami, diskusijos.

Tikrai dalyvavo visų institucijų, net Probacijos tarnybos vadovas, nors tiesiogiai kaip ir ten nelabai ką mes turėjome iš jo paimti žinių. Tada, kada jau bus suformuota tokia konkreti nuomonė ir tie pasiūlymai, kuriuos pateiks… Dalyvauti turėtų ypač nevyriausybinės organizacijos, nes pirminėje stadijoje prieš septynerius metus idėja buvo K. Mišinienės iš Kovos su prekyba žmonėmis ir išnaudojimu centro, kuri susiduria nuolat su nukentėjusiais nuo seksualinių nusikaltimų ir tarp jų – vaikais. Tai iš tikrųjų turėtų visi dalyvauti ir išsakyti savo poziciją.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų A. Norkienė – už.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tai girdėjome pristatyme. Dėkoju dar kartą Rimantei tikrai už atliktą didelį darbą. Matome, kad įvairiose šalyse seksualiniai nusikaltimai iš tikrųjų tampa tikrai labai didele problema. Ne išimtis, žinoma, ir Lietuva. Tai iš tikrųjų mums tampa iššūkiu, kad vaikų apsauga nuo seksualinio išnaudojimo įgautų prioritetinį statusą. Aš manau, kad viena iš tokių prevencijų, prevencijos priemonių ir gali būti šiuo įstatymo projektu siūlomas registras, todėl prašau pritarti šiam pateiktam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kadangi nėra norinčių kalbėti prieš, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta po pateikimo įstatymų projektams Nr. XIVP-2784 ir Nr. XIVP-3058. Taigi, pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Dėl komiteto per centrinį mikrofoną – T. V. Raskevičiaus.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Papildomu komitetu norėčiau paprašyti skirti Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKAS. Žmogaus teisių komitetas kaip papildomas, taip? Galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu dėl komitetų ir dėl svarstymo laiko.

Pabaigoje, gerbiami kolegos… Čia replika po balsavimo ar?..

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, dar siūlome kaip papildomą Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

PIRMININKAS. Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetą, nes vaikų klausimas, taip.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl Socialinių reikalų ir darbo komiteto kaip papildomo.

Užsiregistravo 62, balsavo 62: už – 45, prieš – 9, susilaikė 8. Pritarta įtraukti Socialinių reikalų ir darbo komitetą kaip papildomą. Dar dėl komiteto siūlymai?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Vieną sakinį.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū. Aš labai noriu padėkoti už supratimą. Dėkinga. Iš tikrųjų manau, kad šitas projektas taps toks, kuris tenkins visus, tuo labiau tikrai mes padėsime vaikams, kurie nukenčia nuo seksualinio išnaudojimo. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, paskutinis buvo rezervinis 2.3 klausimas, kurį mes priėmėme, tai yra nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“. Įvyko techninė klaida, deja, buvo registruotas pasenusios redakcijos variantas, todėl mes turime priimti sprendimą ir nutarimą (projektas Nr. XIVP-4038), kuris buvo priimtas, laikyti nepriimtu. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu, kad laikytume nepriimtu nutarimą (projektas Nr. XIVP-4038). Yra įregistruotas kitas variantas, antrasis variantas, jis jau turi teisingą redakciją. Mes turime pakartotinai dėl jo balsuoti.

19.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4038(2) (*priėmimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, kas už tai, kad priėmimo stadijoje priimtume nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektą Nr. XIVP-4038(2). Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 63, balsavo 62, visi 62 balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, liepos 16 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. Ačiū, visiems. Gero vakaro. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS
POSĖDŽIO NR. 404
STENOGRAMA

2024 m. liepos 18 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame liepos 18 dienos, ketvirtadienio, Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. liepos 18 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Skardžius norėtų pasisakyti dėl darbotvarkės. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Suprasdamas tokią rimtą geopolitinę situaciją ir dėl pagarbos populiariausiam krašto apsaugos ministrui L. Kasčiūnui vis dėlto prašyčiau frakcijos vardu darbotvarkės 1-17 klausimą išbraukti iš darbotvarkės, nes iniciatoriai ir ministras nerado laiko susitikti su Šilalės gyventojais dėl Šilalės karinio poligono steigimo. Tokie rimti dalykai ir tokia skuba suprantama, tačiau gyventojai yra svarbiausia, nes Lietuvą gins gyventojai, ne kas kitas. Todėl, aš manau, čia yra labai svarbus aspektas, todėl, gerbiamoji Pirmininke, ir viso Seimo prašau šį klausimą išbraukti iš darbotvarkės kaip dar neparengtą.

PIRMININKĖ. Seimas apsispręs. L. Kasčiūnas pasisakys prieš tai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties gal reikia pasakyti tokį dalyką, gerbiamas Artūrai, pirmiausia, mes buvome ir aš pats buvau susijungęs nuotoliniu būdu dar prieš visus VGT sprendimus tiek su Šilalės, tiek ir Tauragės rajono savivaldybių administracijų atstovais. Tada, kai vyko susitikimas, liepos 15 dieną, taip, negalėjau dalyvauti, nes buvau tik grįžęs iš Vašingtono viršūnių susitikimo, bet važiavo visa komanda, kariuomenė, viceministras ir susitiko tiek su Šilalės gyventojais, tiek su Tauragės. Klausimų daug. Siūlau daryti taip: padaryti pateikimą, skubos nedaryti ir tada komitetuose visiems kartu atidirbti, susitvarkyti, kad visiems daugiau ar mažiau tiktų, ir judėti į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Artūrai Skardžiau, ar jūsų prašymas išbraukti iš darbotvarkės išlieka, ar ministro paaiškinimas, kad Vyriausybė neprašys skubos ir kad komitetai per vasarą galės ramiai apsvarstyti, yra patenkinamas?

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamoji Pirmininke, aš tikrai tikiu ministru, tačiau mes turbūt rinksimės po kokių 2 savaičių, nes greičiausiai naujai patvirtinta Vyriausybė turės reikalų čia, Seime. Todėl mano siūlymas būtų dabar išbraukti. Per 2 savaites ministras tikrai susitiks, nes bendrauti nuotoliniu būdu, žinote, gerbiamas Laurynai, panašiai kaip meilė telefonu.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke, aš dar kartą noriu patvirtinti, kad Vyriausybė neprašo skubos. Šiandien svarbu, kad įvyktų pateikimas, toliau bus diskutuojama tiek, kiek reikės. Tų diskusijų buvo, jose dalyvavo labai daug institucijų atstovų, reikės daugiau – bus ir daugiau. Reikės – nuvažiuos ministras, jeigu reikės, nuvažiuosiu ir aš. Jokios skubos mes neprašome, įvykdykime pateikimą tam, kad būtų galima rudens sesijoje apsispręsti dėl pačių įstatymų projektų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašymas frakcijos vardu nuskambėjo, Seimas turi apsispręsti. A. Skardžius frakcijos vardu prašo išbraukti darbotvarkės 1-17 klausimą iš šios dienos darbotvarkės. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 34, prieš – 63, susilaikė 17. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Kitų pasiūlymų nebuvo, todėl dar paprašysiu pritarimo tam, kad šiandien svarstytume į Seimo pavasario sesijos darbų programą neįrašytus tris klausimus. Pirmasis yra 1-22 klausimas – Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projektas. Ar pritariate, kad šiandien svarstytume? Nematau prieštaraujančių. Antrasis – 1-25 klausimas – Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimo projektas. Ar galime šiandien svarstyti? Pritarta. Ir rezervinis 5 klausimas – Atmintinų dienų įstatymas, V. Mitalo pasiūlymas dėl Vyno dienos. Ar galėtume šiandien svarstyti? Dėkoju. Apsvarstysime ir Seimas apsispręs.

Ar galime bendru sutarimu pritarti visai darbotvarkei? Galime. Galima pritarti. Ačiū.

10.05 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4008 (*pateikimo tęsinys*)

Tuomet 1-2 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4008. Matau, V. Pranckietis yra prie mikrofono. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Norėčiau paprašyti frakcijos vardu pusės valandos pertraukos. Kadangi tai pateikimas, yra svarbesnių įstatymų.

PIRMININKĖ. Gerai. Ar galime bendru sutarimu pritarti pusvalandžio pertraukai? Nematau prieštaraujančių. Ačiū, pritarta.

10.05 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025(2) (*priėmimas*)

Einame toliau. Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-4025. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad šiandien balsavimai po kiekvieno projekto, nes projektų turime nedaug, darbotvarkė ganėtinai trumpa.

Taigi, priėmimo stadija. Čia yra priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis sudaro šį projektą. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar kolegos pasisakys dėl motyvų, o vėliau aš perskaitysiu Statuto nuostatas dėl konvencijos denonsavimo ir to, kiek balsų tam reikia.

Pirmas už kalba L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, be jokios abejonės, tokios konvencijos yra svarbios. Svarbios jos yra tada, kai visos šalys jų laikosi. Šiuo atveju problema yra ta, kad Rusijos Federacija, vykdanti agresiją prieš Ukrainą, turinti imperialistinių ambicijų, šių taisyklių nesilaiko. Tada, kai mes ratifikavome šią konvenciją ir prie jos prisijungėme, buvo kitoks laikmetis. Dabar viskas daug sudėtingiau. Todėl būtų labai klaidinga, jeigu valstybė, rengdamasi savo gynybai, iš karto pasakytų, kokio pajėgumo ji savo gynybai nenaudotų.

Noriu pasakyti, kad dabar mes negalime nei pirkti kasetinių šaudmenų, nei treniruotis. Netgi negalime leisti pervežti sąjungininkams, kurie nėra ratifikavę šios konvencijos, per mūsų teritoriją. Turime turėti galvoje ir tai, kad 155 amunicija ir kita svarbi amunicija dažnai yra deficitas ir kasetiniai šaudmenys yra labai labai efektyvus pakaitalas, leidžiantis užtikrinti valstybės gynybą. Todėl tikrai užtikrinu, kad šis pajėgumas šiais laikais naudojamas daug atsakingiau, yra daug modernesnės technologijos, jos yra daug efektyvesnės, jos daug saugesnės. Todėl padarykime šitą sprendimą visi kartu ir galėsime pakloti kelią dar stipresnei valstybei, dar stipresnei mūsų Lietuvos gynybai. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Jeigu žiūrėtume logiškai, virš 100 šalių, kurios su šia konvencija, yra kvailos, tada taip išeitų. Ten visur yra aiškiai pasakyta – daugiausia nuo šių ginklų nukenčia civi-

liai. Nieko nepadarysi, vadinasi, Lietuva yra protingesnė už tą 100 šalių. Bet kiekvienas balsuojame pagal sąžinę ir ateitis parodys, kas buvo teisus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Norėčiau pasakyti, kad daugiausia nuo šių ginklų žūsta okupantai, tai yra priešai. Karas Ukrainoje parodė, kokie efektyvūs yra šie šaudmenys, jų veiksmingumas be priedangos besiveržiantiems daliniams yra labai didelis. Ukrainiečių kariai leidiniui „The Washington Post" sakė, kad vienas iš pagrindinių tokios amunicijos privalumų, kad rusai bijo rengti naujas atakas.

Mūsų kaimynės Lenkija, Latvija, Estija, Suomija, Rumunija taip pat nėra prisijungusios prie šios konvencijos. Žinoma, kad idealios taikos atveju mums nereikėtų net svarstyti. Tačiau mes gyvename tokioje geopolitinėje padėtyje, kad agresija prieš mus nukreipta jau dabar, hibridinės atakos vyksta, ir labai svarbu mūsų arsenale turėti ir galimybę apsiginti su kasetiniais šaudmenimis, naikinti gyvąją jėgą. Todėl kviečiu, kolegos, nedvejoti, balsuoti už ir padėti mūsų krašto apsaugai, mūsų kariuomenei labiau ginti mūsų šalį. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas – motyvai už.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kasetinius šaudmenis Rusija naudoja prieš civilius gyventojus. Buvo pavyzdžių, kai naudojo prieš Odesą, Kramatorską. Tai yra daugybė pavyzdžių. Rusija, žinoma, nesiruošia laikytis tarptautinių konvencijų. Visas rytinis NATO flangas nuo Suomijos iki Turkijos imtinai, išskyrus Lietuvą, nėra šios konvencijos dalyviai, tai yra esminė prielaida ir Lietuvai nebūti šios konvencijos dalyve, nes mes turime turėti amunicijos, kurios reikia 20 kartų mažiau stabdant priešo dideles karines kolonas, stabdant potencialų agresorių. Norint sukurti šitą pajėgumą, reikės nemažai pastangų ir nemažai laiko. Jis neatsiras iš karto, neatsiras po pusmečio, neatsiras, ko gero, ir po metų, bet šis denonsavimas sudaro prielaidas ir mūsų kariams susipažinti su kasetiniais šaudmenimis. Pasižiūrėti, kaip juos galima išminuoti, žinant, kad Rusija juos naudoja. Todėl tarptautinėms organizacijoms, kurios pasisako prieš pasitraukimą iš šios konvencijos, aš turėčiau patarimą ir dar kartą tiesiog akcentuoti, daug kartų akcentuoti Rusijos naudojamus kasetinius šaudmenis, pasenusius kasetinius šaudmenis, kuriuos jie utilizuoja Ukrainoje. Šiuo atveju manau, kad Lietuvos sprendimas logiškas, nes pats beveik prieš metus pasiūliau šį sprendimą, aš išties norėčiau, kad Lietuvos kariuomenė kuo greičiau turėtų tokios amunicijos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, dažnai girdime ir mėgstame sakyti, kad reikėjo klausyti Lietuvos, Baltijos valstybių dėl Rusijos. Diskutuodami dėl šito pasitraukimo iš konvencijos pripažinome, kad tada, 2012 metais, kai ratifikavome šią konvenciją, mes buvome per naivūs, buvome naivesni už savo kaimynes, nes nė viena valstybė, kuri turi sieną su Rusija, tos konvencijos neratifikavo, puikiai suprasdama, kad Rusija tikrai jokių stabdžių kare neturi, ką dabar ir pamatėme Ukrainoje. Situacija, jeigu nepasitraukiame iš šitos konvencijos, gali nutikti labai paprasta: mus užpuls ir naudos prieš mus ginklus, kurie bus daug veiksmingesni už tuos, kuriuos naudosime mes, todėl privalome pasitraukti iš šitos konvencijos ir užtikrinti efektyvią savo žmonių, savo krašto gynybą.

Noriu dar pabrėžti, kad Lietuva niekada nebus puolanti valstybė – Lietuva gins savo teritoriją ir šitos konvencijos denonsavimas būtent tam ir yra reikalingas. Taigi, kviečiu mąstyti blaiviai. Ir dar pasakysiu, kad mūsų kariuomenės atstovai visose diskusijose patikino, kad galioja visos kitos humanitarinės karo konvencijos, kurios jokiu būdu neleis mūsų kariuomenei, net jeigu, tarkime, kiltų tokios pagundos, naudoti kasetinių šaudmenų prieš civilinę populiaciją. Taigi, tai yra mums ginti, tai nėra skirta pulti ir tikrai tai yra labai racionalus karinis sprendimas. Dėl to siūlau pritarti šiam denonsavimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, norėčiau priminti, kad pagal Seimo statuto 181 straipsnį, kuris kalba apie tarptautinių sutarčių ratifikavimą ir denonsavimą, jo 2 punktą, įstatymas dėl tarptautinės sutarties denonsavimo laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių.

Taigi, kviečiu apsispręsti balsuojant dėl 1-3 klausimo – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų denonsavimo“ projekto. Kas palaikote, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 103, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4025) priimtas. (*Gongas*)

10.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918(2). Priėmimo stadija. Jį sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu tam vienam straipsniui? Dėkui, pritarta. Motyvai. Už kalba A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Pirmiausia norėčiau padėkoti visiems, kurie dirbo prie šitos Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos. Tikrai, pasikeitus geopolitinei situacijai, iš esmės teko peržiūrėti visą požiūrį į civilinę saugą. Tai, kas šiuo metu vyksta, aš vadinu civilinės saugos atgimimu, nes turime iš viso nuo civilinės saugos pereiti prie civilinės gynybos. Beje, tai ir yra daroma. Labai tikiuosi, kad šita programa bus aiškus kelrodis, nes čia yra sudėlioti aiškūs prioritetai, numatytas aiškus finansavimas, tai yra 285 mln. eurų. Nepaisant to, kad dar nėra priimta Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa, mes jau esame tikrai sparčiai judantys civilinės saugos kryptimis.

Pirmiausia, yra kuriamas priedangų tinklas. Šiuo metu turime 4 tūkst. 300 priedangų. Esame numatę tam tikrus kriterijus, rodiklius, kuriuos turi pasiekti mūsų savivaldybės: 40 % gyventojų turi pasislėpti priedangose kaimiškose savivaldybėse, rajonuose, 60 % – miestuose. Jau šiuo metu turime 22 savivaldybes, kurios tą rodiklį pasiekia. Tikimės, kad Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa mums padės pasiekti tą rezultatą, kurį esame sau iškėlę. Taip pat, aišku, plečiama gyventojų perspėjimo sistema, vykdoma informacinė kampanija, pratybos ir jau dabar mes ruošiamės įgyvendinti Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programą.

Tai labai ačiū. Ačiū už dėmesį civilinei saugai, nes nuo to, kiek mes esame pasiruošę, priklauso mūsų saugumas.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Iš tikrųjų, mieli kolegos, nesame visiškai prieš, kadangi suprantame, kad civilinė sauga tai yra tokia gana didelė baltoji dėmė ir, deja, jinai išlieka ir toliau baltoji dėmė, ypač dabar, šalia visų grėsmių. Mes taip ir neapskaitėme atominės elektrinės eksploatavimo visų grėsmių. Lygiai taip pat civilinė sauga, jinai yra daugiau popierinė, priemonės taip pat daug kur yra popierinės. Tikrai reikia tą sritį stiprinti.

Visgi, palaikant pačius gerus norus tai daryti, lieka didelių abejonių, ar einame teisingu keliu, kai yra sukuriama grynai atskira Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa. Visgi, ar tai neturėtų būti strateginis dalykas kartu su krizių valdymu? Ar vėl nebus atskirties tarp programų, ar nebus atskirties tarp pajėgumų, ar nebus atskirties apskritai dėl situacijos valdymo? Mūsų didžioji problema yra būtent institucinis požiūris į visas atskiras programas ir priemones, todėl štai tokių abejonių dėl grynai atskiros programos, jos atskyrimo lieka. O pats tikslas, gerbiamoji ministre, tikrai yra sveikintinas, kad bent jau mes apie tai kalbame.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Taigi, atkūrę nepriklausomybę, sugriovėme sovietinę *gražданskają abaroną* ir transformavome į lietuvišką variantą. Be abejonės, mokėmės iš Vakarų šalių, bet, deja, ne viską spėjome padaryti. Todėl šios programos turinys ir prioritetai yra parengti būtent dabar, įvertinus išmoktas Ukrainos pamokas, ir yra tiesiogiai pagrįsti iššū-

kiais, kylančiais būtent iš šiandienos neprognozuojamo saugumo paveikslo. Vieni svarbiausių mūsų prioritetų šioje programoje yra priedangų tinklo plėtra ir perspėjimo sistemos tobulinimas, institucijų parengties didinimas, civilinės saugos pagalbos komandų formavimas.

Dar noriu pabrėžti labai svarbų momentą, kad ši programa įtvirtina gerokai didesnę civilinės saugos sąveiką su krašto apsaugos ir mobilizacijos sistemomis. Be to, numatytos bendros civilinės saugos pajėgų ir savivaldybių institucijų veiklos su karo komendantūromis. Tai mokymai, pratybos, apsirūpinimas. Ir tie mokymai jau yra prasidėję, tikrai raginu visus pritarti ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Tikrai nesu prieš šį siūlymą, tačiau, manau, jis yra nepakankamas. Treti metai vyksta karas už Lietuvos sienų, galų gale ponia A. Bilotaitė, atsakinga už civilinę saugą, už jos politikos formavimą, išsiaiškino, kas yra priedanga. Ar priedanga gali būti mokykla, ar priedanga gali būti vaikų darželis, dar iki šiol turbūt galvoje sukasi ir tie zuikučiai muša ten būgnus tiek pačioje ministerijoje, tiek atsakingų pareigūnų. Vilniaus miesto savivaldybė neturi evakuacinio plano. Pradėjome domėtis, kur tas evakuacinis planas. Pasirodo, susirenka keli klerkai savivaldybėje, pažaidžia ten ant stalo išsivynioję planą, bet gyventojai, mes nežinome, net ir Seimo nariai, čia paklausus, nežino, ką jie turėtų daryti, ar sėdėti čia, Seime, dirbti toliau savo darbą, atstovaujamosios valdžios atstovais būti, ar su savo šeima turėtų kažkaip organizuoti savo šeimos evakuaciją. Nėra to, Seime buvo tokie formalūs mokymai kažkokie padaryti.

Ką tik kalbėjo generolas A. Pocius apie tai, kad sovietmečiu buvo blogai. Aš manau, kad nebuvo bloga sovietmečiu civilinė sauga. Man teko dirbti tuometinėje Vilniaus miesto savivaldybėje, tada buvo vadinama kitaip – inžinieriumi, būtent tuos objektus aš tikrai žinojau ir žinojau jų parengimą. Tai bent kažkas buvo – slėptuvių tinklas, tačiau dabar nėra nieko, tiesiog yra privatizuota, išdalinta, naktiniai barai veikia tose vietose. Gerbiamieji, gerai, kad pradėjote galvoti, džiugu, sveikinu, tačiau tai yra nepakankama. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Rakutis kalba už.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, manau, kad mūsų diskusija čia iš principo yra pozityvi. Yra kalbama apie tai, kad tikrai tokios sistemos reikia. Kad jinai nepakankama, tai žinoma: kaip galima per kelerius metus padaryti tai, kas nebuvo daryta 30 metų? Mes realiai turėjome laikotarpį, kai manėme, kad bus amžinoji taika. Taigi yra dirbama, aš labai rekomenduoju ir siūlau, kolegos, pritarkite šitam projektui. O kadangi tikrai sistema nepakankama, reikės dar daug daryti, tai tiems, kas bus išrinkti kitą kadenciją, reikės prie tos programos dar padirbti.

Dar norėčiau A. Stončaičiui pasakyti, kad esminis dalykas, kokį mes šiandien turime, tai turime Nacionalinį krizių valdymo centrą. Jis iš esmės ir yra ta kepurė, kuri labai reikalinga vyriausybiniu lygmeniu, kad galėtų koordinuoti visų tarnybų veiklą. Aš manau, kad tai yra labai didelis žingsnis į priekį. Tą sistemą reikės tvirtinti, tikrai linkime ir būsimam Seimui, kad tas darbas būtų tęsiamas. O šiandien siūlau, kolegos, pritarti. Judėkime į priekį.

PIRMININKĖ. V. Ąžuolas kalbės prieš.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Civilinė sauga reikalinga, tai turbūt niekas nesiginčija, bet tik ne su tokiais įgyvendintojais. Jau nemažai jūsų reformų baigėsi košės privirimu: nuo RRF'o iki kitų dalykų. Ar tikrai reikia dabar vėl tvirtinti kažkokį košės privirimą? Tai gal palaukime kelis mėnesius, ateis kiti pajėgūs ir kompetentingi politikai ir parengs normalią programą, ir ją įgyvendins. Nes kai pasiklausėme apie valstybės rezervų programų permainas ir kuo baigėsi tos permainos, tai ten košių košė ir tragiškas vaizdas. Kai kuriems Lietuvos gyventojams rezervų yra 2 dienoms. Oho, kokie geri rezultatai per ketverius metus pasiekti! Turbūt ateis kiti vykdytojai, parengs geresnę programą, tikrai ne šiems žmonėms įgyvendinti. Bet ministrė nuveikė didelį darbą – lipdukų atsiuntė savivaldybėms: uždedi lipdukų ant pastato ir viskas, dėl civilinės saugos išspręsta, pasirodo.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Kaip patogu kalbėti, kai prieš tai kalbėję visiškai žalio supratimo net neturi apie civilinę saugą, apskritai apie nieką: nei apie valstybės rezervą, nei apie jo mastą. Šiaip tai gal būtų kokioje nors kitoje auditorijoje keista, bet čia ne keista, kalbama dažniausiai

apie nieką. Bet šiuo atveju Lietuva yra lyderė tarp Baltijos šalių šioje srityje, aš manau, kad ir regione. Bet lyginti su sovietmečiu – aš apskritai nelyginčiau. Ten buvo kitos prigimties sistema, ruošiama branduoliniam karui, kur buvo numatyta saugoti 10 % (jeigu kas žinote kitus skaičius, tai pateikite, bet aš mačiau tų laikų civilinės apsaugos tą planą), 10 % gyventojų, kurie dirba strateginėse įmonėse. Viskas. Vilniaus gyventojus buvo numatyta evakuoti prie Ignalinos atominės elektrinės. Nežinau, kodėl prie atominės elektrinės, gal ten saugiausia, bet tokie buvo planai, todėl ten gražiomis spalvomis piešti, kas ten buvo, pabrėžiu – buvo visai kita prigimtis. Čia numatytas nutarimas, kad ši sistema plėstųsi ir būtų skirta gyventojams apsaugoti, laikinai apsaugoti ir panašiai. Aš manau, kad čia ne tik Ukrainos pavyzdžiai, bet apskritai pasaulyje yra pavyzdžių, kur šalys tiesiog ruošiasi tam tikroms krizinėms situacijoms, kurių iš anksto negali numatyti. Aš siūlau Seimo nutarimui pritarti ir vykdyti jau konkrečius darbus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 108: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 22. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3918) priimtas. (*Gongas*)

V. Ąžuolas – replika po balsavimo.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Na taip, kalba buvęs gynybos ministras, kuris košės privirė gynyboje tiek arba nesugebėjo nieko nuveikti, kad net savi jį išmetė kaip musę iš barščių. O kai buvo parlamentinė kontrolė, tai buvo gėda klausytis jūsų nesugebėjimo atsakyti į klausimus. *Nu*, laba diena.

PIRMININKĖ. Laba diena. Judame toliau. Siūlau į replikas labai nesivelti.

10.27 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1, 18^1 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3920(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3920(2). Taip pat priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti gerbiamą A. Pocių, kad pakomentuotų kai kurias Teisės departamento pastabas, kurios buvo gautos dėl šio projekto. Pradėsime nuo 1 straipsnio. Dėl 1 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas pritarė. Trumpai pristatykite komiteto nuomonę.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Įvertinus projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, buvo pateiktos šios pastabos. Atsižvelgiant į projekto 7 straipsniu keičiamo Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 17^1 straipsnio turinį, siūlytina projekto 1 straipsnio 4 dalimi keičiamo įstatymo 2 straipsnio 27 dalyje pateikti nuorodą į Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą. Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė ir komiteto nuomonė buvo pritarti. Balsavimo rezultatai: buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 13 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė šį siūlymą. Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 13 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir motyvai. A. Anušauskas kalba už. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Šiaip stebiuosi, kad čia niekas neužsirašė pasisakyti, išsakyti argumentų, nes tai yra svarbus įstatymas, kur atsirado naujas dalykas, tai yra nevyriausybinių organizacijų įtraukimas į šiuos procesus. Ir čia, aš manau, labai svarbu bus atsakingų institucijų kontrolė, nes numatyta įtrauktoms nevyriausybinėms organizacijoms atlyginti už jų patirtas išlaidas. Svarbiausia, kad tai būtų realūs darbai, už kuriuos būtų galima, kaip sakoma, jau valstybės biudžeto lėšomis kompensuoti visa tai. Bet kokiu atveju svarbiausia yra kontrolė. Kontrolė, kontrolė ir dar kartą kontrolė. Aš manau, kad galimybės yra plačios, jos praplečiamos, ir šiuo atveju aš siūlau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręskime balsuodami dėl 1-5 klausimo – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3920) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 2, 4, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3956. Priėmimo stadija. Nuo 1 straipsnio iki 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

A. Kupčinskas galėtų pristatyti trumputę Teisės departamento pastabą ir komiteto nuomonę dėl jos. Buvo Teisės departamento pastaba dėl 4 straipsnio. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, kolegos. Komitetas bendru sutarimu, kiek dalyvavo komiteto narių, visi pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta. 5 straipsnis. Ar galėtume pritarti? Pritarta.

Motyvai dėl viso. A. Butkevičius kalba už.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš manau, kad pagaliau šitas įstatymas suteiks galimybę Palangos miesto savivaldybei įgyvendinti ambicingą projektą Šventojoje. Kodėl sakau, kad pagaliau? Dėl to, kad pokalbiai buvo prasidėję tikriausiai 2007 metais su Europos Komisija, kad skirtų dalį lėšų Šventosios jūrų uosto statyboms finansuoti. Bet po to buvo finansų krizė, kitos problemos ir tuo metu nebuvo pasiekti tie tikslai, kurie buvo užsibrėžti.

Labai geras sprendimas, kad visą valdymo organizavimą, arba valdymo sistemą, perduodame Palangos savivaldybei. Tai man šiek tiek primena Vokietijos Brėmerhafeno jūrų uostą, kuris, aišku, yra didesnis, įvairiems krovininiams laivams, bet jį irgi valdo savivaldybė, pagrindinį akcijų paketą. Tikrai vienas iš pavyzdinių netgi Vokietijoje, kaip savivaldybė gali puikiai įgyvendinti ambicingus projektus ir tiesiog pritraukti įvairiausių turistų, atplaukiančių jachtomis ir mažais laiveliais.

Tikrai manau, kad šitas įstatymas atitinka ir tam tikrus tarptautinius reikalavimus dėl žemės nuomos uosto teritorijose, suteikiant privatiems investuotojams. Mano manymu, reikia palinkėti tik sėkmės Palangos miesto savivaldybei greičiau įgyvendinti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Vėjo energetika turbūt bus pagrindinis atsinaujinančios energetikos šaltinis Lietuvai per ateinančius dešimtmečius. Tačiau dalinti taip neatsakingai jūros teritoriją, „Ignitis“, atsivedęs „Ocean Winds“, sakykime, kaip savo satelitą, kuriai atidavė pusę būsimos naudos, atsiriekė 120 kv. kilometrų Baltijos jūros. Antrasis parkas, kuriam

reikės 15 metų mūsų elektros vartotojų paramos, atsirieks 140 kv. kilometrų Baltijos jūros. Tačiau to negana – reikia atimti iš Lietuvos žmonių Šventosios uostą ir atiduoti parko vystytojams.

Preambulė skamba gražiai, tačiau pažiūrėkite į patį turinį. Jokia čia ne savivaldybė, o savivaldybės įsteigta įmonė. Savivaldybė braukiama, savivaldybės įsteigta įmonė šiuo specialiuoju įstatymu galės nuomoti uosto žemę ir neatlygintinai perduoti ją naudotis būtent šiems asmenims. Teigiama, kad jie aptarnaus vėjo jėgaines. Na, neaptarnaus, vėjo jėgainėms yra visai kitas parkas, būtent kita bazė įrengta Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste. Iš ten plaukios laivai su visa technika. Čia net neįplauktų būtent į Šventosios uostą, tarkime, reikėtų pakeisti sparną, kur 150 metrų – nei apsisuktų, nei įplauktų. Tiesiog bus skirta pramogoms, tam būsimajam investuotojui. Atiteks jam brangi uosto žemė ir, aišku, negalės ja naudotis Lietuvos žmonės. Tai tiesiog yra papildoma dovana prie didžiulės jūros teritorijos vėjo jėgainių vystytojams. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Stončaitis – motyvai už.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mielieji kolegos, vis dėlto siūlau išlikti protingiems ir išmintingiems. Čia dabar kartais pasisakydami sako, kad atims iš Lietuvos žmonių. Kad atimtų, tai reikia pirmiausia sukurti. Nedarykime dirbtinių barjerų sukurti ir padaryti vienam, matyt, patraukliausių Lietuvoje projektų. Tikrai, nevisiškai galbūt papildant ir A. Butkevičių, taip, tai yra ne tik Palangai, Palangos savivaldybei. Mes kalbame gerokai plačiau, kalbame apie Vakarų regioną, apie investicinės aplinkos plėtrai Vakarų regione gerinimą, kadangi turėdami galimybę mes jos 30 metų faktiškai neišnaudojome. Buvo visiškai teisingas sprendimas dar praėjusios Vyriausybės, vadovaujamos S. Skvernelio, kada buvo priimtas strateginis sprendimas perduoti Šventosios uostą Palangos savivaldybei. Manau, yra padarytas pasiteisinantis žingsnis. Dabar buvo surasti pinigėliai pirmam įrengimo etapui, bet tai viso labo pirmasis etapas. Todėl siūlau, kolegos, palaikyti. Pirmiausia įrengti, o jau tada tikrai ir Lietuvos žmonės galės pasinaudoti. Niekas niekur Šventosios uosto nesiruošia išnešti. Paprasčiausiai padarykime galimybę, kad nemerdėtų, kad nendrynais nebūtų apaugęs, o kad būtų šiuolaikiškas, mažesnis savivaldybės administruojamas uostas su visomis šiuolaikiškomis galimybėmis. Būkime šiuolaikiški mąstydami ir būkime šiuolaikiška šalis. Siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, teko mums su Jūrinės komisijos nariais apsilankyti ir pasižiūrėti, kaip buvo pradėta vystyti ir kokius planus turėjo Palangos miesto savivaldybė. Manau, nieko nedaryti yra geriausia ir pasakyti: čia viskas yra blogai, čia yra korupcija ir panašiai. Bet jeigu darome gerus žingsnius, kalbame apie buriavimą, kalbame apie įsteigtą įmonę. Bet kas steigia tą įmonę? Ne privatininkas, o įmonę steigia savivaldybė. Tai ir steigėja bus savivaldybė, šimtu procentų bus šios įmonės dalininkė. Tai ko bijoti ir norėti, galvoti apie Šventosios plėtrą? Šventoji turi gauti investicijų, turi atsigauti. Pasižiūrėkime: Palanga vystosi, Klaipėda vystosi, padėkime ir tai pačiai Šventajai. Bus ne tik jūrinei energetikai panaudojamas šis uostas, kaip kalba kolega apie „Ignitį“, o aš kalbu apie tai, kad čia yra visai Lietuvos bendruomenei, tiems, kurių iš tikrųjų pakankamos lėšos ir gali prisidėti prie šio uosto plėtros. Tikrai kviečiu palaikyti. Ir neabejokime. Nedarykime iš to didelės tragedijos ir nematykime visur tik korupcijos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, norėčiau keletą aspektų pasakyti pritardamas daugumos prieš tai kalbėjusių kolegų nuomonei. Iš tikrųjų, kuo yra svarbus šis projektas? Mes įtraukiame į šio uosto kūrimą privatų kapitalą su galimybėmis investuoti į jūrinį sektorių. Ypač norėčiau paminėti jachtklubus ir vietas, kur būtų galima laikyti jachtas. Nes šiandien Lietuvos buriuotojai neturi kur laikyti savo laivų. Savo laivus laiko Vidužemio jūroje arba Latvijos uostuose, nes tiesiog nėra pakankamai vietos. Čia atsirastų labai svarbus centras su galimomis investicijomis.

Žemė galės būti skiriama ir visuomeninėms organizacijoms, viešosioms įstaigoms, kurios užsiims mokymu, jaunimo mokymu buriuoti. Jiems reikia tam tikro ploto.

Ir gal svarbiausias dalykas, dabar, kada mes priimsime šitą įstatymą, tikrai Šventosios uostas bus. Tai bus naujas jūrinės kultūros centras. Na, o Šventojoje, be beždžionių tilto ir švyturio, atsiras naujas, didelis traukos objektas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 14. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3956) priimtas. (*Gongas*)

10.40 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4008 (*pateikimo tęsinys*)

Grįžtame į pačią darbotvarkės pradžią. Praėjo pusė valandos, kviečiu V. Pranckietį, kad pristatytų Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos, tikrai labai svarbius projektus ką tik apsvarstėme, ką tik priėmėme. Manau, kad tokie projektai kaip konvencijos denonsavimas, Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa, Mobilizacijos įstatymas, Šventosios jūrų uostas tikrai yra tokie strateginiai, apie juos reikia ir verta kalbėti sesijos pabaigoje.

Bet yra ne mažiau svarbu, išplečiant ir Civilinės saugos plėtros programą, pateikti tokį projektą, kur būtų žmonių lėšomis vystoma ta infrastruktūra, kuri yra reikalinga, tai yra priedangos. Aš teikiu tokį pasiūlymą, 15 straipsnio pakeitimą, dėl įstatymo projekto Nr. XIII-2895. Siūlau gyvenamosios paskirties objektų statytojus atleisti nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos arba ji gali būti sumažinama savivaldybės sprendimu, kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis kartu su projektuojamu objektu projektuojamos, statomos ar įrengiamos priedangos. Galėtų būti toks projektas.

Tiesiog norėčiau vieną argumentą pasakyti, kiek kainuoja infrastruktūros mokestį sumokėti ir kiek savivaldybė gautų lėšų. Statydamas pačią priedangą, žmogus turėtų išleisti maždaug penkis arba šešis kartus daugiau pinigų tam projektui įgyvendinti, kitaip sakant, infrastruktūros atsirastų už daug didesnę sumą, negu kad būtų atleidžiama nuo to mokesčio. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė. Ruošiasi A. Gedvilas.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ką tik buvo patvirtinta Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa. Pasižiūrėjau, ten yra tokie trys pagrindiniai stulpai. Vienas iš tų pagrindinių stulpų yra kaip tik civilinės saugos pajėgų parengtis ir infrastruktūra, kurios šiandien, kiek mums žinoma, faktiškai yra tik priedangos, o tokių normalių slėptuvių ir neturime. Normalių tai visai!.. O čia dabar kalbama apie tai, kad mokestis būtų sumažintas. Ar numanote, kiek mes prarastume dabar lėšų? Gal jūs esate paskaičiavę ir žinote, kiek šiandien surenka savivaldybės būtent infrastruktūros mokesčio? Tai yra vienas klausimas.

Antras klausimas, ar nemanote, kad turėtų taryba priimti tokius sprendimus dėl infrastruktūros mokesčio sumažinimo? Taryba, nes, aš kiek mačiau, ten savivaldybė priima sprendimą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). *Jo*, savivaldybėje sprendimus ir priima taryba. Taryba gali atleisti nuo mokesčių ir nuo kitų mokesčių. O ką tik skaičių tokį pasakiau, kad priedangų plėtros naudos santykis būtų maždaug penkis šešis kartus didesnis nei netekto mokesčio. Paminėjau, kad, jeigu 1 kv. metras kainuotų 1 tūkst. eurų, būtų pigu įrengti už 1 kv. metrą sumokant 1 tūkst. eurų, o, tarkime, privataus namo statybai infrastruktūros mokestis gali būti 5–6 tūkst., vadinasi, to mokesčio užtektų 5–6 kv. metrams. Priedangą turbūt reikėtų statyti pradedant nuo kokių 10–20. Pagal šeimos dydį, pagal aplink esančių gyventojų skaičių, pagal numatomą poreikį tas dydis didėtų ir tos sumos investuojamos taip pat didėtų. Kaip ką tik buvo paminėta uosto plėtra už žmonių pinigus, tai čia irgi infrastruktūros plėtra už žmonių pinigus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi V. Ąžuolas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiamas pranešėjau, pritariu šiam projektui.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Tačiau noriu pastebėti, kad jis, mano manymu, nėra iki galo baigtas. Tenka apgailestauti, kad, kai neseniai patvirtinome priedangos objektų privalomą projektavimą ir statybą, negalvojome ir nekalbėjome apie tai, kaip tai bus įgyvendinta. Infrastruktūros mokesčio paskirtis, suprantama, yra patogumo ir gyvenimo kokybės gyventojams, tiek esantiems, tiek naujai besikuriantiems, atsiradimas. Ar nenukentės infrastruktūros kūrimo tempai ir kokybė? Ar reikiamos lėšos infrastruktūrai sukurti vis tiek bus skiriamos? Bet tada klausimas: kas tą dalį kompensuos? Susipažinus su projektu, taip pat visiškai neaišku, kokia dalimi bus mažinamas mokestis. Taip pat klausimas: ar bus skaidriai ir tinkamai deklaruotos vystytojo sąnaudos? Labai ačiū.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Teisingi klausimai, kai kuriuos klausimus yra iškėlęs ir Teisės departamentas savo išvadoje. Labai teisingai – įstatymas tam ir yra pateikiamas, kad komitetai galėtų jį tobulinti. Aš manau, kad tą tobulumą pasieks komitetai ir tikrai išspręs tuos klausimus. Pirmiausia, atsakydamas noriu pasakyti, kad tai yra savanoriška investicija į infrastruktūrą, kuri sukuriama savivaldybėje. Savanoriška! Tai reiškia labai daug. Toliau dėl pačios infrastruktūros klausiate, ar nenukentės infrastruktūros kūrimas. Tai ir yra infrastruktūros kūrimas, kaip tik minėjau skaičių, kad yra vienas ir penki, kitaip sakant, kai prarandamas 1 euras, o iš infrastruktūros gaunama už 5 eurus, jau yra didelis pasiekimas. Pritariu tam, kad įstatymas turėtų būti tobulinamas. Ir dar yra parašyta, kad turėtų būti Vyriausybės išvada, kadangi tvarkas turėtų nustatyti Vyriausybė. Tai manau, kad tokiu keliu turėtume ir eiti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ąžuolas. Ruošiasi A. Stončaitis. V. Ąžuolo nėra. Klausia A. Stončaitis. Ruošiasi K. Adomaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų, reikia palaikyti jūsų mintis ir siūlymus, tačiau tai yra be galo svarbu, kadangi šiandien didžioji mūsų Lietuvos gyventojų problema ta, kad mes neturime slėptuvių. Ir neapsimeskime, kad tą, ką mes lyg ir deklaruojame, kad daugiabučių rūsiuose kur nors pasislėptų, tai nėra iki galo tiesa. Sveikintinos šitos, tačiau, matyt, svarstant po pateikimo, reikėtų plačiau pažiūrėti – skatinti tokiose vietovėse privačių slėptuvių pastatymą, tik pačių slėptuvių, kaip atskirų taip pat infrastruktūrinių elementų. Taigi, palaikysime, bet galbūt manytumėte, kad galėtume ir praplėsti svarstydami?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Yra Seimo statutas, kuris numato, kad to įstatymo pateikimas lyg ir yra autoriaus nuosavybė. Po to ta nuosavybė pereina komitetams ir atsakomybė taip pat pereina komitetams. Ir jūs teisingai sakote, o aš pabrėžtinai pasakysiu, kad tai yra savanoriška plėtra. Reikia skatinti, kad žmonės tą plėtrą norėtų daryti. Kiek daugiabučių namų… tai yra kiek vienbučių namų buvo pastatyta per paskutinį dvidešimtmetį ir kiek iš jų turi ką nors panašaus į slėptuves? Nieko, nulis. O dabar manau, kad tai galėtų būti paskata įrengti tokius dalykus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Adomaitis. Ruošiasi K. Mažeika.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas Viktorai, iš tiesų esu tarp šio įstatymo teikėjų, pasirašiau jį. Manau, gera iniciatyva. Tiktai būtent sureaguosiu į jūsų paskutinį sakinį, nes mano klausimas apie tai. Įstatymo formuluotėje yra kalbama apie priedangas. Priedangos šiuo metu Aplinkos ministerijos reglamente gana plačiai apibrėžiamos – gali labai daug patalpų tapti daugiafunkcio naudojimo ir tuo pačiu metu priedangomis, koks nors požeminis parkingas gali būti pripažintas priedanga geriausiu atveju. Tuo tarpu slėptuvė yra visai kitas terminas, slėptuvė turėtų kur kas griežtesnius reikalavimus. Aišku, ir nauda būtų atitinkamai kitokia. Ar negalvojate, kad vis dėlto po pateikimo, kai bus diskutuojama dėl šio įstatymo galutinės redakcijos, mes tas paskatas turėtume taikyti slėptuvėms, o ne priedangoms?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ne specialiai, bet tiesiog apsiribojame priedangomis, kadangi vis dėlto konstrukcija yra labai skirtinga. Pažiūrėkime į istoriją, kada per 1914 metų karą buvo vienu tiesioginiu pataikymu pramušta Kauno I forto 3 metrų betoninė perdanga ir nuo smūgio bangos užmušti visi ten, tvirtovėje, buvę žmonės. Taigi, kitaip sakant, nuo tiesioginio pataikymo namuose mes turbūt niekada neapsisaugosime, reikia tą pripažinti. Kalbama apie priedangas, jos yra nuo šalutinio poveikio. Vieta, kuri apsaugotų nuo šalutinio sprogimų arba šaudymų poveikio. Bet diskutuoti galima. Ačiū jums už tai, kad pasirašėte, ir noriu padėkoti visiems 40 Seimo narių, kurie pasirašė. Atsiprašau tų, kuriems nepasiūliau pasirašyti, bet labai norėjau, kad visos frakcijos žinotų apie tą idėją ir tai idėjai galėtų pritarti. Ačiū ir jums.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi L. Slušnys.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai diskutavome ne vieną kartą neformaliai tuo klausimu ir tikrai tenka pritarti. Tiktai galbūt ir komitete diskutuojant būtų idėja, kad vis dėlto tie objektai, tos priedangos atsirastų ne tik gyvenamosios paskirties objektų statybos metu, bet ta galimybė galėtų atsirasti ir dėl kitos paskirties. Iš tiesų turbūt žinant situaciją, Izraelio pavyzdį, kai raketos skrieja būtent į miestus, į pastatus dienos metu, kai žmonės tenai apsipirkinėja ar tenai valgo, ar dar kažką veikia, tai turbūt yra aktualu, kad tuose pastatuose būtų taip pat. Galbūt kokia nors forma būtų galima diskutuoti ir apie tai? Ačiū.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Ir Teisės departamentas tą patį rašo, kad galima būtų išplėsti. Kada jau tai tampa komiteto nuosavybe, komitetas turi teisę ir visi Seimo nariai turi teisę į pasiūlymus. Kviečiu tuos pasiūlymus teikti – padarykime tą įstatymą tobulesnį, padarykime jį skatinantį žmones įsirengti priedangas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėkui. Man patinka iš tiesų labai tokia idėja, bet gal labiau pritarčiau L. Nagienei, kad tokio mokesčio sumažinimą ar net atleidimą nuo jo turėtų gal vertinti savivaldybė, o ne Lietuvos Respublikos Seimas savo įstatymais. Jie galėtų labiau įvertinti, ar įrengta priedanga tikrai tokios apimties ir dydžio, kad ji pasitarnaus ne vienam gyventojui ar jo šeimos nariams, o bus tokia, kuri priims kitus bendruomenės narius. Tai mano klausimas yra, kokio dydžio turėtų būti, jūsų manymu, priedanga, dėl kurios būtų suteikta teisė atleisti nuo tokio mokesčio?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Dėl to yra parašyta, kad nuo dalies, jeigu ta priedanga kartais galėtų nekainuoti tiek. Bet jau mano triskart paminėti skaičiai, kad atleidimo nuo mokesčio ir pačios priedangos įrengimo santykis, skirtumas yra labai didelis, kitaip sakant, žmogus vis tiek turės daug daugiau investuoti.

Ar ji taps prieinama ir kitiems gyventojams? Aš neįsivaizduočiau, kad jūs, turėdamas priedangą, manęs, kaimyno, neįsileistumėte šaudymo metu į tą priedangą. Bet kokiu atveju bus deklaruota kaip priedanga, taip tikiuosi. O kad savivaldybės spręstų, kad savivaldybės galėtų spręsti dėl atleidimo, tas įstatymas tam ir reikalingas, kad jos turėtų tokią teisę arba galimybę paskatinti žmones įsirengti infrastruktūrą už savo pačių pinigus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai ir už kalba A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiandieninė geopolitinė situacija parodė, jog turime užtikrinti gyventojų saugumą. Priedangų įrengimas – teisingas žingsnis. Tačiau atsakomybių bei papildomų kaštų permetimas tik rangovams nėra teisingas. Šiuo metu galiojantys teisės aktai nenumato jokių lengvatų statybų vystytojams, kurie priedangas įtraukia į savo projektus. Siūlomas įstatymo pakeitimas leistų kompensuoti šias papildomas išlaidas, statytojams būtų suteikta galimybė mokėti mažesnes infrastruktūros įmokas arba būtų jų visiškai atsisakoma, jei įrengiamos gyvybiškai svarbios priedangos. Tai ne tik sumažintų finansinę naštą, bet ir skatintų daugiau statytojų kurti saugius gyvenamuosius kompleksus. Ekonomiškai mažesnės infrastruktūros įmokos reiškia mažesnę finansinę riziką ir didesnį patrauklumą investuotojams. Tai padės pritraukti daugiau investicijų į statybos sektorių, skatins naujų projektų kūrimą ir užtikrins, kad mūsų gyventojai turės saugias vietas prieglobsčiui, jei tokio prireiktų. Todėl manau, kad šis įstatymo pakeitimas yra ne tik naudingas, bet ir reikalingas žingsnis siekiant užtikrinti mūsų šalies saugumą bei skatinti statybų sektoriaus vystymąsi. Todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 94: už – 66, prieš nebuvo, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis yra siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

V. Pranckietis norėtų pasisakyti. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kalbėdamas paminėjau, turbūt Vyriausybės išvados reikėtų prašyti, nes reikalingos poįstatyminės tvarkos ir visa kita.

PIRMININKĖ. Taip, žinoma. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkui, pritarta.

10.56 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2760 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4022(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4022. Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti R. Baškienė. Kalbės už. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Gerbiamoji Pirmininke, mieli kolegos, matau, kad niekas ir neprieštarauja, o aš savo ruožtu norėčiau tiesiog pasidžiaugti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įžvalgomis ir teikėjos – mūsų komiteto pirmininkės P. Kuzmickienės pozicija ir siekiu, kad šalpos negalios ir šalpos senatvės pensijos būtų mokamos nepaisant to, kad šių pensijų gavėjai dirba. Vadinasi, žmonių integracija ir kartu valstybei pridedamoji vertė.

Taip pat džiaugiuosi, kad nuostatos yra suderintos ir kad įstatymo projektas įsigalios jau nuo rugsėjo 1 dienos. Tai sudarys sąlygas kuo greičiau įgyvendinti tikrai teisingas pozicijas. Todėl siūlau pritarti ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 105, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4022) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3958(2) (*priėmimas*)

Toliau darbotvarkės 1-8 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3958. Kviečiu E. Pupinį į tribūną. Tai yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gauti du I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymai ir Teisės departamento pastabos. Tai pirmiausia kreipiuosi į kolegę. Ji salėje, taip? Prašau, gerbiama Ieva, ar galėtumėte pristatyti?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke.

PIRMININKĖ. Pirmąją pataisą.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Kadangi mes komitete sutarėme beveik bendru sutarimu, tai galvojau, kad nereikės pristatyti. Bet jeigu dėl informacijos, tai tobulindami šitą Švietimo įstatymo projektą nutarėme, kad tiems švietimo pagalbos asmenims, kurie dirba su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais ir jų ugdymu, būtų keliami tam tikri reikalavimai, nustatyti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvarka, ir tą reikės padaryti per ateinančius trejus metus. Tai tokį kompromisinį variantą radome atsisakydami antro dalykininko kiekvienoje klasėje, kurioje mokosi specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų. Kadangi komitetas pritarė, aš labai viliuosi, kad ir Seimas pritars.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritaria šio pasiūlymo svarstymui? Panašu, kad tikrai yra. Prašau tada komiteto išvadą.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas, kaip ir buvo minėta, pritarė bendru sutarimu šiam pasiūlymui ir patobulino įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Kadangi komitetas pritarė bendru sutarimu, ar galėtume ir mes bendru sutarimu pritarti šiai pataisai? Pritariame. Nėra reikalaujančių balsuoti. Dar yra vienas pasiūlymas. Gerai. Ar galėtume 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra I. Kačinskaitės-Urbonienės pataisa. Susijusios jos yra. Gerai. Prašau. Jos yra susijusios. Gerai. Gerbiami kolegos, yra 29? Yra. Prašom, komiteto išvada.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Komitetas balsavo dėl šio pasiūlymo. Už buvo 10, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu pataisai, kuriai ir komitetas pritarė bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taip atsiranda 2 straipsnis. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Yra gauta Teisės departamento pastabų. Prašom, gerbiamas komiteto pranešėjau, pristatyti 1 ir 2.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Komitetas nagrinėjo šį klausimą, buvo nemažai diskutuojama. Iš tikrųjų, Teisės departamentas norėjo susiaurinti galinčių dirbti pagalbos specialistais asmenų iki specialistų, tai yra dirbančių asmenų iki specialistų… Tačiau šiuo metu mokyklose dirba ne tik specialistai, bet ir asmenys, kurie kai kada turbūt neturi pakankamo pedagoginio išsilavinimo arba baigę kokius specialius mokslus. Šiuo atveju yra tokios realijos. Komitetas nepritarė Teisės departamento pasiūlymui, kad vis dėlto būtų susiaurinta iki specialistų, galinčių dirbti su pedagogų padėjėjais, palikti asmenis.

PIRMININKĖ. Supratau. Mums priimti sprendimų nereikia, tai tiesiog išklausome komiteto nuomonę. Ir toliau atkreipiu dėmesį, kad, pritarus I. Kačinskaitės-Urbonienės antrajai pataisai, šiek tiek keičiasi įstatymo pavadinimas, nes atsiranda naujas 9 straipsnis. Ar galime ir tam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir motyvai. Už kalba V. Targamadzė. Prašau.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma, žymiai lankstesnis pasiūlymas, nes ne visada reikia dviejų dalykininkų, kai yra vaikų, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Manau, tai būtų nepakeliama našta mokykloms, jeigu būtų toks reikalavimas, nes vien Kauno mieste trūksta apie pusę šimto mokytojų. Labai prašau palaikyti, nes tai yra lankstus projektas ir gali tikrai pagelbėti mokytojui dirbti su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais. Ir, be abejo, svarbu, kad pagalbą gaus vaikai, visi vaikai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, dar norėčiau pirmiausia pasidžiaugti, kad mokyklose per šią kadenciją kelis kartus padidėjo mokytojų padėjėjų. Ir tai iš tiesų tikrai nemažas palengvinimas mokytojams, ypač dirbantiems su vaikais, kurie turi specialiųjų poreikių. Manyčiau, kad šis procesas galbūt ir tęsis, nes gaila, bet ne visos savivaldybės vienodai žiūri į savo savarankiškas funkcijas ir vienodai priima, daugina, didina etatus mokyklose. Ir kai kurios savivaldybės iš tikrųjų pirmauja, prideda didelius pinigus savarankiškai funkcijai, kai kurios, atvirkščiai, bando šią eilutę taupyti. Čia dar nemažas darbas laukia. Komitete mes kalbame apie tai, kaip galbūt reikėtų keisti finansavimo modelį, galbūt iš savarankiškų perkelti deleguotas funkcijas, kad pinigai patektų tiesiai.

Yra dar kitų problemų, jau čia ir buvo minėta, kad vis dėlto reikėtų kelti mokytojų padėjėjų kvalifikaciją. Aišku, turbūt idealus atvejis, galbūt kada nors taip ir bus, kad visi mokytojai ir mokytojų padėjėjai turės bent kokį pedagoginį išsilavinimą. Tačiau, aišku, šis procesas yra tęstinis ir, savaime suprantama, labai lengvai neįgyvendinamas. Tai vis dėlto turbūt ir tie, kurie ateityje dirbs komitete, šios srities neapleis ir iš tikrųjų pagalba mokytojams turi būti didinama, nes nuo to labai priklauso ir ugdymo kokybė. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Projektui tikrai, manau, visi pritars, nes tai yra pagalba būtent vykdant, įgyvendinant įtraukiojo ugdymo programą. Svarbiausia atliepti pedagogų lūkesčius. Jų lūkesčiai yra tie žmonės, kurie jiems padeda ugdymo procese šiandien dirbti su vaikais, kurie iš tikrųjų turi vienokią ar kitokią negalią. Tai tikrai reikalinga, bet reikalingos ir specialios žinios, kaip su tais vaikais elgtis. Galbūt per ilgas tas laikotarpis, kurį mes numatėme. Nebegalėjome… Vakar komitete vis dėlto norėjosi, kad pereitų ši įstatymo pataisa, tai palikome 2027 m. rugsėjo 1 d., bet, aš manau, tikrai galėtų Švietimo ministerija kalbėdama ir su švietimo centrais, pasitardama ir su universitetais, kurie būtent organizuoja vienokius ar kitokius mokymus, galėtų būti mokymai tiems be žinių ugdymo procese dalyvaujantiems, jie įgytų tų specialių žinių būtent per trumpesnį laikotarpį, per vienerius ar pusantrų metų.

Aš manau, dveji metai būtų buvę pakankamai, bet šiandien tikrai kviečiu visus palaikyti šią įstatymo pataisą, kuri buvo labai reikalinga. Kažkaip mes vieningai priėjome prie tos nuomonės, kad ugdymo procese irgi reikalingos žinios. Ne tik kad ateinu į darbą ir vaiką pavedžioju už rankos, bet reikia specialių žinių, kaip su tuo vaiku būtent elgtis vienoje ar kitoje situacijoje. Kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 111, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3958) priimtas. (*Gongas*)

11.06 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8[3] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2601(3) (*priėmimas*)

Toliau apsvarstykime 1-10.1 klausimą. 1-9.1 klausimą šiek tiek vėliau apsvarstysime. 1-10.1 klausimas, tai yra Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimas.

Norėčiau pakviesti į tribūną pranešėją T. Tomiliną iš Aplinkos apsaugos komiteto. Tai yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Yra gautos kelios Teisės departamento pastabos.

Dėl 1 straipsnio nėra pastabų. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gautos Teisės departamento pastabos, tai paprašyčiau, kad jas ir komiteto nuomonę dėl jų pristatytumėte trumpai.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Dėl 2 straipsnio yra gautos Teisės departamento pastabos…

PIRMININKĖ. Blogai girdisi, pakelkite gal šiek tiek.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Dėl 2 straipsnio yra gautos kelios Teisės departamento pastabos ir joms abiem yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Trims pritarta, dviem nepritarta.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Ai, atsipraašau, taip, taip. Čia yra daugiau tų pastabų. Yra pritarta daugeliui pastabų, išskyrus vieną… išskyrus dvi pastabas. Komitetas argumentavo, kad tai, kad nėra nurodoma plastikinio gaminio kainos reikalavimas, nesudarys kažkokių papildomų prielaidų būtent nemotyvuoti kliento naudotis daugkartine pakuote ir kažkokio čia papildomo reguliavimo dėl užstato dydžio neįmanoma pasiūlyti. Todėl konkretų užstato dydį nustato viešąjį maitinimą teikiantys subjektai. Tai čia būtų pastaba, kuriai nepritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti visam 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra K. Adomaičio pataisa dėl įsigaliojimo datos. Tai gana formalus sprendimas. Galite, aišku, gerbiamas Kasparai, trumpai pristatyti, ką siūlote.

K. ADOMAITIS (*LF*). Tai, iš tiesų, įstatymo svarstymas užtruko Seime ir pagal ankstesnį variantą jam įgyvendinti reikėtų, jį įgyvendinti reikėtų per 3 mėnesius, kas galėtų sukelti tam tikrų įtampų verslui, kuris tą turėtų padaryti. Todėl siūlymas yra nukelti iki kitų metų gegužės mėnesio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau komiteto nuomonės.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Komitetas bendru sutarimu pritarė Kasparo pasiūlymui, nes iš tiesų verslui reikia suteikti galimybę prisitaikyti. Šis sprendimas yra toks gana reikšmingas ir paveiks dideles įmones, netgi tarptautines, globalias įmones, tokias kaip greitojo maitinimo restoranai, kurie turės pasiūlyti daugkartinių pakuočių, indų ir įrankių variantų. Tai bus reikšmingas pokytis, todėl leisti jiems prisitaikyti yra logiška.

PIRMININKAS. Ar galėtume ir mes pritarti bendru sutarimu šiai pataisai? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Dėl viso 3 straipsnio? Pritarta bendru sutarimu. Motyvai. Užsirašė už kalbėti K. Adomaitis. (*Balsai salėje*) Dėl pataisų jūs norėjote kalbėti? Gerai, atsuku atgal, nes jau lyg bendru sutarimu pritarėme. K. Mažeika dar norėjo kalbėti už.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Taip, ačiū, Pirmininke. Geriau vėliau nei niekada.

PIRMININKĖ. Gerai.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Bet aš dėl to pasiūlymo, kuris buvo išsakytas ir kuriam komitetas nepritarė, būtent dėl nustatyto dydžio už pakuotę, kad gali pasirinkti pats viešojo sektoriaus atstovas. Visgi turbūt prisiminkime diskusiją, kaip buvo dėl vienkartinių maišelių. Tie patys prekybininkai ir vartotojai dėl to 1 cento tikrai aktyviai diskutavo ir buvo turbūt tas kompromisas rastas, bet ar šiuo atveju lygiai taip pat tiks tas pats modelis, nes, tarkime, įsivaizduokime pakuotę, kur bus 1 centas už indelį ar bokalą, ar tenai kokią nors lėkštę, ar dar ką nors, ir vis dėlto tai turbūt nemotyvuos to žmogaus grąžinti, bet pats įstatymas jau praktiškai galios. Vis dėlto galbūt reikėjo nustatyti kokį nors dydį – ne mažiau arba ne daugiau, kad motyvuotų žmones, vartotojus būtent grąžinti. Aš manau, kad tai turėtų būti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, kaip suprantu, jūs kalbate dėl Teisės departamento vienos iš pastabų dėl 2 straipsnio. 2 straipsniui Seimas jau bendru sutarimu pritarė.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš norėjau pakomentuoti.

PIRMININKĖ. Taip, prašau.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš gerbiamam Kęstučiui noriu pasakyti, kad iš tiesų buvo svarstymo stadijoje diskutuota, kad galbūt tas dydis galėtų būti bent ne mažesnis negu savikaina ir panašiai, tačiau ilgainiui diskutuojant komitete rastas būtent toks kompromisas. Tai, kad užstato dydį galės nustatyti viešojo maitinimo paslaugas teikiantys subjektai, jau yra notifikuota Europos Sąjungoje. Šiandien, neturint konkretaus pasiūlymo, būtų labai sudėtinga grįžti prie kokių nors konkrečių dydžių, kokio nors skaičiavimo, todėl siūlau pritarti dabartinei komiteto formuluotei. O jeigu praktikoje mes matysime, kad užstato sistema veikia ne itin gerai, tai galėsime tą koreguoti. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad, na, 1 cento maišelio kaina mažesnė už 1 centą negali būti, nes nėra tokio dydžio. Tiesiog manau, kad šiuo atveju reguliavimas galėtų sukelti daugiau painiavos negu tiesiog toksai sąmoningas ir gana atsakingas pačių tiekėjų požiūris.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Motyvai dėl viso projekto. K. Adomaitis kalba už.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, šitas įstatymas buvo pateiktas Seimui prieš pusantrų metų, tikrai užtruko jo formuluočių derinimas ir ėjimas iki šios priėmimo stadijos. Teko suderinti ir su Europos Komisija formuluotes, kad nebūtų taip, kaip kitoms šalims nutiko, kai jos priėmė įstatymus ir po to pralaimėjo teismus Europos Teisingumo Teisme. Mes turime atsižvelgti ir į tokius dalykus kaip laisvas prekių judėjimas ir kitus susijusius dalykus. Galbūt norėčiau papildyti gerbiamą K. Mažeiką, kad iš tiesų tai nėra vien tiktais analogiškas maišelių projektas, nes, be to, kad kavinės, restoranai negalės už dyką dalinti vienkartinių pakuočių, papildomai dar jos privalės pasiūlyti daugkartinę alternatyvą, o mes žinome, kad kai kurie tinklai to nedaro šiandien, ypač greitojo maisto restoranų tinklai. Iš tiesų tas atidėjimas, leidimas jiems prisitaikyti buvo iš dalies dėl to motyvuotas, bet tai, kad visose kavinėse, restoranuose atsiras daugkartinė alternatyva, man atrodo, jau bus didelis šuolis pirmyn, ypač turint omenyje, kad šiandien tiesiog neturime galimybės paprašyti, kad mums įpiltų į kokį nors daugkartinį puodelį tam tikrose vietose.

Kitas dalykas, kuris yra papildomai siūlomas, kai išplečiamas šitas taikymas, tai yra dėl paplūdimių ir masinių renginių, kur iš tiesų yra sunaudojamas labai didelis kiekis vienkartinių pakuočių, arba vietų, kurios yra labai jautrios šiukšlinimui. Šitose vietose vienkartiniai gaminiai apskritai negalės būti parduodami net už kokią nors kainą, išskyrus vieną išimtį, – jeigu pardavėjas pas save įsidiegs užstato sistemą. Tai yra jeigu jisai sutinka tą savo vienkartinį gaminį priimti atgal…

PIRMININKĖ. Laikas.

K. ADOMAITIS (*LF*). …ir už tai grąžinti pirkėjui lėšas. Tai, man atrodo, mes dar ir šiuo atveju tikrai padarysime didžiulį šuolį. Labai kviečiu palaikyti šitą pusantrų metų rengtą projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gal tikrai nesu visiškai prieš, manau, yra tam tikros logikos šiame projekte, tiktai manau, kad priėmimo stadijoje mes dabar diskutuojame ir vis dar kyla atvirų klausimų, kur tikrai nėra pakankamai išdiskutuota. Tai, kad čia pusantrų metų, kažkas sako, yra rengtas projektas, tai nėra turbūt kokia nors riba, kad kada nors turi būti

pateiktas projektas. Turbūt esminis dalykas toksai: jeigu jau yra parengtas projektas, kad jisai veiktų ir kad būtų atsakyta į visų klausimus, o jų vis dar, pasirodo, šiandien kyla. Tai visgi norėtųsi ir kalbėti apie tai, nes turbūt tie praktiniai pavyzdžiai pasako daugiausia.

Jeigu mes norime būti Europoje pirmi arba antri pagal tai, kad mes greitojo maisto restoranus kažkaip apmokestinsime, įpareigosime juos vienaip ar kitaip, galbūt tai nėra pats blogiausias variantas, bet vertinant masinių renginių fenomeną, kur vyksta Europoje… Vokietijoje ten 1 ar kelių eurų užstatas už tą vienkartinį puodelį ar kažkokį bokalą, ar dar kažkokią tarą galbūt ir veikia, galbūt kažkas važiuoja ten užsidirbti ir gana neblogai užsidirba po renginio, susirinkdami tuos vienkartinius indus, bet Lietuvoje vėlgi, ką ir kalbu, jeigu mes nenustatome to pradinio dydžio, tai tas 1 cento užstatas bus tik formalumas, tie renginiai vyks. Mes viešosiose medijose matome, koks šiukšlynas, kiek visokiausių atliekų ir ypač vienkartinių pakuočių būna po tų masinių renginių. Norėtųsi palinkėti, kad į tuos klausimus būtų atsakyta jau iki priėmimo, o ne po priėmimo tų klausimų kiltų dar daugiau.

PIRMININKĖ. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, tai yra iš tiesų reikšmingas projektas, visai neseniai Europos Komisija patvirtino, kad mes galime jį priimti. Ir tikrai Lietuva gali pasidžiaugti, kad turi užstato sistemą, kalbant apie PET butelius ir tam tikrą tarą. Mes Europoje rodomi kaip pavyzdys. Šiuo atveju dėl vienkartinių indų, vienkartinių pakuočių viešojo maitinimo įstaigose mes neturėjome pažangos, nors mūsų versle jau nemažai atvejų, yra situacijų. Iš tiesų ir kai mes kavą geriame degalinėse, tai gauname nuolaidas, naudodami savo daugkartinius puodelius, pavyzdžiui, daugkartinius. Šiuo atveju įstatymas tik įpareigos tą tvarką taikyti universaliai, kad nebūtų išimčių. Tokiu būdu mes įstatymu pasieksime geresnių rezultatų, nes iš tikrųjų pakuotės, pakuočių tarša yra labai didelė aplinkosauginė problema ir ją turime spręsti ne tiktai verslininkų gera valia, už ką jiems turime padėkoti, bet ir tokiu universaliu, gana lanksčiu reguliavimu, nenurodydami kokių nors kainų, sumų. Mes pasitikime verslu, bet tiesiog norime, kad toje užstato ir daugkartinių pakuočių sklaidos veikloje veiktų visas verslas. Visas verslas, dalyvaujantis viešajame maitinime. Toks gana universalus reguliavimas, mano galva, padės mums pagerinti rodiklius ir kartu mes rodysime kitoms valstybėms pavyzdį, nes tikrai greitojo maisto restoranai, ypač tarptautinių tinklų, kurie turės keisti savo politiką, keisti savo asortimentą, yra didelis šuolis. Mano galva, Lietuva galės rodyti pavyzdį kitoms šalims.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Žinote, yra toks posakis: iš didelio rašto išėjo iš krašto. Taip ir su tomis pakuotėmis. Šie sprendimai naudingi tik prekybininkams, kurie gali susirinkti daug pinigų iš to. Ir tas gamtos saugojimas yra išvis apgaulė. Žinote, aš gyvenu šalia Latvijos ir dažnai žmonės važiuoja ten apsipirkti. Negana to, kad nuvažiavus į mažą parduotuvėlę to cento nereikia mokėti už maišelį, jeigu tu pilną krepšelį prisidedi prekių, net gauni nemokamą maišelį, kuris kainuoja apie 1 eurą. Tu gauni net nemokamą kavos puodelį vien dėl to, kad ateik, apsipirk. Kažkaip Latvijoje nėra problemos ir niekas neserga ta liga, kad prekybininkai daugiau už tas pakuotes uždirba.

O dabar kas atsitinka po visų tų sprendimų? Kas anksčiau buvo nemokama, dabar už viską reikia mokėti. Ir tas pats: ar tai būtų pietų porcija išsinešti, ar kita, viskas tapo brangiau. O dabar bus dar brangiau. Ta optinė apgaulė, kad saugome gamtą, vartotojams kainuoja brangiau. Tikrai negalima. Prieš tokias nesąmones balsuoti.

PIRMININKĖ. D. Griškevičius kalba už.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Norisi sureaguoti išgirdus kolegos paskutinį pasisakymą. Vis dėlto aš irgi gyvenu netoli tos apygardos, kur gyvena gerbiamas V. Ąžuolas, ir mano patirtis yra kitokia. Nežinau, visai tarp mūsų, Joniškio savivaldybė prieš keletą metų pirmoji inicijavo savo valia renginiuose atsisakyti daugkartinių indų, atsiprašau, vienkartinių, ir nieko, gavo krivūlę. Visi tai pamatė kaip teigiamą pavyzdį, nemažai savivaldybių savo iniciatyva taip pradėjo daryti. Dabar žengiamas toliau žingsnis.

Dėl tų maišelių. Matome, irgi žmonės priprato, atsineša, tikrai dažnai matau parduotuvėse, savo maišelius, daugkartinio naudojimo maišelius. Taip pat tose pačiose valgyklose žmonės dažnu atveju atsineša savo daugkartinius indus. Jau dabar, be įstatymo.

Be abejo, tam tikru laikotarpiu pradžioje bus šiek tiek daugiau sumaišties, daugiau nepasitenkinimo, bet po trumpo laiko žmonės įgis įprotį, žinos, kad reikia turėti savo arba mokėti daugiau, ir viskas, ir ta problema bus išspręsta. Bet akivaizdu, kad mes judėti į priekį turime, nes buvusios įvairios iniciatyvos, kurioms lygiai taip pat buvo karštai prieštaraujama, ilgainiui davė gerą rezultatą. Taigi tikrai nebijokime ir palaikykime.

PIRMININKĖ. Dar motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų kviečiu pirmiausia palaikyti visus. Na, ir pradėsiu nuo ko: nuo užstatų ir taromatų. Prisiminkime, kaip buvo, kai plastikas, visur buteliai mėtėsi. Atsirado taromatai – nebeliko tų butelių. Jūs pažiūrėkite, kaip labai tvarkingai dabar kiekvienas namuose susirenka. Net ir į šiukšlių konteinerius niekas nebemeta, bet juos priduoda. Antras momentas – užstatas. Atsiranda užstatas. Jeigu aš pirkau, sakysime, su užstatu, tai aš galėsiu ir galų gale susigrąžinti.

Ko mes siekiame? Mes žinome, kad plastikas nepūva, jis nesuyra. Gerai, buvo kai kurie maišeliai, kažkada dar pagaminti, kurie suirdavo. Bet dalis maišelių kiek metų išgulės žemėje ir jie nesuirs. Ko mes siekiame? Ekologiškų. Ekologijos, kad švarioje gamtoje gyventume. Savo žemės neterškime. Čia yra tarša. Ir nedeginkime. Jeigu deginsime, kas iš to? Realiai irgi nėra gerai. Kuo mažiau tų maišelių nešis į parduotuvę, tuo bus geriau. Dabar pasižiūrėkime, koks kiekis maišelių sumažėjo parduotuvėse. Realiai kiekvienas ateina su savo maišeliu arba iš viso stengiasi neimti to maišelio, išsiverčia be maišelio iš karto imdamas vaisius ar kitus produktus.

Taigi aš kviečiu iš tikrųjų palaikyti ir mes esame už žalią gamtą. Labai gaila, kad kažkas su pajuoka sako: kokia čia žalioji gamta? Jeigu yra žalieji, tai aš manau, kad žalieji irgi turėtų galvoti apie tai, kaip saugoti gamtą, ir balsuoti už. Kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 1-10.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-2601.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 94, prieš – 2, susilaikė 18. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2601) priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2602(2) (*priėmimas*)

Turėtume apsvarstyti taip pat ir du lydimuosius. Darbotvarkės 1-10.2 klausimą – projektą Nr. XIVP-2602. Kviečiu pranešėją I. Haase, kuri mums perduos komiteto nuomonę dėl Teisės departamento pastabų. Tai yra priėmimo stadija, priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra gautos… Taip, prašau į tribūną. Dėl 1 straipsnio yra gautos keturios Teisės departamento pastabos. Prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl jų. Dėl 1 straipsnio. Taip, tai Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo projektas.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės departamento pastaba buvo, kad atsižvelgiant į tai, kad teikiamo projekto ir įstatymo projekto Nr. XIVP-2601(3) nuostatas būtina derinti tarpusavyje, svarstytina, ar, siekiant teisinio aiškumo, šiose projekto nuostatose nereikėtų nurodyti subjekto, kuriam alternatyva nepateikiama naudoti. Šiuo atveju, manytina, turimas omenyje vartotojas. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komitetas pasiūlė 10 punktą išdėstyti taip, kad viešojo maitinimo paslaugas teikiančių (išbraukiant žodį „fizinių“) asmenų neatlygintinis vienkartinių plastikinių gaminių, nurodytų Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 1^1 priedo 1 ir 4 punktuose, kai jie pardavimo metu pripildomi maisto produktų ir gėrimų viešojo maitinimo vietose, dalijimas vartotojams ir (ar) alternatyvos, numatytos Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8^3 straipsnio 2 dalyje, nepateikimas vartotojams viešojo maitinimo vietose (patalpose ar lauko sąlygomis ne didesniu kaip 40 metrų atstumu nuo

viešojo maitinimo vietos įrengtose aptarnavimo vietose (zonose)… Ir dėl suderinamumo dviejų projektų nuostatų pritarta iš dalies. Atsižvelgiant į Teisės departamento pateiktą išvadą, pagrindinio projekto Nr. XIVP-2601(3) buvo pakoreguotos minėto įstatymo nuostatos, todėl Teisės departamento pastaba tampa nebeaktuali.

Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Dėl antros Teisės departamento pastabos. Atsižvelgiant į tai, kad siekiama teisinio aiškumo, manytina, kad projekto 1 straipsniu keičiamo Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio 10 ir 11 dalyse išdėstytų administracinių nusižengimų dispozicijų formuluotėje „Viešojo maitinimo paslaugą teikiančių fizinių asmenų“ žodis „fizinių“ turėtų būti išbrauktas. Šitai Teisės departamento nuomonei yra pritarta – žodis „fizinis“ išbrauktas iš dispozicijos administracinių nusižengimų formuluotės.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas Teisės departamento pastabas bei komiteto nuomonę. Ar galėtume pritarti visam 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra K. Adomaičio pataisa dėl įsigaliojimo datos, ji, matyt, yra analogiška kaip dėl pirmo, pagrindinio, projekto. Gerbiama pirmininke, prašau tiesiog pristatyti ją.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Teisės departamentas pritarė. Seimo narys K. Adomaitis siūlė pakeisti įstatymo projekto 2 straipsnį ir įsigaliojimo datą pakeisti iš 2024 m. lapkričio 1 d. į 2025 m. gegužės 1 d.

Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti šiai pataisai? Pritarta. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Motyvai dėl viso? Niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręskime balsuodami: kas pritariate darbotvarkės 1-10.2 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 13. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2602) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108^3 ir 108^4 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2603(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-10.3 klausimas – lydimasis Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-2603. Vėlgi čia yra Teisės departamento pastabų. Kviečiu T. Tomiliną į tribūną. Dėl 1 straipsnio yra keturios Teisės departamento pastabos. Prašau pristatyti.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Teisės departamento pastabos dėl Aplinkos apsaugos įstatymo yra susijusios su sąvokų vartojimu. Teisės departamentas pastebėjo, kad vartojama daugkartinių alternatyvų sąvoka yra šiek tiek netiksli, todėl komitetas pasiūlė pakeisti žodžius į „alternatyvas, numatytas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje“ ir tokiam pasiūlymui buvo pritarta bendru sutarimu.

Taip pat buvo pastaba dėl to, kad yra naudojamos vienkartinės pakuotės, kurių sudėtyje nėra plastiko, arba stalo indai. Vėlgi, panašiai, kaip prieš tai mano pasiūlyta formuluotė, tiesiog komitetas suformulavo straipsnį, kad pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo… dalijimas vartotojams ir alternatyvos, numatytos Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme, nepateikimas vartotojams viešojo maitinimo vietose (lauko sąlygomis, ne didesniu kaip 40 metrų atstumu nuo viešojo maitinimo įstaigos) užtraukia baudą nuo 1 tūkst. iki 3 tūkst. eurų. Tai formuluotei pritarta bendru sutarimu.

Taip pat dar buvo keletas techninių Teisės departamento pastabų dėl straipsnių. Joms komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu, performulavęs ir pateikęs patikslinančias formuluotes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Ar galėtume 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas, pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra K. Adomaičio pataisa dėl įsigaliojimo datos. Prašau, gerbiamas Tomai, trumpai pristatyti komiteto išvadą.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Čia analogiškai, kaip ir dėl pagrindinio įstatymo, yra siūloma įsigaliojimą nukelti į 2025 m. gegužės 1 d., ir tam mes jau esame pritarę. Manau, kad tai yra logiškas sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti K. Adomaičio pataisai bendru sutarimu? Pritarta. Ar galime visam 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręskime balsuodami dėl 1-10.3 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2603) priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(2). Priėmimo stadija. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Supratau. Ar galėtume pritarti pusvalandžio pertraukai? Balsuokime, matyt. Kas pritariate pusvalandžio pertraukai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Po balsavimo žodį replikai suteiksiu A. Skardžiui.

Balsavo 91: už – 64, prieš – 18, susilaikė 9. Pusvalandžio pertraukai pritarta. Prašau, gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Ne replika, dėl vedimo tvarkos. Pasigendame Atliekų tvarkymo įstatymo, kažkur jis prapuolė.

PIRMININKĖ. Jis neprapuolė, dar konsoliduoja ir grįžta prie jo. Aš tuoj pat perduosiu pirmininkavimą…

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Tai gal jūs galite paskelbti laiką, kada jisai įvyks?

PIRMININKĖ. Taip. Tuoj pat po to, kai apsvarstys nutarimus, grįš prie jo.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). „Tuoj pat“ – neapibrėžta sąvoka, gal…

PIRMININKĖ. 10 minučių, maždaug 10 minučių.

11.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4045 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar norėčiau, kadangi yra paimta pusvalandžio pertrauka dėl šio klausimo, norėčiau pakviesti J. Razmą, kad jis pristatytų rezervinių klausimų projektus. Pradėsime nuo rezervinio 1 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“. Matyt, ir lydimuosius kartu pristatys. Rezervinis 1 klausimas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, gerbiamoji Pirmininke, galbūt kiekvienas projektas čia jau yra skirtingas. Taip neišeina.

PIRMININKĖ. Reikėtų atskirai, taip.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Atskirai, labai trumpai, vienu sakiniu. Tai dėl komisijų sudarymo: mes išbraukiame iš komisijos P. Saudargą ir į Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisiją įrašome J. Rojaką pagal jos pageidavimą, atitinkamai padidiname komisijos narių skaičių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime po pateikimo bendrai pritarti? Pritarta. Svarstymo stadijoje niekas neužsirašė kalbėti, dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Pakeitimą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta, ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate rezerviniam 1-1 klausimui – projektui Nr. XIVP-4045, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4045) priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4047 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Rezervinis 1-2 klausimas – nutarimo projektas Nr. XIVP-4047. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tai vėlgi projektas yra susijęs su tuo, kad nebėra P. Saudargo tarp Seimo narių, jis būtų išbraukiamas iš Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos, o naujas narys neįrašomas, nes frakcija kito asmens nepasiūlė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Ar galėtume bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju, pritarta. Svarstymo stadijoje taip pat užsirašiusių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš straipsnių pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl motyvų priėmimo stadijoje niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 1-2 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86: už – 86, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4047) priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. sausio 7 d. nutarimo Nr. XIV-154 „Dėl Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4046 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas)*

Rezervinis 1-3 klausimas – nutarimo dėl Seimo nutarimo „Dėl Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4046. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip pat iš šios komisijos būtų išbraukiamas P. Saudargas, kuris kartu buvo ir komisijos pirmininkas. Kol kas naujo komisijos pirmininko negalime įrašyti, tam reikalingas Valdybos teikimas, kuris, manau, su laiku atsiras.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo nėra užsirašiusių klausti ar kalbėti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Svarstymo stadijoje nėra užsirašiusių kalbėti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-4046.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87: už – 87, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4046) priimtas. (*Gongas*)

11.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4043 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Toliau rezervinis 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4043. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Čia keletas pakeitimų: vietoj ministre tapusios R. Morkūnaitės-Mikulėnienės Tarpparlamentinės Sąjungos delegacijoje būtų V. Semeška. Lenkijos ir Lietuvos Seimo Asamblėjoje vietoj P. Saudargo būtų įrašoma R. Petrauskienė. R. Petrauskienė taip pat būtų įrašoma ir į trišalę delegaciją – mūsų Seimo, Ukrainos Aukščiausiosios Rados ir Lenkijos Seimo trišalę delegaciją – vietoj P. Saudargo.

PIRMININKĖ. Po pateikimo norinčių paklausti nebuvo. Dėl motyvų užsirašiusių nebuvo. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstymo stadijoje diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Pakeitimą sudaro keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-4043.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4043) priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4042 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Toliau rezervinis 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4042. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dar vienas pakeitimas, susijęs su P. Saudargo pavarde. Jis buvo Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato Asamblėjos pirmininku. Šias pareigas gali užimti tik Seimo vicepirmininkas, tai siūloma patvirtinti į šias pareigas Ž. Pavilionį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. (*Balsai salėje*) Balsuoti reikalaujate? Gerai, pabalsuojame po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Prabudo.

Balsavo 89: už – 88, prieš nebuvo, tik 1 kolega turėjo kitokią nuomonę – susilaikė.

Svarstymo stadija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir priėmimo stadija. Sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 1-5 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4042) priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4041 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4041. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Šiuo nutarimo projektu siūloma panaikinti Ž. Pavilionio, kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininko, pareigas ir jį patvirtinti Seimo Europos reikalų komiteto pirmininku.

PIRMININKĖ. Dėkoju, klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 2 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87: už – 85, prieš nebuvo, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4041) priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3) (*priėmimas*)

Kolegos, dabar pratęsiu balsavimo laiką, nes jis buvo numatytas iki 11 val. 45 min., tai tęsiame. Skelbiu, kad grįžtame prie Atliekų tvarkymo įstatymo, tai yra darbotvarkės 1-9.1 klausimo, projekto Nr. XIVP-3775.

Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Razma. S. Gentvilas kažką nori pasakyti per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Taip. Aš Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos dėl projekto.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami, nes tikriausiai skiriasi nuomonės. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti pertraukai? Balsuojame, kas pritariate. (*Balsai salėje*) Tuoj suteiksiu jums žodį.

Balsavo 82: už – 60, prieš – 12, susilaikė 10. Pusvalandžio pertraukai pritarta.

Dėl vedimo tvarkos žodį suteikiu A. Skardžiui. Ir toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Aš tikrai nusivylęs jūsų pirmininkavimu. Tiesiog jūs žiūrite į savo kairę pusę ir nematote, kad opozicijos atstovai atėjo anksčiau prie mikrofono negu ponas S. Gentvilas. Aš suprantu, kad atliekų tvarkymas yra išskirtinis liberalų biznis. Aš suprantu, taip, ikiteisminiai tyrimai dar nesibaigė, milijonai išgrobstyti VAATC'e. Taip, gerbiamoji Pirmininke, tikrai gėda jums, labai labai gėda už tai.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Gerbiami kolegos, galbūt grįžtame prie darbo, o ne emocijų reiškimo, nes turime tikrai nemažai projektų.

11.46 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(3) (*priėmimo tęsinys*)

Dabar turėtų būti darbotvarkės 1-11 klausimas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Į tribūną kviečiu ko-

miteto atstovą A. Pocių. Nagrinėsime gautus pasiūlymus, Teisės departamento pastabas. Pastraipsniui. Taip, čia yra bendro pobūdžio 1 straipsnis, dėstantis visą projekto naują redakciją. Mes po to skelbsime viską pagal vidinius straipsnius. Tai pradžioje dėl preambulės yra Seimo nario A. Ažubalio pasiūlymas. Matau, Seimo narys grįžta.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Preambulėje…

PIRMININKAS. Neskubėkite, pirmininke. Pirma pasiūlymo autorius pristatys pasiūlymą, po to jūs komiteto išvadą.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Kolegos, situacija yra tokia, kad aš siūlau… Atsiprašau, dar popierius, tik atėjau. Siūlau, kad į preambulę būtų įrašytas vienas labai aiškus terminas, tai yra okupacijos terminas, nes Vilniaus kraštas buvo okupuotas ir aneksuotas. Komiteto tekste, kuris buvo prieš tai, buvo likusi tik „aneksija“. Bet pagal tarptautinę teisę ir pagal aneksijos ir okupacijos turinį visiškai aišku, kad aneksija neįmanoma be okupacijos. Todėl aš tiesiog logiškai siūlau įrašyti žodį „okupacija“.

PIRMININKAS. Tikrinsime, ar yra 29 balsai Seimo narių, palaikančių pasiūlymą ir svarstymo galimybę. 25 balsai. Deja, neturime galimybės svarstyti šį pasiūlymą.

Toliau 1 ir 2 straipsniai. Pasiūlymų nesulaukė.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Laukiame komiteto atstovo komentarų.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė ir pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymui.

PIRMININKAS. Tai 3 straipsnis pasikeičia įvertinus Teisės departamento pastabą. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskiro straipsnio.

Dabar 4 straipsnis – „Centro veiklos uždaviniai“. Čia iš eilės tada. A. Ažubalio pasiūlymas.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas…

PIRMININKAS. Neskubėkite, autorius pristato pirmiausia.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Čia ketvirtas pasiūlymas, taip? Pagal eilę.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). 4 straipsnis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Dėl 4 straipsnio, minutėlę, žiūriu. Taip, dėl 4 straipsnio. Čia tarp centro veiklos uždavinių lygiai taip pat turi būti įrašyta ne tik 1920–1939 metų Vilniaus krašto okupacijos ir 1922–1939 metų aneksijos ir pasipriešinimo laikotarpis, iki šiol parašyta, kad tik aneksijos ir pasipriešinimo jai laikotarpis. Kad būtų tikslu ir preciziška, turi būti žodis „okupacija“. Juoba kad mes kituose jau priimtuose aktuose labai aiškiai pasakome, kad buvo nacionalsocialistų okupacija ir aneksija ir komunistų okupacija ir aneksija. Bet čia kažin kodėl Vilniaus kraštui darome išimtį. Kodėl darome išimtį? Lenkai to meto atskrido kaip su sparnais, kaip angelėliai, nutūpė Vilniaus krašte ir aneksavo? Čia priešistorė, istorinė logika, ponai!

PIRMININKAS. Tikrinsime, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys svarstymo galimybę. Tik 27 už, trūksta 2 balsų. Nesvarstome šio pasiūlymo. Dar buvo Teisės departamento pastaba. Kokia komiteto pozicija?

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Ir dar viena Teisės departamento pastaba.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Toliau dar vienas Seimo nario A. Ažubalio pasiūlymas. Tai prašau jį pristatyti.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Tuoj, minutėlę, penktas siūlymas. Penktas siūlymas labai aiškus. Siūloma vis dėlto grįžti prie to, kas yra įprasta biudžetinėse Lietuvos organizacijose, tai yra vienvaldystės. (*Balsas salėje: „Ne, čia ne tas.“*) O kuris? A, dar vienas anksčiau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Čia, kur yra „centro veiklos uždaviniai“, kur jūs…

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. …antrą punktą pildote, tą papunktį.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Taip. Dabar norėčiau pasakyti vieną paprastą dalyką, kolegos. Čia siūloma grįžti į situaciją, kokia buvo iki 2003 metų, kai būtent šie įsipareigojimai buvo įrašyti į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymą. 2003 metais šis dalykas dingo. Siūlau atstatyti, kad vis dėlto būtų ieškoma genocido organizatorių bei vykdytojų, būtų pateikiama medžiaga apie juos, inicijuojamas baudžiamųjų bylų iškėlimas, būtų fiksuojama genocido

ir Lietuvos gyventojų persekiojimo faktai ir taip toliau, ir taip toliau. Centras galėtų būti pareiškėju teismuose dėl genocido bei kitų nusikaltimų, žmoniškumo ir karo nusikaltimų. Tai, kas buvo iki 2003 metų.

PIRMININKAS. Taip, vėl tikrinsime, ar yra 29. Paskui V. Mitalui suteiksiu…

Šį sykį tik 1 balso trūksta, bet nėra 29, nesvarstome. V. Mitalas dėl vedimo tvarkos.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamieji kolegos, aš paprašyčiau, nes akivaizdžiai nėra palaikymo A. Ažubalio pasiūlymui, tuos pasiūlymus atsiimti, nebegaišinti Seimo ir apskritai palikti posėdžio salę, nes jūs sergate kovidu. Būti posėdžių salėje sergančiam yra visiškai neatsakinga, gerbiamas Audroniau, elgiatės visiškai neatsakingai. Taigi, turėkite proto.

PIRMININKAS. Įjunkite jam mikrofoną.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Žodį.

PIRMININKAS. Prašau.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Man patinka pono V. Mitalo, švelniai kalbant, visiška neteisybė. Aš sirgau kovidu. Vakar ir šiandien mano testai buvo neigiami, bet, gerbdamas kolegas, aš vis tiek užsidėjau kaukę. (*Balsas salėje: „Tai kad jūs neprakalbate!“*) Tai, kad aš neprakalbu, čia mano reikalas. Atsiprašau, tai yra labai negražus elgesys.

PIRMININKAS. Taip. Dabar kokių nors formalių draudimų sergantiems kovidu nedirbti nėra, tai mes formaliai negalime nieko reikalauti. Čia yra kiekvieno asmeninė atsakomybė, kaip elgiasi atitinkamoje situacijoje. Dar Teisės departamento pastaba dėl šio straipsnio.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Nėra tikslinga vardyti tai, kas yra aišku iš centro atliekamos veiklos ir tikslų.

PIRMININKAS. Taip, 4 straipsnį mes išanalizavome. Niekas nereikalauja dėl jo atskirai balsuoti? Nematau. A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Pirmininke, aš dėl to paties klausimo, apie kurį A. Ažubalis ir kolegos kalbėjo. Vis dėlto kažkur egzistuoja sveikas protas. Tai jeigu epideminė tarnyba to nesureguliuoja, tai galų gale reikia elgtis Seimo nariams socialiai atsakingai ir rodyti pavyzdį. Aš siūlau karantiną iki kito posėdžio įvesti ir tiek. Per tą laiką ir pasveiks ir A. Ažubalis, ir visi kiti.

PIRMININKAS. Pagal Seimo statutą posėdžio pirmininkui nesuteikta teisė paskelbti karantiną. (*Balsai salėje*) Negalėsiu įgyvendinti jūsų prašymo. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš vis tiek norėčiau paapeliuoti į sąžinę. Kolegos, vis dėlto kiekvienas turime ir senų žmonių, ir žmonių su lėtinėmis ligomis namuose, ir žmonių po transplantacijų, ir grįžtame į namus, ir tikrai labai norėtųsi, kad prisiimtumėme atsakomybę. Aš suprantu, kad kai kuriems yra dzin kolegų sveikata, bet pagalvokite apie mūsų artimuosius kažkiek. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tai ką, aš čia nieko negaliu padaryti. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, mums gali nepatikti A. Ažubalis, gali nepatikti A. Ažubalio teikiami siūlymai, kurių mes nepalaikome, bet gal nesikabinėkime prie žmogaus su antveidžiu, kuris turi teisę čia sėdėti. Kaip jūs elgiatės?

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, gal baigiame šią temą, dirbame toliau. 5 straipsnis. Dėl jo vėl yra A. Ažubalio pasiūlymas. Prašau.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Kolegos, čia grįžtame prie seno pasiūlymo, kad taryba liktų patariamuoju organu ir tokiu atveju būtų išvengta konfliktų centre ateityje, kai atsiranda dvi valdančiosios institucijos, tai yra direkcija ir taryba, juoba kad taryba tai būtų žmonės ne iš bendruomenės vidaus, o būtų žmonės iš kitų institucijų, kurios, švelniai kalbant, nelabai yra susijusios su šituo centru.

PIRMININKAS. Tai vėl tikrinsime, ar yra 29 palaikantys svarstymo galimybę. Šį kartą yra 32. Tai svarstome pasiūlymą, išklausome komiteto nuomonę.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš – 5, nesusilaikė niekas.

PIRMININKAS. Motyvai dėl šio pasiūlymo. V. Rakutis kalba už.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Čia turbūt esminis klausimas, svarstant šitą įstatymo projektą. Esmė yra tokia, kad tokios struktūros, kur išorinė taryba turi tik vieną centro darbuotoją, prerogatyvos

iš esmės tolygios direktoriaus įsipareigojimams. Kadangi Biudžetinių įstaigų įstatyme yra aiškiai parašyta, kas yra tas direktorius (jis turi visą atsakomybę ir visas teises), tai šitas mūsų siūlymas stipriai kertasi. Ir nors buvo bandoma tai sureguliuoti, iki galo šis klausimas nėra sureguliuotas, nes, kilus konfliktui tarp tarybos ir direktoriaus, iš esmės bus labai neaiški situacija, bus neapibrėžta, kaip visa tai galėtų būti. Kolegos, dėl šios priežasties siūlau palaikyti šitą A. Ažubalio pasiūlymą. Mūsų komitete šiuo klausimu buvo balsuota ne vieną kartą ir dažniausiai skirtumas buvo 1 balsas. Prašau palaikyti.

PIRMININKAS. Ir prieš kalba I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tiesą sakant, švelniai tariant, net nelabai suprantama ta baimė, kad būtų institucijoje taryba, kuri, tiesą sakant, yra skirta pirmiausia padėti vadovui įgyvendinti savo uždavinius, padėti susiformuluoti strategiją, pagrindinius tikslus. Tai tikrai nėra administracija, nėra kažkas, kas sprendžia kasdienius klausimus, kuriuos sprendžia institucijos vadovas. Labai gerai atsimenu, kai tokios pačios diskusijos buvo dėl tarybų, kurios buvo formuojamos aukštojo mokslo institucijose. Kadangi man pačiai teko būti tokios tarybos pirmininke, kai gerbiamas profesorius A. Žukauskas buvo Vilniaus universiteto rektorius, man atrodo, tai buvo kaip tik labai puiki patirtis ir labai geras įrodymas, kai žmonės turi kompetencijų, kurios yra reikalingos, nes čia kolega sakė, kad pririnks ten kažkokių žmonių, kurie nieko nesupranta. Tai tikrai nereikėtų šitaip suvulgarinti. Žmonės, kurie turi kompetencijų, gali patarti, gali padėti formuoti strategiją, gali palaikyti pirmiausia visuomenės interesą, nes čia yra institucija, kuri turi užtikrinti visuomenės interesą, visuomenės intereso palaikymą įstaigoje. Man atrodo, kad tai yra svarbu, ypač turint mintyje, kad per šią kadenciją centro finansavimas padidėjo gana ženkliai, nepaisant to, kad girdime visokiausių čia samprotavimų ir kalbėjimų, tarsi centrą kas nors visą laiką skriaustų ir neskirtų dėmesio jo poreikiams. Visiškai priešingai, galiu tą atsakingai pasakyti kaip Ministrė Pirmininkė, formavusi ne vieną biudžetą. Man atrodo, kad galvojant ir apie tai, kad to finansavimo ir ateityje reikės daugiau, tikrai svarbu, kad kažkas padėtų institucijos vadovui tinkamai susiformuluoti tikslus ir už mokesčių mokėtojų pinigus pasiekti geriausių rezultatų Lietuvos žmonėms. Siūlau nepalaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl diskutuoto pasiūlymo dėl 5 straipsnio.

Už balsavo 34, prieš – 41, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl 5 straipsnio.

Dėl 6 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Pakomentuoti prašysiu komiteto atstovo. Dvi Teisės departamento pastabos dėl 6 straipsnio.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies. Yra komiteto pasiūlymas, kad 6 straipsnio 2 dalies paskutinis sakinys būtų išdėstytas taip: „Centro generaliniu direktoriumi skiriamas asmuo taip pat nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis yra slapta bendradarbiavęs su buvusios SSRS slaptosiomis tarnybomis ar yra buvęs Komunistų partijos nariu.“

PIRMININKAS. Taip, ir antroji pastaba. Jai komitetas pritarė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Antroji pastaba, būtent komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKAS. Turime galvoje komiteto pritarimus dėl šių pastabų. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl šio straipsnio.

7 straipsnis. Čia vėl yra A. Ažubalio pasiūlymas – sakoma, kad taryba yra patariamasis organas, bet mes jau…

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Jau balsavome.

PIRMININKAS. …balsavome dėl to. Dėl to balsuoti nereikia, nes jį pavadinome valdymo organu. Čia dar yra Teisės departamento pastaba. Prašyčiau komiteto… dvi Teisės departamento pastabos. Prašyčiau komiteto komentarų.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti.

PIRMININKAS. Taip. Pritarta abiem pastaboms. 7 straipsnis aptartas, niekas nereikalauja dėl jo atskirai balsuoti.

Dėl 8 straipsnio Teisės departamento pastaba. Komiteto pozicija dėl pastabos.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti.

PIRMININKAS. Turėsime omenyje pritarimą ir atitinkamai komiteto pataisymus. Dėl 8 straipsnio niekas nereikalauja atskirai balsuoti. 9, 10 straipsniai nesulaukė pastabų. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti.

Dėl 11 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komiteto pozicija.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Turėsime omenyje pritarimą. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl šio straipsnio. 12 straipsnis. Niekas nereikalauja dėl jo balsuoti, čia pastabų nebuvo.

Dabar viso projekto 2 straipsnis. Čia taip pat yra Teisės departamento kelios pastabos: viena, dvi, trys, keturios, penkios, šešios, septynios. Prašyčiau kiekvieną iš eilės pakomentuoti.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). 2 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymui, komiteto nuomone, buvo nepritarta. Komiteto argumentai: tiek šiuo metu galiojantis įstatymas, tiek nauja įstatymo redakcija numato nepriekaištingos reputacijos reikalavimą. Jeigu atsirastų sąlygų, dėl kurių centro direktorius nebūtų laikomas nepriekaištingos reputacijos, tai būtų sprendžiama pagal galiojančius teisės aktus.

Kitai pastabai, komiteto nuomone, – pritarti.

PIRMININKAS. Toliau dar dviem pastaboms… dar trims, net keturioms pastaboms komitetas pritarė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė ir padarė atitinkamus pakeitimus. Taigi aptarėme visas pastabas ir pasiūlymus.

Dabar apsispręsime dėl viso projekto. Motyvai. P. Kuzmickienė – už. Dėkoju komiteto atstovui. Jūs galite grįžti į savo vietą.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, šiandien turime labai svarbios institucijos veiklą reglamentuojantį įstatymą – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymą, kurį rengėme ir ruošėme ne paskubomis, o nuo 2022 metų. Šiame darbe tikrai dalyvavo daug tiek politikų, tiek istorikų, visuomenininkų, be abejonės, ir pats centras buvo įsitraukęs į šio projekto rengimą. Dėl visų nuogąstavimų, kur girdžiu norą sakyti, jog kaip nors paneigsime ar naikinsime centrą, sakau: gerbiamieji, atvirkščiai yra – mes norime ir matome šiandien kaip niekada svarbią centro misiją ir norime centrą sustiprinti: sustiprinti jo veiklas, sustiprinti jo reikšmę, sustiprinti jo darbus, apsiginti nuo propagandos svaresniu balsu, to tikrai šiandien trūksta. Kaip jau minėjau, stiprinti valdyseną steigiant tarybą, kuri kolegialiai su direktoriumi stengtųsi išspręsti labai ilgai užsitęsusias problemas, nuo kurių vargsta ir darbuotojai, o mes, kaip visuomenė, negauname tokio darbo, kokio tikimės.

Nuoširdžiai dėkoju politiniams kaliniams, tremtiniams. Man rodos, į jų siūlymus buvo atsižvelgta, ir ačiū, kad jiems rūpi centras. Taip pat noriu pasakyti, kad dėkoju visiems, kurie rengė šį įstatymą ir matė to prasmę, matė situaciją taip, kad negalime šiandien palikti centro tokioje situacijoje, kokioje jis yra šiandien. Nieko nedarant, centras išliks savo vidinėse rietenose, radikalių jėgų spąstuose, tą jau matome šiandien, o mums reikia stipraus atgrasymo, geros gynybos mūsų istorijai. Sustiprintas centras, net neabejoju, tokį darbą atliks. Labai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Aš turbūt pradėsiu savo pasisakymą tuo, kuo baigė mano kolegė, pasisakydama už. Tai ne gynybos istorijai reikia, o tiesiog reikia gynybos nuo istorijos perrašymo. Jau seniai šią organizaciją bandoma paversti politine organizacija, kuri turėtų dirbti objektyviai vertindama istorinius įvykius ir faktus, o ne vien tik istoriją perrašinėti pagal konservatorių ir V. Landsbergio pageidavimus. Todėl, gerbiamieji kolegos, nesiplėtosiu, raginu balsuoti kojomis visus, kurie nepritariate šiam projektui, kito varianto nėra – tiesiog ištraukti korteles. Ačiū.

PIRMININKAS. J. Šiugždinienė – už.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Mieli kolegos, aš dar kartą apie daugiausia aistrų keliančią vietą, tai yra tarybą. Pasakysiu čia gal šiek tiek ir grubokai, kad vienasmenis valdymo organas

šiandieninėje organizacijoje jau yra atgyvena, ir tai yra tiesa, kad viešasis sektorius vėluoja ir bėga iš paskos. Tarybos turėjimas strateginiu lygmeniu yra tai, kas tikrai padės šitai organizacijai. Aš visiškai nesuprantu, kodėl bijoma turėti tarybą strateginiu lygmeniu. Pabrėžiu, tai yra strateginis lygmuo, tai nėra administravimas, tai nėra priėmimas ar atleidimas iš darbo, tai yra būtent patarimas ir pagalba strateginiu lygmeniu.

Kitas svarbus momentas: labai daug kalbame apie tai, kad yra tam tikrų baimių, jog šis institutas taps lyg ir tikruoju mokslo institutu. Noriu tikrai šitą, kaip sakoma, mitą paneigti: tai nėra tas mokslo institutas, kokį mes įsivaizduojame, toks, kokie yra kiti mokslo institutai. Tai yra tikrai hibridinė įstaiga, bet jos visi sprendimai, jos visi siūlymai turi būti paremti, žinoma, įrodymais ir duomenimis. Tai yra tai, kas yra svarbiausia. Iš tikrųjų jinai atlieka ir atliks labai daug taikomosios mokslinės veiklos. Mums yra svarbu, kad tie duomenys, ta informacija, kurią pateikia, ta analitika, kurią pateikia centras, būtų paremti įrodymais ir duomenimis. Tai raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. V. Rakutis – prieš.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, iš tikrųjų tas balsavimas prieš yra sudėtingas, nes norėtųsi, kad ta mūsų organizacija klestėtų, ji tikrai yra labai svarbi. Bet problema yra ta, kad pagal tai, kaip mes dabar parengėme šitą įstatymo projektą, tarybos ir direktoriaus neaiškios atsakomybės, tas yra nebūdinga biudžetinėms organizacijoms. Tokia sąranga sudaro sąlygas paralyžiuoti centro darbą, jeigu išsiskirtų tarybos ir direktoriaus nuomonės, ir, tiesą sakant, direktoriui sunku būtų kaip nors įgyvendinti savo ilgalaikį planą, nes kasmet taryba galėtų nustatyti kitus tikslus.

Tikrai ne prieš tarybą. Jeigu ji būtų patariamoji ar biudžetinėms organizacijoms būdinga stebėtojų taryba, tai būtų labai geras organas, kuris ir padėtų direktoriui, ir galėtų kontroliuoti jo veiklą. Bet kai jinai yra valdančioji, čia iš tikrųjų mes turime tą dvivaldystę.

Aš tikrai pasisakyčiau už, jeigu mes būtume šiandien NSGK sutarę dėl patariamosios statuso, bet, deja, dabar turiu pasisakyti prieš ir skatinu kolegas balsuoti prieš.

PIRMININKAS. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, niekas negali nuneigti, kad centras yra svarbus ir kad jo reikšmė auga. Ir ji nė kiek nesilpninama šiuo įstatymu. Aš irgi norėčiau pasisakyti panašiai kaip Jurgita, iš vadybinės pusės, kurią labiau ir suprantu. Tikrai nėra taip, kad čia kažkokia dvivaldystė atsiranda. Normaliose organizacijose, kurios gali sau tai leisti, o reikėtų, kad valstybėje tokių organizacijų vis gausėtų ir būtų kuo daugiau, visados yra vienasmenis vadovas – direktorius ar koks nors vyriausiasis gydytojas – ir yra tarybos. Tarybos renkasi porą kartų per metus ar esant reikalui. Jos atsakingos už organizacijos kultūrą, strateginius tikslus ir panašiai, bendrą klimatą. Jeigu organizacijoje įsivyrauja nesveikas klimatas, tarkime, atsiranda nepotizmas, tokioje organizacijoje yra galimybė pasiskųsti ir yra organas, kuris gali taisyti, koreguoti situaciją. Kalbėti apie dvivaldystę būtų nesusipratimas, tai yra tolygu kalbėjimui arba siekiui, kad būtų vienasmenis valdymas, paklusnumas, savotiškas carizmas. Visos modernios organizacijos, ar jos būtų viešos, ar jos būtų privačios, siekia gero valdymo, gero valdymo praktikos. Gero valdymo praktika ir pasižymi tuo, kad yra atsietas strateginis lygmuo nuo to kasdieninio taktinio lygmens. Tą padarykime ir čia. Ir tikrai ženkime pažangų žingsnį. Juo labiau kad tai organizacijai daug pinigų yra skiriama.

PIRMININKAS. A. Ažubalis kalbės prieš.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Kolegos, turime suprasti, kad šituo įstatymu iš esmės bandoma paimti iš Seimo šios institucijos kontrolę. Kai man sako, kad šitoje institucijoje kas blogai, aš tada noriu paklausti, kodėl metai iš metų, nesvarbu, kokia valdžia būtų, visi Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetai pritardavo šio centro ataskaitoms? Noriu paklausti, kas atsitiko, kad dabar reikia tokio fundamentalaus perversmo šitoje institucijoje? Pasakysiu dar daugiau, mes perduodame šios institucijos kontrolę tarybai, kurią sudarys 11 žmonių iš skirtingų institucijų. Niekas neneigia tarybų, kaip tokios struktūros, naudos, bet visuose Lietuvos universitetuose tarybų daugumą sudaro žmonės iš vietinės bendruomenės. Tame pačiame Vilniaus universitete: šeši žmonės iš universiteto, penki žmonės iš šalies. Ir taip visur, kaip įprasta. Čiagi, šiuo atveju, taryba atsiranda iš kažkur ir ji vadovauja centrui. Baikite juokus. Manau, darome didelę klaidą.

PIRMININKAS. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tiktai jeigu galima. Labai ačiū. Ar centras reikalingas ir dirba labai svarbų darbą? Taip, be abejo. Man atrodo, kad čia turbūt ne deklaracijos geriausias atsakymas, o didėjantis finansavimas, kuris beveik dvigubai paaugo šią kadenciją. Ar mes norėtume, kad centras dirbtų kai kuriose srityse dar veiksmingiau, pavyzdžiui, laisvės kovotojų palaikų identifikavimo, mokslinių publikacijų, atminties traumų gydymo srityse? Irgi yra, be abejo, ir apie tai buvo kalbėta, kai buvo skiriamas naujas direktorius, kuris buvo įsipareigojęs ir sakė, kad yra dvi sritys, kuriose jis mato problemų, tai vadyba ir apskritai visos istorikų bendruomenės sutelkimas. Ir šiose srityse jam tikrai reikia pagalbos. Deja, paskui prasidėjo daug emocionalių, keistų, jaudinančių pareiškimų ir tai buvo atidėta. Bet šiandien matome, kad mums labai reikalinga kitokia vadyba, darbo organizavimas ir, svarbiausia, sutelkimas. Bendruomenės sutelkimas, įtraukiant istorikų bendruomenę, galų gale grąžinant centro prestižą tarp tų istorikų, kurie ilgai dirbo centre, kurie dirba su laisvės kovų tyrimu. Matydamas tai, kas kovoja prieš centrą, ir matydamas, kas dabar kovoja prieš šitas pataisas, tiktai galiu pasidžiaugti, kad šitas įstatymo projektas būtų prevencija, kad centre nebūtų dainuojama daina „Prie Nemuno kitas išaušo jau rytas“, šlovinanti sovietmetį.

PIRMININKAS. Ir paskutinė – A. Širinskienė, kalba prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Tikrai būčiau nesiruošusi ir nesiruošiau kalbėti, jeigu būčiau neišgirdusi gerbiamos Paulės pasakymo, kad centrą užėmusios ne tos jėgos. Tai gal vieną kartą reikėtų nustoti rūšiuoti žmones į tuos, kurie verti nueiti į kokį nors inauguracijos renginį ar neverti nueiti, į tuos, kurie yra verti dirbti centre ir neverti dirbti centre. Nes vis dėlto, manyčiau, gyvename laisvoje visuomenėje, kuri tikrai neturi prioriteto pagal vienos politinės jėgos įgeidžius perrašinėti visą istoriją.

Kitas dalykas – tai procedūriniai dalykai, kai dėl įstatymo, kuris tikrai nėra reikšmingas valstybei ekonomiškai dėl socialinės raidos, dėl gynybos, yra paimama skubos tvarka ir tada paskutinėmis dienomis buldozeriu jis yra prastumiamas. Tai šitą epizodą, aš manau, kaip kažkada buvo patikrinta urėdijų reforma Konstituciniame Teisme, aš manau, tikrai rugsėjo mėnesį vertės patikrinti ir pasižiūrėti, kurgi yra tos skubos ribos. Ar tada, kai komitetas dvejus metus snaudžia ir paskutinę dieną atsibunda ir supranta, kad reikia prasistumti, tikrai yra pakankama priežastis skubos tvarkai? Tik norėčiau palinkėti (ypač Konservatorių frakcijai) suprasti, kad gyvename visuomenėje, kur yra nuomonių pliuralizmas, kur istorikai gali galvoti kitaip negu jūs, ir suprasti, kad vis dėlto susidorojimas su žmonėmis, keičiant istoriją, tikrai nėra geriausias problemos sprendimo būdas taip, kaip jūs norite ją išspręsti.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti. Apsispręsime balsuodami, ar priimame Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 70: už – 62, prieš – 3, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30^2, 30^5, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, kadangi pusvalandis praėjo, – Atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(3). Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną S. Gentvilą kaip komiteto atstovą. Atsiprašau, A. Gedvilienė – komiteto atstovė. Tai 1 straipsnis. Čia turime dvi Teisės departamento pastabas.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, jos techninio pobūdžio. Mes sutvarkėme, atsižvelgėme, joms pritarėme.

PIRMININKAS. Pasistenkite labiau per mikrofoną kalbėti, kad būtų gerai girdima. Abiem pritarta.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, redakcinio pobūdžio pastabos, joms abiem pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Fiksuojame pritarimą. Niekas nereikalauja dėl 1 straipsnio atskirai balsuoti.

2 straipsnis. Dėl jo yra Seimo narių S. Gentvilo ir kitų pasiūlymas, prašau jį pristatyti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Čia du susiję pasiūlymai, kuriuos mes registravome kartu su A. Gedviliene ir K. Adomaičiu, jie iš esmės atveria galimybes savivaldybėms atsisakyti mechaninio biologinio apdorojimo automatinio rūšiavimo įrenginių ir nustatomos sąlygos, kaip ir kada po kalendorinių metų, savivaldybėms pasiekus pakankamą pirminį rūšiavimą, galima būtų savivaldybėms jau nebeturėti antrinio rūšiavimo. Tai abiem pasiūlymams, juos priėmėme komitete… Čia yra toks kompromisas, kad iš esmės savivaldybes motyvuotų siekti aukšto rūšiavimo savo kieme, gyventojų kieme ir infrastruktūros įrengimo. Tada, kai pasiekiamas pakankamas išrūšiavimas, tuomet būtų galima išjungti, atjungti, atsisakyti liaudiškai vadinamo MBA ir nebevežti antriniam rūšiavimui. Tai ačiū už pritarimą komitete.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, komitetas.

PIRMININKAS. Pirmiausia, bendru sutarimu galime fiksuoti, kad yra 29? (*Balsai salėje*) Negalime, tikriname, ar yra 29. Yra net 51. Tai išklausome komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė Seimo narių pasiūlymui: už balsavo 5, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Tai čia kalbame apie abu susijusius pasiūlymus?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. A. Širinskienė – dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Gal paprašykite, posėdžio pirmininke, gerbiamos pranešėjos nediriguoti Seimui. Mes suprantame, kaip balsuoti, ir čia nereikia rodyti nė pirštų pakeltų. Va širdeles galite rodyti, tada jau suprasime kažką.

PIRMININKAS. Manau, pranešėja išgirdo. Etikos ir procedūrų komisija, atrodo, yra pasisakiusi, kad rodymas yra netinkamas veiksmas. Dabar dėl šio pasiūlymo yra tik pasisakantis prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Aš perleidžiu žodį K. Mažeikai.

PIRMININKAS. Nėra kaip perleisti, nes jis…

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Tada noriu pasakyti, kad tokie siūlymai, juos ką tik kalbėjęs pataisos autorius siūlė, yra arčiau paties atliekų turėtojo, gyventojo, kad būtų patikėtos jam kai kurios tos funkcijos, tačiau motyvacijos neišgirdau, kuo tai naudinga bus pačiam, kokia finansinė paskata bus pačiam gyventojui atlikti tuos veiksmus. Aš susilaikysiu dėl tos pataisos. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš klausčiau K. Mažeikos: kadangi jums norėjo perleisti galimybę pasisakyti prieš, tai ar tikrai kalbėsite už?

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Tikrai kalbėsiu už, nes ne taip supratau. Čia buvo ministras – iš dalies tiktai pritarti, nepritarti. Atsiprašau, čia toks didžiulis triukšmas. Tai visgi noriu pasakyti, kad, jeigu būtų einama tuo keliu, kad visiškai be jokių būtent rodiklių, be motyvacijos patiems gyventojams tiesiog būtų leista atsisakyti, savivaldybės tarybos sprendimu išeiti, atsijungti nuo MBA sistemos, tai būtų turbūt daugiau žalos nei naudos. Jeigu gyventojai tikrai rūšiuos tokiu lygiu, kad iš antrinių žaliavų konteinerių bus galima vežti tiesiai vos ne į perdirbimo gamyklas, tai tada natūraliai MBA nebeliks. Bet jeigu tiesiog politiniu sprendimu dėl išskaičiavimų, tai tikrai būtų didžiulė žala, nes žmonės tiek metų, nors galbūt galime ir kritikuoti, ir visaip tuos MBA įrenginius, kad jie ten buvo pastatyti be reikalo, bet šiandien matome, kad tai yra vienintelis būdas šiek tiek motyvuoti žmones rūšiuoti. Būtent dėl tų, kurie nerūšiuoja, netgi vyksta įvairiausios prevencinės akcijos, kai žmonėms išrašomos baudos, kai jie meta į vieną konteinerį viską. Tai vis tik tai yra turbūt tas žingsnis, nuo kurio žengti atgal būtų daugiau žalos nei naudos. Tikrai šitas kompromisinis variantas yra turbūt geresnis negu nieko, tikrai siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kadangi buvo įvairiai pasisakančių, balsuojame dėl šio kompleksinio pasiūlymo.

Už – 71, prieš – 2, susilaikė 16. Pasiūlymui pritarta.

Taip pat yra dėl šio straipsnio K. Starkevičiaus ir kitų Seimo narių pasiūlymas. Prašau jį pristatyti ir pasakyti, ar tenkina komiteto pritarimas iš dalies.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū. Pradžioje pasakysiu, kad tenkina, paskui pasakysiu, ką dar reikia padaryti. Mes esame su ministru šnekėję ir su komiteto pirmininke visų pirma kalbėję. Tai čia mes žengiame vieną žingsnį, ką ir pasakė, dėl MBA atsisakymo tuo atveju, jeigu savivaldybės tinkamai rūšiuoja, vykdo nustatytus planus. Tada ir bus galima galvoti apie tai, būtent jau bus suteikta teisė deginti tas atliekas. Tačiau yra vienas „bet“ – reikia, kad mes pasiektume savo valstybėje tikslus, kurie yra. Mes patys turime įsipareigojimų, pirmi įsipareigojimai buvo dar 2023 metais, po to buvo jie pakoreguoti, kiek mes turime atliekų išrūšiuoti. Bet mūsų tikslas ateityje, kad tai būtų tiesiog patikėta daugiau savivaldybėms, kad jos pačios, jeigu įvykdo užduotis, galėtų pasirinkti rūšiavimo būdą ir visiškai atsisakyti MBA, jeigu yra tinkamas rūšiavimas. Tai čia, aš galvoju, grįšime rudenį.

Ir dar viena, taip pat bus ir atsakomybė. Jeigu savivaldybės nevykdys tų planų, tai tada atitinkamai, kaip ir Lietuvai numatytos tam tikros baudos, gali būti ir savivaldybėms, prie šio įsipareigojimo vykdymo taip pat prisidėtų, jeigu jie nevykdytų tų nustatytų tvarkų. Tai čia, sakau, tenkina iš dalies, tačiau pasiliekame rudeniui dar grįžti prie šio klausimo ir toliau diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar galime sutarti, kad tikrai yra 29 palaikantys Seimo nariai? Sutariame be balsavimo. Dabar, pirmiausia, komiteto pozicija.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė iš dalies. Pačiam principui, kaip ir minėjo gerbiamas Kazys, mes pritarėme, padiskutavome. Siūlome suteikti galimybę savivaldybėms, kurios atlieka rūšiavimo užduotis, atsisakyti antrinio rūšiavimo MBA. Bet šiuo metu siūlome redaguoti pasiūlymą taip, kaip jau ir buvome už jį nubalsavę.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. S. Gentvilas – už.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš nežinau, ar reikia sakyti motyvus, gerbiamas posėdžio pirmininke, nes pasiūlymo teikėjai pritaria iš dalies ir turbūt…

PIRMININKAS. Tai dabar mes vis tiek balsuosime dėl iš dalies pritarto pasiūlymo.

S. GENTVILAS (*LSF*). Tai gerai, dar kartą akcentuoju: atsiranda galimybė atsisakyti antrinio rūšiavimo tuomet, kai savivalda sugeba pakankamai išrūšiuoti, tinkamai informuodama gyventojus. Ir noriu pasidžiaugti, kad net keturios savivaldybės Lietuvoje jau vykdo europinę užduotį, tai yra 65 % komunalinių atliekų srauto išrūšiuoja jau šiandien. Tai yra įrodymas, kad keturios savivaldybės jau šiandien galėtų iš principo sukūrusios infrastruktūrą atsisakyti, tai yra daugiausia Alytaus regione. Kitoms savivaldybėms, iš dalies pritarus pasiūlymui, atsirastų tos motyvacijos ir, man atrodo, tas kompromisas yra puikus.

PIRMININKAS. A. Skardžius dėl vedimo tvarkos. Ne? Tada prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Aš turbūt dėl paties pirminio pasiūlymo buvau užsirašęs kalbėti prieš. Visgi turbūt tas kompromisinis variantas yra tinkamas ir turbūt motyvuoja savivaldybes siekti tų tikslų. Tikimės, kad tie sąvartynuose augantys kalnai nustos augti, nes vis dėlto tai yra turbūt motyvacija, kad iki nustatyto laiko, panašu, gali reikėti dar įvykdyti ir sąvartynų plėtrą. Vis dėlto Kėdainių rajono savivaldybėje, matome, neturėtų būti priimami tokie sprendimai. Galbūt tai būtų motyvacija tų žingsnių nežengti, nes tai irgi būtų žingsniai atgal. Tai šiuo atveju tikrai kviečiu pritarti tam pritarimui iš dalies. Ačiū.

PIRMININKAS. Kadangi iš esmės nebuvo pasisakančių prieš komiteto… Vis dėlto girdžiu, kad yra balsų prieš, tai vis dėlto balsuosime dėl komiteto pakoreguoto autorių pasiūlymo pagal komiteto dalinį pritarimą.

Už – 91, prieš – 4, susilaikė 1. Komiteto patobulintam pasiūlymui pritarta. Dabar replikos po balsavimo, kaip suprantu, – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamieji, iš tiesų rastas kompromisas yra geras ir labai džiaugiuosi, kad prasidėjusi diskusija pasibaigė tokiu kompromisu. Tačiau Kauno mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai smirda, ir jie labai labai smirda. Kauno meras tuo nesirūpina ir šitos problemos mes neišsprendėme šiuo kompromisu. Kauno merui visiškai nusispjauti, kad nafta iš pakrančių bėga į Nemuną, jis negali iškasti, jisai teisiasi su Aplinkos ministerija, kaip ten reikia sutvarkyti tuos dalykus. Lygiai taip pat neinvestuoja ir netvarko mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių. Aš kviečiu ministrą ir Vyriausybę paskelbti ekstremalią padėtį Kaune ir išspręsti, nes ten smirda.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš V. Pranckiečiui paskutiniam suteiksiu repliką, nes labai vėluojame. Posėdyje daugiau replikų nesuteiksiu jokiais klausimais. Prašau, V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Dėkoju. Norėčiau, kad nebūtų skleidžiama netiesa čia, Seime. Kauno meras, tas, kuris buvo ir tada, kai MBA atsidarė, labai aiškiai atidarymo kalboje pasakė: tikiuosi, kad po penkerių privalomų darbo metų ši įstaiga bus uždaryta. Tai prašome neskleisti netiesos.

PIRMININKAS. Kaip sakiau, replikų po balsavimo nebus. Netęskime diskusijų dėl pasiūlymų. Dėl 2 straipsnio niekas nereikalauja balsuoti? Ne.

Toliau dėl 3, 4, 5, 6 straipsnių pasiūlymų nėra. Dėl 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja dėl šių straipsnių balsuoti. Statuto nepažeidinėju, nes pirmininkui suteikta teisė replikuoti žodžio nesuteikti, vėluojame beveik valandą. (*Balsai salėje*) Problema čia visų.

Dėl 9 straipsnio yra S. Gentvilo ir kitų Seimo narių pasiūlymas. Prašau iniciatorių jį apibūdinti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia tiesiog dėl įsigaliojimo datos A. Gedvilienės, K. Adomaičio ir mano koreguojama, kas įsigalioja 2026 metais, kas šį rugsėjį.

PIRMININKAS. Fiksuojame, kad 29 leidžiantys svarstyti pasiūlymą yra. Dabar komiteto pozicija.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, komitetas pritarė pasiūlymui: už balsavo 5, 1 susilaikė, balsavusių prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Motyvai. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Būčiau nekalbėjęs, jei būtumėte leidę per šoninį mikrofoną pasakyti, pirmininke. Žiūrėkite, dabar kolega pasakė, kad Kaune smirda. Tai turbūt jis nebuvo kituose MBA įrenginiuose, nes juose visuose smirda. Iš tikrųjų nuvažiuokite, kas nebuvę, tikrai ten nėra rožinių kvapų. Bet esminis dalykas turbūt, kad pati vieta yra parinkta bloga ir galbūt vadybiniai procesai yra sudėlioti taip, kad vis dėlto ta situacija netenkina bendruomenės. Tikrai turbūt kai kurie yra teisūs, kad vis dėlto taip tęstis negali. Bet negali taryba nuspręsti ir to, kad nerūšiuotos atliekos turėtų būti deginamos. Todėl manau, kad vis dėlto projektas eina gera linkme ir tam tikri saugikliai čia yra.

PIRMININKAS. Pastebėsiu, kad pasiūlymas ne apie smirdėjimą, o apie įsigaliojimo datą. Čia kaip tam tikra alternatyva yra K. Starkevičiaus pasiūlymas dėl kitos datos. Kaip suprantu, K. Starkevičius nereikalauja balsuoti? Tada balsuojame dėl S. Gentvilo ir kitų. Prieš atsirado. Gerai, A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Pirmininke, jūs turbūt tikrai ten sėdėjote šalia tų, kurie serga kovidu, kad nebesiorientuojate. Sėdėdamas čia, pirmininko poste, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojau, nematote, nei kas prie mikrofono stovi, nei kas, sakykime, užsirašė kalbėti.

Gerbiami kolegos, iš esmės apie tai. Noras sunaikinti MBA atsirado tada, kai atsirado deginimo įmonės. Tada aiškiai buvo „Lietuvos energijos“ pono N. Rasburskio, buvusio Prezidentės D. Grybauskaitės patarėjo, pasakyta: padėkite sunaikinti tas MBA, jos nereikalingos, jos trukdo mums daryti biznį su deginimo įmonėmis. Aš asmeniškai girdėjau ir atsakau už savo žodžius. Girdėjo turbūt ir Energetikos komisija, ir Ekonomikos komitete buvo aiškiai deklaruota. Tuo tikslu ir eina visi lobistai: kam reikia rūšiuoti? kam reikia atskirti perdirbamas atliekas? Ne! Deginkime, po vienais kodais sukiškime dar, sakykime, ką galima būtų perdirbti po kitais kodais, na, ir varykime viską į tuos *pečius*, nes gausime tam tikrą kiekį šilumos, elektros ir visa kita. O kad reikia perdirbti – nereikia. Kietojo atgautojo kuro sertifikuoti nereikia, nes tai jau bus prekė, todėl ir kaupiasi tas kietasis atgautasis kuras po MBA.

Lokacijos vietos. Lokacijos vietos buvo parinktos tokios, kokios buvo. Priminsiu, milijardas litų buvo sukišta į MBA statybą, į visų šitų MBA statybą. O kad nėra investicijos, specialiai yra marinami tiek per tarifą, tiek per investicijas į jas, reikalingas ir inovacijai, neskiriant jų, tai yra problema. Dabar jau atsirado galimybė jas pačias, priėmus savivaldybių tarybai, tiesiog panaikinti. Valio!

PIRMININKAS. Taip, balsuosime dėl pasiūlymų, nors pasisakiusieji prieš kalbėjo čia ne apie pasiūlymų turinį, bet…

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Dėl kurio pasiūlymo, atsiprašau? Čia ne dėl Kazio? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Taip, balsavo 88: už – 69, prieš – 3, susilaikė 16. S. Gentvilo ir kitų autorių pasiūlymui pritarta. Čia dvi Teisės departamento pastabos buvo, ar pakomentuos komiteto atstovė?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Jos abi redakcinio tikslinamojo pobūdžio, mes į jas atsižvelgėme ir suredagavome. Pritariame.

PIRMININKAS. Teisės departamento pastaboms pritarta. K. Starkevičius, kaip minėjome, pasiūlymą atsiėmė. Tai dėl šio straipsnio niekas atskirai balsuoti neprašo. Baigėme viską aptarti, apsispręsime dėl viso projekto. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Kolegos, visų pirma, visą įstatymo projektą inicijavo tiek Savivaldybių asociacija, tiek LRATC'o asociacija, bendras darbas kartu su Valstybine energetikos reguliavimo taryba tam, kad Lietuvos miškuose nebūtų statybinių atliekų, o gyventojai turėtų galimybę pristatyti savo buitines, statybines atliekas, žaliąsias atliekas į savivaldybių išplėtotas didžiagabaričių atliekų aikšteles. Pavyzdys, šiandien Vilniuje, jeigu jūs tvarkote sodą, nėra aikštelės, kur galėtumėte pristatyti savo žaliąsias atliekas, tai yra didelė problema. Kitur atliekant vonios ar kitą remontą plytelių nėra kur pristatyti iš esmės, nes didžiagabaričių atliekų aikštelių tinklas neišplėtotas. Šiandien mes šituo įstatymu sutariame, kad į vietinę rinkliavą galima įtraukti ir išplėsti didžiagabaričių atliekų aikštelių tinklą, įtraukiamos ir pakartotinio naudojimo aikštelės, tokios kaip Vilniuje „Dėkui", kur panaudotas vaikiškas vežimėlis atranda antrą gyvenimą ir gyventojai gali pasiimti jį nemokamai.

Drauge atsirado pakeliui ir pasiūlymų dėl MBA pertvarkos. Ačiū Seimo nariams K. Starkevičiui, J. Urbanavičiui, A. Kupčinskui ir V. Pranckiečiui, besirūpinančiam Ramučių gyventojais, kad besirūpindami Ramučių gyventojų problematika inicijavo šitą pokytį. Bet reikia pasakyti, kad „Kauno švara", Kauno savivaldybė, Kauno RATC'as turi investuoti į MBA tam, kad pasiektų tuos rodiklius, nes šiandien Kaunas yra vienintelis Lietuvos miestas, kuriame nerūšiuojamos maisto atliekos. Gėda dėl to, kad Kaunui buvo siūloma net ir parama europinė, bet jinai neimta, dėl to smardžios bioskaidžios atliekos vis dar važiuoja į Ramučius ir gadina gyvenimą tenai. Šituo projektu iš esmės sukuriama motyvacija susitvarkyti. Kviečiu pritarti ir ačiū už bendrą darbą.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Išties, kaip galima pritarti tam, kad vietinė rinkliava gyventojams didėtų todėl, kad LRATC'ai, turėdami didžiagabaričių atliekų aikšteles, užsimanė apmokestinti jų veiklą ir viską perkelti rinkliavos mokėtojams? Tai tie žmonės, kurie neturi statybinių atliekų, kurie neturi žaliųjų atliekų, negyvena taip prabangiai, kad prie savo buto turėtų pievutę, turės mokėti už tuos, kurie gyvena, sakykime, labiau pasiturimai. Tačiau mane stebina kitas aspektas: S. Gentvilas, kalbėdamas Atliekų politikos forume, išdidžiai pareiškė, kad reiškinio kaip sąvartynai turėtų nelikti, mūsų vaikai tokio reiškinio nežinos. Tai klausimas, iš ko gyvens liberalai?

PIRMININKAS. Už kalbės J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš daugiau užsirašiau kalbėti už, nes tikėjausi, kad mūsų pataisai bus pritarta. Bet tikiuosi, kad rudenį sugrįšime ir surasime tuos kompromisus, tikrai be galo svarbius. Mūsų ir buvo siūlymas, kad vis dėlto rūšiavimas būtų gyventojų vietose, kiemuose, o ne skatintų tą MBA veiklą, kuri šiandien nuodija Ramučių gyventojus, Kauno miesto dalį ir kituose kraštuose esančius žmones. Tikrai aš manau, kad ir lėšų būtų sutaupyta, ir būtų galima investuoti į pirminį tą rūšiavimą ir panašiai. Tai aš dar kartą tikiuosi, kad mes rudenį sugrįžę su didžiuoju paketu tikrai rasime kompromisą ir priimsime reikiamus sprendimus.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, A. Skardžius nebaigė pasisakymo, nors per ilgą pauzę darėme.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, yra skirtos 2 minutės. Prašau nepiktnaudžiauti, nesibaigus tam laikui, neišjungti po pirmos minutės. Todėl prašau įjungti mikrofoną ir leisti pabaigti kalbėti.

PIRMININKAS. Nesuprantu, kuo buvo blogas užbaigimas nuo šio mikrofono?

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Pirmininke, jums turbūt tikrai veikia tas kovidas, prašau įjungti mikrofoną ir leisti pasisakyti dėl motyvų.

PIRMININKAS. Prašom. (*Balsas salėje: „Būk sąžiningas, Jurgi!"*)

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Kolegos, praėjusių metų lapkričio mėnesį manęs E. Gentvilas paprašė pakalbėti apie liberalus. FNTT ir STT pradėjo tyrimą dėl Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centro. Išties sumos yra įspūdingos, dėl daugiau negu 1 mln. eurų pasisavinimo nesumokėti pri-

valomi mokesčiai valstybei. Matosi, kad, sukėlus vartų mokestį sąvartynuose, atsirado noras bizniauti, tai yra nelegalūs asmenys atveža į sąvartyną ir tada turi susimokėti didesnes nuobiras tam, kuris stovi prie vartų.

O be išimties beveik visi RATC'ai yra kieno valdomi? Liberalų. Gal vardinti pavardėmis? Gal Vilniuje nežinote pono T. Vaitkevičiaus? Ar nežinote Alytaus regioninio centro vadovo? Išties tai yra ta veikla, į kurią buvo įsitraukę nemažai tiek Elektrėnų, tiek kitų liberalų. Tyrimas nėra baigtas, todėl aš vis dėlto manau, kad tai yra tikrai kažkaip susiję, gerbiamas Eugenijau. Siūlau neiti E. Masiulio keliu, nes kelias yra slidus. Ačiū.

PIRMININKAS. J. Urbanavičius turbūt spėjo pasisakyti. Tada L. Nagienė – prieš.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Man kyla klausimas, o kas prisiims atsakomybę, kai buvo kuriami ir statomi MBA įrenginiai? Kas šiandien atlieka tyrimą dėl šitų išleistų milijardų pinigų?

Šiandien mes sakome: viskas, yra nebereikalingos, nes vienas Kauno sąvartynas nesusitvarko ir faktiškai MBA veikla yra labai prastai vykdoma. Yra priemonių, tegu nuvažiuoja į Pasvalį, tegu susisiekia su Pasvaliu ir pasižiūrės, kaip ten veikia, lygiai taip pat, kai yra kvapai ir panašiai.

Tai aš, iš tikrųjų, pirmiausia esu prieš šitą įstatymo pataisą vien dėl to, kad jūs sakote: taip, skirsime mokestį močiutei, kažkokiam seneliui, o žmogus galbūt gyvenime neturi net žalienų. Jisai vienintelį, ką gal turės, tiktai vieną kitą maišelį bendrų šiukšlių išmesti. Dabar dar stambiagabaričių atliekų aikštelės, kadangi savivaldybės nesusitvarkė, o čia savivaldybė turėtų spręsti tuos klausimus, tai dabar apmokestinkime tuos žmones. Aš iš tikrųjų negaliu palaikyti šito projekto.

Man šiandien keista – dar vienas projektas, po to vyks diskusija, pateikimas. Pasižiūrėkite, kaip yra pateiktas projektas: lygiai taip pat pagal lyginamąjį variantą yra perrašytos tos pačios įstatymo pataisos, kurių straipsniai dar yra šiandien net nepriimti. Nežinau, gal reikėjo teikti vieną projektą ir viską iš esmės svarstyti. Dabar du projektus svarstysime vieną po kito dar kartą. Tai tikrai nepalaikau šito projekto ir siūlau visiems balsuoti prieš arba iš viso nebalsuoti.

PIRMININKAS. K. Adomaitis pasisakys už.

K. ADOMAITIS (*LF*). Pirmiausia, noriu sureaguoti dėl to, kad mes įtrauksime žaliąsias atliekas į rinkliavą. Manau, tai geras sprendimas. Kaip tik dar ir vakar kalbėjau su gyventojais, kurie iš tiesų niršta ir piktinasi, kad nėra tų žaliųjų atliekų kur nuvežti. Visa tai susiję su sisteminėmis problemomis, kadangi tiesiog nėra kaip tinkamai jas įtraukti į rinkliavos dydį. Tada išeina, kad visos žaliosios atliekos keliauja į parkus ir kaupiamos tenai.

Antras dalykas, dar norėjau sureaguoti į gerbiamą K. Mažeiką. Aš iš tiesų esu apvažiavęs visus Lietuvos MBA įrenginius, išskyrus Klaipėdą ir Marijampolę, esu buvęs devyniuose iš vienuolikos. Tikrai žinau, net kaip kiekvienas kvepia. Manau, ko mes nepadarome šiuo projektu, tai mes neišgirstame tų gyventojų Kaune, kurie iš tiesų aštuonerius metus skundžiasi tais kvapais. Aš suprantu, kad čia gal kreiptis į ministrą ne pats taikliausias yra kreipimasis, nes pirmiausia reikėtų į savivaldybės merą, bet jeigu savivaldybės meras nesiima veiksmų, mes negalime palikti gyventojų su tuo kovoti vienumoje. Mes, bet kuris Seimo narys, atsidaręs langą, jeigu mes uostytume tuos kvapus, turbūt lygiai taip pat pyktume ir būtų mums nesvarbios jokios Europos Sąjungos baudos, jokie rūšiavimo tikslai, jeigu to būtų siekiama kažkaip žlugdant mūsų sveikatą. Nepaisant visų tų pasiektų kompromisų, kurie šiaip yra labai geri ir pagaliau atsiranda iš tiesų savivaldybėms motyvacija tvarkytis, apleisti Kauno, Ramučių gyventojų mes negalime ir čia turi būti pasiekti kažkokie kitokie sprendimai – galbūt Kauno MBA laikinai uždarytas ir visos atliekos vežamos į kitus MBA centrus.

PIRMININKAS. K. Mažeika pasisakys prieš.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vėlgi įstatymo priėmimo stadijoje pasigirsta siūlymų, tai akivaizdu, kad tai nėra išdiskutuota. Kolegos, su šituo projektu norima grįžti į chaoso laikus, nes pagalvokime, kokia pasekmė būtų, jeigu vienas ar kitas MBA būtų uždarytas toje pačioje savivaldybėje. Daugiausia savivaldybių būtent administruoja stambiagabaričių atliekų aikšteles, tai yra MBA, būtent savivaldybių atliekų tvarkymo centrai ir turi tiesioginį kontaktą su MBA, kur yra smulkinama, kompostuojama ir visa kita daroma. Tai kas turėtų atsirasti? Visi są-

vartynai yra administruojami MBA. Visgi, jeigu savivaldybė pasitraukia ir būtent atsisako rūšiavimo, vadinasi, turės atsirasti atskiri sąvartynai? Ar jiems bus atskiri įkainiai? Ir grįžtu prie įkainių, deginimas šiandien kainuoja 55 eurus, šalinimas sąvartyne – 75 eurus. Turbūt suprantamas tų savivaldybių noras pasitraukti ir vežti viską deginti, nes tai yra pigiau ir tiesiog paprastas dalykas.

O kalbant apie tai, kad žmonėms pakils mokestis, ypač turbūt turėtų suklusti tie, kurie net neturi automobilio, bet žino, kad kiekvienas žmogus gali penkias padangas palikti stambiagabaričių atliekų aikštelėje ir už tai turės sumokėti tas, kuris net neturi ir automobilio, už statybines atliekas – lygiai taip pat, ir už visus kitus dalykus. Ar tai yra aplinkosauginis sprendimas? Na, kolegos, manau, kad tikrai ne. Šiuo atveju turbūt tų kompromisų yra mažiau, nei naštos perkeliama būtent gyventojams. Turbūt reikėtų kalbėti ne apie perskirstymą, o pirmiausia apie antrinį perdirbimą. Apie tai šioje kadencijoje mes visai negirdime, kad būtų sukurtas bent koks papildomas pajėgumas. Jis tik sunyko. Tai, kolegos, tikrai negalime pritarti tokiam projektui.

PIRMININKAS. K. Starkevičius pasisako už.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų daug emocijų, daug minčių išsakyta, tačiau bandysiu pažvelgti į šią problemą ūkiškai. Labai gerai, kad žengtas žingsnis ir savivaldybėms sudaryta galimybė pačioms spręsti, kokį būdą pasirinkti. Jos dabar galės plėtoti savo surinkimo taškus, įrenginius, plėstis ir tik tada, kai pasieks išrūšiavimo rezultatus, galės galvoti apie deginimą. Tai čia tie, kurie sakote, kad deginimas yra blogis, tai tikrai klystate.

Dar vienas, ką aš noriu pasakyti, nes čia vienas kitas skaičius buvo pasakytas apie kainas, tai dabar yra paprasčiausiai toks vartų mokestis – įvažiuoja ir ten prasideda nuo 100 eurų už toną, o kiek išrūšiuojama, taip nieks ir negali pasakyti. Vieni sako, kad tik 3 %, ir vėl važiuoja visi į tą pragaro mašiną deginti. Aš tuo įsitikinau lankydamasis Vilniuje, kai net maišai buvo neišpakuoti, ir mačiau, kai jie buvo vežami tiesiai deginti. Štai dabar toks yra tas atliekų tvarkymas. Jeigu mes pasieksime, kad savivaldybės vykdytų rūšiavimo planus ir jos spręstų, kur tuos likučius padėti, tai, aš galvoju, bus pasiektas geras rezultatas.

Kitas dalykas dėl tų kvapų. Taip, Vilnius jau pradėjo, kiti miestai pradėjo rinkti maisto atliekas ir jų taip pat kol kas negalima mesti į bendrus konteinerius. Kol kas ir Kaune viena iš priežasčių yra tie kvapai ir dėl jų tikrai žmonės teisingai skundžiasi, nes maisto atliekos dar kol kas nerūšiuojamos, bet Kaunas irgi domisi, pradeda jas rūšiuoti ir jau tų kvapų sumažės. Tačiau tikrai rudenį turėsime žengti kitą žingsnį su visiška savivaldybių atsakomybe ir tos, kurios pasieks išrūšiavimo lygį, galės tikrai pasirinkti, kur tas atliekas dėti – ar deginti, ar toliau, aišku, tai, ką galima, deginti, o ką perdirbti, turi būti perdirbama. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas pasisakys prieš.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, Jurgi. Kaip buvęs meras žinau RATC'ų darbą. Nuolat vartų mokestis keliamas, pakišamos savivaldybės ir toliau norima, kaip sakant, savivaldybes išnaudoti, perkelti joms visą darbą. Iš RATC'ų atėmė kas brangiausia – tarą. Taromatų RATC'ai kažkodėl nevaldo. Kaip yra pasakyta, Italijoje mafija valdo šiukšlių surinkimą ir visus procesus. Aš manau, labai teisingai pasakė A. Skardžius, įvardino tas pavardes: vadinamasis senasis E. Gentvilas, matyti, sąžinės dar turi, sąžinė graužia akis, pradėjo trinti akis, tačiau jaunasis S. Gentvilas turbūt jau praradęs sąžinę, kaip sako žmonės, spaudžiame jam sąžinę, o jis sąžinės neturi. Aš manau, kad mes neturime šio proceso palaikyti ir pabloginti žmonių būklės, kad žmonėms vartų mokestis ir savivaldybėms šiukšlių surinkimas dar labai pabrangtų. Todėl orientuokimės į tuos, kurie turi sąžinės ir blaiviai mąsto.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Aš dar prieš balsuojant pasakysiu, kad balsavimo intervalas ir pats posėdis pratęsiamas, kol apsvarstysime visus darbotvarkės klausimus. Balsuosime po kiekvieno projekto. Balsuojame dėl Atliekų tvarkymo įstatymo pataisų, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo, taip… Užsiregistravo 74, balsavo 69: už – 65, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kadangi Liberalų sąjūdis ir Gentvilai buvo daug kartų čia neigiamai minėti, tai turiu duoti atsakomąjį žodį E. Gentvilui.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kad neigiamai minėti, tai nieko, bet melagingai. Aš noriu pasakyti: nei Vilniaus, nei Alytaus RATC'o vadovai nėra Liberalų sąjūdžio nariai. Liberalai, antra tezė, negyvena iš sąvartynų ar šiukšlių surinkimo. Trečias dalykas, ne liberalai, o tuometinė Tvarkos ir teisingumo partija vadovavo Aplinkos ministerijai, kai buvo kuriama mechaninio biologinio apdorojimo sistema ir tinklas. Tai partijai tuo metu kaip ministras atstovavo V. Mazuronis, tos partijos narys, ir vėliau vadovas buvo R. Žemaitaitis, kuris šiuo metu yra A. Skardžiaus vadovas, todėl jeigu kas nors ir gyvena iš šitos sistemos, tai tikrai ne liberalai. Aš labai džiaugiuosi, kad J. Razma laiku išjungė A. Skardžiaus mikrofoną, prišnekėjus tokių nesąmonių.

PIRMININKAS. Daugiau replikų nebus. Čia buvo tik atsakymas.

12.58 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3776(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-9.2 klausimas – lydimasis Rinkliavų įstatymo 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Trys straipsniai. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kurią komitetas priėmė. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Balsuojame dėl viso projekto, ar priimame jį.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 73, balsavo 68: už – 63, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2938 (*svarstymas*)

Dabar darbotvarkės 1-12.1 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2938. Svarstymo stadija. Pranešėjas turėtų būti G. Paluckas. Nėra. Kviesčiau komiteto pirmininką. I. Pakarklytė gelbsti situaciją. Prašom. Pateiks komiteto išvadą.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Komitetas svarstė liepos 15 dieną ir nusprendė projektą atmesti, atsižvelgdamas į Vyriausybės nutarimą ir Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime dėl komiteto išvados projektą atmesti.

Už – 88, prieš nėra, susilaikė 3. Projektas atmestas.

13.01 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2939(2) (*svarstymas*)

Vėl kviečiu pranešėją. Lydimasis Alternatyviųjų degalų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2939(2). Komiteto išvada.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Komitetas tą pačią liepos 15 dieną svarstė ir bendru sutarimu nusprendė pritarti Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat turime išklausyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą, kurią pateiks A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aplinkos apsaugos komitetas turėjo kelerius klausymus, porą svarstymų. Priėmė sprendimą pritarti Alternatyviųjų degalų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo

įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, Vyriausybės išvadą ir Aplinkos apsaugos komiteto pasiūlymą, kurį mes vieną pateikėme prie to, kad būtų nurodyti degalai. Mes atkreipėme dėmesį, kad tikslų reikia siekti nekeliant ekosistemų degradacijos pavojaus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Kviesčiau labai pagalvoti, ar būtinai reiktų pasisakyti, nes vėluojame pusantros valandos. Aš kviečiu į tribūną R. Vaitkų. Tikiuosi, kad visi kalbės neilgai.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, maždaug daugiau kaip po pusės metų pertraukos projektas grįžta į Seimo plenarinių posėdžių salę. Kaip ir minėjo komiteto pirmininkė, buvo klausymai, svarstymai ir susitikimai su verslo atstovais, suinteresuotomis grupėmis. Ir iš visų girdime, kad transporto sektoriuje reikia mažinti naftos produktų vartojimą.

Vyriausybė birželio mėnesį priėmė nutarimą, kuriuo pritarė Alternatyviųjų degalų įstatymo projektui, pakeitimo projektui. Jame numatyta, kad iki 2030 metų naftos degalų suvartojimas kelių transporte turėtų sumažėti ne mažiau kaip 39 %, lyginant su 2021 metais. Lietuvos valstybės duomenų agentūros duomenimis, matome, kad naftos degalų: benzino, dyzelino, suskystintųjų naftos dujų, kiekis rinkoje auga, jų vartojimas auga. Yra išaugęs netgi iki 45 %, lyginant 2005 ir 2021 metus. Paradoksalu, bet Lietuvos įstatymuose iki šiol nebuvo įrašytas konkretus procentinio naftos degalų vartojimo mažinimo tikslas. Taigi iš esmės ką mes dabar darome, tai tik perkeliame tikslą, numatytą strateginiame dokumente, į įstatymą. Tikslo perkėlimas į įstatymą, kartu įstatymu įpareigojant Vyriausybę parengti priemonių planą šiam tikslui pasiekti, rodo tvirtesnį mūsų valstybės požiūrį ir tikslą. Taip siunčiamas signalas verslui, kad valstybė į naftos degalų vartojimo mažinimą žiūri atsakingai. Tai skatina ir drąsina verslą investuoti į priemones, mažinančias naftos degalų vartojimą, ir į transporto sektoriaus dekarbonizaciją.

Kaip galima sumažinti naftos degalų vartojimą, ar yra įmanoma sumažinti iki 39 %? Priemonių yra įvairiausių, tai – viešojo transporto plėtra. Paskatina didesnį kiekį žmonių persėsti iš individualių automobilių į viešąjį transportą. Tą galiu pasakyti iš savo patirties: Tauragės mieste 46 % padaugėjo viešuoju transportu besinaudojančių žmonių, kai buvo padarytos patogios autobusų stotelės, infrastruktūra, elektrobusų gausa, patogiai išdėstyti važiavimo grafikai. Būtent tuo keliu turėtų žengti ir kitos savivaldybės. Noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, mažame Tauragės regiono mieste šiuo metu yra 26 automobilių įkrovimo stotelės su dvigubomis prieigomis. 2030 metais yra planuojama 101 įkrovimo stotelė. Šis kelias būtent yra tikrai gerasis pavyzdys, kaip turi keliauti visa Lietuva, ir man atrodo, kad Tauragė, kuri garsėja parduodamų automobilių kiekiu… dabar mes planuojame ir einame ta linkme, kad būtų paversta elektromobilių *hubu*, visą infrastruktūrą būtent dėliojant nuo specialistų parengimo, būtent šita kryptimi.

Didesnis pervežimas geležinkeliu, vidaus vandenų transportu mažintų naftos degalų vartojimą, biometano platesnis naudojimas sunkiajame transporte, pažangiųjų antros kartos biodegalų iš atliekų gamybos naudojimo plėtra, dviračių, pėstiesiems skirtos infrastruktūros gerinimas ir panašiai, mažesnio litražo, mažiau degalų naudojančių automobilių įsigijimo skatinimas ir mokestinių lengvatų taikymas. Galų gale geresnis miestų planavimas, leidžiantis sumažinti kelionių skaičių.

Kam reikia Lietuvai stengtis ir siekti? Ar tai nebus per brangu? Dažnai užduodami tokie klausimai. Galime kalbėti apie klimato kaitą ir atsakomybę ateinančioms kartoms, bet galime tiesiog žiūrėti grynai pragmatiškai į šitą dalyką. Jei nesumažinsime naftos vartojimo, būsime priversti pirkti CO_2 kvotas iš tų šalių, kurios tai padarys. Išleisime šimtus milijonų eurų pirkdami kvotas iš kitų šalių, šimtus milijonų eurų mokėdami už CO_2 mokesčius, iš kurių pinigai nuo 2027 metų keliaus į Briuselio solidarumo fondą. Šiuos milijonus tikrai verta geriau panaudoti energetinei Lietuvos nepriklausomybei skatinti ir kurti naujoms darbo vietoms, vystant žaliojo transporto infrastruktūrą.

Verslui šis įstatymas, man atrodo, yra pats svarbiausias, nes priėmimas turi lemiamą įtaką įmonių ateities planams, investicijoms. Šiandieną verslas lyg ir raginamas investuoti į tvarius sprendimus, bet nebuvo aiškios krypties. Tai būtent atsinaujinančios energetikos projektus, numatant konkrečius valdžios įsipareigojimus tai daryti, tai pernelyg rizikinga… Todėl tikiuosi, kad

per projekto pateikimą, dėl kurio balsavo 93 Seimo nariai, ir tolesnėje stadijoje, ir šiandieną svarstymo ir priėmimo stadijoje tikrai dauguma Seimo narių palaikys šį įstatymo projektą ir pasiųsime aiškų signalą verslui, kad būtent transporto sektoriuje reikia žengti dekarbonizacijos keliu.

PIRMININKAS. Toliau K. Adomaitis pasisako.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, iš tiesų transporto sektorius pasižymi tuo, kad naftos ir degalų suvartojimas tik augo, nepaisant mūsų valstybės visų pastangų. Noriu jūsų paklausti, ką reiškia naftos suvartojimo sumažinimas 39 % iki dešimtmečio pabaigos? Jums, kiekvienam? Vadinasi, iš 5 darbo dienų į darbą savo automobiliu, varomu benzinu ar dyzeliu, galėsite vykti 3 dienas. Likusioms 2 jūs turėsite surasti alternatyvas, ir tai galios visai Lietuvai, ir turėsime čia pasistengti. Kad dabartinės priemonės nėra pakankamos, yra kaip ir aišku, nes nepaisant to, kad priemonių planas yra patvirtintas 2021 metais ar gal dar anksčiau strategijoje, nes naftos sumažinimas tais 39 % yra tebegaliojančiuose Vyriausybės planuose, mes čia nieko tokio ypatingai naujo nepadarome, bet, nepaisant tų patvirtintų priemonių, suvartojimas tik augo. Tai priemonių reikės naujų. Ir turbūt pagrindinis *debatas*, pagrindinis klausimas, apie ką daug kalbėjo gerbiamas R. Vaitkus, o kokios priemonės mums padės šitą tikslą pasiekti? Ir gal kas svarbu priimant šitą įstatymą, kad mes pasakome, kad priemonės turės būti būtent transporto sektoriuje, negalės atsirasti priemonių kur nors žemės ūkyje, šildant pastatus ar kitur, kad kompensuotų transporto naftos vartojimo sumažinimą, bet būtent transporto narius. Čia iš tiesų aš norėčiau, kad mes, kalbėdami apie priemonių planą, kai kuriuos dalykus užakcentuotume. Aš esu šio įstatymo teikėjas, aš jį palaikau, bet aš tikrai nepalaikysiu kai kurių priemonių taikymo krypčių.

Lietuvoje yra galiojanti alternatyviųjų degalų taikymo sistema, kad kiekvienas naftos tiekėjas tam tikrą dalį savo degalų turi patiekti alternatyviaisiais degalais (šiuo metu, rodos, 7,8 %). Jis teoriškai gali rinkoje įsigyti pigiausią variantą iš alternatyviųjų degalų tiekėjų, kaip jam tą savo tikslą įgyvendinti. Jeigu jis to tikslo neįgyvendina, taikomos baudos, ir tai yra veikianti sistema. Jinai yra produktyvi sistema, kuri padėtų pasiekti mums rezultatų, tiktai reiktų padidinti jos tikslus, kad pasiektume bendrą naftos vartojimo mažinimą.

Tačiau kai įstatymuose atsiranda žodis „privalomas“, tada iškreipiama visa rinka, tada mes sukuriame vartotojams papildomus kaštus, papildomas kainas. Mes jau ir taip esame padidinę degalų akcizą. Kai mes pasakome, kad privalai įmaišyti ten biodegalų, tai biodegalų kaina smarkiai padidėja su nelabai aiškia nauda, tiesą sakant, mažinant naftos suvartojimą. Jeigu mes leisime laisvoje rinkoje konkuruoti elektrai, biometanui, biodegalams, vandeniliui ir leisime pigiausią alternatyvą pasiūlantiems degalų tiekėjams įgyvendinti šiuos tikslus, mes pasieksime ir gerų, klimato kaitos atžvilgiu, tikslų, ir taupysime mūsų gyventojų pinigus, ir sumažinsime taršą Lietuvoje. Bet jeigu mes priemonių planuose rašysime „privalomas“ („privalomas biodegalų įmaišymas“, „privalomas (kad ir) elektros naudojimas“), deja, mes sukursime mini monopolijas, kurios tik išpūs mūsų kainas, ir nežinau, ar tai tikrai padės pasiekti šitą įtvirtinamą tikslą. Ačiū, kviečiu palaikyti įstatymą.

PIRMININKAS. V. Ąžuolas paskutinis dalyvauja diskusijoje.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Žinote, žiūrėdami į šitokius ir kitus projektus… Kaip ten, yra toks posakis: „Kūdikis gali mirti dar negimęs“. Taip ir su šiuo: tikslai įdomūs, ambicingi, labai ryžtingi, bet su realybe labai prasilenkiantys.

Bet, iš tikrųjų, ko žmonės tikėjosi vien išgirdę žodžius „žaliasis kursas“? Jie visi tikėjosi, kad žaliasis kursas bus vykdomas pyrago principu, o ne botago principu. Dabar jau matome, kad visa tai virsta botago principu. CO_2 mokesčiai, dar įvairiausi mokesčiai tik tam, kad žmogus nebeįpirktų degalų, kad nebeturėtų iš ko įpirkti.

Ir kas atsitinka su visa ekonomika, su žmonių pasirinkimu ir visa kita? Realiai ta didžiulė svajonė pusę žmonių persodinti į elektromobilius faktiškai Europoje jau žlugo. Matome, kur sugriuvo elektromobilių pardavimai. Elektromobiliai, taip pat pardavėjai, kurie jais prekiauja, patiria didžiulius nuostolius, turi daryti didžiules nuolaidas, kad kas nors juos pirktų. Realybė yra tokia. Kad ir kaip politikai norėtų, bet realybė yra tokia.

Turbūt visi turime suprasti, kad žmonių nepriversime prievarta. Padarykime tą kurą ar už 3 eurus, ar už 5 eurus, tai, kaip sakant, kaip žemdirbiai atvyko į Vilnių, kai su žaliu kuru norėjo

valdantieji pridirbti, taip tada atvyks visa tauta. Iš tikrųjų, dabar turime eiti ne tokiu keliu, kad prievarta turi būti tokia, o turime eiti pyrago keliu. Duokite paramas, duokite kitus dalykus, galimybes pasikeisti, pasidaryti, tai tada gal ir įvyks. *Nu* dabar labai paprastas pavyzdys: pasikrauti elektromobilį „Igničio“ stotelėje kainuoja 50 centų. Kas tau krausis ir kas tau pirks tą elektromobilį? Baikite, nebebūkite naivūs. Iš tikrųjų, kam apgaudinėti patiems save? Pavyzdys: savivaldybių autobusų parkai gali gauti paramą tik elektriniams autobusams. Dabar, žiūrėkite, dujinis autobusas, kuris irgi tinkamas pagal žaliąjį kursą, kainuoja 100 tūkst., elektrinis – 300 tūkst., tai vietoj trijų autobusų, kurie būtų mažiau taršūs, mes nuperkame vieną, kuriam netgi krovimo stotelėje galios negali gauti. Tai ir taip aišku, kad ta kryptis pagal botago principą niekur nenuves. Aišku, dabar labai lengva yra balsuoti, nes visa tai numetama kitiems politikams, kurie ateis rudenį. Bet apsimetinėjimas kartais irgi yra politikų dalinis parodymas, kad kažką daro. Kol nebus pyrago, nieko nebus su šiuo projektu.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Motyvai, jeigu bus užsirašiusių. V. Pranckietis kalbėtų už, bet jo nėra. V. Valkiūnas kalba prieš.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Teisingai čia Valius pakalbėjo, kad suinteresuoti dėl elektromobilių, visi perdegė kažkaip dėl tų elektromobilių. Čia kalbama apie vandenilį ir kas suinteresuotas, nes vandeniliui pagaminti tiek daug reikia elektros energijos, kad paskui galvoja, kaip tą energiją pagaminti pobrangiai, ir visokius projektus… tie lobistai ir visi kiti, kur nori pasipelnyti iš šito, mes matome. Kažkodėl estai ir latviai neskuba eiti šiuo keliu, nes vandenilis tai nėra amžinasis variklis ir jis dar nesukurtas. Amžinasis variklis, kuris duotų daugiau naudos negu išlaidų. Todėl baikime gal, pailsėkime nuo šitų projektų, nenaudingų mūsų tautai ir skurdinančių tautą. Biudžete nėra lėšų, pati premjerė verkšlena ir finansų ministrė nemoka, nežino, iš kur surinkti lėšų, tai visokias prievoles išgalvoja, visokių naujų mokesčių, o čia mes norime vėl iššvaistyti tas lėšas. Pailsėkite truputį tie entuziastai, siekiantys būti pirmi Europoje, pasaulyje, kai kitos pasaulio valstybės neskuba to daryti. Būkime pragmatiški ir neskubėkime. Paskubėję nieko nepadarysime, tiktai juoką ir nuostolius sau, o ateityje – mūsų vaikams, anūkams. Balsuokime prieš ir baikime daryti nesąmones.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. V. Pranckietis atsirado savo darbo vietoje, tai jis kalba už.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Gal turėtume atskirti tas problemas, kokios ką tik buvo išsakytos ir paskelbtos, ir pasižiūrėti į patį įstatymo projektą, kuriame parašyta, kad tiktai siekiama, nesukeliant ekosistemų degradacijos pavojaus, kad iki 2030 metų kelių transporto naftos degalų suvartojimas, palyginti su naftos degalų suvartojimu 2021 metais, sumažėtų. Jei siekiama, vadinasi, yra tikslas. Tai mes tam tokiam iškeltam tikslui šiandien galime pritarti, galime nepritarti. Siūlau pritarti, nes tai ir yra tik tikslas, kuris nieko nepasako. Kada bus įstatyme įrašyta, kad privalomai turi būti 20 % biodegalų, tada galėsime svarstyti, kam mes čia bandome pritarti. O kada tikslas yra tiktai tokia graži iniciatyva, gal pasiekimas, galbūt išgirdome, ką Europos Komisija pakalbėjo čia dar pavasarį, staiga vieną dieną atsirado tikslas 40 %, bet kodėl mes čia nesumažinome 40 %, dar nežinau. Bet visiškai nesibaiminkime, toks įstatymas nieko neįpareigoja. Galime balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, balsuosime dėl šio projekto, ar pritariame po svarstymo.

Už – 42, prieš – 2, susilaikė 15. Po svarstymo projektui pritarta.

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4026(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4026. Svarstymo stadija. Išklausysime pagrindinio komiteto išvadą, kurią turėtų pateikti A. Pocius. Arvydai Pociau, prašom pateikti išvadą dėl Seimo nutarimo projekto.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas apsvarstė šį teikimą, būtent svarstė liepos 17 dieną. Pritarėme Seimo nutarimo projektui pasiūlydami pakeisti 2 dalies įsigaliojimo datą iš rugsėjo 1 dienos į spalio 1 dieną. Balsavimo rezultatai: už buvo 8, tai pritarta buvo bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ką gi, ačiū. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuosime, ar pritariame šiam projektui po svarstymo.

Už – 65, prieš, susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

13.21 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Švietimo įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638(2). Pranešėjas svarstymo stadijoje E. Pupinis pateiks pagrindinio komiteto išvadą.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Apsvarstė visą Teisės departamento išvadą, jai buvo iš dalies pritarta, taip pat atsižvelgė į Vyriausybės išvadą, taip pat svarstė ir gerbiamo J. Varkalio pateiktus pasiūlymus. Vienam pirmųjų siūlymų nepritarė, o kitiems pritarė iš dalies ir pateikė savo patobulintą variantą, kuriam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Keli pasiūlymai čia buvo J. Varkalio, bet, jeigu aš teisingai esu informuotas, iniciatorius sutinka su komiteto pozicija, ar kažkurį pasiūlymą norėtų prašyti teikti balsuoti?

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju visiems kolegoms, ypač komiteto nariams, kurie patobulino mano pateiktą įstatymo projektą ir pataisas, pasiūlymus, ir kviečiu visus palaikyti ir balsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Autorius neprašo balsuoti dėl jo pasiūlymų, galėsime apsispręsti dėl viso projekto tokio, kokį jį jau patobulinęs pateikė komitetas. Aš pats negaliu kalbėti už, J. Varkalys jau iš esmės kalbėjo. Tai balsuosime iš karto taupydami laiką.

Už – 71, prieš, susilaikiusių nėra. Po svarstymo projektui pritarta.

13.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Dariaus Kantaravičiaus skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4023 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Dariaus Kantaravičiaus skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4023. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Pateikimas.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 73 straipsniu ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos patarimą, Respublikos Prezidentas teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti Kauno apygardos teismo teisėją D. Kantaravičių Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju.

D. Kantaravičius pasižymi tiek plačiomis teisinėmis žiniomis, tiek ir praktinio darbo patirtimi. Už savo profesines ir asmenines savybes yra gerbiamas ir kolegų teisininkų, ir kitų visuomenės narių. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija teisėjo profesinę veiklą ir teisinio darbo kokybę pripažino puikia. Jo gebėjimus ir pasirengimą dirbti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju įvertino ir vienbalsiai balsuodama Pretendentų į teisėjus atrankos komisija. Teisėjo kokybišką veiklą, aukštą profesinę kultūrą, žinias ir turimas savybes įvertino ir savo nuomonėse apibūdino Kauno apygardos teismas ir Lietuvos apeliacinis teismas. Pretendentas Kauno apygardos teismo teisėjo pareigas eina nuo 2019 metų lapkričio mėnesio iki šiol, o nuo 2019 metų sausio iki 2024 metų sausio mėnesio ėjo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas. Jis taip pat yra dirbęs teisėju ir teismo pirmininku Kauno apylinkės teisme ir Kėdainių rajono apylinkės teis-

me, teisėju – Jonavos rajono apylinkės teisme. Taigi pretendentas sukaupė ne tik plačią teisėjo praktinio darbo patirtį, bet ir ėjo teismų ir aukštesniojo teismo skyriaus vadovo pareigas.

Teisėjas daug laiko ir pastangų skyrė teismų sistemos veiklai tobulinti. 2016–2020 metais būdamas Teisėjų tarybos nariu vadovavo Tarybos Informacinių technologijų komitetui ir sprendė Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) veikimo ir vystymo problemas, buvo Integruotos baudžiamojo proceso priežiūros komiteto narys. Sukaupta patirtimi informacinių technologijų srityje teisėjas pasidalino su studentais dėstydamas Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakultete. Nuo 2020 metų iki šiol teisėjas eina Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nario pareigas.

Susitikimo su Respublikos Prezidentu metu D. Kantaravičius taip pat sudarė nepriklausomo, nešališko, turinčio tvirtą poziciją ir kvalifikuoto teisėjo įspūdį, todėl, įvertinęs visą turimą informaciją, Respublikos Prezidentas mano, kad jis yra pasirengęs eiti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Respublikos Prezidentas kviečia Seimą balsuoti už pateiktąjį pretendentą. Dėkui.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai nori jūsų klausti. Pirmasis – V. Bakas. Atsiprašau, ne jūsų klaus, čia yra klausimai kandidatui. Dėkui už pristatymą. Dabar kviečiu į tribūną teisėją.

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju Jo Ekscelencijos Respublikos Prezidento vyriausiajam patarėjui už dekreto pristatymą.

Gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke, garbūs Seimo nariai, mano teisėjo darbo stažas yra kiek daugiau nei 16 metų: nuo 2008 metų balandžio mėnesio dirbau Jonavos rajono apylinkės teisme, nuo 2014 metų balandžio mėnesio – Kėdainių rajono apylinkės teisme, kuriam ir vadovavau, nuo 2016 metų balandžio mėnesio ėjau Kauno apylinkės teismo teisėjo ir šio teismo pirmininko pareigas, nuo 2019 metų sausio mėnesio buvau paskirtas Kauno apygardos teismo teisėju ir šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku.

Per visą teisėjavimo laikotarpį teko išnagrinėti tūkstančius bylų, priskiriamų atitinkamai apylinkės ir apygardos teismų kompetencijai, atlikti ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas, nagrinėti bylas tiek pirmąja instancija, tiek ir apeliacine tvarka, tikrinti žemesniųjų teismų procesinių sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą. Praktinio darbo patirtis skirtingų grandžių teismuose atvėrė plačias galimybes praktiškai taikyti žinias, įgytas materialinės baudžiamosios teisės srityje. Yra tekę skelbti nuosprendžius ne vienoje atgarsio ir visuomenės dėmesio sulaukusioje bei plačiai spaudoje aprašytoje byloje, pavyzdžiui, nužudymų, kitų smurtinių nusikaltimų, korupcijos, sukčiavimo stambiu mastu ir kitų turtinių nusikaltimų, neteisėto migrantų gabenimo, narkotinių, psichotropinių medžiagų kontrabandos, įvykdytos organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, ir kitose.

Darbo patirtis skirtingų grandžių teismuose taip pat sudarė galimybes išsamiai perprasti visas baudžiamojo proceso stadijas nuo pat ikiteisminio tyrimo pradžios iki nuosprendžio vykdymo. Tas labai praverčia organizuojant sudėtingų, didelės apimties baudžiamųjų bylų nagrinėjimą teisme, užtikrinant, kad teismo procese jo operatyvumas būtų derinamas su visapusišku ir išsamiu bylai reikšmingų aplinkybių ištyrimu ir išnagrinėjimu, asmenų teisių į tinkamą teismo procesą užtikrinimu.

Greta procesinės teisėjo veiklos – teisingumo vykdymo – beveik dešimtmetį ėjau ir apylinkės teismo pirmininko, ir apygardos teismo skyriaus pirmininko pareigas. Teko tiesiogiai ir asmeniškai dalyvauti 2018 metais vykdant apylinkių teismų stambinimo reformą vienoje didžiausių šalies teisminių institucijų – Kauno apylinkės teisme, kuriant ir diegiant naujus darbo organizavimo instrumentus bei kuriant valdymo sistemas.

Manau, kad teismo administravimo veiklos efektyvumui įtakos turėjo ir dalyvavimas teismų savivaldos institucijų – Teisėjų tarybos ir Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos darbe, sudaręs galimybes prisidėti ir prie visos šalies teismų sistemos tobulinimo, didesnio teisėjų profesinės veiklos vertinimo, procedūrų kriterijų apibrėžtumo, skaidrumo, objektyvumo užtikrinimo.

Aktyvus dalyvavimas tarptautiniuose seminaruose, mokymuose praplėtė mano, kaip teisininko, žinias, supratimą apie teisminio proceso valdymo, šiuolaikinių technologijų svarbą, siekiant užtikrinti asmens teises teisminiame procese.

Esu sąžiningas, atsakingas, iniciatyvus, nebijau naujovių, nekonfliktiškas, įžvalgus, gebu prisiimti atsakomybę, siekiu priimti teise ir morale pagrįstus sprendimus. Esu išsiugdęs gerus bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžius, leidžiančius efektyviai dirbti tiek individualiai, tiek komandoje. Kolegų esu apibūdinamas kaip reiklus sau, vienodai teisingas visiems, darbštus, niekada neatsisakantis padėti, noriai besidalinantis žiniomis ir patirtimi. Manau, sukauptos darbo patirties teismų sistemoje įvairiapusiškumas, turima dalykinė kompetencija, asmeninės moralinės savybės yra tinkamos užimti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Esu neabejingas savo šalies gerovei, o prie jos didinimo noriu prisidėti siekdamas teisingumo įtvirtinimo ir jo puoselėjimo. Tai įgyvendinčiau objektyviai, nešališkai ir visapusiškai nagrinėdamas bylas, užtikrindamas nusikaltimų prevenciją, vykdydamas teisinį visuomenės švietimą, per žiniasklaidos atstovus viešai paaiškindamas profesinių sprendimų priėmimo rezonansinėse bylose motyvus, ką sėkmingai darau ir dirbdamas apygardos teisme, nes esu paskirtas teisėju spaudai.

Skelbdamas teismo procesinius sprendimus Lietuvos Respublikos vardu noriu būti naudingas šalies žmonėms, teisingai spręsdamas jų teisinius ginčus. Prisidėti prie teisės sistemos tobulinimo, pritaikyti įgytus gebėjimus, žinias, efektyviai dirbdamas Lietuvai. Mano motyvacija dirbti aukščiausios profesinės kompetencijos reikalaujančiame kasacinės instancijos teisme yra subrandinta per ilgą laiką, itin stipri. Suprantu ir tai, kokios apimties atsakomybė tenka einant šias pareigas, todėl tikiuosi, kad jūs, gerbiamieji Seimo nariai, mano kandidatūrai pritarsite. Dėkoju už jūsų suteiktą laiką ir mielai atsakysiu į klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų klausti norės penki Seimo nariai. V. Bakas – pirmasis.

V. BAKAS (*DFVL*). Laba diena, gerbiamas pretendente. Aš galiu užduoti klausimą? Turiu tokį klausimą kaip tikrai Aukščiausiojo Teismo teisėjui, kaip Teisėjų veiklos vertinimo komisijos nariui, patyrusiam teisininkui. Štai balandžio pabaigoje Teisėjų tarybos pirmininkė ponia S. Rudėnaitė savo interviu kalbėjo, kad šalies vadovas ir jo komanda siūlo teisėju skirti ne pačių geriausių įvertinimų atrankose sulaukusius asmenis ir nenurodo tokių sprendimų motyvų. Ji kalba apie tai, kad valstybė, esant tokiam neskaidriam skyrimo procesui, gali turėti problemų su teisės viršenybės principu. Mano klausimas, kaip jūs vertinate teisėjų atrankos ir paskyrimo procesą? Iš tiesų, konkrečiai jūs tikrai surinkote daugiausia balų, aš pretenzijų neturiu, bet kaip perėjęs žmogus ar jūs pats suprantate kriterijus, kurie taikomi teisėjams? Ir ką, jūsų nuomone, reikėtų keisti, kad teisėjų skyrimo skaidrumas nekeltų abejonių ir visuomenei, ir politikams?

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų, Atrankos komisija, mano giliu įsitikinimu, veikia skaidriai, pateikiami kandidatai išreitinguojami profesiniu pagrindu, pagal turimą kompetenciją, vertinami statistiniai teisėjų rodikliai. Šalies Prezidentas nėra saistomas Atrankos komisijos sprendimų, turi teisę pasirinkti nebūtinai pirmą išreitinguotą asmenį. Kas tai galėtų lemti, sunku įvertinti. Bet aš turiu tokią patirtį, mano paties asmeninė patirtis: sutapo Atrankos komisijos sprendimas ir Prezidento sprendimas. Nežinau, ar atsakiau į jūsų klausimą, bet tokie pamąstymai, jog Atrankos komisijos nariai yra sudaromi ne vien iš teisėjų korpuso, tačiau ir iš visuomenės atstovų. Manyčiau, skaidrumas yra esminis principas Atrankos komisijos darbe.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas pretendente, jums tikriausiai yra žinoma vadinamoji riaušių byla. Ji jau vyksta treti metai, ten vos ne 100 kaltinamųjų, dar tiek pat advokatų. Bet mes girdėjome generolą A. Pocių, kuris čia, Seime, kalbėjo, kad tų riaušių oficialiai ir nebuvo, tai tipinis telefoninės teisės rezultatas, kurio pagrindu gimė šita byla.

Kitas dalykas, kurį mes matome: šitos bylos užsakovai, kurie yra mums žinomi, tenai dalyvauja ir kalba, ką nori, teisėjas jų nestabdo, o liudininkai, kurie norėtų pasakyti tai, ką jie galvoja apie šitos bylos pradžią ir eigą, tenai stabdomi ir neleidžiama išsakyti nuomonės. Tai ar šiandien laisvoje, nepriklausomoje šalyje tie dalykai yra toleruotini? Ir jūs, kaip teisėjas aukščiausio, taip sakant, lygio, kaip jūs tai matote? Ačiū.

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Sunku man būtų vertinti konkrečios bylos aplinkybes, tačiau pagrindinis kriterijus, kaip teisingai vesti posėdį, yra. Tuo labiau tą bylą nagrinėja, kiek žinau, trijų teisėjų kolegija. Tai pagal Baudžiamojo proceso įstatymą būtent suinteresuoti materialiniu baigtumu kaltinamieji, nukentėjusieji turi platesnes procesines teises negu liudytojai.

Tai turbūt galėčiau taip, iš tokios viešosios erdvės vertinti tas aplinkybes, jog būtent kaltinamiesiems ir suinteresuotiems proceso baigtumu asmenims leidžiama daugiau pasisakyti, pateikti pastabų, galbūt procesinio pobūdžio prašymų posėdžio metu, o liudytojas yra asmuo, kuris gali paliudyti būtent bylai reikšmingas faktines aplinkybes. Deja, Baudžiamojo proceso įstatymas labai riboja liudytojams tokias pastabų išsakymo ar kokių procesinio pobūdžio prašymų pateikimo galimybes. Tai apie procesą tokie būtų mano pamąstymai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LRPF*). Norėčiau, gerbiamas pretendente, pone Dariau Kantaravičiau, pasakyti, kad, klausantis jūsų *curriculum vitae*, ką jūs papasakojote, tai labai jautriai, nuoširdžiai pakalbėjote apie mokėjimą komunikuoti ir taip toliau. Tai natūralu. Aš tik norėčiau pridėti prieš klausdamas: ir toliau linkiu jums sėkmės veikti drąsiai, neužtempiant, neužtęsiant procesų. O kas yra drąsa pagal E. Hemingvėjų? Tai nebijojimas veikti pagal savo sąžinę.

O dabar klausimas. Mane jaudina jau daug kartų, aš jau dešimt, aštuonerius metus per dvi kadencijas vis užduodu teisėjams, prokuratūrai štai kokį klausimą. STT ar kokia kita institucija įtaria žmogų, vadovą ar specialistą (pavyzdžiui, mediką, yra garsių medikų ir akademikų lygio buvę), tardo. Spauda… Tuoj pat spaudoje paviešinama viskas ir taip toliau. Žmogus laikinai ir sulaikomas, užsitęsia ikiteisminis tyrimas, ypač ikiteisminis tyrimas užsitęsia. Ar nereikėtų jums daugiau pakontroliuoti ir ikiteisminį tyrimą? Ir, kai, sakykime, po ikiteisminių tyrimų teisminis procesas parodo, kad jis nekaltas, niekas net neatsiprašo, žmogus lieka su miokardo infarktu, su sveikatos negalia, praranda darbą arba materialinio turto dalį. Kaip jūs galėtumėte…

PIRMININKAS. Stipriai viršytas laikas.

A. VINKUS (*LRPF*). …atsakyti man į tą klausimą?

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Pagal esamą teisinį reguliavimą, ikiteisminio tyrimo kontrolės funkcija (konstitucinė, beje, funkcija) suteikta būtent prokurorui, kuris kuruoja, kontroliuoja ir vadovauja tam konkrečiam ikiteisminiam tyrimui. Teisme, kol vyksta ikiteisminis tyrimas, kol yra pradinė bylos stadija, tai teisme ta kontrolė atliekama tik gavus skundus tiek proceso dalyvių, tiek ir kartais prokuroro. Sakyčiau, ikiteisminio tyrimo teisėjas gana aktyviai dalyvauja šia kontrolės forma, sprendžia ir tų skundų pagrįstumą, teisėtumą, ir procesinių prievartos priemonių taikymą. Štai, mano supratimu, ikiteisminio tyrimo stadijoje tą kontrolės formą vertinčiau kaip pakankamą, tuo labiau jog skundų, arba stadijos skundų, kartotė eina iki pat apygardos teismo lygmens. Tai štai ne vienas ikiteisminio tyrimo teisėjas ir ne vienas prokuroras priima tam tikrus procesinius sprendimus, tačiau ir aukštesnysis teismas. Tai toks turbūt mano būtų atsakymas į jūsų klausimą, jeigu atsakiau. Ir dėkoju už jūsų šiltus žodžius. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Gerbiamas pretendente, jūs čia sakėte, kad dirbate, jūsų karjera puiki, teismų reformoje dalyvavote. Mums iš regionų žiūrint, ir teismų reformos, ir bankų filialų likvidavimas yra darbo vietų mažinimas regionuose, nes kaip tik reikia kurti, kad palaikytume regionus. Mes, politikai, čia kalbame, kad reikia vystyti regionus, padėti regionams, o, kaip sakant, viena ranka rašome, kad taip reikia daryti, o kita mes likviduojame. Bet klausimas ne apie tai, klausimas apie dirbtinį intelektą. Kokia bus sąveika, vis tiek už penkerių–dešimties metų bus labai didelė įtaka dirbtinio intelekto, kaip jūs pasiruošę sąveikauti ir kaip jūs matote tas perspektyvas, tą objektyvumą tų teismų, pasitelkiant dirbtinį intelektą?

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų aktualus klausimas. Dirbtinis intelektas vis labiau paliečia mūsų gyvenimo sritis. Esu įsitikinęs, kad teisėjo, kaip fizinio asmens, dirbtinis intelektas nenugalės. Visgi intelektas negali vertinti ir moralinių dalykų, kurie kartais taip pat turi reikšmę byloje. Intelektą suprasčiau kaip teismų praktikos paiešką greitesniuoju būdu, negu kad turime, sakykime, dabar. Suprasčiau galbūt kaip posėdžių stenografavimą, tas tikrai praverčia, nes aktualiau, greičiau ir tiksliau galima užprotokoluoti tai, ką šnekėjo svarbūs asmenys proceso metu. Suprasčiau dirbtinį intelektą darant įvairius vertimus į užsienio kalbas, nes išties susiduriame procesuose su užsieniečiais, kurie yra tiek kaltinamieji, tiek kartais liudytojai. Daugėja tokių bylų su tarptautiniu elementu ir teismai patiria, sakyčiau, tikrai nemažai finansinių išteklių, fiziškai

užsakydami vertimus ir versdami procesinius dokumentus į kitas, ne lietuvių kalbas. Tai čia dirbtinis intelektas, mano galva, padėtų sutaupyti teismams kaštus ir pagreitintų procedūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas teisėjau, pretendente į Aukščiausiąjį Teismą, man patiko jūsų prisistatymas, ypač sudėlioti akcentai, kuomet jūs labai atidžiai, įdėmiai ir aiškiai pasisakėte apie nuosprendžius, skelbiamus valstybės vardu, jūs esate valstybės veidas, įvaizdis, tam tikra valdžia, sakykime, valstybėje. Vis dėlto aš norėjau paklausti apie tas korupcines bylas, kas mums, politikams, ypač skaudu ir vis dar pasitaiko tokių rezonansinių bylų. Ar yra jūsų praktikoje ar teismų praktikoje girdėta atvejų, kuomet prokurorai, jums akivaizdžiai matant, teismams siūlo priimti vienokius sprendimus, kaltinimus, o teismas savo nuožiūra ar teisėjas priima gerokai griežtesnius kaltinimus, tai yra griežtesnius nuosprendžius?

D. KANTARAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Baudžiamojo proceso įstatymas draudžia griežtinti padėtį labiau, negu kad yra pateiktas kaltinimas, tai tokia aksioma turbūt kiekvieno baudžiamąsias bylas nagrinėjančio teisėjo. Be abejo, procese prokuroras, nukentėjusysis netgi gali keisti kaltinimą į griežtesnį, negu kad buvo pirminis, tačiau vis tiek teisėjo pareiga yra įvertinti visą bylos medžiagą ir gali būti pagal įstatymą sudaryta galimybė teisėjui teisti ir pagal pirminį kaltinimą, nebūtinai pagal tą pakeistą antrinį. Tokių dalykų, kuomet yra pakeistas kaltinimas proceso metu, netgi ir apeliacinės instancijos teisme sulaukiame gana dažnai. Tačiau, kaip ir minėjau, pagrindinė išvada ir pagrindinė taisyklė, kad negalima sunkinti padėties asmeniui labiau, negu kad dėl to yra nagrinėjama byla. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, atsakėte į visus klausimus. Motyvai neišsakomi po pateikimo. Tiesiog fiksuojame pateikimą ir paskiriame kaip pagrindinį Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kaip reikia pagal Seimo statutą. Svarstymą numatome Seimo rudens sesijoje. Priimame bendru sutarimu. Baigiame šį klausimą. Frakcijos susitikimų grafiką pasakys rudenį, nes dabar nepageidavo susitikti.

13.45 val.

Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projektas Nr. XIVP-4028 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projektas Nr. XIVP-4028. L. Kasčiūnas per šoninį mikrofoną. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Jurgi. Norėčiau paprašyti 30 minučių, pusės valandos, pertraukos. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas. Frakcijos vardu pusvalandžio pertrauka. Balsuojame.

Balsavo 53: už – 36. Dėl šio klausimo pusvalandžio pertrauka. G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Aš jau palauksiu, kol jūs paskelbsite naują posėdžio darbotvarkės klausimą.

PIRMININKAS. Aš neskelbsiu, nes posėdžiui toliau pirmininkaus A. Mazuronis.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Gerai. Palauksiu ir A. Mazuronio.

13.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XI-938 „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4027 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Kol ateis A. Mazuronis, darbotvarkės 1-18 klausimas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4027. Prašom, dabar čia jau jūs skelbkite, kas pageidauja kalbėti per šoninį mikrofoną.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, *LRPF*). Prašom, G. Burokienė per šoninį mikrofoną.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pertraukos iki kito posėdžio. Balsuojame. Kas pritariate pertraukai iki kito posėdžio, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Už – 22, prieš – 34, susilaikė 4. Pritarta pertraukai iki kito posėdžio.

13.48 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013, Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3^1, 3^2, 4, 7, 11^1, 12^1, 18^2, 22, 30, 32, 33, 34, 34^1, 34^2, 34^3, 34^4, 34^7, 34^8, 34^{15}, 34^{18}, 34^{23}, 34^{25}, 34^{26}, 34^{28}, 34^{31} straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32^1 straipsniu ir antruoju^2 skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4014, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7^1, 7^2, 10, 11^2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4015, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4016, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4017, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4018, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 99, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102^2 ir 102^3 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4019, Administracinių nusižengimų kodekso 241, 248, 249, 250, 252, 255, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4020 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimas… (*Balsai salėje*) Kas yra? (*Balsai salėje*) Jūs dar taip piktai parėkausite, aš išvis nesuteiksiu žodžio. (*Balsai salėje, plojimai*) Gerai. Darbotvarkės 1-9 klausimo blokas: 1-19.1, 1-19.2, 1-19.3, 1-19.4, 1-19.5, 1-19.6, 1-19.7, 1-19.8, iki 1-19.9 – Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-4013 bei lydimieji. Pranešėjas – S. Gentvilas. Nematau Simono. S. Gentvilo salėje nematau. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu paprašyčiau pusvalandžio pertraukos dėl šito klausimo.

PIRMININKAS. Supratau. Balsuojame, kas už pusės valandos pertrauką. (*Balsas salėje: „Jau buvo.“*) Pertrauka buvo dėl 1-18 klausimo, čia 1-19 klausimo visas blokas. Pertrauka buvo dėl 1-18, dėl 1-19 nebuvo.

Balsavo 63: už – 43, prieš – 15, susilaikė 5. Pusės valandos pertraukai pritarta. Gerai, iš eilės. V. Ąžuolas per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Dėl kito klausimo taip pat pertrauka.

PIRMININKAS. Dar nepaskelbiau klausimo.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Tai paskelbkite.

13.49 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projektas Nr. XIVP-4029 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-20 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projektas Nr. XIVP-4029.

J. Sabatauskas dabar.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke…

PIRMININKAS. Taip.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). …prieš tai buvo balsavimas dėl pertraukos be jokio pagrindimo, nes pranešėjo nebuvo. Savaime būtų nesvarstomas tas klausimas.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, gerbiamas Juliau, klausimas buvo paskelbtas, pertraukos prašymas buvo statutinis. Nesiginčykite, skųskite Etikos komisijai.

G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Pertraukos prašau frakcijos vardu iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėl 1-20 klausimo – dėl Seimo statuto?

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Balsuojame, kas pritariate pertraukai iki kito posėdžio.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 29, prieš – 35, susilaikė 9. Pertraukai iki kito posėdžio pritarta.

A. Petrošius dėl vedimo tvarkos.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Aš dėl kito klausimo.

PIRMININKAS. Ne. A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Pirmininke, aš…

PIRMININKAS. Jeigu ne dėl vedimo tvarkos pagal Statutą, išjungsime.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Pirmininke, aš norėjau pasiūlyti dezinfekuoti vietą, nes kai atsisėdote į J. Razmos vietą, tai ir elgiatės kaip…

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pasiūlėte. Jūsų pasiūlymas nestatutinis. Skųskite Etikos komisijai ar dar kam nors.

13.51 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4021 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-21 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4021. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos…

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius. Turbūt pusės valandos pertraukos prašys.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gal nereikia? Dėstau, važiuojame toliau. Pykčiai praėjo. (*Balsai salėje*) Ne. Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų trumpas įstatymo projektas. Leiskite pristatyti. Reikalingas kolegijoms, kurios rimtai dirba, o ne išdykauja.

Iš tiesų įstatymo projekto esmė yra ta, kad susijungus kolegijoms ir universitetams kai kurios programos nori baigti ramiai gyventi, bet įstatymas sako, kad Vyriausybė nustatyta tvarka ir sąlygomis turi įvertinti visas šitas programas. Iš tikrųjų nėra prasmės įvertinti, kuomet tos programos baigiasi ir daugiau jų nebus. Siūlau pritarti, nes čia jokių problemų nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš tiesiog noriu paraginti pritarti šitam projektui, ne klausti, nes tai yra labai reikalingas dalykas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Čia nebuvo klausimo. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Nėra.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Yra. Gerbiamas Edmundai, man keista, kad sakote, kad manęs nėra. Aš čia visada buvau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Jau kitoje vietoje sėdite. Labai atsiprašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Norėjau pasiteirauti, ar tikrai nėra būtinybės įvertinti, nes, viena vertus, tai taip, kaip sakoma, jeigu suteikta galimybė universitetui vykdyti ir jisai vykdo žemesnės pakopos studijas, tai kaip ir turi kompetencijų ir visko. Bet kartu ar nevertėtų įvertinti, ar tikrai pagal tą pačią kryptį, ar nėra kažkokių?.. Kaip sakyti? Gal taip paklausiu, ar tikrai yra būtinybė tam universitetui vykdyti tas kolegines studijas?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų tos programos buvo įvertintos, leidimai buvo duoti, bet tik statusas pasikeičia: susijungia kolegija su universitetu. Universitetas negali ruošti koleginių programų. Tai šiuo atveju pagal poreikį Vyriausybės, pagal kitus kriterijus būtų galima jas ruošti, tačiau pačios kolegijos, susijungusios su universitetais, sako, kad mes tos programos toliau netęsime. Iš tikrųjų nėra prasmės, nes brangiai kainuoja komisijos ir visi kiti reikalai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Projektas yra tikrai reikalingas ir ačiū tiems, kurie pastebėjo. Vis dėlto čia jau konkrečiai liečia mano gimtąjį miestą Marijampolę. Marijampolės kolegija nuėjo būtent tuo keliu. Jeigu nebūtų priimtas šis įstatymas, kiltų iššūkis po susijungimo tęsti studijas, darbus, priimti studentus. Tai turbūt yra tas tiltas, kuris pratęsia ir suteikia galimybę toliau dirbti tiek specialistams, tiek galimybę studijuoti rudenį ateinantiems studentams. Tikrai, kolegos, kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl ką tik pateikto įstatymo projekto. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 78 Seimo nariai, visi 78 balsavo už. Kaip pagrindinį siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

13.55 val.

Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3989, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3990 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-22.1 klausimo blokas, projektas Nr. XIVP-3989 bei darbotvarkės 1-22.2 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-3990. Pranešėja – S. Lengvinienė. Pateikimas. Andriau, jūs norite per šoninį mikrofoną ar dėl viso pikto čia kaip draudimas stovite? Dėl viso pikto? Supratau.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Laba diena, kolegos. Šiandien stovėdama šioje tribūnoje pristatau Seimo valdybos paskirtos ir mano vadovaujamos ilgiau negu metus dirbusios darbo grupės rezultatą – Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projektą. Projektą, kuris yra aktualus labai didelei visuomenės grupei. 2024 metų sausio pradžioje beveik 600 tūkst. Lietuvos gyventojų buvo vyresni negu 65 metų, o tai yra kiek daugiau negu 20 % mūsų visuomenės, ir šis skaičius kasmet vis didėja. Džiaugiuosi, kad šiam įstatymo projektui didelę ir aktyvią paramą reiškia senjorams atstovaujančios organizacijos. Šis įstatymo projektas žymi bendrą skirtingų politinių ir interesų grupių darbo sinergiją, bendro vardiklio paiešką. Tarp įstatymo rengėjų yra tiek pozicijai, tiek opozicijai priklausančių Seimo narių. Darbo grupėje aktyviai dirbo ir pastabas reiškė skirtingos interesų grupės, atstovaujančios vyresnio amžiaus gyventojams. Ši Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projekto versija jungia politinę bendruomenę ir, tikiuosi, artėjantys rinkimai to nepakeis. Norėčiau pabrėžti, kad jį pasirašė visi be išimties darbo grupės nariai.

Verta pasidžiaugti, kad Respublikos Prezidentas savo metiniame pranešime pažymėjo tokio įstatymo reikalingumą. Tai dar vienas pavyzdys, rodantis, kad šis įstatymas yra labai svarbus ir reikalingas. Labai tikiuosi, kad Respublikos Prezidentas neliks nuošalyje ir pateiks savo siūlymus įstatymui tobulinti ir skirs laiko bendro vardiklio paieškai. Lygiai taip pat tikiuosi ir iš jūsų, mieli kolegos Seimo nariai, ypač iš tų, kurie galbūt kritiškai žiūri į šį įstatymo projektą. Tikslas yra turėti veikiantį ilgalaikį ir tvarų Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymą, kuris taptų įgalinančiu, o ne dūlančiu stalčiuje įstatymu.

Kai kalbame apie senėjimo politiką, turime suprasti, kad tai yra horizontali politika, apimanti visas sritis, kurios yra svarbios vyresnio amžiaus žmogui. Pripažinsime, kad įstatymas nėra tobulas ir laukia labai intensyvus darbas iki galutinio rezultato. Tačiau norėčiau pabrėžti, kad rengiant įstatymo projektą tikslas buvo nustatyti bendras šalies vyresnio amžiaus žmonių politikos kryptis, valstybės institucijų kompetenciją, šiai gyventojų grupei atstovaujančias institucijas bei darbo su vyresnio amžiaus žmonėmis principus, nebuvo siekiama detaliau ir smulkiau sureglamentuoti visų įmanomų sričių, kuriose veikia beveik visos šalies ministerijos, tikslas – įgalinti koordinaciją tarp regioninio ir nacionalinio lygmens, tarp institucijų, dabar to labai trūksta. Priėmus įstatymą, vėliau atsirasiantys koordinatoriai tą sugebės užtikrinti ir stipriai prisidės prie vyresnio amžiaus žmonių įtraukties gerinimo. Puikus pavyzdys yra po Jaunimo reikalų politikos pagrindų įstatymo atsiradę jaunimo koordinatoriai, kurių darbo rezultatas šiandien akivaizdus ir labai ryškus, ypač regionuose.

Šie įstatymo projekte atsidūrę punktai atliepia Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos siūlymus Lietuvai 2022–2023 metais. EBPO atliko vyresnio amžiaus žmonių padėties studiją. Studijoje atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvoje per 40 % senjorų gyvena vieni, dauguma turi ypač mažą artimųjų tinklą, yra prastas vyresnio amžiaus žmonių ir valstybės institucijų ryšys. Todėl EBPO ekspertai savo išvadose ir siūlymuose teigia, kad yra būtina didinti šios visuomenės grupės dalyvavimą viešajame šalies gyvenime, aiškiai suformuluoti vyresnio amžiaus žmonėms, aiškiai informuoti vyresnio amžiaus žmones apie jiems kuriamas ir prieinamas paslaugas, savivaldybėse paskirti atsakingus asmenis, kurie būtų pagrindiniai jų kontaktiniai asmenys, organizuojantys šį bendradarbiavimą bei iš arti vertinantys esamą padėtį ir lūkesčius. EBPO šalyse pastebima aiški tendencija, kuri atliepia Jungtinių Tautų „Madrido planą“, tai yra aiškiai politiniais įsipareigojimais integruoti senėjimą visose politikos srityse visais valdžios mechanizmais.

Šiek tiek grįždama į darbo grupės priešistorę, norėčiau pažymėti, kad šio įstatymo rengimą padiktavo egzistuojantis poreikis, o ne ambicija. Nors pradinis darbo grupės tikslas buvo reglamentuoti tik trečiojo amžiaus universitetų statusą, vis dėlto, susipažinus su tarptautinėmis praktikomis, išklausius vyresnio amžiaus žmonių interesų grupes, tapo akivaizdu, kad būtinas platesnės apimties dokumentas, nes tik trečiojo amžiaus universiteto judėjimą reglamentuojančio įstatymo parengimas neatspindėtų visų su vyresnio amžiaus žmonėmis dirbančių organizacijų poreikių ir interesų. Atsižvelgdami į tai, darbo grupės nariai vienbalsiai nutarė, kad, siekiant efektyvaus ir visa apimančio vyresnio amžiaus žmonių klausimų reglamentavimo, Lietuvos teisinėje sistemoje būtina turėti vieną plačios apimties teisės aktą.

Rengiant šį įstatymo projektą, remtasi sėkmingai veikiančiu Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu, EBPO rekomendacijomis, kitų ES valstybių patirtimi. Įstatymo projekto autorių nuomone, yra svarbu, kad įstatymo projekte būtų numatomos pagrindinės sąvokos, bendrosios politikos nuostatos, principai, ministerijų ir kitų institucijų, kurios yra pagrindinės vyresnio amžiaus žmonių politikos srityje, vaidmuo, atsakomybės ir pavedimai savivaldybėms.

Pristatymui artėjant link pabaigos, norėčiau pabrėžti, kad vyresnio amžiaus žmonės, įgyvendindami savo poreikius, negali toliau būti prašytojai ar remiamieji. Labai svarbu sudaryti sąlygas aktyviam ir sveikam senėjimui, taip užtikrinant galimybes ekonominiam, socialiniam ir kultūriniam vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimui. Ypač svarbu yra senėjimo politikos koordinavimas, institucijų atsakomybė ir kiekvienoje savivaldybėje turėti bent vieną asmenį, kurio pagrindinis ir vienintelis darbas būtų atsakomybė už šiuos klausimus. Tai leis vykdyti koordinuotą ir nuoseklų darbą su vyresnio amžiaus žmonėmis ir leis jiems aiškiai žinoti, kur kreiptis, norint gauti pageidaujamus atsakymus, patarimus ir pagalbą. Šis įstatymo projektas būtent tai ir atlieps bei suteiks kur kas geresnes galimybes vyresnio amžiaus žmonėms gyventi aktyvesnį, įtraukesnį ir oresnį gyvenimą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Iš karto prašysime Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados, tvarka, po balsavimo, jeigu pritarsime po pateikimo. Jūsų paklausti nori gana daug Seimo narių. Pirmoji klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Nors ir dirbau šitoje grupėje, noriu pažymėti vieną dalyką, kad vis dėlto tai yra vyresnio amžiaus žmonių politikos formavimo ir formavimosi pradžia, ir visuomenės požiūrio. Bet klausimas yra… Tikrai įvairios senjorų grupės dirbo ir lyg nebuvo aštrių kampų. Ar liko koks aštrus kampas? Gal aš nedalyvavau kokiame posėdyje?

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Iš tiesų, dirbant darbo grupėse pasirodė, kad vyresnio amžiaus organizacijų yra be galo daug. Atliepėme poreikius, stengėmės atliepti poreikius kuo didesnio organizacijų srauto, vykdėme įvairius vizitus, darėme respublikines konferencijas su „Bočiais“, su trečiojo amžiaus universitetais. Aišku, tikrai liko nepatenkintų. Kaip jūs žinote, neįmanoma patenkinti visų 600 tūkst. vyresnio amžiaus žmonių poreikių, bet stengiamės informuoti visus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų, kiek teko vakar būti ir konferencijoje, jaučiau, kokią džiugią naujieną jūs pranešėte, kad bus priimtas įstatymas ir

kad jis bus teikiamas Seime. Mano klausimas: kiek tai gali kainuoti? Tai vienas dalykas, nes mes kalbame apie tai, kad ir savivaldoje atsirastų koordinatoriai. Jeigu vienas etatas ir panašiai, tai ar jau bus kaip jaunimo reikalų koordinatorius, o gal jį reikėtų sugretinti su šita pareigybe? Tiesiog kiek tai gali kainuoti…

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Esame paskaičiavę…

L. NAGIENĖ (*DFVL*). …iš savivaldybės biudžeto? Tai būtų labai įdomu. Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Kadangi darbo grupėje (labai ačiū už klausimą) dalyvavo ir iš Savivaldos asociacijos, esame paskaičiavę, kad metams maždaug kainuotų 2–2,5 mln. etatams įsteigti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiama kolege, išties padarėte didelį darbą išplėsdami veiklas vyresnio amžiaus žmonėms. Labai svarbu, be abejo, to koordinuojančio žmogaus kiekviename regione kompetencijos ir galimybės dirbti. Prašau patikinti, kad tikriausiai bus veikiama tokiu principu, kad vyks konkursas ir per jį, jo pagrindu bus pasirenkamas žmogus?

Ir dar antras klausimas: kaip numatote, kokia vis dėlto galimybė, kad šis jūsų teikiamas įstatymo projektas įsigaliotų kuo greičiau? Kaip sutelkti ir nesusipriešinti su vienomis ar kitomis institucijomis, kas gali būti laukiant ar Vyriausybės išvados, ar atitinkamų sprendimų, kad jau kitų metų pradžioje galėtų startuoti? Ar nujaučiate įgyvendinimo datą? Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū, kolege. Ačiū už klausimą. Viltis tikrai yra. Vakar spaudos konferencijoje dalyvavo atstovai didžiausių organizacijų, kurias vienija, pavyzdžiui, trečiojo amžiaus universitetas – 14 tūkst. žmonių. Jie su viltimi laukia šio įstatymo, laukia koordinatorių, nes mato sėkmės istorijas, kurios dabar vyksta savivaldybėse, priėmus Jaunimo politikos įstatymą. Veiklos akivaizdžiai pasikeitė ir prasiplėtė. Tiesiog aš tikiuosi, aš turiu viltį ir svajonę, kad tas įstatymas bus vienijantis, nes dalyvavo darbo grupėje visų frakcijų atstovai. Tikiuosi, kad ir Prezidentas atkreips dėmesį ir pasiūlys tam tikrus pakeitimus, kad įstatymas būtų tvarus ir sėkmingas. O laikas parodys. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū, aš ne Prezidentas, bet pasiūlymų jau turiu. Ir perskaitysiu jums 3 straipsnio „Vyresnio amžiaus žmonių politikos tikslas ir uždaviniai“ pirmąjį tikslą, kur parašyta: „Vyresnio amžiaus žmonių politikos tikslas – sudaryti sąlygas oriam, aktyviam senėjimui“ ir taip toliau po kablelio. Atsiprašau už tokį tikslą, bet jo tokio būti negali, todėl mano pasiūlymas bus: „sudaryti sąlygas oriam, aktyviam ir sveikam gyvenimui vyresnio amžiaus žmonėms.“

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Puiku.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ir žodis „senėjimas“ yra nevartotinas pasitelkiant tokią retoriką. Galėtų būti vartojamas „amžėjimas“ arba kaip nors panašiai.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Taip, sutinku su jumis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Tokia diskusija jau buvo. Tai jums, kaip liberalių pažiūrų atstovei, siūlyčiau nediskriminuoti vienos grupės, nes aš tai grupei priklausau. Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Sutinku. Tikrai sutinku. Labai ačiū už pastabą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas. Tuoj, kortelė neįstatyta.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Pas mane dar veikia.

PIRMININKAS. Kažkaip kortelę, gerbiamas Algirdai, pas jus…

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Mano dar veikia.

PIRMININKAS. Tuoj, tuoj, pabandome. Gal atsiskaitymo kortelę ten bandote?..

A. SYSAS (*LSDPF*). Ne, ne, ne.

PIRMININKAS. Va, prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Dažniausiai kontaktas būna ne ten, kur reikia, arba būna, kad jo nebūna. Ačiū, pirmininke. Tai mano klausimas būtų su šiek tiek pirma… Man atrodo, kad ne tokie įstatymai lemia žmonių gyvenimus, nes yra Konstitucija ir yra aibė priimtų įstatymų. Mano klausimas būtų: ar skaitėte pirmąją Teisės departamento pastabą? Esminę. Kam reikia dar vieno įstatymo, jeigu jau dabar, taip sakant, senjorų gyvenimą reguliuoja dešimtys ir šimtai įstatymų? Kam reikalingas segregacinis įstatymas? Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Visiškai pritarčiau jums, bet mūsų darbo grupės visų metų veikla parodė ir EBPO išvados parodė, kad labai trūksta koordinavimo tarp nacionalinio ir regioninio lygmens institucijų. Tai yra pati didžiausia problema. Didžiųjų miestų senjorų, vyresnio amžiaus žmonių organizacijos prieina prie informacijos daug lengviau negu regionų senjorai. Tam šis įstatymas ir reikalingas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama pranešėja, noriu pratęsti kolegos V. Pranckiečio mintį apie politkorektiškumą, ar senėjimas, ar amžėjimas ir panašiai. Ar jūs nebijote tų politkorektiškumo stebėtojų, sergėtojų, kad jūs žmones rūšiuojate į tokias grupes? Prisimenu, kai aš neseniai pasakiau čia, Seime, „jaunas politikas“, tai buvau paauklėtas, kad diskriminuoju žmones pagal amžių. Tai vienas dalykas.

Antras. Jūs rašote: „vyresnio amžiaus žmonės nuo 60 metų“ ir skliaustuose rašote „įskaitytinai“. Ką reiškia tas „įskaitytinai“?

Ir antra. Ar susipažinote su E. Eriksono psichosocialinės raidos tyrimais? Jis septintą grupę išskiria nuo 40 iki 65 metų, kad tai generatyvumo ir stagnacijos amžius. Ar jūs susipažinusi su E. Eriksono tyrimais?

S. LENGVINIENĖ (*DFVL*). Žinote, aš esu parašiusi mokslinį darbą ir labai daug tyrimų atlikusi esu, kartu ir dėl amžiaus tarpsnių. Galime ginčytis iki begalybės, tikrai, jūs, kaip mokslininkas, irgi tą žinote. Bet iš tiesų ką norėčiau pasakyti apie 60 metų tarpsnį – labai ilgai diskutavome ir čia bendra darbo grupės nuomonė buvo, kad 60 toksai… Kalbama apie priešpensinį šitų žmonių įtraukimą. Tiesiog galbūt grubiai pasakysiu – pasiruošimas pensijai. Tai bendru sutarimu darbo grupė ir pasirinko šitą sąvoką.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis… ne, K. Vilkauskas nebenori klausti. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Dėl motyvų už – E. Pupinis. Gerbiama Silva, ačiū, jau viskas. Jau galite į savo vietą eiti.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pritariu šiems įstatymų projektams. Teko dalyvauti grupėje. Gal ir taip, galima pritarti ir gerbiamam A. Sysui, kad atskiri įstatymai reglamentuoja tam tikrus dalykus: arba pajamas vyresniems žmonėms užtikrinantys socialiniai įstatymai, arba, tarkime, tam tikras paslaugas, taip, bet iš tikrųjų yra problema, kaip ir čia buvo pasakyta, iš tiesų nors Lietuva viena, bet situacija, žiūrint į savivaldybes, labai skirtinga. Šiuo atveju tikrai reikalinga tam tikra koordinacija, kuri galbūt atlieptų tai, kad visoje Lietuvoje situacija būtų vienoda. Neminėsiu aš savivaldybių, bet vienos savivaldybės iš tikrųjų iš esmės gali išlaikyti net ir tam tikrus specialistus, kurie padeda ir pagelbėja, o kitos savivaldybės net nesugeba suteikti patalpų jų veiklai. Šiuo atveju įstatymas šiek tiek sureguliuos tuos santykius, kad vis dėlto Lietuvoje bent požiūris į senjorus būtų daugmaž vienodas ir iš tikrųjų paskatintų savivaldybes vienodai veikti. Galbūt ir tuos koordinatorius, kurie bus savivaldybėse, pamokysime. Aišku, prie Socialinių reikalų ir darbo ministerijos taip pat yra Koordinacinė taryba, kuri turbūt aktyviau turėtų veikti tam, kad vis dėlto pagyvenusių žmonių veiklos ir kitų dalykų sąlygos būtų kuo geresnės.

Aišku, mes pradėjome nagrinėti šitą problemą nuo trečiojo amžiaus universiteto pasiūlymų. Vėlgi ir šioje srityje situacija gana nevienoda, nes kai kuriose vietose trečiojo amžiaus universitetai gerai veikia, kitur, na, pagailima ir finansų, ir kitų dalykų. Šiuo atveju, manau, diskusija dar laukia galbūt apie šių įstatymų patobulinimą, tačiau jie reikalingi tam, kad vis dėlto situacija kiek įmanoma suvienodėtų visoje Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš įstatymų projektus pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Tikrai reikia padėkoti žmonėms, kurie metus diskutavo, susitikinėjo, rašė. Jeigu šitas įstatymas turi išspręsti vienintelę koordinavimo problemą, tai nereikia šitame įstatyme 17 straipsnių iš tuščio į kiaurą pilstyti, nes Lietuva ir taip pirmauja Europoje pagal įstatymų kiekį, kurį mes kepame, po to nesilaikome. Įrašykime į Užimtumo tarnybos… Užimtumo įstatymą, kad turi būti senjorų koordinatorius kiekvienoje savivaldybėje, ir taškas. Tai bus greičiau ir logiškiau.

Aš jums noriu priminti, prisimenate, prieš aštuonerius metus mes priėmėme Šeimos pagrindų įstatymą? Ar jau dabar visose savivaldybėse vienoda situacija, požiūris į šeimas? Taigi ne tai

nusprendžia. Taip ir senjorų gyvenimą nuspręs ne šitas įstatymas. Jeigu bus pajamų, tai bus didesnės išmokos, didesnės pensijos, lengvesnis priėjimas prie sveikatos. Tie patys trečiojo amžiaus universitetai puikiausiai veikia. Bet jeigu jiems būtų duotas didesnis finansavimas, jie aprėptų dar daugiau. Dabar dažniausiai tik miestuose.

Tokie įstatymai nesprendžia problemų nei pagyvenusių, nei jaunų žmonių, nei dar kokių. Čia yra tipiškai segregacinis įstatymas pasidėti paukščiuką, kad mes priėmėme įstatymą, kuris dabar reguliuos vyresnio amžiaus žmonių gyvenimą. Nė velnio jis nereguliuos, niekas iš esmės nepasikeis, nes už visko stovi pinigai. Ir klausimas: 2,5 mln. daug ar mažai? Aš manau, jeigu tie pinigai būtų skirti, kaip sakiau, tiesiogiai savivaldybėms ir įsteigti etatams, – ir visas klausimas, nereikia priiminėti įstatymų. Tikrai neužsižaiskime su įstatymų leidyba.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Algirdai. Išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame dėl ką tik pristatytų dviejų įstatymų projektų. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai, balsavo 61: už – 59, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta.

Turime apsispręsti dėl komitetų. Dėl pagrindinio, tai yra dėl projekto Nr. XIVP-3989, kaip pagrindinis siūlomas skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl 1-22.2 klausimo – lydimojo projekto Nr. XIVP-3990 pagrindiniu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, kaip pagrindinį. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ir dėl lydimojo papildomu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Tuojau, minutėlę. Galime pritarti kaip papildomam Socialinių reikalų ir darbo komitetui? Galime pritarti.

Kažką dėl komitetų? V. Targamadzė per šoninį mikrofoną.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Švietimo ir mokslo komitetas kaip papildomas.

PIRMININKAS. Švietimo ir mokslo komitetas dėl abiejų įstatymų projektų?

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Dėl vieno. Dabar dėl kurio, nežinau. Dėl švietimo, dėl pirmo.

PIRMININKAS. Dėl pagrindinio. Kaip papildomą Švietimo ir mokslo komitetą dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3989. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

14.17 val.

Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projektas Nr. XIVP-4028 (*pateikimo tęsinys*)

Išsiaiškinome su šitais įstatymų projektais ir baigėsi pusės valandos pertrauka dėl 1-17 klausimo – dėl Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatymo projekto Nr. XIVP-4028. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Pateikimas.

Jūs per šoninį norite reaguoti į kažką? Pertraukos dėl šio jau nebegalima prašyti, jau buvo pertrauka. Dabar norite, ar?.. Ne? Dabar norite? Ne. Ne dabar norite? Dėl prieš tai buvusių klausimų, atsiprašau, pristatytų pranešėjos S. Lengvinienės, ji pati prašė Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dabar klausimas, kurį jau ką tik pristačiau, projektas Nr. XIVP-4028. Prašom, Laurynai, pristatyti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielieji, ateiname su strateginiu projektu įkurti Lietuvoje, Žemaitijoje, dar du mums be galo reikalingus poligonus. Dažnai tenka išgirsti klausimą, kam to reikia, kodėl dabar? Tai iš karto atsakau į klausimą, kam to reikia.

Mūsų kariuomenei reikia treniravimosi erdvių. Žemaitijos brigada, Žemaitijos pasididžiavimas, du batalionai, esantys Šilalėje ir Tauragėje, Kęstučio pėstininkų batalionas, Motiejaus Pečiulionio artilerijos batalionas, realiai neturi teritorijų, kur galėtų vykdyti savo kovinį rengimą. Kariuomenė, kuri nesitreniruoja, kuriai sudėtinga atlikti kovinį rengimą, negali būti visavertė. Tai yra be galo svarbus dalykas.

Iškart galiu pasakyti labai paprastą dalyką. Kai VGT prieš gerus metus paprašė įvertinti vietas poligonams, šitiems papildomiems poligonams, kariuomenė ėmėsi darbo ir prieš gerą mėnesį atnešė rezultatus, atliktą karinį vertinimą, kokios teritorijos būtų daugiau ar mažiau tinkamos kariniam poligonui įrengti, ieškant galimybių, kad ten būtų daugiau valstybinės žemės, apeinant kiek įmanoma privačias sodybas ir kitus jautrius faktorius. Buvo pasiūlytos trys teritorijos, dvi iš jų jums šiandien pristatomos, viena buvo Kretingos rajone, bet dėl gyventojų gausos jos buvo atsisakyta. Taigi tas spaudimas, kad reikės kuo daugiau treniravimosi erdvių, poligonų, bus nuolatinis. Daugėja sąjungininkų ir natūraliai tas spaudimas bus. Todėl noriu iškart pasakyti, mielieji, kiekvienas krašto apsaugos ministras, kuris eina pareigas, gavęs tokį vertinimą, turėjo ir turi apsispręsti. Mano irgi galėjo būti apsisprendimo pobūdis labai paprastas: matau laiką, matau gegužę, matau birželį, matau liepos mėnesį, matau artėjančius rinkimus ir aš galėjau šitą klausimą padėti į stalčių, bet tai būtų nesąžininga mūsų kariuomenės atžvilgiu. Ir tą reikia padaryti. Tą padaryti reikia lanksčiai, draugiškai, įsivertinant viską ir panašiai. Ką aš noriu pasakyti? Jeigu mes šiandien kaip nors sustabdysime procesą (aš tikiu, kad nesustabdysime, – mes jį pradėsime), tai naujam ministrui, kad ir kas jis būtų, ar D. Šakalienė, ar D. Gaižauskas, ar V. Ąžuolas ir panašiai, reikės iš karto spręsti šitą klausimą. Nes tik po priesaikos ateis kariuomenė ir pasakys: mes turime turėti treniravimosi erdves. Tai šioje vietoje tą fiksuokime. Tai dėl to, kodėl dabar ir kodėl to reikia?

Taigi teikiame jums įstatymų projektus pripažinti šias teritorijas ypatingos valstybinės svarbos projektais, Tauragės, Šilalės karinių poligonų įkūrimą, įskaitant jų infrastruktūrą; nustatyti teisinį reguliavimą, užtikrinantį skubų poligono įkūrimą; sudaryti galimybes poligonui įkurti ir statybos darbų procedūras sutrumpinti iki šešių mėnesių vietoje penkerių metų.

Dabar keli dalykai, kuriuos irgi reikia žinoti: kariniai poligonai – tai karinės teritorijos. Jose Lietuvos kariuomenė atlieka karinius mokymus ir pratybas. Karinių poligonų teritorijos nebus aptvertos tvoromis, tačiau jos bus pažymėtos įspėjamaisiais ženklais. Kariniuose poligonuose planuojamos karinės technikos manevravimo ir taktinio judėjimo pratybos, tik taktinio judėjimo ir manevravimo pratybos. Todėl gali būti laikinai ribojamas eismas poligonų teritorijoje, suteikiant pirmumo teisę karinei technikai, arba užtikrintas susisiekimas kitais artimiausiais keliais. Bus statomi tik pavieniai statiniai, nebus įrengtų šaudyklų. Miško kirtimai bus atliekami tik tiek, kiek reikės užtikrinti karinės technikos manevravimui ir taktiniam judėjimui. Preliminariai jau įsivertinome, kad gali reikėti išretinti apie 5 %, tik apie 5 % miško ploto. Naudojamos būtų tik imitacinės šaudymo priemonės, tačiau aktyvūs veiksmai būtų gana trumpi ir keliamas triukšmas trumpalaikis, nedažnas.

Aplink poligono teritorijas numatoma 100 metrų apsauginė zona, kurioje draudžiama statyti, rekonstruoti statinius, įveisti miškus, vykdyti sprogdinimo darbus ir kitus darbus, tik jei tai trukdys krašto apsaugos veiklai ir jos apsaugai. Iškart noriu pasakyti, kad apsvarsčius bus galimybė 100 metrų apsaugos zonos atsisakyti kai kuriais konkrečiais atvejais.

Medžiotojų būreliams naudojant sumedžiotų gyvūnų išteklius medžioklės plotuose, kurie bus paimami visuomenės poreikiams, bendradarbiavimo sutartimis bus užtikrinta galimybė atlikti populiacijos gausos reguliavimo darbus šiuose poligonuose, esant būtinybei, medžiotojams reguliuoti gyvūnų gausą šiose teritorijose. Svarstome ir ieškome galimybių rasti kitų medžioklės plotų.

Poligono teritorija nebus uždara lankymuisi. Apie trumpalaikius ribojimus dėl vykdomų pratybų gyventojai bus informuojami. Gyventojų naudos, remiantis kitų poligonų patirtimi, sąrašas: vietos gyventojams pagerės susisiekimas, bus sukuriama papildomų darbo vietų, skatinamas vietinis verslas ir, kas labai svarbu, skatinamas regiono žmonių pilietiškumas.

Dar galiu pridėti, kad esame pasirengę analizuodami, vertindami išbraukti tų poligonų kraštuose esančias sodybas, kapines ir rekreacines zonas iš poligono erdvės, jeigu mes susėdę gražiai visi susitarsime.

Tai tiek to pristatymo. Kartu su manimi yra tikrai labai stipri profesionalų komanda tiek Krašto apsaugos ministerijos, tiek kariuomenės, tiek Aplinkos ministerijos, tai mes pabandytume visi kartu darniai atsakyti į jūsų klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori gana daug Seimo narių. Pirmasis klausia R. Vaitkus.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū ministrui už pristatymą. Aiškesnis pristatymas ir aiškiai išdėstyta daug mums rūpimų klausimų, ko mes neišgirdome 15 dieną, kai buvo komanda ir viceministras. Tikrai buvo neatsakyta į daugelį klausimų. Be abejo, jūs daug prisižadėjote, yra, kaip sakant, stenograma, įrašas, bet teisiškai daug kur trūksta aiškaus reglamentavimo, netgi dėl lengvojo manevrinio poligono. Jisai po kiek laiko gali atsidurti ir būti kitokio statuso.

Tai klausimai būtų… Turiu daug klausimų, bet tikriausiai čia gal tik į keletą atsakysite. Buvo vienas iš tokių klausimų, išreikštas gyventojų: ar bus skubos tvarka atliekamas poveikio aplinkai vertinimas? Vis dėlto šitai labai svarbu. Būtent įvertinus poveikio aplinkai nuostolius, žalą, būtų galima tuomet žiūrėti, kam ir kaip kompensuoti, ir šituo remiantis būtų galima tai daryti.

Antras klausimas: ar bus reglamentuojama, teisiškai žiūrima būtent dėl poligono statuso? Dabar jis yra apibrėžtas kaip mažasis manevrinis, lengvasis manevrinis poligonas.

Trečias klausimas. Ar bus ieškoma sutarimo su medžiotojų būreliais? Jūs jau atsakėte, bet mes norime, kad būtų atskiru sutarimu tai išdėstoma.

Paskutinis klausimas: ar bus keičiamos (taip pat jūs šiek tiek atsakėte į tuos svarbiausius momentus), įmanoma keisti poligono ribas?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Pirmiausia, noriu tikrai padėkoti. Aš suprantu, poligonai nėra paranki tema nei politiškai, nei ministrams, kurie eina į šitą temą, nei vienmandatininkams, esantiems tuose regionuose, nei merams. Tauragės vienmandatininkui, tai yra jums, ir merui noriu padėkoti. Nors ir jautėte, na, tam tikrą, sakykime, sujudimą visuomenėje, laikėtės, sakykime, tokios tikros valstybinės pozicijos. Tai leidžia dabar mums visiems kartu ieškoti tam tikrų sprendimų. Tikrai aš tikiu, kad jūs būsite tas, kuris galės kai kuriuos dalykus pasiūlyti svarstymo stadijoje, reglamentuojant konkrečiau visus jautrius dalykus.

Atsakau dėl teisinio reglamentavimo. Mes pasirengę svarstymo stadijoje, teisininkai irgi pasirengę, jums padedant. Galite vesti procesą, siūlyti tam tikrą apibrėžimą, kad būtent poligonas galėtų būti aiškiai identifikuotas kaip manevrinis, kaip taktiniams veiksmams skirtas poligonas. Tokiu atveju, jeigu mes tai įtvirtiname įstatyme, rašome visa tai, kiek įmanoma, tada visa tai reiškia, kad tai yra įtvirtinta teisės akte. Kitaip tariant, taip, į šitą klausimą dėl teisinio poligono statuso atsakau teigiamai.

Dėl medžiotojų būrelių. Žinau, kad kariuomenė jau kontaktuoja su medžiotojų būreliais. Ką tikrai padarysime, tai atskirus susitarimus su būreliais dėl normų, pusiausvyros palaikymo. Bet, kaip ir minėjau, ieškome ir kitų galimybių, kad kompensuotume kitose vietose, kurios nepatenka į poligoną, bet yra netoli. Kalbamės su urėdija dėl tokių galimybių.

Dėl poveikio aplinkai vertinimo. Aš galbūt tada paprašyčiau… Prašau, viceministre.

K. ŠETKUS. Pirmiausia, atkreipsiu dėmesį, kad poveikio aplinkai vertinimas šituo atveju nėra privalomas. Tačiau taip pat labai svarbu, kad, prieš atrenkant teritorijas, vienas iš svarbiausių elementų ir kriterijų buvo įvertinti gamtines vertybes, kurios yra tose numatomose teritorijose. Numatomos poligonų teritorijos yra atrinktos pagal tai, kur saugotinų vertybių yra mažiau, kur įvairių kitų elementų, saugotinos gyvosios gamtos yra mažiau. Šituose poligonuose jų gausa tikrai nėra tokia didelė kaip kitose teritorijose, tačiau, iš kitos pusės, lygiagrečiai po poligonų steigimo bus bendradarbiaujama su Saugomų teritorijų tarnyba. Yra sutarimas, ir kiekvienu atveju bus, esant poreikiui, sudaromos apsaugos sutartys arba kiti dalykai, kas leidžia išsaugoti gamtos vertybes ir poligonų teritorijose.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tik trumpai primenu dvi taisykles šioje salėje. Pirma: klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Antra, dar svarbesnė taisyklė: prieš atsakinėjant būtų gerai, kad prisistatytumėte, kad protokoluotojas žinotų. Tai jeigu tai dabar galėtumėte padaryti, būtume labai dėkingi.

K. ŠETKUS. Aplinkos viceministras Kęstutis Šetkus.

PIRMININKAS. Supratau. Toliau klausia… V. Bukausko nematau salėje, A. Palionio nematau. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Kolega, jūs tikrai jau senokai politikoje esate ir žinote, kad blogiausia yra tuomet, kai politiko žodžiai skiriasi nuo politiko darbų. Jūs dabar iš tribūnos kalbate apie

tai, kad reikia draugiškai veikti, reikia tartis, kalbėtis, bet kol kas matome tik buldozerį ir jūsų nedalyvavimą susitikime su bendruomene. Jūs vis dėlto esate ministras, apie savo išvykas, kuriomis dabar bandysite pasiteisinti, jūs žinote, jūs tikrai galėjote susiderinti laiką, susitarti su bendruomene, ateiti ir Seimo nariams pristatyti. Jūs to nepadarėte. Dabar klausimas: kokios kitos vietovės buvo svarstomos kaip galimos poligonų vietos ir kodėl buvo pasirinktos būtent šitos teritorijos, o ne tos kitos, kurios buvo svarstomos?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Agne. Aš tiktai noriu priminti vieną tokį paprastą dalyką, vis dėlto didžiausią traumą patyrėme dėl poligonų steigimo praeitoje kadencijoje, gerbiama Agne, kai jūs buvote valdančiojoje daugumoje. Priminsiu jums didelį bandymą įkurti labai didelį, ne tik manevrinį, bet ir didelį poligoną Žemaitijoje. Deja, bet, matyt, tai nebūtų labai korektiška, padarius didelę klaidą, o čia nėra didelė klaida. Taip, buvo galima bendrauti daugiau, sutinku dabar šiek tiek kelti kartelę. Deja, bet ta trauma tęsiasi iki šiol, žinokite, ir tą gali paliudyti daug žmonių. Tai šiuo atveju tiesiog elkitės savikritiškai, gerbiama Agne. Čia dėl buldozerio.

Kodėl šitas? Jeigu žvilgteltumėte, kur yra Motiejaus Pečiulionio artilerijos batalionas ir kur yra Kęstučio pėstininkų batalionas, tai jie yra Tauragėje ir Šilalėje. Tai šalia esantiems batalionams turėti treniravimosi erdves yra visiškai logiškas sprendimas. O, kaip pristatymo metu sakiau, buvo dar vienas svarstymas, buvo Kretingos rajonas, bet dėl gyventojų gausos, pirmiausia dėl privačios nuosavybės gausos, jo buvo atsisakyta. Jeigu jūs manęs paklaustumėte kaip krašto apsaugos ministro, ar Lietuvai reikėtų dar, be šitų kuopos plius dydžio poligonų, kažkada Lietuvai turėti didelį poligoną, aš turėčiau visiškai atvirai pasakyti, kad nesiskirtų žodžiai nuo darbų, – taip, reikėtų. Taip, reikėtų ir reikės. Taip, jeigu šitų mes nepadarysime, patikėkite, turėsime labai rimtų iššūkių dėl parengties. Kitaip tariant, čia yra labai rimtas klausimas, miela Agne, todėl tikrai labai labai laukiu jūsų palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, istorija neprasideda 1991 metais – istorija yra senesnė. Kai čia buvo sovietų okupantai, tai poligonų buvo pristeigę gana daug. Taip, steigė neklausdami, ką galvoja žmonės, ar jiems ten patogu, ar ne, tiesiog steigė tuos poligonus ir, sakykime, labai apdergė tą Lietuvą, paliko tikrai liūdną situaciją po viso šito, po savo išsikraustymo, po kariuomenės išėjimo. Tai dabar norėtųsi, gerbiamas ministre, kad nepriklausomos Lietuvos kariuomenė elgtųsi atsakingai ir jūs, kaip krašto apsaugos ministras, kad vis dėlto visi tokie sprendimai, strateginiai sprendimai, kurie palies kiekvieną ten gyvenantį žmogų, būtų derinami ir būtų kalbamasi su jais. Reikės ginti žmones, nes politikai, kariuomenė nėra savaime sau dirbantys, jie yra Lietuvos žmonių ir teritorijos gynybai skirtos struktūros. Tai kodėl jūs įsivaizduojate, kad kariuomenė užsimanė ir mes dabar nuspręsime be žmonių, nesikalbėdami su jais, arba, kaip jūs sakote, nuotoliniu būdu?

PIRMININKAS. Laikas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Artūrai, pirmiausia linkėjimai R. Žemaitaičiui, labai pozityviai veikia, padeda kariuomenei. Labai ačiū. Ir Lietuvos gynybai, kaip visada. Beje, naratyvas, kuris buvo kurtas, kad čia steigsime poligoną ir taps taikiniu, tai žinau, kur jis prasidėjo, mes rankraščius turime, kada nors parodysime, kai kažkur judėsite į priekį. Tai čia tiesiog pamąstymui apie tai, su kuo jūs dirbate ir kam jūs atstovaujate. Deja, bet tą reikėjo pasakyti.

Kitaip tariant, noriu pasakyti paprastą dalyką, kad, be abejo, kalbėtis reikia daugiau ir tą darysime. Taip, kalbėtis reikia daugiau ir tą darysime. Ir mes, matote, dabar jau demonstruojame tai, kad ir padarysime kartu. Sakau, yra didžiulis skirtumas tarp Tauragės, kuri tikrai reagavo labai dalykiškai, labai konstruktyviai, valstybiškai, ir galbūt kitų politinių jėgų. Šiuo atveju mes, manau, sutelksime jėgas ir padarysime bendrą darbą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Tuo atveju, jeigu nebus siūlymo pratęsti klausimams ir atsakymams skirto laiko, tai paskutinioji klausia A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Noriu pasidžiaugti, kad jūs taip džiaugiatės Tauragės rajono savivaldybės meru ir vienmandatėje rinktu Seimo nariu, kadangi jūs tai aptarėte, bet, deja, su visuomene tas aptarimas įvyko tik pirmadienį, liepos 15 dieną. Ir natūralu,

kad bendruomenė turėjo labai daug klausimų. Deja, vis dėlto daugelio atsakymų mes neišgirdome. Dėkoju iš tikrųjų dalyvavusiam viceministrui ir kariuomenės atstovams. Bent jau kariuomenė turėjo labai konkrečius atsakymus, kurie, aš manau, dalį tikrai bent jau nuramino.

Nevertinčiau jūsų pasakymų, kad kažkokios politinės jėgos čia kažkur labai kišasi. Iš tikrųjų tauragiškiai supranta geopolitinę situaciją ir kariuomenės poreikius. Tiesiog jiems natūraliai kilo labai daug klausimų. Aš manau, kad čia mes vienu žingsniu atsilikome su komunikacija, tiesiog elementariai bendraudami su bendruomene, nes žmonėms iškilo labai didelių klausimų, kodėl derinta su meru ar dar su kažkuo, bet su jais visiškai apie tai nekalbėta. Tai manau, kad čia buvo toks nekoks, na, nekokia pradžia.

Klausimas mano labai paprastas: ar jūs tikrai manote, kad šitas projektas yra parengtas taip ir ten nereikia nei saugiklių sudėti, nei apibrėžti, sakykime, kas tai yra, kaip sakė kariuomenės atstovai, lengvasis manevrinis poligonas, ar nesikeis jo pobūdis? Jeigu tas projektas būtų išsamiau parengtas, aš nemanau, kad tada kiltų ir klausimų. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Miela Aušrine, aš atsiprašau, kad nepasakiau gero žodžio apie jus. Tikrai. Žinau, kad dalyvavote. Ne, ne, ne, atleiskite. Tikrai kai kalbu apie jėgas, tai ne apie jus ir ne apie jūsų atstovaujamą jėgą. Tikrai. Pasirašau.

Saugiklius, kaip ir minėjau, aprašysime įstatyme, kad bus manevrinis, taktinis poligonai. Netgi kai kurias jautresnes vietas galėsime šiek tiek iškirpti. Pasirengę kalbėtis, sėsti prie stalo ir padaryti, kad būtume, na, rastume tą pusiausvyrą. Aš manau, kad tą pusiausvyrą mes tikrai, Aušrine, su jūsų pagalba, su jūsų dalykiškumu, konstruktyvumu ir žavesiu pasieksime.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. L. Nagienė…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mažeikiuose mes nieko nedarome.

PIRMININKAS. …matau, per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš… Labai ačiū, ministre, žaviuosi jūsų pasisakymu. Bet aš noriu paprašyti, kad dar 5 minutes. Ir aš labai noriu paklausti, jeigu leistumėte. (*Balsai salėje*) 5 minutes pratęsti.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, kolegos. Kęstuti, būkime objektyvūs, ministras labai plačiai atsakinėjo ir labai mažai Seimo narių spėjo paklausti. Klausimas aktualus ir skaudus visiems. (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, galime be balsavimo dar 10 minučių klausti? Galime? 10… Labai daug užsirašė. Labai plačiai atsakinėjai, trumpiau atsakinėk, *blemba*.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tai klausimai rimti.

PIRMININKAS. Galime 10 minučių? (*Balsai salėje*) Mes jau 2 minutes ginčijamės. 10 minučių, būkite geri. Negaliu prašyti? Gerai, 10 minučių. Labai ačiū. Dar 10 minučių. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). 5 minutes.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Siūlome 5 minutes, bet klausia tik opozicija tada.

PIRMININKAS. Sutarkime, tada trys opozicijos nariai paklausia, kiek minučių bus, tiek. Ministras labai plačiai atsakinėja. Gerai?

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerai, trys opozicijos atstovai.

PIRMININKAS. Gerai, trys opozicijos atstovai. Sutariame. Derybos įvyko. Trys opozicijos atstovai. Taip, L. Nagienė vietoje K. Mažeikos. V. Semeška? O V. Semeška opozicijos atstovas? Perėjo jau, kažko nežinau? Ne. Tai…

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų noriu paklausti, ministre, ar nemanėte ir negalvojote, sakysime, su Pabaltijo kitomis šalimis, su Latvija kartu steigti poligoną… (Būtent vienas mano klausimas.) …bendrąjį, bendrą, nes čia yra vis dėlto nedidelis poligonas – 7 hektarai… 7 tūkst. hektarų, tai čia nėra didelis, kur buvo 35 tūkst. Tai viena.

Ir kiek yra numatyta lėšų, kaip planuojate kompensuoti? Aš paskaičiavau, kai kurios lėšos turėtų būti nemažos, net ir sodybos nugriautos turėtų būti, tai man tokie keli konkretūs…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ponia Laima, aš pabandysiu dėl Latvijos atsakyti, o pats po to kreipsiuosi dėl kompensavimo ir biudžeto. Tai Latvija. Iš tikrųjų idėją pats esu prieš porą metų pasiūlęs. Latvijoje daro didelį poligoną, didžiausią Baltijos šalyse, turi tokią idėją. Ir buvo idėja iš tikrųjų kažkaip iš Šiaurės Lietuvos bandyti jungtis. Tas latvių poligonas yra netoli Lietuvos, bet vis tiek apie 20 kilometrų, ir ten jau eina labai daug infrastruktūros, labai daug įvairių arterinių

kelių, kur, matyt, būtų labai sudėtinga. Aš esu kalbėjęs šiek tiek su Latvijos gynybos ministru apie tai, kad jeigu mes turėtume regioninį poligoną, tai ir sąjungininkams pritraukti, ir mūsų abiejų tautų kariuomenėms dirbti ir treniruotis būtų ypatingas dalykas. Bet gana tolimas reikalas, galiu iškart pasakyti. Kalbėtis pradėjome, bet dar iki kokio nors sprendimo yra gana toli.

Dėl lėšų, prašau.

PIRMININKAS. Kas dėl lėšų? Tik prisistatykite.

R. PLEŠKYS. Laba diena, krašto apsaugos viceministras Renius Pleškys. Dėl šitų lėšų iš principo bus daromas vertinimas, individualus kiekvieno sklypo vertinimas, jie bus vertinami pagal rinkos vertę, tai yra tiek pastatai, tiek žemė, tiek miškas, ir tada pamatysime, kiek reikia kompensuoti, ir tokiu būdu bus kompensuota. Dabar iš tikrųjų lėšų kaip tokių nėra numatyta, nes neturime iki galo visų verčių įvertintų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Aš užsirašęs.

PIRMININKAS. Atsiprašau, Kęstuti, nebuvo sąrašo.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Duokite kaimynui.

PIRMININKAS. Atsiprašau, Valdemarai. K. Mažeika ir tada Valdemaras.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Gal nematote sąrašo, bet viskas gerai, jau mes čia dirbame ilgiau. Labai trumpas klausimas.

Ministre, visi suprantame, gerai, kad jūs pripažįstate komunikacijos spragas dėl šio klausimo, bet kada pats planuojate apsilankyti, nes čia jums buvo tokių priekaištų, artimiausiu metu susitikti su tomis bendruomenėmis, žmonėmis, kurie ten ir parašų daug surinkę, ir taip toliau, ir turbūt pateikti tuos pliusus žmonėms, bendruomenėms, organizacijoms, galbūt tiems patiems medžiotojams, nes tų minusų, panašu, tikrai yra. Turbūt šiuo atveju tikrai norėtųsi palinkėti, kad būtų 99 % laimingų ir surastų kompromisų, o galbūt net ir visas 100 %. Tai sėkmės jums. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš atsakysiu dėl apsilankymo. Kai tik pasidarysime namų darbus, truputėlį apsibrėšime poligoną pagal poreikius, nes tikrai dirbsime dabar tokiu ekspertiniu lygmeniu, ar ne, kai jau su medžiotojais rasime tam tikrus susitarimus ir modalumus, ar ne, kai jau turėsime tam tikrus praktinius sprendimus, manau, bus galima atvažiuoti ir juos pristatyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Kęstuti, už jus jau L. Nagienė buvo paklaususi, tai čia išėjo toks lengvas konfūzas. (*Balsai salėje*) Ji už jus pasisakė prieš tai.

V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Svarbu, kad nebūtų neapykantos tarp suolo draugų. K. Mažeika gavo žodį. Džiugu.

Gerbiamas ministre, čia Žemaitijos brigada, Žemaičių partija, kažkoks separatizmas, nežinau, kas bus. Bet klausimas apie tai, kad tie poligonai – triukšmas. Šalčininkų rajone dabar dunda, ar ten baltarusiai triukšmauja, ar ten lietuvių pusėje poligonas prie Šalčininkų. Ten žmonės. Ar čia nebus, kad irgi dundės už kelių dešimčių kilometrų? Kaip ten bus, nes žmonės irgi išgyvena, kad ten triukšmauja, miegoti neduoda, ramiai gyventi? Kaip yra?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, jeigu kalbame apie tas didesnes pratybas tuose dviejuose poligonuose, jos bus apie 50 dienų per metus, čia maksimumas. Natūralu, kad kažkiek laikino triukšmo bus. Bet tai nebus šaudymo poligonas – jis bus manevrinis, taktinis, tai bus tik imitaciniai sprogmenys. Manau, kad tai gana ribotas efektas. Manau, drauge kažkaip galime įveikti.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas ministre. Į pabaigą pradėjote labai glaustai atsakinėti. Jeigu nuo pradžių taip būtumėte, išvis būtume suspėję daug darbų nuveikti.

Pasisakymai dėl motyvų. Ne, Guoda nenori. Pasisakymai dėl motyvų. Už – R. Vaitkus.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pasisakau už, bet išsakydamas ir tauragiškių bendruomenės nuomonę, kuri nėra tikrai vienareikšmiškai už. Bet aš tikrai keisiu savo nuomonę, jeigu nebus laikomasi pažadų, ir balsuosiu prieš svarstymo ir priėmimo stadijose, jeigu tai, ką šiandieną žadėjo ministras iš tribūnos… O pažadų buvo tikrai labai daug, faktiškai į visus klausimus buvo atsakyta teigiamai: kad tarsis su medžiotojais, kad tarsis su gyventojais, kad koreguos rekreacines zonas, pakeitimus padarys. Tas tikrai labai svarbu Tauragės bendruomenei ir

gyventojams. Gražūs ežerai, gražūs pėsčiųjų takai. Reikia 150 hektarų tiesiog iškirpti. Manau, tas kompromisas bus.

Dauglaukio bendruomenės prašymas, kuris yra įteiktas. Visiškai šalia gyvenvietės ribų, šalia sklypų eina šito poligono teritorija, geriant kavą galima pavaišinti bandele kareivį. Tai šitaip negalėtų ir neturėtų būti.

Manau, savivalda taip pat neturėtų likti nuošalyje. Keičiant, koreguojant poligono teritoriją arba keičiant statusą privalu derinti su savivalda, su taryba. Šitas statuso pakeitimas ar kitokių įstatymų projektų turėtų būti savivaldos lygiu, taip pat ir Seimui balsuojant. Mes turime suprasti, kad atėjus valandai x neturime būti susipykę. Dabar matau tokį truputį susipriešinimą Tauragės visuomenės ir tai yra visiškai natūralu, kadangi, kaip ir sakė, buvo padaryta komunikacinių klaidų ir nevisiškai, ne iki galo pristatyta poligono reikšmė. Aišku, aš visiškai suprantu, kad to reikia, kad 30 kilometrų, 35 kilometrai iki Rusijos sienos. Mes turime tai suprasti. Būtent aš balsuosiu prieš… už, bet, kaip ir sakiau, jeigu sąlygos nebus išpildytos…

PIRMININKAS. Laikas.

R. VAITKUS (*LSF*). …mano pozicija tikrai keisis. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Suprantame iš tikrųjų ir tą pačią geopolitinę situaciją, ir Lietuvos kariuomenės poreikį, vis dėlto aš esu įsitikinusi, kad Krašto apsaugos ministerija galėjo tikrai pateikti tobulesnį įstatymo projektą, apie ką dabar kalba ministras, kad jį keisime, tobulinsime, atsižvelgsime. Manau, jie tą tikrai gali dar padaryti. Todėl šiandien kviečiu balsuoti prieš ir lauktume iš Krašto apsaugos ministerijos naujo projekto su tais visais pasižadėjimais, kuriuos ministras įvardijo. Manau, tikrai turi būti aiškumas, tikrumas, įsipareigojimai, skaičiai – viskas sudėta jau dabartiniame projekte, neduodant, kaip sakoma, dar kokių pažadų. Manau, normalu būtų teisėkūros procese turėti kokybišką įstatymo projektą. Šį kartą kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIVP-4028, balsuojate už, kas turite kitokią nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 61, prieš – 4, susilaikė 10. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinį komitetą siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. S. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tiesą sakant, čia mažai susiję su aplinkosauga, kaip ir pristatė krašto apsaugos ministras, tai iš tikrųjų nacionalinio saugumo klausimai, todėl siūlyčiau pakeisti pagrindinį į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą.

PIRMININKAS. Tą patį. Prašau, V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kadangi tai kaimiškosios teritorijos, tai maloniai prašome įtraukti ir Kaimo reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Dėl komitetų dar kas nors norite pasisakyti? A. Pocius, prašom. Arvydai, prašom.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Kadangi miškai, laukai ir žvėrys yra globojami Aplinkos ministerijos, taip pat kaip ir mūsų Aplinkos komiteto, manau, kad jie labai puikiai ir gerai bendradarbiauja. Tai gali būti kaip pagrindinis, o NSGK bus kaip antras komitetas.

PIRMININKAS. Žiūrėkite… A. Gedvilienė per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Kaip gerbiamas kolega A. Pocius įvardino, mes atsakingi už viską ir norime būti kaip papildomas komitetas.

PIRMININKAS. Norite papildomas būti. Žiūrėkite, galime bendru sutarimu kaip pagrindiniam pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui? Galime. Kaip papildomi siūlomi Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas irgi. Kaimo reikalų komitetui kaip papildomam pritariame? Pritariame bendru sutarimu. Dėl komitetų išsiaiškinome. Svarstyti siūloma rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl vedimo tvarkos G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Replika po balsavimo. Norėčiau ministrui, kadangi jūs esate toks bendruomeniškas, tikrai nebūtų buvę tokių didelių… tokio didelio ažiotažo, jeigu jūsų atvažiavu-

si komanda būtų atsakiusi nors į vieną žmonėms rūpimą klausimą. Nesiųskite daugiau nekompetentingų žmonių į rajonus, ten ne *durni* žmonės gyvena – protingi, ir jie supranta, kas ir kaip vyksta. Prisiimkite atsakomybę jūs irgi.

PIRMININKAS. Palaukite, nerėkite. Gerai. A. Skardžius per šoninį mikrofoną. Dėl dezinfekcijos ar dėl vedimo tvarkos?

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, neišdykaukite. Replika po balsavimo. Gerbiamas ministre, išties negalima statyti vežimo prieš arklį. Žmonėms yra daug rūpimų klausimų, bendruomenei rūpi, rūpi daug. Išties, viskas turėtų būti, sakykime, socialiai atsakingai, kad ir tie svarbūs dalykai daromi. Tiesa, gerbiamas R. Žemaitaitis dėkoja jums už linkėjimus ir prašė perduoti linkėjimus M. Murzai.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, išsiaiškinome dėl šito įstatymo projekto.

14.50 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013, Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3^1, 3^2, 4, 7, 11^1, 12^1, 18^2, 22, 30, 32, 33, 34, 34^1, 34^2, 34^3, 34^4, 34^7, 34^8, 34^{15}, 34^{18}, 34^{23}, 34^{25}, 34^{26}, 34^{28}, 34^{31} straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32^1 straipsniu ir antruoju^2 skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4014, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7^1, 7^2, 10, 11^2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4015, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4016, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4017, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4018, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 99, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102^2 ir 102^3 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4019, Administracinių nusižengimų kodekso 241, 248, 249, 250, 252, 255, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4020 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimų blokas – Atliekų tvarkymo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013 bei visi lydimieji nuo 1-19.1 iki 1-19.8 klausimo. Pristato aplinkos ministras S. Gentvilas. Pateikimas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybės vardu teikiame šešių įstatymų projektų paketą. Tai yra susiję iš esmės su Europos Sąjungos įvairiomis atliekų tvarkymo direktyvomis, bet kartu iš esmės norime pagerinti apmokestinamų gaminių atliekų tvarkymo padėtį, tai yra tų gaminių, už kuriuos atsakingi gamintojai, importuotojai. Tai trumpai norėtume pristatyti prezentacijos forma šiek tiek pakeitimų esmę, problemas, sprendimus, rezultatus.

Šiandien matome, kad įmonės, kurios tiekia produkciją į rinką, apmokestinamus gaminius, ne visada gali pasirinkti skirtingas organizacijas savo atsakomybei įgyvendinti, todėl didiname konkurenciją tarp organizacijų, įtraukiame trečiųjų šalių įmones į mūsų atliekų tvarkymo sistemą. Tikimės beveik šimtaprocentinio įtraukimo tų importuotojų, kurie įveža į šalį gaminius, arba gamintojų, kurie gamina Lietuvoje gaminius.

Dabar pereičiau per keletą sričių, sektorių, arba atliekų srautų. Šiandien, deja, Lietuvoje, jeigu nueinate į paežeres, paupius arba aplink garažus, tai padangų kiekis miškuose yra vis dar per didelis. Pagrindinė problema, kad gamintojai, pardavėjai, kurie Lietuvoje parduoda padangas, arba naudotų padangų importuotojai nedalyvauja ir nemoka sistemai pinigų, kad jos būtų surinktos iš autoservisų arba įmonių, kurios parduoda. Tai iš esmės keičiamas finansavimo modelis, kad įvežamų padangų importuotojai ir pardavėjai Lietuvoje 100 % finansuotų sistemą. Taip mes turėtume visišką padengimą pinigų suma, nes po to tokios fiktyvios įmonės kaip „Ekologistika“ sudega dėl to, kad sistemoje nėra pinigų, kuriais sumokėtų už tokių padangų sutvarkymą. Mes turime daug fiktyvaus tvarkymo ir daug nesutvarkytų padangų.

Antrasis pavyzdys yra alyva. Šiuo metu už alyvos sutvarkymą sumokėti mes esame įpareigoję gamintojus, importuotojus, bet faktiškai surenkame tiktai 55 % panaudotos alyvos. Tai reiškia, kad greičiausiai yra sudeginama, išlaistoma ar neaišku, kur dingsta maždaug 10 tūkst. tonų surinktos alyvos. Tikslai yra stipriai ambicingesni, kad mes 2030 metais surinktume 80 % alyvos. Tad numatome tiek baudas, tiek didesnius įpareigojimus alyvos prekybininkams ir importuotojams.

Elektros ir elektronikos įrangos surinkimas. Vėlgi mes surenkame tiktai maždaug pusę elektronikos prekių, dažnai paimame iš žmonių namų, priimame į stambiagabaričių atliekų aikšteles. Visgi per mažos užduotys, todėl importuotojams ir pardavėjams atsiranda kur kas didesnė atsakomybė finansuoti savivaldybių stambiagabaričių atliekų aikšteles, daugiau baudų ir sankcijų už užduočių nevykdančius importuotojus ir gamintojus.

Kita Lietuvoje didelė sritis – tai importuotų automobilių sutvarkymas arba nudėvėtų automobilių sutvarkymas, vadinamųjų eksploatacijai netinkamų transporto priemonių sutvarkymas. Lietuva yra padėvėtų automobilių remonto šalis ir matome, kad iš esmės, ardant automobilius, dalis automobilių detalių yra neigiamos vertės. Vadinasi, jeigu susidaro neigiamos vertės atliekos, kas įvyksta tada aplink garažų bendrijas, aplink remonto dirbtuves? Buferiai išmėtomi po miškus. Tai vyksta dėl to, kad automobilio importuotojas arba automobilio gamintojas, kuris parduoda naują automobilį Lietuvoje, nėra sumokėjęs pakankamai pinigų atliekų tvarkymo sistemai, kad šita atliekų tvarkymo sistema apmokėtų neigiamą atliekų vertę turinčių atliekų sutvarkymą. Aplink garažų bendrijas arba mažus garažiukus mes matome tiesiog nusiaubtus miškus dėl to, kad tiek naujų automobilių pardavėjai, tiek importinių dėvėtų automobilių pardavėjai nesumoka iš tikrųjų už kai kurių automobilių korpuso detalių sutvarkymą.

Kitas pavyzdys yra pakuočių tvarkymo sistema. Kalbant apie ją, čia daug pokyčių yra įgyvendinta, bet viena iš sisteminių rizikų, kuri dar likusi, tai visuomenėje, ypač verslo visuomenėje, žinoma „Metrailo“ istorija, kai 1 tūkst. 800 Lietuvos įmonių buvo nuteistos didele bauda. Jos buvo kolektyviai nubaustos už tai, kad gamintojų organizacijos nesugebėjo sukontroliuoti perdirbėjų ir viena iš perdirbėjų – „Metrailas“, nesutvarkiusi tinkamai atliekų, užkrovė didelę naštą tūkstančiams Lietuvos įmonių. Sprendžiame tą sisteminę problemą, leidžiame gamintojams aktyviau kontroliuoti savo organizacijas, organizacijoms leidžiame prižiūrėti atliekų tvarkytojus.

Žemės ūkiui labai aktuali problema, kad šiandien, pirkdami augalų apsaugos produktus, ūkininkai negali sutvarkyti jų pakuočių, maždaug penktadalis pesticidų, augalų apsaugos produktų, priklauso nelegaliai, arba šešėlinei, rinkai. Ūkininkams sunku surasti, kas sutvarkytų produkcijos pakuotes, tai mes su „CropLife Lietuva“ esame sutarę su didžiaisiais importuotojais, kad jie prisiima atsakomybę iš ūkininkų surinkti nemokamai pakuotes ir pasirūpinti jų perdirbimu. Taigi atsiranda gamintojų atsakomybės principas ir už augalų apsaugos produktus, o tai leis ūkininkams nebesirūpinti savo augalų apsaugos produktų pakuočių perdirbimu ir kartu sumažinti šešėlinę rinką, nes ūkininkai bus garantuoti, kad jeigu jie perka legalią produkciją, tai turės galimybę ir sutvarkyti savo pakuotes.

Teismų taikoma praktika parodė, kad, dažnai nedeklaravus arba pavėlavus sumokėti taršos mokesčius, jie didinami dvigubai, todėl įstatymais, keisdami Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą, mes numatome, kad iš esmės pavėlavus arba nedeklaravus taršos mokesčio privaloma sumokėti dvigubą sumą, taip sankcionuojant, nes iki šiol įstatyme buvo faktinė suma – dešimties kartų koeficientas, bet teismai visada taikydavo dviejų kartų koeficientą, todėl mes priartiname prie teismų praktikos.

Sąvartynuose skaičiuojama sąvartynų taršos mokesčio indeksavimo tvarka buvo ydinga, nes savivaldybės apie infliacijos rodiklius sužinodavo tiktai sausį, kokie yra faktiniai infliacijos rodikliai, o vietinę rinkliavą turėjo tvirtinti iki naujųjų metų, todėl mes indeksavimą perkeliame į liepos mėnesį, kad pagal liepos mėnesio indeksavimo… infliacijos rodiklius yra patvirtinama vietinė rinkliava ir sąvartynų taršos mokestis indeksuojamas pagal liepos mėnesio, o ne pagal metų pradžios rodiklius. Tai leis savivaldybėms, regionų atliekų tvarkymo centrams aiškiau numatyti savo kaštus ir tada jie galės įsiskaičiuoti į rinkliavas galimus taršos mokesčius.

Šis įstatymo projektas – tąsa to, ką mes priėmėme šį rytą. Kaip ir gerbiamas K. Starkevičius, ir kiti kalbėjo, kad savivaldybės yra atsakingos už komunalinių atliekų tvarkymą, tai faktiškai

šiandien valstybė prisiima įsipareigojimus išrūšiuoti. Jiems augant, šiais metais, pavyzdžiui, 65 % komunalinių atliekų turi būti išrūšiuota Lietuvos mastu. Tas procentas augs iki 80 %, jei to nevykdys, valstybė gali gauti baudas ir sankcijas, todėl įstatyme atsiranda solidarumo mechanizmas, kad tiek valstybė, tiek savivaldybės galėtų pasidalinti tomis sankcijomis. Tai būtų paspirtis ir šioks toks botagas savivaldai, kad ji irgi rimtai žiūrėtų į valstybės įsipareigojimus ir tvarkytų atliekas, rūšiuotų jas. Kitu atveju tik valstybė turės iš centrinio biudžeto padengti galimas baudas, o savivaldai Vietos savivaldos įstatyme nustatyta savarankiška funkcija – komunalinių atliekų tvarkymas. Taigi, savivaldybės yra atsakingos už atliekų surinkimą, rūšiavimą ir administravimą, todėl ir savivaldybės turėtų rizikuoti baudomis, jeigu jos tiesiogiai nevykdytų savo įsipareigojimų. Dėl to įstatyme atsiranda ir sankcijų mechanizmas, ir solidarumas pasidalinant galimus nevykdymo procentus.

Šiandien vis dar, iš gyventojų perspektyvos žiūrint, nėra aišku, ką galima mesti į liaudiškai vadinamus rūšiavimo varpelius, konteinerius, ar, pavyzdžiui, knygą kaip popierių galima įmesti į kartono ir popieriaus konteinerį. Čia vienas iš pavyzdžių, bet iš esmės įstatyme atsiranda aiškūs principai, kas yra pakuočių atlieka ir kas yra antrinė žaliava. Tiek pakuotė, tiek kitos antrinės žaliavos gali būti rūšiuojamos į tą patį varpelį, todėl įstatyme atsiranda nuostata, kad mes rūšiuojame tiek pakuočių atliekas, tiek antrines žaliavas antrinių žaliavų konteineriuose. Bet aiškiai numatome ir gyventojų, ir savivaldos, ir gamintojų, importuotojų organizacijų atsakomybę, kaip finansuojama, kas yra antrinė žaliava, kas yra pakuočių atlieka. To aiškumo labai reikėjo, nes savivaldybės paskęsdavo teismuose, aiškindamosi, ar žaislas yra pakuočių atliekų konteinerio dalis, ar turėtų būti metamas į mišrių atliekų konteinerį. Įstatymas tai išaiškina.

Šiek tiek regioninis klausimas, bet visame Lietuvos atliekų sraute, maždaug 60 % visų komunalinių atliekų srauto sudaro fosfogipso atliekos, tai yra Kėdainių „Lifosos“ atliekos, ir tie kalnai kaupiasi po 3 mln. tonų kiekvienais metais. Tai yra labai nesąžininga dėl to, kad gyventojai, veždami į sąvartyną savo atliekas, moka maždaug 50 eurų taršos mokestį, o verslas visiškai nemoka. Turėdami nemokamą sąvartyną, 3 mln. atliekų vežame metai po metų, todėl atsiranda paskata per taršos mokestį didinti paskatą „Lifosai“ pradėti galvoti apie antrinį šios susidarančios atliekos panaudojimą.

Mažinant administracinę naštą savivaldybėms ir tabako filtrų, servetėlių, oro balionėlių gamintojams, importuotojams, tiesiog pereinama nuo kasmetinių susitarimų prie trimečių susitarimų. Maža nuostata, bet jinai panaikina daug administracinės naštos tiek savivaldai, tiek importuotojams.

Lygiagrečiai visu įstatymu iš tikrųjų mes siekiame, visų pirma, padidinti rūšiavimą, padidinti gamintojų, importuotojų atsakomybę, bet kartu gana ženkliai mažiname administracinę naštą GPAIS'o vartotojams, Atliekų tvarkytojų registrui, įmonėms ir kitoms įmonėms, kurios kasmet turi raportuoti valstybei ar savivaldai.

Čia yra mano paskutinė skaidrė tam, kad atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, valdančiosios daugumos nariai jūsų vos nenušvilpė šaukdami, kad laikas. Nepaisant to, nemažai jų užsirašė paklausti. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų ačiū už atsiųstą… Aš dar anksčiau pasižiūrėjau į tą paskutinę skaidrę, kiek laiko užtruko, vien dėl to iš ryto buvo mano priekaištas, kad galbūt reikėjo sujungti į vieną įstatymą. Bet čia dėl kainos paskaičiavimo, regioninės kainos, jūs dėl to ir išbraukėte, tą projektą teikiate. Supratau.

Dabar didžiausia problema, žinote, kokia yra? Dėl mažų įmonių. Tos, kurios importuoja, atveža padangas ir panašiai, kaip mes šiuo atveju, sakysime, sureguliuotume ir kaip galėtume išspręsti tą klausimą? Nes kur įmonės turi licencijas, kurios atveža didelį kiekį, importuoja padangas, parduoda – viskas gerai, jos ir žino, jos susimoka mokesčius, viskas yra. Bet mažos įmonės, kurios net nesuinteresuotos, kam man čia rūpintis? Tai čia yra daugiausia.

Kitas momentas dėl garažų. Kaip jūs spręsite tą garažų klausimą? Man lieka tas didžiulis klaustukas, dar yra.

Ir trečias dėl žiedinės ekonomikos. Kaip spręsime dėl padangų? Jūs žinote mano klausimą.

PIRMININKAS. Laikas.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Vien dėl to, kad aš esu prieš deginimą, galėtume kaip nors kitaip. Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Mes esame dėvėtų rūbų importo šalis, dėvėtų automobilių importo šalis, dėvėtų padangų importo šalis. Jeigu jūs pasižiūrėsite skelbimų portalus, tai yra milžiniškas restauruotų importuotų padangų kiekis. Grubiai tariant, pusė padangų Lietuvoje yra importuojamos per tokius pusiau legalius srautus. Kai Lietuvoje padangų susidaro apie 40 tūkst. tonų, tai išeina masinis kiekis padangų, kurių sutvarkymas yra neapmokėtas. Todėl čia kalbama ir apie depozito sistemą. Tai vietoje padangų depozito sistemos atsiranda žymiai didesni įpareigojimai tiems naudotų padangų importuotojams, kad jie visgi prisidėtų. Ir čia yra masinė problema ir skirtis tarp smulkiosios ar vidutinės įmonės. Jinai yra sudėtinga, nes tikrai su kiekvienu automobiliu įvažiuoja keturios padangos. Kiti iš Norvegijos parsiveža pilną bagažinę padangų, ir tai tampa mūsų savivaldos problema. Todėl iš tikrųjų ta kartelė, nuo kada tu dalyvauji organizacijoje, yra stipriai nuleista, kad mes turėtume pinigų sutvarkyti realiam padangų srautui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kaip jūs įsivaizduojate be mechaninio biologinio apdorojimo, be MBA, rūšiavimą ir pasiekti tuos tikslus? Juk realiai MBA laikomi *ant bado dietos* siekiant tikslo, kad jų nereikia, ir matome problemas dėl tokios atliekų per sieną keliavimo tendencijos, kaip veikė Alytaus „Ekologistika“, kai važiavo, kaip sakote, ne po vieną, ten *fūromis* buvo vežami iš vienos valstybės į kitą didžiuliai kiekiai padangų. Ir čia didžiausia problema yra turbūt jūsų ministerijos apskaityti tuos tarp mūsų kaimyninių valstybių vieno… ten buvo ir iš Olandijos, kiek žinau, ir taip toliau, „Ekologistika“, prisivežti padangų, o po to kažkaip netyčia sukelti gaisrą. Kaip spręsite šią problemą, nes su visomis atliekomis yra tas pats? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kas buvo padaryta šioje kadencijoje, tai buvo panaikintas tas įmonių fenikso modelis, kai atliekų tvarkymo įmonės įsikurdavo (turėdavo adresą) kažkokioje fermoje, tada bankrutuodavo arba tiesiog kažkaip dingdavo. Šiandien kiekviena atliekų tvarkymo įmonė turi turėti dvigubą garantiją. Viena vertus, civilinį draudimą dėl trečiųjų asmenų pažeidimų, prieš trečiuosius asmenis, kad jeigu įvyktų gaisras, būtų galima kaimynams atlyginti.

Antrasis tai yra laidavimas už savo veiklos eliminavimą. Seniau buvo taip, kad tu galėdavai padaryti rinkos apklausą, kiek kainuotų man sutvarkyti mano fermoje sukauptą padangų kiekį. Buvo fiktyvios sumos sukauptos ir tada fiktyvios… Dabar yra pagal aplinkos ministro standartinius skaičius, pagal tą atliekų kiekį turi įnešti bankinę garantiją, laidavimą arba turėti draudimo polisą.

Tai šiandien mes jau valomės, atliekų tvarkytojai nebegali turėti verslo modelio, kad jie prirenka ir dingsta. O atliekų tvarkymas yra tarpvalstybinė paslauga Europos Sąjungoje. Mes turime vienų atliekų tvarkytojus, visiškai, pavyzdžiui, neturime tekstilės tvarkymo, tai surenkamos tekstilės atliekos gali būti perdirbtos Latvijoje ar kitur. Tas atliekų tvarkymo vežimas per sieną nėra toks nuodėmingas, kaip jūs rodote, nes dalis mūsų atliekų iškeliauja. Bet ką Europos Sąjunga daro, tai neleidžia eksportuoti į trečiąsias valstybes, nes mes matome net lietuviškus konteinerius, kurie grąžinami su plastiko atliekomis iš Malaizijos ir kitur, tai Azijoje tampa tiesiog atsikratymo mechanizmu, nes ten neveikia atliekų tvarkymo sistemos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas ministre, aš tikiuosi, kad gal ne visai gerai supratau, bet prašau atsakyti man į tokį klausimą. Sąvartyno mokesčio indeksavimas perkeliamas nuo 2018 metų kainų į 2023 metus. Tai reiškia, kad jeigu jis dabar 50 eurų, indeksuotas išeina gal 80–90, tai dabar jis liks 50. Jūs *de facto* gerokai sumažinote sąvartyno mokestį, tik tiesiogiai to nepasakydami, o paslėpdami po indeksavimo koeficientais.

Aš dabar žiūriu: ir finansų ministrė atidžiai klausosi, turbūt ir premjerė klausosi. Aš esu pateikęs Atliekų įstatymą, kuriuo siūlau dalį sąvartyno mokesčio grąžinti savivaldybėms, jeigu jos gerai rūšiuoja (apie tai mes čia kalbėjome prieš tai), ir man teigiama, kad nepraleidžia šito Vyriausybė, nes tai pajamų mažinimas. O čia mes taip laisva ranka sumažiname tą sąvartyno mokestį. Tai kur dar pasislepia visi mūsų Gynybos fondo pinigai, kurie irgi kaupiami iš aplinkosauginių mokesčių, ir, užuot įvedę deginimo mokestį, mes tiesiog mažiname sąvartyno mokestį?

S. GENTVILAS (*LSF*). Tikrai noriu nuraminti. Yra 2018 metų tarifai, ten yra atskaitos taškas infliacijai apskaičiuoti, bet lyginant jau šį įstatymą, kai koreguojama infliacijos ėmimo taško nuo metų pradžios data, tai imami ne 2023 metų pirmieji mėnesiai, o 2023 metų liepos mėnuo ir ateityje bus liepos mėnesio infliacijos rodikliai imami rinkliavai apskaičiuoti. Pats tas 50 eurų negrįžta, nes infliacija jau yra pasistūmusi pirmyn ir *de facto* dabar sąvartyno taršos mokestis yra apie 80–90 eurų, bet čia patogumo dėlei, kad infliacijos rodikliai būtų aiškūs, iki rinkliavos apskaičiavimo pakeičiama.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, pristatydamas minėjote „Metrailo“ problemą, tai galbūt galite pasakyti, kaip priėmus šitą įstatymo projektą, koks jis dabar yra, išsispręs „Metrailo“ tas atvejis, į kurią pusę ar kiek tai turės įtakos?

Kitas dalykas, jūs irgi minėjote apie antrinių žaliavų perdirbimą ir visa kita, tai galbūt galite pasakyti, ką padarė Aplinkos ministerija per šituos beveik ketverius metus, kad to perdirbimo padaugėtų, nes prieš tai buvo daugiausia tokia įmonė „Plasta“, kur naudodavo, didelę dalį eksportuodavo į Kiniją. Dabar tas toksai atsiradęs vakuumas tik didėja, bet kokių nors sprendimų šiuo atveju trūksta.

Galbūt tada visai paskutinis klausimas, kiek šitam projektui į kurią pusę padarė įtakos, aišku, jūsų viceministrės, kuri buvo atsakinga būtent už šitą projektą, išėjimas iš darbo, ar jūs ko nors neįdėjote…

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKA (*DFVL*). …ar tiesiog nepateisinote lūkesčių? Ačiū. Ar jau baigėte darbą?

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (*LSF*). Naudodamasis proga: labai ačiū Ramintai Radavičienei už visą darbą ir su geriausiomis emocijomis išsiskyrėme, bet į kadencijos pabaigą būna, kad profesionalai gauna pasiūlymų ir apsisprendžia. Tai čia niekaip nesusiję.

Kalbant apie „Metrailo“ istoriją, iš esmės, kur buvo problema, kad gamintojai ir importuotojai, o tokių yra 12 tūkst. įmonių Lietuvoje, tiesiog duodavo pavedimus gamintojų ir importuotojų organizacijoms, tokioms kaip „Žaliasis taškas“, „Gamtos ateitis“, bet negalėdavo kontroliuoti jų veiklos, o tos organizacijos negalėjo kontroliuoti atliekų tvarkytojų, kuriems perduoda užduotį. Vienas iš tokių atliekų tvarkytojų buvo „Metrailas“, kuris dėl… Ir dabar įstatyme numatyta, kad gamintojų ir importuotojų organizacijos gali bet kuriuo momentu patikrinti atliekų tvarkytoją, kuriam atveža atliekas, ir tai turėtų sumažinti riziką. Kita vertus, baudas mokėtų gamintojų ir importuotojų organizacijos, bet ne atskiras gamintojas. Gali būti ir smulki įmonė. Tai turbūt tiek, o dėl antrinių žaliavų perdirbimo, man atrodo, čia labai platus klausimas atsakyti trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Trys trumpi klausimai.

PIRMININKAS. Aštuoni klausimai. Aštuoni iš aštuonių įstatymų, žmonės prašė paklausti. Liko du žmonės.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Papildomas laikas man.

PIRMININKAS. Žinoma.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Trys klausimai. Ministre, dabar galioja išimtis, kad įmonės, kurios teikia mažiau negu 0,5 tonos pakuočių, atleidžiamos nuo pakuočių taršos mokesčio. Ar čia jūs paliečiate kaip nors tą klausimą? Jeigu ne, tai kodėl?

Antras dalykas. Kaip suprantu, čia niekaip nepalies to pagrindinio klausimo, kur kiekvieną kartą vis gyventojai klausia, kad teršia, tiksliau, moka už vadinamuosius atliekų kvadratinius metrus. Tai šito modelio irgi niekaip turbūt nepakeičiame šituo projektu?

Ir trečias trumpas klausimas, ar kaip nors pagerės gyvenimas tų savivaldybių, kurių teritorijoje yra tie nelemtieji sąvartynai, ar kaip nors galime įstatymo ir bendrųjų taisyklių *pagalba* tam tikrą duoklę joms atiduoti?

S. GENTVILAS (*LSF*). Lietuva į Europos Sąjungą stodama turėjo 800 sąvartynų. 800 sąvartynų, dabar turime 10 sąvartynų, ir per dešimtmetį mes, užuot į sąvartynus nuvežę 80 % savo komunalinių atliekų, dabar nuvežame apie 17–20 %, tai yra milžiniškas pasiekimas, mes iš Europos

Sąjungos autsaiderių patenkame į trečdalį geriųjų valstybių. *Eigoje*, manau, per penkerius metus, įsibėgėjus šitam tvarkymui, įsibėgėjus maisto rūšiavimui, pelenų šlaką tvarkydami kaip statybines atliekas, galime 2030 metus pasitikti uždarinėdami sąvartynus. Tai yra tikėtina.

Dabar dėl GPAIS'o. Taip, atleistos mažos įmonės, kurios išleidžia iki pusės tonos atliekų per metus, tai tiesiog dėl administracinės naštos jų poveikis yra toks mažas. Tai čia yra jiems išimtis.

O dabar dėl kvadratūros ir kita. Vyriausybės nutarimu yra numatytos keturios metodinės rūšys, kaip jūs galite paskirstyti rinkliavą gyventojams, ir savivaldybių tarybos apsisprendžia, ar jos skaičiuoja pagal kvadratūrą. Jos gali ir pagal faktą skaičiuoti. Pati savivaldybės taryba pasirenka iš Vyriausybės tų keturių metodinių rūšių, kaip nori. O kodėl savivalda renkasi pagal kvadratūrą? Dėl to, kad taip yra paprasčiausia apskaičiuoti, mažiausia administravimo ir mažiausia zuikiavimo, nes, kai tu tikrini faktą, tada atsiranda zuikių, kurie nenori mokėti už šitą paslaugą.

PIRMININKAS. J. Urbanavičius. Primenu, kad įstatymų projektų blokas iš aštuonių įstatymų, o liko paklausti tik du. Tai jie turi teisę prašyti, kad jiems būtų suteikta tokia galimybė.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš trumpai ir konkrečiai. Šiandien dar ir komitete ryte, ir šiandien Seime diskutavome dėl atliekų tvarkymo, dėl tų pačių MBA klausimų. Gerbiamas ministre, kokie jūsų žingsniai būtų rudenį tam, kad išspręstume tą Ramučių klausimą ir apskritai perėjimą prie gyventojams artimesnio, sakykime, rūšiavimo, išvengiant tų visų lėšų, milijonų, švaistomų galbūt kai kur bereikalingai, tiesiog tam, kad būtų kokybiškai vykdoma ir užduotis, aišku… Tai gal konkrečius savo žingsnius?..

PIRMININKAS. Labai konkrečius.

S. GENTVILAS (*LSF*). Mano konkretus įsipareigojimas iš tribūnos – nuvažiuoti pas Kauno miesto merą V. Matijošaitį, paklausti, kodėl Kaunas yra vienintelis Lietuvos miestas, nerūšiuojantis maisto atliekų? Aplinkos ministerija siūlė europinę paramą, Kaunas jos neėmė. Maisto atliekos sudaro trečdalį atliekų srauto, tai maždaug 140 kilogramų gyventojui. Kaunas nerūšiuoja maisto atliekų, įmeta į bendrą mišrių atliekų konteinerį, tas mišrus konteinerio turinys atvažiuoja į Ramučius ir dėl to smirdi. Kas smirdi? Tai yra pūvanti organinė medžiaga. Kaunas turi pradėti rūšiuoti maisto atliekas. Čia tiesus klausimas Kauno miesto merui, „Kauno švarai": kodėl šiemet visoje Europoje turėjo startuoti maisto atliekų rūšiavimas ir Kaunas yra vienintelis Lietuvos miestas, to nedarantis? Kodėl?

Kadencijos pradžioje V. Matijošaitis buvo atvykęs į Aplinkos ministeriją ir sakė: mes maisto nerūšiuosime, mes kriauklėse padarysime malūnėlius ir per nuotekų vamzdžius tai spręsime. Nepadaryta. MBA, į kurį reikia investuoti… Valstybės kontrolės pernykštis auditas rodo, kad Lietuvos mastu yra išrūšiuojama 8,5 % srauto, ateinančio į MBA. Vidurkis – 8,5 %. Tai Kaunas yra apsileidęs ir Kauno RATC'as, daugybę metų neinvestuodamas į Kauno MBA, išrūšiuoja tiktai 1 % ar 2 %. Man atrodo, yra Kauno miesto kaltė, „Kauno švaros", Kauno RATC'o, nes jie neėmė europinės paramos, kurią siūlė Aplinkos ministerija, nerūšiuoja maisto atliekų. Ir po to tokie geri Seimo nariai kaip jūs bando spręsti bendruomenės problemas. Bet tą klausimą reikia užduoti Kauno rajono savivaldybei ir Kauno miesto savivaldybei, kodėl jos yra apsileidusios?

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, atsakyti 2 minutės, primenu. Paskutinysis klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Čia tiek kartų buvo paminėtas Kauno miestas, aš iš Kauno kaimo, tai paklausiu visiškai kitaip ir apie kaimiškus dalykus, kuriuos jūs palietėte pristatydamas projektą. O dėl Ramučių, tai jūs taip pat turėtumėte garsiai pasakyti, kad buvome susitikę drauge su „Kauno švaros" vadovais ir buvo aiškiai išdėliota skaičiai ir įsipareigojimai, kurių neatsisako prisiimti. Bet aš tos temos noriu neliesti, jūs jau apie ją pasakėte.

O kita tema, kurią palietėte, tai žemės ūkio visų priemonių, pesticidų pakuočių klausimas. Ir nelegalių pakuočių, ir nelegalios rinkos klausimą palietėte. Tai noriu pasakyti, kad tos nelegalios rinkos yra labai nemažai dar ir dėl to, kad įvykusi klimato kaita visiškai pakeitė visą gyvybę laukuose. Atsirado naujų kenkėjų, naujų ligų, pietietiškų, o mes turime sąrašą priemonių, kurios gali kovoti tiktai Skandinavijoje. Tai todėl…

PIRMININKAS. Laikas!

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Leiskite pratęsti. Tiek minučių…

PIRMININKAS. Laikas, ir taip daug leidau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerai. Manau, kad… Ar paklausti… Ar imsitės iniciatyvos, kad žmonės galėtų turėti didesnes oficialias galimybes išplėsti sąrašą? Kovos priemonių sąrašą išplėsti tam, kad tai atitiktų legalios rinkos reikalavimus?

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia, tiesą sakant, Žemės ūkio ministerijos kompetencijos klausimas dėl augalų apsaugos produktų, kurie yra leidžiami Lietuvos žemės ūkyje. Mes sprendžiame ūkininkų problemą, kad kai jie nusiperka tarą su pesticidais arba augalų apsaugos produktais, tai po to ūkininkai neturi kur jos priduoti ir sutvarkyti, patys turi išplauti ir taip toliau, o tai ūkininkams yra galvos skausmas. Šis įstatymo pakeitimas įpareigos importuotojus ir pardavėjus atvažiuoti pas ūkininką ir iš jo ūkio pasiimti nemokamai, be papildomo mokesčio šitą tarą, o ta paslauga motyvuos ūkininką pirkti legaliai, nes tai bus įskaičiuota į taros mokestį. Taigi tos 300 tonų pavojingų pakuočių, nes tai yra pavojinga medžiaga, bus nebe ūkininkų galvos skausmas, o pardavėjų galvos skausmas.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už nenori kalbėti niekas. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Išklausęs, ką dabar pristatė gerbiamas ministras besibaigiant kadencijai, tikrai negalėčiau pasisakyti už. Tam buvo tikrai visa kadencija, ketveri darbo metai. Bet vien tik žvelgiant į STT, kuri ne kartą atkreipė į tai dėmesį, į korupcijos riziką atliekų tvarkymo sektoriuje absoliučiai nebuvo reaguojama. Nebuvo reaguojama ir po to, kai praėjusių metų lapkričio–gruodžio mėnesiais didžiulis skandalas ir korupcinė byla supurtė Vilniaus atliekų centrą (VAC'ą). Ten buvo grupuotė veikiančių asmenų, kurie du tris kartus per mėnesį iš verslo subjektų, užsiimančių atliekų surinkimu, imdavo kyšius, nesverdavo ir neapskaitydavo atliekų ir jas priimdavo į atliekų šalinimo sąvartyną. Čia yra problema. Kuo didesni mokesčiai, tuo didesnė paskata ir didesni kyšių patys dydžiai už tą nelegalią… Ir nieko nebuvo padaryta, kad tai būtų užkardyta.

Tiesa, dar norėčiau asmeniškai E. Gentvilui paminėti, kad būtent atliekant Atliekų centro tyrimą įtarimai kyšininkavimu pareikšti Elektrėnų tarybos nariui liberalui V. Pruskui. Tai štai, gerbiamieji kolegos. O kalbėti apie tai, kad nesukontroliuojama per sieną, tai taip, judėjimas yra laisvas, bet „Ekologistikos" ir buvo visas biznis susivežti, paimti pinigus iš tų atliekų turėtojų, iš padangų turėtojų, susivežti į Alytų. Turbūt tos padangos keliaudavo tiek į Latviją ir kažkur būdavo apskaitomos kaip neva išvežtos ten tvarkyti, ir buvo žaidžiamas toks kaip tų antpirščių biznelis.

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Čia yra problema, bet ji neišspręsta. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Mažeika dar nori kalbėti.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Prašom. Aštuoni projektai, užsirašykite pasisakyti už aštuoniese, šnekėkite, turime laiko.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Tai vis dėlto tie aštuoni projektai yra labai svarbūs. Čia buvo paminėta Kauno miesto, Kauno rajono savivaldybė ir metama kaltė būtent savivaldybių merams ar taryboms, nežinau. Bet lygiai tokia pati situacija ir su kitomis savivaldybėmis, nes turbūt šitos savivaldybės ir netgi atliekų tvarkymo centrai susiduria su ta problema, kurios ministerija šiuo projektu nesprendžia. Tai kiek metų tęsiasi tas stumdymasis tarp savivaldybių, jų įmonių ir gamintojų, importuotojų dėl antrinių žaliavų, kur yra problema? Mano klausimas ir buvo dėl pajėgumų, kur „Plastos" įmonei eksporto į Kiniją nutraukimas, nebuvimas ir verčia ieškoti sprendimų. Žmonės dirba, rūšiuoja, stengiasi, vis dėlto supraskime, kad didelė dalis atgula sąvartynuose, kita dalis yra sudeginama ir tas perdirbimo nebuvimas veda prie tos situacijos, kurią mes turime šiandien. Tai trūksta tos strategijos ir ryžto būtent skatinti antrinį perdirbimą, o dar liūdniau, kad, be to, važiuoja atliekos iš Lenkijos ir jos yra deginamos Lietuvoje. Tai vis dėlto turbūt ta problematika verčia susimąstyti ir turbūt ministerijai reikėtų imtis tų sprendimų, kurie padėtų spręsti problemas, o ne tik bandyti išspręsti vienos „Metrail" ar kokią nors kitą problemą, nes visgi tai paketas, kuris kelia daugiau klausimų nei atsakymų. Kviečiu šiuo atveju susilaikyti. Projektą reikėtų išsamiai peržiūrėti ir pasiūlyti tuos sprendimus, kurių reikia. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Pranckietis už norėtų pakalbėti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Žinoma, kad už.

PIRMININKAS. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Norėčiau pratęsti K. Mažeikos kalbą ir pasakyti, kad tai ir yra platforma, kurioje galima sutvarkyti visas šias problemas. Labai dėkoju, kolega, kad keliate klausimus. Jie kaip tik galėtų būti integruojami po pateikimo į šių įstatymų svarstymą ir į visas kitas stadijas. Todėl kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui po pateikimo, o tada labai labai aktyviai komitetuose visiems padirbėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. L. Nagienė dar nori pakalbėti už. Projektų blokas iš aštuonių, dar po šešis galite užsirašyti.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Galima kalbėti. Iš tikrųjų, pirmininke, ačiū, ne dėl to varianto užsiregistravau, reikėjo paukštelį uždėti kitur, todėl perdėliojau. Aš iš tikrųjų pritarčiau dabar po pateikimo. Jį reikia dar kartą atidžiai peržiūrėti, pirmiausia pažiūrėti, kokia kontrolė, ar tikrai visiškai viskas išnagrinėta yra, nes matome, kokia situacija yra šiandieną, kad dėl padangų įvežimo, mažų įmonių tos nelegalios prekybos, kaip aš minėjau… Šiandien kalbėjau kaip tik su TRATC'o vadovu ir klausiau, kokia yra situacija, sako, didžiausia problema su mažomis įmonėmis.

Kitas momentas dėl baudų sureguliavimo. Pats ministras pasakė – buvo blogai, kai buvo baudžiama dešimt kartų daugiau, negu iš tikrųjų, kaip aš iš savo praktikos žinau, būdavo dvigubo dydžio bauda priskaičiuojama… ir teismas laikosi tokios praktikos. Iš tikrųjų blogai, kai mes išrūšiuoti… Dabar, sako, neišrūšiuojame ir nepasiekiame siektino rodiklio. Savivaldybės turi užsibrėžti ir tikrai pasiekti tikslą, kad nereikėtų mokėti baudų. 65 %, kodėl to nepasiekiame? Aš esu už tai. Tikrai dar kartą pažiūrėkime. Po pateikimo pereis komitetus, labai atidžiai, manau, išnagrinės. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Neįtikėtina, bet išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate ką tik pateiktam visam įstatymų projektų blokui, balsuojate už, kas turite kokią nors kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Dar liko darbotvarkėje keturi klausimai ir vėluojame apie 3 valandas. Pabandykime susiimti ir prisivyti.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 48, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 12. Įstatymų projektų blokui pritarta. Dėl visų įstatymų projektų, išskyrus 1-19.8 klausimą, kaip pagrindinį siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, dėkui. Dėl paskutinio, 1-19.8, klausimo, projekto Nr. XIVP-4020, kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Kaip papildomą – Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Siūloma svarstyti visus įstatymų projektus rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. V. Pranckietis dar nori pasisakyti? Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Be abejo, ir Kaimo reikalų komitetas, nes beveik visi projektai yra susiję su tuo. Kaip papildomas.

PIRMININKAS. Dėl visų projektų kaip papildomą Kaimo reikalų komitetą galime skirti? Negalime? (*Balsai salėje*) Galime, galime, gerai, skiriame kaip papildomą Kaimo reikalų komitetą.

15.28 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3248(3) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-23 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3248(3). Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimas.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi jūs toks dosnus dėl laiko, tai aš irgi turiu tris puslapius pristatymo, bet, matyt, to nedarysiu, nes iš tikrųjų gerokai dirbame be pertraukos. Prieš pradėdamas noriu pasakyti, kad tai yra patobulintas įstatymo projektas. Pirmiausia noriu nuoširdžiai padėkoti Kaimo reikalų komiteto pirmininkui ir pačiam komitetui už tai, kad jau turime gerokai ištobulintą antrą redakciją. Yra keletas dalykų, į kuriuos Teisės departamentas atkreipė dėmesį, ypač dėl sankcijų taikymo, tai mes tikrai patobulinsime svarstydami.

Dabar labai trumpai tiktai keletas aspektų, apie ką šitas įstatymas. Įstatymas reglamentuoja, tiksliau, reglamentuoja reikalavimus gauti leidimus naudoti augalų apsaugos priemones. Yra numatytos priemonės užkardyti nelegalių augalų apsaugos priemonių naudojimą, platinimą, galimybė augalų tarnybai konfiskuoti, taikyti sankcijas, jeigu augalų apsaugos produktai yra platinami nesilaikant principų.

Ir dar viena. Yra reglamentuojamos ir taikomos užkardymo priemonės įvežti, vežti, tiekti rinkai neidentifikuotus augalų apsaugos produktus. Iš esmės tai labai glaudžiai susiję su tuo, ką pristatė aplinkos ministras, kalbėdamas apie pakuotes, buvo minimas nelegalių augalų apsaugos priemonių naudojimas.

Bendras tikslas yra toksai, kad tik legalūs augalų apsaugos produktai nekelia grėsmės aplinkai, nekelia grėsmės žmonių sveikatai, maisto kokybei, dėl to šitas įstatymas yra labai svarbus. Prašom pritarti po pateikimo, kad rudens sesijoje galėtume priimti šiuos pakeitimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūsų nenori paklausti nė vienas Seimo narys. Už įstatymo projektą pasisako V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Ačiū už tokią garbę, buvau čia pagirtas, nesitikėjau. Bet buvo pasakyta, kad įstatymas siekia ir užkardyti nelegalių priemonių prekybą. Tikrai šis įstatymas visiškai nesprendžia to klausimo, kadangi sąraše… Niekur legaliai prekiaujant nebūna vežami nelegalūs chemikalai. Jie yra įvežami per juodąją rinką, to šitas įstatymas nesprendžia. Bet įstatymas sprendžia daug problemų ir tiesiog yra labai gerai atnaujinamas, nes jeigu pastebėjote, tai yra dar tik pateikimas, o jau trečiasis variantas. Jam buvo skirta labai daug dėmesio tarnybų, Augalininkystės tarnybos, Žemės ūkio ministerijos, su jomis kartu dirbome ir padarėme dabar tokį variantą, kurį norėtume, kad per vasarą žemdirbių organizacijos apsvarstytų, pamatytų, kas yra sprendžiama, ir kad galėtume tą įstatymą padaryti tarnaujantį žemės ūkiui, o ne žemės ūkio priešą. Kviečiu balsuoti už arba galima netgi pritarti bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nesiūlo niekas balsuoti. Gal tikrai galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Jūs išgirstas. Pritariame bendru sutarimu. Kaip pagrindinį siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Dėkui, pritarta.

15.32 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3974 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-24 klausimas – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3974. Pranešėjas A. Matulas labai glaustai ir aiškiai pateiks įstatymo projektą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, aš, L. Slušnys, J. Sejonienė ir R. Šalaševičiūtė siūlome Lietuvoje įteisinti mobilias vaistines. Praeitų metų valstybės audito ataskaitoje buvo pažymėta, kad apie 62,5 % savivaldybių žmonių regionuose yra sunkiau prieinami vaistai, įsigyti vaistų, todėl siūlome įstatyme įteisinti tokią nuostatą. O tvarką, sąlygas nustatytų ministras.

Teisės departamentas turi siūlymų, mes pasiruošę į juos atsižvelgti. Jeigu galite, pritarkite, vasarą padirbėsime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti nori viena Seimo narė – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, iš tikrųjų nebeliko felčerių, kaip sako kaime, daktarėlių, nebeliko punktų, todėl iš tikrųjų labai teisingai sakote, nebėra prieinama, kad kaip nors galėtų įsigyti bent paprastų vaistų. Prašom pasakyti, ar čia bus papildomai vaistinėms išduodama licencija, ar tos pačios vaistinės spręs, kaip patiekti?

Kitas momentas, bus receptiniai vaistai, kurie yra kompensuojami, kaip tokiais atvejais, kaip sugebės aptarnauti, čia vis tiek turės turėti arba kompiuterį, ar tą programą, kaip įsivaizduojate?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Jūs teisi, medicinos punktų mažėja, bet noriu priminti, kad medicinos punktus valdo savivaldybė ir priima sprendimus, ar juos uždaryti, ar organizuoti mobilią pagalbą į namus, nes tai kur kas efektyviau. Žmonėms išdalinamos medikų vizitinės kortelės, at-

važiuoja į namus, viską atlieka. Kai kurios savivaldybės jau neturi medicinos punktų, bet yra įdiegusios labai efektyvią sistemą. Bet medicinos punktuose būdavo galimybė įsigyti tam tikrų nereceptinių vaistų. Tai ta galimybė mažėja.

Dabar ar bus galima receptinius vaistus pardavinėti, kokiu būdu, bus nustatyta poįstatyminiais teisės aktais. Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad pagrindinius principus reikėtų įvardinti ir įstatyme, kad nebūtų taip, kaip su kompensuojamaisiais vaistais, kada buvo ministras savo įsakymais nustatęs, kad kompensuojame tik pigiausią, už kitus mokėti, tai Konstitucinis Teismas pasakė: to įstatyme nėra ir negalima išsigalvoti. Mes pasirengę, jeigu pritarsite po pateikimo, patobulinti. Tikiuosi, kad bus sudarytos tokios sąlygos, kad ar pavienės vaistinės, ar tinklai bus suinteresuoti teikti ir organizuoti šitą paslaugą. Galėčiau įvardinti ir savo regione nemažai miestelių, kuriuose yra virš tūkstančio žmonių, kur jau nėra vaistinių.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Antanai, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Labai ačiū už gerą projektą, už labai tikslingą projektą tiems žmonėms, kuriems yra nepasiekiami šiuo metu vaistai arba jie yra labai toli. Ir siūlau bendru sutarimu pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori balsuoti niekas. Gal bendru sutarimu ir šitam projektui galime pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame! – šaukia balsu. Gerai, balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, kaip nors kitaip balsuojate.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 64, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu siūloma skirti Sveikatos reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai ačiū.

15.36 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 5, 6 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4033 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-25 klausimas – Teisėkūros pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4033. Pranešėja – E. Dobrowolska. Pateikimas.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiami kolegos, džiaugiuosi, kad šią popietę galiu paįvairinti Teisėkūros pagrindų įstatymu. Tikslas labai paprastas – nustatyti, kad ne tik Seimo kanceliarija būtų atsakinga už asmens duomenis, kurie skelbiami tiek TAIS'e, tiek TAR'e, tai yra teisės aktų projektuose arba įstatymuose, arba kituose teisės aktuose. Numatomi du pokyčiai: užtikrinamas viešumas, jeigu tai yra projektas, po dešimties metų galėtų būti nuasmenintas, jeigu tai yra teisės aktas, kaip Malonės komisijos arba Pilietybės, liktų visada viešas, kad visuomenė galėtų susipažinti. Tikiuosi, labai išsamiai pristačiau įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų taip pat turbūt niekas nenori. Palaukite, nematau, ar dėl motyvų niekas nenori. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. A. Sysas prašo balsuoti, balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip. Kas pasipiktinęs A. Syso pasiūlymu, jam tą galite išreikšti tiesiai.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 61, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu ir vieninteliu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.38 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4040 (*pateikimas*)

Šio vakaro darbotvarkės vinis – rezervinis 5 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4040. Pranešėjas – V. Mitalas. Pateikimas.

V. MITALAS (*LF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų sesijos darbų pabaigai labai paprastas ir labai vienijantis įstatymo projektas, kurį tikrai gali palaikyti tie, kurie rūpinasi Lietuvos žemės ūkiu, nes ta nauja šaka, vyndarystės šaka, Lietuvoje atsiranda. 130 licencijų yra Latvijoje. Lietuvoje jų yra tiktai 16. Matome, kad iš tikrųjų pastaruoju metu kaimyninėje Lenkijoje atsiranda daug vyno gamintojų, vyndarių. Nebūčiau šio įstatymo projekto siūlęs, jeigu tai būtų apie ką kita. Bet puikiai žinome, kad Lietuvoje vis dar suvartojame labai daug alkoholinių stipriųjų gėrimų ir įvairių nenatūralių pacukruotų kitų produktų. O natūralios fermentacijos Lietuvoje pagaminti produktai užima daug mažesnę vietą. Todėl siūlau, kaip siūlė ir vyndariai, someljė ir kiti, gruodžio 7 dieną įtraukti, trumpai, papildyti atmintinų dienų sąrašą ir pripažinti ją Vyno kultūros diena.

Gal tik trumpai pasakysiu, kodėl būtent gruodžio 7 dieną. Europos Sąjungoje 2021 m. gruodžio 7 d. Lietuva buvo pripažinta vyndarystės kraštu. Mes turime tikrai ne tiktai vyno vynuogių augintojų, bet turime vyno uogų augintojų ir kitų. Tokiu projektu visa bendruomenė nori paskatinti legalizavimąsi, licencijų suteikimą, nes Lietuvoje yra dar tų gamintojų, kurie tų licencijų neturi. Taip pat paskatinti (aš labai trumpai, pusę minutės ir baigsiu) atsakingo vartojimo kultūrą ir taip paminėti, kitaip tariant, *nuimti* stigmą *nuo* labai aiškios ir prasmingos verslo šakos, vynui, kuris dažnai simbolizuoja kultūrą, istoriją, atskleidžia tam tikrų vietų būdo bruožus, suteikti tokį pripažintą statusą ir atmintinų dienų sąraše, kuris yra labai ilgas ir Seimo išmintingai sudėliotas, pripažinti Vyno kultūros dieną. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Vytautai. Jūsų paklausti norinčio K. Masiulio nematau, bet, matau, A. Matulas kelia ranką vietoj jo, tai tikriausiai A. Matului suteiksime… (*Šurmulys salėje*) Stasy, mačiau, esate jūs, tuojau pat. Vienu metu dviem neišeina suteikti. Jis vietoj K. Masiulio, kaip L. Nagienė vietoj K. Mažeikos buvo. Nesiginčykime, jau pusę laiko prasiginčijome. A. Matului įjunkite mikrofoną, apie vyną jis nori.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu pakartoti vieno žinomo garsaus vyndario, amžinąjį atilsį, teiginį, kad vynas yra tiktai tas, kuris pagamintas iš vynuogių, visa kita yra raugas. Bet noriu jūsų paklausti, ar ketinate kada nors pasiūlyti ir alaus gėrimo kultūros dieną? Pasvalio, Biržų, Pakruojo kraštams tai būtų net aktualiau.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamas Antanai, aš noriu jus pasveikinti, nes šiandien yra Tarptautinė aludarių diena. (*Plojimai*) Tikrai yra proga būtent šiandien svarstyti šiuos klausimus, bet gruodžio 7 dieną, šiandien mes kalbame apie gruodžio 7 dieną, ir čia nėra vietos juokauti – siūlau labai rimtai paskelbti Nacionaline vyno kultūros diena. Kviečiu pritarti po pateikimo, o po to, kaip L. Kasčiūnas sako, tobulinsime per svarstymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. S. Tumėnas dar norėtų paklausti. Prašau, gerbiamas Stasy.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Seimo vicepirmininke, ar galite patikinti, kad tikrai K. Masiulis įpareigojo vietoj savęs kalbėti kolegą Antaną? Pirmas dalykas.

Antras. Gerbiamas Vytautai, aš neatsitiktinai šiandien irgi jums priminiau kitą dieną, kurią švenčia pasaulyje kito, lengvesnio gėrimo atstovai. Susidarė įspūdis, kad jūs esate vyno gerbėjas, bet kiti mėgsta likerį, treti – brendį, ketvirti ten ar penkti – viskį. Tai, gerbiamas Vytautai, ar po jūsų sėkmingo pristatymo ir patvirtinimo čia neišsirikiuos vyrų ir moterų eilės, kurios norės ir kitų gėrimų dieną įteisinti? Kaip jums atrodo?

V. MITALAS (*LF*). Aš tikrai negaliu nuspėti, kaip pasielgs Seimo nariai. Aš tikiuosi, kad po pateikimo mes pritarsime bendru sutarimu. Savo asmeninius pasirinkimus aš palieku už Seimo salės durų, kai ateinu į Seimo salę, todėl savo pomėgių aš čia nekomentuosiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Vytautai, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už nori pasisakyti A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, 2021 metais Lietuva buvo pripažinta vynuogininkystės šalimi Europos Sąjungoje. Tai atvėrė naujas paramos galimybes ir pritraukė investicijas į mūsų vyno sektorių, tačiau Lietuvoje vyndarių, turinčių licencijas, yra mažiau nei kaimyninėje Latvijoje, tad reikia skatinti mūsų smulkiuosius verslus siekti licencijų, plėsti veiklą ir stiprinti konkurencingumą. Nacionalinės vyno kultūros dienos įtei-

sinimas būtų tinkamas pripažinimas ir paskatinimas plėtoti smulkųjį verslą kaimo vietovėse, plėsti vietos ekonomiką ir auginti turizmą visoje Lietuvoje.

Kviečiu palaikyti projektą, kuris padės išvystyti vyno sektorių, skatins smulkiojo verslo augimą ir stiprins mūsų ekonomiką. Tad kviečiu palaikyti pateiktą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Nepalaikyti projekto kviečia V. Rakutis. Tuoj, tuoj, minutėlę! Prašau.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Aš tikrai prieš vyną nieko neturiu ir manau, kad tai yra labai taurus ir geras gėrimas, ir Lietuvoje vartojamas gana seniai. Tik noriu atkreipti dėmesį, kad gruodžio 7 diena yra advento laikotarpis. Ir nors mes kalbame apie saikingą vartojimą, bet ar neišeitų pasukti keliomis dienomis ar kokia savaite anksčiau, kažkaip suderintume tuos dalykus? Tai čia iki svarstymo. (*Balsai salėje*) Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Gal bendru sutarimu galime pritarti? Ne? (*Balsai salėje*) Ne, girdžiu ir linguoja galvą, balsuojame. Kas pritariate siūlomam projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kažkaip kitaip.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 37, prieš – 8, susilaikė 14. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. (*Balsai salėje*) Yra kitų pasiūlymų? Kažkodėl Švietimo ir mokslo komitetas? (*Balsai salėje*) Tinka bendru sutarimu Švietimo ir mokslo komitetas? Tinka. (*Balsai salėje*) Nieko negirdžiu, eikite prie šoninio mikrofono. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.46 val.

Seimo narių pareiškimai

Paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas prieš Seimo Pirmininkės pasisakymą, tai yra Seimo narių pareiškimai. Ir į tribūną kviečiame E. Jovaišą.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamasis Seime, liepos 12 dieną Seime prisiekė Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda. Dalyvavau šioje iškilmingoje ceremonijoje ir išgirdau kalbų apie Lietuvos istoriją, jos valstybingumą, apie atskirų institucijų santykį valstybingumo raidoje, apie tą santykį, koks jis turėtų būti tarp atsakingų valstybinių institucijų, apie rizikas ir kitokius dalykus. Aš esu archeologas ir istorikas, vadovavau ne vienam Lietuvos istorijos vadovėlio rašymui ir rašiau ne vieną jų skyrių. Taigi, jūs leiskite man sureaguoti į tai, ką aš išgirdau.

Seimo Pirmininkė padovanojo mums naują Lietuvos istorijos supratimą. Cituoju: Lietuvos *valstyginguo*… Atsiprašau. „Lietuvos valstybingumo idėja buvo deklaruota praėjusio amžiaus pradžioje – 1918 metų vasario 16-ąją, paskui dar kartą amžiaus pabaigoje – 1990 metų kovo 11-ąją, tačiau pats deklaravimas, kaip svarbus valstybės kūrimo pradžios akcentas, automatiškai nesukūrė valstybės kaip valdžios institucijų visumos, per kurią veikia politinė bendruomenė.“ (Citatos pabaiga.) Ką mes švenčiame liepos 6 dieną, kurios ištakos siekia 1253 metus? Ką mes švenčiame vasario 16 ir kovo 11 dienomis? Regis, kad liepą mes švenčiame valstybės įkūrimą, pirmąją Lietuvos valstybę, Lietuvos Karalystę, o juk, beje, valstybingumo daigai buvo pasėti toli iki Mindaugui dar karūnuojantis. Vasarį švenčiame naujausių laikų Lietuvos Respublikos gimimą, o 1990 m. kovo 11 d. – 1940 metais rusų okupuotos Lietuvos Respublikos atkūrimą. Sekant Pirmininkės istorija, kažkurios institucijos gimimo faktas gali būti valstybingumo matu, Konstitucinio Teismo įkūrimas pasiūlytas kaip vienas iš galimų matų… ir mes jau (cituoju) „praeitais metais galėjome pasidžiaugti visaverčio valstybės institucinio veikimo 30-mečiu. Bet tauta šio 30-mečio fakto nepastebėjo ir nešventė. O valstybės ir valstybingumo raidoje institucijų gimimas ar mirtis yra tik dėsninga valstybės vystymosi ar jos nuopuolio dalis, ir ne daugiau. Valstybingumo elementų yra labai daug.“

Įdomu, kaip jaučiasi Kovo 11 dienos signatarai, kurie deklaravo: automatiškai nesukurta valstybė. Su kokiu džiaugsmu šią žinią pasitiko Lietuvos istorijos perrašinėtojai kaimyninėse Rytų šalyse? Lietuva 2024 m. vasario 16 d. neva paminėjo savo valstybės 106-ąsias metines. Tik politinės šios naujos istorijos interpretacijos pasekmės mūsų dar laukia.

Kitas aspektas dėl santykio tarp valstybinių institucijų. Sužinojau, kad visos tautos renkamo valstybės Prezidento institucija sukuria rizikų, kadangi tauta yra linkusi su valstybės vadovu sieti perdėtus lūkesčius, esą neįvertindama šios institucijos faktinių pajėgumų. Tai esą gali gundyti ir patį Prezidentą veltis į konstitucinę konkurenciją, siekiant parodyti savo indėlį ir esą padidinti savo svorį ir vertę. Seimo Pirmininkė pamokė valstybės vadovą laikytis kuklumo ir žinoti savo vietą. Kad būtų įveiktos valstybės valdymo rizikos, reikia veikti kaip vienai komandai, pademonstruoti tinkamą politinę kultūrą, būti asmenybe ir toleruoti ambicijas, kurios esą ir yra tos pažangos variklis.

Ir pabaiga. Pagaliau jei Prezidento institucija išties keltų grėsmę valstybės valdymo efektyvumui, tuomet laukčiau strateginių siūlymų dėl valstybės valdymo reformų ir tikrai ne moralinių pamokslų valstybės vadovui jo inauguracijos dieną ir ne naujos Lietuvos istorijos sampratos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Andriau, gerbiamas Andriau, liberalai – vieni tolerantiškiausių žmonių, man atrodo. V. Valkiūnas dar užsirašė perskaityti pareiškimą.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Čia buvau iš pat ryto užsirašęs, bet cenzūra išbraukė ir reikėjo vėl iš naujo įsirašyti. Matote, bijo laisvo žodžio. Kaip teisingai ir kunigas R. Doveika sakė, kad 80 % bijo, tai, aš pasakyčiau, net ne 80, o 90 % bijo pasakyti. Žmogus taip protingai pakalbėjo. Ne visiems tiems urviniams, kuriems, taip sakant, per aukštą natą paėmęs buvo ir išmintingai pakalbėjo, turbūt suprantama kalba. Turbūt ne visiems suprantama ir greitai reikia etiketes klijuoti.

Gerbiamieji kolegos, neklijuokime etikečių, gyvenkime, kaip čia sakyti, pakęsdami, toleruodami vienas kitą, nežiūrėdami, kokių jūs tikėjimų ir tikybų. Pas mus Biržuose – septynios tikybos, tai mes ir konkuruojame, ir sugyvename. Ir įgyti tos patirties, jeigu manęs neklauso… Tai atvažiuokite į Biržus, Biržų šventė bus rugpjūčio 2, 3, 4 dienomis. Miesto šventė – tai alaus šventė. Šiandien sveikinu visus aludarininkus: ir A. Matulą, kaip Pasvalio alaus atstovą, ir visus kitus, kurie šiandien kalbėjo apie vyną. Bet vienintelė vieta, kur galima teisybę pasakyti, tai čia – iš Seimo tribūnos, nes kitur cenzūra ir neduoda pakalbėti nei apie alų, nei apie vyną, ką jis neša ir ką jis duoda. Todėl atvažiuokite į Biržus ne tik per miesto šventę – per visas dienas, nes Biržuose yra ką veikti.

Aš anksčiau, prieš metus, sakiau, kad 3 dienas, dabar jau 7 dienos ir daugiau, yra ką pažiūrėti, pamatyti Biržuose. Pravažiuojant ir Kupiškis gražus, graži Kupiškio bažnyčia, labai puiki. Puikios Kupiškio marios, ten galite išsimaudyti, atvažiuoti į šventę Biržuose. Užsisakykite viešbučius Kupiškio turizmo centre ar Biržų turizmo centre arba manęs paprašykite, pakonsultuosiu, jeigu kas. Iki pasimatymo Biržuose. Galite paskambinti, jeigu gerai elgsitės, tai kartu ir papietausime. (*Balsai salėje, juokas*) Girdžiu juoką, vadinasi, ne visi Seimo nariai baigti, pribaigti, kaip sakoma, turi perspektyvų ir kitoje kadencijoje.

Andriau, iš Kauno atvažiuokite, iš kitų miestų. Šaunuoliai esate, jums sėkmės, sveikatos ir laiku pasiekti Biržus, nes Biržai – jėga, Kupiškis – jėga ir Lietuva tada – jėga. Su šventė! (*Šurmulys salėje, plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Valdemarai, dar 2 minutes turėjote. Viskas? Labai dėkui. Gerbiami kolegos, tai buvo paskutinis darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) Ne, dar nesiregistruojame, o į tribūną kviečiame Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen. Žinoma, sunku bus po tokių pareiškimų.

15.56 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba Seimo VIII (pavasario) sesijos pabaigos proga

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiami kolegos, po tokių kalbų, žinoma, sudėtinga dar išlaikyti jūsų dėmesį. Puikiai suprantu, kad visi jau nekantraujate baigti šią pavasario Seimo sesiją, kuri tikrai užsitęsė. Bet vis dėlto paprašysiu dar kelias minutes jūsų dėmesio tam, kad apžvelgčiau tiesiog tai, kas įvyko per šią pavasario sesiją, kam daugiausia skyrėme dėmesio.

Manyčiau, kad ši besibaigianti pavasario sesija buvo ta, kada daugiausia kalbėjome apie atsakomybę ir gebėjimą išspręsti dabar bene pagrindinį klausimą, tai yra saugumo, gynybos klausimą. Ir nors ši Seimo sesija, kaip ir iš esmės kiekviena, buvo kupina aštrių diskusijų, emocijų, tas

visiškai normalu parlamente, bet džiaugiuosi, kad mums pavyko rasti esminį sutarimą dėl gynybos finansavimo. Tai ir buvo pagrindinis uždavinys. Tiesą pasakius, prasidedant sesijai, jai įpusėjus buvo daug abejonių, ar šiuo rinkiminiu laikotarpiu pavyks išspręsti tą klausimą ir padėti tvirtą fundamentą, gerą pagrindą tam, kad ir pasiektume 3 % nuo BVP gynybai, ir žengtume gana užtikrintai į kitus etapus.

Šioje srityje pirmiausia, aišku, išskirčiau Seimo priimtus Valstybės gynybos fondo įstatymą, Pelno mokesčio, Akcizų įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais nutarta įsteigti Valstybės gynybos fondą, nustatyti lėšų šaltinius. Kaip jau sakiau, patvirtinę šiuos įstatymų projektus, pasiekėme tokią psichologiškai svarbią, svarbią įvairiomis prasmėmis, 3 % nuo BVP gynybai ribą, bet tai, žinoma, tikrai nėra lubos, kurių turėtume siekti.

Siekdamas užtikrinti tinkamą krašto apsaugą, Seimas taip pat ėmėsi atnaujinti privalomąją krašto apsaugos tarnybą ir pritarė naujos redakcijos Karo prievolės įstatymui, lydimiesiems teisės aktams. Nustatyta, kad jaunuoliai karinę prievolę turės atlikti iš karto po mokyklos. Kartu pritarta siūlymams leisti studentams atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą neprarandant studento statuso ir studijų finansavimo.

Manau, niekas šiandien neabejoja, kad ir Lietuvos gynybos pramonė yra integrali mūsų saugumo ir gynybos politikos dalis, todėl Seimas priėmė Gynybos ir saugumo pramonės įstatymą, kuriuo siekiama skatinti inovacijas ir investicijas į gynybos pramonę, didinti jos konkurencingumą. Taip pat parlamentas sudarė palankesnes sąlygas ir ginkluotės gamybai Lietuvoje, priimdamas Investicijų įstatymo ir lydimųjų teisės aktų pataisas. Jau matyti realių ir teigiamų šios teisėkūros iniciatyvos rezultatų, į Lietuvą žengiant Vokietijos gynybos pramonės milžinei „Rheinmetall“. Galime pasidžiaugti ir tuo, kad parlamente sklandžiai įvyko ir naujo Lietuvos kariuomenės vado R. Vaikšnoro patvirtinimo procedūra.

Verta paminėti ir tai, kad, nepalaikydamas glaudesnio teisinio bendradarbiavimo su valstybe agresore, Seimas nusprendė denonsuoti Lietuvos ir Rusijos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, kuri buvo ratifikuota 1992 metais Aukščiausiosios Tarybos nutarimu.

Seimo pavasario sesijoje netrūko svarbių sprendimų ir kitose srityse. Taupydama jūsų laiką, paminėsiu kelias pagrindines. Seimas priėmė naujos redakcijos Sporto įstatymą, kuriuo sukuriamas vientisas sporto modelis, įstatymu įtvirtinta, kad bus skiriamas tinkamas finansavimas fiziniam aktyvumui plėtoti, mokyklose bus steigiamos klasės sportuojantiems mokiniams, sudarant jiems sąlygas ir mokytis, ir sportuoti. Sukuriamas institutas, padedantis sportininkams spręsti ginčus su sporto šakų federacijomis, atsiranda sportininkų teisių atstovas.

Parlamentas priėmė Kultūros politikos pagrindų įstatymą, nustatydamas kultūros politikos tikslą, uždavinius, principus, institucijų ir įstaigų vaidmenį, formuojant ar įgyvendinant šią politiką, nacionalinių kultūros įstaigų ir meno kūrėjų vaidmenį joje.

Seimas sudarė galimybę Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai lanksčiau ir dažniau keisti visuomenines elektros, gamtinių dujų bei centralizuotai tiekiamų suskystintųjų naftos dujų kainas buitiniams vartotojams. Tai leis operatyviau reaguoti į mažėjančias energijos produktų kainas rinkose ir tai bus naudinga buitiniams vartotojams.

Seimas pritarė ir keliems įstatymų projektams, griežtinantiems aplinkosauginius reikalavimus ir sankcijas už aplinkosauginius pažeidimus.

Ne kartą atlikti jaunimo problematikos tyrimai akivaizdžiai rodo, kad Lietuvoje trūksta kryptingai apmokytų darbuotojų, kurie sugebėtų dirbti su paaugliais, todėl noriu pasidžiaugti, kad parlamentas pritarė ir mano teiktiems Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimams, kuriais nusprendėme įteisinti šiuo metu įstatymu nereglamentuojamą jaunimo darbuotojo profesiją.

Spręsdami nacionalinio saugumo ir kitus svarbius klausimus, dėmesį skyrėme ir žmogaus teisių sričiai, nors, kaip jau įprasta, nepakankamai ir ne iki galo. Buvo pateiktas ir pirmąją stadiją sėkmingai įveikė Tautinių mažumų įstatymo projektas, kurio mūsų tautinės mažumos laukė bemaž 14 metų. Ir tikrai girdėti, kad kai kurios tautinės bendrijos turi pastabų dėl šio projekto, norėtųsi paskatinti jas aktyviai dalyvauti svarstant projektą Seimo komitetuose, teikti siūlymus. Bet visgi manau, kad galime pasidžiaugti žengę dar vieną žingsnį į priekį ir šioje svarbioje srityje.

Nepamirštame ir smurto artimoje aplinkoje, nuo kurio dažniausiai nukenčia moterys, problematikos. Seimas, priimdamas Mediacijos įstatymo pataisas, kuriomis siekiama efektyviau spręsti mediatorių veiklos klausimus, pritarė ir siūlymui netaikyti privalomos mediacijos šeimos ginčuose, kuriuose vienai iš ginčo šalių buvo pritaikytas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis.

Gerbiami kolegos, tikrai galėčiau vardinti ir vardinti, bet manau, kad svarbu paminėti ir tai, kad šios sesijos metu Seimo komitetai, komisijos aktyviai veikė ir parlamentinės kontrolės srityje, tai yra ne tik koncentravosi į naujų įstatymų kūrimą, dėl ko kartais esame, manau, pelnytai kritikuojami, bet, žinoma, ir kontroliavo, ir nagrinėjo, skyrė dėmesį tam, kaip veikia jau priimti įstatymai. Seimo nariai tikrai labai aktyviai atstovavo Lietuvos Seimui parlamentinės diplomatijos srityje, stiprino ryšius su artimiausiais sąjungininkais ir partneriais, telkė paramą Ukrainai ir taip parlamentiniu lygmeniu išlaikė labai aktyvų mūsų Seimą, mūsų vaidmenį, siekiant užsienio politikos tikslų įgyvendinimo.

Todėl reziumuodama šią sesiją, paskutinę visą šios kadencijos sesiją, labai norėčiau padėkoti kiekvienam už jūsų indėlį į mūsų visų, matyt, bendrą tikslą, kad Lietuva būtų saugi, kad ji klestėtų ir kad mes, pasibaigus kadencijai, galėtume drąsiai žvelgti tiek vieni kitiems, tiek Lietuvos žmonėms į akis.

Dėkoju už dėmesį. Linkiu visiems, kad vasarą – nors trumpą, įtemptą ir neilgą, ir rinkiminę – pavyktų pailsėti. O mes susitiksime rudens sesijoje arba, esant poreikiui, neeilinės sesijos metu. Labai ačiū už dėmesį. Sėkmės!

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, liepos 18 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis, kaip ir visa pavasario sesija, baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS POSĖDŽIO NR. 405 STENOGRAMA

2024 m. rugpjūčio 13 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Laba diena, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti vietas. Pradedame neeilinę Seimo sesiją ir rugpjūčio 13 dienos posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

12.02 val.

Ministrų prisaikdinimas

Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo patvirtino naują Vyriausybės sudėtį. Perskaitysiu jį.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 4 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės 2024 m. rugpjūčio 2 d. teikimą Nr. S-2363, tvirtinu tokios sudėties Lietuvos Respublikos Vyriausybę: A. Armonaitę – ekonomikos ir inovacijų ministre, A. Bilotaitę – vidaus reikalų ministre, E. Dobrowolską – teisingumo ministre, S. Gentvilą – aplinkos ministru, S. Kairį – kultūros ministru, L. Kasčiūną – krašto apsaugos ministru, D. Kreivį – energetikos ministru, G. Landsbergį – užsienio reikalų ministru, R. Morkūnaitę-Mikulėnienę – švietimo, mokslo ir sporto ministre, A. Pečkauską – sveikatos apsaugos ministru, G. Skaistę – finansų ministre, M. Skuodį – susisiekimo ministru, K. Starkevičių – žemės ūkio ministru, V. Šilinską – socialinės apsaugos ir darbo ministru.

Naujai paskirti du ministrai šiandien prisieks – sveikatos apsaugos ministras A. Pečkauskas ir žemės ūkio ministras K. Starkevičius. Pagal Vyriausybės įstatymą Vyriausybės nariai privalo prisiekti Seimo posėdyje. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Ministras prisiekia stovėdamas priešais Seimo Pirmininką, skaitydamas priesaikos tekstą, padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Po priesaikos ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą.

Svarbu pažymėti, kad nustatytas priesaikos tekstas negali būti taisomas ar keičiamas. Nesilaikymas šios nuostatos, atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad ministras neprisiekė ir negali eiti pareigų. Vardinis priesaikos lapas perduodamas Seimo Pirmininkui ir saugomas Seimo kanceliarijoje.

Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir A. Pečkauską prisaikdinimo procedūrai.

Sveikatos apsaugos ministro Aurimo Pečkausko priesaika

A. PEČKAUSKAS. Aš, Aurimas Pečkauskas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą, prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Toliau prisaikdinimo procedūrai kviečiu K. Starkevičių.

Žemės ūkio ministro Kazio Starkevičiaus priesaika

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš, Kazys Starkevičius, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą, prisiekiu vi-

somis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonų gerovei. Tepadeda man Dievas. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiami kolegos, dar vienas malonus skelbimas ir pakvietimas – E. Pupinis visai neseniai šventė labai gražų jubiliejų. Norėtume pasveikinti Edmundą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Prisidedu prie sveikinimų E. Pupiniui. Taip pat sveikinu jau naujai patvirtintą, jau visos sudėties Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir pranešu, kad toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, turime užsiregistruoti. Kviečiu užimti vietas ir užsiregistruoti.

Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

12.08 val.

Seimo 2024 m. rugpjūčio 13 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Primenu, kad yra neeilinė Seimo sesija, tai siūlyti įtraukti naujų projektų negalima, bet galima siūlyti išbraukti, tačiau norinčių siūlyti nematau. Ar galėtume pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-4059 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-4059. Pranešėjas – J. Razma. Kviečiu į tribūną.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia toks gal ir keistas formalumas – jau patvirtinome darbotvarkę, o dabar pristatau darbų programą, kuri šiuo atveju iš esmės sutampa su darbotvarke, kai yra neeilinė sesija, susidedanti iš vieno posėdžio. Darbų programoje, kaip matote, yra generalinės prokurorės pranešimas, po to, aišku, procedūros pagal Seimo statutą dėl imuniteto panaikinimo. Įrašyti keli projektai, kurių priėmimas dėl vienų ar kitų priežasčių yra prasmingas neatidėliojant iki rudens. Taip pat pora projektų, dėl kurių pateikimo stadijoje buvo paimta pertrauka, galėtume užbaigti pateikimo procedūrą. Ir pora Seimo nutarimų projektų, susijusių su komitetų klausimais.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis pirmasis vicepirmininke, aš suprantu, kad artėja kadencijos pabaiga, konservatoriai, kaip tie lapai, pakirsti šalnos, krenta vienas paskui kitą. Tai A. Vyšniauskas, tai A. Vrubliauskas. Bet mano klausimas šiandien – čia su mumis dalyvauja generalinė prokurorė ir LRT atliktas tyrimas man išties sukėlė nerimą. Dar niekada nepriklausomos Lietuvos laikais nebuvo taip, kad Palangos miesto savivaldybė iš verslo, kuris įgyvendino projektą „Apžvalgos ratas“, pareikalautų 50 % akcijų perleisti mero ir Seimo nario žmonoms – po 25 %. Tai yra šokiruojantis faktas. Net E. Gentvilo laikais tokių dalykų nebuvo, kai jis vadovavo Klaipėdos miestui. Tai atsakykite: ar šį tyrimą jūs planuojate atlikti, ar ne? Ar čia viskas yra gerai?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jūs esate visokių abejotinų tyrimų iniciatyvų lyderis, tai, matyt, jūs gal tą lyderystę ir vėl tvirtinsite. Bet nelabai čia matau klausimo ryšių su Seimo sesijos darbų programa.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėl darbotvarkės esamo klausimo, dėl Seimo tyrimo komisijos sudarymo projekto. Pastaruoju metu Seimo salė virsta tik teismų sale, atrodo, visi esame advokatai, teisininkai ir turime vykdyti prokuratūros darbą. Ar nemanote, kad šis darbas vis dėlto turi atitekti prokuratūrai, tegul ji užsiima, o mes dirbkime savo darbą, kas yra reikalinga Lietuvai?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jūs turbūt iškeliate tokį jau gilesnį klausimą dėl diskusijos, dėl Konstitucijos keitimo, dėl Seimo nario imuniteto. Jeigu jo nebūtų, tai, be abejo, prokuratūra dirbtų savo darbą nesikreipdama į Seimą. Bet čia nėra toks paprastas klausimas, kad mes ekspromtu galėtume sutarti ir išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galima. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Taigi, apsispręskime balsuodami. Kas pritariate 1-3 klausimui, tai yra Neeilinės sesijos darbų programos projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98: už – 92, prieš – 1, susilaikė 5. Nutarimas dėl neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario Andriaus Vyšniausko)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas dėl Seimo nario A. Vyšniausko. Kviečiu gerbiamą generalinę prokurorę į tribūną.

N. GRUNSKIENĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šiandien kreipiuosi į jus dėl leidimo patraukti Seimo narį A. Vyšniauską baudžiamojon atsakomybėn. Kreipiuosi, nes ikiteisminio tyrimo metu gauti duomenys leidžia daryti išvadą, kad Seimo narys A. Vyšniauskas nuo 2019 m. balandžio 23 d. iki 2020 m. lapkričio 13 d., būdamas Marijampolės savivaldybės tarybos nariu ir Antikorupcijos komisijos pirmininku, galimai apgaule įgijo Marijampolės savivaldybės lėšų. Šie duomenys gauti per šių metų liepos 26 dieną pradėtą ikiteisminį tyrimą, kuris buvo atskirtas iš Kauno apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus kontroliuojamo ir Specialiųjų tyrimų tarnybos Kauno valdybos atliekamo ikiteisminio tyrimo, kuris buvo pradėtas 2023 m. spalio 12 d. dėl galimai padarytų nusikalstamų veikų, išmokant savivaldybės biudžeto lėšas 2019–2023 metų kadencijos Marijampolės savivaldybės tarybos nariams.

Atskirtas ikiteisminis tyrimas, kurio duomenys yra susiję su A. Vyšniauskui išmokėtomis Marijampolės savivaldybės lėšomis, atliekamas pagal Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio 1 dalį „Dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu“, 182 straipsnio 1 dalį „Sukčiavimas“ ir 228 straipsnio 2 dalį „Piktnaudžiavimas“. Ikiteisminio tyrimo duomenys leidžia pagrįstai manyti, kad A. Vyšniauskui būnant Marijampolės savivaldybės tarybos nariu jo, kaip tarybos nario, išlaidų suvestinėse ir šias išlaidas patvirtinančiuose dokumentuose, pateiktuose Marijampolės savivaldybės administracijai, atsiskaitant už savo veiklai skirtas išmokas, yra nurodytos ir kitų asmenų patirtos išlaidos, kurios nėra susijusios su A. Vyšniausko, kaip tarybos nario, veikla. Tokios išvados grindžiamos duomenimis, gautais atlikus įvairius proceso veiksmus, įskaitant Marijampolės savivaldybės administracijos pateiktus tarybos veiklos reglamentus, A. Vyšniausko kuro ir mobiliojo ryšio išlaidų suvestines bei banko išrašus, taip pat remiantis sąskaitų ir kitų finansinių dokumentų apžiūromis, ryšio operatorių ir degalinių pateiktais duomenimis apie naudotojus, liudytojų apklausomis ir kita informacija.

Šiuo metu ikiteisminio tyrimo medžiagoje yra duomenų apie nustatytus 19 atvejų galimai suklastotų ir Marijampolės savivaldybės administracijai pateiktų dokumentų, kuriuose įrašyti tikrovės neatitinkantys duomenys apie A. Vyšniausko, kaip tarybos nario, patirtas išlaidas, tokiu būdu apgaule įgyjant svetimą turtą – Marijampolės savivaldybės administracijai priklausančias pinigines lėšas, iš viso 2 tūkst. 190 eurų 38 centus.

Ikiteisminio tyrimo medžiagoje surinkta pakankamai duomenų, leidžiančių manyti, kad anksčiau nurodytas nusikalstamas veikas galimai padarė A. Vyšniauskas, kuris nuo 2020 m. lapkričio 13 d. yra Seimo narys ir turi Seimo nario asmens neliečiamybę, numatytą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Lietuvos Respublikos Seimo statute. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas numato, kad nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau asmeniui negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimamas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai leidžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas. Dabartinėje nurodyto ikiteisminio tyrimo stadijoje visi galimi ir leidžiami baudžiamojo proceso veiksmai, tiriant galimai padarytas Seimo nario A. Vyšniausko nusikalstamas veikas, yra atlikti.

Siekiant tęsti šį ikiteisminį tyrimą ir priimti pagrįstą bei teisingą procesinį sprendimą dėl bylos baigties, būtinas kompetentingos institucijos leidimas patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn. Esant tokiam leidimui, jam galėtų būti surašytas ir įteiktas pranešimas apie įtarimą, atlikta įtariamojo apklausa.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu, prašau Lietuvos Respublikos Seimo leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį A. Vyšniauską baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, primenu, jog, vadovaujantis Seimo statuto 23 straipsnio 1 punktu, išklausius generalinio prokuroro pranešimą dėl Seimo nario patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, suėmimo ar kitokio jo laisvės varžymo, Seimo posėdyje daroma ne trumpesnė negu 1 valandos, bet ne ilgesnė negu 2 valandų pertrauka. Po pertraukos Seimas sprendžia, ar sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Taigi prie šio klausimo mes grįšime už valandos, o dabar tęskime kitų klausimų svarstymą.

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4026(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4026(2). Tai yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gauta L. Kasčiūno pataisa, tačiau paties Lauryno nematau. Galbūt komiteto pirmininkas galėtų pristatyti? Kviečiu tuomet į tribūną ir Seimas apsispręs dėl pataisos ir dėl viso straipsnio. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Pristatau Seimo nario, krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno siūlymą dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIV-2434 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-4026(2). Nutarimo projektas buvo pateiktas ir svarstytas Seime, lieka tik jo priėmimas. Pažymėtina, kad nutarimo projektą svarstant Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete buvo pakeista jo įsigaliojimo data iš 2024 m. rugsėjo 1 d. į 2024 m. spalio 1 d. Toks pasiūlymas motyvuotas buvo tuo, jog paskutinis Seimo posėdis pratęstoje Seimo pavasario sesijoje buvo numaty-

tas 2024 m. liepos 18 d. Nutarimo projekte numatyta įsigaliojimo data nėra realistiška (taip buvo manoma tada), todėl pasiūlyta nutarimo įsigaliojimo datą nustatyti nuo spalio 1 dienos.

Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. yra keičiamas karinės mokymo misijos pavadinimas iš „Europos Sąjungos karinė mokymo misija Mozambike“ į „Europos Sąjungos karinės pagalbos misija Mozambike“ (*Training Mission in Mozambique*). Iki šios datos turėtų būti atnaujintas ir pats mandatas. Jei data bus vėlesnė negu 2024 m. spalio 1 d., iki to laiko siųsti karių į šią Europos Sąjungos operaciją nebus galima, taip pat nebus užtikrintas nepertraukiamas karių dalyvavimas Europos Sąjungos operacijoje, o pasikeitus operacijos pavadinimui nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. reikėtų atšaukti karius į Lietuvą, iki įsigalios naujas mandatas. Tai, be jokios abejonės, darys reputacinę žalą Lietuvai ir Lietuvos kariuomenei tiek Europos Sąjungos, tiek vadovaujančios operacijai šalies Portugalijos akyse.

Ir čia reikia pabrėžti, kad į dvišalį bendradarbiavimą su Portugalija pastaraisiais metais buvo daug investuota, apie tai liudija ir portugalų prisiimti įsipareigojimai Lietuvos atžvilgiu. Jie reguliariai treniruoja savo pajėgas Lietuvoje, vyksta kitoks bendradarbiavimas. Be to, dėl tų pozicijų, į kurias Lietuva siunčia savo karius, reikėjo pakovoti, nes buvo kitų Europos Sąjungos valstybių, kurios geidė į šias pozicijas išsiųsti savo karius. Galų gale Lietuvai pavyko jas išsikovoti, tad nesugebant jų laiku išlaikyti būtų nuvilti sąjungininkai ir tikrai būtų pažeista reputacija. Taigi, šiandien Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas apsvarstė šį siūlymą ir tam pritarė. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš dar labai trumpai, tiesiog tai yra klausimas dėl datos pakeitimo. Gerbiami kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, kuri palaiko tą pataisą? Yra. Matau, kad yra. Kadangi komiteto pirmininkas jau pasakė, kad komitetas pritaria šiam pasiūlymui, apsispręskime balsuodami. Dėl motyvų užsirišusių nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate L. Kasčiūno pataisai, kuriai komitetas taip pat pritarė?

Balsavo 94: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso 2 straipsnio. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Apsispręskime dėl viso įstatymo. Dėl motyvų priėmimo stadijoje niekas neužsirašė, taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritariate 1-5 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 6. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4026) priimtas. (*Gongas*)

12.28 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, noriu perskaityti pranešimą, įgarsinti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos posėdžio protokolo informaciją: buvo svarstytas klausimas dėl frakcijos seniūno ir vienbalsiai pritarta skirti laikinai frakcijai vadovauti frakcijos seniūno pirmąjį pavaduotoją J. Razmą. Pasirašė posėdžio pirmininkas J. Razma ir posėdžio sekretorė I. Dauskurtė.

12.28 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638(2). Priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Aš norėčiau pakviesti E. Pupinį į tribūną, kad pristatytų komiteto nuomonę dėl abiejų. Pirmiausia dėl pirmosios ir tada dėl antrosios pataisos.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke Šiandien susirinkęs komitetas svarstė Teisės departamento pateiktas pastabas ir abiem joms pritarė. Pataisų esmė – kad būtų pakeista data, nes ta data, kuri buvo numatyta įstatyme, praėjo. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti visam 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Motyvai dėl viso. J. Varkalys kalba už.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, priėmus šį įstatymą, susidarys paskatos ir sąlygos plėtoti patriotinį, pilietinį ugdymą gimnazijose, kurios atitiks šias visas sąlygas, tarp jų ir Alsėdžių gimnazijoje, kuri vykdo šią veiklą neformaliai daugiau kaip 20 metų. Todėl labai trumpai kalbėdamas noriu pakviesti visus palaikyti šio įstatymo projektą ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai norisi pritarti šiam sprendimui. Ilgą laiką vyko diskusijos su Švietimo ministerija, buvo ieškoma tinkamų sprendimų, kurie yra nuosekli tąsa to, kas buvo daroma stambinant mūsų gimnazijas ir kartu išlaikant jų savitumą. Aš manau, kad šis sprendimas yra tikrai puikus pavyzdys, kaip švietimo sistema gali spręsti kilusius iššūkius. Ko gero, ši forma gali būti panaudota taip pat sprendžiant ir kitas specifines mokyklų, kurios, susijungus kelioms gimnazijoms, nori išlaikyti savo turėtą kelią, problemas. Labai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl viso projekto Nr. XIVP-3638. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96: už – 96, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3638) priimtas. (*Gongas*)

12.32 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2939(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2939(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti pranešėją G. Palucką, jei jis yra salėje, tačiau nematau.

Taigi priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba, tačiau, kaip matau, ji yra visiškai redakcinio pobūdžio, komitetas jai pritarė bendru sutarimu. Ar galima būtų pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių yra daug. Pirmasis už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, na, čia iš tiesų toks gana unikalus įstatymo projektas, kurio pareikalavo, kurį pasiūlė didelė grupė verslo organizacijų. Ir tai yra tas toksai pozityvusis lobizmas, sakyčiau, kai yra visiškai viešai prašoma, kad valstybė tiesiog iškeltų ambicingesnį klimato kaitos, klimato krizės mažinimo tikslą, negu yra deklaruojama. Dar tiksliau kalbant, tiesiog yra pasiūlytas kelias, kad įstatymo lygmeniu būtų nustatytas tikslas, kiek mes turime sumažinti naftos naudojimą, imant mūsų energetikos bendrą degalų suvartojimą. Tai 39 % sumažinimas iki 2030 metų, palyginti su 2021 metais, yra tas pats tikslas iš esmės, kuris yra deklaruotas prisitaikymo, tiksliau, klimato kaitos plane. Bet čia yra ne Seimo nutarimas, o įstatymas. Ir šiuo atveju yra tikimasi, kad toks aiškus tikslų deklaravimas sumažins įvairiausias politines spekuliacijas ateityje dėl mūsų pasirinkto žaliojo kurso krypties, padarys proveržį būtent transporto sektoriuje, kuriame labai trūksta ambicijų. Kaip matome, šiltnamio dujų išmetimų mažinimo tikslo Lietuva kol kas būtent šiame sektoriuje nepasieks ir mums netgi gresia sankcijų, tam tikrų ekonominių baudų pavojus.

PIRMININKĖ. Laikas!

T. TOMILINAS (*DFVL*). Todėl labai gerai, kad pats verslas imasi tokios iniciatyvos ir mes bendrai priimame šį tikslą, kaip įstatymo lygmeniu reglamentuojama.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, Europos Sąjunga ir Lietuva pasirinko aiškią kryptį atsisakyti vidaus degimo variklių, tačiau Lietuva tebesiblaško dėl alternatyviųjų degalų, o dėl šio blaškymosi nukenčia tiek gamintojai, tiek vartotojai. Atsižvelgiant į tai, kad elektromobiliai yra neišvengiama viena iš transporto rūšių, Lietuvos ateitis, reikėtų liberaliau žiūrėti į dabartinį degalų gamybos teisinį reguliavimą. Priminsiu, kad 2021 metais priimant Alternatyviųjų degalų įstatymą buvo akcentuojamas poreikis nustatyti ambicingesnius įsipareigojimus degalų tiekėjams, nei numatyti Europos Sąjungos direktyvoje. Šiandien žiūrint į tai, kaip sekėsi įgyvendinti įstatymą, tampa aišku, kad daugiau dėmesio reikėjo skirti ne ambicijoms, o kokybiškesniam valdžios įstaigų ir degalų tiekėjų santykių sureguliavimui. Tenka atkreipti dėmesį, kad dėl to mūsų šalies degalų vartotojai patyrė milžiniškų išlaidų, palyginti su kitų šalių pirkėjais, nes dėl to mes mokėjome brangiau už kiekvieną litrą ir vis tiek pasaulio neišgelbėjome. Štai Latvija, skirtingai nuo mūsų, iš viso atsisakė teisinio reguliavimo šitoje srityje. Aplinkos apsaugos komitete svarstant šį įstatymą, 4, 5 ir 35 straipsnius, buvo rasta daug įstatymo trūkumų, pasiektas bendras sutarimas, kad būtina keisti įstatymo kai kuriuos straipsnius, tačiau, užuot taisę, mes šiuo pasiūlymu žengiame priešinga kryptimi ir vėl apkrauname vartotojus papildoma finansine našta, kurios net neverčia daryti Europos Sąjungos direktyvos. Atkreipčiau dėmesį, kad net Energetikos ministerija ir VERT'as pritaria, kad įstatymas turi būti peržiūrėtas.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Įstatymo projekto dėl išaiškėjusio teisinio reglamentavimo klaidų taisymo nėra, bet turime dar ambicingesnį įstatymą. Tad kviečiu nepritarti šiam įstatymui.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Savickas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, visų pirma norisi pradėti nuo to, kad tai, kad šis klausimas yra svarstomas tik šiandien, jau rodo, kad esame absurdiškoje situacijoje ir joje įstrigome. Mano nuomone, šis klausimas jau seniai turėjo būti išspręstas ir dabar jau galėtume džiaugtis, kad esame principingi ir galime siekti šių iškeltų teisingų ir ambicingų tikslų, tačiau labai gaila, kad Vyriausybei prireikė tiek daug laiko ir nesugebėta priimti sprendimo, kuris padėtų ne tik išsivaduoti iš energetinės priklausomybės, bet leistų pagaliau ir ženkliai prisidėti prie klimato kaitos pokyčių mažinimo, nors kartais klimato kaita atrodo labai toli nuo paprastų žmonių, visa tai juk iš tikrųjų dėl to, kad galėtume kvėpuoti švaresniu oru, gerti vandenį, gyventi švaresnėje aplinkoje, ir manau, kad tie dalykai yra arti kiekvieno mūsų.

Bet grįžkime prie situacijos, kurioje esame. Šis klausimas iš apatinio stalčiaus Vyriausybėje atsidūrė ant stalo tik tuomet, kai nevyriausybinės organizacijos į Gedimino prospektą išriedėjo su sunkiąja technika ir besisukančiu skaitikliu, kuris negailestingai skaičiavo, kad šios Vyriausybės delsimo kaina – po milijoną eurų per vieną darbo dieną. Neaišku, dėl kokių priežasčių net ir po pačių verslininkų parodytos iniciatyvos mažinti naftos suvartojimą mūsų ministrų kabinetas vis tiek tempė gumą, o paskui pasiūlė mažiau ambicingą rodiklį – nuo 41 sumažinome iki 39.

Aišku, galime ginčytis ir įrodinėti, kur dingo tie procentiniai punktai ir kodėl jie turėtų grįžti, tačiau svarbiausia šiandien yra įgyvendinimas. Todėl labai tikiuosi, kad šis Seimas pagaliau galės balsuoti už, rasti sprendimus ir pagaliau judėti link teisingų tikslų su teisingomis ambicijomis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų mes visi esame už žaliąjį kursą, bet ar mes pasirengę šiandien ambicingiems planams, ar pagalvojame apie vartotoją, kuris šiandien be transporto priemonės negali, o ji yra kaip darbo įrankis dažniausiai. Sakome, kad turėsime įsigyti elektromobilius, kad negalės autobusai važinėti mieste, lygiai taip pat su naftos produktų žaliava, kuri yra iš naftos pagaminta, ar dyzeliu. O kokią pagalbą mes teikiame? Mes bausime pačius vartotojus pakeldami tas kainas. Žmogus bus įvarytas į kampą ir turės galvoti, kaip reikės išsisukti.

Jeigu būtų pateiktas ambicingas planas ir būtų pagalvota apie tai, kaip mes padarysime, kaip mes išspręsime tuos klausimus pereidami prie žaliojo kurso ir prie alternatyviųjų degalų kiekio mažinimo, tai aš visiškai nebūčiau prieš. Kitas momentas, kodėl mes paėmėme 2021 me-

tus, jeigu mes žinome, kad jau 2023 metais iš tikrųjų labai išaugo degalų kiekis, vartojimas. Tai galbūt pasižiūrėkime, kokie rodikliai yra šiandien. Todėl šiandien aš tikrai negalėsiu palaikyti šito projekto. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Vaitkus – motyvai už.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, labai džiaugiuosi, kad pagaliau verslui siunčiame gerą ir pozityvią žinutę, kad gali drąsiai investuoti į tvarius sprendimus, atsinaujinančios energetikos projektus. Iki šiol verslui padaryti tai buvo rizikinga, kadangi nebuvo konkrečių valdžios, Vyriausybės įsipareigojimų. Po ilgų debatų, diskusijų tiek Vyriausybėje, tiek Seime, Aplinkos apsaugos ir Ekonomikos komitetuose, mes pagaliau priėjome prie bendro sprendimo nuo 41 %. Tiesa, sumažėjo iki 39 %, bet galbūt tai nėra ta vieta, kur būtų galima laužyti ietis.

Šitą projektą remia 250 įvairiausių verslo konfederacijų ir organizacijų. Kaip ir minėjo gerbiami kolegos, kurie dėl motyvų kalbėjo už, šitas įstatymo projektas jau turėjo būti anksčiau priimtas. Iki šiol mes turėjome tiktai tikslą, dabar šitas tikslas numatomas ir įrašomas į konkretų įstatymą. Verslas gali dabar nedvejodamas investuoti ir kurti ateitį tvarios ekonomikos kryptimi.

Labai noriu padėkoti tiek Vyriausybei, tiek Aplinkos apsaugos komitetui, tiek Ekonomikos komitetui už labai operatyvų svarstymą, operatyvius sprendimus. Gerbiami kolegos, tikrai raginu palaikyti šitą įstatymo projektą. Tiems oponentams, kurie siūlo balsuoti prieš, – tikrai nebus jokių suvaržymų vartotojams ar panašiai. Atvirkščiai, man atrodo, turime jau ne vieną savivaldybę kaip pavyzdį, kuriuo keliu eiti. Šiandien visiems tiems Seimo nariams, kurie balsuos už, dėkos ir verslas, dėkoju ir aš asmeniškai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Šis įstatymas – labai geras pavyzdys, kad net balsuojantys prieš netiki, kad jis bus įgyvendintas. Bet iš tikrųjų šis įstatymas bus naudingiausias tik lobistams, tiems, kurie pelnysis, darys projektus, srėbs europinius pinigus ir džiaugsis gerais pelnais. O paprastiems žmonėms iš to naudos nieko, nebent tik ateis didesnių mokesčių banga. Taip sakant, uždėsime CO_2 mokestį, bet CO_2 kiekio Lietuvoje dėl to nesumažinsime, tik numausime tautai kelnes. Galime balsuoti už tokius dalykus, bet Vyriausybė, prabuvusi ketverius metus, atsiminė, kad reikia šou padaryti gale kadencijos, priimti įstatymą, kuris nebus įgyvendintas. Kas nori to šou, nori pasicirkinti, patys netikėdami, kad tai bus padaryta, galime daryti.

Bet turbūt visi turime suprasti, realybė jau parodė, ką žmonės galvoja apie tokius drastiškus nupjovimus. Elektromobilių gamintojai patiria didžiulių nuostolių, gauti iš ESO leidimą įsirengti didesnę galią – problemų krūvos. Taip sakant, ne nuo to galo mes pradedame. Pradžioje sudarykime sąlygas, pavyzdžiui, visur padarykime, kad viešasis transportas būtų prieinamas, sutvarkykime ESO, kad kiekvienas norintis galėtų gauti galios – įsirengti saulės elektrinę, elektromobilį įkrauti. Iš kito galo visa tai reikia daryti, o ne draudimais ir baudimais. Priimkime tai, kas neveiks, bet gerai, kad liko nedaug ir kitoje kadencijoje tokios nesąmonės bus atšauktos. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, manau, kad šis įstatymas siunčia dvi žinutes. Pirmoji žinutė yra ta, kad iki šiol mes kalbėjome apie alternatyviųjų degalų didesnį vartojimą, bet nekalbėjome niekur įstatyme, kad kartu turime mažinti ir iškastinio kuro naudojimą, tai yra konkrečiai naftos. Tai čia mes pasakome, įtvirtindami šitą tikslą, kad 39 % sumažinama per dešimtmetį, pasakome, kad mes ne tik plėsime alternatyviuosius degalus, bet mes drauge norime matyti ir mažėjantį naftos sunaudojimą. Tai čia vienas svarbus niuansas.

Antras svarbus niuansas yra tai, kad šiaip jau čia nėra kažkas ypač naujo, nes klimato kaitos darbotvarkė, kurią Seime mes esame patvirtinę, yra pagrįsta būtent panašiais skaičiais. Kai Vyriausybė pritarė šiam projektui, ji pritarė būtent pasiremdama savo klimato kaitos darbotvarke, kur ir yra iš principo pasakoma, kad naftos sunaudojimas turi sumažėti 39 %. Tačiau ką padaro kitos šalys ir kam mes norime užbėgti už akių šituo įstatymu? Kovojant su klimato kaita ir šiltnamio dujų išmetimu, nueinama į kitus sektorius, pavyzdžiui, į žemės ūkio, į pramonės, į atliekų sektorius, ir sakoma, kad štai mes sutaupysime kituose sektoriuose šiltnamio dujų išmetimų, bet

dėl naftos čia gal tuomet jau galime taip daug nesistengti, nes mes gal kituose sektoriuose geriau pasistengėme. Tai šituo įstatymu mes pasakome, kad mes tokių žaidimų nedarysime, kad mes būtent transporto ir būtent naftos srityse norėtume sumažinti 39 %, kai siekiama mūsų bendros klimato kaitos darbotvarkės ir šiltnamio efekto dujų mažinimo tikslų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Žaliasis kursas neturėtų tapti žaliuoju smegenų plovimu, kaip dažnai linksniuojama Europos institucijose. Tai ne išimtis ir Lietuva. Prabėgo ketveri šios Vyriausybės darbo metai, o ambicija yra nuleidžiama. Ambicija ateinančiam dešimtmečiui. Na, premjeras A. Kubilius labai mėgdavo sakyti prieš išeidamas: planas 20-mečiui, 50-mečiui, iki 2050-ųjų ir taip toliau, bet klausimas, ką jūs padarėte. O ką jūs padarėte? Pasirodo, absoliučiai nieko. Elektros galios buvo išdalintos užsienio investuotojų atstovams kažkokiu labai keistu principu, todėl elektromobilių infrastruktūrai, stotelėms steigti nebėra galių, negali galių įsirengti ir fiziniai asmenys, ir įmonės negali, nes tiesiog jau galių nebėra tiek, kad galima būtų greitai įsirengti krovimą įmonės ar individualiose valdose. Tai štai turime tokią situaciją. Tiesiog šiuo kursu buvo pasinaudota, kad RRF'o 2,2 mlrd., plius dar pasiskolintų 1,8 mlrd. būtų padalinta saviems. O panaudojimas jau vyks per kitą kadenciją, kada jūsų nebebus čia, Seime, labai tikėtina. Todėl manau, kad Valstybės kontrolė aiškiai pastebėjo, kad pažangiųjų degalų kūrimas – absoliutus nulis, vandenilio klausimu – nepasistūmėta, ir dabar kišti pinigus į elektromobilius, kuriuos pakeis vandeniliu varomos transporto priemonės, ypač sunkiojo transporto priemonės, tai yra tiesiog pinigų išmetimas į balą. Todėl siūlau taupyti pinigus ir nustoti mus kvailinti…

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). …su žaliuoju kursu. Ačiū. Prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 1-7 klausimo – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas matote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 51, prieš – 11, susilaikė 23. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2939) priimtas. (*Gongas*)

12.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XI-938 „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4027 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XI-938 „Dėl Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4027. Tai yra pateikimo tęsinys. Kviečiu gerbiamą ministrę į tribūną.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, tai jums šiandieną pristatau Klaipėdos universiteto statuto patvirtinimo pakeitimo projektą. Jis yra parengtas įgyvendinant Mokslo ir studijų įstatymo 35 straipsnio 4 dalį ir atsižvelgiant į Klaipėdos universiteto tarybos ir senato priimtus sprendimus. Seimo nutarimo projekto tikslas – siekiant Klaipėdos universiteto statuto dermės su minėtu įstatymu ir jį įgyvendinančiais aktais, siūloma pakeisti statutą ir išdėstyti naują redakciją. Iš esmės pagrindiniai dalykai yra tokio galbūt redakcinio pobūdžio, bet ir tai, kad, na, būtų atsisakyta nemažai buvusių perteklinių, dubliuojančių nuostatų, patikslintos pagrindinės veiklos sritys ir rūšys, taip pat Klaipėdos universiteto tarybos ir senato sudarymas, rinkimai, reikalavimai nariams, reikalavimai rektoriui, valdymo organų funkcijos, ginčų nagrinėjimo tvarka ir įvairiausi panašūs dalykai.

Manau, kad turbūt vienas iš tokių naujesnių elementų, kaip žinote, Klaipėdos universitetas kartu su Sveikatos apsaugos ministerija tapo Klaipėdos universiteto ligoninės dalininkais. Tai tas irgi yra pažymima minėtame statute. Turbūt tai yra tokie pagrindiniai dalykai. Viliuosi, kad Seimas galės greitai apsispręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi D. Kepenis.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama ministre, na, akivaizdu, kad nuo 2010 metų tas statutas, matyt, yra apsamanojęs ir reikėjo jį tobulinti, bet jūs čia dabar akcentavote, kad sukama daugiau į sveikatos, į medicinos sritį, ir tai atsiranda statute, tačiau ar atsirado kokių nors saugiklių? Vis dėlto mums šis miestas asocijuojasi su jūreivyste, o, kaip žinote, kolega A. Petrošius čia stipriai kovojo, bet nepasisekė ir jūreivystės studijos faktiškai išgaravo į VILNIUS TECH'ą, susijungė… Ar nemanote, kad vis dėlto tas turėjo būti jūsų minimame universitete ir ar neatsirado statute saugiklių, kad vis dėlto būtų grįžtama prie Jūreivystės fakulteto, jūreivystės studijų, kurios anksčiau buvo? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Genocido centro čia buvo, žinote, tokių didelių diskusijų, problemų – tarybos atsiradimas. Ar, ministre, jūs dabar, kai dirbate, matote, ar yra tokių, kurie nepatenkinti, kad universitetuose yra tarybos, yra senatas, yra taryba, o Genocido centre buvo didelis… didelių problemų čia? Ar universitetuose nėra problemų, kad yra tarybos? Man rodos, nėra. O kaip jums atrodo?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Stasy. Tai nuo antro klausimo pradėsiu. Nėra pasiekusi tokia informacija, kad būtų kokių nors nusiskundimų dėl struktūros. Jūsų minėtas Genocido centras tikrai gana jautrus klausimas, bet Seimas apsisprendė, Prezidentas įstatymą pasirašė ir, aš manau, tikrai centras pajudės, na, dar tokiu stipresniu keliu. Ir tai bus centrui ne pamaišymas, kaip čia kai kas bando sakyti, bet kaip tik pagalba.

Tai dėl tų nusiskundimų ar nenusiskundimų. Lygiai taip pat nuo to pradėčiau ir atsakydama į pirmąjį klausimą, kad statutas suderintas, savaime suprantama, su Klaipėdos universitetu. Buvo jų noras plačiau aprašyti ten ir rezidentūros galimas studijas, ir kitus dalykus, bet vis dėlto buvo sutarta, kad tai yra kitų teisės aktų turinio dalykas.

Apie jūreivystės studijas, na, bent iki manęs jau paskutiniame turbūt etape tos žinios neatėjo. Irgi žinau tą situaciją, nors nebuvau dar tada ministre, suprantu, kad buvo ir pačioje Klaipėdoje išsiskiriančių nuomonių, ir pačios mokyklos, kuri galbūt norėjo čia su Vilniumi jungtis, universitetas turėjo kitokią nuomonę, bet, mano žiniomis, šiame statute, na, bent iš universiteto lyg ir nebuvo keliamas klausimas. Bet negaliu duoti nukirsti rankos, nes pačioje pradžioje nedalyvavau, paskutiniame etape tokių signalų negirdėjau.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi R. Šarknickas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiama ministre, valdantieji, jungdami tris Klaipėdos ligonines ir paversdami universitetą šio junginio lyderiu, šiandieną patyrė didžiulę krizę ir matome, kad situacija kasdien vis gilėja ir niekaip nesprendžiama. Ar galvojate, kad universiteto statuto pataisos padės išspręsti tą krizę? Tai pirmoji mano klausimo dalis. O antroji – buvo manoma, kad Klaipėdos universitetas yra lyderis sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos. Deja, kaip parodė jūsų ketverių metų valdymas, šitai temai nebuvo skiriama jokio dėmesio ir ta sritis užgesinama visiškai. Dėl to universiteto statute nematau jokių naujų dalykų. Ar turite tam atsakymą? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Pradėčiau atsakydama taip, kad universitetai turi autonomiją, jie apsisprendžia, kokias kryptis renkasi ir kam teikia prioritetus. Dėl ligoninės sujungimo, manau, tai buvo tinkamas žingsnis sustiprinti šį sektorių Vakarų Lietuvoje, Klaipėdoje. Dabar kai kurios problemos, apie kurias mes girdime, svarstytos ir Sveikatos reikalų komitete. Manau, vis tiek anksčiau ar vėliau galbūt bus prieita ir prie kokių kitokių sprendimų. Vis dėlto pokyčių ir Klaipėdos bendruomenė buvo išsakiusi, ir politikai atliepė tuos lūkesčius, kad tas sujungimas buvo matomas kaip pozityvus ženklas. Viliuosi, pavyks eiti tinkamu keliu ir toliau. Statuto pakeitimai susiję ne vien tik su universitetinės ligoninės klausimu, bet ir su Mokslo ir studijų įstatymo mano minėtomis nuostatomis dėl šiokių tokių patikslinimų valdymo struktūroje, valdymo organuose, atsakomybės ir kituose dalykuose.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi L. Girskienė.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Visų pirma noriu padėkoti Klaipėdos universiteto fakultetams, kurie ir toliau rūpinasi savo išgyvenimu, nes per pastaruosius metus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija tikrai padarė tokių nenaudingų tam tikrų dalykų dėl paties išlikimo, taip, kaip buvo, kai

Alytaus kolegija norėjo bendradarbiauti, daryti sutartį ir kad kartu dirbtų su Klaipėdos universitetu. Tada buvo tiesiog nukirpta virvutė ir nutraukta sutartis, ir prijungė prie Kauno kolegijos. Ar nemanote, kad ir toliau yra silpninamas universiteto veiksmas? Ar tas statutas tikrai tiesiog sudeda tuos saugiklius, kad jie gali būti ramūs, gyventi, gyvuoti ir kurti programas? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Panašiai atsakysiu. Jūs visi trys kartu sėdite ir klausiate ta pačia kryptimi. Kolegos, savaime suprantama, kad suderintas statutas su Klaipėdos universiteto ir vadovybe, ir bendruomene. Svarbiausi dalykai ir jų noru buvo įtraukti. Mano pastebėjimu, vienas dalykas, ko norėjo dėl rezidentūros studijų, tai to nėra. Bet dėl paties universiteto, kaip dalininko ligoninės, ir tai, kad, matyt, perspektyvoje tos rezidentūros studijos galbūt galėtų rastis, tai jau čia ateities klausimas. Aš tiktai noriu pasakyti, kad sutarta su universiteto bendruomene dėl tokio teksto, ir viliuosi, kad jie savo irgi numatė poreikius ir tuos svarbiausius dalykus, kas jiems rūpėjo, sugulde į šį statutą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena, ministre. Keičiamo statuto 7.5 punkte yra nustatytas vienas iš tikslų universitetui užsiimti komercine veikla. Noriu paklausti, kodėl atsirado toks poreikis ir net taip, kad įrašyta į tikslus yra, o ne į galimybes, nes įstatymas lyg ir leistų užsiimti komercine veikla, bet kodėl į tikslus buvo įkelta?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Turbūt man būtų sunku atsakyti į klausimą. Nevaizduosiu, kad žinau atsakymą. Matyt, po pritarimo per diskusiją Švietimo ir mokslo komitete būtų galima detaliau. Arba aš pasitikslinsiu ir grįšiu pas jus su atsakymu. Kadangi pati dalyvavau jau tiktai finalinėse stadijose, tai pačioje diskusijoje galbūt tiek išsamiai neteko dalyvauti. Sakau, pirmiausia tie visi akcentai buvo dedami per sveikatos prizmę. Tai dėl jūsų klausimo turėčiau sugrįžti su patikslinimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo dėl motyvų užsirašė kalbėti kolegų. Kalba A. Petrošius. Motyvai už.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Išties Klaipėdos universitetui per pastaruosius dešimt metų teko išgyventi ganėtinai nelengvus periodus. Tikrai nuolat buvo kalbama, kad universitetą reikia uždaryti, prijungti prie kažko, kad universitetas neišsilaikys. Tuomet mes padovanojome ir dar vieną dovanėlę, tai yra Aukštąją jūreivystės mokyklą prijungėme prie VILNIUS TECH'o universiteto, kas, mano galva, ir ne kartą esu akcentavęs, buvo klaida. Taip padarėme žingsnius, kurie nebūtinai yra naudingi Klaipėdai. Ką rodo šių metų stojimai, tai stojimai į Aukštąją jūreivystės mokyklą yra ir toliau mažėjantys. Neatsirado nei naujų studijų programų, bent jau aš apie jas negirdėjau, nei studijų kokybės ir stojimo kartelė pakilo.

Tuomet turėjome ligoninę, apie kurią iki šiol visi šneka kaip apie klaidingą sprendimą. Sprendimas tikrai nėra klaidingas, ten yra daug iššūkių, bet su tais iššūkiais yra tvarkomasi, situacija tikrai nėra nevaldoma, nepriklausomai nuo to, kad rinkimų periodu yra nevengiama politikuoti tais klausimais. Kasmėnesinės apyvartos yra kylančios. Taip, yra tam tikrų personalo persitvarkymų, bet, man atrodo, čia yra kiekvienos reorganizacijos normalus etapas. Rugsėjį galėsime pasižiūrėti tuos kasmėnesinius rezultatus. Neabejoju, kad turėsime, man atrodo, subalansuotą kasmėnesinę situaciją. Ir tikrai tam, kad išspręstume ligoninės situaciją, subalansuotume ir prasidėtų kilimas aukštyn, neprireiks 20 metų, kaip čia kai kuriose priemonėse skambėjo.

Na ir čia buvo, ko gero, vienas iš nedaugelio reikšmingų sprendimų, kurie naudingi tiek Klaipėdai, tiek Klaipėdos universitetui, tiek visiems pacientams Vakarų Lietuvoje. Nepaisant to, vėl sugrįžome prie statuto, statutas – kaip užkeikta. Atrodo, kad būtų uždėta kažkokia nelaiminga ranka: kuomet reikia derinti tokius, atrodo, paprastus dokumentus, kuomet universitetas turi autonomiją, tie procesai stringa. Stringa ministerijoje, stringa įvairiuose koridoriuose ir taip toliau. Tai džiaugiuosi šiandien, kad tą statutą turime salėje pagaliau, kad galėsime vėl atsisukti į Klaipėdą ir pasakyti, kad vis dėlto, žiūrėkite, mes jus girdime ir atliepiame jūsų lūkesčius. Tikrai agituoju balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Prieš niekas nenorėjo kalbėti. Gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Švietimo ir mokslo komitetas – pagrindinis. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

13.02 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projektas Nr. XIVP-4029 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 183 straipsnio pakeitimo ir 184, 185, 186 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projektas Nr. XIVP-4029. Tai yra pateikimo tęsinys. Pristatys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip žinote, šio projekto parengimo mintis kilo tuomet, kai mes balsavome dėl Seimo rezoliucijos projekto dėl miškų išsaugojimo. Pagal dabar galiojantį Seimo statutą, jeigu trečdalis visų Seimo narių prieštarauja rezoliucijos projektui, jisai nėra priimamas, sudaroma redakcinė komisija ir taip toliau. Bet suprantama, kaip sudėtinga čia taip sureguliuoti Seimo narių balsavimą. Jeigu Seimo nariai mato, kad yra svarbių pasiūlymų, pastabų ir norėtų redaguoti, būtent reikia, kad trečdalis nepritartų, bet ne daugiau kaip pusė. Jeigu netyčia daugiau kaip pusė nepritaria, tiesiog rezoliucijos projektas yra atmetamas, kaip ir įvyko tuo atveju.

Aš nelabai suprantu, kodėl Seimo statute nuo senų laikų yra tokia keista, išskirtinė rezoliucijų priėmimo procedūra. Kai jos priimamos bendru sutarimu be jokių pasiūlymų, žinoma, čia nesvarbu, kaip yra reglamentuota, tiesiog visi balsuojame ir viskas gerai. Bet jeigu yra tam tikrų diskusinių momentų, tai štai kartais susidaro keistos situacijos, kaip ir minėtu anuo atveju, kai 2–3 balsai lėmė, nors rezoliucija galėjo būti redaguojama, bet jie lėmė, kad ji buvo atmesta.

Aš siūlau tiesiog šiuo projektu, kad rezoliucijas mes priimtume iš esmės pagal tą pačią sistemą, kaip priimame teisės aktų projektus ypatingos skubos tvarka. Tai yra pateikimas, tai yra ribotas laikas Seimo nariams registruoti pasiūlymus, gali būti skiriamas pagrindinis komitetas pasiūlymams apsvarstyti ir galimybė tą pačią dieną priimti. Man atrodo, kad rezoliucija taip pat yra Seimo aktas ir kodėl čia reikia kažkokių specifinių nuostatų dėl jos priėmimo, kai mes galime pagal tą pačią tvarką, kaip darome priimdami kitus projektus ypatingos skubos tvarka?

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys. Klausia V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Viena, kad toks rezoliucijos priėmimo būdas, koks dabar yra įteisintas, užtikrina lyg ir mažumos teises, o ta rezoliucija gali būti nepriimta tokiu būdu. Kita vertus, ar tokia pataisa nepaskatins daugiau rezoliucijų atsiradimo arba priešingai – ar bus taip, kaip ir miškų atveju, kai buvo viena rezoliucija ir vienai rezoliucijai buvo nepritarta? Ar kita rezoliucija būtų galėjusi atsirasti po pusės metų pagal jūsų pataisą, ar galėtų vėlgi atsirasti tokia pati rezoliucija ir greitai, kaip buvo atsiradusi šiuo atveju?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dėl rezoliucijų pateikimo laiko ribojimo aš nieko nesiūlau. Kada gali būti kita panaši rezoliucija pateikta, tai čia palieka, kaip ir dabar yra, visiškai Seimo narių laisvei, kaip jie mato, ar protinga vėl teikti panašią rezoliuciją, jeigu, tarkime, buvo atmesta, bet galbūt ji yra esmingai kažkuo pakeista. Dėl mažumos teisių, na, jos čia yra tokios sąlyginai užtikrinamos, nes jeigu valdančioji dauguma labai nori kažkokią rezoliuciją priimti, tai tvarka, sakykime, mažuma su tuo trečdaliu balsų laikinai sustabdys, bet vis tiek sudarysime tą laikinąją redakcinę grupę, ten kosmetiškai paredaguos valdančiųjų atstovai, turėdami persvarą, ir po dienos kitos vis tiek ta rezoliucija bus priimta. Tai nereiktų įsivaizduoti, kad Seime, kur yra aiški dauguma, kad mažuma čia kažką gali esmingai pakeisti, jeigu dauguma kažko nori. Tas laiko pratęsimas, ką jis labai duoda? Kad tą klausimą ilgiau diskutuojame. Gerai, ir šiuo atveju mažuma gali prašyti pertraukų, ten dar kažko, tai tos tam tikros galimybės ištęsti laiką irgi yra.

PIRMININKĖ. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas Jurgi, aš irgi norėčiau tiesiog paekstrapoliuoti, kas galėtų nutikti, jeigu, tarkime, mes per kadenciją… Aš tikiu, kad Seimo istorijoje buvo dar daugiau tokių atvejų, turėjome gana keistų rezoliucijų, kadangi ir vienas Seimo narys

gali tą rezoliuciją parengti ir pateikti, o priėmus jūsų pataisą, atmetus rezoliuciją, turėtų būti sudaroma redkolegija. Ar nebus taip, kad kiekvienu keisčiausiu atveju, tarkime, pirmadienį paskelbus, nežinau, Marso diena, mes turėsime rinktis rimtais veidais svarstyti? Kas nutiks toms keistoms rezoliucijoms, kurių tikrai pasitaiko Seimo darbe?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dėl keistų rezoliucijų atmetimo mano pataisa iš esmės nieko nekeičia. Jeigu Seime dauguma mano, kad rezoliucija iš esmės netinkama, tai pateikimo stadijoje, kaip ir dabar, tiesą sakant, bus net paprasčiau keistą rezoliuciją atmesti, nes iškart pateikimo stadijoje atmesime. Pagal galiojantį šiandien Statutą, kad ir keista rezoliucija, jeigu ji įtraukiama į darbotvarkę, ji svarstoma, diskutuojama, kol galų gale dėl jos balsuojama. Man atrodo, šiuo aspektu, kurį jūs keliate, viskas bus kaip tik racionaliau. Jokios redkolegijos pagal mano rezoliuciją nesudaromos, pagal mano projektą nesudaromos, tiesiog priėmus mano projektą atsiranda galimybė nuosekliai apsvarstyti prasmingus pasiūlymus. Kaip dabar kartais atrodo? Rezoliuciją reikia greitai priimti, bet yra gerų pasiūlymų registruota, tai ką daryti – ar prarasti laiką, eiti į redakcinę komisiją, ar iškart užsimerkus priimti, kai yra tam tikrų trūkumų? Tai tų problemų neliktų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Na, kadangi gerbiamas Jurgis teikė Seimo nutarimo projektą, remdamasis mano teiktos rezoliucijos dėl miškų precedentu, tai aš tikrai negaliu nepritarti. Turiu pasisakyti už ir manau, kad šiaip, eidami parlamentarizmo keliu, brandaus parlamentarizmo keliu, mes turėtume mažinti įstatymų pakeitimų skaičių ir didinti Seimo pozicijų, rezoliucijų skaičių. Tai nėra nieko blogo, nes jeigu mes pažiūrėtume, kaip funkcionuoja, pavyzdžiui, Europos Parlamentas, tai ten turbūt didžiąją, liūto dalį sprendimų sudaro būtent rezoliucijos, tai yra tam tikros pozicijos vienu ar kitu tarptautinės ar vidaus politikos klausimu. O mes čia štampuojame įstatymus kartais per greitai, per daug ir kiekviena kadencija vis viršija buvusios kadencijos rekordus pagal priimtų ir pakeistų įstatymų skaičių. Tai šiuo atveju ši kadencija nebus kuo nors išskirtinė, todėl kokybiškesnis darbas su rezoliucijomis, manau, yra geras kelias ir mes turėtume tam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Prieš niekas nenori kalbėti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4063 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar yra dar keli rezerviniai klausimai, mums likę šios dienos darbotvarkėje. Rezervinis 1 klausimas – projektas Nr. XIVP-4063. Kviečiu J. Razmą į tribūną, kad pristatytų Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komiteto pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektą Nr. XIVP-4063.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, prieš gerą valandą kaip tik prisiekė Seimo narys, kartu ir ministras K. Starkevičius. Kaip žinome, jis šiuo metu dar yra ir Ekonomikos komiteto pirmininkas. Ministro pareigos yra nesuderinamos su komiteto pirmininko pareigomis, todėl siūloma šiuo projektu K. Starkevičių išbraukti iš Ekonomikos komiteto pirmininkų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir priėmimo stadija. Užsirašiusių dėl motyvų taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 1 klausimo – projekto Nr. XIVP-4063. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Atsiprašau, padariau klaidą, anuliuoju balsavimą. Kadangi priėmimo stadijoje buvo du straipsniai, tai yra priėmimas pastraipsniui. Ar būtų galima 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu?

Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir dabar (dar kartą pakartoju: dėl motyvų niekas neužsirašė) balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-4063.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90: už – 85, prieš nebuvo, susilaikė 5. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4063) priimtas. (*Gongas*)

13.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4065 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4065. Vėlgi kviečiu J. Razmą, kad pristatytų šį pakeitimą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, visiškai formalus nutarimo projektas. Tiesiog Seniūnų sueigos narių sąraše ties A. Vyšniausko pavarde būtų parašyta ne frakcijos seniūnas, o frakcijos narys, nes, kaip žinome, jis atsistatydino iš frakcijos seniūno pareigų.

PIRMININKĖ. A. Skardžius norėtų paklausti. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pirmasis vicepirmininke, norėčiau, kad jūs vis dėlto paaiškintumėte motyvus, kodėl ketverius metus vadovavęs Konservatorių frakcijai, valdančiajai didžiajai frakcijai, žmogus ėmė ir atsistatydino?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jūs klystate, kad ketverius metus vadovavo. Kaip žinote, dar visiškai neseniai frakcijai vadovavo R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Čia kaip tik galima priešingai klausimą kelti, kodėl tiek trumpai vadovavęs atsistatydino, bet, man atrodo, visi suprantame aplinkybes. Kol neišsiaiškinta dėl prokuratūros pareikštų įtarimų, natūralu, kad A. Vyšniauskas padarė teisingą žingsnį atsistatydindamas ir iš frakcijos seniūno, ir iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių.

PIRMININKĖ. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas Jurgi, ar čia yra teisinė ekvilibristika ir mes dar ką nors svarstysime vėliau, ar, pagal tai, kaip jūs pristatote klausimą, A. Vyšniauskas lieka Seniūnų sueigoje?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip, Seniūnų sueigoje lieka, ir čia aš nematau jokių problemų. Būti Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariu, suprantame, yra visai kas kita, čia yra tame komitete teisėsaugos, prokuratūros parlamentinė kontrolė, tai žmogus atsistatydina iš tokios struktūros. Seniūnų sueigoje mes svarstome darbotvarkes, tai čia aš nemanau, kad yra kokių problemų. Jeigu frakcija manys, kad kas nors kitas gal turėtų atstovauti, tai vėliau spręs, ką išrinksime seniūnu, galbūt tas lems pakitimus, matysime.

PIRMININKĖ. Daugiau paklausti norinčiųjų nėra, tačiau dėl motyvų užsirašė A. Skardžius, jis kalbės prieš. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Tikrai nesupratau dabar kolegos gerbiamo Jurgio atsakymo į pono G. Surplio užduotą klausimą. Dabar Seniūnų sueigoje atstovauja frakcijų lyderiai, jie juk išsako frakcijos nuomonę. Suprantu dabar, man teko turbūt ne vienus metus, gerbiamas Jurgi, žinote, atstovauti ir Seniūnų sueigoje, ir Valdyboje, tačiau nesuprantu, kaip dabar jūs viena ranka lyg pagrūmojate nu nu nu A. Vyšniauskui, o kita ranka jį glostote neva už gerus darbus – jūs paliekate jį atstovauti frakcijai Seniūnų sueigoje. Juk A. Vyšniauskas buvo toks teisingas žmogus. Turbūt toks kaip ir A. Vrubliauskas, ir daugelis kitų, ir gerbiama M. Navickienė – tiesiog dėk prie širdies ar prie žaizdos, kaip Lietuvos liaudis sako, tokia. Tačiau, kaip matote, gyvenimas yra gyvenimas ir nutiko tas gyvenimas, žmogus dabar patrauktas. Suprantu, jūs čia tik formaliai jį patraukėte, bet poną A. Vyšniauską paliekate atstovauti jūsų frakcijai. Tikriausiai nepadarėte jokių išvadų, čia tik žaidimas dėl akių, nes rinkimų metas. Jis kandidatuoja ir Marijampolės vienmandatėje nuo jūsų partijos kaip iškilus asmuo. Nereikėtų turbūt veidmainiauti čia, parlamentinėje salėje, gerbiamas Jurgi, ir viena ranka baudžiant kita glostyti. Todėl pasisakau prieš jūsų siūlomą nutarimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Seimo nutarimo dėl Seniūnų sueigos sudarymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 96: už – 70, prieš – 10, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo? Nėra užsirašiusių. Balsuokime.

Balsavo 95: už – 69, prieš – 6, susilaikė 20. Po svarstymo pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimo? Ačiū, pritarta.

Motyvai priėmimo stadijoje. Gerai, nėra užsirašiusių. Taigi apsispręskime balsuodami.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 70, prieš – 6, susilaikė 20. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4065) priimtas. (*Gongas*)

13.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4062, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4064 (*pateikimas*)

Toliau rezervinis 3-1 ir lydimasis. Vėlgi kviečiu J. Razmą į tribūną. Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-4062 ir lydimasis – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip jau minėjau, A. Vyšniauskas pasisakė už tai, kad būtų išbrauktas iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių. Šiandien frakcijoje sutarėme, kad, esant R. Petrauskienės pageidavimui tapti Ekonomikos komiteto nare, jis vietoje jos galėtų tapti Socialinių reikalų komiteto nariu. Tai toks nutarimo projektas ir yra teikiamas. Taip pat šiame nutarimo projekte dar tikslinama L. Mogenienės pavardė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Jurgi, prašom pasakyti, ar neplanavote iš opozicijos paimti? Mes turime. Ekonomistas, kuris atėjo, galėtų lygiai taip pat įnešti per tą laikotarpį didelį indėlį į Ekonomikos komitetą. Tai ar nemanėte, kad dabar pakeisdami jūs?.. Ir ką planuojate, dar norėtųsi išgirsti, ką planuojate į komiteto pirmininkus, nes dabar ir pirmininko nebelieka?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Komiteto pirmininko klausimo mes šiandien frakcijos posėdyje dar nesprendėme. Iki kito Seimo posėdžio, aš tikiuosi, bus apsispręsta, bus suderinta koalicijoje ir komitetas galės jau su nuolatiniu vadovu dirbti. Dabar viskas čia gana greitai, laikotarpiu tarp sesijų, tai kartais tenka padaryti pauzes.

13.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4062 (*pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į Seimo narės klausimą. Dėl motyvų po pateikimo užsirašiusių nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat nėra užsirašiusių. Priėmimo stadija, priėmimas pastraipsniui. Atsiprašau, svarstymo stadijoje galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra gauta pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento redakcinė pastaba. Tiesiog yra siūloma paredaguoti, išbraukti žodį „reikalų“ ir palikti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ar galime 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą, pritarti? Ačiū, pritarta. Ir 5 straipsnis taip pat be pasiūlymų. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų priėmimo stadijoje užsirašiusių nėra. Apsispręskime balsuodami.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 10. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4062) priimtas. (*Gongas*)

13.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-4064 (*pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar turime apsispręsti dėl lydimojo. Pateikimo stadija. Kadangi gerbiamas Jurgis pateikė abu, ir lydimąjį, tai nėra norinčių paklausti dar atskirai. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Atsiprašau, dabar taip, dar motyvai. A. Širinskienė nori kalbėti prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Vis tiek, kolegos, aš tai siūlyčiau pamąstyti, ką mes čia darome, perskirstydami komitetus ir A. Vyšniauską paskirdami į komitetą, kuris yra ekonominės paskirties. Mes žmogų, kuris galimai įtariamas dėl to, kad tiesiog padarė valstybei 2 tūkst. eurų nuostolį, paskiriame į komitetą, kuris yra ekonomikos komitetas, ir ten jis skirstys kur kas didesnes lėšas. Aš siūlyčiau pasirinkti, matyt, kitus komitetus, ne tuos, kurie yra biudžetiniai, ne kokius socialinių reikalų, ne ekonomikos, bet tiesiog paskirti ten, kur nėra šitokių lėšų.

PIRMININKĖ. S. Jovaiša – motyvai už.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš kolegei noriu trumpai atsakyti, kad pasižiūrėkite į kokį komitetą eina, būtent ne į Ekonomikos.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Siūlyčiau kolegoms pasižiūrėti į „Sodros“ biudžetą, kiek tai milijardų yra. Dabar ir toliau vartys gerbiamas A. Vyšniauskas milijardus atsisėdęs. Tad, kolegos, nejuokinkite, ką? Siūlyčiau jį skirti į Kultūros komitetą.

PIRMININKĖ. Atkreipiu dėmesį, kad svarstome klausimą dėl komiteto narių skaičiaus, per ankstesnį balsavimą jau apsisprendėme dėl komiteto. I. Šimonytė – motyvai už.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad jau jūs patys juokiatės iš to, ką kalbate, nes tarsi komiteto nariai jums negalėtų papasakoti, kad joks komiteto narys neskirsto „Sodros“ biudžeto. Nekalbėkime vis dėlto absurdiškų dalykų, nes gal kas nors, klausydamas šitų kalbų, dar ims ir patikės. O įvardindamas Kultūros komitetą jūs tiesiog numenkinate kultūrą, nes turbūt duodate suprasti, kad čia kažkaip kažkas nesvarbaus, ar nežinau.

PIRMININKĖ. K. Mažeika – motyvai prieš.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Tikrai nenorėdamas nieko sumenkinti, manau, kad tikrai Andrius turėtų pabaigti tuo, kuo pradėjo, tai Kaimo reikalų komitetu. Pasikeitus mi-

nistrui, manau, galėtų pamatyti, kaip reikia iš tikrųjų dirbti. Tikrai, premjere, nemenkindamas žemės ūkio, manau, kad vis dėlto tai turbūt būtų geriausias sprendimas, o dėl visa kita turbūt Seimui apsispręsti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-4064. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101: už – 66, prieš – 4, susilaikė 31. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4064) priimtas. (*Gongas*)

13.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-4066(2) (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar grįžtame prie 1-10 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-4066. Pranešėjas – J. Razma. Prašom. V. Bakas – per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiama Pirmininke, pasirodo, iki šiol neveikė mano balsavimo sistema ir man nepavyko balsuoti dėl visų projektų. Bet aš čia daugiau kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją dėl formalių dalykų, kad posėdyje dalyvavau.

PIRMININKĖ. Jūs dėl protokolo savo apsisprendimus perdavėte. Gerai, ačiū. Prašau. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip žinome, praėjus valandai ar daugiau po generalinės prokurorės pranešimo mes turime sudaryti Seimo laikinąją tyrimo komisiją pagal proporcinį frakcijų atstovavimo principą. Seniūnų sueiga pasiūlė sudaryti komisiją iš 11 narių. Tas ir yra siūloma šiuo nutarimo projektu. Frakcijos pateikė savo atstovus. Suprantama, po to būtų paskiriamas komisijos pirmininkas ir nustatoma komisijos darbo pabaigos data. Datą, ko gero, galėtume ir dabar įrašyti, tai būtų ši diena. Kai mes priimsime šį nutarimą, būtų kokio pusvalandžio pertrauka, per ją komisija, man atrodo, yra pajėgi atlikti tą pareigą, nes pats Seimo narys prašo, kad imunitetas jam būtų panaikintas. Priėmimo stadijoje dėl šio nutarimo projekto, prieš priimdami 3 straipsnį dėl komisijos pirmininko, mes turėsime padaryti nedidelę pauzę. Komisijos nariai susirinks ir pasiūlys komisijos pirmininką, bet tam, manau, nebūtina stabdyti Seimo posėdžio. Čia tiesiog techniškai galima tai išspręsti. Tai toks nutarimo projektas ir tokia mano paminėta darbo tvarka yra siūloma.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Šarknickas. Ruošiasi A. Skardžius.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Norėjau paklausti: jeigu pats Seimo narys prašosi, kad būtų atimta neliečiamybė, kam formuoti tą komisiją? Mes atimame daug laiko, kam šis toksai, nežinau, ar spektaklis, ar dar kažkas tokio reikalinga? Iš esmės juk pats Seimo narys prašo.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Labai pritariu jūsų pastabai, bet šiandien Statute nėra išskirti atvejai, kai pats Seimo narys prašosi ar kai nesutinka. Bet aš sutinku su jūsų mintimi, kad esant tokiai situacijai, kai pats Seimo narys sutinka su tuo mandato netekimu, mes galėtume Seimo statute padaryti pakeitimus, kad būtų labai trumpos procedūros: generalinės prokurorės pranešimas, jeigu pageidauja, žodis Seimo nariui ir balsuojame. Tai būtų gal logiškiau tokiose situacijose. Dabar ta valandos pertrauka, komisija, na… Bet toks yra šiandien Statutas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš, kolega, norėjau paklausti: kiek dar esate, frakcija, per tą kadenciją prikaupę skeletų spintose ir ar neplanuojate dar kokio imuniteto panaikinimo šią vasarą?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kaip jūs suprantate, kaip suprantu, jūs įsivaizduojate, kad mes čia kažką kaupiame ir prieš rinkimus prieš save išmetame, kad esame tokie sadomazochistai. Tikrai, patikėkite, taip nėra, jūsų fantazija čia jau be komentarų.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų po pateikimo užsirašiusių nėra. Ar galima bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuoti niekas neužsirašė. Ar užsirašė? Ne, neužsirašė. Dėl motyvų svarstymo stadijoje užsirašiusių nėra. Ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Tai yra išvardinta komisijos sudėtis. Aš perskaitysiu, kurie Seimo nariai siūlomi į šią komisiją: D. Asanavičiūtė, D. Gaižauskas, I. Haase, L. Jonaitis, P. Kuzmickienė, R. Lopata, L. Nagienė, A. Petrošius, J. Pinskus, T. V. Raskevičius ir A. Skardžius. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

3 klausimas yra dėl komisijos pirmininko. Taigi darome pertrauką. Norėčiau skirti 5 minutes komisijai, kad išsirinktų pirmininką, ir skelbiu techninę pertraukėlę. Posėdžio techninė pertraukėlė. Po 5 minučių mes susirenkame vėl, tęsime posėdį, jau žinosime komisijos pirmininką.

Nori K. Masiulis dar kažką pasakyti? Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš poniai A. Širinskienei norėjau tik pasakyti. Vienas skeletas buvo Seime, jo pavardė – R. Žemaitaitis. Potencialus skeletas komisijai, bet kažkur jis ten išnyko. Gal jūs žinote kur?

PIRMININKĖ. Skelbiu techninę pertrauką. 13 val. 40 min. pratęsime posėdį.

Pertrauka

13.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-4066(2) (*priėmimo tęsinys*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, baigėsi techninė pertraukėlė, grįžtame prie nutarimo svarstymo. Dabar 3 straipsnis. Susirinkusi komisija paskyrė A. Petrošių komisijos pirmininku. Ar galima pritarti bendru sutarimu 3 straipsniui? Pritarta, ačiū. Dar 4 straipsnis – pavesti komisijai tyrimą atlikti iki 2024 m. rugpjūčio 13 d., tai yra per šios dienos posėdį. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Ir 5 straipsnis – nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręskime balsuodami dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4066) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, dabar komisija susirinks ir svarstys klausimą, o mes galėtume Seimo narių pareiškimus… beje, skirti laiką pareiškimams. Jeigu yra užsirašiusių, pasitikrinkime. Penki netgi. Gerai. R. Šarknickas. Ruošiasi V. Valkiūnas. Susirinksime į posėdį vėliau, 14 val. 30 min.

14 val. 30 min. apsvarstysime klausimą dėl neliečiamybės.

13.41 val.

Seimo narių pareiškimai

R. Šarknicko nematau salėje, taigi kviečiu V. Valkiūną. Jeigu R. Šarknickas grįš, galės ateiti į tribūną vėliau.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Gerbiamieji, turime dirbti žvelgdami į ateitį, o ne praeitį. Yra posakis, kad kariuomenė ruošėsi praeitam karui, tai ir mes tankiai Seime priimame įstatymus žiūrėda-

mi į praeitį, o ne į ateitį. Dabar daug kalbama apie komisarus, tokia nuomonė, tai taip ir Seimo darbas, ir Prezidento veikla – į ateitį. Žiūrėdami į tai, ko dabar norime, siūlome į Europos komisarus. Noriu priminti, visi turbūt prisimenate, kaip sveikatos ministrą V. Andriukaitį, kuris bandė sutramdyti *farmaceptų* mafiją, greitai išsiuntė į komisarus Briuselyje. Į Europos Sąjungos komisaro postą turime rinkti ne nueinančių nevykėlių koalicijos atstovą, bet turi būti prizas tam, kas laimės kitus Lietuvos Seimo rinkimus, kas prisieks kovoti su energetikų, kelininkų, *farmaceptų* mafijomis, prizas tiems asmenims, kuo daugiausia pasitikės rinkėjai, kam išreikš pasitikėjimą. Tai, mano nuomone, būtų vienas iš darbų, sugrąžinant sąžinę ir teisingumą į Lietuvą.

PIRMININKĖ. Taip, norėčiau pakviesti A. Vinkų į tribūną. Ruošiasi V. Ąžuolas. Nematau.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia noriu labai padėkoti švietimo ministrei, pirmą kartą tenka tokia garbė, kad toje sunkioje situacijoje, kalbant dėl mokyklų reorganizacijos, kai 10 klasėje, pereinant į 11, buvo reikalaujama, kad būtų 21 vaikas, kas neįmanoma praktiškai rajonuose ir būtų apsunkinę tėvų likimą, vaikų sveikatą ir panašiai, ministre, jūs padarėte ryžtingą žingsnį. Prašau jūsų perduoti ir tėvų komiteto padėką Ministrei Pirmininkei, be jos jums būtų irgi turbūt ne taip paprasta, bet jūsų ryžtas labai daug ką reiškia. Ačiū.

Antras klausimas. Mes jau kreipėmės į jus, ministre, ir raštą parašė Skuodo meras ponas S. Gutautas. Noriu kartu pono V. Ąžuolo ir savo vardu, mes abu tame krašte, perskaityti tokį kreipimąsi.

2024 metais įsigaliojo nauja priėmimo į profesines mokyklas tvarka. Priėmimo kvotos paskirstytos ne mokykloms, bet pagal profesinio mokymo sritis apskritims. Skuodo amatų ir paslaugų mokykla priklauso Klaipėdos apskričiai. Mokyklos taryba dar 2023 metais, praeitų metų pabaigoje, numatė mokyklos galimybes ir pajėgumus, kokios profesinio mokymo programos teks priėmimo sistemai. Mokykla labai atsakingai įvertino ir pasitvirtino priėmimo planą.

Kaip ir kiekviena profesinio mokymo įstaiga, taip ir Skuodo amatų ir paslaugų mokykla aktyviai reklamavo profesinio mokymo programas, profesinio mokymo ir karjeros galimybes. Mokykla per priėmimo laikotarpį užpildė visas numatytas grupes ir viršijo rentabilumo ribas. 12 mokinių, pasibaigus pagrindiniam priėmimo laikotarpiui (sakykime, kirpėjų grupės stojantieji, prašymų buvo 14), gavo pranešimus (ir kiti iš LAMA BPO sistemos), kad pakviesti mokytis profesijos negali, nes mokykla nesurinko reikiamo mokinių skaičiaus.

Tiesiog meluojama, tiesiog pateikiama dezinformacija, ar jie tiesiog neskaitė šito dalyko, ar jie nesidomėjo? Skuodo amatų ir paslaugų mokykla, nutolusi nuo artimiausių profesinio mokymo įstaigų per 50 kilometrų, yra vienintelė galimybė mokiniams įgyti profesiją arti namų. Manoma, kad mokiniai turėtų konkuruoti apskrityje bent nuo rentabilumo ribos.

Prašome, gerbiama ministre, peržiūrėti šitą jų sprendimą ir, jeigu galima, atsakyti į klausimus. Ar nauja priėmimo tvarka nežlugdo rajonuose esančių profesinio mokymo įstaigų, kurios, turėdamos profesionalius profesijos mokytojus, kokybišką profesinio mokymo bazę ir surinkusios rentabilią grupę, negali mokyti mokinių? Nuostabi ta mokykla yra, tvarka, pedagogų atsidavimas. Kodėl LAMA BPO sistema neteisingai informuoja stojantįjį? Kaip planuoti mokymą mokyklai ir kaip planuoti savo mokymąsi mokiniams, neturint jokių garantijų, nors ir būtų surinkta rentabili grupė? Ar neplanuojama peržiūrėti naujos priėmimo tvarkos? Prašome, gerbiama ministre, dar kartą kreipiuosi į tamstą, peržiūrėti ir atsakyti į šituos klausimus. Manome, kad ši agentūra klysta ir nėra gerai įsigilinusi rajonuose į šitą situaciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Antanai. Matau, kad R. Šarknickas grįžo į salę. Kviečiu į tribūną.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mieli Lietuvos žmonės, kolegos, Vyriausioji rinkimų komisija baigė partijų registraciją. Partijos į savo sąrašus kandidatus susidėliojo pagal tik joms vienoms suprantamus prioritetus. Juose galima pamatyti visko – ir aktyvių veikėjų, ir ne veikėjų. Šiuo atveju reikėtų suprasti, kad čia tik politika ir tikrai nieko daugiau. Tai tokia ta sąžinė, kuri neturi nieko bendro su gražiomis kalbomis ir pažadais. Labai tikėtina, kad skandalų po spalio 13 dienos bus ne ką mažiau nei dabar, nors tikrai norisi tikėti, kad klystu. Duok Dieve.

Kaip matome, Lietuvoje vėl atsirado naujų politinių judėjimų, kurie jau spėjo įsivelti į tarpusavio rietenas, vienas kito žeminimą, purvų pilstymą, ir ta nesantaika tik auga. Bežiūrint kyla

daug retorinių klausimų. Ar šios naujos partijos atneš ką nors naudingo Lietuvai? Ar naujame Seime vėl vyraus konfliktai ir peštynės, užgožiančios darbą tėvynei ir tautai, kai jos vertybės ir orumas dažnai lieka paminti? Ar ir toliau viršų ims politinės prekybos interesai, o jiems nepavykus bus ieškoma naujų būdų susidoroti? Pasak signataro A. Endriukaičio, jo knygoje tai yra politinis pardavimas ir daryk, ką tu nori. Deja, tokia, matyt, kultūra, kuri niekaip neišraunama su šaknimis. Bet gal ateis ta karta, tie žmonės, kurie nuvalys dėmes nuo motulės Lietuvos apdaro.

Lietuva, mūsų senolė motina, dabar patiria didžiulį spaudimą keistis. Ją norima pervilkti moderniais auksiniais rūbais, kuriuos liberalios valdžios atstovai laiko madingais ir šiuolaikiškais. Jiems juk mažai terūpi lietuvių kalba ir mūsų žemė, kurioje gimė mūsų tauta. Lietuva – šalis, niekada neužkariavusi kitų, bet išaugusi iš mūsų protėvių darbo, kovos ir dvasios. Ši dvasia buvo perduota iš kartos į kartą. Už ją atiduota tiek daug aukų ir dvasios, išgyventi karai ir tremtys. Ir nors ši dvasia dar gyva, ji pavojuje dėl pastaraisiais metais įsigalėjusios liberalios valdžios politikos. Atrodo, kad ši valdžia, menkindama asmenybes, nori pakeisti Lietuvos veidą, tuo slėpdama savo pačios dėmes: ministrų skandalai, brangios vilos karo metu, pedofilijos skandalai, prabangūs Lietuvos banko automobiliai, įsigyti už mokesčių mokėtojų pinigus, o kur dar „Igničio“ manipuliacijos su elektros vartotojais, poetų, kunigų menkinimas? Visa tai tik keletas pavyzdžių, kaip mūsų tautos vertybės ir tradicijos yra išduodamos. Netgi per Dainų šventę matėme, kaip politikas stengiasi perrašyti istoriją. Pavyzdžiui, S. Nėries eilės „Kaip žydėjimas vyšnios“ priskiriamos kitiems jas atliekant. Tiesiog nutylėta poetės pavardė. Taip, gal Salomėja turi dėmę, bet meluoti per didžiąją Dainų šventę, kai jai sukanka 100 metų, kad autorius yra kitas, o ne ši poetė, tai yra tikrai nepadoru, tai tikrai buvo galima minioje jausti didžiulę gėdą.

Seime ir toliau begėdiškai ir atvirai diskutuojama apie narkotinių medžiagų legalizavimą. Maža to, kad taip nuodijamas mūsų jaunimas, tai yra prilyginama progresui. Baisiau nei baisu. Vėlgi retoriškai klausiu: kuo gi taip nusikalto mūsų senolė motina Lietuva ir jos vaikai? Negi neužtenka Matuko istorijos, kuri turėjo tokią pabaigą tik dėl nuožmių tėvų gyslomis tekėjusio narkotinėmis medžiagomis užteršto kraujo? Kaip būsimieji tėvai elgsis su savo vaikais? Kokia kalba tie vaikai kalbės? O gal jie bus auginami tam, kad Lietuva pavirstų į vieną didelę Amsterdamo gatvę, kurioje, beje, jūsų žiniai…

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). …jau yra draudžiama vartoti žudančius svaigalus? Baigiu, Pirmininke.

Motina Lietuva užaugino ne tik mūsų protėvius, bet ir jus, kurie ją skriaudžiate ir bandote perrengti svetimu rūbu, išdarkydami mūsų kalbą, bandydami įteisinti narkotines medžiagas. Kur buvote paauglystėje per Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos, literatūros pamokas? Turbūt tikrai ne mokykloje? Liko 2 mėnesiai iki Seimo darbo pabaigos. Aš prašau visų jūsų: tik nesumindžiokite visiškai Lietuvos širdies. Dažnai kartoju, pakartosiu vėl: mūsų tėvynė – mūsų atsakomybė. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. V. Ąžuolo nematau salėje. Taigi visi Seimo narių pareiškimai yra išsakyti. Grįšime po techninės pertraukėlės 14 val. 30 min. į Seimo salę tam, kad apsvarstytume likusį klausimą.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, grįžtame į posėdį po techninės pertraukos, tačiau noriu paprašyti dar 10 minučių pertraukos, nes dar nėra registruotas nutarimas. Perkalbėjome su komisija, kad už 5 minučių bus registruotas, ir 14 val. 40 min. galėsime tęsti darbą. Prašau dar 10 minučių kantrybės. Ačiū. 14 val. 40 min. tęsime Seimo posėdį.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Kolegos, posėdį tęsiame, bet dar kartą darome techninę pertrauką, nes komisijos diskusija užsitęsė. Siūlau dar 10 minučių padaryti ir jau tikrai tuomet turėsime viską įregistruota. Negąsdinu, tiesiog informuoju. Matyt, ilga diskusija užsimezgė. 14 val. 50 min. jau tikrai grįšime prie klausimo.

Pertrauka

15.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Vyšniauską patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-4070 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Kviečiu komisijos pirmininką A. Petrošių į tribūną, jis pristatys Seimo nutarimą. Tuomet jau pagal specialią procedūrą svarstysime jį toliau. Prašau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Tyrimo komisija atliko jai pavestą funkciją ir priėmė sprendimą sutikti, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys A. Vyšniauskas būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas ar būtų kitaip suvaržyta jo laisvė. Taip pat parengtame nutarime yra nurodyta, Seimo nutarime yra nurodyta, kad komisija darbą baigė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Skardžius.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų jūs neinformavote, kokiu rezultatu buvo pritarta, ar buvo kokių nors kitų siūlymų iš komisijoje dalyvavusių narių. Aš labai tikiuosi, kad visi balsuosime už, tačiau akivaizdu, kad tuo bėdos tikrai nesibaigė. Nors A. Vyšniauskas buvo išbrauktas iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų rinkimų sąrašo, partija nedviprasmiškai leido suprasti, kad rems jį kaip nepriklausomą kandidatą ir sudarys jam galimybę apginti savo pozicijas ir pasiaiškinti rinkėjams. Ar teisinga, kad dalyvaudamas rinkimuose turės teisinę apsaugą ir taip galimai vilkins procesą? Ar nemanote, kad reikia dar sudaryti visiems Seimo nariams prieigą prie medžiagos ir ją išviešinti? Kaip planuojate spręsti šiuos klausimus? Tai, sakykime, tokie būtų tęstiniai klausimai dėl to paties žmogaus.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Gerai. Aš, kaip tyrimo komisijos atstovas, galiu pasakyti, kad į daugumą klausimų negaliu atsakyti, nes nesame teisminė institucija. Tyrimo komisija atliko darbą pagal jai pavestas funkcijas, tai yra Statutas numato, kokius sprendimus mes turime priimti. Į klausimą, ar buvo kitų pasiūlymų, tai papildomų statutinių pasiūlymų, kurie būtų komisijos darbas, sulaukta nebuvo. Sprendimas buvo priimtas vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, neišgirdau iš asmens, Seimo nario, kuriam pareikšti įtarimai, atsakymo į mūsų klausimą. Jūs irgi, kaip komisijos pirmininkas, nors ir komentavote visus klausimus ir pasisakymus, ne tik pirmininkavote šiam posėdžiui, kaip jūs manote, ar asmeniui, kuriam dėl 19 epizodų inkriminuojami nusikaltimai, ne dėl vieno pareikšti įtarimai, ir jūs, sakykime, taip žvelgiate į šį procesą lyg nieko tokio. Kažkada Seimo nariai prisiėmė atsakomybę, tas pats V. P. Andriukaitis ir V. Kvietkauskas, ir A. Vidžiūnas padėjo mandatus ir tiesiog pasitraukė iš Seimo. Kodėl jūs nemanote, kad ponas A. Vyšniauskas galėtų atsisakyti to mandato ir pradėti viską nuo balto lapo? Jis juk atėjęs į Seimą, nors yra *fuksas*, elgiasi taip, lyg būtų šventesnis už Romos popiežių.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Norėčiau atkreipti dėmesį ir pakartoti, kad aš nesu ponas A. Vyšniauskas, esu komisijos pirmininkas, tai kaip komisijos pirmininkas tikrai nesiimu vertinti elgesio variantų. A. Vyšniauskas priėmė sprendimą ir mes atlikome procedūrą pagal neliečiamybės panaikinimą, visą Statute numatytą procedūrą. Kaip jau minėjau, komisija ir Seimas, kada sprendžia neliečiamybės atėmimo klausimą, vis dėlto apsiriboja generalinio prokuroro teikime nurodytų faktų interpretavimu, vertinimu arba patikslinimu. Visi šitie dalykai, kuriuos minėjote, peržengia šitas ribas ir tikrai nematau nei poreikio, nei labai įsivaizduoju, ką galėčiau atsakyti, nes, kaip minėjau, nesu ponas A. Vyšniauskas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Audriau, sveikinu jus politinės karjeros pabaigoje pasiekus viršūnę, tai yra tapus pirmininku. Tai ir kreipiuosi į jus kaip į pirmininką. Sakėte, kad kitų statutinių pasiūlymų nebuvo. Ar būta nestatutinių pasiūlymų?

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Tai buvo pasiūlymai, kuriuos įgarsino ponas A. Skardžius, o visai neseniai pamąstymų forma, kad galbūt buvo galima apskritai atsisakyti mandato. Šitas klausimas negalėjo būti svarstomas tyrimų komisijos.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pagal šią procedūrą dėl motyvų po pateikimo nėra, balsavimo taip pat nėra. Einame į svarstymo stadiją. Svarstymo stadijoje, kolegos, atkreipiu dėmesį, kad, svarstant Seimo nario asmens neliečiamybės atėmimo klausimą, diskusijoje dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja tyrimo komisijos pranešėjas, tai yra pirmininkas. Ar dar norėtumėte dalyvauti? Jau pasisakėte. Taip pat Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas. Gerbiamas Andriau, jūs norėtumėte pasisakyti? Prašom. Kol Andrius eina į tribūną, pasakysiu, jog dalyvauja po du Seimo narius, kurie pasisako už ir prieš. Tai galite užsirašyti.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, labai prašau panaikinti mano neliečiamybę ir leisti toliau gintis teisinėmis priemonėmis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaip ir sakiau, du Seimo nariai, kurie norėtų pasisakyti už, ir taip pat du, jeigu yra tokių, kurie norėtų pasisakyti prieš. Tačiau užsirašiusių nėra. (*Balsai salėje*) Leido. Tikrai, tokia galimybė buvo sudaryta ir dar dabar yra. Gerai, užsirašiusių nėra. Taigi einame į priėmimo stadiją. Priėmimo stadijoje motyvai už ir prieš. Nėra užsirašiusių. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Atsiprašau, stabdau balsavimą. Yra du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98: už – 97, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4070) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Per prieš tai vykusį balsavimą nesuveikė mano sistema ir dėl to nerodo balso už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl protokolo – D. Šakalienė, pažymėsime. Baigiame neeilinę sesiją.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Posėdis ir sesija baigti. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 406
STENOGRAMA

2024 m. rugsėjo 3 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN

PIRMININKĖ. Labas rytas. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Pradedame neeilinę Seimo sesiją, rugsėjo 3 dienos Seimo posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Gerbiami kolegos, per tą laiką, kai nesimatėme, keli iš mūsų kolegų Seimo narių šventė gražius jubiliejus. Visų pirma norėčiau pakviesti ir pasveikinti V. Valkiūną. (*Plojimai*)

Taip pat visų kolegų Seimo narių vardu nuoširdžiai sveikinu G. Palucką. (*Plojimai*)

Ir dar norėčiau pakviesti I. Pakarklytę. Sveikiname! (*Plojimai*)

10.03 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš pereidama prie darbotvarkės, dar norėčiau perskaityti Seimo Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos posėdžio protokolo sprendimą. Nutarta seniūnu skirti M. Lingę. J. Razma lieka frakcijos seniūno pirmuoju pavaduotoju. Sveikiname Mindaugą, linkime sėkmės.

10.03 val.

Seimo 2024 m. rugsėjo 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Ir pereiname prie darbotvarkės. Pirmas darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Nematau norinčių pasisakyti. Ar J. Jarutis norėtų? Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Nedažnai, tiksliau pasakius, labai retai taip atsitinka, kad per vienus metus būtų visi įmanomi rinkimai – ir Prezidento, ir Europos Parlamento, ir Seimo, taip pat Europos Komisijos nario skyrimas. Kaip žinote, maždaug už 2 mėnesių bus suformuota naujoji valdančioji dauguma. Visos prognozės rodo, kad ne dabartinė valdančioji dauguma bus valdančioji. Todėl, kad būsimam Europos Komisijos nariui, komisarui nebūtų sunku dirbti su galbūt visiškai kito požiūrio valdančiąja dauguma, frakcijos vardu siūlau šiandien 1-3 klausimą, nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektą Nr. XIVP-4078, išbraukti iš darbotvarkės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymas yra frakcijos vardu, taigi apsispręskime balsuodami. (*Balsai salėje*) Ne, negalima keisti. Gerbiami kolegos, aš dar kartą perskaitysiu, ką, neabejoju, Valstiečių ir žaliųjų frakcijos atstovai žino: 86 straipsnio 5 punktas sako, kad „neeilinėje sesijoje svarstomi tik jos iniciatorių pateikti klausimai“. Taigi, klausimų sąrašas yra pateiktas. Valdyboje mes sušaukėme sesiją, tai siūlau juos ir svarstyti.

Registruojamės. Taip, dar nebuvo registracijos. Registruojamės.

Užsiregistravo 115 Seimo narių.

Ar galėtume darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ne.

Balsuojame. Kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 117: už – 67, prieš – 4, susilaikė 46. Darbotvarkei pritarta.

J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, replika po balsavimo. Vadovaujantis ta logika, kuria jūs neleidote balsuoti dėl mano pasiūlymo, turbūt nereikėtų balsuoti ir dėl visos darbotvarkės, nes yra…

PIRMININKĖ. Dėl darbotvarkės mes paprastai balsuojame visada, gerbiamas Jonai. Siūlau tęsti posėdį.

10.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-4085 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-4085. Kviečiu pranešėją J. Razmą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, sesijos darbų programa šiuo atveju ta pati darbotvarkėje, kurią mes jau patvirtinome. Kaip suprantame, joje svarbiausias klausimas yra A. Kubiliaus kandidatūros siūlymo į Europos Komisijos narius svarstymas. Rytiniame posėdyje numatomas kandidatūros pateikimas, po kurio, kaip žinome, balsavimo dar nėra.

Toliau yra įrašyta keletas klausimų, kuriuos teikia Vyriausybė. Liberalų sąjūdis yra paprašęs įrašyti Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų priėmimą, kad kai ką linksmesnio mes čia turėtume Seimo salėje.

Paskui būtų maždaug 3 valandų pertrauka, per kurią opozicinės frakcijos turėtų po pusvalandį bendravimui su kandidatu į Europos Komisijos narius. Po to susirinkę mes apsispręstume dėl šios kandidatūros svarstymo ir priėmimo stadijose. Tai yra atviras balsavimas, slapto nereikės organizuoti.

Tokia vienos dienos darbų programa, būtent dėl Europos Komisijos vadovės pageidavimo turėti Europos Komisijos sudėtį iki rugsėjo 10 dienos. Taigi čia iš dalies atsakau gerbiamam J. Jaručiui, kuris nori tą procesą nutempti po rinkimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Labą rytą visiems. Aš, kolega, turiu, matyt, jau tradicinį klausimą, nes Seimo nariai yra pateikę klausimus G. Landsbergiui. Atsakymų mes iki šiol negirdėjome. Girdėjome tik tai, kad jisai yra ne cirko ponis, ne žirafa ir visi kiti gyvūnai kartu sudėjus. Bet tikrai norėtųsi išgirsti, ir kiek mokesčių Graikijoje sumokėjo, ir kaip su ta suma yra, ir su tais visais sutapimais, kurie lydi visą šitą istoriją. Bet, kaip matome, jūs vilkinate iki paskutiniųjų, iki kitos savaitės, kad kuo toliau tuos atsakymus visuomenei ir Seimo nariams nukeltumėte. Tikrai labai apmaudu. Galėjote įrašyti dabar, būtumėte atsakę, ir viskas. Dėl *samagono* legalizavimo vietos yra darbotvarkėje, bet kažkodėl G. Landsbergio paaiškinimams nebeliko.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jeigu jūs sekate viešąją erdvę, G. Landsbergis į jūsų formuluojamus ar panašius klausimus yra atsakęs. Bet, žinoma, yra jūsų parašai, eilinėje sesijoje tie atsakymai iš karto bus pateikti, tas klausimas bus įrašytas. Jūs nesate neeilinės sesijos iniciatoriai, o tie, kurie inicijavo, nematė būtinybės įrašyti šio klausimo. Ne mes esame to klausimo autoriai ir nematome čia daug prasmės dar kartą atsakyti į tai, kas jau yra atsakyta.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi K. Starkevičius.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Noriu paklausti, kokios priežastys lėmė, kad negalėjome palaukti dar vienos savaitės, kai prasidės eilinė sesija? Šitą klausimą būtume puikiai apsvarstę. Tuo labiau kad iš tiesų nematome jokių priežasčių, kad ta savaitė lemtų.

Kitas dalykas. Ar nėra taip? Kaip visuomet yra būdinga mūsų valdantiesiems, gerai paskaičiavote, kad opozicijos šiandien tikrai bus mažuma. Jūs vėl drąsiai balsuosite taip, kaip jums tinkama. Kas mus taip ragina, kad savaitę negalime pakentėti? Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, mes neturime tokių žvalgybinių pajėgumų, kad galėtume nustatyti, kiek opozicijos atstovų dar poilsiaus Ispanijoje ar kur nors kitur. Todėl jokių balansų mes čia neskaičiuojame. Kadangi sesiją inicijuoja trijų valdančiųjų frakcijų atstovai, tai Li-

beralų sąjūdis, kaip minėjau, turėjo galimybę pasiūlyti sesijos projektą, kurį jie yra inicijavę ir kurį jiems rūpi kuo greičiau priimti.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Rugsėjo 2 dieną visose Lietuvos mokyklose nuskambėjo skambutis ir prasidėjo Mokslo ir žinių diena. Ar manote, kad tas Alkoholio kontrolės įstatymas yra laiku? Siunčiame tokią žinią vaikams, moksleiviams, jaunimui. Ar tikrai derėjo įtraukti į darbotvarkę tokį klausimą? Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš sutinku, kad tas klausimas dėl alkoholio draudimo rugsėjo 1-ąją nėra problemos išsprendęs taip, kaip šiandien suformuluota. Bet kuriuo atveju susirinkę šiandien, rugsėjo 3 dieną, dėl jau praėjusių rugsėjo 1 ar 2 dienų mes, gerbiamas kolega, čia tikrai nieko neišspręstume, o iki kitos rugsėjo 1-osios mes tikrai turėsime gražaus laiko dėl tos problemos diskutuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Svarstymas. Svarstymo stadijoje diskutuoti nėra užsirašiusių, dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų kol kas užsirašė tik A. Širinskienė. Ji kalbės prieš. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Tikrai negaliu pritarti darbų programai, kai patvirtinti A. Kubiliaus, panašu, tampa neįmanoma kartu nelegalizuojant *samagono*. Tai tikrai nėra prioritetinis klausimas. Darbų programos pasirinkimas, švelniai tariant, yra tikrai labiau negu keistas.

Antra vertus, kaip jau ir minėjau, vėlgi neturime G. Landsbergio atsakymų. Tai buvo galima įtraukti, ypač tikintis kokio nors pozicijos, matyt, geranoriškumo. Dabar matome tą nuolatinį bėgimą. Iš tiesų labai linkiu vis dėlto nepradėti rudens sesijos, rugsėjo įžangos nuo *samagono* klausimų, juo labiau turėjome ir rugsėjo 1-ąją.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mano motyvai apsiriboja vienu klausimu. Kiek galima šnekėti nesąmones, siejant naminukės legalizavimą – trejus metus einantį projektą, kuris artėja prie pabaigos, su A. Kubiliaus skyrimu? Baikite, nekompromituokite savęs tokiais vapėjimais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Seimo nutarimo dėl neeilinės sesijos darbų programos. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119: už – 74, prieš – 3, susilaikė 42. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-4085) priimtas. (*Gongas*)

10.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078.

V. Semeška per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš norėjau gerbiamos kolegės Agnės paprašyti nevartoti Seimo salėje rusiškų svetimybių, žodžių. Jūs tris kartus pavartojote tą žodį. Prašau, nereikėtų to vartoti, nenoriu aš jo kartoti. Naminukė yra naminukė ir reikėtų, matyt, lietuviškai jį vartoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paprašyti pusės valandos pertraukos frakcijos vardu. Kadangi gerbiamas J. Jarutis čia pažėrė minčių, kas turi laimėti Seimo rinkimus, tai mums reikia pusės valandos įsivertinti, kokios perspektyvos.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu paprašyta pusės valandos pertraukos. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. (*Balsas salėje*) Balsuojame? Gerai, balsuojame. Kas pritariate pusvalandžio pertraukai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 68, prieš – 28, susilaikė 22. Pertraukai pritarta.

10.17 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 10, 12, 17, 22, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1086(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1086(3). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Į tribūną kviečiu G. Palucką. Dėl 1 straipsnio yra gautas vienas K. Starkevičiaus pasiūlymas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Norėčiau paprašyti K. Starkevičių, kad pristatytų savo pasiūlymą dėl Alkoholio kontrolės įstatymo. Pirmas pasiūlymas dėl 1 straipsnio. Prašau pristatyti.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų mes išnagrinėjome ir siūlau pritarti iš dalies, nes žemiau po šios pastabos yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas, apimantis Teisės departamento pastabą ir mano pasiūlymą. Taigi čia techninis dalykas, kurį Ekonomikos komitetas sureguliavo.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Tai yra apibrėžimas, kas tai yra, paprastai tariant, suformuluotas.

PIRMININKĖ. Ar yra 29, kurie sutinka, kad svarstytume šį pasiūlymą? Balsuokime, ar yra 29. Kas už tai, kad svarstytume K. Starkevičiaus pasiūlymą?

Yra, tikrai yra. Prašom, tada komiteto išvada.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl pasiūlymo yra… Ne, nėra užsirašiusių dėl motyvų. Taigi apsispręskime balsuodami. Galbūt galime pritarti bendru sutarimu? Ne, negalime. Taigi apsispręskime balsuodami dėl K. Starkevičiaus pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 85: už – 68, prieš – 6, susilaikė 11. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso 1 straipsnio. Ar galėtume pritarti? Atsiprašau, dar yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas kaip tik nepritarė. Prašau pakomentuoti.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Iš esmės Teisės departamentas siūlo tai, dėl ko mes jau apsisprendėme, tai yra dėl K. Starkevičiaus pataisos. Todėl siūlome nepritarti. Nereikalingas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašau, gerbiamas Kazy, pristatyti jį.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų reikia pritarti iš dalies, nes po tos pastabos yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas, apimantis Teisės departamento pastabas ir K. Starkevičiaus pasiūlymą. Už tai prašome ir balsuoti. Bus užtikrinamas kaimo turizmo paslaugų prieinamumas ir asmenims su negalia, nes čia mes norime, kad susitvarkytų ir kaimo turizmo sodybos.

PIRMININKĖ. Komiteto pranešėjas…

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš šiek tiek patikslinsiu, nes čia šnekame apie šiek tiek kitą jūsų pasiūlymą, čia kalbame apie tai, kur ir kaip galima pagamintą natūralų alkoholinį gėrimą naudoti, tai yra ne pardavimui, o savo reikmėms arba degustacijoms. Tai yra ta formuluotė. Būtent dėl to yra jūsų pasiūlymas ir komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes ir Teisės departamento buvo siūlymas. Mes sujungėme komitete abu pasiūlymus į vieną.

PIRMININKĖ. Gerai. Tai aš kreipiuosi į iniciatorių. Ar jūs sutinkate pritarimui iš dalies?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Tikrai sutinku, taip.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Kolegos, ar galėtume pritarti šiai pataisai, pakoreguotai pagal Teisės departamento pastabą, tai yra pritarti iš dalies, pritarti pritarimui iš dalies? Balsuojame. Kas pritariate pakoreguotam K. Starkevičiaus pasiūlymo variantui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 73, prieš – 6, susilaikė 9. Pritarta pritarimui iš dalies. Komiteto redakcijai pritarta su Teisės departamento pastaba.

Dar yra vienas Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, gerbiamas komiteto pranešėjau, pristatyti pasiūlymą ir komiteto nuomonę.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Siūlymui komitetas siūlo nepritarti, nes, kaip ir minėjau, tiek Teisės departamento siūlymas, tiek gerbiamo Kazimiero siūlymai buvo sujungti į vieną ir suformuluota komiteto pozicija.

PIRMININKĖ. O dėl antros pastabos?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Dėl antros pastabos komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam ir pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra taip pat K. Starkevičiaus pasiūlymas. Vėlgi kreipiuosi į iniciatorių.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Čia dėl asmenų su negalia.

PIRMININKĖ. 3 straipsnis.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Tai čia tas, kurį pristačiau, dėl negalios. Čia tikrai vertingas pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ir komiteto nuomonė?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes panaši pastaba yra ir Teisės departamento. Komitetas suformulavo bendrą formuluotę teisingo įstatymo straipsnio, nes per svarstymo procedūrą buvome pritarę dėl pritaikymo kaimo turizmo paslaugų prieinamumo asmenims su negalia ne tam straipsniui. Kitaip tariant, čia yra išsprendžiamas tam tikras nedidelis teisinis kazusas. Todėl komitetas siūlo pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ir kreipiuosi į iniciatorių: tinka pritarimas iš dalies? Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Ar galime…

Dabar dar yra Teisės departamento kelios pastabos dėl to paties straipsnio. Gerbiamas komiteto pranešėjau, jūs gal galėtumėte trumpai apžvelgti Teisės departamento pasiūlymus bei komiteto nuomones dėl jų.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Teisės departamento siūlymas dėl formuluotės įrašymo, kad tik nuosavybės teise priklausančioje kaimo turizmo sodyboje galima užsiimti tokia veikla. Šiai pastabai komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Toliau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Teisės departamento siūlymui dėl šios 3 dalies siūlo pritarti iš dalies, nes tai yra formuluotės keitimas. Ne pašto indeksas, o pašto kodas. Kalbinis dalykas.

Teisės departamento pastabai dėl formuluotės dėl planuojamos gamybos pabaigos ir pradžios laiko identifikavimo siūloma pritarti.

Ir pasiūlymui dėl nesaugių priemaišų, kurios neatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, siūlome pritarti. Formuluotė yra pataisyta.

Toliau turime dar vieną Teisės departamento pasiūlymą ir pastabą, kuriai komitetas siūlo nepritarti, nes dėl galutinio produkto apibrėžimo yra kelios vartotinos sąvokos. Tai yra procesas, gaminantis tradicinius alkoholinius gėrimus, ir pagaminti tradiciniai alkoholiniai gėrimai. Todėl siūlome nepritarti.

Ir dar viena Teisės departamento pastaba, kuriai yra siūloma nepritarti, dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos dalyvavimo gamybos procese. Šio dalyvavimo tikslinimo apimties ir procedūrų tikrai nereikia, nes pati tarnyba gali apsispręsti ir apibrėžti pagal poreikį.

PIRMININKĖ. Turime apsispręsti dėl 3 straipsnio, suredaguoto pagal Teisės departamento kelias pastabas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

4 straipsnis. Jame yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Šiai pastabai siūlome pritarti, nes tai yra tiesiog numeracijos pasikeitimas po neseniai įsigaliojusio Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimo.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento kelios pastabos. Prašau pristatyti.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Pirmajai komitetas siūlo pritarti, antrajai yra siūlymas pritarti, trečiajai vėlgi dėl pasikeitusio įstatymo siūlome pritarti, ketvirtajai yra siūloma pritarti tiesiog formaliai

koreguojant patį apibrėžimą – įrašant „ūkininkų kaimo turizmo sodybose“, nors ši sąvoka atsikartoja kituose įstatymo straipsniuose.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume pritarti visam 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Čia atsikartoja iš kitų straipsnių pastebėjimas dėl ūkininkų pagamintų būtent tradicinių alkoholinių gėrimų, todėl komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 6 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti, nes vėlgi perkeliama sąvoka iš kitų minimų straipsnių dėl būtent „ūkininkų kaimo turizmo sodybose“.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti, nes šios nuostatos derinamos su jau pakeistu Alkoholio kontrolės įstatymu. Tai keičiasi šiek tiek apibrėžimai dėl ūkininko gaminamo tradicinio alkoholinio gėrimo pavadinimų ir kitos informacijos pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 8 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

9 straipsnyje yra dar vienas K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašau pristatyti.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Dėl įsigaliojimo datos.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Čia yra dėl datų. Laikoma, kad šio įstatymo šio straipsnio 2 dalis įsigaliojo 2024 metų gegužę, dabar suprantame 2024 metų…

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Lapkričio 1 diena.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Lapkričio 1 diena.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Siūlome pritarti iš dalies.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Čia pas mane klaidingai parašyta rugpjūčio 1 diena, todėl ir susimąsčiau.

PIRMININKĖ. Ar galima būtų sutarti, kad jūs atsiimate šį pasiūlymą, nes Teisės departamentas yra pasiūlęs spalio 31 dieną kaip įsigaliojimo datą? Jūsų pasiūlymas jau nebeaktualus, nes jau yra praėjęs laikas. Ar sutinkate atsiimti?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes buvo sujungti tiek Teisės departamento, tiek gerbiamo K. Starkevičiaus pasiūlymai, suformuluota ir perkelta data į lapkričio 1 dieną. Komitetas tikėjosi, kad klausimą pavyks išspręsti ir įstatymą priimti kiek anksčiau.

PIRMININKĖ. Galima ir šitaip formuluoti. Tai ar sutinkame, ar galime pritarti pritarimui iš dalies, kai pakoreguojama data ir įsigaliojimas – šių metų spalio 31 dieną? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Ar galėtume visam 9 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Taip, ačiū.

Ir 10 straipsnis. Dėl jo yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Tai yra iš esmės juridinės technikos pasiūlymas. Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 10 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai. Ačiū pranešėjui. Dėl motyvų užsirašė daug Seimo narių. Pirmasis už kalba V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Lietuva, kaip ir kitos Vakarų Europos valstybės, tokios kaip Vokietija, Čekija, Slovakija, Kroatija ir daugelį kitų būtų galima paminėti, pagaliau įteisins tradicinių alkoholinių gėrimų gamybą. Taigi ir šiandien visi puikiai žinome, kad pradedant Grybų švente Varėnoje, baigiant… kituose Lietuvos regionuose vadinamosios *kurcinio* ašaros yra gaminamos, prieinamos, tačiau nelegaliai. Gamintojai turi slapstytis, gamintojai gali būti baudžiami, todėl šis gana griežtas sureguliavimas yra naudingas regionams, naudingas kaimams.

Visuomet pasisakiau ir pasisakysiu už saikingą ir atsakingą alkoholio vartojimą, bet tradicijos Lietuvoje – tai nėra tradicijos sovietmečiu, kaip čia viena kolegė vis mini naminukės vartojimą

arba naminukės sąvoką rusišku žodžiu. Naminukės tradicijos yra nuo neatmenamų laikų, jos yra reguliuojamos įstatyme labai griežtai. Kaip ir minėjau, tampame civilizuota šalis iš besislapstančių ir gaminančių miškuose ar kažkokiuose požemiuose. Ūkininkai, registruoti ūkininkai, kurie turi savo kaimo turizmo sodybas, atitinka tam tikrus reikalavimus, galės ribotą kiekį pagaminti ir pavaišinti savo svečius. Dėl to kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Vis dėlto kaip yra apgailėtina klausytis, kai konservatoriai valstybės civilizacijos lygį vertina pagal tai, ar galima namuose stipraus alkoholio pasigaminti, ar namuose negalima. Ir lygiai taip pat apie regionų plėtrą. Per ketverius metus nieko nepadarėte dėl regionų, dabar jau rinkimų išvakarėse jūs labai dirbate dėl regionų ir pagrindinis jūsų darbas yra dar labiau nugirdyti Lietuvos kaimą.

Šiuo atveju kuo jūs skiriatės tada nuo carinės Rusijos arba nuo brežnevinės Rusijos, kai viena iš sovietizmo, iš rusizmo plėtros politikų buvo nugirdyti okupuotus kraštus, padarius alkoholį lengvai prieinamą? Šiuo atveju aš to skirtumo tarp jūsų ir carinės Rusijos per daug netgi nematau pagal sprendimų priėmimą. Aš jau nekalbėsiu apie tai, kad Alkoholio kontrolės įstatymo pagrindinis tikslas nėra užtikrinti alkoholio prieinamumą. Jo tikslas yra mažinti prieinamumą, užtikrinti sveikesnę visuomenę. Labai gaila, bet jūsų siūlomas įstatymo projektas šitam įstatymo tikslui iš esmės prieštarauja. Tad aš balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Dabar tikrai aišku, kodėl M. Lingė paprašė pertraukos dėl A. Kubiliaus klausimo, nes tikrai alkoholio klausimas yra svarbesnis, panašu. Reikia pirmiausia jį išspręsti, o tada bus galima kalbėti apie A. Kubiliaus tinkamumą. Galbūt reikia pažiūrėti, kiek jisai gali išgerti per tą pusvalandį. Turbūt būtų visai geras palyginimas. Bet iš principo turbūt ne dėl to čia kritikuoju valdančiuosius.

Noriu pasakyti, kad vis dėlto, jeigu kaimo turizmo sodybose žmonės pasigamins iš vienos kitos tonos grūdų, kurių Lietuva eksportuoja daugiau nei 4 mln., tai tikrai nenukentės nė vienas koncernas, kuris superka ir eksportuoja grūdus. Lygiai taip pat manau, kad dėl to kiekio, kurį pagamins viena ar kita kaimo turizmo sodyba, nebankrutuos ir nepatirs didžiulių išlaidų nė vienas koncernas, kuris importuoja alkoholinius gėrimus į Lietuvą ir jais čia prekiauja. Vis dėlto saikinga kultūra.

Kai dabar ne vienas Seimo narys važinėja po kaimo šventes ir miesto šventes ir mato, kad į šventes žmonės eina ne prisigerti, ne *lėbauti*, bet iš tiesų eina gerai praleisti laiką, kultūrintis, bendrauti ir taip toliau. Tai turbūt yra tas pokytis, kuris įvyko nuo tada, kai pasislėpę kažkur šieno kupetose gerdavo ar dar ką nors darydavo. Turbūt tai jau yra istorija, kurios nebekartosime. Manau, esame pakankamai subrendę, kad po tų visų bandymų dekriminalizuoti narkotikus galėtume eiti tuo keliu, kad žmonės, gaminantys natūralų produktą, savo kaimo turizmo sodybose galėtų juo pavaišinti, duoti padegustuoti svečiams ir lankytojams.

Tikrai, kolegos, kviečiu palaikyti, o komisaras galbūt galės nusivežti į Briuselį to produkto paragauti ir kitiems kolegoms. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Danielė.

M. DANIELĖ (*LF*). Aš noriu paklausti, gerbiami kolegos, o jeigu šitas projektas legalizuotų kanapes? Šitas projektas, nes šiuo projektu jūs legalizuojate naminę degtinę. Bet jeigu tai būtų kanapių legalizavimo projektas, ar jis jus tenkintų? Ar tenkintų kontrolės mechanizmas? Nes jo šitame projekte nėra. Ar tenkintų tai, kad visiškai nėra tikrinama produkto kokybė? Ar praeitų tokios sudėties, koks yra dabar?

Žinote, kokie yra jūsų argumentai? Aš pacituosiu, labai tinka dėl kanapių: „Šiandien puikiai žinome, kad *samagonas* yra gaminamas, kad jis yra prieinamas, o gamintojai slapstosi ir gali būti baudžiami.“

Dabar yra projektas, kuriuo mes legalizuojame medžiagą, kurią neteisingai padarius ji yra mirtina. Dabar šitame projekte ar yra prievolė vežti šitą išvirtą produktą ir tikrinti, ar jisai nuodingas, ar ne, pavyko jį gerai išvirti, ar ne? Ne, tokios prievolės nėra. Tai iš principo, jeigu nusinuodija žmonės, tai, nežinau, jūs prisiimsite atsakomybę? Kas prisiims atsakomybę? Nuo kana-

pės… Tokios kanapės, nuo kurios mirtų žmogus, užauginti neįmanoma! Nuo šitos medžiagos pasaulyje miršta pustrečio milijono žmonių.

Tai aš tik noriu atkreipti dėmesį, kaip jums pavojinga, mirtina narkotinė medžiaga eina su daina Seimo salėje, su projektu, kuris nieko nesureguliuoja. Jis nesureguliuoja nei prievolės tikrinti produkto kokybę, nei numato kontrolės mechanizmo, kas tikrins tą prekybą, kas užtikrins tuos kiekius – nieko nėra. Bet, štai, balsų dauguma šitas projektas eina. Žinokite, tikrai užregistruosiu kanapių legalizavimo projektą su tokiomis taisyklėmis, kurios yra numatytos šitai mirtinai medžiagai. Pažiūrėsime, kaip jūs balsuosite tada, nes reikia, mieli Seimo nariai, būti nuosekliems savo sprendimuose.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Laisvės partija, atrodo, visus klausimus vertina per savo dviejų klausimų prizmę, reikalaudama būti nuosekliems. Į mane gerbiama Morgana negalėtų apeliuoti – aš balsuoju ir už kanapių legalizavimą, ir už naminukės legalizavimą. Kalbėkite apie kitus asmenis. Ir, beje, jeigu jau esate nuosekli, tai turėtumėte palaikyti naminukės legalizavimą.

Dabar dėl ponios A. Širinskienės šūkavimo noriu pasakyti… 2018 metų publikacija „Žemaitaitis aršiai gina naminę degtinę: jeigu ji egzistuoja – reikia legalizuoti“. R. Žemaitaitis yra trečiu numeriu pasirašęs asmuo dėl šito projekto dėl naminukės legalizavimo. Tai išsiaiškinkite su R. Žemaitaičiu, ar pirmas sąrašo numeris – R. Žemaitaitis, ar antras sąrašo numeris – A. Širinskienė kalba protingai. Vienas iš „Nemuno aušros“ pasisako už legalizavimą, kita – prieš. O šiaip labai ilga epopėja. Džiaugiuosi, kad ji artėja prie pabaigos. Noriu pasakyti, kad visų frakcijų atstovai yra pasirašę už naminukės legalizavimą, įskaitant mano jau minėtą R. Žemaitaitį (kurios ten frakcijos jis buvo), įskaitant Valstiečių frakciją ir kitas.

Labai noriu padėkoti Ekonomikos komitetui, atlikusiam tikrai didžiulį darbą aptariant reikalingus pataisymus. Asmeniškai K. Starkevičiui, asmeniškai G. Paluckui, jis, kiek žinau, yra abstinentas, nevartoja alkoholio, bet supranta, kad alkoholio legalizavimas šiuo atveju yra kultūros gastronominio paveldo legalizavimas. Labai džiaugiuosi, kad naujasis žemės ūkio ministras K. Starkevičius turės galimybę išduoti sertifikatus kultūros gastronominio paveldo gamintojams, šio produkto gamintojams. Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. A. Matulas kalba prieš.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tikrai džiaugiuosi, kad iš užsirašiusiųjų kalbėti prieš net trys kolegos dirba Sveikatos reikalų komitete. Būtent mes, medikai, pirmiausia ir pajusime šio įstatymo, jeigu jis bus priimtas, pasekmes. Jūs pamenate, kaip 2000 metais vadinamoji naujoji politika liberalizavo Alkoholio kontrolės įstatymą. Pakako ketverių metų ir pagal statistiką, pagal savižudybes, pagal psichozių skaičių Lietuva tapo labiausiai per tūkstantmetį prasigėrusi šalis, viena iš pirmaujančių pasaulyje. Išties reikia džiaugtis, per paskutinius metus keletas vyriausybių, keletas parlamentų nuosekliai dirbo, kad apribotų prieinamumą, reklamą, didintų kainą, akcizus. Pasekmės yra geros. Akivaizdu, visi pastebime, kad pasikeitė alkoholio vartojimo kultūra, jaunimas geria mažiau, geria lengvus alkoholinius gėrimus.

Kada tampama alkoholiku? Man teko savo karjerą pradėti nuo narkologo darbo. Kada tampama alkoholiku? Kai geriama dažniau kaip kartą per 2 savaites. Alkoholis smegenyse išsilaiko 2 savaites, padidėjusi alkoholio koncentracija. Kai geriama kuo jaunesniame amžiuje, dar žmogus nėra visiškai subrendęs, ir kai geriami stiprūs alkoholiniai gėrimai. Mes dabar norime įteisinti 65 laipsnių alkoholį. Kas važiuoja į turizmo sodybas? Ar mes, seniai, važiuojame, ar vis dėlto važiuoja jaunimas, jaunos šeimos ilsėtis? Ir štai dabar egzotika atsirado: prisiragausime *samagono*, tada šoksime į tvenkinį ir panašiai, ir panašiai. Akivaizdu, kad nelaimių padaugės, ligų padaugės. Aš manau, kad tai gerokai per ankstyvas dalykas. Nebus įmanoma sukontroliuoti nei kokybės…

PIRMININKĖ. Laikas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). …nei gamybos kiekio, todėl siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. J. Baublys – motyvai už.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų daug metų Seimas svarstė šį klausimą, stengėsi kaip nors reglamentuoti, bet vis nepavykdavo. Aš labai džiaugiuosi, kad šiandien Seimas, tikiuosi, reglamentuos naminės degtinės gamybą. Nekalbame apie kokį nors įteisini-

mą, o būtent apie reglamentavimą, kontrolę. Naminės degtinės gamyba vyksta, niekas negali sukontroliuoti. Kaip jau čia buvo minėta, kai nuvažiuoja į renginius tiek valdžios atstovai, tiek Seimo nariai ir jiems pasiūlo paragauti, faktiškai jie pastatomi į tam tikrą vietą. Jie kaip ir prisideda prie tos nelegalios degtinės gamybos, vartojimo. Kai mes įteisinsime, reglamentuosime, šiuo atveju šventėse jausimės patogiai. Manau, kad tikrai bus didesnė gaminančiųjų kontrolė, neliks tų taškų, kurie gamina nelegaliai. Kam pirkti, eiti pas nelegalų prekybininką, gamintoją, kai tą gali padaryti legaliai?

Aš tikrai kviečiu kolegas pritarti šiam įstatymo projektui. Tikrai puikus įstatymo projektas. Siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Turėtume išlaikyti tam tikrą logiką. Mes daug kalbame apie narkomanijos, žalingų įpročių prevenciją, todėl negalime didinti vartojimo imties. Manau, šiandien yra tikrai pakankama alkoholio įvairovė ir visi turi iš ko rinktis. Jeigu mes leisime kiekviename kaimo kieme gaminti naminukę, tai netrukus turėsime reklamą, kuri nustelbs bet kokias Lietuvos pastangas prevencijos srityje, nes kiekvieno kiemo gamintojas visiems ims aiškinti, kad tai yra sveikatos šaltinis, kiek tai padeda sveikatai, ir mes tikrai to jau nebesuvaldysime.

Tikrai negaliu palaikyti įstatymo pataisų, kol žalingų įpročių prevencijai neskiriame bent pusės tiek lėšų, kiek išleidžiama alkoholiui. Tik šitaip galima bandyti kovoti su žalingais įpročiais. Alkoholis ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje daro didžiausią žalą žmonių sveikatai aplenkdamas tabaką ir visus kitus narkotikus. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Visi motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 1-4 klausimo – Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-1086. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 63, prieš – 15, susilaikė 22. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1086) priimtas. (*Gongas*)

10.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas. Pusvalandis jau praėjo, todėl grįžtame prie 1-3 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-4078. Norėčiau pakviesti premjerę I. Šimonytę į tribūną, kad pristatytų kandidatūrą į Europos komisarus. Prašau.

Kolegos, primenu, kokia tai yra procedūra. Pirmiausia Ministrė Pirmininkė pristatys kandidatūrą – tam skiriama 10 minučių, vėliau prisistatys pats kandidatas – tam bus taip pat skirta 10 minučių ir vėliau 15 minučių atsakymams į klausimus. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Nepaisant to, kiek Lietuvoje yra rinkimų šiais metais, Europos Parlamento rinkimai ir Europos Komisijos formavimo procedūros į tai neatsižvelgia. Lietuva, kaip ir kitos valstybės narės, buvo gavusi prašymą nominuoti savo kandidatus į Europos Komisiją. Kadangi Lietuvos Respublikos teisės aktai numato gana specifinę kandidato nominavimo procedūrą, tai yra neužtenka Vyriausybės ar Ministro Pirmininko teikimo, kaip yra daugumoje kitų Europos Sąjungos valstybių, bet taip pat yra reikalingas Prezidento pritarimas ir Seimo pritarimas, tai šiuo metu jau yra tas antras etapas, kai po Vyriausybės teikimo ir Prezidento pritarimo yra kreipiamasi į Lietuvos Respublikos Seimą pritarti A. Kubiliaus kandidatūrai, kuri čia turbūt nėra jokia paslaptis ir jau yra seniausiai viešai žinoma. Vyriausybė priėmė sprendimą dėl A. Kubiliaus teikimo rugpjūčio 21 dieną. Atitinkamai Prezidentas rugpjūčio 22 dieną pasirašė dekretą pritardamas A. Kubiliaus kandidatūrai.

Aš tikrai daug nekalbėsiu apie pačią kandidatūrą, nes manau, kad A. Kubiliaus biografiją jūs visi puikiai žinote. Tai yra žmogus, kuris du kartus buvo Lietuvos Respublikos premjeru gana sudėtingais Lietuvos Respublikos ekonomikai laikais ir tikrai niekada nestokojo nei išminties, nei

ryžto, nei gebėjimo priimti sprendimus. Turi didžiulę politinę patirtį tiek Lietuvos, tiek europinę, nes gana ilgą laiką yra buvęs Europos reikalų komiteto pirmininku, pastaruoju metu – Europos Parlamento nariu. Taigi Europos Sąjungos darbotvarkę žino ne iš knygų, ne iš laikraščių ir ne iš antraščių, o iš savo kasdieninio darbo, todėl manau, kad tiek dėl politinės patirties, tiek dėl Europos reikalų išmanymo tikrai gali pretenduoti į reikšmingas atsakomybes. Žinoma, dėl to sprendimus priims Europos Komisijos pirmininkė, bet nė kiek neabejoju, kad tai yra labai solidi paraiška Lietuvos Europos Komisijos būsimai sudėčiai. Tokio kalibro politikų iš tų pavardžių, kurios šiuo metu yra girdimos, kitų valstybių nominuojamos, nėra daug. V. Dombrovskį būtų galima paminėti, bet jis jau yra Komisijos narys dvi kadencijas, dabar jau būtų trečia kadencija. Akivaizdu, kad, tiek Vyriausybės nuomone, tiek Lietuvos Respublikos Prezidento nuomone, tai yra tikrai derama ir solidi kandidatūra pretenduoti į atsakingas Europos komisaro pareigas ir atitinkamai Europos Komisijoje į svarbias atsakomybes. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau į tribūną pakviesti A. Kubilių. Dar kartą primenu, kad kandidatui prisistatyti skiriama iki 10 minučių. Vėliau bus Seimo narių klausimai. Prašau.

A. KUBILIUS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama premjere, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų apima daug emocijų stovint šioje tribūnoje, nes suskaičiavus savo gyvenime turbūt 29 metus praleidau šiuose… 27 metus praleidau šiuose rūmuose ir šioje tribūnoje. Senokai čia nebuvau. Iš tikrųjų smagu visus matyti ir girdėti jūsų karštas diskusijas.

Kalbant apie tai, kodėl čia šiandien stoviu šioje tribūnoje, tai visų pirma tikrai noriu padėkoti premjerei ir už mano kandidatūros pristatymą, ir už pasiūlymą bei paraginimą imtis šios naujos atsakomybės. Be abejo, dėkoju ir Prezidentui už išsakytą pritarimą, taip pat ir koalicijos partneriams už išreikštą paramą. Tikrai su didele asmenine atsakomybe priimu tokį pasitikėjimą. Na, kaip žinoma, nebesu jaunuolis, bet žinau, ką asmeniškai reiškia tokie nauji iššūkiai.

Kaip gimė, kaip atsirado premjerės ir Prezidento sutarimas dėl mano kandidatūros, jau ne vieną kartą buvo viešai aptarta, prie to ir nebesustosiu. Premjerės ir Prezidento sutarimas, Vyriausybės parama yra pirmas ir, kaip žinome, labai svarbus žingsnis, bet Seimas taip pat turi ypatingą reikšmę šioje procedūroje, todėl šiandien tikiuosi, kad Prezidento ir premjerės sutarimui pritarsite ir jūs šioje salėje.

Kol kas negaliu labai konkrečiai pasakyti, kokių atsakomybių teks imtis tapus komisaru. Apie tai diskutuojame ir Briuselyje, ir Vilniuje. Akivaizdu, kad tai spręs visų pirma Komisijos prezidentė U. fon der Lejen, su kuria yra tekę ne vieną kartą bendrauti. Komisijos prezidentė turi savo matymą, kokios Komisijos sudėties ir kokios programos įgyvendinimo ji sieks. Savo programines nuostatas Komisijos prezidentė yra išdėsčiusi išsamiame vadinamajame politinių gairių dokumente. Iš to dokumento, taip pat ir iš pastarojo laikotarpio Komisijos prezidentės reikšmingų pasisakymų akivaizdu, kad vienu iš svarbiausių naujos Komisijos darbo prioritetų U. fon der Lejen laiko klausimus, susijusius su iššūkiais Europos Sąjungos saugumui. Prie to aš ir norėčiau šiek tiek plačiau porą žodžių dar pasakyti, kaip man atrodo, kokį vaidmenį šiuose reikaluose gali padėti spręsti Lietuva.

Autoritarinės Rusijos karas prieš Ukrainą yra rimčiausia geopolitinė ir saugumo krizė Europos kontinente nuo pat Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Tokioms krizėms įveikti reikia efektyvaus bendraeuropietiško atsako ir naujų idėjų. Kaip dar 1957 metais pasirašant Romos sutartį sakė Ž. Monė, vienas iš šiandieninės Europos Sąjungos idėjinių tėvų (cituoju): „Europos Bendrija bus kuriama krizių metu, ir tai, kas bus sukurta krizių metu, ir bus Europos Bendrija.“ Šiandien, kaip jau minėjau, Europa yra ištikta naujos gilios geopolitinės saugumo krizės. U. fon der Lejen politinių gairių dokumentas aiškiai įvardina, kad Europos Sąjungos atsakas į šią saugumo krizę turi būti radikalus Europos Sąjungos gynybinio potencialo didinimas, pagaliau pradedant realiai kurti Europos gynybos sąjungą, kurios galimybė jau seniai yra numatyta Lisabonos sutartyje. Ir sparti Europos Sąjungos plėtra, kaip kertinis Europos Sąjungos interesas. U. fon der Lejen labai reikšmingai ir teisingai pabrėžė, kad kiti penkeri metai ir tai, ką Europos Sąjungai pavyks, arba nepavyks nuveikti saugumo reikaluose, nulems Europos Sąjungos ateitį ir jos vietą pasaulyje kitiems penkeriems dešimtmečiams. Komisijos prezidentė labai tiksliai apibūdino ir svarbiausią

Europos Sąjungos atsakomybę Europos Sąjungos reikaluose. Cituoju: „Geriausia investicija į Europos saugumą yra investicija į Ukrainos saugumą.“ Nuo karo pradžios Europos Sąjunga daug padarė šiuose reikaluose, bet per artimiausius penkerius metus reikia padaryti dar daugiau, ir žymiai daugiau. Ir Lietuva prie to gali reikšmingai prisidėti. Nes saugumo, gynybos, Europos Rytų erdvės reikaluose mes, kaip valstybė, turime unikalios patirties ir galime duoti daugiausia pridėtinės vertės, stiprinant visos Europos Sąjungos, o kartu ir mūsų pačių saugumą. Tikiuosi, kartu su Europos Komisijos prezidente U. fon der Lejen ir Europos liaudies partijos vadovybe, bendromis Lietuvos Vyriausybės, prezidentūros ir Seimo pastangomis mums pavyks pasiekti sutarimą, kad Lietuvai tektų atsakomybė kaip tik už tas sritis, kuriose ir turime tokios ypatingos ir unikalios patirties, tai yra saugumo, gynybos, Europos Sąjungos plėtros reikalai. Turime unikalios patirties, ką apibendrintai pavadinčiau Europos Rytų erdve. Dabar čia koncentruojasi didžiausios grėsmės visos Europos saugumui, tarp jų ir Lietuvos saugumui. Ir čia atsiveria didžiausios galimybės pozityvioms permainoms, kurios bus svarbios visam kontinentui, ir kurios gali ir turi įvykti per artimiausią dešimtmetį. Du kartus dirbęs Lietuvos premjeru ir nusipelnęs krizių premjero titulo, nesibaidau jokių darbų ir atsakomybių, kokios gali tekti, jeigu tapsiu Europos Sąjungos komisaru. Tačiau paskutinį dešimtmetį, ypač dirbant Europos Parlamente, daugiausia dėmesio ir jėgų investavau į tuos pačius Europos saugumo reikalus, ypač Ukrainos reikalus, ir ilgalaikes taikos Europos kontinente perspektyvas, kurios išimtinai priklauso nuo pokyčių Europos Rytų erdvėje. Tuos pokyčius lems artimiausiu laikotarpiu Europos Sąjungos strateginiai sprendimai. Tikiuosi, tiek mano asmeninė, tiek visos Lietuvos patirtis šiose srityse bus tikrai naudinga būsimai Europos Komisijai ir visai Europos Sąjungai, o kartu bus naudinga ir Lietuvai. Bus naudinga ir Ukrainai, kurioje sprendžiami visos Europos saugumo ir Europos likimo reikalai. Todėl šiandien tikiuosi visų Seimo frakcijų paramos, nes rūpestis Ukrainos saugumu, visos Europos saugumu, o kartu ir Lietuvos saugumu yra bendras mūsų visų reikalas, ne vien tik premjerės, Vyriausybės, Prezidento ar asmeniškai A. Kubiliaus. Kažkada su amžinąjį atilsį G. Kirkilu tokiais klausimais rasdavome galimybę strategiškai sutarti, nepaisant partinių skirtumų. To paties tikiuosi ir dabar. Komisija ir komisarai rūpinasi bendrais Europos Sąjungos reikalais, eidami pareigas, neatstovauja savo šaliai ar savo partijai. Tačiau tai, kas yra naudinga Europos Sąjungai, yra naudinga ir Lietuvai. Tokios naudos tiek Europai, tiek Lietuvai ir sieksiu, tam tikiuosi jūsų paramos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašė ir jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi D. Kepenis.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas kandidate, nekalbėsiu apie jūsų patirtį, politiko kompetencijas, o apie tokią paprastą detalę, nes iš detalių susidaro mūsų visų gyvenimai ir pasauliai. Šiandien visi giedojome himną, Lietuvos himno giedojimas yra šventas dalykas visiems mums, tarp jų ir man, tačiau praktiškai šiandien himnas buvo giedamas jūsų garbei, nes rugsėjo 10 dieną dar kartą giedosime ir pradėsime darbo sesiją. Tai jūs, kaip patyręs politikas, ką atsakytumėte man, kiek, jūsų nuomone, kainavo šitas posėdis Seimo kanceliarijai, visiems mums? Nes mes visi iš visos Lietuvos sukviesti, suvažiavome, kad patvirtintume jūsų kandidatūrą. Vienas dalykas.

Antras dalykas, kam ta skuba? Ar tada galima tikėtis, kad Lietuva gaus tą geresnį, naudingesnį portfelį, ar čia su tuo neturi nieko bendra? Tai va šitie du dalykai, į kuriuos norėčiau išgirsti atsakymą – apie šio posėdžio ekonominį momentą ir apie skubos reikalingumą. Ar kas būtų pasikeitę, jeigu būtume…

PIRMININKĖ. Laikas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). …rugsėjo 10 dieną tai atlikę? Ačiū.

A. KUBILIUS. Ačiū už gerą klausimą. Dėl Seimo darbo, kiek kainuoja Seimo darbas, na, tai čia turbūt jūs geriau žinote. Seimas dirba visus metus be atostogų, ir rinkėjai, mokesčių mokėtojai, sutinka tai finansuoti. Kiek kainuoja Seimo nariams susirinkti rugsėjo 3 dieną į neeilinį posėdį, tai čia turbūt kiekvieno Seimo nario reikėtų klausti, tikrai nesiimu to vertinti.

Kodėl Seimas renkasi balsuoti dėl kandidato į Europos komisarus? Na, tai yra tokia nustatyta procedūra. Jinai yra sudėtingiausia visoje Europos Sąjungoje. Kitur, kaip žinote, kandidatus į komisarus pasiūlo premjerai, pasiūlo vyriausybės, parlamentas turbūt vienintelėje Lietuvoje da-

lyvauja šitoje svarbioje procedūroje. Kiek aš pamenu, turbūt kolegos V. P. Andriukaičio yra taip sudėliota, niekas to nepakeitė. Aš nenoriu čia diskutuoti, ar tai gera procedūra, ar ne, bet tokia yra procedūra.

Dabar kodėl reikėjo šiandieną, ar galima buvo padaryti galbūt anksčiau, o kodėl neatidedama vėlesniam laikui? Todėl, kad iš tiesų yra tokia Europos Sąjungos tvarka. Kaip žinote, Europos Komisijos pirmininkė yra atsiuntusi laišką Lietuvos Prezidentui, kuriame paprašė pateikti kandidatus iki rugpjūčio pabaigos. Prezidentas yra atsakęs, kad Vyriausybės ir Prezidento sutarimu kandidatu esu įvardijamas aš, bet šitą procedūrą reikia užbaigti Seime. Kitu atveju, nebūnant visų kandidatų iš visų šalių pateiktų U. fon der Lejen, gali būti taip, kad negalėtų prasidėti toliau visi procesai pačiame Briuselyje dėl U. fon der Lejen, taip sakant, apsisprendimo, kokią Komisiją ir kokias atsakomybes kiekvienam komisarui jinai norėtų duoti.

Todėl Lietuva šiuo atveju dalyvauja šitame procese lygiai taip pat kaip ir visos kitos Europos Sąjungos valstybės, pagal tą patį kalendorių. Ir, deja, nežinau, ar būtų gerai atidėti Seimo sprendimą vėlesniam laikui ne dėl mano asmeninių kokių nors norų, bet dėl to, kad Lietuva tuo atveju iš tikrųjų tam tikra prasme pažeistų Europos Sąjungos nustatytą tvarką.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas pretendente, štai neseniai informacinėje erdvėje nuskambėjo žinia apie europarlamentarų aktyvumą. Jūs buvote įvardintas kaip vienas iš pasyviausių, netgi pavadintas bene didžiausiu Europarlamento tinginiu. Ar jūs sutinkate su tuo ir kokios čia nulėmė priežastys – ar trūko energijos, ar idėjų, ar dar kažko? Bet mes ne kartą girdėjome apie jūsų raginimą Lietuvai įsijungti į karo veiksmus Ukrainoje ir girdėjome, kad britų, pavyzdžiui, premjeras ragino kovoti iki paskutinio ukrainiečio. O kaip jūs galvojate, jeigu mes įsijungsime, tai kada jūs raginsite stabdyti veiksmus ir sėsti prie derybų stalo? Ar kai žus 1 tūkst. Lietuvos kareivėlių, ar 10 tūkst., ar 20 tūkst., kada mes stabdysime tuos, kada eisime prie derybų? Ačiū.

A. KUBILIUS. Na, aš nesiimu čia vertinti savo aktyvumo, tą žino kolegos Europos Parlamento nariai. Yra įvairiai vertinama, yra vertinama pagal formalius raportus, kiek kas kokį raportą rengė. Man teko daug dirbti Užsienio reikalų komitete, ten raportai nėra rengiami. Bet jeigu jūs atidžiau paskaitytumėte ukrainiečių spaudą, ten esu įvardijamas kaip aktyviausias Europos Parlamento narys, remiantis Ukrainą, besirūpinantis visa Europos Rytų erdve. Ir aš jaučiuosi, kad padariau per šituos praeitus penkerius metus tiek, kiek iš tikrųjų galėjau. Tai čia vienas atsakymas.

Dabar dėl Ukrainos karo. Iš tiesų yra labai aiški Europos Sąjungos pozicija remti Ukrainą, remti tam, kad Rusija negalėtų pasiekti pergalės ir negalėtų okupuoti ir sugriauti Ukrainos. Ta parama yra teikiama įvairiopai, finansuojant karines priemones, finansuojant Ukrainos biudžetą, taikant sankcijas Rusijai, atsisakant Rusijos naftos ir dujų. Tokia politika, mano įsitikinimu, yra teisinga. Ar Rusija ilgai tęs karą? Tai klausimas, kurį reikia užduoti V. Putinui, bet karo pabaiga turi būti tokia, kad Ukraina galėtų drąsiai jaustis saugiai ir neturėtų kokių nors okupuotų teritorijų. Kaip tai toliau bus pasiekta, apie tai būtų galima atskirai diskutuoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas Andriau, turbūt sutiksite, kad Lietuvos reikalai niekada jums taip ir nerūpėjo. Per dvi kadencijas Europos Parlamente jūs dirbdamas rūpinotės bet kuo, tik ne Lietuva: kažkokia plėtra, kitų valstybių interesais… Norėčiau paklausti. Tapęs komisaru (neabejoju, konservatoriai tikrai surinks balsus, nupirks už naminukę ar už ką nors, tikrai tapsite tuo komisaru), ką jūs planuojate nuveikti dėl Lietuvos?

Dar vienas klausimas. Jūs, išėjęs iš Prezidento, pareiškėte: „Aš neatsiprašiau, Prezidentas priima ir vertina mano kandidatūrą kaip svarbią.“ Kaip jums pavyko gauti Prezidento pritarimą? Koks čia vyko politinis turgus ir kokius jūs kozirius ištraukėte iš rankovės? Ačiū.

A. KUBILIUS. Gerbiamas Artūrai, kaip žinoma, aš dirbau vieną kadenciją Europos Parlamente, ne dvi. Antrą tik pradedame ir galbūt teks pereiti į kitas pareigas.

Atsakant į tai, ką gero nuveikėme Lietuvai, tai aš noriu… Gal jūs nesutinkate, gal mūsų skirtingos pozicijos. Mano įsitikinimu, parama Ukrainai yra didžiulis ir vienas iš pačių svarbiausių Lietuvos interesų, nes ten sprendžiamas visos Europos saugumo klausimas, ir mūsų saugumo klausimai. Ar jums rūpi Lietuvos saugumo reikalai? Jeigu rūpi, tada turime suprasti, kodėl mums

turi rūpėti Ukraina ir kodėl mums turi rūpėti, kad Europos Sąjungos ir visų Vakarų parama tai pačiai Ukrainai būtų dar didesnė, negu iki šiol buvo suteikta. Dėl to mes daug dirbome Europos Parlamente ir toliau toje srityje planuoju dirbti. Manau, tai yra vienas iš pačių svarbiausių Lietuvos interesų šiuo laikotarpiu.

Dar sykį galiu pakartoti U. fon der Lejen žodžius, po kuriais galiu visiškai pasirašyti. Jos žodžiai: „Per artimiausius penkerius metus nuo to, ką padarys Europos Sąjunga saugumo reikaluose, priklauso tai, kaip Europos Sąjunga atrodys kitus 50 metų.“ Mes gyvename tokiu laikotarpiu, kai sprendžiami didžiuliai svarbūs dalykai, taip pat ir Lietuvai. Jie sprendžiami ne tik pačioje Lietuvoje – jie sprendžiami Ukrainoje, jie sprendžiami Europos Sąjungos sostinėse. Dėl to mes turime labai intensyviai dirbti.

Dėl Prezidento. Man nereikėjo jo įtikinėti. Aš sakiau, išėjęs iš Prezidento, kad vienas dalykas, kas mane visame šitame reikale nustebino, tai Prezidento parama mano kandidatūrai. Neslepiu, kad iki šiol pasisakydavau kritiškai dėl Prezidento veiklos ir Prezidentas tai žino, ir jūs žinote. Tai, kad Prezidentas parėmė mano kandidatūrą, man asmeniškai yra netikėtumas, bet gyvenime būna netikėtumų. Turgaus jokio nėra buvę ir tokių žodžių aš prašyčiau nevartoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi L. Nagienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Na, jeigu turgaus nebuvo, tai apie krizes tada pakalbėkime. Išties ir premjerė, pristatydama jus, kalbėjo, kad jūs ateinate tokiu krizių ir kritiniu laikotarpiu Europos Sąjungai, bet, antra vertus, jūsų gebėjimai susitvarkyti su krizėmis yra žinomi. Konstitucinis Teismas jūsų krizių valdymą taip pat vertino. Aš kalbu apie pensijų nurėžimą savu laiku ir naktines reformas. Ar jūs vis dėlto pripažįstate tas klaidas, kurios yra padarytos ir Konstitucinio Teismo pripažintos, ar atsiprašytumėte Lietuvos žmonių? Aš manau, kad tai yra svarbu. Jau Prezidento neatsiprašėte, tai suprantame tą dalyką. Bet vis dėlto norėtųsi to kritiško požiūrio į tą jūsų praeitį, kad suprastume, kad jūs į Europos Komisiją einate dirbti supratęs savo klaidas.

A. KUBILIUS. Žinote, esu jau, sakiau, nebe jaunuolis. Turiu politinio gyvenimo patirties, nežinau, jau 30 metų. Klaidų per tą laiką padaryta taip pat ne viena. Tas klaidas gerai žinau. Bet dėl krizės įveikimo aš nematau kokių nors didelių mūsų klaidų. Nežinau, kur jūs buvote tuo metu, nepamenu, ar buvote Seime, bet tie, kurie buvo tuo metu Seime, turbūt gerai atsimena, su kokiais iššūkiais teko susidurti. Taip, teko mažinti ir pensijas. Konstitucinis Teismas po to pasakė, kad taip daryti nereikėjo. Bet Konstitucinis Teismas yra pasakęs daug dalykų, pripažinęs įvairių Seimų, tarp jų ir kai jūs buvote valdančioje daugumoje, sprendimus kaip neteisingus ir neteisėtus. Aš tik noriu priminti, kad tada iš tiesų Vyriausybės atlyginimai, Seimo narių atlyginimai buvo mažinami daug daugiau, mano paties atlyginimas mano iniciatyva buvo sumažintas 40 %. Kitaip sakant, buvo mažinama daug daugiau negu tos pačios pensijos.

Kodėl reikėjo mažinti pensijas? Tuo metu iš tikrųjų finansinė situacija buvo tokia, kad tokių pensijų mokėjimo toliau negalėjo finansai išlaikyti. Kodėl pensijos prieš mums ateinant į valdžią buvo taip ženkliai padidintos, nors neturėta tam finansinių rezervų? Čia jau reikėtų klausti ne manęs.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Jos salėje nėra. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiamas Andriau, malonu matyti. Taip, jūs esate įvardijamas kaip krizių premjeras ir panašiai. Tai tikrai buvo nelengvi laikotarpiai ne tik Lietuvai, bet ir Europos valstybėms ir kitoms šalims. Aš šiek tiek gal kalboje pasigedau apie pačią Lietuvą, vertybes, tautiškumą, kalbą, svetimas raides. Kiek bus ginamos pačios Lietuvos vertybės, šeimos tradicijos ir panašiai?

Bet klausimas turbūt nevisiškai apie tai, nes jūsų pareigos bus kitokios. Ar jau pagalvojote, kaip teks galimai būnant komisaru derėtis, kalbėtis, diskutuoti su kita Vyriausybe, kuri turės gal ir kitą požiūrį? Ar turite tam tikrą strategiją parengęs? Ačiū.

A. KUBILIUS. Aš jau tą minėjau savo kalbos pabaigoje. Lietuva nominuoja kandidatą į komisarus, Lietuva deleguoja komisarą, bet po to komisaras dirba nebe Lietuvai, o dirba visai Europos Sąjungai. Šiuo požiūriu iš tikrųjų tą reikia labai aiškiai matyti. Bet, kaip jau sakiau, mano įsitikinimu, stipri Europos Sąjunga, saugi Europos Sąjunga yra vienas iš svarbiausių mūsų interesų. Jeigu

dirbdamas komisaru galėsiu prisidėti prie to, kad Europos Sąjunga būtent šiose srityse stiprėtų, tai traktuosiu, kad taip pat prisidedu ir prie labai svarbių Lietuvos reikalų sprendimo.

Šiuo metu Europos Sąjungoje iš 27 šalių, kiek žinau, 13-ai vadovauja mano partinės šeimos, Tėvynės sąjungos partinės šeimos, Europos liaudies partijų atstovai, tai yra centro dešinieji, krikščionys demokratai, konservatoriai. Bet 14-ai vyriausybių vadovauja socialdemokratai, liberalai, kitaip sakant, kitų šeimų politiniai atstovai. Ir komisarui tenka dirbti ne tik su jam mielos politinės grupės premjerais, bet tenka dirbti ir su visų kitų vyriausybių premjerais. Kitaip sakant, politinių preferencijų komisaras negali turėti.

Kaip bus Lietuvoje, aš nesiimu spėlioti, kaip baigsis rinkimai, nesiimu spėlioti. Aš tikiu, kad visaip jie gali baigtis. Rinkėjai rinksis atsakingai. Tai, ką iki šiol pavyko nuveikti dabartinei valdančiajai daugumai ir Vyriausybei, manau, taip pat įvertins rinkėjai. Mano nuomone, pavyko nuveikti tikrai daug. Tikiu, kad rinkėjai tai irgi matys.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamas Andriau, jūs man visą laiką buvote pavyzdys to vieningo veikimo ir nacionalinėje, ir europinėje politikoje. Jūs pats paminėjote amžinatilsį G. Kirkilą, aš pats prisimenu vokiečių socdemą G. Ferhoigeną, kuris įvairiais būdais sugebėtų užkerėti, ir mes netikėtai tampame derybų čempionais. Žinau, kaip jūs subūrėte visas politines spalvas Europoje dėl kandidato statuso, derybų pradžios Ukrainai, didesnės paramos Ukrainai. Tačiau šiandien Europa ir nacionaliniai parlamentai skaldomi radikalų, populistų, antisemitų. Kodėl, jūs manote, vienybė yra svarbi, visų spalvų vienybė, tiek nacionaliniame, tiek Europos Parlamente? Ar tai padidina Europos jėgą, ar sumažina Lietuvos jėgą? Pasakykite tą stebuklą, nes mums jį sunku išaiškinti taip pat ir Lietuvos Seime.

A. KUBILIUS. Ačiū, gerbiamas Žygimantai. Aš visą laiką kartoju tai, ką čia galiu tik dar sykį pakartoti, kad mes, Lietuva, nesame pati didžiausia Europos Sąjungos valstybė. Tai tą turbūt čia visi, taip sakant, geografiškai ar kaip nors kitaip galime įvertinti. Bet, mano įsitikinimu, mes turime galimybių paveikti Europos Sąjungos politiką. Tiesą sakant, man tas jausmas subrendo tik po pirmų metų Europos Parlamente, nes iš pradžių mane irgi buvo apėmęs toks jausmas, kad mes nedideli, nieko mes negalime pasiekti toje daugiau nei 700 parlamentarų bendruomenėje. Pasiekti galime tik tuo atveju, jeigu turime aiškių idėjų, aiškių iniciatyvų ir sugebame aplink tas iniciatyvas ir idėjas burti tiek kitų šalių, tiek kitų politinių partijų atstovus. Tą iš tikrųjų padarėme ir dėl Ukrainos su „United for Ukraine“ tinklu, tą padarėme ir dėl demokratinių perspektyvų Rusijoje su Europietiškos Rusijos draugų forumu.

Čia aš noriu tikrai paminėti ir padėkoti Žygimantui už tai, kad jis yra turbūt, drįsčiau pasakyti, pats aktyviausias ir efektyviausias „United for Ukraine“ tinklo narys, nes tai, kad Lietuvos parlamento narys gali suburti visų Europos Sąjungos parlamentų, užsienio reikalų komitetų pirmininkus ir per šitokį sambūrį išreikšti pačią stipriausią paramą Ukrainai, yra kažkas unikalaus. Štai yra tai, ko mes turime nuolat siekti.

Dabar radikalizmas. Taip, jis yra pavojingas, ir ypač dėl to, kad artimiausi penkeri metai ar, sakykime, laikotarpis iki 2030 metų… Visi matome geopolitines audras, slinktis ir krizes. Štai šiuo laikotarpiu iš tiesų tų proeuropietiškų, solidžių politinių partijų, skirtingų savo ideologijomis, vienybė yra tai, kas gali atlaikyti visas problemas. Visiškai akivaizdu, kad Rusijos grėsmės, autoritarinės Rusijos grėsmės, išliks tol, kol Rusija išliks tokia, kokia yra dabar su savo autoritarizmu. Rusija gali būti kitokia, to galima siekti bendromis pastangomis. Ukrainos pergalė ir Ukrainos tapimas Europos Sąjungos nare gali padėti tą pasiekti. Bet kol to nėra, mes turime matyti, kokie pavojai gali kilti.

Žygimantai, pats ką tik grįžai iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Mes matome Jungtinių Amerikos Valstijų vidines diskusijas, kur jų prioritetai, ar Europa liks jų prioritetas, ar tik Kinija. Turime apie tai galvoti, matyti šitokią situaciją ir suprasti, kokie iššūkiai laukia ne tik Europos Sąjungos, bet ir Lietuvos, kiek šiuo atveju iš tikrųjų yra svarbus mūsų gebėjimas išlikti vieningiems, nuosekliems, turint aiškius strateginius tikslus, turint aiškias strategines iniciatyvas ir sugebant aplink jas burti visų kitų šalių (ir didžiausių šalių) panašiai mąstančius politikus. Tai tą aš tikrai raginu visus ir toliau nuosekliai daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Gerbiami kolegos, primenu tolesnę eigą. Kandidatūra bus apsvarstyta Europos reikalų komitete. Komitetas susitiks 13 valandą, taigi šiandien bus apsvarstyta kandidatūra. Taip pat A. Kubilius susitiks su frakcijomis. Primenu, 12 val. 10 min. – su Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“, su Mišria Seimo narių grupe – 12 val. 40 min., su Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – 13 val. 30 min. ir su Socialdemokratų partijos frakcija – 13 val. 50 min. Kitos frakcijos nepareiškė noro susitikti su kandidatu. Tuomet popietiniame posėdyje mes tęsime svarstymo stadiją ir priėmimą.

Matau, D. Kepenis norėtų replikuoti. Prašau.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, šiam klausimui, kurį ką tik dabar baigėte, buvo skirta 15 minučių. Kai pasibaigė 15 minučių, jūs kažkodėl suteikėte žodį Ž. Pavilioniui ir jie čia su pretendentu vienas kitą 5 minutes gyrė. Na, kodėl daromos tokios išimtys?

PIRMININKĖ. Kaip?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Kodėl daromos tokios išimtys?

PIRMININKĖ. Kokios išimtys?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Na, paprastai 15 minučių ir viskas baigta, niekuomet tu negausi jokio žodžio. Gal 5 minutes du kolegos vienas kitą giria ir mes turime to klausytis. Kodėl taip daroma?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Dainiau, pirmiausia paprastai aš gana dosniai su laiku elgiuosi kandidatų sąskaita. Jei lieka nors kelios sekundės iki 10 arba 15 minučių pabaigos, aš leidžiu paklausti dar vienam kolegai, kad būtų daugiau klausimų, ir paprastai sulaukiu priekaištų, kad laikas yra viršijamas. Tai, kad kandidatas atsakinėjo į klausimus ne 14 su puse minučių, o 17 ar 18, na, kažin ar tai yra minusas, nes daugiau galėjote girdėti dalykų, kuriuos kandidatas pasakė, pasidalino. Kaip suprantu, visai netrukus su juo susitiksite ir frakcijoje, tai galėsite pratęsti diskusiją. Linkiu tai ir padaryti. Ačiū.

Taigi dėl komiteto jau pasakiau – Europos reikalų komitetas. Grįšime popiet prie šios diskusijos.

11.21 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimų pagal Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą“ Nr. XIV-164 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4061 (*pateikimas*)

O dabar 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimų pagal Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą“ Nr. XIV-164 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4061. Pranešėja – ministrė E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti pakeitimus. Atsižvelgiant į praktikoje kylančius nesklandumus, teikiamu įstatymo projektu siekiama patikslinti tam tikrus Lietuvos Respublikos pareiškimus, padarytus pagal Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo sutartį.

Įstatyme vykdančiąja teismine institucija nurodytas tik Vilniaus apygardos teismas, tačiau vykdančiajai teisminei institucijai pagal susitarimą priskiriamos ne tik sprendimo dėl arešto orderio priėmimo funkcijos, bet ir kitos papildomos su arešto orderių vykdymu susijusios funkcijos, kurių dalį analogiško instrumento Europos arešto orderio vykdymo atveju pagal Baudžiamojo proceso kodeksą atlieka ne Vilniaus apygardos teismas, o Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra. Atsižvelgiant į tai, siūloma išplėsti vykdančiųjų teisminių institucijų sąrašą įstatyme įtraukiant paminėtas institucijas.

Taip pat yra būtina pakeisti Lietuvos Respublikos pareiškimą dėl asmens grąžinimo sąlygos. Šis pakeitimas įtrauktas atsižvelgiant į Generalinės prokuratūros išvadą, pateiktą siūlymą dėl Lietuvos pareiškimo, kuriame nurodyta, kad jeigu arešto orderis išduotas baudžiamojo persekiojimo tikslais, Lietuvos pilietis perduodamas su sąlyga, kad arešto orderį išdavusiai valstybei priėmus

nuosprendį jis bus grąžintas į Lietuvos Respubliką atlikti jam paskirtos su laisvės atėmimu susijusios bausmės, jeigu to prašytų perduotas asmuo arba pareikalautų Generalinė prokuratūra.

Taip pat reikalingi techniniai pakeitimai. Įstatyme turi būti pakeistos nuorodos į susitarimo nuostatas pasikeitus susitarimo straipsnių numeracijai. Įstatymo projektas yra suderintas su Vidaus reikalų ministerija ir Nacionaline teismų administracija. Į Užsienio reikalų ministerijos ir kai kurias Generalinės prokuratūros pastabas buvo atsižvelgta patikslinus projektą. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Po pateikimo dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? V. Valkiūnas prašo balsuoti. Pabalsuokime, kodėl gi ne?! Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 70: už – 64, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 15 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

11.25 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4060 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4060. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš pabandysiu būti konkretus. Situacija, su kuria esame susidūrę šiuo metu, kai iš mūsų sąjungininkių, iš užsienio šalių, pirmiausia Jungtinių Amerikos Valstijų, kaip paramą neatlygintinai gauname ginkluotę, amuniciją, kitą karinės paskirties įrangą, tačiau Lietuvoje jinai yra apmokestinta pridėtinės vertės mokesčiu, nes pagal dabartinį Labdaros ir paramos įstatymą ribotai apyvartoje esantys daiktai (čia tokia kategorija) negali būti laikomi paramos dalyku ir jiems netaikoma Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme nustatyta išimtis dėl PVM netaikymo paramai.

Todėl šiuo projektu siūlome pakoreguoti visa tai ir nustatyti, kad paramos dalyku galėtų būti laikomi ir ribotai apyvartoje esantys daiktai, jei jie skirti valstybės biudžetinėms įstaigoms funkcijoms nacionalinio saugumo ir gynybos, teisėtvarkos ir nusikalstamumo prevencijos srityse atlikti. Tokiu būdu kaip parama iš kitų valstybių gauta ginkluotė, amunicija ir kiti karinės paskirties dalykai, taip pat kriminalistiniams tyrimams skirta įranga nebūtų apmokestinama PVM. Aktualios tos pataisos tiek krašto apsaugos sistemai, tiek Vidaus reikalų ministerijai, kad įsivaizduotume tam tikras sumas, kurios leistų mums sutaupyti. Per metus – apie 20 mln., jeigu kalbame apie Krašto apsaugos ministeriją.

Labai svarbu pabrėžti, kad sutrumpėtų prekių perdavimo vartotojui terminai. Kitaip tariant, viską būtų galima daug greičiau padaryti, ypač kai kalbama apie ginkluotę, kuri turi ateiti kuo greičiau, o ne laukti, kol bus sumokėta ir visi kiti procedūriniai dalykai padaryti. Esmė yra tokia.

Teisės departamento pastabos – tikslinamojo pobūdžio. Tikime, viskas bus gerai, patikslinsime komitetuose ir papildomų lėšų nereikės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Butkevičius. Ruošiasi A. Pocius. A. Pocius. Ruošiasi R. Petrauskienė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, tikrai puiki iniciatyva ir galiu pasakyti, kad laiku, nes daugelio dalykų Lietuvos kariuomenė ir krašto apsaugos sistema tikrai nei pati pasigaminti, nei nusipirkti negali, tokiu atveju kreipiasi į sąjungininkus ir jie geranoriškais tikslais dovanoja, duoda tą ginkluotę. Manau, tikrai už ją nereikėtų mokėti PVM. Kaip jūs manote, per kiek laiko čia šie procesai susitvarkys ir ar spėsime tai padaryti dar šią rudens sesiją? Ir kaip jūs galvojate, ar nereikėtų kaip vieną iš komitetų paskirti NSGK?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai pritariu dėl NSGK. Viskas, be abejo, priklausys nuo komiteto. Kadangi čia Vyriausybės projektas, tai Vyriausybės išvados nereikėtų, tai mes galime viską padaryti per mėnesį, pusantro. Tikrai galime greitai tą padaryti, įtvirtinti dar ankstesnę įsigaliojimo datą ir sutvarkyti pagaliau šitą dalyką.

PIRMININKĖ. Klausia R. Petrauskienė. Ruošiasi J. Jarutis.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Projekte minima nusikalstamumo prevencija. Ar šitie pakeitimai būtų taikomi ir policijai skiriamai įrangai?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai taip. Čia interesai dviejų sistemų – ir krašto apsaugos sistemos, ir Vidaus reikalų ministerijos, įskaičiuojant policiją.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis. Ruošiasi A. Butkevičius, jei dar norėtų paklausti.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, tiesiog toks klausimas. Mes gauname ir esame gavę daug labdaros, karinės paramos, kurią po kiek laiko esame perdavę Ukrainai. Ar nesukliudys šito įstatymo apribojimas, PVM nuėmimas, tą gautą ginkluotę po kurio laiko perduoti kovojančiai Ukrainai?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ne, tikrai ne. Ten mechanizmas labai paprastas. Jeigu mes nusprendžiame kokią nors ginkluotę perduoti, turime tiesiog tos šalies, kurios gamybos ta ginkluotė yra Lietuvoje, gauti tą tradicinį leidimą. Ar čia bus PVM, ar nebus PVM, tam tikrai niekas netrukdys. Kaip tik gal, sakyčiau, greičiau, jeigu mums ta parama yra reikalinga ne tiek mums, kiek galbūt iš pradžių mums, o paskui perduoti Ukrainai, tai vis tiek, nes be PVM viskas vyktų netgi, sakyčiau, greičiau.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamasis ministre, kiek atsimenu, daugiausia tokius įstatymų projektus teikia Finansų ministerija. Ar šitas projektas buvo derintas su Finansų ministerija ir kiek maždaug finansiniu požiūriu valstybės biudžetas gali negauti? Aišku, čia reikia vertinti ir makroekonominiu požiūriu, bet toks mano klausimas būtų jums.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, gerbiamas Algirdai, čia Vyriausybės projektas, be abejo, derintas su Finansų ministerija, kartu ir gimęs, bet tiesiog nusprendžiau pateikti aš, nes tai pirmiausia krašto apsaugos sistemos interesas. Kaip ir minėjau, 20 mln., mes kalbame apie tiek, kiek galėtų krašto apsaugos sistema sutaupyti ir investuoti į kitus dalykus, ar padėti Ukrainai, ar kitiems dalykams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Už norėtų kalbėti R. Petrauskienė. Prašom.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Iš tikrųjų puikus projektas. Ką tik telefonu kalbėjau su J. Ohmanu, jisai baisiai piktas, kiekvieną dieną sulaukia prašymų Ukrainai paramos už 500 tūkst. eurų. Tai siūlyčiau šituos sutaupytus pinigus, kurie minimi, 20 mln., skirti Ukrainai.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti šiam projektui? Galime, ačiū. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Tačiau taip pat buvo nuskambėjęs pasiūlymas, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas būtų papildomas. Klausimas būtų svarstomas spalio 1 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkui, pritarta.

11.31 val.

Vienkartinių kompensacijų asmenims, kurių sveikatai padaryta žala likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, ir jų šeimų nariams, taip pat asmenims, Antrojo pasaulinio karo ir okupacijų metais išvežtiems priverstiniams darbams, buvusiems getuose, įkalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo vietose, įstatymo projektas Nr. XIVP-4052 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Vienkartinių kompensacijų asmenims, kurių sveikatai padaryta žala likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, ir jų šeimų nariams, taip pat asmenims, Antrojo pasaulinio karo ir okupacijų metais išvežtiems priverstiniams darbams, buvusiems getuose, įkalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo vietose, įstatymo projektas Nr. XIVP-4052. Kviečiu gerbiamą viceministrą M. Šiurkų į tribūną.

M. ŠIURKUS. Gerbiami Seimo nariai, teikiamas Lietuvos Respublikos vienkartinių kompensacijų asmenims, kurių sveikatai padaryta žala likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, ir jų šeimų nariams, taip pat asmenims, Antrojo pasaulinio karo ir okupacijų metais išvežtiems priverstiniams darbams, buvusiems getuose, įkalinimo įstaigose ir kitose laisvės

atėmimo vietose, įstatymo projektas. Teikiame svarstyti įstatymo projektą, kuriuo iš esmės nesukuriamos jokios naujos garantijos ar lengvatos. Vienkartinės kompensacijos asmenims, Antrojo pasaulinio karo ir okupacijų metais išvežtiems priverstiniams darbams, buvusiems getuose, įkalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo vietose, mokamos nuo 1991 metų, o Černobylio avarijos likvidatoriams, kurių sveikatai padaryta žala, nuo 1992 metų.

Šiuo metu vienkartinės kompensacijos šiems asmenims buvo skiriamos ir mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtais nutarimais, tačiau pagal konstitucinę doktriną asmeniui padarytos materialinės žalos atlyginimas, atskiros socialinės paramos rūšys ar jų skyrimo, mokėjimo pagrindai, sąlygos, dydžiai gali būti nustatomi tiktai įstatymu. Todėl Vyriausybė pavedė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai įvertinti vienkartinių išmokų reguliavimą asmenims, nukentėjusiems nuo 1939–1990 metų okupacijų, ir sureguliuoti šių kompensacijų mokėjimą įstatymu.

Į įstatymo projektą iš esmės perkeliamos nuostatos iš šiuo metu galiojančių Vyriausybės nutarimų, kartu patikslinant galiojantį vienkartinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo teisinį reguliavimą, įvertinus praktikoje pasitaikančius atvejus. Vienkartinių kompensacijų dydžiai, jų finansavimo šaltinis, juos skiriantys ir mokantys subjektai nustatomi tokie patys, kokie įtvirtinti galiojančiuose nutarimuose.

Noriu dar paminėti, jog didžioji dalis asmenų, galinčių pretenduoti į vienkartines kompensacijas, jas jau yra gavę ir pastaraisiais metais šių kompensacijų gavėjų skaičius nesiekia ir 20 asmenų per metus. Černobylio avarijų likvidatoriams ir jų šeimų nariams 2024–2026 metais vienkartinėms kompensacijoms mokėti kasmet yra numatyta po 41 tūkst. eurų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas, ruošiasi D. Kepenis.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, pozityvus projektas, pagirtina, kad jūs jį teikiate. Visos jūsų išvardintos asmenų grupės yra gana jautrios. Ypač džiugu, kad tuos 835 eurus dar galės gauti kaip vienkartinę kompensaciją černobyliečiai, kurie dažnai būdavo neišgirsti, užmiršti ir kreipdavosi į Seimo narius. Tačiau ar buvo numatyta Vyriausybės programoje visa tai? Nes kitaip truputį kvepia artėjančiais rinkimais čia šitas jūsų pristatymas.

Antras dalykas. Jūs minite vieną grupę iš Antrojo pasaulinio karo – išvežtus priverstiniams darbams žmones. Aš tais dalykais nemažai domėjausi, Lenkija daug skirdavo kompensacijoms iš tarptautinių fondų. Ar dabar numatoma viskas iš Lietuvos biudžeto? Ar irgi, mano minėtasis segmentas, kur priverstiniams darbams…

PIRMININKĖ. Laikas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). …iš kokių kitų tarptautinių fondų? Ar čia nėra to numatyta?

M. ŠIURKUS. Gerbiamas Seimo nary, dar kartą patikslinu, jog šiuo įstatymo projektu nieko naujo nėra sukuriama, – tai yra tos pačios nuostatos, kurios yra dabar galiojančios Vyriausybės nutarime, yra perkeliamos į įstatymą.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi A. Dumbrava.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Kaip manote, ar… Pirmiausia, teisinga, kad žmonės jaučia, kad valstybė jais rūpinasi ir nepalieka bėdoje. Bet yra daugiau žmonių, kurie šiandien palikti bėdoje. Jūs girdėjote, kad per pandemiją mes turėjome 15 tūkst. perteklinių mirčių. Ir dabar, vos ne kasdien, matome: tai ten žmogus rastas be smurto žymių, tai ten rastas. Vakar skaitau – penki žmonės. Ar nemanote, kad į šitą įstatymą taip pat verta įtraukti tas grupes, kurios aiškiai nukentėjo? Metas valstybei prisiimti už tai atsakomybę taip, kaip tai padaro jau daugybė pasaulio valstybių, kurios jau kompensuoja žmonėms už padarytą žalą per visiškai nesąmoningai, neteisingai ir prastai valdomą visą šitą epidemijos procesą. Ačiū.

M. ŠIURKUS. Gerbiamas Seimo nary, tikrai šitas įstatymas nesusijęs su jūsų klausimu. Čia kalbama apie asmenis, kurie yra nukentėję 1939–1990 metais okupacijos metu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas viceministre, jūs esate Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos viceministras ir jums nekelia abejonių, kad… Abejonių gal ir nekelia, tai yra viskas gerai, kas yra daroma žmonių labui, tai yra suprantama. Bet

mes ką tik girdėjome krizių premjero pranešimą, kad jisai nesigaili, viskas buvo daroma gerai. Bet iki šio laiko negrąžintos valstybinės pensijos kariams, pareigūnams, žmonėms, dirbantiems ypatingomis darbo sąlygomis, negrąžinti šimtai tūkstančių, dešimtys tūkstančių eurų, muitinių darbuotojų reikalai taip pat yra neišspręsti dar nuo 2009 metų. Čia vėlgi apie tai nieko nekalbama. Kaip jums atrodo, ar čia nėra per siauras šitas įstatymo projektas, gal reikėtų jį išplėsti būtent dėl tų žmonių? Ačiū.

M. ŠIURKUS. Aš tik gerbiamiems Seimo nariams priminsiu, kad jūs būtent šiais metais ir priėmėte dalį nukentėjusiems asmenims, kur yra mokama iš Valstybinių pensijų įstatymo, ir jiems išmokos didėja nuo 77 eurų iki 140 eurų.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš tik norėčiau pasitikslinti. Tie vyrai, kurie patyrė radiaciją Černobylio avarijos metu, ir ne vienus metus yra prašę kompensacijų, jų nėra gyvų, ar tos moterys, motinos, žmonos tų vyrų gali gauti kompensacijas, ar ne? Ačiū.

M. ŠIURKUS. Turbūt, kad ne. Pasitikslinsiu, galėsime jums atsakyti raštu. Bet jeigu mes kalbame apie nukentėjusius, kurie yra būtent išvežti priverstiniams darbams, tai yra gaunančių dar ir dabar, artimieji gauna už juos kompensacijas. Tokių nėra daug, bet jas gauna būtent paveldėtojai. Jeigu mirties priežastis yra susijusi būtent su darbu, likviduojant Černobylio padarinius, tai taip.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 81: už – 81, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Siūlomas Sveikatos reikalų, atsiprašau, Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis. Siūloma svarstyti rugsėjo 26 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.40 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 29, 31 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4050 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4050. Kviečiu gerbiamą viceministrę I. Valeškaitę į tribūną.

I. VALEŠKAITĖ. Gerbiami Seimo nariai, pristatau jums Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 29, 31 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo įstatymo projektą. Teikiamu įstatymo projektu siekiama tinkamai įgyvendinti 2024 m. vasario 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/505, kuria dėl Rumunijoje parengtų bendrosios praktikos slaugytojų profesinės kvalifikacijos pripažinimo iš dalies yra keičiamos direktyvos 2005/36/EB nuostatos. Konkrečiai dėl Rumunijoje parengtų bendrosios praktikos slaugytojų įgytų teisių.

Projektas yra labai techninis, nesinorėtų varginti dėl procedūros, tačiau esame Europos Sąjungos valstybė narė ir privalome tinkamai įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo procesus. Direktyvos nuostatomis, atitinkamai ir įstatymo pakeitimo projektu yra siekiama užtikrinti, kad Rumunijoje parengti bendrosios praktikos slaugytojai, tie, kurie atitinka direktyvoje nustatytas sąlygas, būtų pripažįstami pagal automatinį profesinės kvalifikacijos pripažinimo principą. Tinkamai perkėlus į nacionalinę teisę direktyvos nuostatas, ta pripažinimo procedūra būtų greitesnė ir lengvesnė tiek pareiškėjams, tiek institucijai, vykdančiai pripažinimą. Iki šiol Lietuvoje būtent dėl slaugytojų pripažinimo nesikreipė nė vienas Rumunijoje parengtas specialistas. Priėmus teikiamą įstatymo projektą, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba kaip ir dabar, taip ir toliau vykdys bendrosios praktikos slaugytojų profesinės kvalifikacijos pripažinimą. Trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti dvi Seimo narės. Pirmoji klausia V. Targamadzė. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Mes žinome, kad Rumunijoje yra rengiami bendrosios praktikos slaugytojai iš Bangladešo, Indijos ir kitų šalių. Aišku, suprantu, kad reglamentas gali būti

labai panašus, bet kaip bus su valstybinės kalbos mokėjimu ir dar kitomis rizikomis? Ar jūs rizikas pasižiūrėjote? Ačiū.

I. VALEŠKAITĖ. Čia, matote, yra direktyvos perkėlimo projektas. Tos nuostatos iš esmės yra suderintos su Europos Komisija. Kalbant apie trečiųjų šalių profesinės kvalifikacijos pripažinimą, čia niekas šioje vietoje nesikeičia, čia susiję tik būtent su Rumunija.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Dėkoju, gerbiama viceministre, už pristatymą. Norėčiau paklausti, kiek, planuojama, preliminariai truks pati pripažinimo procedūra? Ar yra kokių nors įsipareigojimų ar susitarimų, kaip tai atrodo laiko atžvilgiu? Aš suprantu, kad tai yra direktyvos nuostatos, bet gal galite informuoti, kokios yra procedūros laiko prasme?

I. VALEŠKAITĖ. Geras klausimas. Turbūt apie pačią procedūros trukmę ir negalėčiau pakomentuoti. Pati procedūra turėtų trukti apie 3 mėnesius. Bet, kaip jau minėjau, kol kas nėra nė vienas specialistas iš Rumunijos kreipęsis dėl šios procedūros, tai, matyt, mažai ir bus aktuali.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume po pateikimo šiam projektui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti rugsėjo 24 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.44 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4049 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4049. Kviečiu pranešėją K. Starkevičių į tribūną. Tai yra pateikimas.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Aš pasistengsiu kuo trumpiau ir aiškiau pristatyti šį klausimą. Šiuo metu Ryšių reguliavimo tarnyba reguliuoja ryšių sistemos paslaugų teikimą. Tačiau išryškėjo, jog tokio aiškaus reglamentavimo, kad jinai galėtų reguliuoti ir vykdyti LRT paslaugų priežiūrą, nėra. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti efektyvų Telecentro teikiamų LRT paslaugų kainų pagrįstumo vertinimą ir patirtų sąnaudų kompensavimą, įstatymo projektu siekiama pavesti Ryšių reguliavimo tarnybai tikrinti Telecentro teikiamų LRT paslaugų kainų pagrįstumą. Tokiu atveju tie įkainiai būtų prižiūrimi Ryšių reguliavimo tarnybos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, Telecentras dabar turėtų audituoti šitas kainas, bet ar jie turės įtakos ir tų kainų nustatymui, jeigu jos per didelės?

Kitas klausimas. Ar tai liečia vien tik LRT, ar ir kitas televizijas, pavyzdžiui, regionines, dėl kainų nustatymo? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Tiesiog Ryšių reguliavimo tarnyba turi šį procesą stebėti, tačiau tokių įrankių šiuo metu neturėjo. Mes šiuo įstatymu ir suteiksime tuos įrankius. Kai kilo ginčai dėl tų paslaugų įkainių, komitetas nagrinėjo ir buvo nutarta siūlyti šias įstatymo pataisas.

Dėl regioninių tikrai, galvoju, bus svarstoma. Reikės pasitikslinti. Aš dabar nenoriu tiksliai pasakyti, bet…

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų daugiau nėra norinčių paklausti. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. Siūlomas pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetas ir papildomu komitetu būtų galima pasiūlyti Kultūros komitetą. Ar galėtume pritarti tokiam svarstymui? Klausimas būtų svarstomas spalio 15 dieną. Nėra prieštaraujančių? Pritarta bendru sutarimu.

11.46 val.

Šiaulių laisvosios ekonominės zonos įstatymo Nr. XI-1909 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4055 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Šiaulių laisvosios ekonominės zonos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4055. Kviečiu A. Kupčinską pristatyti šį klausimą. Tai yra pateikimas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiama Pirmininke, kolegos. Ši iniciatyva, kurią teikiu kartu su S. Tumėnu, I. Pakarklyte, D. Griškevičiumi, K. Starkevičiumi ir M. Skritulsku, atsirado po to, kai mes dar metų pradžioje priėmėme Kauno laisvosios ekonominės zonos įstatymą ir išplėtėme galimybę Kauno laisvajai ekonominei zonai plėstis iki 1 tūkst. hektarų. Tai yra buvo atkurti tie teisėti lūkesčiai, kai buvo pasirašyta sutartis su Kauno LEZ'o operatoriumi. Analogiškai iškilo ir šis klausimas.

Dar esu dėkingas ir V. Fiodorovui, su kuriuo kartu kreipėmės į Ekonomikos ir inovacijų ministeriją klausdami, kiek trūksta žemių laisvosioms ekonominėms zonoms ir pramonės parkui. Tiek ministrė, tiek Ekonomikos ir inovacijų ministerijos viceministras atsakė, kad trūksta apie 1 tūkst. 500 hektarų visoms laisvosioms ekonominėms zonoms ir pramonės parkams visoje Lietuvoje.

Vienas iš jų yra būtent Šiaulių laisvoji ekonominė zona. Su operatoriumi 2011 metais, galima pasakyti tokią legendinę frazę – tai yra dar prie A. Kubiliaus, buvo pasirašyta ši sutartis ir Seimas 2011 m. gruodžio 23 d. priėmė Šiaulių laisvosios ekonominės zonos įstatymą. Su operatoriumi pasirašytoje sutartyje buvo numatyta, kad ši zona galės apimti 218 hektarų. Deja, aišku, kintant ir politinėms, ir geopolitinėms aplinkybėms, buvo įsteigta… Ne „deja", bet gerai, kad buvo įsteigtos Karinės oro pajėgos Zoknių aerodrome. Turime NATO partnerius sąjungininkus, kurie užtikrina mūsų saugią padangę. Ne tik mūsų, bet ir visų Baltijos valstybių. Aišku, tie 80 hektarų, kurie buvo paaukoti dėl mūsų gynybos tikslų, mūsų saugios padangės, buvo paimti būtent iš Šiaulių laisvosios ekonominės zonos. Siekiant atkurti teisėtus lūkesčius ir teisybę, teikiamas šis įstatymo projektas.

Pabrėšiu, kad taip, Šiauliuose ar Šiaulių rajone gali ir neatsirasti laisvos žemės plėtoti ekonominei zonai, bet dėl to ir numatoma, kad, kaip ir Kauno laisvosios ekonominės zonos atveju, Šiaulių regiono pramonės parko patrauklumą didintume visame Šiaulių regione.

Tiek turbūt būtų trumpai. Visa kita išaiškinta aiškinamajame rašte. Jeigu būtų klausimų, mielai atsakyčiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Gedvilas. Ruošiasi S. Tumėnas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiamas kolega, kad Šiaulių LEZ'ui privalome sudaryti sąlygas būti konkurencingiems ir patraukliems, nėra jokių abejonių. Mano klausimas: ar yra numatyta pakankama plėtra ir kuriam laikui tos plėtros turėtų užtekti? Kokia galimybė ateityje numatyti kitą plėtrą? Priminkite, kaip pagal dydį, pagal pajėgumus LEZ'as atrodo visos Lietuvos kontekste, įvertinant ir Kauno, ir Klaipėdos LEZ'us?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega, už klausimus. Taip, kad žinotumėte, turbūt žinote, kad žemės nuomos sutartys LEZ'uose sudaromos 99 metams. Kadangi įsteigta 2011 metais, tai, galima sakyti, iki 2110 metų perspektyva yra numatyta būtent ir šios laisvosios ekonominės zonos.

Dabar dėl plėtros. Jinai pagal priimtą įstatymą yra iki 218 hektarų, jeigu yra numatyta ir mes pakeisime. Tokia sutartis su operatoriumi pasirašyta, ir čia yra turbūt lemiamas veiksnys.

Dabar pagal dydį, man atrodo, tai trečia laisvoji ekonominė zona. Didžiausia yra Kaune, bet, aišku, irgi 1 tūkst. 54 hektarai. Klaipėdos mažesnė, Šiaulių dar. Šiuo atveju, man atrodo, tas apibrėžtumas labai aiškus. Jeigu atsakiau į klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi L. Girskienė.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pranešėjau, aišku, pritarsiu, nes prisidėjau prie šio projekto kūrimo, kad būtų atkurta teisybė, kad sugrąžinta teritorija, kuri 2017 metais buvo sumažinta beveik per pusę. Bet kitas dalykas, ar pritartumėte, pranešėjau, kad kartu rengtume projektą, pasitelkę ir Seimo Pirmininkę šiaulietę, kad būtų pagaliau sutvarkyti juridiniai dalykai su Šiaulių oro uostu? Dabar Zoknių oro uostą sudaro net trys segmentai: Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazė, tarptautinis Šiaulių oro uostas, arba savivaldybės įmonė Šiaulių oro uostas, ir trečias – NATO oro misijos pajėgos. Trys segmentai. Ar pritartumėte idėjai, kad vis dėlto Šiaulių oro uostas atsirastų tarp prioritetinių Lietuvos valstybės oro uostų? Jo, deja, nėra sąrašuose dabar. Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Stasy, už kompaniją rengiant šį įstatymo projektą ir aiškinantis įvairius subtilumus ir niuansus kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Aš

manau, kad tikrai pritarčiau. Aišku, tam reikėtų, kad čia dar daugelis mūsų būtume išrinkti į kitos kadencijos Seimą, nes iš tiesų tų darbų yra ne vieniems metams į priekį. Paminėsiu tą patį Kauno laisvosios ekonominės zonos atvejį. Kad būtų grąžinti tie hektarai, 500 hektarų, Kauno laisvajai ekonominei zonai, numatytas terminas dvejiems metams į priekį. Linkėčiau visiems ir daugumai būti išrinktiems į kitos kadencijos Seimą ir pratęsti tuos gerus darbus.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena. Andriau, aš čia.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Vis keičiate vietą.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Ne, nekeičiau, visada čia sėdėjau. Noriu jūsų paklausti: kieno nuosavybės sąskaita būtų plečiamos zonos? Ar būtų paimama privati žemė, ar ten yra valstybiniai sklypai? Ar buvo kokios nors diskusijos su vietos bendruomene?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Pripažinsiu, tikrai nebuvo diskusijų. Diskusijos vyko su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, bet jeigu yra… Kaip ir Kauno laisvosios ekonominės zonos atveju, diskusijas vykdytų įgaliota ministerija. Būtent jie per numatytą terminą, per beveik dvejus metus, turėtų ieškoti tiek privačių, tiek ir valstybinių sklypų ir žiūrėtų. Dažniausiai, kaip ir šiauliečiai sufleruoja, tiek Stasys, tiek Domas, kad būtų, sako, jų atveju daugiausia valstybinė žemė būtų.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. S. Tumėnas norėtų kalbėti už.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aš, kaip šiaulietis, pasisakau, aišku, už šį projektą. Ir kolegei L. Girskienei norėčiau pasakyti, kai ji pasiteiravo, kieno sąskaita čia ateina padvigubinimas, sugrąžinimas Šiaulių LEZ'o zonai. Priminsiu, kad 2017 metais Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu buvo sumažintas. Vadinasi, dabar išspręstos problemos, rastas konsensusas tarp kariuomenės, tarp verslininkų ir šitas padidinimas iki 218 hektarų sudarys sąlygas pritraukti kuo daugiau investuotojų, ypač užsienio investuotojų. Tai yra tiesiog savotiškas teisybės atstatymas. Tačiau Šiaulių oro uosto – šiuos visus segmentus visi žino daugiau kaip transporto, krovinių gabenimo oro uostą – techninės galimybės yra vienos stipriausių Baltijos šalyse, pats geriausias pakilimo ir nusileidimo takas. Manyčiau, turi eiti antras žingsnis, kad Šiaulių oro uostas atsirastų tarp valstybei svarbių, reikšmingų oro uostų. Reikėtų šitą visą problemą teisiškai išspręsti. Kviečiu kolegas pritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Primenu, balsavimas dėl Šiaulių laisvosios ekonominės zonos įstatymo pakeitimo.

Balsavo 67: už – 67, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 15 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.57 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar paskutinis rytinės darbotvarkės klausimas yra Seimo narių pareiškimai. Net penki kolegos užsirašė. Tai pirmąjį kviečiu D. Gaižauską. Ruošiasi A. Gedvilas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Lietuvos žmonės, kurie skirsite laiko manęs paklausyti. Iš karto pasakau, kalbėsiu apie tris procesus, kurie šiuo metu vyksta ir apie kuriuos sužinojome galbūt tik iš tam tikrų įvykių per paskutines 2 savaites. Tie procesai, atrodytų, gal vienas nuo kito atskirti, bet iš tikrųjų tai tiktai klaidinga nuomonė, nes jie tikrai daro didelį poveikį mums visiems, didelį poveikį politikai ir paprastiems žmonėms, nes žmonės išties, kai apie tai sužinojo, tikrai yra sutrikę ir dažnai, kai susitinkame regionuose, klausia, kas vyksta, ar tai normalu? Todėl sakau, kad reikia apie tai kalbėti, būtent mano pranešimas šiandien tam ir skirtas.

Pirmas įvykis. Prieš porą savaičių vėl šaukiama neeilinė sesija, šaukiama vienam klausimui, tai yra kada generalinė prokurorė kreipėsi į Seimą ir pranešė, kad… Tiksliau, prašė Seimo panaikinti neliečiamybę konservatorių jaunajai kartai, atstovui, pasakyčiau, mums daugiau atpažįstamam kaip čia lakstančiam su pirštu, kad reikia balsuoti vienaip ar kitaip, tai A. Vyšniauskui.

Pranešimas skandalingas. Ką pasakė prokurorė? Kas klausėte, supratote, kad tyrimas Marijampolės tarybos atžvilgiu galimai vyko 8 mėnesius ir surinkta pakankamai duomenų, kad A. Vyšniauskas galimai padarė 19 nusikalstamos veikos epizodų, sukčiavimų, dokumentų klastojimo ir piktnaudžiavimo. Tai yra sunkus nusikaltimas, už kurį numatyta didžiausia bausmė septyneri metai. Išties pranešimas skandalingas ir galbūt į tai galėtume nekreipti dėmesio, visi taip atrodė nutilę, nieko per daug nedarė, nes galvojo, kad susivokęs A. Vyšniauskas imsis kokių nors veiksmų ir kol nepareikšti įtarimai… Taip, nekaltumo prezumpcijos mes nekvestionuojame. Kol jis neapklaustas, galėjo išeiti į viešumą, padaryti spaudos konferenciją ir visiems įrodyti, kad jis tikrai nekaltas. Bet jis užėmė poziciją – negaliu kalbėti, pasakysiu tiktai prie advokato ir panašiai.

Žmonės šokiruoti. Kodėl? Todėl, kad šitas Seimas, esant dabartiniams konservatoriams, visus išmušęs iš vėžių. Žiūrėkite, dvi teistos partijos, dviejų teistų partijų Seimo Pirmininkė, vicepirmininkė, vienas Seimo narys kalėjime. O dabar netgi ateinančiuose rinkimuose kandidatuos už sunkius nusikaltimus įtariamas asmuo, kuris negali įrodyti nei savo kaltumo, nei nekaltumo, bet jis dalyvauja. Suvaidino spektaklį, kad išbraukiamas iš sąrašo, bet vienmandatėje dalyvaus. Įsivaizduokite, jeigu jį nuteisia, vėl žmonės galvoja, tai ką, jeigu išrinktų, vėl turėsime Seimo narį kalėjime? Ne, gerbiamieji. Klausia, ar tai normalu? Sakau, nenormalu ir to tikrai netoleruosime.

Opozicijos pareiga tai aiškinti, kartoti. Ir panašu, kad visa tai matysime irgi labai greitu metu, nes, žiūrėkite, būtent A. Vyšniausko padėjėja, beje, ji pakeitė Antikorupcijos komisijos pirmininkę taryboje, jau teisme byla, Andrius – Antikorupcijos komisijos taryboje pirmininkas, tą akcentavo generalinė prokurorė. Įtarimai – 19 epizodų sunkių nusikaltimų. Vienas Marijampolės tarybos narys, socialdemokratas, baudžiamuoju įsakymu jau teisme. Panašu, kad visiems, visai tarybai bus reiškiami įtarimai, čia jau spėju, galbūt net ir merui, nes tyrimas vyko 8 mėnesius. Panašu, kad buvo sekami, buvo pasiklausymai ir taip toliau. Taigi, žmonės, pamatysite. Ir, sakau, tai nenormalu.

Antras procesas. Kalbėsiu apie socialdemokratus. Kol čia vyksta šitos peripetijos, mes sužinome, kad ta partija, kurią dabar kažkodėl jau piešia kaip laimėtoją, pasiūlys į premjerus mūsų kolegą G. Palucką, kuris, mes visi žinome, irgi teistas už korupcinius nusikaltimus. Taip, pagal teisę žmogus jau bausmę atliko, teistumas išnykęs, bet politiškai tai ne. Žmonės vėl galvoja, kas vyksta – teistos partijos, kandidatai įtariamieji ir dabar į premjerus? Išties rodyti reikia tokiems veiksmams nepakantumą ir tai viešinti. Ir, ačiū Dievui, paaiškėjo, kad tas žmogus, G. Paluckas, kuris kritikavo G. Landsbergį už vilą Graikijoje, pasirodo, ne ką *biednesnis*, netgi turi savo nekilnojamojo turto Brazilijoje, turi ir kitoje vietoje, ir tikrai. Ir vėl tada V. Blinkevičiūtė, kuri sakė, būsiu nebūsiu, būsiu nebūsiu, būsiu nebūsiu, dabar jau vėl – būsiu premjere. Gerbiami žmonės, tai irgi nenormalu. Rodyti reikia nepakantumą, ir opozicija tą darys.

Na, ir trečia. Šiandieną vėl neeilinė sesija, vėl dabar siūlome į Europą, nes negalėjo prastumti G. Landsbergio, siūlo ką? Imkite jūs A. Kubilių. O A. Kubilius, mes visi puikiai žinome, kai išgirsta – A. Kubilius, žmonės dar po šiai dienai žegnojasi, ypač vyresnieji. Nes būtent kada pensijas pjaustė, kada mums visiems, pareigūnams ir tarnautojams, buvo sumažinti atlyginimai, ten tik antikonstitucinę veiklą vykdė. Ir, žiūrėkite, koks sutapimas, būtent A. Kubiliaus padėjėjas nuožmusis buvo A. Vyšniauskas. Ar jūs girdėjote nors vieną A. Kubiliaus pasisakymą, kad vertintume asmenines, dalykines savybes, kad jisai smerkia tokius veiksmus arba kad, Andriau, tu turi įrodyti savo nekaltumą anksčiau laiko, nes kol ikiteisminiame tyrime neapklaustas, tu gali apie tai kalbėti. Tyla, gerbiamieji.

Taigi aš pasakysiu, kad tie procesai nenormalūs, bet normalūs tik Konservatorių partijai, kuri išties pamynė visus padorumo standartus, nors viešai sakė, kad tikrai laikysis aukščiausių padorumo standartų. O kad, ko gero, reikia nebalsuoti už A. Kubilių, tai reikia tada žmonėms duoti kokį nors naują epitetų rinkinį, aš pasakysiu tai patiems konservatoriams. Konservatoriams palyginimas. Jeigu į Europos Parlamentą, kadangi jūs, teisingai, dažnai kalbate apie karą, apie ginklus, jeigu dabar į Europos Parlamentą renka rimtus žmones eurokomisarais, pagal jūsų standartus *haimersus*, tai jūs atvilksite žinote ką? Antrojo pasaulinio karo patranką, tą tokią, atsimenate, kas matėte, su tokiu plonu plonu vamzdžiu, ji išties gal ir taikli. A. Kubilius mokėjo su ja elgtis labai puikiai, tiesiog smaginosi, kai galėjo, į visus pensininkus… *čiut* visų neišdaužė.

Tai žiūrėkite, koks vaizdas. Jūs siunčiate į Europą pabūklininką A. Kubilių. A. Kubilių, kurį mes žinome kaip pensininkų (kabutėse) žudiką. Taigi to nedarykite. Balsuokime prieš, nes tai yra absurdas. Konservatorių partija daro tokius dalykus, kurie žmones tikrai veda į neviltį, bet pasakysiu – ne jie, ne jie yra visa Lietuva ir visas Seimas, yra ir kitų. Taigi rinkimai nauji, ir manau, kad per rinkimus, žmonės, tikrai turėsite teisę pasakyti, už ką reikia balsuoti ir kokios jūs Lietuvos tikrai norite.

PIRMININKĖ. Kolega, taip, dėl vedimo tvarkos tuoj suteiksiu žodį. Aš suprantu, kad rinkimų kampanija, bet visgi siūlau žudikais vieniems kitų nevadinti, net jeigu šis žodis yra ir kabutėse. Visgi tas epitetas yra labai stiprus. Kaip jūs teisingai atkreipėte dėmesį – žmonės mus stebi ir mūsų žodžius rimtai priima.

Prašau, Jurgi. J. Razma replikuoja. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Natūralu, kad yra Seimo narių iš skirtingų partijų, kandidatuojančių toje pačioje apygardoje, bet, aš manau, dėl to nereikėtų išnaudoti Seimo tribūnos agitacinėms kalboms. Bet, kaip suprantu, D. Gaižauskas labai išsigandęs konkurencijos su A. Vyšniausku, tai ką padarysi.

PIRMININKĖ. Toliau A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, rinkimų kampanijos įkarštyje, iki lemtingos datos likus truputį daugiau negu mėnesiui, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į didelį visuomenės nerimą ir susirūpinimą sukėlusį Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko, šio Seimo pripažinto atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovu, V. Landsbergio įspėjimą, kad Lietuvoje į Seimą veržiasi radikalios politinės jėgos – fašistai ir komunistai. Jam antrino ir šios Vyriausybės narys G. Landsbergis, kuris tvirtino matąs pavojų keliantį nedemokratinių jėgų stiprėjimą Lietuvoje.

Kaip žinoma, tiek fašistinės, tiek komunistinės organizacijos Lietuvoje yra uždraustos, taip pat uždrausta ir jų simbolika, o už tai, kad Lietuvai pavojaus nekeltų nedemokratinės jėgos, yra atsakingos begalės valstybės institucijų, tokių kaip Valstybės saugumo departamentas, prokuratūra ir taip toliau. Jeigu ponai Landsbergiai turi kažkokios vertingos informacijos apie Lietuvai kylantį pavojų, manau, tai turėtų būti jų pareiga pasidalinti šia informacija su visuomene ir su teisėsaugos institucijomis.

Taip pat manau, į tai turėtų itin griežtai sureaguoti tiek Seimo Pirmininkė, tiek Vyriausybės vadovė, kurioms yra reguliariai teikiamos specialiųjų tarnybų ir kitų už saugumą atsakingų institucijų ataskaitos. Iš tikrųjų, pagal šio pareiškimo svarbą ir pagal jį ištransliavusių žmonių statusą mūsų valstybėje šiuo metu neturėtų likti kitų darbų Lietuvoje, o tik kuo skubiau išnagrinėti jų turimą informaciją. Juk vienas iš jų yra buvęs Konservatorių partijos pirmininkas, kitas – dabar esamas. Kaip žinoma, šiai partijai priklausė ir priklauso ne vienas buvęs Komunistų partijos narys, o tai reiškia, kad jie tikrai gali turėti tikslios informacijos. Nemažai buvusių komunistų narių yra ir kitose partijose, ypač pas socialdemokratus.

Dar daugiau. 2007 metais Konservatorių partija Seimo buvo pripažinta turinti ryšių su teroristinės organizacijos požymių turinčia grupuote. Jeigu šie ponai yra pasirengę pagaliau suteikti visuomenei daugiau svarbios informacijos, pats laikas tai padaryti čia ir dabar. Tad prašau Seimo Pirmininkės, visos Seimo vadovybės labai rimtai kuo skubiau įvertinti ponų Landsbergių paskelbtą informaciją, o gal ir ketinimą padaryti kokį nors prisipažinimą ir kreiptis į atitinkamas Lietuvos teisėsaugos ir saugumo institucijas, kad šių asmenų turima informacija būtų įvertinta ir imtasi atitinkamų priemonių prieš grėsmes, kylančias mūsų valstybei ir visuomenei.

Paklausite, kodėl aš pats to nepadariau? Atsakau – tai yra aukštesnio rango vadovų veiksmas, nes reakcija turi būti žaibiška ir neatidėliotina. Todėl manau, kad Seimo vadovybė, valdantieji tai tikrai padarys, nebent tarp jų galimai yra fašistų ir komunistų, nors ką gali žinoti, kai jų pačių pastangomis KGB sąrašai dar 2015 metais įslaptinti 75 metams. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. M. Puidokas yra užsirašęs, tačiau jo salėje šiuo metu nematau. Ir R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mieli Lietuvos žmonės, kolegos, dažnai dabar mes girdime žodį desovietizacija. Tai palietė ne vieną Lietuvos garbią asmenybę – ir kunigus, ir poetus, rašytojus.

Neaišku, kada būsime desovietizuoti mes patys, kurie gimėme aname laikotarpyje, tarybiniais laikais.

Praėjusią savaitę Lietuvos rašytojų sąjunga pranešė, kad yra statomas, ruošiamasi statyti obeliską poetui S. Gedai, tačiau „Vilniaus vandenys“ pranešė, kad tie darbai kainuos daug daugiau, negu buvo parengtas projektas. Nors darbai jau buvo įsivažiavę, buvo tam skirti Vilniaus savivaldybės pinigai, Vilniaus savivaldybė, meras pranešė: jeigu iki rugsėjo 30 dienos nebus pastatytas obeliskas S. Gedai, pinigai bus paimami, grąžinti atgal.

Gerbiamas Vilniaus mere Valdai Benkunskai, prašau nesumindžioti Lietuvos idėjos pastatyti obeliską S. Gedai. Situacija išties yra sudėtinga. Prašau gerbti visuomenę, Lietuvos rašytojų sąjungą. Pailginkite terminą, *uždėkite* gerą pusmetį – juk nieko nenutiks. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių pasisakyti Seimo narių nėra. Taigi, baigėme rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 407
STENOGRAMA

2024 m. rugsėjo 3 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Laba diena, gerbiami kolegos, pradėsime vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 93 Seimo nariai.

14.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078(2) (*svarstymas*)

Skelbiu vakarinio posėdžio darbotvarkės 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektą. Svarstymo stadija.

Dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, po pono J. Jaručio išsakytų minčių mes vis dar nebaigėme svarstymo, todėl prašyčiau frakcijos vardu pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Taip, labai savalaikis prašymas, nes ir Europos reikalų komiteto išvada prieš porą minučių dar nebuvo registruota.

L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Šiaip aš pirma stovėjau prie mikrofono, tik nuėjau registruotis. (*Balsai salėje*) Bet noriu pastebėti. Aš nelabai įsivaizduoju, ką mes čia dar spręsime. Prieš 40 minučių Seimo svetainėje buvo paskelbta, kad A. Kubilius jau yra patvirtintas Europos Komisijos nariu. Seimo ekstrasensai žino geriau.

PIRMININKAS. Na, matyt, kažkas ūmai supainiojo. Tik Europos reikalų komitetas pritarė, bet ne visas Seimas. Čia turbūt Sekretoriatas išsiaiškins su mūsų Komunikacijos departamentu. O dabar teikiu balsavimą dėl pusvalandžio pertraukos.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 58, prieš – 38, susilaikė 14. Balsų pakanka dėl pertraukos.

Dabar pagal darbotvarkę turėtų būti kitas klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2606(2). Priėmimas. Bet čia turiu pastebėti, kad mes to projekto negalime priimti, nes neseniai buvo gauta naujų pasiūlymų. Komitetas jų neapsvarstė. Mes negalime priimti be komiteto nuomonės dėl tų pasiūlymų. Tuomet pertrauka bus reali. (*Balsai salėje*) Rinksimės 15 val. 13 min.

Pertrauka

15.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078(2) (*svarstymo tęsinys ir priėmimas*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pusvalandžio pertrauka baigėsi.

Dabar, kaip esu skelbęs, Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Andriaus Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius“ projektas Nr. XIVP-4078. Svarstymo stadija.

Pagal Seimo statutą, pirmiausia pasisako frakcijų atstovai. Matau, yra užsirašiusių dalyvauti diskusijoje frakcijos vardu. Pirmasis – E. Gentvilas. Po frakcijų atstovų pasisakys komitetas. Tada

bus bendroji diskusija. Gal galime fiksuoti, kad šiam klausimui skiriame iki valandos, ne daugiau? (*Balsai salėje*) Tai tikrai pakankamas laikas spėti visiems.

Prašau, gerbiamas Eugenijau, tuomet jums žodis.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi esu gerai nusiteikęs, pradėsiu savo pasisakymą, kaip per vestuves būna: arba pasakote dabar, ką žinote, arba užtylate amžiams. Pasakysiu, kokį įspūdį man sudaro kandidatas, pretendentas į Europos Komisiją. Tikiu, kad ir taps Europos Komisijos nariu.

Aš ir Emanuelis esame signatarai, esantys čia iš tos Sąjūdžio kartos. Andrius nebuvo signataras, bet nepriklausomybės darbą dirbo nuo pirmųjų Sąjūdžio dienų. Seimo koridoriuje praeidami matote, turbūt atpažįstate tą jauną žmogų, kuris neša LTSR herbą, kovo 11 dieną nuimtą Aukščiausiosios Tarybos pagrindinėje salėje. Parašyta: „Sąjūdžio aktyvistas Andrius Kubilius.“ Daug tokių aktyvistų buvo, bet aktyviausias tarp jų buvo A. Kubilius.

Mes, kaip Sąjūdžio žmonės, visi prisimename Andrių kaip aktyvų ir ne tik techninį, bet ir proto, politinį darbuotoją, kuris, nežinau, kaip ten buvo, kodėl Andrius nekandidatavo, nėjo į rinkimus, bet jis iš esmės taip pat nusipelnė būti signataru. Vėliau Andrius tapo Sąjūdžio atsakinguoju sekretoriumi ir organizavo visą ne tik organizacinį, bet, kaip sakau, ir brandų politinį darbą. Taip, šnekame apie A. Kubilių kaip apie senosios, pavadinkime, nueinančios Lietuvos politikų kartos atstovą, – drįstu taip sakyti, nes ir aš pats esu tos nueinančios Lietuvos politikų kartos atstovas, – bet tai yra ta karta, kuri kūrė ir stiprino Lietuvą.

Kai dažnai apie tos kartos politikus sakome, kad jie kūrė Lietuvą, tai dažnai galima suprasti simboliką – dalyvavo kuriant. Kai kalbame apie A. Kubilių, tas atvejis tikrai nėra simbolika. A. Kubiliui būtų galima skirti daugybę dalykų, pavyzdžiui, tokių kaip Seimo statuto sukūrimas, Seime Europos reikalų komiteto įkūrimas, Rusijos sulaikymo strategijos kūrimas, ir daug kitų darbų, pavyzdžiui, atsakomybė, „Independence“ laivo kūrimas, kaip sakoma, projekto įgyvendinimas. Kitaip sakant, ką čia ir kalbėti, jeigu kalbame apie patirtį ir kompetenciją – 27 metai darbo Seime, Europos reikalų komiteto pirmininkas, du kartus premjeras, Europos Parlamento narys.

Dabar priminsiu dar tokį dalyką, kurį gal kolega, drįstu sakyti, bičiulis Andrius ir yra praleidęs. 2002 metų gruodžio mėnuo. Žurnalas „Veidas“ (ėjo toks) kažkokiu būdu išrinko tris populistiškiausius Lietuvos politikus (nesakysiu, kokie tai) ir tris mažiausius populistus. Ten buvo V. Adamkus ir labai didžiuojuosi, kad greta A. Kubiliaus trečia pavardė buvo ir mano pavardė. Mes buvome trys mažiausi populistai to laikotarpio Lietuvos politikoje. Ir kai matome Andriaus veiklą Lietuvos politikoje, mes žinome, kad jis dirbo ne dėl *popso*. Jam priklauso, atrodo, frazė: „Lengvas kelias – ne mūsų kelias“, ar ne? Beje, I. Šimonytė labai dažnai mėgsta kartoti šitą frazę nesisavindama jos.

Aš primenu, kai teko spręsti rimtus reikalus, Andrius aukojo daug ką. 2000 metais po Andriaus premjeravimo laikotarpio, yra ta frazė istorijoje, į politologiją beveik įėjusi – lifto dydžio frakcija, 2000 metais buvo išrinkti tik devyni konservatoriai. Nepaisant to, ėjo į priekį, darė valstybei reikalingus darbus (aš kalbu – ne partijai, o valstybei reikalingus darbus) ir vėl atsitiko tai, kas atsitiko Lietuvos politinėje istorijoje. Tai tiek apie tą biografiją.

Dabar apie kantrybę. Man ne kartą yra tekę pasakyti, kad politikoje aš labai vertinu kantrybę. Kiek mes matėme ir kiek mes pažįstame strakaliojančių politikų, kurie labai lengvai keičia partijas, frakcijas ir taip toliau. Suskaičiavau: šiemet Seimo rinkimuose net 31 dabartinis Seimo narys (šito Seimo) dalyvaus su kita partija, negu dalyvavo 2020 metais. Dar žinant, kad dalis nedalyvaus Seimo rinkimuose apskritai, tai procentas nuo bandančių vėl patekti į Seimą – 31 sudaro daugiau negu ketvirtadalį Seimo politikų, kurie pakeičia partijas. Andrius nieko nekeitė ir man tuo jis yra priimtinas, dar daugiau pasakyčiau – artimas. Jis buvo kantrus ir tai laikau didžiule vertybe bet kurio politiko.

Ir atleiskite, bet man dabar keistai skamba, kai žurnalistai klausia, kelia klausimą, o ką dabar turės daryti užsienio reikalų ministras, negi turės opozicijoje sėdėti? Atleiskite, kai A. Kubilius išėjo iš premjerų, niekas taip nekėlė klausimo. Natūralu, kad politikui tenka ir valdžios olimpe pabūti, ir opozicijoje pasėdėti. Andrius, išėjęs antrąkart iš premjero posto, septynerius metus dirbo opozicijoje, kol buvo išrinktas į Europos Parlamentą.

Aš A. Kubilių laikau Lietuvos politikoje labiausiai nusipelniusiu žmogumi. Andriau, pripažink, aš tą sakau ne pirmą kartą pačiam girdint. Aš manau, kad Andrius yra tas žmogus, kuris Europos Komisijoje kalbės apie Lietuvą, apie Ukrainą ir apie stiprią Europos Sąjungą. (*Plojimai*) Ačiū tau ir sėkmės!

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar Ž. Pavilionio žodis Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Man A. Kubilius nuo senų laikų asocijuojasi su žodžiais „Europa“, „strategija“ ir „vienybė“. Aš prisimenu jį dar jaunas būdamas diplomatu, kai Lietuvai labai sunkiai sekėsi pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje. 1997 metais mes nebuvome pakviesti. 1999 metais, kai jau atėjo Andrius, mes iš tų autsaiderių staiga tapome derybų numylėtiniais. Jo asmeninis ryšys su socialdemokratu, atkreipiu kairiosios pusės dėmesį, G. Ferhoigenu, plėtros komisaru, tapo legenda Briuselyje. Jisai tapo mėgstamiausiu plėtros komisaro premjeru, kuris darė viską taip, kad Lietuva staiga iš autsaiderių tapo derybų čempione ir mėgstamiausia valstybe. Mūsų ekonomika pradėjo augti 10 % BVP. Tai jis padarė dar tais prieštvaniniais laikais.

Kai Rusija įsiveržė į Sakartvelą ir prasidėjo kita invazija į Ukrainą, tuomet vėlgi Andrius kartu su amžinatilsį G. Kirkilu buvo pavyzdys dviejų premjerų, kurie ir mano akivaizdoje keliavo į kiekvieną sostinę Vakaruose ir įtikino dėl kelių paprastų dalykų. Ne *Russia first*, ne Rusija pirma, bet Ukraina. Tai buvo labai sunku padaryti, faktiškai iki 2022 metų tai netapo kūnu, bet šie du premjerai, įskaitant amžinatilsį G. Kirkilą, vienu balsu tai kalbėdavo ir kairei, ir dešinei ir iš esmės paruošė dirvą tam lūžiui, kuris įvyko po 2022 metų.

Tuo metu, mūsų pirmininkavimo metu, mes jau priartėjome prie to, asociacijos sutartis buvo sudaryta su Ukraina, bet vis tiek Rusija buvo numeris vienas, Ukraina buvo numeris du. Po to, kai įvyko invazija, po to, kai tankai jau veržėsi visu frontu, Andrius sugebėjo suvienyti ne tik Briuselį, visas spalvas, bet ir faktiškai politiškai suvienyti visų Europos šalių parlamentus dėl Ukrainos. Jo sukurtoje „Suvienytų dėl Ukrainos“ organizacijoje pirmu smuiku pačioje pradžioje griežė prancūzai. Pirmas traukinys, kurį atsimena nemažai Seimo narių, nes mes vieni iš pirmųjų važiavome į Bučą, – prancūzų grupė buvo didžiausia, vokiečiai, italai, graikai, ispanai, portugalai, kurie niekada paprastai nestovėdavo vienoje pusėje su mumis, tuo metu faktiškai visi buvo, na, Andriaus lyderystės įkvėpti. Ir esminiai sprendimai – kandidatės statusas Ukrainai ir galų gale derybos – tapo kūnu, nes šis žmogus sugebėjo savo strategine išmintimi, kantrybe, gebėjimu pateikti argumentus suvienyti ir žalius, ir raudonus, ir liberalus, ir konservatorius, ir krikdemus – visus.

Aš tikrai tikiu, kad eidamas naujas pareigas Andrius padarys tai, kas yra dešimtmečius mums svarbu. Jisai padarys tai, ką minėjo ir gerbiamas Eugenijus, tas Rusijos sustabdymas įvyks realiu laiku. Aš esu įsitikinęs, kad Rusija bus sustabdyta, nes tai jau bus Europa, kuri lyderiaus šiame procese.

Ir dar kas svarbu man, kaip buvusiam ambasadoriui Amerikoje, manau, kad toks žmogus tikrai sugebės amerikiečius… šokti tango kartu su Europa. Šiuo metu mes dar to negalime padaryti, bet esu įsitikinęs, kad tai bus ne tik Europos gynyba, bet ir visos transatlantinės bendruomenės gynyba, nes jis lygiai taip pat gerbiamas ir Vašingtone, kaip ir Briuselyje.

Vienintelis mano prašymas, kolegos, nes mūsų posėdį tikrai stebi visos ambasados ir nemažai Europos biurokratų, – parodykime tą valstybinę vienybę, kurią tikrai parodytų amžinatilsį A. Brazauskas, kuriam aš dirbau kaip premjerui, kurią tikrai parodytų amžinatilsį G. Kirkilas ir amžinatilsį J. Karosas, su kuriuo lygiai taip pat dirbome visuose šiuose frontuose. Tie kairieji turėjo valstybinį strateginį mąstymą, ir taip mes ištraukėme Lietuvą iš šito liūno. Dabar bandome ištraukti pusę Europos. Tai parodykite, kad esate verti tų žmonių, kurie sukūrė jūsų politinius judėjimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau diskutuoti kviečiu D. Gaižauską, jis pasisakys Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, išties konservatorių senbuvį A. Kubilių turbūt pažįsta visa Lietuva. Ir jo, kaip politiko, darbus arba kompetencijas tikrai visi ne tik žino ir vertina. Aišku, kiekvienas turime savo vertinimus. Ir tai jau nuopelnai, tai jau istorija. Turbūt ir

pats A. Kubilius nesitikėjo, kad po šitiek metų jam vėl reikės kandidatuoti ir aiškinti Seime, kas jis toksai yra, kokios jo stipriausios savybės kaip politiko, ką jis gali padaryti. Deja, taip nutiko, nes apvylė jaunoji karta ir jų naujasis partijos pirmininkas, lyderių lyderis G. Landsbergis, susikompromitavęs taip, kad faktiškai ne tik praras partijos pirmininko postą, bet ir visas pozicijas, kurias tikėjosi gauti. Ir kai vertiname kandidatus, turime įvertinti jų asmenines ir dalykines savybes, tai yra labai svarbu. Ir šiandien, susitikus Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje, aš tikrai labai nuoširdžiai paprašiau A. Kubiliaus pasisakyti, nors galbūt labai nemaloniu ir kompromituojančiu klausimu, apie jų konservatorių jaunosios kartos klaidas ir kokia jo pozicija dėl korupcijos ir korupcinių nusikaltimų politikoje. Nes gerbiamas Andrius nori kandidatuoti į gynybos ministro poziciją, tai korupcija viena iš grėsmių, ir tikrai jis turi parodyti savo lyderystę ir aiškią poziciją, ką darytų, ar jisai toleruotų ją, ar ne. Taip jau išėjo, kad, būdamas konservatorių senbuvis, jis kol kas nutylėjo visas naujai paaiškėjusias aplinkybes, kurios kompromituoja jo partiją, jo jaunąją kartą, kalbu ir apie gerbiamą M. Navickienę, kuri praktiškai sudaužė savo politikės karjerą, kai paaiškėjo jos ryšiai su žinomu sukčiumi.

Baisiausia, ko gero, kad visai neseniai buvo vėl šaukta neeilinė sesija, kada Generalinė prokuratūra paprašė panaikinti neliečiamybę jų jaunosios kartos atstovui A. Vyšniauskui. Įvardino, kad galimai padaryta net 19 kriminalinių epizodų, įvardino dokumentų klastojimą, sukčiavimą ir netgi piktnaudžiavimą, už kurį numatyta didžiausia bausmė – septyneri metai, tai yra sunkus nusikaltimas. Svarbiausia, kad šitas jaunasis politikas, kuris, panašu, irgi visiškai sudaužė savo kaip politiko gyvenimą ir karjerą, buvęs A. Kubiliaus mokinys, visą laiką padėjėju. Ir galimai tos nusikalstamos veikos, kurios yra padarytos ir inkriminuojamos dabar prokuratūroje… Jisai ėjo pareigas ne tik tarybos nario, bet ėjo ir gerbiamo A. Kubiliaus padėjėjo pareigas. Todėl kaip senbuvis, tikrai senas konservatorių lyderis, jis turėjo ir galėjo pasakyti savo aiškią poziciją, ar toleruojame korupciją, ką turi daryti tokie partijos nariai, ar gali net kandidatuoti į naują Seimą. Tokios aukštos politinės moralės partija – visą laiką tai akcentavo. Deja, A. Kubilius nutylėjo. Žinote, ką pasakė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos posėdyje, susitikime? Sako, aš nežinau, kuo jisai įtariamas, nežinau, nieko negirdėjau apie tas nusikalstamas veikas. Tai tik parodė, kad jam nesvarbu, – neva nesvarbu, nenoriu tikėti, manau, kad viską žinojo. Nes nežinia, ar dar jo paties nekvies Generalinė prokuratūra į apklausą, nes jisai buvo, panašu, būtent šio A. Vyšniausko mokytojas. A. Vyšniauskas mokinosi visko iš jo. Tai bus matyti artimoje ateityje.

Taigi, kolegos, nors ir senbuvis, nors ir visi mes žinome, žino visa Lietuva, žino ir užsienis, kas yra A. Kubilius, žinome, kad nori užimti gynybos eurokomisaro poziciją, bet jo asmeninės, dalykinės savybės labai silpnos, gal paseno, gal atsirado baimė, bet taip yra ir jis negali būti būtent eurokomisaru, užimti šias pareigas. Todėl balsuokite visi prieš. Ir bijau, kad dabar Lietuvoje, išgirdę A. Kubiliaus pavardę, žmonės žegnojasi, bet gali būti, kad tuojau žegnosis visa Europa. Tad, kad to nebūtų, nebalsuokime už A. Kubilių.

PIRMININKAS. Pasisakys A. Armonaitė Laisvės frakcijos vardu.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Mieli kolegos, iš visų Laisvės partijos pasiūlytų moterų premjerė išsirinko ir teikia A. Kubilių. Ir vis dėlto mes manome, kad tai yra puiki kandidatūra. Visų pirma viso proceso metu mes labai daug girdėjome apie pavardes ir gana mažai apie viziją ir ambiciją Europai. A. Kubilius, dar dirbdamas čia, Seime, nekalbu jau apie premjero poziciją, bet dirbdamas Seime, Europos reikalų komitete, jau tada ne tik komunikavo aiškią viziją Europai, bet ir telkė jėgas tam, kad Europa būtų stipresnė, proaktyvesnė ir mažiau nerangi, sakykime, negu kartais yra būtent pirmiausia užsienio politikoje.

Ir šiandien mes iš Europos Komisijos pirmininkės U. fon der Lejen tiek jos metiniuose pranešimuose, tiek dabar, kai ji buvo paskirta, iš tikrųjų labai daug girdėjome apie tai, kad, na, viskas, Europos toksai nejudrumas baigiasi, mes panaikinsime barjerus gynybos pramonei, mes panaikinsime barjerus ir nepriekabiausime prie smulkiųjų ir vidutinių verslų, Europa bus mažiau biurokratiška ir mažiau nerangi. Ir vis dėlto tai jau turėjo įvykti, nes tai, kad pasaulyje nėra didelių technologijų kompanijų iš Europos, tokių kaip „Meta“, tokių kaip „Google“, tokių kaip pasaulinės puslaidininkių kompanijos, yra pirmiausia Europos, ne Amerikos ar Pietryčių Azijos proble-

ma. Kai turime tokį ypač konkurencingą pasaulį ir aplinką, kur ir Jungtinės Amerikos Valstijos, ir Pietryčių Azijos šalys investuoja į žinias, inovacijas ir greitį, Europa turi neatsilikti. Ir A. Kubiliaus reformatoriškas požiūris, vizija, ambicija, patirtis, kontaktai gali būti ypač reikalingi šitoje naujoje Europos Komisijoje.

Jeigu yra taip, kas kalbama, jog gynybos portfelis gali būti skirtas Lietuvai, tai yra ir didelė galimybė mums. Taip, Europos komisaras sprendžia europinio lygio klausimus, bet Lietuvos tiesioginis interesas yra stipri Europos gynybos pramonė. Pripažinkime, šita gynybos pramonė kaip verslo rūšis, kaip pramonės rūšis buvo ilgai traktuojama kaip toks nuodėmių verslas, kaip lošimai ir kita. Sunku pasiskolinti, sunku gauti investicijų, įvairūs reguliavimai, infrastruktūriniai, eksporto barjerai ir taip toliau. Visa tai reikia pamiršti – mums reikia investuoti. Ir tai yra ne tik ginklavimasis *per se*, tai yra ir žinios, ir moksliniai tyrimai, ir pridėtinė vertė. Nes jeigu pasižiūrėtume, kaip Amerikoje Šaltojo karo metais susiformavo Silicio slėnis, – būtent kuriant gynybos inovacijas.

Opozicijai. Dirbau praėjusiame Seime ir balsavau už jų pateiktą kandidatą į Europos Komisiją todėl, kad maniau, jog tai yra veržlus, darbštus kandidatas. Nepolitikavome, nesidrabstėme purvais, palaikėme dėl Lietuvos. Palaikykime ir A. Kubiliaus kandidatūrą dėl Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje pasisakys A. Skardžius Mišrios grupės vardu.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, na, komisaro postas – tarsi politikos „Oskaras“. Kas į jį pretenduoja? A. Kubilius – senas, daugelio pažįstamas bičiulis, bendražygis, darbo Seime kolega. Todėl norėčiau prisiminti visus nuopelnus, nes dabar A. Kubilius kalba apie tai, kad nori gauti tokią atsakomybę, kuria galėtume duoti didžiausią pridėtinę vertę Europai ir Lietuvai.

Pirmiausia norėčiau prisiminti tą A. Kubiliaus žingsnį į didžiąją politiką, kai jis 1999 metais tapo premjeru, kai premjeras R. Paksas atsisakė pasirašyti Lietuvai žalingą sutartį su „Williams“ dėl „Mažeikių naftos“. Tai yra dovanojimo sutartis. Daug istorijų apipintas šis sandoris, tačiau ką jis kainavo Lietuvai? Kadangi mes su gerbiamu Andriumi jau iš karto, 2000 metais, po metų, dirbome Biudžeto komitete, tai Biudžeto komitetas laikė šimtamilijonines sumas kompensuoti galimiems nuostoliams. „Williams“ pirmais metais patyrė beveik 200 mln. litų nuostolį, antrais – 300 mln. nuostolį. Galų gale tas šūkis ir devizas „Neprileiskime Ivano prie vamzdžio“ kuo baigėsi? Strateginis investuotojas „Williams“ pardavė „Mažeikių naftą“ rusų kompanijai „Jukos“ ir gerai iš to uždirbo. Na, tuo ir baigėsi turbūt pirmas gerbiamo Andriaus žingsnis.

Toliau buvo 2008–2012 metų krizė, diržų veržimas, arba mažai kalbame apie tai, kad grįžo 1990-ieji metai. Prieš tai kurtas „Leo LT“ staiga buvo likviduotas. Likvidatorius, kaip prisimenate, R. Masiulis. Vietoj jo… pagrindu pradėta kurti, atėmus iš „Vilniaus prekybos“ verslą ir per krizę sumokėjus beveik 700 mln. litų… Vienu metu „Vilniaus prekyboje“ staiga pradėjo kurtis Visagino atominė elektrinė, kuri nebuvo pastatyta, kuriai buvo ištaškyta 130 mln. litų ir, be abejo, finansuoti 2012 metų konservatorių rinkimai. Tai tyrė prokurorai, tai yra faktas.

Aš nesakau, kad gerbiamas A. Kubilius veikė savo iniciatyva ir taip toliau. Kaip žinoma, visi energetiniai sprendimai buvo priimami Daukanto aikštėje. Galbūt tiesiog neišėjo gerbiamam Andriui pasipriešinti ir taip toliau. Tačiau didžiausias projektas turbūt yra sutartis su „Höegh LNG Limited“ kompanija. Ji atnešė Lietuvai vietoj 220 mln. išlaidų 2 mlrd. 220 mln. iki 2044 metų.

Tai yra sužlugdyta iš karto, kitą dieną po 2008 metų rinkimų. Kitą dieną, lapkričio 17 dieną, prisiekė naujasis Seimas. 18 dieną specialiosios tarnybos iškratė „Achemos“ ir Ūkio ministerijos bendrovę Gamtinių dujų terminalą. Tada, kaip 1990 metais, verslas buvo vėl perimtas į savo rankas. Pradėjo veikti nauja bendrovė ir štai taip išsiurbė pinigus ir sužlugdė „Achemą“.

Gerbiamas Andriau, „Achema“, kaip žinoma, pernai ir užpernai jau dirbo nuostolingai po 50 mln. dėl to, kad per dešimt metų tiesiog jinai *užsilenkė* ir *parsidavinėja*. Gaila, kad šių laikų nesulaukė jos savininkas gerbiamas signataras B. Lubys, bet tokia jau istorija.

Galėčiau paminėti dar sutartį dėl būtinojo kiekio pirkimo iš „Statoilo“. Pagal VERT'o skaičiavimus, tas kiekis yra nebūtinas, kadangi yra užtikrinti srautai, sudarytos ilgametės sutartys po dešimt metų dėl perkrovos per terminalą, tačiau jos atnešė 200 mln. eurų nuostolį „Lietuvos ener-

gijos“ vartotojams. Tai yra VERT’o skaičiavimai, per dešimtmetį, o pats terminalas, kaip minėjau, kainuos virš 2 mlrd. iki 2044 metų pabaigos. Tai buvo toks projektas, kaip sužlugdyti „Achemos“, su valstybe projektas ir tiek…

Bet vis dėlto reikėtų turbūt pakalbėti apie kitus dalykus – apie Kremliaus ir gerbiamo Andriaus santykius. Prisiminkime Astravo istoriją. Visa medžiaga apie Astravo istoriją nugulė ant premjero A. Butkevičiaus stalo. Tai yra visi vizitai ir kaip buvo viešinimo kampanijos, bendrai sutarta su A. Lukašenka ir visa kita. Bet buvo prarasta laiko. Tiesiog A. Lukašenka apšoko.

Kitas atvejis, toks badantis akis, apie kurį nedrįsta konservatoriai kalbėti, tai yra „Klaipėdos naftos“ perdavimas trejiems metams įmonei „Litasco“. Jinai valdė tą įmonę trejus metus, „Klaipėdos naftą“, nuo gerbiamo A. Kubiliaus kadencijos pabaigos – 2012 metų rugpjūčio mėnesio iki 2015 metų rugpjūčio mėnesio. Trejų metų sutartis. Sprendė strateginius, geopolitinius dalykus, kaip sužlugdyti tranzitą per Lietuvą. „Geležinkeliai“ patyrė nuostolių, patyrė „Klaipėdos nafta“, patyrė uostas dėl krovos darbų. Bet rusai išsprendė savo klausimus, Kremlius yra patenkintas. Aišku, per tą kadenciją buvo daugiausia per visą laiką nupirkta dujų iš „Gazpromo“. Tai yra statistika. Iš brangių rusiškų dujų buvo gaminama elektra 7 ir 8 blokuose Elektrėnuose.

Tai štai, gerbiamas Andriau, tokia yra istorija, niekur čia mes nedingsime. Reikėtų dar, tiesa, dėl Ignalinos uždarymo „Nukemui“ buvo sumokėti 73 mln. eurų už nieką. Jie vėluoja, mes mokame. Įvertinęs visa tai, aš vis dėlto tikrai rimtai pagalvočiau, ar galima tokį „Oskarą“ įteikti labai nusipelniusiam mūsų bendram bičiuliui A. Kubiliui. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau šioje dalyje užsirašiusių frakcijų atstovų nebuvo. Dabar išklausysime Europos reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Europos reikalų komitetas 13 balsų pritarė A. Kubiliaus kandidatūrai į Europos Komisijos narius, nė vieno balso prieš, 4 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar, kaip ir numato Seimo statutas, bendroji diskusija. Suteiksiu žodį pagal užsirašymo tvarką. Pirmasis – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, kas yra A. Kubilius? Visi gerai žino, kas yra A. Kubilius. Ir ne tik todėl, kad visi gerai žino, kas yra A. Kubilius, mūsų valstybė nuo įstojimo į Europos Sąjungą turės stipriausią komisarą iš Lietuvos. A. Kubilių drįsčiau pavadinti Lietuvos demokratijos tėvu. Kodėl? Demokratija jam ne tik mūsų santvarkos pamatas – gerbiamas A. Kubilius nebijo ir kovoti už demokratiją tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Prisiminkime A. Kubiliaus įspėjimus apie demokratijos eroziją mūsų savivaldoje. Ar jis nebuvo teisus? Ar šiandien mes turime geresnę situaciją kai kuriose, jau ne vienoje ar kitoje, savivaldybėse? A. Kubilius kaunasi už demokratiją, pradedant Sakartvelu ir baigiant Rusija. Šiandien Rusija yra teroristinė valstybė, tačiau A. Kubilius tiki, kad kada nors, kažkada Rusija gali pasikeisti. A. Kubilius buvo ir yra didžiausias Ukrainos užtarėjas Europos Parlamente. Neabejoju, bus ir Europos Komisijoje. Ukraina būsimam komisarui rūpi ne mažiau nei Lietuva, todėl Ukrainos sėkmė jam yra ir mūsų sėkmė, o pralaimėjimas būtų ir mūsų pralaimėjimas.

A. Kubiliaus nepastumsi. Jis ne tik ištvermingas lyderis, galintis dviračiu numinti dešimtis kilometrų per dieną, bet ir atkakliai, nepailstamai kautis įvairiuose politiniuose frontuose. A. Kubilius yra vizionierius, bet ir realistas, patyręs politikos architektas, plačios pasaulėžiūros žmogus tvirtu stuburu.

Kviečiu kolegas, Tautos išrinktuosius, balsuoti už A. Kubiliaus kandidatūrą. Šiais neramiais laikais, kai karo grėsmė visoje Europoje ir ne tik niekur nedingusi, Lietuva gali deleguoti patikimą, sąžiningą, darbštų, kompetentingą politiką A. Kubilių. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau išklausysime V. Valkiūno pasisakymą.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, šiandien išklausius kolegas ir patį A. Kubilių, susidėliojo toks kandidato portretas. A. Kubilius, ramus Lietuvos pilietis, suklaidino Prezidentą, šaunuolis, nes sugebėti ir Prezidentą… Turbūt negirdėjo, gal paskubėjo, reikėjo išklausius kolegas turbūt paskui priimti tą sprendimą.

A. Kubilius palaiko minkštąjį imperializmą, pavadintą Europos Sąjungos plėtra. Ar kalbės apie Lietuvą? Aš abejoju, nes tokie žmonės bijo kalbėti apie Lietuvą, kaip ir senasis Landsbergis.

Aš ir pastabų daviau. Nusifotografavęs ir knygai, kelias išleidęs turi, bet bijojo net ženkliuką su Lietuvos trispalve įsisegti, kad neparodytų, kad dirba Lietuvai. Taip ir sovietiniais laikais buvo. Kai aš gyvenau Latvijoje, tai irgi tos marionetės, ir B. Pugo ten buvo, ir A. Vosas, kurie dirbo Maskvai, o ne savo šaliai, ir visi labai skeptiškai žiūrėjo į vadinamuosius parsidavėlius.

Čia kalbėta. Jo lyderystė manęs neįkvėpė, nes tas marionetinis būdas man nepriimtinas, kaip ir dabar, kaip ir šiandien sakė, kad viską diktuoja U. fon der Lejen. Aš manau, jisai bus paklusnus vykdytojas naujos globalistų diktatūros. (*Balsas salėje*)

Čia man pasako, kad jis biržietis. Taip, jo protėviai yra iš dalies iš Biržų, jisai turi biržietiško vaišingumo, dar likę, neišgaravę. Tai yra, teisingai, jo pozityvas. Bet, kaip ir A. Skardžius minėjo, yra daug minusų. Atominės uždarymas. Aš kartu kaip tik buvau, dirbau 2008–2012 metais. Tas imitacinis referendumas, nuo kurio daug kam buvo bloga, kaip sakoma, tik galimai pinigų plovimas. Yra daug minusų, žiūrint, ko mes norime iš pretendento.

Dar yra nusipelnęs konservatorių ir krikščionių partijai, kurią *suliberalino*. Čia gali džiaugtis liberalai, aišku, ir palaikys balsuojant, nes šauniai padirbėjo jų pusei. Aš nežinau, ar jisai specialiai pasiųstas, ar pagal kažkokius įsitikinimus. Tai irgi, čia galima sakyti, šaunuolis.

Dar yra vienas. Niekas nekalbėjo, gūgle vertingos informacijos pašalinimas galimai su savo sūnaus pagalba. Aš pats irgi įsitikinau, kad tokie veiksmai yra padaryti. Tai kviečiu visus kritiškai pažiūrėti ir galbūt balsuoti už, galbūt prieš. Tačiau pagal tai, ką ir kolegos kalbėjo, aš manau, jeigu tai yra tiesa, jis nusipelnė būti kitoje vietoje, galbūt kartu su V. Gapšiu.

PIRMININKAS. D. Kepenis kalbės diskusijoje.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendente, iš tikrųjų čia daug gerų žodžių buvo pasakyta ir tikrai nėra su kuo ginčytis. Bet aš pagalvojau, jeigu mes šiandien renkame Europos Parlamento ministrą, komisarą, kuris bus Europos Vyriausybės narys, tai aš manau, kad… Kai kurių savybių, balsuodamas už A. Kubilių, aš norėčiau kitų, kurių aš taip ir neradau šiandien iš to, kas buvo pasakyta. Jeigu mes šiandien rinktume konservatorių pirmininką, tai už A. Kubilių abi rankas pakelčiau. Tai yra taip, daug metų buvo tikras konservatorius, visi žinojo, kad Kubilius tai yra partija, konservatorių partija yra Kubilius, kaip buvo Leninas. Panašiai ir su A. Kubiliumi, tą dabar daugybė kolegų ir pabrėžė.

Labai gerai pasakė kolegė Aušrinė, kad iš dešimties moterų jie pasirinko A. Kubilių, patį geriausią atstovą. Na, sunku ginčytis, iš tikrųjų moterys… Gerai apsisprendė, negalima ginčytis. Tai štai idealus konservatorius buvo A. Kubilius, tačiau šiandien daugybę konservatorinių idėjų Briuselyje būdamas jis aiškiai kažkur paliko, netgi, sakyčiau, išdavė. Jeigu aš šiandien balsuosiu, tai balsuosiu už komisarą, ar jisai mato Lietuvą kaip globalios Europos narę, ar tautinę valstybę, kurioje svarbiausia Lietuva ir lietuvių ateitis. Aš dabar labai suabejojau, nes į daugelį klausimų, aš jam kelis sykius turėjau progą užduoti, atsakymų negavau.

Va, pavyzdžiui, gerai, prisipažino šiandien, kad padarė klaidą, kad nuskriaudė mūsų senelius – ne turtuolius, kurie turėjo susimokėti už krizės metu… pasidalinti savo turtais. Seneliai buvo nuskriausti. Ačiū Dievui, šiandien A. Kubilius prisipažino klydęs.

Bet, gerbiamas Andriau, o ką jūs pasakytumėte, aš taip ir neišgirdau, jūsų valdymo metais prasidėjo patys didžiausi Lietuvos kopimai į pirmąsias gretas. Labiausiai savižudžių Lietuvoje tuo metu pradėjo daugėti. Daugiausia alkoholio pradėjome gerti jūsų valdymo metais. Emigracija tuo metu prasidėjo Lietuvoje ir po to augo. Į tai atsakymų negavau.

Negavau atsakymo ir į tai, kodėl… Nė karto nieko neišgirdau iš A. Kubiliaus, kaip jisai sprendžia, ką jisai galvoja apie savo jaunąjį kolegą G. Landsbergį, kuris dabar, jau prasidėjus karui, numatė, kur pasislėps. Na, neklausiau, ar gerbiamas A. Matulas taip pat žino, kur karo atveju pasislėps, nes jis jau irgi paskelbė, kur turi turto. A. Kubilius apie tai nesamprotauja, nors būtų įdomu išgirsti jo nuomonę, kaip jisai tai vertina.

Nieko negirdėjome, kaip jisai vertina savo daugiametį patarėją A. Vyšniauską, kuris dabar 19 situacijų jau yra įklimpęs. Negirdžiu atsakymo. Nieko neišgirdau, bet jau man aišku, kad A. Kubilius balsuos už tą vadinamąją žaliąją revoliuciją, ir už Stambulo konvenciją jis buvo už. Jis aiškiai globalios Lietuvos atstovas ir sunku patikėti, kad bus kažkaip kitaip.

Nieko nepasakė Andrius, kodėl jam būtinai reikėjo šaudyti žmones prie Seimo savo laiku, kai jis buvo premjeras. Na, tiesa, guminėmis kulkomis, bet tos guminės kulkos buvo labai stipriai… Iki šiol žmonės negavo kompensacijų už tai.

Neišgirdau paaiškinimų, kodėl reikėjo mums Lietuvoje paleisti tą LEO aferą, ji buvo laiku sustabdyta, arba „Mažeikių naftos“ tą tragikomediją, kuri… Taip bijojome rusų ir staiga atėjo mūsų nafta į rusų rankas tuo metu.

Na, aš jau nekalbu apie tai, kad pasklido gandas, kad didžiausias Europos tinginys A. Kubilius Europos Parlamente, bet jisai sako, kad daug atidavė Ukrainai, ragindamas mus dabar tikrai siųsti savo jaunimą kuo greičiau į kovą tenai. Bet aš nė karto neišgirdau, kada mes tą kovą sustabdysime, ar mes tikrai žinome, kiek turėsime paaukoti savo jaunuolių gyvybių, tūkstantį ar 10 tūkst., kada mes pasakysime: stop karui, sėskime prie derybų stalo. Taip ir neišgirdau.

Taigi, neišgirdęs šių atsakymų ir daugybės kitų, kaip jisai nustūmė Baltarusiją į V. Putino glėbį, dėl eksporto, demokratijos, vienas iš, kaip čia sakė… Tai va, laikas baigtas. Tai aš tikrai dėl tų motyvų balsuoti už A. Kubilių negaliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Pasisakys V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad rinkimų laiku opozicinės partijos ieško būdų, kaip sukritikuoti ne tik valdančiąją daugumą, bet ir jų kartu su Prezidentu deleguojamą kandidatą į Europos Komisijos narius. Bet, žinote, per šias savaites, kai nebuvo Seimo posėdžių, kaip ir jūs, žinoma, turėjau galimybių pasivažinėti po Lietuvą. Pamačiusi iš arti miestelius, kaimelius, aš negaliu atsikratyti įžūlios minties, kad sena A. Kubiliaus svajonė aplenkti Estiją mūsų akyse realizuojasi, jeigu dar nesirealizavo. Lietuva eina didžiulio pakilimo keliu. Žmonės tikrai ima gyventi vis geriau ir geriau. O jeigu ne visi, tai jūs man raskite pasaulyje tokį rojų, kur visi vienodai gerai gyvena ir vienodai yra patenkinti. Taigi visus šituos nelogiškus argumentus, kuriuos taip sunkiai renkate, jūs gal pasilaikykite sau. Esu įsitikinusi, kad jeigu opozicijos nariai balsuotų už A. Kubilių, tai jie tik įrodytų, kad yra išmintingi žmonės.

Po to, ką papasakojo mums E. Gentvilas, kaip ir aš, Sąjūdžio bendražygis, man visai nereikėtų kalbėti, tačiau kadangi šalia Andriaus man teko būti nuo tų laikų, kai dar Lietuva nebuvo laisva, matyti jį, jo darbus, jo darbštumą, jo energiją, matyti jį įvairiose situacijose, aš jaučiu pareigą pasidalinti kai kuriais įspūdžiais.

Žinote, sakyti, kad A. Kubilius yra tinginys, nežinau, čia beveik šventvagystė, nes tai yra žmogus, kuris viską pasiekė savo darbu, talentu ir išmintimi. Jis, pradėjęs kaip Sąjūdžio žaliaraištis, šiandien yra buvęs dukart premjeru. Ir visą tą laikotarpį, kai teko būti ne vien Sąjūdyje, bet ir pirmą kartą išrinktiems į Seimą, tai buvo 1992 metų ruduo, mes tada buvome opozicijoje, matėme jo aktyvumą, jo įsigilinimą į kiekvieną klausimą ir iš tikrųjų jis yra vienas iš svarbiausių Seimo statuto kūrėjų. Bet kuo rūpinosi, Eugenijau, tada jau Andrius? Jis rūpinosi įtvirtinti opozicijos teises sakydamas tuometinei galingai valdančiajai LDDP daugumai: „Vyrai, moterys, ateis laikas ir jūs naudositės šitomis teisinėmis normomis“, kas ir nutiko. Jeigu mes juokais jį vadindavome demokratijos tėvu, tai turėjome omenyje būtent šitas jo pastangas.

Taip, šitas žmogus visada buvo labai darbštus ir toks yra, už tai gaudavo labai daug smūgių. Atsimenu tuos laikus, kai jis buvo partijos pirmininkas ir premjeras, jis labai labai daug kritikos strėlių į save sugėrė, ir ne tik iš opozicijos. Andriaus laikais frakcijoje vykdavo labai intensyvūs ginčai ir kartais man atrodė, kad Andrius išeina iš frakcijos kaip tas šventasis Sebastijonas, kur nėra ant kūno nė vienos vietos, kur nebūtų įstrigusi kritikos strėlė. Ir aš nebuvau ta, kuri sulaikydavo savo strėles, kartais labai kirsdavosi mūsų požiūriai. Ir turbūt dabar yra tam tikrų sričių, dėl kurių mūsų požiūriai skiriasi.

Bet kas yra labai svarbu – pabrėžti jo asmenines savybes. Jis niekada kritikos netgi sau nepriimdavo taip, kad taptų priešiškas tam asmeniui, kuris jį kritikavo. Prisiginčiję, susibarę kitą dieną mes susitikdavome ir tęsdavome darbą toliau. Tai netapdavo asmeniniu priešiškumu. Apskritai pasaulyje yra ne taip daug politikų, kurie turėtų tokias asmenines savybes, nebūtų pikti, nebūtų kerštingi ir turėtų tiek inteligencijos ir pakantumo, kiek turėjo Andrius. Aš tą patyriau pati.

PIRMININKAS. Laikas!

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ir dar pasakysiu. Paskutinis etapas, kada su Andriumi bendravome, tai yra darbas Europos liaudies partijoje.

PIRMININKAS. Laikas!

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Leiskite pabaigti, vis dėlto aš ne taip dažnai kalbu. Aš matydavau, ir visai neseniai, kaip gana aukšto rango Europos liaudies partijos politikai diskutuoja ir neranda sprendimų. Ir čia ateina Andrius, pasako savo tris punktus ir visi sutinka, kad taip ir reikia daryti. Iš tikrųjų labai protingas žmogus.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, tikrai girdėkite, jog viršijote laiką.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Nepykite, bet jūs leidote…

PIRMININKAS. Aš nepyksiu, tiesiog išjungsiu mikrofoną. (*Plojimai*) Taip, toliau M. Puidokas pasisako. Nėra salėje. Diskusiją baigėme. Dabar žodis A. Kubiliui. Ne, matau, kad mane kažkas suklaidino, M. Puidokas ateina iš salės gilumos. Ar kalbėsite? Nekalbės. Gerai.

Tada A. Kubilius, kaip numatyta Statute, turi galimybę tarti baigiamąjį žodį.

A. KUBILIUS. Labai ačiū. Visų pirma ačiū už visus žodžius. Tiesą sakant, jaučiuosi net nejaukiai išgirdęs čia tiek daug pagyrimų, pradedant nuo Eugenijaus. Nežinau, čia išvadinote visaip – ir „Oskaru“, ir demokratijos tėvu, ir visa kita. Ačiū, aišku, bet man tai tikrai labai labai neįprasta, nes aš jaučiuosi, kad esu, taip liaudiškai tariant, tas pats Andrius ir va šitos mūsų visų bendruomenės narys, šitų rūmų bendruomenės narys.

Antras dalykas, kas man labiau yra įprasta ir ką aš taip vertinu konservatyviai, visiškai nesikeičia, mano pojūčiu, na, tai yra, ką aš galėčiau pasakyti, – mano bendrašaknis kolega V. Valkiūnas, A. Skardžius, D. Gaižauskas, D. Kepenis. Tiek konservatyviai skamba visi dalykai, kad tiesiog man širdis džiaugiasi išgirdus vėl tą pačią, taip sakant, melodiją. Aš čia nenoriu dėl to labai daug aiškintis, tik noriu galbūt kai kam priminti, kad, pavyzdžiui, LNG terminalą, kurį čia kolega A. Skardžius vėl taip pat kritikuoja, kaip kritikavo visus metus, kiek čia tų metų jau praėjo, tai taip, mūsų Vyriausybė pradėjo statyti, ir aš tuo labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, bet baigė statyti A. Butkevičiaus Vyriausybė, socialdemokratų Vyriausybė. Kiek pamenu, tuo metu A. Skardžius buvo taip pat Socialdemokratų partijos ir frakcijos narys.

Aš noriu vėlgi priminti tą paprastą faktą, kadangi čia šiandien kaip ir toks prisiminimų vakarėlis išėjo ir frakcijose vaikštant, ir čia klausantis, kad mūsų Vyriausybė 2008–2012 metais, po to, kai suskilo A. Valinsko frakcija, mes faktiškai dirbome mažumos sąlygomis. Tada iš tikrųjų mums labai stipriai padėjo tikrai labai svarbius sprendimus priimti tuo metu dar nedidelė, bet labai solidi trijų narių Valstiečių frakcija. Kiek pamenu, esminiais momentais vis tiek tas biržietiškas solidarumas suveikdavo ir kolega V. Valkiūnas taip pat paremdavo, kai reikėdavo labai rimtai paramos. (*Plojimai*) Tai aš čia taip rimtai noriu padėkoti už tą paramą.

Dabar šiek tiek gal iš tikrųjų einant jau prie tų dalykų, ką šiandien svarstome. Mes visi esame Lietuvos atstovai, nesvarbu, kur dirbame, kartu kuriame Lietuvą, bet turime atsiminti, kad kartu kuriame ir Europos Sąjungą. Kurdami Europos Sąjungą mes kartu kuriame ir Lietuvą, kuriame ir auginame, giname ir auginame, ir tokia yra mūsų atsakomybė. Man kartais atrodo, kad mes lyg ir užmirštame, kad Europos Sąjunga yra, na, kaip čia pasakyti, ir mūsų nuosavybė. Tai aš matau tą atsakomybę, tikiuosi, jūs mane paremsite, savo tą perspektyvą aš matau kaip didžiulę atsakomybę per Europos Sąjungos stiprinimą, aš to nebijau, stiprinti ir Lietuvą.

Lietuvos interesas tikrai yra labai man aiškus – stipri Europa, saugi Europa, stipri gynybos požiūriu Europa. Jeigu lems likimas dirbti šitoje srityje, tai tikrai tą atsakomybę jausiu ne tik Europos Sąjungai, bet ir Lietuvai. Galiu pažadėti tik tiek, kad mano tokios asmeninės stiprybės pojūtis visada yra susijęs su Lietuva. Aš matau, kad mes galime tikrai daug padėti Europai, semdamiesi iš tos savo patirties, iš savo sugebėjimų, ir nebijodami tai atiduoti Europos Sąjungai. Todėl aš tikrai galiu pažadėti viena, kad jeigu jūs šiandien pritarsite mano kandidatūrai, tai mes toliau dirbsime visi kartu. Galbūt ne taip dažnai matysimės, galbūt iš tiesų ne taip dažnai teks susitikti, bet būsite laukiami bet kuriuo atveju ir Briuselyje, ir Vilniuje, ir visur kitur susitikti. Aš matau būtent tą aiškią perspektyvą ir kryptį, kad ta mūsų patirtis, kurią mes čia turime sukaupę, gali būti labai labai naudinga Lietuvai. Labai jums ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Svarstymo stadiją tuo ir baigiame. Dabar pereiname prie priėmimo. Tai įprasta procedūra. Yra du straipsniai. Manau, sutariame, kad niekas nereikalaus balsuoti atskirai dėl straipsnių. Iš karto galime pasisakyti dėl viso projekto. Tai keturi už, keturi prieš. Už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš dar kartą apeliuoju į opoziciją. Iš tikrųjų, aš pamenu, kad paprastai dėl komisarų mūsų pusė balsuodavo laisvai ir mes tą paramą vienaip ar kitaip valstybiškai išsakydavome. Tai aš labai tikiuosi, kad tą valstybiškumą parodysite ir jūs, nes, norėdami turėti tą įtaką Europoje, mes turime būti vieningi, kairė ir dešinė, ir visos spalvos, ką Andrius tikrai įkūnija visu savo gyvenimu. Labai prašau paremti jo kandidatūrą kiek įmanoma vieningiau.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas pasisakys prieš.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Istorinis projektas šiandien ir norėjau balsuoti prieš, tačiau taip gražiai atsiliepė apie Biržus ir vis tik protėviai iš Biržų yra. Kaip žmogus, nėra ta bjaurybė, kur reikėtų balsuoti prieš. Žmogui reikia duoti pasitaisyti. Aišku, už tuos… ten kitos organizacijos teis jį. Aš kviesčiau galbūt ir kitus palaikyti. Nenusipelnė palaikyti, bet aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Jūs ne ten užsirašėte, tai teks mažiau duoti pasisakyti už. Už – M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Dėkui. Dėkui, posėdžio pirmininke. Tai buvusi U. fon der Lejen vadovaujama Komisija nebuvo pati stipriausia. Pagal dabar patvirtintas kitų šalių kandidatūras matosi, kad nebus ir ši stipriausia. Silpnumas, visų pirma, yra, kad tarp Komisijos narių yra tikrai mažai tikrų politikų, o dauguma yra funkcionieriai. O politika visada yra ateities architektūra. A. Kubilius yra tikras politikas, siekiantis kurti ateitį, kurios reikia Europai. Todėl kviečiu kolegas palaikyti A. Kubiliaus, tikro politiko, kandidatūrą. Ačiū jums.

PIRMININKAS. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt gerbiamas Andrius nesupyks, jeigu neatsiprašysiu už savo pasisakymus, nes tai yra faktai. Aš manau, kad… Kalbant apie SGD terminalą, tai nereikėjo sužlugdyti „Achemos“ terminalo ir valstybės projekto – būtume sutaupę 2 mlrd. Galėjome nusipirkti ne tik „Independence“ laivą už 220 mln., bet ir porą „Mistral“ laivų, karinių laivų, turėti karinį laivyną vietoj vieno to laivo, kuriuo ten pinigai važiuoja į Bermudus. Tai štai, gerbiamas Andriau.

Dabar buvo išsakyta daug netiesos, kas atvedė į NATO ir į Europą. Gerbiamieji, jūsų buvo devyni Seime, čia, su vienu perbėgėliu, kada priėmėme sprendimus dėl stojimo į NATO, vyko derybos, derinome visą teisyną su Europos Sąjunga. Tad nereikia prisiimti nuopelnų ir perrašinėti istorijos, kaip daro tai Genocido centre.

Aš norėčiau atkreipti dėmesį į tuos komjaunuoliškus pasisakymus kai kurių kolegų, galbūt buvusių ar nebuvusių komjaunuolių. Aš manau, kad Andrius gaus gerą postą, naują portfelį. Na, Lietuvai nepasisekė su investicijomis dėl G. Landsbergio kaltės. Tos investicijos kažkur nueina pro šalį dėl karo grėsmės. Na, vystysime karo pramonę ir aprūpinsime visą Europą šaudmenimis, karine technika ir taip toliau. Aš manau, kad Andrius tikrai dirbs ne tik savo politinei šeimai, bet ir Lietuvai. Todėl susilaikysiu. Nepykite, Andriau. Iki.

PIRMININKAS. G. Skaistė – už.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Na, čia tiek kalbų buvo apie Biržus, tai turiu prisipažinti, kad mano proseneliai irgi yra iš Biržų. Gal tai padarė įtaką tam, kad taip pat noriu pasakyti savo poziciją – šį kartą už. Kalbant apie žmones, kurie dirbo vykdomojoje valdžioje, visi, kurie dirbote vykdomojoje valdžioje, Vyriausybėje, žinote, kiek reikia pastangų, sutelkto darbo, energijos norint kokybiškai dirbti ministro darbą, tuo labiau Ministro Pirmininko darbą. A. Kubilius yra žmogus, kuris tą darbą darė du kartus. Ir tikrai ne pačiais lengviausiais laikais: tiek vienu, tiek kitu kriziniu laikotarpiu. Nepaisant visų šitų turbulencijų, visgi turėjome aiškią geopolitinę kryptį, išreikštą labai sistemingu darbu, turėjome tiek pastangų, tiek ir sėkmingų Vakarų investicijų pritraukimo, Vakarų kapitalo įmonių pritraukimo pavyzdžių, taip pat kryptingų darbų įtvirtinant Lietuvos energetinę nepriklausomybę. Lietuva tapo atsparesne ir stipresne valstybe dėl šių darbų.

A. Kubilius visada sakydavo, kad Lietuvoje reikia daugiau Europos Sąjungos, bet taip pat šiandien A. Kubiliaus dėka mes turime daugiau Lietuvos Europos Sąjungoje. Turėsime jos dar daugiau. Labai svarbu, kad mes savo stiprią retoriką ir savo stiprų požiūrį į geopolitinę realybę galėtume išsakyti ir ten, kur galime daryti įtaką ir kitų šalių pasirinkimams. Man atrodo, Europos Sąjungai šiandien išties reikia žmonių, turinčių aiškų, patirtimi grįstą požiūrį į Rusiją. Tai mes tikrai turime. Ir šiandien Europos Sąjungai taip pat reikia žmonių, kurie galėtų aktyviai kovoti už

taiką Europos žemyne ne tik žodžiais, bet ir darbais. A. Kubilius tikrai yra tas žmogus, kuris turi aiškų požiūrį tiek į situaciją Ukrainoje, tiek į Rusiją kaip į geopolitinį žaidėją. Man atrodo, mes galime sustiprinti europinį požiūrį ir europinę politiką stiprindami mūsų gynybą ir mūsų požiūrį į nedraugiškas valstybes. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. D. Kepenis pasisakys prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkui. Na, mes šiandien renkamės tarp Lietuvos kaip globalios valstybės, kuri paskęs globalioje Europoje, ar tautinės, nacionalinės valstybės su savo kalba, savo tradicijomis, savo sienomis, savo žmonėmis ir jų gerove. Tai, ką aš šiandien išgirdau, iš tikrųjų nenuteikia ta linkme, kad mes liksime ta graži tautinė valstybė. Mes aiškiai eisime ta linkme, kaip viena žinoma buvusi Seimo narė pasakė: Lietuva ištirps Europoje, bus be sienų, be kalbos. Aš manau, kad negalime to leisti. A. Kubilius neparodė, kad jisai to norėtų.

O mes su A. Kubiliumi, panašiai kaip ir E. Gentvilas, susipažinome prieš 36 metus. Čia daug Seimo narių dar net kelnių nešioti tuo metu neturėjo, kai mes susipažinome. Mes tada pradėjome kalbėti apie sveiką Lietuvą, apie tai, kaip ją galime padaryti valstybe, kuri neserga, laimingai, sveikai gyvena. Per tuos metus mes jį ne kartą lankėme kaip visuomenininkai, deja, mums nepavyko – mes nuėjome Lietuvos medikalizavimo keliu, vadovaujant premjerui A. Kubiliui, ir medalizacijos keliu. Labai simboliška, va, dabar baigiasi olimpiada. Buvo 2000 metai. A. Kubilius visus tų metų pinigus, skirtus visam sportui, atidavė keliems olimpiečiams premijomis, nes jisai, matai, per televiziją pažadėjo atiduoti. Žodžio žmogus, bet jo žodis yra ne toje vietoje pasakytas. Turiu štai tokios patirties, kai daug darėme, bet taip ir nepadarėme.

Aš tikrai manau, kad A. Kubilius puikus partietis, tegu tikrai vadovauja konservatoriams, idėjomis jis čia gali dalintis ir dalintis, bet pasitikėti juo kaip eurokomisaru, kuris padės Lietuvai likti tautine valstybe, aš negaliu. Dėl to balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. D. Kreivys pasisakys už.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Andrių aš pavadinčiau valstybininku iš didžiosios raidės. Du kartus premjeras pačiais sunkiausiais šaliai momentais. Išeita iškelta galva iš abiejų krizių ir nubrėžtos gairės bei padėtas pamatas dešimtmečiams į priekį. Tai, kas buvo padaryta per praėjusią Andriaus kadenciją, šiandien duoda rezultatą. Kokį rezultatą? Tokį, kad šiandien visos laisvosios ekonominės zonos yra pilnos, paslaugų centrai kaip grybai suaugę Vilniuje.

Atsimenu visas keliones su Andriumi po Jungtines Amerikos Valstijas, po Skandinavijos bankus. Asmeniškai dabar turime 2 tūkst. ar daugiau „Danske“ miestelyje žmonių. Kartu sėdėdami valdyboje Kopenhagoje įtikinėjome danus ateiti į Lietuvą kurti paslaugų centrus. Vilnius šiandien yra toks *nemaža dalimi* ir Andriaus dėka.

Andrius turi posakį, kad Europoje turi būti daugiau Lietuvos, o Lietuvoje – Europos. Labai teisingas šūkis. Aš manau, kad Andriui būnant Europos komisaru Europos Komisijoje mes tikrai turėsime daugiau Lietuvos Europoje ir Europos Lietuvoje.

PIRMININKAS. M. Puidokas pasisakys prieš.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiamieji, šiandien svarstome A. Kubiliaus kandidatūrą į Europos komisarus, bet jo veikla tiek būnant premjeru, tiek apskritai politikoje iš tikrųjų sukelia tiek Lietuvos visuomenei, tiek opozicijai daug aštrių klausimų ir daug neaiškumų. Ar paimtume 7 mlrd. skolinimosi situaciją, kuomet buvo permokėta 2 mlrd. eurų, kai buvo galimybė pasiskolinti iš Tarptautinio valiutos fondo už 2 %, *maksimum* už 3,5 % palūkanų, o buvo skolinamasi visiškai kitaip. Buvo skolinamasi už daug didesnes, kartais didesnes, beveik 10 % palūkanas ir valstybei buvo padaryta 2,1 mlrd. eurų dydžio žala. Ar tai yra problema? Mano įsitikinimu, tai yra problema kandidatuojant į tokį svarbų postą.

Astravo atominės elektrinės istorija ir tai, kad tos visos kelionės ir važiavimai dviračiu neatnešė jokio energetinio saugumo Lietuvai, tik kaimynystėje nesaugią atominę elektrinę. Vėl kam tai yra naudinga – Lietuvai ar Baltarusijai su Rusija?

Paimkime ir suskystintų dujų terminalo istoriją su vadinamuoju LNG terminalu, kai Lietuva galėjo tiesiogiai iš Pietų Korėjos įsigyti suskystintų dujų terminalo laivą už 150 mln. dolerių, o jis vėliau mums atsiėjo per dešimt metų nuo 2012 metų beveik 700 mln. dolerių.

Taigi yra daug neatsakytų klausimų, tarp jų senjorų pensijos, kurios jų buvo teisėtai uždirbtos ir nusavintos ir kurios nėra atiduotos iki dabar. Aš neišgirdau nei atsiprašymo, nei šių klaidų pripažinimo tam, kad žmonės galėtų pasitikėti. Dėl to balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti. Netrukus balsuosime dėl pritarimo A. Kubiliaus kandidatūros siūlymui į Europos Komisijos narius. Atviras balsavimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109: už – 70, prieš – 24, susilaikė 15. Sveikiname A. Kubilių, įveikusį šį etapą. (*Plojimai*)

Žodis Ministrei Pirmininkei.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Tiesa, atsiprašau, nepasakiau, kad nutarimas priimtas. (*Gongas*)

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū tiems, kas balsavo už arba bent jau susilaikė nuo pagundos balsuoti prieš, nes daug čia visko teko girdėti tarp, taip sakant, kliedesio ir šiaip melo. O prieš tai kalbėjusiam kolegai noriu priminti, kad pagal Konstitucinio Teismo nutarimą pradėtos grąžinti pensijos senjorams baigtos grąžinti turbūt 2018 metais.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos… Dar Seimo Pirmininkė. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Leiskite savo ir Seimo vardu pasveikinti A. Kubilių. (*Plojimai*)

A. KUBILIUS. Labai ačiū.

PIRMININKAS. R. Šalaševičiūtė dėl vedimo tvarkos.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ne, ne dėl vedimo tvarkos. Prašau mano balsą įskaityti prieš. Kažkaip netyčia išėjo. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, protokole fiksuojame jūsų balsą prieš.

Gerbiami kolegos, galbūt po posėdžio paspausime ranką A. Kubiliui. (*Šurmulys salėje*)

Gerbiami kolegos, aš dabar prašyčiau šiek tiek rimties. Aš manau, visi perskaitėme pranešimus apie žiaurų Rusijos agresijos faktą, kai balistinė raketa Poltavoje pražudė 41 žmogų ir galbūt aukų bus dar daugiau. Ukrainoje paskelbtas 3 dienų gedulas. Aš kviečiu pagerbti žuvusiųjų atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Darbotvarkės klausimai baigti. Tada baigiant sesiją himnas.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Sesija baigta. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 192, 193, 194, 195, 386
Adomaitis Kasparas 32, 34, 41, 42, 77, 78, 91, 93, 94, 95, 96, 141, 166, 172, 190, 191, 227, 259, 276, 280, 281, 284, 285, 295, 296, 297, 299, 303, 326, 345
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 147, 149, 392, 393
Alekna Virgilijus 68, 69
Andriukaitis Vytenis Povilas 356 , 358, 371
Anušauskas Arvydas 109, 112, 113, 123, 217, 232, 237, 238, 241, 242, 254, 269, 271, 273
Armonaitė Aušrinė 130, 338, 388
Asanavičiūtė Dalia 96, 97, 355
Ažubalis Audronius 215, 216, 217, 289, 290, 291, 293

Ą

Ąžuolas Valius 36, 43, 45, 52, 53, 209, 237, 238, 244, 250, 253, 254, 255, 256, 268, 271, 272, 275, 276, 282, 303, 310, 317, 345, 356, 357

B

Bagdonas Andrius 69, 74, 87, 88, 101, 102, 184, 185, 190, 255, 256, 277, 333
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 220
Bakas Vytautas 52, 306, 307, 354
Balčytis Zigmantas 81, 82
Baškienė Rima 89, 177, 206, 215, 216, 217, 265, 278, 314
Baublys Juozas 40, 60, 221, 367
Benetis Rimantas 134
Benkunskas Valdas 384
Bilotaitė Agnė 133, 135, 149, 270, 271, 338
Blinkevičiūtė Vilija 382
Brazauskas Algirdas Mykolas 58, 387
Budbergytė Rasa 130, 225, 226
Bukauskas Valentinas 113, 318
Burokienė Guoda 261, 309, 311, 322
Butkevičius Algirdas 27, 28, 107, 185, 273, 274, 375, 376, 390, 393

Č

Čmilytė-Nielsen Viktorija 27, 60, 61, 70, 103, 129, 192, 193, 195, 199, 200, 202, 219, 267, 335, 338, 339, 360, 396

D

Danielė Morgana 146, 147, 149, 170, 366
Dauskurtė Ieva 342
Dobrowolska Ewelina 130, 131, 134, 181, 182, 183, 332, 338, 374
Dombrovskis Valdis (Dombrovskis Valdis) 369
Doveika Ričardas 139, 335
Duda Andžejus Sebastijanas (Duda Andrzej Sebastian) 208
Dulkys Arūnas 54, 56, 57
Dumbrava Algimantas 56, 129, 266, 377

E

Endriukaitis Algirdas 357
Eriksonas Erikas (Erikson Erik) 315

F

Ferhoigenas Giunteris (Verheugen Günter) 373, 387
Finkas Dinas (Fink Dean) 232
Fiodorovas Viktoras 205, 233, 380

G

Gaižauskas Dainius 254, 317, 355, 381, 383, 387, 393
Gapšys Vytautas 391
Gauer Selin (Gauer Céline) 133
Geda Sigitas 384
Gedvilas Aidas 50, 55, 133, 137, 203, 229, 233, 275, 276, 344, 358, 380, 381, 383
Gedvilienė Aistė 29, 30, 31, 32, 33, 78, 79, 256, 294, 295, 296, 297, 298, 301, 322
Gelbūda Modestas 104
Gentvilas Eugenijus 85, 99, 225, 226, 228, 233, 234, 241, 290, 298, 300, 301, 329, 339, 358, 362, 367, 385, 386, 392, 395
Gentvilas Simonas 33, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 53, 54, 57, 64, 78, 134, 201, 241, 249, 257, 258, 259, 288, 294, 295, 296, 297, 298, 300, 310, 322, 323, 326, 327, 328, 329, 338
Germanas Vilhelmas, Židelis Vilius 50
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 43, 150, 221
Girskienė Ligita 35, 39, 40, 49, 50, 51, 52, 78, 87, 90, 138, 165, 176, 182, 209, 210, 223, 234, 347, 348, 380, 381, 385
Glaveckas Kęstutis 43, 53
Goda Gintaras 192, 193, 200, 201
Grybauskaitė Dalia 192, 193, 236, 297
Grigonis Andrius 62
Griškevičius Domas 123, 130, 242, 282, 380
Grunskienė Nida 340
Grušas Gintaras Linas 192, 193
Gudauskas Jonas 67, 82
Gutautas Stasys 132, 356

H

Haase Irena 81, 82, 144, 215, 246, 283, 284, 355
Hamsunas Knutas (Hamsun Knut) 132

Hašekas Jaroslavas (Hašek Jaroslav) 132
Hemingvėjus Ernestas (Hemingway Ernest) 308

J

Jakavonytė Angelė 211
Jakštys Remigijus 264
Jankuvienė Audronė 58
Jarutis Jonas 52, 60, 69, 80, 237, 360, 361, 362, 376, 385
Jonaitis Liudas 355
Jonauskas Linas 31, 33, 39, 103
Jovaiša Eugenijus 334
Jovaiša Sergejus 250, 353
Jukna Vigilijus 159
Juodvalkė Monika 164, 165, 166, 167
Juozapaitis Vytautas 111, 142, 218, 221

K

Kabišaitis Andrius 140, 305
Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 72, 78, 278, 279, 311, 378, 379
Kačynskis Lechas (Kaczyński Lech) 208
Kairienė Aistė 132
Kairys Simonas 58, 338
Kanopa Vidmantas 151
Kantaravičius Darius 305, 306, 307, 308, 309
Karosas Justinas 387
Kasčiūnas Laurynas 56, 124, 126, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 267, 268, 309, 316, 318, 319, 320, 321, 333, 338, 341, 342, 375, 376
Kepenis Dainius 69, 70, 106, 115, 131, 208, 209, 264, 307, 347, 361, 370, 371, 374, 377, 391, 393, 395
Kernagis Vytautas 157
Kindurys Gintautas 41, 44, 253
Kirkilas Gediminas 370, 373, 387
Kreivys Dainius 48, 58, 86, 87, 133, 153, 154, 338, 395
Kubilienė Asta 28, 90, 91, 102, 247
Kubilius Andrius 223, 226, 234, 346, 360, 361, 362, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 380, 382, 383, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396
Kupčinskas Andrius 51, 70, 124, 125, 126, 153, 215, 216, 240, 244, 245, 273, 298, 379, 380, 381
Kuzmickienė Paulė 80, 81, 145, 146, 147, 148, 149, 190, 211, 212, 217, 218, 235, 236, 248, 249, 278, 292, 355
Kvasnevskis Aleksandras (Kwaśniewski Aleksander) 208
Kvietkauskas Vytautas 358

L

Labanavičius Deividas 221
Landsbergis Gabrielius 49, 50, 55, 338, 361, 362, 382, 383, 388, 391, 394
Landsbergis Vytautas 292, 383, 390
Leiputė Orinta 41, 54, 135
Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 230, 369, 370, 371, 372, 388, 391, 394
Lengvinienė Silva 152, 312, 313, 314, 315, 316
Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 391
Lydeka Arminas 176, 177
Lingė Mindaugas 83, 84, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 157, 158, 230, 360, 362, 366
Lopata Raimundas 216, 355
Lubys Bronislovas 389
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 204, 390

M

Maldeikis Matas 394
Marcinkevičius Justinas 70, 131, 132, 139
Masiulis Eligijus 299
Masiulis Kęstutis 64, 234, 293, 333, 355
Masiulis Rokas 389
Maskaliovienė Loreta 180, 181
Matijošaitis Marius 111, 221
Matijošaitis Visvaldas 328
Matulas Antanas 331, 333, 335, 367, 391
Mazuronis Andrius 113, 140, 159, 201, 267, 309
Mazuronis Valentinas 301
Mažeika Kęstutis 30, 31, 35, 36, 43, 54, 67, 107, 109, 110, 134, 138, 141, 185, 201, 206, 207, 220, 221, 231, 241, 276, 277, 280, 281, 295, 296, 297, 299, 311, 312, 320, 321, 327, 329, 330, 333, 353, 366
Mišinienė Kristina 265
Mitalas Vytautas 200, 205, 213, 221, 222, 268, 290, 332, 333
Mogenienė Laima 352
Monė Žanas (Monnet Jean) 369
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 60, 98, 129, 157, 219, 287, 338, 346, 347, 348, 351
Murza Mindaugas 323

N

Nagienė Laima 42, 57, 76, 77, 78, 94, 96, 97, 111, 112, 150, 154, 158, 170, 174, 175, 176, 179, 180, 184, 185, 239, 250, 253, 258, 261, 263, 274, 275, 277, 279, 283, 299, 313, 314, 320, 321, 325, 326, 330, 331, 333, 344, 352, 355, 372
Nausėda Gitanas 41, 168, 192, 193, 195, 199, 202, 228, 230, 231, 334
Nausėdienė Diana 192
Navickas Andrius 66, 218, 294
Navickas Kęstutis 54, 177, 330
Navickas Mindaugas 50
Navickienė Monika 49, 50, 51, 52, 55, 65, 66, 101, 131, 136, 137, 138, 148, 149, 188, 351, 388
Nėris, Bačinskaitė-Bučienė Salomėja 131, 357
Norkienė Aušrinė 223, 233, 262, 265, 319, 322

O

Ohmanas Jonas (Öhman Jonas) 376
Olševski Česlav 221
Ošmianskienė Monika 183, 184

P

Pakarklytė Ieva 46, 47, 95, 106, 107, 171, 301, 360, 380
Paksas Rolandas 234, 389
Palionis Andrius 233, 318
Paluckas Gintautas 301, 343, 360, 363, 364, 365, 367, 382
Pavilionis Žygimantas 108, 109, 144, 219, 220, 221, 222, 236, 248, 287, 288, 372, 373, 374, 387, 390, 393, 394
Pečkauskas Aurimas 338
Petrauskienė Rasa 80, 287, 352, 375, 376
Petrošius Audrius 29, 123, 156, 311, 347, 348, 355, 358, 359, 385
Pietkiewicz Beata 142, 151
Pinskus Jonas 227, 228, 355
Pleškys Renius 108, 109, 110, 111, 112, 321
Pociūnienė Liuda 158
Pocius Arvydas 86, 122, 123, 142, 144, 145, 152, 159, 211, 215, 216, 217, 218, 254, 270, 271, 272, 289, 290, 291, 292, 304, 305, 307, 322, 341, 375
Pranckietis Viktoras 36, 37, 42, 44, 141, 159, 163, 164, 167, 185, 256, 261, 268, 275, 276, 277, 297, 298, 304, 314, 315, 322, 328, 329, 330, 331, 332, 349
Pruskus Virgilijus 329
Pugo Borisas (Pugo Boriss) 391
Puidokas Mindaugas 112, 383, 393, 395
Pupinis Edmundas 30, 51, 75, 92, 97, 155, 156, 159, 160, 161, 162, 163, 170, 278, 279, 305, 311, 315, 339, 342, 343
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 220, 371, 392

R

Radavičienė Raminta 327
Rakutis Valdas 86, 87, 101, 123, 211, 214, 215, 216, 217, 218, 240, 251, 271, 274, 290, 293, 334, 343
Rasburskis Nerijus 297
Raskevičius Tomas Vytautas 96, 147, 149, 211, 265, 355
Razma Jurgis 27, 40, 63, 64, 65, 66, 89, 90, 98, 99, 101, 103, 122, 141, 158, 192, 193, 200, 201, 211, 234, 246, 247, 248, 267, 285, 286, 287, 288, 289, 301, 311, 338, 339, 340, 342, 349, 350, 351, 352, 354, 355, 360, 361, 362, 383, 385
Rojaka Jekaterina 200, 201, 247, 285
Rudelienė Edita 52, 67, 68, 69, 76, 81, 88, 185
Rudėnaitė Sigita 307

S

Sabatauskas Julius 27, 28, 185, 214, 218, 222, 237, 310
Sabutis Eugenijus 164, 221
Saudargas Paulius 60, 103, 128, 129, 140, 159, 247, 285, 286, 287
Savickas Lukas 344
Sebastijonas (Sebastianus) 392
Sejonienė Jurgita 88, 104, 106, 107, 331
Sekmokas Arvydas 47
Semeška Vilius 30, 31, 35, 51, 84, 87, 99, 100, 110, 203, 204, 233, 236, 269, 287, 309, 320, 362, 365, 390
Servetkienė Vaida 61, 62, 129
Sysas Algirdas 57, 133, 171, 175, 314, 315, 332
Skaistė Gintarė 172, 173, 338, 394
Skardžius Artūras 27, 28, 30, 36, 40, 47, 48, 50, 57, 63, 64, 66, 69, 71, 89, 104, 106, 108, 131, 137, 153, 154, 201, 202, 204, 220, 240, 241, 242, 245, 251, 255, 257, 258, 259, 260, 261, 267, 268, 271, 273, 285, 288, 290, 292, 295, 296, 297, 298, 300, 301, 311, 319, 323, 326, 329, 339, 346, 351, 353, 354, 355, 358, 359, 371, 389, 391, 393, 394
Skritulskas Mindaugas 101, 380
Skuodis Marius 131, 338
Skvernelis Saulius 48, 140, 201, 220, 223, 224, 226, 235, 274
Slušnys Linas 94, 277, 331, 368
Starkevičius Kazys 85, 101, 124, 126, 154, 165, 215, 216, 242, 244, 245, 260, 295, 296, 297, 298, 300, 324, 338, 350, 361, 363, 364, 365, 367, 379, 380
Stepukonis Šarūnas 138
Stol Luiza (Stoll Louise) 232
Stončaitis Algirdas 76, 185, 240, 250, 253, 257, 258, 270, 271, 274, 276
Streikus Zenonas 159
Strolys Marius 192, 199, 202
Sundzi (Sunzi, Sun Tzu, Sun Zu, Sun Wu) 108
Surplys Giedrius 109, 110, 269, 349, 351

Š

Šakalienė Dovilė 317, 359
Šalaševičiūtė Rimantė 88, 89, 103, 145, 146, 148, 149, 262, 264, 265, 266, 331, 396
Šapoka Vilius 54
Šarknickas Robertas 58, 70, 91, 94, 95, 139, 154, 164, 227, 228, 254, 339, 347, 354, 355, 356, 357, 362, 372, 377, 378, 383
Šetkus Kęstutis 318
Šilinskas Vytautas 60, 173, 174, 338
Šimašius Remigijus 78
Šimonytė Ingrida 28, 55, 57, 79, 85, 99, 100, 129, 130, 132, 133, 135, 136, 137, 138, 139, 192, 193, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 242, 267, 291, 338, 353, 368, 386, 396

Širinskienė Agnė 27, 28, 50, 63, 64, 65, 66, 84, 88, 89, 99, 100, 101, 110, 111, 136, 137, 139, 209, 210, 219, 290, 294, 295, 318, 353, 354, 355, 361, 362, 366, 367, 371, 372
Šiugždinienė Jurgita 96, 214, 217, 218, 292
Šiurkus Martynas 175, 176, 376, 377, 378

T

Tamašunienė Rita 48, 155, 156, 262, 264
Targamadzė Vilija 92, 93, 95, 96, 132, 150, 155, 157, 207, 231, 232, 234, 279, 311, 313, 316, 378
Tarnauskas Mindaugas 85
Taurantas Aurimas 221
Toliatas Algirdas 139
Tomilinas Tomas 29, 30, 31, 32, 35, 38, 39, 41, 43, 58, 280, 281, 282, 284, 285, 327, 343, 350
Trinkūnai 49
Trinkūnaitė Ieva 49, 65
Tumėnas Stasys 79, 134, 177, 207, 208, 315, 333, 347, 370, 377, 380, 381

U

Urbanavičius Justinas 39, 41, 45, 77, 78, 111, 113, 166, 215, 216, 298, 299, 328
Urbonas Darius 168, 170, 171

V

Vagnorius Gediminas 234
Vaikšnoras Raimundas 336
Vaitkevičius Tomas 299
Vaitkus Romualdas 302, 303, 317, 318, 321, 322, 345
Valeškaitė Ieva 178, 180, 378, 379
Valinskas Arūnas, jaunesnysis 221
Valinskas Arūnas 393
Valkiūnas Valdemaras 158, 203, 300, 304, 308, 321, 335, 355, 360, 375, 390, 393, 394
Varkalys Jonas 305, 343
Varžgalys Juozas 75
Veryga Aurelijus 94, 103, 106, 107, 200
Vėsaitė Birutė 66
Vidžiūnas Arvydas 358
Vilkauskas Kęstutis 42, 58, 88, 93, 150, 156, 163, 164, 172, 180, 204, 205, 315, 379
Vinkus Antanas 56, 132, 159, 308, 356
Vyšniauskas Andrius 29, 67, 138, 159, 185, 212, 219, 222, 224, 226, 285, 310, 320, 339, 340, 341, 351, 352, 353, 354, 355, 358, 359, 381, 382, 383, 388, 391
Vosas Augustas (Voss Augusts) 391
Vrubliauskas Algirdas 339, 351

Z

Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 220
Zingeris Emanuelis 187, 221, 235

Ž

Želigovskis Liucjanas (Żeligowski Lucjan) 212
Žemaitaitis Remigijus 136, 301, 319, 323, 355, 367
Židelis Vilius, žr. Germanas Vilhelmas 50
Žukauskas Artūras 208, 291

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji ir neeilinės sesijos
2024 m. birželio 27 d. – rugsėjo 3 d.
397– 407 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2025 04 14. 40,6 apsk. leid. l.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2025-0740-3
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*